Žiuljeta Benconi

MARIJANA d'ASELNA

II

Romano „Marijana" tęsinys

Žiuljeta Benconi

MARIJANA d'ASELNA

II

VILNIUS * 1994

UDK 840-3
Ba 173

Vertė Marija Jakubėnienė

ISBN 9986–444–14–4 (2 tomas)
9986–444–09–8 (3 tomai)

Pirmas skyrius

Florencijos pavasaris

Gėrėdamasi Florencija, išsidriekusia saulėje tarp pilkšvai žalių kalvų lyg lopšyje, Marijana klausė savęs, kodėl šis miestas ir žavėjo ją, ir erzino. Iš tos vietos, iš kurios ji žiūrėjo, matėsi tik jo dalis tarp juodos kiparisų sienos ir didelio rausvų laurų masyvo. Šis miesto kampelis priminė šykštuolį, prisigrūdusį skrynią aukso ir drebantį dėl kiekvienos monetos.

Už ilgos, šviesios Arno juostos, sukaustytos tiltais, kurie tuoj, rodės, sugrius nuo viduramžiškų namų svorio, akims vėrėsi sangrūda raudonų čerpių stogų, užmestų kaip pakliuvo ant pilkų, geltonų ir baltų sienų. Virš stogų kilo koralinė segė ant žaižaruojančios katedros inkrustacijos, pasidabruota akmeninė lelija, taip ir neišsiskleidusi ant senųjų Valdovų rūmų, rūstūs bokštai, kurių dantys keistai priminė plaštakes, ir margo marmuro varpinės, panašios į velykines žvakes. Bet kartais šią grožybę temdė kreiva tamsi gatvelė tarp beveik aklų, grotomis apkaltų tarsi nedegama spinta rūmų sienų. Šildanti saulėje savo senus kaulus ir pablukusias grožybes, besilepinanti po indigo spalvos dangumi, kuriame klaidžiojo vienišas baltas debesėlis, lyg nežinodamas, kur pasukti, Florencija vis dėlto neatrodė abejojanti savo ateitimi.

Gal kaip tik dėl to šis miestas ir erzino Marijaną. Jaunajai moteriai ateitis atrodė miglota, sunkiai įsivaizduojama, bet į ją veržėsi visa jos esybė. Suprantama, šią minutę, kai gėrėjosi sodo grožiu, ji norėjo laimę pasidalyti su žmogumi, kurį mylėjo! Tačiau dar du ilgi mėnesiai skyrė ją nuo susitikimo su Jasonu

Venecijos įlankoje; be to, Marijanos laukė kunigaikštis Sant'Ana, jos neapkenčiamas vyras.

Po keleto valandų teks palikti Florenciją ir tam tikrą jos teikiamą saugumą ir vėl pasukti keliu, vedančiu link baltosios vilos, kur švelnus fontanų čiurlenimas per silpnas, kad išvaikytų šiurpius vaiduoklius. Kokias sąlygas patenkinti pareikalaus įsislaptinęs kunigaikštis iš tos, kuri nesugebėjo įvykdyti sutarties, įpareigojusios ją pagimdyti jam imperatoriškojo kraujo kūdikį? Kokie reikalavimai... kokia bausmė? Argi daugumos Sant'Anų kunigaikštienių likimas nesibaigdavo tragiškai?

Vildamasi prisišaukti vieną iš geriausių gynėjų, patį supratingiausią ir labiausiai informuotą, Marijana, atvykusi į Florenciją, tuoj pat išsiuntė į Savoną pasiuntinį su skubiu laišku, adresuotu krikštatėviui Gotjė de Šazėjui, žmogui, kuris ją išleido už vyro neįtikėtinomis aplinkybėmis, kad užtikrintų jai ir jos kūdikiui garbingą vietą visuomenėje, o taip pat padovanotų palikuonį nelaimingajam kunigaikščiui, kuris negalėjo ar nenorėjo pats jo turėti. Jai atrodė, kad mažasis kardinolas geriau nei bet kas kitas galėtų susigaudyti šioje nelauktai grėsminga tampančioje situacijoje ir surasti tinkamą išeitį. Bet po ilgo laukimo pasiuntinys sugrįžo tuščiomis. Vargais negalais jam pasisekė prasimušti iki artimiausios Šventojo Tėvo, kurį griežtai saugojo Napoleono žmonės, aplinkos, ir jo gautos žinios buvo nelinksmos: kardinolo Gotjė de Šazėjaus Savonoje nebuvo, ir niekas negalėjo pasakyti, kur jis yra.

Marijana nusivylė, bet nelabai nustebo: nuo pat mažų dienų ji žinojo, kad didžiąją savo gyvenimo dalį krikštatėvis praleidžia paslaptingose kelionėse, tarnaudamas Bažnyčiai, jis buvo vienas veikliausių slaptųjų jos agentų, arba tarnaudamas ištremtajam karaliui Liudvikui XVIII. Galbūt jis buvo kur nors pasaulio pakrašty, ir jam net mintis nešmėstelėjo, kad jo krikšto dukterį kamuoja nauji rūpesčiai. Taigi pagalbos iš jo nėra ko laukti...

"Ateinančios dienos, atrodo, nebus giedros!" atsidususi pagalvojo Marijana. Ji jau seniai žinojo, kad kilnios dovanos, kurias jai gimstant suteikė likimas: grožis, žavesys, protas, tvirtumas, buvo ne veltui duotos dovanėlės, bet ginklas, su

kuriuo jai galbūt pavyks išsikovoti laimę. Belieka tik sužinoti, ar ne per didelę kainą reikės už tai sumokėti...

Tai ką jūs nusprendėte, ponia? greta pasigirdo balsas, kuriame privaloma pagarba blogai slėpė nekantrumą.

Netikėtai išplėšta iš savo melancholiškų svajonių, Marijana šiek tiek kilstelėjo rausvą skėtį, saugojusį jos odą nuo saulės spindulių, ir pažvelgė į leitenantą Benielį nieko nereginčiu žvilgsniu, kuriame tuoj pat įsižiebė nerami žalia ugnelė.

Dieve, koks nepakenčiamas šitas dragūnas!..

Nuo to laiko štai jau greit šešios savaitės, kai ji paliko Paryžių su kariniu eskortu, Andželas Benielis kaip pririštas nesitraukė nuo jos nė per žingsnį!

Jis buvo korsikietis. Užsispyręs, kerštingas, nepakantus menkiausiam pasikėsinimui į jo autoritetą, siaubingo charakterio, leitenantas Benielis žavėjosi tik trimis asmenybėmis pasaulyje: žinoma, imperatoriumi (dar ir todėl, kad šis buvo jo žemietis), generolu Horacijum Sebastjaniu, nes pastarasis buvo kilęs iš to paties kaimo kaip ir jis, ir trečiu kariškiu, taip pat kilusiu iš nuostabiosios salos, generolu, Padujos hercogu Žanu Tomu Arigiu de Kazanova, nes šis buvo jo pusbrolis, be to, tikras didvyris. Išskyrus šią trejybę, Benielis visiškai nevertino tų, kurie turėjo garsius vardus Didžiojoje Armijoje, jam neegzistavo Nėjus, Miuratas, Davu, Bertjė ar Poniatovskis. Mat šie maršalai neturėjo garbės gimti korsikiečiais, o tai Benielis laikė apgailėtinu, bet, deja, nepataisomu trūkumu.

Neverta nė sakyti, kad tokiomis aplinkybėmis jo misija lydėti moterį, net jei ji kunigaikštienė, žavinga ir garsi dėl ypatingo jo didenybės imperatoriaus ir karaliaus dėmesio, Benieliui atrodė varginga našta.

Su mielu atvirumu, kuris buvo patraukliausias jo charakterio bruožas, jis pasakė jai apie tai anksčiau, nei jie pasiekė pasienio postą, ir nuo tos minutės kunigaikštienė Sant'Ana visai rimtai abejojo, ar ji iš tikrųjų yra pasiuntinė, ar paprasčiausia belaisvė. Andželas Benielis sekė ją atidžiai kaip policininkas, persekiojantis nusikaltimo vietoje pagautą vagį. Jis rūpinosi viskuo: etapų ilgiu, viešbučiais; betrūko, kad jis dalyvautų parenkant jai tualetus.

Tokia padėtis neišvengiamai sukėlė rimtą Arkadijaus de Žolivalio pasipriešinimą. Pirmieji kelionės vakarai pasižymėjo vikonto ir karininko kivirčais. Tačiau geriausieji Žolivalio argumentai suduždavo į vienintelį postulatą, kuriuo buvo pagrįsta visa Benielio gynyba: jis turįs saugoti kunigaikštienę Sant'Aną iki paties imperatoriaus iš anksto nustatytos datos ir taip ją saugoti, kad neįvyktų nė menkiausio incidento. Dėl to jis ėmęsis būtinų atsargumo priemonių, ir jam niekas daugiau nerūpi!

Marijana, iš pradžių susikrimtusi, pamažu įprato matyti leitenantą kaip savo šešėlį ir netgi nuramino Žolivalį. Galų gale ji suvokė, kad šitoks stebėjimas, dabar nemalonus, gali būti tiesiog neįkainojamas, kai ji, apsupta dragūnų, įžengs pro kunigaikščio Korado Sant'Anos vilos vartus. Tas užsispyręs dogas gali tapti patikima jos gyvybės apsauga. Bet dėl to jis jai neatrodė mažiau įkyrus!..

Truputį žaismingai, truputį piktai ji pažvelgė į jį. Gaila, kad šis vyrukas visada pasirodydavo kaip įerzinta katė, o juk būtų galėjęs patikti netgi labai reikliai moteriai. Patamsėjusio dramblio kaulo spalvos jo veidas parausdavo neįtikėtinai greitai, tačiau akys, staiga atsiveriančios po vešliais juodais antakiais ir blakstienomis, tokiomis pat ilgomis kaip Marijanos, buvo malonios, šviesiai pilkos spalvos ir saulėje spindėjo auksu.

Juokais ir galbūt nesąmoningai (ir taip moteriškai!) norėdama prisijaukinti užsispyrėlį, Marijana kelionės metu keletą kartų droviai pabandė jį sugundyti. Bet Benielis atsispirdavo žavingai jos šypsenai ir žalių akių žvilgsniui.

Kartą vakare jiems pietaujant vienoje, ne tokioje nešvarioje kaip kitos, karčiamoje ji paspendė jam spąstus: apsivilko baltą suknelę su dekolte, verta Fortiunė Gamelen. Leitenantas visą pietų laiką užsiėmė neįtikėtina akių mankšta. Jis apžiūrinėjo viską: svogūnų pynes, pakabintas ant balkių palubėje, didelius pajuodusius puodus židinyje, nepamiršdamas savo lėkštės ir kiekvieno kąsnelio duonos, bet nė karto nežvilgtelėjo į auksaspalvę jaunosios moters krūtinę.

Kitą vakarą Marijana, supykusi ir užsigavusi labiau nei pati sau norėjo prisipažinti, pietavo savo kambaryje apsivilkusi suknelę

aukštomis muslino kripėmis beveik iki ausų. Toks tualetas labai pralinksmino Žolivalį.

Benielis tuo tarpu atidžiai stebėjo sraigę, kuri, palikusi malonų laurų šešėlį, lipo akmenine baliustrada, į kurią rėmėsi Marijana.

Ką nutarėte, leitenante? pagaliau paklausė ji. Ironiška jos balso gaidelė neliko neišgirsta Benielio, ir jis tuoj pat nukaito.

Na, tai dėl to, ką mes darysime, ponia kunigaikštiene! Jos imperatoriškoji didenybė didžioji hercogienė Elžbieta rytoj išvyksta iš Florencijos į Marlio vilą. Ar mes ją lydėsime?

Aš bent nežinau, ką kita mes galėtume veikti, leitenante! Nejaugi jūs manote, kad aš liksiu viena štai ten? Kai aš sakau "viena", tai, suprantama, turiu galvoje jūsų malonią draugiją! pasakė ji, tuo pat metu staigiai suskliausto skėčio smaigaliu rodydama į didingąjį Pičių rūmų fasadą.

Benielis nė nepajuto, kaip išsitempė. Jį tikriausiai pritrenkė pasakymas "štai ten", skirtas beveik imperatoriškajai rezidencijai. Jis visuomet jautė didžiausią pagarbą hierarchijai, ir visų pirma tam, kas nors kiek priminė Napoleoną. Jis neišdrįso nieko pasakyti, nes jau žinojo, kad keistoji kunigaikštienė Sant'Ana galėjo elgtis taip pat įžūliai, kaip ir jis pats.

Taigi, mes važiuosim?

Važiuosim! Be to, Sant'Anos valdos, į kurias jūs privalote mane palydėti, yra labai arti jos imperatoriškosios didenybės vilos. Taigi, visai suprantama, aš važiuosiu drauge su ja.

Pirmą kartą po išvykimo iš Paryžiaus Marijana pamatė savo asmens sargybinio veide kažką panašaus į šypseną. Naujiena jį aiškiai pradžiugino... Jis tuoj pat sumušė kulnais, išsitempė ir atidavė pagarbą.

Tuomet, tarė jis, poniai kunigaikštienei leidus, aš išvykstu duoti atitinkamų nurodymų ir perspėti poną Padujos hercogą, kad mes iškeliaujame rytoj.

Po to, greičiau nei Marijana spėjo praverti burną, jis pasisuko ant kulnų ir greitai nuėjo rūmų link, nekreipdamas dėmesio į daužantį jo blauzdas kardą.

Padujos hercogas? sušnabždėjo Marijana labai suglumusi. Bet ko gi jam reikia?

Ji iš tiesų nesuprato, kokį vaidmenį jos gyvenime galėjo vaidinti šis žmogus, tikrai nepaprastas, bet jai visiškai svetimas, pasirodęs Florencijoje prieš porą dienų ir tuo aiškiai nudžiuginęs Benielį: mat hercogas buvo viena iš trijų jo garbinamų dievybių.

Atvažiavęs į Italiją rekrūtų rinkimo metu įvesti tvarkos ir įvaryti baimės dezertyrams bei užsispyrėliams, imperatoriaus pusbrolis ir generalinis kavalerijos inspektorius Arigis pas didžiąją hercogienę atvyko lydimas paprasto Ketvirtosios raitelių kolonos eskadrono, kurį jis paėmė iš princo Eugenijaus, Italijos vicekaraliaus. Iš pažiūros atrodė, kad jis atvyko pasimatyti su pussesere Elžbieta ir su savo korsikietiškosios šeimos nariais, kurie, po ilgo išsiskyrimo, atskubėjo su juo susitikti. Niekas Toskanos dvare nenujautė tikrųjų šio vizito priežasčių.

Didžioji hercogienė, surengusi prašmatnų priėmimą pasiuntinei kunigaikštienei Sant'Anai, kuri atvežė jai naujieną apie Romos karaliaus gimimą, generolą Arigį sutiko su nepaprastu susižavėjimu, nes šlovę ir didvyrius ji mėgo beveik taip pat, kaip Napoleonas ir Benielis. Ir Marijana pamatė Padujos hercogo garbei surengtame baliuje prie jos rankos pasilenkusį žmogų, nepaprastą, tragiško veido žmogų, gavusį daugybę sunkių žaizdų (kai kurios iš jų bet kuriam kitam žmogui būtų buvę mirtinos, o jam netrukdė išlikti vienu pačių geriausių kavaleristų pasaulyje).

Prisiklausiusi Elžbietos ir Andželo Benielio pasakojimų, Marijana susidomėjusi žiūrėjo į hercogą, kurio kaukolę priešas kardo kirčiu perskėlė mūšyje prie Salachio Egipte, o pakaušį giliai prakirto prie Vetingeno, po to apdovanojo dar keletu "nežymių įdrėskimų". Jis tiesiog sulipdydavo save iš gabalėlių ir ligoninės lovą palikdavo tik tam, kad vadovautų savo dragūnams... po to sugrįždavo dar labiau sumaitotas nei buvo. Jis buvo liūtas, išgelbėjęs nesuskaičiuojamą daugybę žmonių...

Ir kai jų žvilgsniai susidūrė, Marijana patyrė keistą sukrėtimą... Ją apėmė nuostabus, akimirką trukęs, bet realus jausmas, kad ji stovi prieš patį imperatorių. D'Arigio žvilgsnis pervėrė ją negailestingai tiksliai kaip durklas. Tačiau balsas, kuriuo kalbėjo naujasis atvykėlis, greit išsklaidė įliuziją: žemas ir kimus, be abejonės, prarėktas tūžmingai komanduojant narsių kavalerijos

atakų metu, buvo visiškai nepanašus į metalinę imperatoriaus tartį. Marijana su palengvėjimu atsikvėpė.

Per šį pirmąjį susitikimą su Arigiu buvo pasikeista maloniomis frazėmis, kurios visiškai neleido įsivaizduoti, kad generolas bent kiek galėtų domėtis Marijanos reikalais. Todėl jai buvo sunku suprasti miglotus Benielio žodžius. Kodėl būtina skubiai pranešti Padujos hercogui apie jos išvykimą?

Nepatenkinta ir nenusiteikusi laukti savo pasipūtusio asmens sargybinio, Marijana paliko žalumoje skendinčią terasą ir pasuko link rūmų. Ji norėjo sugrįžti į savo apartamentus ir liepti kambarinei Agatai sutvarkyti kai ką rytdienos kelionei. Vos tik priėjusi Artišo fontaną, Marijana susiraukė: grįžo Benielis, ir ne vienas. Už kokių penkių žingsnių paskui jį marširavo generolas su mėlynai auksiniu munduru ir didele trikampe skrybėle su baltomis plunksnomis. Marijana pažino Padujos hercogą.

Susitikimas buvo neišvengiamas, ir jaunoji moteris sustojo ir laukė, pastebimai sunerimusi ir kartu susidomėjusi, ką jai pasakys imperatoriaus pusbrolis.

Priėjęs pakankamai arti, Arigis nukėlė trikampę ir mandagiai pasisveikino, jo pilkas žvilgsnis įsmigo Marijanai į akis ir daugiau nuo jų neatsiplėšė. Paskui, nepasisukdamas, jis mestelėjo:

Benieli, jūs laisvas!

Leitenantas kaukštelėjo kulnais, apsisuko ir akimirksniu išnyko, palikdamas generolą ir kunigaikštienę vienus.

Gerokai nepatenkinta, kad ją sustabdė, Marijana ramiai suskleidė skėtį, pastatė jį ant žemės ir atsirėmė į dramblio kaulo rankeną, lyg būtų norėjusi sustiprinti savo pozicijas. Po to, šiek tiek suraukusi antakius, ji ruošėsi pradėti ataką. Bet Arigis tam nedavė laiko.

Iš jūsų veido aš matau, ponia, kad šis susitikimas jums nesuteikė malonumo, ir prašau jūsų man atleisti, jei sutrukdžiau jums pasivaikščiojimą.

Mano pasivaikščiojimas jau baigėsi, generole! Aš ketinau grįžti į savo apartamentus. Apie tai, ar malonu, ar nemalonu, aš jums pranešiu po to, kai sužinosiu, ką jūs ruošiatės man pasakyti. Juk jūs turite man ką pasakyti, ar ne?

Taip! Bet... aš, hm, drįstu paprašyti jūsų pasivaikščioti su manimi po šį nuostabų sodą. Man atrodo, ten nieko nėra, tuo tarpu rūmus apėmusi prieškelioninė karštligė ir ten galima apkursti nuo triukšmo!

Jis mandagiai pasilenkė prie jos, pasiūlydamas ranką. Sunkios žaizdos ant kaklo, kurias galėjai pastebėti virš aukštos, auksu siuvinėtos apykaklės ir juodo kaklaraiščio, vertė jį suktis visu kūnu, bet jo stambiai figūrai tai netgi tiko.

Hercogas stengėsi atidžiai žiūrėti jai į akis, ir nežinia kodėl Marijana išraudo. Galbūt dėl to, kad jai nesisekė įspėti, kas slypi jo akyse.

Kad paslėptų savo sutrikimą, ji padėjo pirštine apmautą savo ranką ant išsiuvinėtos rankovės ir tuoj pat pajuto, kad atsirėmė į kažką labai tvirto, kaip laivo bortas. Šis žmogus, matyt, nukaltas iš granito!

Neskubėdami, tylomis jie paėjėjo keletą žingsnių, palikdami erdvų akmens ir žalumos amfiteatrą, kad pasitrauktų į ilgą ąžuolų ir kiparisų alėją, kurios nepasiekdavo akinanti šviesa.

Atrodo, jūs nenorite, kad mus kas nors išgirstų? atsiduso Marijana. Kalbėsime apie kažką svarbaus?

Kai reikalas susijęs su imperatoriaus įsakymais, ponia, tai visada svarbu.

Ach!.. Įsakymai! Aš maniau, kad per paskutinį mūsų susitikimą imperatorius man pasakė viską, ką norėjo?

Kalbu apie tai, kas man įsakyta. Ir visai suprantama, kad noriu jums apie tai pranešti, nes tai susiję su jumis.

Marijanai ši įžanga nelabai patiko. Ji per daug gerai pažinojo Napoleoną, kad nesusijaudintų dėl "su ja susijusių" įsakymų, duotų tokiam svarbiam asmeniui kaip Padujos hercogas. Kažkas buvo ne taip. Todėl spėliodama, kokį siurprizą jai paruošė jo didenybė imperatorius, jinai apsiribojo tokiu išsiblaškiusiu "iš tikrųjų", kad Arigis staiga sustojo vidury alėjos, priversdamas ją padaryti tą patį.

Kunigaikštiene, tvirtai ištarė jis, man aišku, kad šis pokalbis neteikia jums malonumo, bet prašau patikėti: aš su dideliu džiaugsmu pasikalbėčiau su jumis apie mielus dalykus ir pasinaudočiau pasivaikščiojimu, kuris jūsų draugijoje, ir dar tokioje

vietoje, būtų pilnas žavesio. Deja, aš labai apgailestauju... Turiu jus paprašyti labai atidžiai manęs išklausyti.

"O juk jis... baigia prarasti savitvardą! pagalvojo Marijana, labiau pralinksmėjusi negu susijaudinusi. Tų korsikiečių būdas tikrai baisiausias pasaulyje".

Kad nuramintų jį ir nepasirodytų per daug nemandagi, ji nusišypsojo jam tokia švytinčia šypsena, kad rūsčiame kario veide įsiplieskė raudonis.

Dovanokite, generole, aš nenorėjau jūsų užgauti, bet aš per daug giliai susimąsčiau. Suprantate, man visada neramu, kai imperatorius prisiima vargą duoti su manimi susijusius ypatingus įsakymus. Jo didenybė toks.... ryžtingas!

Staiga Arigis pradėjo juoktis, paskui, vėl paėmęs Marijanos ranką, prieš padėdamas ją ant savosios, kilstelėjo prie lūpų.

Jūs teisi, pritarė jis, dėl to visada neramu! Bet jeigu mes draugai...

Žinoma, mes draugai, patvirtino Marijana vėl nusišypsodama.

Taigi, kadangi mes draugai, teikitės mane išklausyti: man įsakyta asmeniškai jus lydėti į Sant'Anos rūmus ir, kol būsime jūsų vyro valdose, nė akimirkai jūsų neapleisti! Imperatorius pasakė, kad jūs su kunigaikščiu turite aptarti intymią problemą, kurią sprendžiant jis turi tarti savo svarų žodį. Taigi jis pageidauja, kad aš dalyvaučiau jūsų pokalbyje su vyru.

Ar imperatorius jums sakė, kad jūs, be abejonės, ne daugiau už mane galėsite pamatyti kunigaikštį Sant'Aną?

Taip. Jis man tai sakė. Jis tiktai nori, kad aš išgirsčiau, ką kunigaikštis jums pasakys ir ko iš jūsų pareikalaus.

Galbūt... jis tiesiog pareikalaus, kad nuo šiol aš likčiau su juo? pašnibždomis ištarė Marijana, tuo parodydama pačius slapčiausius savo būgštavimus, nes ji nesuprato, kaip imperatoriškoji globa gali sukliudyti kunigaikščiui priversti savo žmoną likti namie.

Kaip tik tokiu atveju aš ir turėčiau kalbėti. Imperatorius man įsakė perduoti kunigaikščiui kategorišką jo pageidavimą, kad jūsų susitikimas tęstųsi ne per ilgai. Pasimatymas turi leisti jam įsitikinti, kad imperatorius atkreipė dėmesį į jo prašymą ir

suteikė galimybę su jumis apsvarstyti ateities planus. O dėl dabarties...

Jis nutilo ir išsitraukė iš kišenės didelę baltą nosinę, su kuria nusišluostė sau kaktą. Net ir po žalių medžių kupolu buvo karšta, ypač vilkint mundurą iš tankaus, auksu siuvinėto audinio. Marijana, kuriai pokalbis darėsi vis įdomesnis, paskubino jį:

O dėl dabarties?..

Ji nepriklauso nei kunigaikščiui, nei jums, ponia, nuo tos minutės, kai jūs pasidarėte reikalinga imperatoriui.

Aš reikalinga? Kam?

Tai, aš manau, jums viską paaiškins.

Staiga Arigio rankoje stebuklingai atsirado sulankstytas popieriaus lapas su imperatoriaus antspaudu. Tai buvo laiškas, į kurį, prieš paimdama, Marijana pasižiūrėjo su tokiu įtarumu ir taip aiškiai pastebimu, kad generolas negalėjo susilaikyti nenusišypsojęs.

Jūs galite jį paimti be baimės, jame nėra nieko sprogstamo.

Kaip tik tuo aš ir nelabai įsitikinusi!..

Su laišku rankoje Marijana atsisėdo ant seno akmeninio suolo po ąžuolu, ir jos rausvo batisto suknelė atrodė kaip milžiniškos gėlės vainikas. Virpančiais pirštais ji perlaužė vaškinį antspaudą, išlankstė laišką ir pradėjo skaityti. Kaip ir dauguma Napoleono laiškų, jis buvo gana trumpas.

"Marijana, rašė imperatorius, man atėjo į galvą mintis, kad geriausias būdas išgelbėti tave nuo vyro kėslų tai priimti tave tarnauti Imperijai. Tu išvykai iš Paryžiaus prisidengusi neapibrėžta diplomatine misija, nuo šiol tau bus suteikta tikra misija, svarbi Prancūzijai. Generolas Padujos hercogas, kurį aš įpareigoju pasirūpinti, kad tu galėtum be kliūčių išvykti vykdyti šią misiją, praneš tau išsamias mano instrukcijas. Aš tikiuosi, kad tu pasirodysi verta ne tik mano, bet ir visos Prancūzijos pasitikėjimo. Aš sugebėsiu tave už tai apdovanoti. N."

Jo pasitikėjimo?.. Visos Prancūzijos pasitikėjimo? Ką visa tai reiškia? suglumusi pralemeno jinai.

Įsmeigtas į Arigį žvilgsnis bylojo apie visišką nesusigaudymą ir nuostabą. Ji buvo pasirengusi manyti, kad Napoleonas

išsikraustė iš proto. Kad tuo įsitikintų, ji atidžiai, žodis po žodžio, pusbalsiu iš naujo perskaitė laišką, tačiau jį pabaigusi neatmetė tos pačios liūdnos išvados, kurią jos pašnekovas lengvai galėjo perskaityti išraiškingame veide.

Ne, tyliai pasakė jis, sėsdamasis šalia jos, imperatorius visiškai sveikas. Paprasčiausiai dabar jis nemato kitos galimybės laimėti jums laiko, kaip tik diplomatinę tarnybą!

Aš būsiu diplomatė? Bet juk tai beprotybė! Kokia vyriausybė panorės turėti reikalų su moterimi?..

Galbūt vadovaujama taip pat moters. Be to, kalbama ne apie oficialią tarnybą, o apie... slaptąją imperatoriaus tarnybą, į kurią jūs esate kviečiama stoti, apie jo didenybės tarnybą, skiriamą ypač patikimiems ir artimiems draugams...

Aš žinau, pertraukė jį Marijana, nervingai vėdindamasi imperatoriaus laišku, aš girdėjau kalbant apie didžiulį darbą, kurį imperatoriui jau atliko jo seserys, bet man tai nekelia ypatingo entuziazmo. Taigi neeikvokim tuščiai laiko, ir sakykite be užuolankų, ko laukia iš manęs imperatorius. O visų pirma, kur jis ruošiasi mane išsiųsti?

Į Konstantinopolį.

Jei milžiniškas ąžuolas, po kuriuo ji sėdėjo, būtų ant jos užvirtęs, ji nebūtų buvusi taip priblokšta, kaip ją pribloškė šitas žodis. Ji įsižiūrėjo į bejausmį generolo veidą, stengdamasi jame atrasti staiga Napoleoną pagavusios beprotybės atspindį. Tačiau Arigis atrodė visiškai ramus ir supratingai palietė Marijanos ranką.

Išklausykite mane nesijaudindama, ir jūs pamatysite, kad imperatoriaus idėja ne tokia jau pamišėliška. Pasakysiu dar daugiau: tai viena iš geriausių minčių, kurios galėjo ateiti jam į galvą susiklosčius dabartinėms aplinkybėms, ir jums, ir jo politikai.

Jis kantriai piešė savo jaunajai klausytojai Europos padėties tą 1811 metų pavasarį ir ypač prancūzų-rusų santykių panoramą. Nepaisant draugiškų apsikabinimų Tilžėje, santykiai su caru kasdien blogėjo. Abipusio supratimo plaustą nešė srovė. Aleksandras I, nors praktiškai atsisakė išleisti seserį Aną už "brolio" Napoleono, su dideliu nepasitenkinimu sutiko austriškąsias

vedybas. Prancūzai aneksavo jo svainiui priklausančią Oldenburgo kunigaikštystę ir Hanzos miestus, ir tai dar labiau sugadino jo nuotaiką. Galiausiai jis suskubo iš naujo atidaryti savo uostus anglų laivams, tuo pat metu smarkiai pakeldamas muito mokestį iš Prancūzijos įvežamoms prekėms.

Vietoj atsako Napoleonas galų gale pasidomėjo, kuo užsiima jo rūmuose gražuolis Saša Černyšovas, su moterų pagalba ten surezgęs puikų šnipų tinklą, ir slapta pasiuntė policiją į jo paryžietišką buveinę. Laiku įspėtas Černyšovas dingo kaip į vandenį, o aptiktuose popieriuose neatsirado nieko svarbaus.

Tokiomis aplinkybėmis, apsunkintomis dviejų valstybių valdžios troškimo, atidžiam stebėtojui karas atrodė neišvengiamas. Be viso to, nuo 1809 metų Rusija kariavo su Osmanų imperija dėl Dunojaus tvirtovių: karas ir badas. Narsūs turkų kareiviai teikė Aleksandrui ir jo armijai daug rūpesčių.

Reikia, kad šis karas tęstųsi, pakiliai pabrėžė Arigis, nes jis sulaikys dalį rusų pajėgų Juodosios jūros pakrantėje, o mes žygiuosime į Maskvą. Imperatorius neketina laukti, kada kazokai pasirodys prie mūsų sienų. Štai kur jūs veiksite kaip tarpininkė!

Su dideliu pasitenkinimu Marijana atkreipė dėmesį į Černyšovą užgriuvusius nemalonumus, kurie, kaip jai rodėsi, dar nepakankamai jį nubaudė už barbarišką elgesį su ja. Tačiau vien dėl šios priežasties ji negalėjo visiškai paklusti imperatoriaus įsakymui.

Jūs norite pasakyti, kad aš turėsiu įtikinti sultoną tęsti karą? Bet ar jūs suvokiate, ką...

Taip! nekantriai nutraukė ją generolas. Viską! Ir visų pirma tai, kad sultonas Machmudas, tikras musulmonas, apskritai laiko moteris menkiausiais sutvėrimais, su kuriais jam nepridera kalbėtis. Jūs, aišku, nežinote, bet sultono žmona, imperatorienė motina, yra prancūzė, kreolė iš Martinikos ir tikra imperatorienės Žozefinos pusseserė. Mergaitės kartu buvo auklėjamos, ir stipri meilė surišo jas, meilė, kurios sultonienė niekada neužmirš. Emė Diubek de Riveri, turkų pavadinta Nachšidile, ne tik nepaprasto grožio moteris, bet dar ir labai apsišvietusi bei energinga. O taip pat neatlaidi: ji nepripažino nei savo pusseserės skyrybų, nei naujos imperatoriaus santuokos, o kadangi ji turi nepaprastą

įtaką ją dievinančiam sūnui Machmudui, mūsų santykiai su jais smarkiai atšalę. Ponas de Latūras-Mobūras šaukiasi pagalbos ir jau nebežino, kuriam šventajam melstis. Seralyje dabar jo netgi nebesutinka priimti.

Ir jūs manote, kad man durys lengviau atsidarys?

Imperatorius tuo įsitikinęs. Jis prisiminė, kad jūs esate mūsų eksvaldovės pusseserė, vadinasi, tam tikra prasme ir sultonienės pusseserė. Taigi, kaip tik šiuo vardu jūs paprašysite audiencijos... ir gausite ją. Kita vertus, jūs turėsite generolo Sebastjanio laišką. Generolas apgynė Konstantinopolį nuo anglų laivyno puolimo, būdamas mūsų pasiuntinys Portoje; jo žmona Fransuaza de Frankito de Kuanji, mirusi tame mieste 1807 metais, buvo artima sultonienės draugė. Jūs gausite šiltą rekomendaciją ir su tokia ginkluote, aš neabejoju, jus nedelsiant priims. Galėsite kartu su Nachšidile apverkti Žozefinos likimą ir netgi keikti Napoleoną, jei jau jūs neoficialus asmuo, bet nepameskite iš akių Prancūzijos. Jūsų žavesys ir apsukrumas padės sutvarkyti šitą reikalą, bet... Kaminskio rusai turi likti prie Dunojaus. Dabar jūs suprantate?

Atrodo, taip. Vis dėlto jūs man atleiskite už kai kuriuos svyravimus: visa tai man taip nauja, negirdėta! Kad ir ta moteris, tapusi sultoniene, apie kurią aš nieko nežinau, gal jūs galėtumėte pasakyti apie ją dar nors keletą žodžių? Kaip ji tenai pateko?

Kreipdamasi į Arigį su šiuo prašymu, Marijana tiesiog norėjo laimėti laiko pamąstymui. Tai, ko iš jos reikalaujama, buvo labai rimta, mat, jei šis netikėtas pavedimas gelbėjo ją nuo kunigaikščio Korado keršto, tai susitikimo su Jasonu galimybė buvo statoma į pavojų. O su tuo ji nenorėjo ir negalėjo sutikti! Ji per daug ilgai, nekantriai ir su dideliu nerimu laukė to momento, kada pagaliau galės pulti jam į glėbį, išvažiuoti drauge į jo šalį ir ten pradėti gyvenimą, kurio ji per savo kvailumą šitiek kartų atsisakė. Iš visos širdies ji troško padėti imperatoriui, kurį mylėjo ir tebemyli ypatinga meile, bet tai reiškė prarasti didžiąją meilę, sugriauti taip arti esančią užsitarnautą laimę su Jasonu...

Ji beveik nesąmoningai išklausė istoriją tos mažos šviesiaplaukės mėlynakės kreolės, kurią, keistai susiklosčius aplinkybėms, pavogė

berberų piratai ir atvežė į Alžyrą, o iš ten ji buvo padovanota didžiajam sultonui. Kreolė pavergė senąjį sultoną Abdulą Gamidą I, nuo kurio jai gimė sūnus; sultonui mirus, jai pavyko užkariauti Selimo, sosto įpėdinio, meilę. Šitos meilės, pareikalavusios iš jos didelio pasiaukojimo, ir sūnaus Machmudo dėka mažoji kreolė tapo visagale valdove.

Ši istorija, Arigio vaizdingai papasakota, pasirodė tokia gyva ir patraukli, kad Marijana staiga pajuto nenumaldomą norą susipažinti su ta moterimi, suartėti su ja, galbūt išsikovoti jos draugystę. Nepaprastas kreolės gyvenimas jai pasirodė daug įspūdingesnis negu romanai, kurstę jos vaizduotę jaunystėje..., ir gal dar labiau stebėtinas, negu jos pačios likimas. Bet argi galėjo kas nors atstoti Jasoną!

Norėdama išsiaiškinti, ką Napoleonas buvo jai parengęs, jaunoji moteris, truputį padvejojusi, paklausė:

Ar aš galiu... pasirinkti?

Ne, tvirtai atsakė Arigis, negalite! Kai kalbama apie imperijos gerovę, jo didenybė niekada nepalieka galimybės rinktis. Jis įsako! Ir man, ir jums. Aš "privalau" jus lydėti, dalyvauti jūsų... pokalbiuose su kunigaikščiu ir prisidėti prie to, kad jų rezultatai atitiktų imperatoriaus pageidavimą. Jūs "privalote" sutikti su mano buvimu ir absoliučiai visur laikytis mano nurodymų. Aš jau pristačiau į jūsų kambarį išsamias jo didenybės instrukcijas, susijusias su jūsų misija, kad jūs šį vakarą galėtumėte nuodugniai su jomis susipažinti (jūs laisvai galite jas išmokti atmintinai, o po to sunaikinti), ir dar Sebastjanio rekomendacinį laišką!

Ir... išvykus iš Sant'Anos vilos, jūs lydėsite mane iki Konstantinopolio? Man atrodo... aš girdėjau, kad jūs turite... svarbių reikalų šitoj šaly?

Arigis delsė atsakyti ir atidžiai žvelgė Marijanai į veidą; jinai truputį nuo jo nusisuko, ji visada taip darydavo, kai norėdavo nuo pašnekovo nuslėpti savo mintis. Dėl to nepamatė linksmos šypsenėlės, slystelėjusios Padujos hercogo lūpomis.

Žinoma, ne, pagaliau atsakė jis stebėtinai abejingu tonu, aš jus privalau lydėti tik iki Venecijos.

Iki?.. iškvėpė Marijana, pamaniusi, kad blogai išgirdo.

Venecijos! ramiai pakartojo Arigis. Tai pats patogiausias uostas, artimiausias ir saugiausias. Be to, tai labai viliojanti vieta nuobodžiaujančiai ir gražiai moteriai.

Be abejonės, bet man vis tiek keista, kad imperatorius siunčia mane sėsti į laivą austrų uoste.

Austrų? Iš kur jūs tai ištraukėte?

Na... iš pokalbių apie politiką. Man teko girdėti, kad Bonapartas grąžino Veneciją Austrijai pagal... jau nebeatsimenu pagal kokią sutartį.

Kampoformo! pasufleravo Arigis. Bet nuo to laiko buvo Austerlicas ir reikalą užbaigęs Presburgas. Teisybė ir tai, kad mes sudarėme sutartį su Viena, bet Venecija mūsų. Kitaip kaip paaiškintume Venecijos princesės titulo pasirinkimą, jei būtų atsitikę taip, kad imperatoriui būtų gimusi duktė?

Tai buvo akivaizdu. Tačiau kažkas vis tiek buvo ne taip. Pats jūrų vilkas Jasonas, visada tiksliai žinojęs, apie ką kalba, pavadino Veneciją austrų, ir Arkadijus, turėdamas enciklopedinį protą, jo nepataisė... Paaiškinta, beje, buvo anksčiau, nei Marijana suspėjo paprašyti.

Jūsų klaidinga nuomonė, paaiškino Padujos hercogas, kyla iš to, kad su vedybomis buvo susijęs klausimas dėl Venecijos sugrąžinimo Austrijai, beje, miesto statusas visada buvo ypatingas. Kalbant politikų kalba, Venecija naudojasi savotiškomis privilegijomis. Štai neseniai mirus gubernatoriui, generolui Menu, kuris buvo įdomus personažas, priėmęs islamo tikėjimą, į jo vietą niekas oficialiai dar nepaskirtas. Šis miestas labiau kosmopolitiškas negu prancūziškas. Ten jums bus daug lengviau negu kituose uostuose, kuriuose įvesta griežta priežiūra, vaidinti dykinėjančią kilmingą damą, norinčią pakeliauti. Taip jūs galėsite ramiai laukti... neutralaus laivo, plaukiančio į Levantą. Dauguma jų užsuka į Veneciją.

Neutralaus laivo? pralemeno Marijana, jausdama, kaip smarkiai ėmė plakti širdis; dabar ji stengėsi pagauti pašnekovo žvilgsnį.

Tačiau Arigis staiga labai susidomėjo besisukiojančia aplink juos peteliške.

Na taip... pavyzdžiui... amerikiečių. Imperatoriui pranešta, kad amerikiečiai kartais išmeta inkarą lagūnoje.

Šį sykį Marijana nesumojo, ką pasakyti. Nuostaba taip užgniaužė jai kvapą, kad ji prarado balsą... bet ne nuovoką.

Po kelių minučių sugrįžusi į savo apartamentus, jaunoji ponia sutelkė pagyrimo vertas pastangas, kad vėl atgautų savigarbą. Ji suprato, kad elgėsi stačiai nepadoriai, užmiršusi, kas ji yra ir kur yra, tą akimirką, kai ją pasiekė slapta trijų žodžių prasmė: Venecija... amerikiečių laivas! Ji tiesiog stryktelėjo generolui Padujos hercogui ant kaklo ir skambiai pakštelėjo į jo švariai nuskustus skruostus.

Tiesą pasakius, Arigis neatrodė per daug nustebęs dėl tokio elgesio, vienu metu ir nevaržomo, ir apsimestinio. Jis iš visos širdies nusijuokė, paskui, matydamas, kaip ji, sumišusi ir paraudusi iš gėdos, veblena atsiprašymo žodžius, savo ruožtu apkabino ją per pečius ir priglaudė prie savęs su grynai tėviška šiluma, po to pridūrė:

Imperatorius man sakė, kad jūs būsite laiminga, bet aš nesitikėjau būti taip maloniai apdovanotas! Tai taręs ir norėdamas viską sudėstyti į savo vietas, primenu jums jūsų misijos svarbą. Ji visiškai reali ir reikšminga. Tai nėra šiaip sau dingstis, ir jo didenybė nedviprasmiškai deda į jus viltis.

Jo didenybė visiškai teisus, pone hercoge! Tiesą sakant, ar ne visuomet jis teisus? O dėl manęs, aš geriau mirsiu, negu apvilsiu imperatorių, kuris man suteikė tokią malonę, šitaip dėmesingai pasirūpindamas ne tik manimi, bet ir mano būsima laime.

Ir, padariusi reveransą, ji paliko Arigį mėgautis sodų grožybėmis. Dėkingumas perpildė jos širdį, ir tuo metu, kai ji skubėjo link rūmų, jos kojos, apautos rausvo šilko kurpaitėmis, beveik nelietė alėjų smėlio.

Trys Arigio ištarti žodžiai suplėšė perkūnijos debesis, išvaikė naktinius košmarus, atvėrė bauginančioje ateities migloje spindintį kelią, kuriuo Marijana dabar galės žengti be baimės. Viskas stebuklingai paprastai išsisprendė!

Atidžiai saugomai generolo Arigio jai nebus ko bijoti savo paslaptingojo vyro pinklių, ir, be to, jai daugiau nebereikės rūpintis, kaip atsikratyti nepakenčiamuoju Benieliu!

Ją palydės beveik į Jasono rankas. Jisai ji puikiai tą žinojo neatsisakys jai padėti įvykdyti misiją, paskirtą žmogaus, kuriam jie šitiek skolingi! Kokios nuostabios kelionės drauge dideliu burlaiviu jie nustojo tą ūkanotą ankstyvą rytmetį Moleno platumoje, kai ji su tokiu skausmu stebėjo jo išvykimą! Bet šį kartą "Burtininkė" keliaus į kvapniąsias Rytų žemes, su savo meilės kroviniu skrosdama mėlynąsias bangas, saulės išdegintas dienas ir naktis, spindinčias nuo žvaigždžių, po kuriomis taip saldu atsiduoti aistrai.

Paskendusi žydrose svajonėse, į kurias ją, nugalėdama visas kliūtis, jau nuskraidino vaizduotė, Marijana net nesusimąstė, kaip Napoleonas galėjo sužinoti pačias slapčiausias jos mintis ir pasiūlymą, kurį Jasonas pašnibždėjo jai į ausį, paskutinį kartą laikydamas ją savo glėbyje. Ji jau taip priprato, kad Napoleonas visada viską žinojo iš paslaptingųjų informacijos šaltinių! Tai buvo žmogus, apdovanotas nepaprastomis galiomis, mokėjęs skaityti širdžių gelmes. Beje, visai įmanoma, kad šis stebuklas buvo Fransua Vidoko darbas. Katorgininkas policininkas, atrodo, turėjo neįtikėtinai gerą klausą, ypač jei norėdavo ką nors išgirsti.

Susirūpinę tiktai savimi, nuliūdę prieš naują išsiskyrimą, nei Jasonas, nei Marijana nekreipė dėmesio į Vidoką. Kad ir kaip būtų, jo nekuklumas, jeigu tai nekuklumas, tapo nepaprasto džiaugsmo priežastimi ir kėlė vien begalinį dėkingumą...

Sugrįžusi į rūmus, Marijana užlėkė dideliais akmeniniais laiptais, nepastebėdama šurmulio. Visur zujo tarnai ir tarnaitės, tampydami odinius lagaminus, kiliminius maišus, baldus ir namų ūkio rakandus. Laiptai tratėjo kaip būgnai nuo jos šviesybės persikraustymą lydinčių šūksnių ir triukšmo.

Didžioji hercogienė iki žiemos negrįš į Florenciją, o ji mėgo su savimi turėti, be įspūdingo garderobo, visus kasdieniniam gyvenimui įprastus daiktus. Tik sargybiniai prie durų stovėjo protokoliškai nejudrūs, kaip kontrastas visam tam lakstymui.

Beveik bėgte Marijana pasiekė trečią aukštą, savo apartamentus, kuriuos sudarė trys kambariai. Ji nekantravo pamatyti

Žolivalį, kad papasakotų jam apie savo laimę. Ji duso iš džiaugsmo, tad žūtbūt reikėjo su kuo nors išsikalbėti. Bet ji skubėjo be reikalo: vikonto kambarys, kaip ir nedidelis bendras jų salonas, buvo tuščias...

Į jos klausimą tarnas atsakė, kad "ponas vikontas išvyko į muziejų". Ši žinia užgavo Marijaną ir apvylė, nes ji žinojo, ką tai reiškia. Be abejonės, Arkadijus grįš labai vėlai, ir tas valandas ji turės praleisti su savo laime viena.

Iš tikrųjų, atvykęs į Florenciją, Žolivalis dažnai lankėsi oficialiai valstybinėse įstaigose, o neoficialiai kai kuriuose aristokratų namuose, kur gerai išauklėti žmonės žaidė didelį žaidimą. Per vieną iš ankstesnių kelionių jo draugas įtraukė jį į ratą, beje, pakankamai uždarą, apie kurį jis išsaugojo prisiminimus, sklidinus ilgesio, bet ne tiek dėl kelių Fortūnos šypsnių, kiek dėl grožio beblėstančios, bet labai romantiškos šeimininkės, grafienės žibuoklių akimis. Apie ją buvo kalbama, kad jos gyslomis tekąs Medičių kraujas.

Marijana negalėjo pykti ant savo seno draugo dėl to, kad jis paskutinį kartą užsibus pas tą viliūgę. Juk jis rytoj drauge su Marijana paliks Florenciją!

Atidėjusi pokalbį vėlesniam laikui, Marijana nuėjo į savo kambarį. Ten ji rado Agatą, savo paryžietiškąją kambarinę, plaukiojančią atlaso, nėrinių, gazo, batisto, taftos vandenyne, tarp visokiausių mažmožių, kuriuos ji metodiškai dėliojo į dideles rausvos spalvos drobe išmuštas kelionines skrynias.

Išraudusi nuo įtampos, nusmaukta ant šalies kepuraite, Agata įsigudrino, nepaleisdama iš rankų didelės skalbinių rietuvės, perduoti šeimininkei du laiškus: didelį oficialų voką su asmeniniu imperatoriaus antspaudu ir dailiai sulankstytą lapelį, sutvirtintą žaliu vaškiniu lipduku su balandžio atvaizdu. Kadangi Marijana žinojo didžiojo voko turinį, ji atidavė pirmenybę mažajam.

Tu žinai, kas jį atnešė? paklausė ji kambarinės.

Ponios baronienės Čenami tarnas, jis buvo ką tik prieš jums ateinant. Jis pasakė, kad tai skubu.

Marijana supratingai linktelėjo galva ir priėjo prie lango, kad perskaitytų savo naujos bičiulės laišką, tikriau sakant, vienintelės bičiulės Italijoje. Kai ji rengėsi išvažiuoti iš Paryžiaus, Fortiunė

Gamelen brūkštelėjo keletą žodžių savo tėvynainei, jaunai kreolei, baronienei Zoe Čenami.

Pastaroji, prieš tapdama princesės Elžbietos patikėtine ir prieš ištekėdama, dažnai lankėsi Sen Žermene ponios Kampan mokykloje, į kurią Fortiunė atidavė auklėti savo dukterį Leontiną. Bendra kilmė suartino ponią Gamelen ir panelę Gilbo, ir ta draugystė buvo palaikoma laiškais, kai Zoe išvyko į Italiją, kur netrukus ištekėjo už žavingojo barono Čenami, už princesės numylėto kamerhero brolio, žmogaus, meistriškai įvaldžiusio suvedžiojimo meną. Savo ruožtu Zoe, patraukli ir supratinga, užsitarnavo Elžbietos palankumą. Jai princesė patikėjo auklėti savo dukterį, nenuoramą Luizą, tikrą nutrūktgalvę, visaip bandžiusią jaunosios kreolės kantrybę.

Visai suprantama, kad Marijana, rekomendavus Fortiunė, susidraugavo su šia žavinga moterimi, kuri supažindino ją su Florencija ir įvedė į ratą savo artimų draugų, beveik kasdien apsilankančių svetingame Lukarno-Akuoli salone.

Kunigaikštienę Sant'Aną ten priėmė draugiškai, ir pamažėle ji tapo savu žmogumi. Todėl buvo keista, kad Zoe, užuot laukusi jos kaip įprasta šiandien vakare, nusprendė jai parašyti.

Laiškas buvo trumpas, bet nerimastingas. Atrodo, kad Zoe turėjo didelių nemalonumų.

“Mums reikia pasimatyti dar prieš susitikimą mano namuose, brangioji kunigaikštiene, rašė ji nelygiu nervingu braižu, sprendžiasi mano gerovės ir galbūt man brangaus asmens gyvybės klausimas. Aš lauksiu jūsų apie penktą valandą Or San Mišelio bažnyčioje, dešiniojoje navoje, kur yra gotikinė monstrancija. Užsidenkite veidą šydu, kad niekas jūsų nepažintų. Tiktai jūs galite išgelbėti nelaimingąją Z...”.

Susirūpinusi Marijana atidžiai perskaitė laišką, po to nuėjo prie židinio, kuris, nepaisant šilto metų laiko, buvo kūrenamas dėl rūmų drėgmės, ir įmetė į jį Zoe laiškelį. Jis akimirksniu užsiplieskė, bet Marijana nenuleido nuo jo akių, kol paskutinė skiautelė nepavirto pelenais. Ji mąstė.

Akivaizdu, kad Zoe pakliuvo į labai sunkią padėtį, jei ji taip šaukiasi jos pagalbos.

Jaunosios moters santūrumas ir drovumas buvo gerai žinomi, taip pat ir jos ypatingas talentas susirasti draugų; daugelis jų buvo vyresni už Marijaną. Kodėl ji šaukiasi kaip tik jos? Galbūt todėl, kad ji kelia daugiau pasitikėjimo nei kiti? Todėl, kad ji prancūzė, kaip ir ji pati? Ar dėl to, kad ji artima Fortiunė draugė?..

Atnešk juodu aksomu apsiūtą tamsiai žalios gelumbės suknią, juodą apsiaustą ir Šantilji šydą!

Agata, išgirdusi paliepimą, lėtai išniro iš už skrynios ir susirūpinusi pažvelgė į šeimininkę.

Kur jūsų šviesybė ketina eiti taip gedulingai apsitaisiusi? Suprantama, ne pas ponią Čenami, kaip įprasta...

Agata, ištikima tarnaitė, mėgdavo pakalbėti, ir paprastai Marijana iškęsdavo jos pastabas, bet šiandien toji prabilo nelaiku. Susirūpinimas Zoe nustelbė įprastinį Marijanos santūrumą.

Nuo kada gi tu drįsti uždavinėti man klausimus? šaltai nutraukė ji. Aš einu ten, kur man reikia. Daryk greičiau, kas tau liepta, ir viskas!

Bet kai ponas vikontas sugrįš...

Pasakysi jam, ką žinai: aš išėjau... ir tegul jis manęs palaukia. Aš nežinau, kada būsiu laisva.

Agata daugiau nebeklausinėjo ir nuėjo ieškoti reikalingų drabužių. Tuo metu Marijana skubėjo nusivilkti rausvo batisto suknelę, per daug ryškią susitikimui bažnyčioje, juo labiau kad Zoe patarė jai ateiti su šydu.

Paduodama jai tamsią suknelę, pylos įskaudinta Agata, prikandusi lūpą, paklausė:

Ar pakviesti Grakchą, kad kinkytų karietą?

Ne, aš eisiu pėsčiomis. Vaikščiojimas naudingas sveikatai, o Florencija toks miestas, kuriame reikia vaikščioti, norint viską pamatyti...

Ar ponia žino, kad bus iki juosmens išsitepusi purvu?

Nieko nepadarysi!

Kiek vėliau, su apsiaustu iki kulnų, Marijana išėjo iš rūmų. Didelis Šantilji šydas tarp jos ir linksmos dienos šviesos buvo tarsi trapus juodas ekranas iš lapų ir žiedų. Aplenkdama po vakarykščio lietaus likusias balas, ji sparčiu žingsniu pasuko link

Ponte Kekio, kurį ji perkirto, nė nežvilgtelėjusi į viliojančias juvelyrines krautuvėles, prilipusias prie jo margomis kekėmis.

Pirštine aptrauktoje rankoje ji laikė maldaknygę paauksuotais kraštais, kurią ji pasiėmė klausiamai žiūrint Agatai, degančiai iš smalsumo, bet protingai ištylėjusiai. Šitaip apsiginklavusi, ji panėšėjo į damą iš gerų namų, skubančią į vakarines mišias. Dėl to ji galėjo išvengti galantiškų pasiūlymų, su kuriais italai paprastai kreipiasi į bet kurią patrauklios figūros moterį. Vienas Dievas žino, kiek italų dienos pabaigoje slankioja gatvėmis!

Kelias minutes greitai pažingsniavusi, Marijana atsidūrė prie senovinės Or San Mišelio bažnyčios, kažkada buvusios turtingų Florencijos korporacijų nuosavybe, jų išpuošta neįkainojamomis statulomis, pastatytomis gotikinėse nišose. Po stora gelumbe ir tankiu juodu šydu Marijanai pasidarė nepakenčiamai karšta. Kakta ir nugara tekėjo prakaitas. Tikra nuodėmė taip apsirengti tokiu šiltu oru, dangui spindint žydruma! Florencija, rodės, skraidė gigantiškame, visomis vaivorykštės spalvomis švytinčiame muilo burbule, su kuriuo žaidė nusileidžianti saulė.

Miestas, paprastai paslaptingas ir užsidaręs, karštymety atidarė savo duris, išvarydamas į gatves ir aikštes šnekią ir draugingą žmoniją, o vienuolynų varpai kvietė maldai tuos, kuriems labiau norėjosi kalbėtis su Dievu.

Vėsuma bažnyčios viduje maloniai gaivino. Ten, kur šviesa beveik neprasiskverbdavo pro vitražus, buvo taip tamsu, kad Marijanai teko sustoti priešais šlakstyklą ir palaukti, kol akys pripras prie tamsos.

Netrukus ji jau galėjo įžiūrėti dvigubą navą ir dešinėje jos pusėje subtilų Orkanji šedevrą viduramžišką monstranciją, virpančioje trijų žvakių šviesoje blyksinčią auksu. Bet nieko, nei moters, nei vyro, ten nebuvo. Bažnyčia atrodė tuščia, ir jos milžiniška nava užsitęsusiu aidu atmušė grįžtančio į zakristiją bažnyčios sargo žingsnius.

Nuo šios tuštumos ir tylos Marijanai pasidarė nejauku. Ji atėjo vedama didelio troškimo padėti žavingajai draugei, bet jos neapleido nelaimės nuojauta. Be to, ji atėjo laiku, o Zoe pasižymėjo punktualumu. Tai kėlė nerimą, tokį didelį, kad ji

net nusprendė išeiti ir pasukti pas ją. Per daug keistas atrodė šis susitikimas po bažnyčios skliautais...

Ji nesąmoningai žengė keletą žingsnių link išėjimo, bet tuo metu iš atminties išplaukė Zoe laiško žodžiai: "sprendžiasi mano gerovės ir galbūt brangaus man asmens gyvybės klausimas".

Ne, ji negali neatsakyti į tokį pagalbos šauksmą. Zoe, kuri jai atsiuntė tokį neįprastą pasitikėjimo liudijimą, nesupras jos dvejonių, o Marijana visą gyvenimą priekaištaus sau, kad nepadarė visko, ką galėjo, kad sukliudytų nelaimei.

Ir Fortiunė Gamelen, visada pasirengusi pulti į ugnį dėl draugo, ar į vandenį, kad išgelbėtų katę, niekada nejaustų tokio netikrumo, neketintų pabėgti. Ir jei bažnyčioje nieko nėra, vadinasi, Zoe dėl vienokios ar kitokios priežasties vėluoja, štai ir viskas.

Pagalvojusi, kad gali palaukti dar keletą minučių, Marijana lėtai grįžo į susitikimo vietą. Kurį laiką ji gėrėjosi monstrancija, po to, atsiklaupusi ant kelių, ėmė uoliai melstis. Ji buvo labai dėkinga Dievui, kad nepasinaudotų pasitaikiusia proga... Be to, tai geriausias būdas leisti laiką.

Pasinėrusi į dėkingumo maldą, ji nepajuto, kaip prie jos prisiartino žmogus, nuo galvos iki kojų įsisupęs į juodą apsiaustą su triguba apykakle. Ji sudrebėjo tik tada, kai ant jos peties netikėtai nusileido ranka ir susijaudinęs atkaklus balsas sušnabždėjo:

Eime, ponia, eime greičiau!.. Jūsų draugė pasiuntė mane jus surasti! Ji maldauja jus ateiti pas ją...

Marijana greitai pakilo ir pažvelgė į priešais stovintį vyriškį. Jo veidas jai nebuvo pažįstamas. Be to, jis buvo iš tų, kurių nepastebi, kurie nieko nesako, paprastas, geraširdiškas veidas, bet šiuo metu jis reiškė nerimą.

Kodėl ji neatėjo? Kas atsitiko?

Didelė nelaimė! Bet maldauju jus, ponia, eime! Kiekviena minutė brangi, ir aš...

Marijana nė nekrustelėjo. Ji negalėjo suprasti. Iš pradžių keistas pasimatymas, o dabar šis nepažįstamasis. Visa tai menkai priminė santūriąją Zoe.

Kas jūs toks? paklausė jinai.

Vyriškis pagarbiai nusilenkė.

Tarnas, jūsų šviesybe!.. Maniškiai visada tarnavo barono šeimai, ir madam apdovanojo mane savo pasitikėjimu. Ar turiu jai pranešti, kad ponia kunigaikštienė atsisako eiti?

Marijana greitai ištiesė ranką ir sulaikė pasiuntinį, parodžiusį, jog jis ketina eiti.

Ne, palaukite, aš seksiu paskui jus.

Jis vėl nusilenkė ir palydėjo ją prie durų.

Ten mano karieta, pasakė jis, kai jie išėjo į gryną orą ir šviesą. Taip greičiau nusigausime.

Kurgi mes važiuosime? Juk rūmai visai arti.

Į Setinjano vilą! O dabar gal ponia malonėtų man atleisti, bet aš negaliu nieko daugiau pasakyti, ponia supras: aš viso labo tik tarnas.

Ištikimas, aš girdėjau!.. Gerai, važiuojam!

Karieta, elegantiška kupė be herbų, laukė netoliese, po arka, jungiančia bažnyčią su antikiniais rūmais, pusiau sugriuvusiais, kažkada priklausiusiais Lenjė giminei. Karietos laiptelis buvo nuleistas, ir juodai apsirengęs vyriškis stovėjo prie durelių. Vežėjas, susitraukęs į kuprą savo sėdynėje, atrodo, snaudė. Bet vos tik Marijana prisėdo ant pagalvių, jis tuoj pliaukštelėjo botagu, ir arkliai iš karto pasileido dideliais šuoliais.

Ištikimasis tarnas atsisėdo greta jaunosios damos, kuri dėl tokio familiarumo suraukė antakius, bet nieko nepasakė, priskirdama šį netaktą stipriam susijaudinimui, kurį tikriausiai vargšelis jautė. Iš Florencijos jie išvyko pro San Frančesko vartus. Nuo tada, kai apleido Or San Mišelį, Marijana neištarė nė žodžio. Smarkiai sunerimusi, ji bandė įsivaizduoti, kokia katastrofa galėjo taip staiga užgriūti Zoe Čenami, ir buvo linkusi manyti tik apie vieną dalyką. Zoe buvo žavinga, ir daugelis vyrų, gana patrauklių, atkakliai meilinosi jai. O jei vienas iš jų sulaukė jos palankumo ir baronas Čenami netyčia apie tai sužinojo?.. Marijana neįsivaizdavo, kokią pagalbą ji galės suteikti savo draugei, nebent tik pabandys nuraminti įžeistą sutuoktinį. Čenami iš tikrųjų labai vertino kunigaikštienę Sant'Aną... Žinoma, tokie spėjimai nelabai parankūs Zoe geram vardui, bet kuo gi

daugiau buvo galima paaiškinti tokį neatidėliojamą pagalbos šauksmą ir tokį neįprastą atsargumą?

Uždaroje karietoje buvo karšta kaip krosnyje, ir Marijana, negerai pasijutusi, atmetė šydą ir pasilenkė, kad nuleistų langą. Bet tarnas sulaikė ją.

Geriau neatidarinėti, ponia. Be to, mes jau atvažiavome.

Iš tikrųjų, karieta pasuko ir nuvažiavo nelygiu taku tarp gebenėmis apraizgytų griuvėsių. Jo gale nusileidžiančios saulės spinduliuose variu žėrėjo Arno vandenys.

Bet juk tai ne Setinjanas! sušuko Marijana. Kas tai? Kur mes atvažiavome?

Ji metė į savo bendrakeleivį žvilgsnį, kuriame pyktis buvo sumišęs su netikėtu išgąsčiu. Bet tas ramiu balsu atsakė:

Ten, kur man buvo įsakyta. Kelioninė berlina laukia čia. Poniai joje bus patogiau. Taip reikia, nes važiuosime visą naktį.

Berlina?.. Važiuosime?.. Bet kurgi?

Į vietą, kur ponios laukiama su nekantrumu. Ponia pamatys.

Karieta sustojo. Marijana nė nepajuto, kaip griebėsi durelių lyg skęstantis šiaudo. Dabar ją apėmė siaubas, regint šį pernelyg mandagų žmogų, kurio akyse ji įžvelgė apgavystę.

Kas laukia? Ir kieno įsakymus jūs vykdote? Jūs nesate Čenami tarnas...

Visiškai teisingai! Aš klausau įsakymų, kuriuos gaunu iš savo pono... jo šviesiausiosios šviesybės kunigaikščio Korado Sant'Anos!

Antras skyrius

Pagrobėjas

Marijana surikusi atšoko į karietos gilumą, su siaubu žiūrėdama, kaip pro atidarytas dureles atsivėręs romantiškas ir taikus peizažas, gausiai užlietas nusileidžiančios saulės spindulių, jos akyse ėmė virsti kalėjimo vaizdais.

Jos bendrakeleivis išlipo, prie laiptelių jis šalia to, kuris juos nuleido, ir, pagarbiai nusilenkęs, pasiūlė ranką.

Jei poniai kunigaikštienei nesunku...

Užhipnotizuota šių dviejų juodai apsirengusiųjų, kurie jai staiga pasirodė likimo siųstaisiais, Marijana išlipo nieko nejausdama kaip automatas. Ji suprato, kad bet kokia kova beprasmiška. Ji atsidūrė šioje dykvietėje viena su trimis vyriškiais, turėjusiais dideles teises, nes jie atstovavo nenuginčijamą valdžią: jos vyro valdžią, valdžią žmogaus, kuris buvo jos ponas ir kurio ji nuo šios minutės turėjo saugotis. Jeigu tai būtų kitaip, Sant'Ana niekada nebūtų išdrįsęs jos pagrobti štai šitaip, pačioje Florencijoje, beveik iš po nosies didžiajai hercogienei!..

Po apgriuvusia vaiduokliško vienuolyno arka, kuri kitokiomis aplinkybėmis jai būtų atrodžiusi nuostabi, Marijana iš tiesų pamatė laukiančią didelę kelioninę berliną. Priešais ją stovėjo žmogus, laikydamas už kamanų arklius. Berlina, nors ir nenauja, atrodė labai tinkama ilgai kelionei.

Deja, lyg Dantė prie baisiųjų pragaro vartų, jaunoji moteris pajuto, kad turi palaidoti bet kokią viltį. Ji ruošėsi apgauti žmogų, kuris jai parodė pasitikėjimą. Ir pati savo ruožtu buvo apgauta. Ji per vėlai suprato, kad Zoe Čenami niekada nerašė to laiško, kad jai visai nereikėjo jos pagalbos ir kad šiuo metu ji kuo ramiausiai priiminėjo savo nuolatinius svečius. O Marijana, įsitikinusi Napoleono parama ir galia, buvo atplėšta nuo jų ir atsidūrė tarsi saloje, ant kurios griuvo įnirtusios bangos. Galiausiai jinai buvo įsitikinusi, kad meilė Jasonui padarė ją nepažeidžiama ir kad įspūdinga pergalė taps logišku jos išsipildymu. Ji lošė ir... pralošė!

Nematomas vyras pareiškė savo teises. Įžeistas, jis jėga privertė jas gerbti. Ir kai bėglė pagaliau atsidurs priešais jį, net jeigu vėl prieš tuščią veidrodį, ji bus viena, beginklė ir neapsaugota siela.

Galinga Padujos hercogo figūra ir jo valdingas balsas negalėjo jos apginti.

Silpna švieselė staiga sutviško beviltiškų Marijanos minčių rūke, prakirsdama jį plonyčiu spindulėliu. Netrukus bus pastebėta, kad ji dingo. Arkadijus, Arigis ir netgi Benielis puls jos ieškoti...

ir kuris nors iš jų galbūt suras teisingą kelią. Todėl jie būtinai nuvyks į Luką, mažų mažiausiai norėdami įsitikinti, ar kunigaikštis neprisidėjo prie pagrobimo. Marijana juos pakankamai gerai pažinojo, kad neabejotų tuo, jog jie nesiduos vedžiojami už nosies arba paprasčiausiai išprašomi lauk. Žolivalis savo ruožtu akmens ant akmens nepaliks dei Kavali viloje, kad tik surastų savo draugę.

Iš pažiūros rami, mat už jokius pinigus pasaulyje ji nenorėjo parodyti tarnams savo baimės, tuo labiau, kad jie jai buvo paprasčiausi pastumdėliai, tačiau iki širdies gelmių susijaudinusi, Marijana elgėsi naujojoje kelionėje taip, tarsi jai niekas nerūpėtų. Ji stebėjo, kaip arklius laikęs žmogus perdavė juos vežėjui, paskui pats atsisėdo į jo vietą ir pasuko karietą į Florencijos pusę. Tada pajudėjo ir berlina. Ji pakilo taku ir išvažiavo į kelią. Ir šitas kelias išvedė Marijaną iš pusiausvyros.

Iš tikrųjų: užuot pasisukusi į purpurinį saulės diską, pasirengusį dingti už miesto varpinių, kad, aplenkdama Florenciją, išvažiuotų į Lukos kelią, sunkioji berlina, važiavusi paskui karietą, pasuko į rytus, link Adrijos, Luką palikdama už nugaros. Tikriausiai tai buvo apgalvotas manevras galimiems persekiotojams apgauti, bet Marijana negalėjo nutylėti.

Jeigu jūs iš tikrųjų mano vyro žmonės, šaltai pastebėjo ji, jūs turite mane nuvežti pas jį. O šis kelias visai į kitą pusę.

Neprarasdamas pagarbos ir nuolankumo, kurie Marijanai jau ėmė atrodyti nors ir būtini, bet perdėti, vyriškis lipšniu balsu atsakė:

Daug kelių veda pas šeimininką, ekscelencija. Tereikia žinoti, kurį išsirinkti. Jo šviesybė ne visuomet gyvena dei Kavali viloje! Mes vykstame į kitas jo valdas, jei ponia neprieštaraus!

Paskutinių žodžių ironija privertė Marijaną sustingti. Ne, ji prieštaraus! Bet ar galėjo jinai pasirinkti? Šaltas prakaitas nemaloniai išpylė jos kaktą, ir ji pajuto, kad ima balti. Trapi viltis, kad ją greit išgelbės Žolivalis ir Arigis, išblėso. Žinoma, ji žinojo iš ponios Lavinijos, kad Sant'Ana negyveno nuolat Lukoje ir kartais buvodavo vienoje iš kitų savo valdų. Į kurią

ji dabar vežama? Ir kaip pavyks jos draugams ją ten rasti, kai ji pati nežino, kur tos valdos?

Jinai prarado galimybę apie tai sužinoti, nes nesiklausė vedybinio kontrakto per vestuvių ceremoniją, bet... kiek jau galimybių ji prarado per savo trumpą gyvenimą? Pati puikiausia, pati didžiausia buvo jai suteikta Seltone, kai Jasonas pasiūlė jai bėgti su juo, o antroji Paryžiuje, kai ji vėl atsisakė su juo iškeliauti...

Mintis apie Jasoną užliejo ją sielvartingu liūdesiu. Šį kartą pats likimas prieš ją nusiteikęs, ir niekas neateis įmesti nors saujos išganingojo smėlio į jo dantytus ratus.

Lemiamą žodį tars vyras. Liko viltis, kad Marijanai pavyks pabėgti pasitelkus savo žavesį ir protą, taip pat ponią Laviniją, kuri neapleido kunigaikščio. Jeigu tokia proga pasitaikys, Marijana nedvejodama ja pasinaudos. Jau ne pirmą kartą jai teko bėgti!..

Su ypatingu pasitenkinimu ir tam tikru pasididžiavimu ji prisiminė, kaip pabėgo nuo plėšiko Morvano. Kiek vėliau iš daržinės Mortfontene. Kiekvieną kartą jai pasisekdavo, be kita ko, ji ir pati nebuvo tokia jau kvaila! Noras susitikti su Jasonu, troškimas, kylantis iš pačių sielos gelmių ir užvaldantis širdį bei protą, įkvėps ją...

Galų gale... galbūt ji be reikalo taip jaudinasi dėl ateities, kurią jai parengė Sant'Ana? Jos baimė kilo besiklausant kraupių Eleonoros Siuliven pasakojimų ir dėl dramatiškų šio pagrobimo aplinkybių. Bet reikia garbingai prisipažinti, kad ji nesuteikė savo nematomam vyrui pasirinkimo galimybės. Ir galbūt po viso to jis pasielgs su ja geraširdiškai ir supratingai...

Kad padrąsintų save, Marijana atgaivino mintyse atsitikimą, kai Koradas Sant'Ana išgelbėjo ją nuo Matėjo Damianio vieną siaubingą naktį prie mažytės bažnyčios griuvėsių. Ji manė, kad numirs iš baimės, kai pamatė jį išnyrantį iš tamsos: juodas vaiduoklis šviesia kauke ant akinančiai balto piestu pašokusio Ilderimo. Šiaip ar taip, gąsdinantis jo pasirodymas tada išgelbėjo jai gyvybę.

Po to jis ja pasirūpino su tokiu dėmesiu, kurį būtų galima palaikyti meile. Ir jeigu jis ją mylėjo... Ne, geriau pasistengti apie tai negalvoti, įgauti nors truputį ramybės ir pasitikėjimo.

Bet prieš jos valią mintys sukosi apie mįslingą jai nepažįstamo vyro asmenį, ir ji jautė baimę bei nesuvaldomą smalsumą. Galbūt šį kartą jai pavyks sužinoti baltosios kaukės paslaptį?..

Karieta toliau riedėjo per tirštėjančias vakaro sutemas. Netrukus naktis įsiviešpatavo galutinai, ir tik arklių keitimai paįvairindavo kelionę per kalnus.

Iškankintai Marijanai viskas baigėsi tuo, kad ji užmigo, prieš tai atsisakiusi maisto, kurį jai pasiūlė Džiuzepė. Jos pagrobėjas pasisakė, kad toks yra jo vardas. Ji buvo per daug pavargusi, kad prarytų nors kąsnelį.

Ją pažadino saulės šviesa... taip pat netikėtas karietos sustojimas pakeisti arklių priešais vynuogienojais ir gebenėmis apraizgytą namuką. Tolumoje kilo kalva su nedideliu miestuku, glaudžiai apstojusiu kresną tvirtovę, kurios dantytos sienos kyšojo virš namų stogų. Saulė apšvietė aiškiai atribotus stačiakampius laukus, išraižytus drėkinimo kanalais, kurių pakraščiuose vaismedžiai prilaikė vynuogienojus, o horizonte, už tankios žalumos juostos, spindėjo milžiniška sidabriškai žydra burė: jūra...

Džiuzepė išlipo ir sustojo prie karietos durų.

Jei ponia norėtų pamankštinti kojas ar pakvėpuoti grynu oru, aš būčiau laimingas galėdamas ją lydėti!

Lydėti? O jums neateina į galvą, kad man reiktų atsiskirti? Man reikia susitvarkyti. Argi jūs nematote, kad aš visa dulkėta?

Šiame name yra kambarys, kur ponia gali padaryti viską, kas jai būtina. Man gana bus pasaugoti duris, o... langas ten tik vienas ir labai mažas.

Kitais žodžiais tariant, aš belaisvė! Ar ne geriau nuoširdžiai apie tai pasakyti?

Džiuzepė nusilenkė su per daug aiškiai suvaidinta, jeigu ne su pašaipia, pagarba.

Belaisvė? Kas taip galėtų vadinti damą, patikėtą ištikimo eskorto globai? Aš paprasčiausiai turiu prižiūrėti, kad ponia atvyktų į numatytą vietą be jokių nuotykių, ir todėl, ir tik todėl, aš gavau įsakymą jokia dingstimi jos neapleisti.

O jeigu aš rėksiu, jeigu aš šauksiuos pagalbos, praradusi savitvardą, pro dantis iškošė Marijana, ką jūs man padarysite, pone kalėjimo prižiūrėtojau?

Įpykusi jaunoji moteris netikėtai pamatė putlioje “atsidavusio tarno” rankoje juodą pistoleto vamzdį.

Džiuzepė davė jai galimybę juo pasigėrėti, po to nerūpestingai vėl užsikišo už diržo.

Be to, pridūrė jis, šauksmas nepadėtų. Šis nedidelis dvaras ir perkinkymo stotis priklauso jo šviesybei. Niekas nesuprastų, jei kunigaikštienė prašytųsi apginama nuo kunigaikščio!

Džiuzepės veidas ir toliau atrodė geranoriškas, tik iš žiaurių ugnelių, degančių jo akyse, Marijana suprato, kad pabandžius maištauti, jis nedvejodamas ją nužudytų.

Viską apsvarsčiusi, ji nusprendė, kad dabar geriau nusileisti. Nors karieta buvo neginčijamai patogi, kelionė blogais keliais ją taip iškankino, kad būtinai reikėjo prasimankštinti.

Per tris žingsnius lydima Džiuzepės, kuris ir toliau vaidino tarną iš didikų namų, ji įėjo į namuką, kuriame valstietė su puošniu sijonu ir mėlyna skarele nepaslankiai pritūpė prieš ją.

Kai Marijana grįžo iš kambario, kur jai buvo pasiūlyta susitvarkyti, moteris atnešė juodos duonos, sūrio, alyvų, svogūnų ir pieno. Išalkusi keleivė labai godžiai puolė valgyti. Jos vakarykštis atsisakymas valgyti buvo ne kas kita, kaip nereikalingos puikybės ir blogos nuotaikos demonstravimas, beje, kvailas, nes jai kaip niekad reikėjo taupyti jėgas. Ir gaiviame ryto ore ji pajuto, kad miršta iš alkio.

Kol ji pusryčiavo, pakinkė naujus arklius. Kai ji pabaigė valgyti, karieta vėl leidosi į kelią, į žemumoje plytinčią lygumą, kuri, atrodė, tęsėsi iki begalybės.

Atsigaivinusi ir pasistiprinusi, Marijana nusprendė išdidžiai tylėti. Ji tikėjosi, kad greitai atvyks į nurodytą vietą. Karieta lėkė tiesiai prie jūros, nesukdama nei į kairę, nei į dešinę, Vadinasi, kelionės tikslas turėtų būti ant kranto...

Apie pusiaudienį jie įvažiavo į didelį žvejų kaimą, išmėčiusį savo žemus namelius ant smėlėtų kanalo krantų. Išvažiavus iš tankaus pušynėlio, kurio tamsūs išsikeroję medžiai teikė gaivinantį pavėsį, kaitra pasirodė didesnė, o kaimelis daug niūresnis nei buvo iš tikrųjų.

Čia buvo smėlio karalystė. Kiek tik užmatė akis, pajūriu tęsėsi milžiniškas pliažas, vietomis apaugęs piktžolėmis, ir pats

kaimas su savo senu sukiužusiu gynybiniu bokštu ir romėniškų sienų likučiais atrodė tarsi smėlio kūrinys.

Priešais namus ant karčių ištempti džiūvo ilgi tinklai, atrodę kaip gigantiškų laumžirgių sparnai, o kanale, kuris tarnavo kaip uostas, nuleidę inkarus stovėjo keletas laivų. Didžiausiame ir prašmatniausiame žvejys su frigiška kepure ruošėsi kelti raudonas bures.

Karieta sustojo prie kanalo, ir žvejys rankos mostu pakvietė ateiti. Džiuzepė vėl paprašė Marijanos išlipti.

Vadinasi, mes atvykome? paklausė ji.

Mes uoste, jūsų šviesybe, bet dar nepasiekėme kelionės tikslo. Antrąjį etapą keliausime jūra.

Nuostaba, nerimas ir susierzinimas pasirodė esą stipresni už Marijanos išdidumą.

Jūra? sušuko jinai. Bet galų gale, kur mes vykstame? Ar jums įsakyta nieko man nesakyti?

O ne, ponia, ne! nusilenkdamas atsakė Džiuzepė. Mes vykstame į Veneciją. Kelionė jūra ne taip išvargins.

Į Ve...

Tai neįtikėtina! Juokinga, kad Adrijos karalienė tapo net kelių susitikimų ir kelių interesų susidūrimo vieta. Iš tiesų, Napoleonui buvo svarbu, kad Marijana išvyktų iš Venecijos, nekalbant jau apie sutartą susitikimą ten su Jasonu, ir štai kunigaikštis, jos vyras, taip pat išsirinko Veneciją, kad pareikštų jai savo valią! Jeigu virš jos galvos nekabotų tamsūs grėsmės debesys, Marijana galėtų nusijuokti.

Kad susitvardytų, ji išlipo ir žengė keletą žingsnių kanalo krantu. Mažą smėlėtą uostą gaubė begalinė ramybė. Vėjo nebuvo, ir tik žiogų čirpimas drumstė mieguisto kaimo tylą. Be žvejo, kuris nušoko nuo borto, kad prieitų prie keliauninkų, nesimatė nė gyvos dvasios.

Dabar siesta prieš artinantis vėjui, pasakė Džiuzepė. Žmonės pasirodys vakare, bet mes lipsime į denį. Ponia galės patogiau įsitaisyti...

Jis nuėjo pirma Marijanos lenta, jungiančia laivą su sausuma, ir padėjo jai įveikti tą siūbuojančią sąsmauką su išmuštruoto

tarno pagarbumu, o vežėjas ir kitas tarnas atsisveikinę dingo pušynėlyje.

Tikriausiai pašaliniam stebėtojui kunigaikštienė Sant'Ana darė ramiai keliaujančios aukštuomenės damos įspūdį, bet tas stebėtojas negalėjo žinoti, kad ištikimas tarnas laikė už juostos didelį pistoletą ir kad pistoletas buvo skirtas ne vieškelių plėšikams, o pačiai šeimininkei, jei ji sugalvotų maištauti.

Šiuo metu nebuvo kito stebėtojo, tik žvejys. Tą akimirką, kai ji pastatė koją ant laivo denio, Marijaną nustebino susižavėjimo kupinas žvilgsnis, kuriuo jis pažvelgė į ją. Stovėdamas prie lentos, jis lyg užburtas nenuleido nuo jos akių, tarsi prieš jį būtų atsivėręs nežemiškas reginys. Dar gerą minutę po to žvejys stovėjo, paskendęs ekstazėje.

Savo ruožtu Marijana nepastebimai nužvelgė jį ir padarė iš šios apžiūros įdomias išvadas. Nelabai didelio ūgio žvejys atrodė puikus vyriškumo pavyzdys: rafaeliška galva ant Farnezės Heraklio kūno. Pro prasegtus iki juostos storos drobės marškinius matėsi tarsi nulieti iš bronzos raumenys. Lūpos buvo pilnos, akys tamsios ir blizgančios, o iš po pakreiptos į šoną raudonos kepurės krito tankios juodos garbanos.

Marijana nejučia pagalvojo, kad šio žmogaus rankoms apkūni Džiuzepės figūra nepasirodytų per sunki...

Tuo metu, kai jai ruošė pastogę vairagalyje, Marijana kūrė planus, kaip pabėgti padedant gražuoliui žvejui. Suvilioti jį nebus jokio vargo. Tada jis galbūt sutiks pašalinti Džiuzepę, o ją išlaipinti kokioje nors vietoje, kur ji galėtų arba pasislėpti ir pranešti Žolivaliui, arba surasti būdą, kaip sugrįžti į Florenciją. Be to, turint galvoje, kad jis yra kunigaikščio tarnas, ji galėtų pasinaudoti savo kaip kunigaikštienės teisėmis ir pareikalauti jo paklusnumo. Argi Džiuzepė keistos jų kelionės metu nerodė išorinių pagarbos ženklų? Žvejys galėjo ir nežinoti, kad žavioji keleivė yra tik belaisvė, gabenama vyrui...

Tartana nebuvo pritaikyta keleivių, ypač moters, vežiojimui, bet Marijanai įrengė tam tikrą nišą, gana jaukią, kur ji rado šiaudų čiužinį ir didelėje lėkštėje keletą būtinų tualetinių reikmenų. Gražuolis žvejys atnešė jai apklotą. Tada Marijana pasiuntė jam šypseną, kurios galia jai buvo žinoma. Ji paveikė

akimirksniu: įdegęs veidas tarsi nušvito iš vidaus, ir jaunuolis liko stovėti prieš jaunąją moterį, stipriai prispaudęs užtiesalą prie krūtinės ir negalvodamas jo atiduoti.

Padrąsinta tokios sėkmės, Marijana tyliai paklausė:

Koks tavo vardas?

Jo vardas Džakopas, jūsų šviesybe, tuoj pat įsikišo Džiuzepė. Bet ponia veltui varginasi: nelaimingasis kurčias ir vos kalba. Reikia mokėti su juo bendrauti, bet jeigu ponia nori į jį kreiptis, ji gali pasinaudoti manim kaip vertėju...

Jokiu būdu, dėkoju jums! greitai atsakė ji, po to tyliai ir daug nuoširdžiau pridūrė: Vargšas vaikinas! Kaip gaila!..

Ji pasitelkė į pagalbą užuojautą, padėjusią paslėpti jai nusivylimą. Dabar jai tapo aiškus tariamas Džiuzepės neapdairumas, kai jis pasiliko vienas su belaisve denyje laivo, kurio vienintelis jūreivis parodė tokį jautrumą moteriškam žavesiui: jis vienas tegali bendrauti su Džakopu, taigi viskas buvo iš anksto numatyta. Bet jis dar ne viską pasakė.

Nereikia jo gailėti, ponia. Džakopas laimingas: jis turi namą, laivą ir gražią nuotaką... ir be to, jis turi jūrą. Jis nesiruošia nei išduoti jų, nei leistis į įtartinus nuotykius!

Perspėjimas buvo aiškus ir reiškė, kad Marijanos šypsena nepraslydo nepastebėta, ir geriau nedaryti rizikingų bandymų, kurie iš anksto pasmerkti nesėkmei. Pergalė vėl priešininko pusėje.

Suirzusi, pavargusi ir pasirengusi apsiverkti priverstinė keliautoja atsisėdo ant čiužinio ir susimąstė. Ar ne geriau būtų, užuot krimtusis dėl nesėkmių, truputį pailsėti, o po to paieškoti kitų priemonių, kaip atsikratyti vyru, kuris, kaip ji būgštavo, nepanorės jos greitai paleisti... jeigu tik nesirengia dar žiauriau nubausti.

Ji užmerkė akis, priversdama Džiuzepę pasitraukti. Be to, pakilo lengvas brizas ir pro pusiau pravertus vokus ji matė, kaip jos pagrobėjas rankų mostais įsakinėja Džakopui pakelti inkarą. Tartana pradėjo slysti kanalu ir pamažu išplaukė į atvirą jūrą.

Kelionė praėjo be nuotykių. O kitą dieną po pietų, kai melsvame horizonte pasirodė rausva linija, besikeičianti ir lengvutė,

panaši į ploną mezginių juostelę ant jūros apykaklės, Džakopas nuleido dalį burių.

Artėjant miražas pamažu nyko už ilgos žemos salos, už kurios, atrodė, nieko nėra, tik žalia dykra. Tai buvo liūdna sala, visiškai plika, tik keletas medžių kyšojo iš smėlio. Tartana priartėjo prie jos ir truputį paplaukusi palei krantą įplaukė į nedidelę įlanką ir nuleido inkarą.

Atsirėmusi į planšyrą Marijana bandė surasti tik ką matytą miražą, bet sala jį užstojo. Ją nustebino sustojimas.

Ką mes čia darome? paklausė ji. Kodėl neplaukiame toliau?

Jums leidus, pasakė Džiuzepė, mes palauksime nakties, kad galėtume įplaukti į uostą. Venecijiečiai labai smalsūs, ir jo šviesybė norėjo, kad ponia atvyktų nepastebėta... Mes perkirsim Lidą, kai sutems. Laimei, mėnulis pateka vėlai.

Mano vyras nori, kad aš atvykčiau nepastebėta arba... slaptai?

Man atrodo, tai vienas ir tas pat.

Bet man taip neatrodo! Aš ne itin mėgstu paslaptis tarp vyro ir žmonos! Bet mano vyras, matyt, jaučia joms potraukį...

Dabar ją apėmė baimė, ir ji bandė ją nuslėpti.

Tušti Džiuzepės žodžiai, saldoka šypsena, jo pateikti argumentai, visa tai negalėjo neišvesti jos iš pusiausvyros. Kodėl tiek atsargumo? Kodėl jie atvyksta slaptai, jeigu jos laukė tik paprastas pasiaiškinimas, žinoma, jei ji nebuvo jau iš anksto pasmerkta. Ji nebegalėjo atsikratyti minties, kad šio vandenų kelio gale ji ras sau mirties nuosprendį, greitą susidorojimą kokio nors požemio dugne, viename iš venecijietiškų požemių, kurie taip patogiai susisiekia su kanalais. Jeigu taip atsitiks, kas sužinos apie jos likimą? Sant'Anos, jai pasakojo apie tai, be sąžinės graužimo susidorodavo su savo žmonomis!

Staiga Marijaną apėmė beprotiška panika, pirmykštė ir tikra kaip mirtis. Žūti čia, šiame mieste, apie kurį ji keletą mėnesių svajojo kaip apie stebuklingą vietą, kur turėjo prasidėti jos laimė, numirti Venecijoje, kur meilė, kaip kalbėjo žmonės, viešpatavo visur! Kokia baisi likimo ironija! Ir kai Jasonas

įplukdys savo laivą į įlanką, jis galbūt praplauks, to nežinodamas, virš jos lėtai irstančio kūno...

Pametusi galvą dėl šios sukrečiančios minties, ji beveik nesąmoningai puolė į laivo priešakį, ketindama šokti į vandenį. Ši tartana veža ją į mirtį, ji jautė tai, ji buvo dėl to tikra ir norėjo bėgti...

Tą minutę, kai ji užšoko ant borto, jos veržimasis buvo šiurkščiai sustabdytas nenugalimos jėgos. Visiškai bejėgė, ji pajuto, kaip Džakopas mėšlungiškai prispaudė ją prie savo krūtinės.

Gana, gana! pasigirdo saldus Džiuzepės balsas. Kokie čia vaikų žaidimai! Nejaugi ponia nori mus palikti? Bet kur jūs eisite? Čia nėra nieko, išskyrus žolę, smėlį ir vandenį... O ponios laukia prabangūs rūmai!

Paleiskite mane! iš visų jėgų priešindamasi, sudejavo jinai, sukąsdama dantis, kad jie nekalentų. Ar jums ne vis tiek? Pasakysite, kad aš įpuoliau į vandenį ir paskendau! Pasakysite, kad aš nusižudžiau! Tik paleiskite mane. Aš duosiu jums viską, ko tik panorėsite. Aš turtinga...

Bet ne turtingesnė už jo šviesybę... ir kas svarbiausia, ne tokia galinga! Aš gyvenu kuklų gyvenimą, ekscelencija, bet jis mane patenkina. Ir aš nenoriu jo prarasti, o kaip tik juo aš atsakau už laimingą ponios atvykimą!

Tai beprotybė! Mes gi gyvename ne viduramžiais...

Čia jie užsibuvo kai kuriuose namuose! pasakė Džiuzepė netikėtai rimtai. - Aš žinau, ponia pasakys apie mane Napoleonui. Aš įspėtas! Bet čia, Venecijoje, imperatoriaus galybė gerokai kuklesnė. Taigi, būkite protinga!

Jos nepaleidžiančio Džakopo rankose išeikvojusi visas fizines ir dvasines jėgas, Marijana gailiai raudojo. Ji net nepagalvojo, kaip juokingai turėjo atrodyti nepažįstamojo glėbyje. Viskas baigta, nuo šiol niekas negalės kunigaikščiui sukliudyti atkeršyti taip, kaip jis panorės, o jai lieka pasikliauti tik savimi. Bet šito per maža...

Tuo metu ji pajuto kažką neįprasta: Džakopo glėbys pamažėle gniaužėsi vis stipriau, ir jai darėsi sunku kvėpuoti. Prisispaudęs prie jos vaikino kūnas ėmė drebėti. Po to ji pajuto, kaip jo

ranka nuslydo jos talija, pakilo aukščiau ir, atradusi krūties apvalumą, ant jo sustingo.

Ji iškart susigaudė, kad gražuolis žvejys nutarė išnaudoti progą, nes Džiuzepė pasitraukė per keletą žingsnių, su nuobodžiaujančia veido išraiška laukdamas, kada pasibaigs ašaros.

Žvejo glamonė išblaškė ją ir suteikė stiprybės: šis žmogus taip jos troško, kad ryžosi beprotiškam poelgiui beveik Džiuzepės panosėje. Kitokio atlyginimo viltis galbūt pastūmės jį didesnei rizikai...

Užgniaužusi norą trenkti Džakopui antausį, ji tik dar stipriau prisispaudė prie jo, paskui, įsitikinusi, kad Džiuzepė žiūri į kitą pusę, pasistiebė ant pirštų galų ir greitai palietė savo lūpomis vaikino lūpas. Tai truko ne ilgiau kaip akimirką, po to ji atstūmė jį, metusi maldaujantį žvilgsnį.

Jis su jauduliu žiūrėjo, kaip ji tolsta, aiškiai norėdamas suprasti, ko ji iš jo nori, bet Marijana neturėjo jokios galimybės jam tai paaiškinti. Parodyti mostais, kad reikia partrenkti ir surišti Džiuzepę, kai jis prieis prie jų? Šimtą kartų per pastarąsias dvidešimt keturias valandas ji tikėjosi rasti laive kokį nors įrankį, kuris leistų jai veikti pačiai, po to išsireikalauti iš Džakopo visiško paklusnumo būtų, be abejonės, vaikiškas žaidimas, bet Džiuzepė buvo gudrus ir visą laiką budrus. Tartanoje neatsirado nieko, kas galėtų būti jai ginklu, ir jis nė minutei neišleido Marijanos iš akių. Jis net naktį nesudėjo bluosto.

Taip pat nebuvo nieko, kuo būtų galima rašyti ir taip kreiptis į Džakopą pagalbos... žinoma, jei jis apskritai moka skaityti!

Jau atėjo vakaras, o Marijana taip ir nesugebėjo rasti būdo, kaip susikalbėti su savo nepaprastuoju įsimylėjėliu.

Sėdėdamas tarp jų ant tinklų ryšulio, Džiuzepė ilgą laiką vartaliojo rankose savo pistoletą, lyg nujausdamas, kad virš jo pakibo grėsmė. Iš tikrųjų, bet koks bandymas būtų mirtinas tiek vienam, tiek kitam...

Suakmenėjusia širdimi Marijana žiūrėjo, kaip sutemose pakėlusi inkarą tartana plaukė tolyn į sąsiaurį. Nors ją buvo suėmusi baimė, jaunoji moteris negalėjo sulaikyti susižavėjimo šūksnio: horizonte iškilo nuostabi mėlynai violetinė freska su auksiniais ir purpuriniais atspindžiais. Ji priminė plaukiančią jūra karūną

su fantastiškais papuošalais, karūną, lėtai grimstančią į nakties sutemas.

Tamsa greit tirštėjo. Ji tapo beveik neperregima, kai tartana aplenkė San Džordžijo salą ir įplaukė į Džudeko kanalą. Nuleidus dalį burių, ji plaukė labai pamažu, matyt, tikėdamasi praplaukti nepastebėta. Marijana sulaikė kvėpavimą. Ji suprato, kad nuo šiol bus uždaryta Venecijoje kaip sugniaužtame kumštyje, todėl su nepasotinamu godumu žiūrėjo į didelius laivus su švytinčiais žibintais; praplaukę pro Jūrų Muitinę, pro jos baltas kolonas ir paauksuotą Fortūną, jie snaudė lengvo kupolo papėdėje ir po Išganytojo bazilikos alebastrų išraitymais, laukdami rytmetinio brizo, kuris nuneš juos toli nuo šios pavojingos sirenos, sukurtos iš akmens ir vandens.

Tartana išmetė inkarą atokiau nuo krantinės prie valčių, ir Marijana, pasinaudodama tuo, kad Džiuzepė pagaliau pasitraukė ir pasilenkė per bortą, greitai priėjo prie bures tvarkančio Džakopo ir paėmė jį už rankos... Vaikinas sudrebėjo, pažvelgė į ją ir, metęs bures, tuoj pat pabandė ją prisitraukti.

Ji lengvai papurtė galvą, paskui, parodžiusi į Džiuzepės nugarą, staigiai mostelėjo ranka, duodama suprasti, kad ji nori juo atsikratyti tuoj pat... nedelsiant!

Ji pastebėjo, kaip žvejys įsitempė ir pažvelgė pirmiausia į žmogų, kuriam, be abejonės, turėjo paklusti, po to į jį gundančią moterį. Jis dvejojo, rinkdamasis tarp pareigos ir deginančios aistros... Dvejojo per ilgai: Džiuzepė atsisuko ir priėjo prie Marijanos.

Jei poniai nebus sunku, suburbėjo jis, gondola jau laukia jos, ir mes turime paskubėti...

Iš tikrųjų, virš borto pasirodė dvi galvos. Matyt, gondola stovėjo greta tartanos, ir jei Džiuzepė gavo pastiprinimą, patogus laikas prarastas.

Atsainiai gūžtelėjusi pečiais, Marijana atsuko nugarą tam vėplai, iš karto praradusi bet kokį susidomėjimą juo, nors ką tik buvo pasirengusi atsiduoti jam mainais į savo laisvę.

Prie tartanos borto laukė siaura juoda gondola. Jos aukšta dantyta nosis darė ją panašią į nedidelį drakoną.

Net nepažvelgusi atsisveikinimui į tartaną, Džiuzepės lydima, Marijana įsitaisė po baldakimu ant plačios, žemos kanapos su dvigubu atlošu. Supliuškėjus ilgiems irklams, gondola ėmė slysti juodu vandeniu. Ji pasuko į siaurą kanalą pro katedrą, kurios auksiniai kryžiai tyliai sergėjo venecijiečių sveikatą nuo XVII amžiaus didžiojo maro laikų.

Džiuzepė pasilenkė, norėdamas užtraukti juodos odos užuolaidas.

Ko gi jūs bijote, paniekinamai tarė Marijana. Aš nepažįstu šito miesto ir manęs niekas čia nepažįsta. Leiskite man pasižiūrėti į jį!

Akimirką jis dvejojo, po to, nuolankiai atsidusęs, atsilošė atgal į savo vietą šalia jaunosios moters, palikdamas užuolaidas ramybėje.

Gondola pasisuko ir nuplaukė Didžiuoju Kanalu. Dabar Marijana pamatė, kad nuostabusis vaiduoklis tai šurmuliuojantis miestas. Daugybė lempų, šviečiančių už rūmų langų, sklaidė aplink tvyrančias sutemas, atsispindėdamos raibuliuojančiame vandenyje auksiniais blyksniais. Pro gegužės nakties šilumai atvertus langus girdėjosi pokalbių nuotrupos ir muzikos garsai. Dideli gotikiniai rūmai liejo šviesą ant orkestro, grojančio valsą priešais sodą, kurio platūs skliautai atsispindėjo kanalo vandenyje. Kelios susispietusios gondolos pagal muzikos taktą šokčiojo greta didingų laiptų, kurie kilo, regis, iš paties dugno.

Iš savo tamsios slėptuvės gilumos Džiuzepės belaisvė matė moteris žvilgančiais tualetais, elegantiškus vyrus su įvairiaspalviais mundurais, tarp kurių ne išimtis buvo ir balti austriškieji. Jai pasivaideno, kad ji jaučia kvepalų aromatą, girdi linksmą juoką. Šventė!.. Gyvenimas, džiaugsmas!.. Ir staiga nieko nebeliko, tik naktis ir nestiprus dumblo kvapas: staigiai pasisukusi, gondola įsmuko į siaurą kanalą tarp bežadžių fasadų.

Kaip per slogų sapną Marijana apžiūrinėjo grotuotus langus, papuoštas herbais duris, apsilaupiusias sienas, grakščius tiltelius, po kuriais gondola praslinkdavo kaip šmėkla.

Pagaliau jie atsidūrė prie raudonos, gebenėmis apraizgytos krantinės sienos, priešais gėlėmis apsodintą akmeninį portalą su dviem primityviais geležiniais šviestuvais.

Mažasis laivelis sustojo. Marijana suprato, kad šįsyk jie pasiekė kelionės tikslą, ir jos širdis ėmė daužytis... Ji vėl pakliuvo pas kunigaikštį Sant'Aną.

Bet šį kartą nė vienas tarnas nelaukė jos nei ant pažaliavusių laiptų, nusileidžiančių į vandenį, nei nedideliame sode, kur tanki žaluma aplink skrynelės pavidalo šulinį, rodės, auga iš senovinių akmenų. Nieko nebuvo ir ant laiptų, vedančių prie puošnios gotikinės galerijos kolonados, už kurios iš vidaus apšviesti raudoni ir mėlyni vitražai spindėjo kaip brangakmeniai.

Jei ne ši šviesa, būtų galima pagalvoti, kad rūmai tušti.

Lipdama laiptais, Marijana stebėtinai greitai atgavo savo tvirtybę ir karingą nusiteikimą. Su ja visada taip atsitikdavo: pavojaus artumas priversdavo susitelkti ir grąžindavo pusiausvyrą, prarastą belaukiant ir abejojant. Ir ji žinojo, ji jautė beveik gyvulišku savo instinktu, kad už šitų praeito amžiaus grožybių slypi grėsmė... net jei tai būtų vien bauginantis prisiminimas apie Liusindą, raganą, kuriai, visiškai įmanomas dalykas, kadaise šitas namas priklausė...

Pagal tai, ką ji prisiminė iš Eleonoros pasakojimų, tai ir buvo Soranco rūmai, baisiosios kunigaikštienės gimtieji namai. Ir jaunoji ponia pasirengė kovai...

Prieš ją atsivėrusio vestibiulio puošnumas užgniaužė jai kvapą. Didžiuliai paauksuoti laivų žibintai, puikaus darbo ir, be abejonės, paimti iš senų galerų, mirguliavo ir žaidė visomis spalvomis ant įvairiaspalvių marmurinių grindų plytelių, žydinčių tarsi persiškas sodas, ir ant ilgų ištapytų palubės balkių aukso.

Palei didelių portretų eilėmis nukabinėtas sienas įspūdingi, herbais puošti suolai kaitaliojosi su porfyrinėmis konsolėmis, nuo kurių kilo sumažintų karavelų kopijų burės.

O portretai visi jie vaizdavo nepaprastai prabangiai apsirengusius vyrus ir moteris. Tarp jų buvo netgi du dožai su paradiniais kostiumais, su auksinėmis karūnėlėmis ant galvų ir pasipūtusiais veidais.

Jūrinis šios galerijos pobūdis buvo akivaizdus, ir Marijana liūdnai pagalvojo, kad Jasonui arba Siurkufui tikrai patiktų šie jūrai pašvęsti namai. Deja, jie buvo tylūs kaip mauzoliejus...

Nesigirdėjo jokio triukšmo, tiktai įėjusiųjų žingsniai. Visa tai veikė taip slegiančiai, kad net Džiuzepė neištvėrė. Jis kostelėjo lyg padrąsindamas save, po to, pasukęs link dvivėrių durų galerijos viduryje, sušnabždėjo kaip bažnyčioje:

Mano misija pasibaigia čia, ekscelencija! Ar galiu tikėtis, kad poniai neliks itin blogų prisiminimų...

Apie šią nuostabią kelionę? Būkite ramus, aš visada ją prisiminsiu su baisiausiu pasitenkinimu... jei apskritai turėsiu laiko ką nors prisiminti! pridūrė ji su karčia ironija.

Džiuzepė tylėdamas nusilenkė ir išėjo. Tuo metu, tyliai girgždėdamos, atsivėrė durys, bet, matyt, be žmogaus rankų pagalbos.

Įspūdingo dydžio salės viduryje pasirodė stalas, visiškai serviruotas, be to, neregėtai prabangiai. Tai buvo tikra brangiųjų metalų paroda: kalstytos auksinės lėkštės, įrankiai, emaliuotos taurės, inkrustuotos vazos su puikiomis raudonomis rožėmis ir didžiulės žvakidės, kurių šakos grakščiai linko nuo degančių žvakių svorio virš šitos neregėtos prašmatnybės.

Stalas buvo padengtas šventės puotai, ir Marijana krūptelėjo, pamačiusi, jog jis padengtas dviems... Vadinasi, kunigaikštis nutarė galų gale pasirodyti. Kitaip, ką gi dar galėtų reikšti šie dveji įrankiai? Galų gale ji atsidurs akis į akį su juo, išvys lig šiol slėptoje ir galbūt siaubingoje tikrovėje? O gal jis ir toliau liks prisidengęs savo balta kauke?..

Jaunoji moteris pajuto, kaip baimė prieš jos valią sugniaužė širdį. Dabar ji sau prisipažino, kad anksčiau įgimtas smalsumas skatino ją skverbtis į keistojo savo vyro paslaptį, bet po burtų nakties ji jautė instinktyvią baimę pasilikti su juo akis į akį... atsidurti prieš jį vienai... Tačiau gėlėmis išpuoštas stalas nepranašavo grėsmingų ketinimų. Jis buvo toks viliojantis... lyg įsimylėjėliams.

Durys, pro kurias Marijana įžengė, užsidarė, vėl taip pat tyliai sugirgždėdamos. Tą pačią akimirką vėrėsi kitos, siauros ir žemos, durys prie židinio, vėrėsi lėtai, labai lėtai, kaip gerai surežisuotoje teatro dramoje.

Marijana, apmirusi, išplėstomis akimis, sudrėkusiais smilkiniais ir suspaudusi sunertus pirštus, žiūrėjo, kaip jos sukasi vyriuose, žiūrėjo lyg į kapo angą, iš kurios turi išnirti vaiduoklis.

Pasirodė žvilganti figūra, per daug toli nuo stalo, kad būtų galima įžiūrėti, kas ten; gretimo kambario šviesa krito ant apkūnaus, ilgu, auksu siuvinėtu drabužiu apsivilkusio vyro figūros. Marijana iš karto atskyrė, kad tai nėra grakštusis Ilderimo šeimininkas. Šis žmogus buvo žemesnio ūgio, sunkiasvoris, neatrodė taip kilniai. Jis įsmuko į kambarį, ir jaunoji moteris, netikėdama savo akimis ir pasipiktinusi, atpažino Matėją Damianį, apsirengusį kaip dožas ir besiartinantį prie auksu tviskančio stalo.

Jis šypsojosi...

Trečias skyrius

Šėtono vergės

Kunigaikščio Sant'Anos ūkvedys ir patikėtinis, slėpdamas rankas plačiose dalmatikos rankovėse, iškilmingu žingsniu priėjo prie vieno iš dviejų didelių raudonų krėslų, žymėjusių vietas užstalėje, padėjo ant atlošo žiedais apmaustytą ranką ir parodė į kitą krėslą mostu, kuris siekė būti kilnus ir pagarbus. Jo palaiminga šypsena atrodė prilipusi prie veido kaip kaukė.

Prašau jus sėstis, ir pavakarieniaukime!.. Ilga kelionė turėjo jus išvarginti.

Akimirką Marijanai pasirodė, kad jos akys ir ausys iškrėtė jai kvailą pokštą, bet ji tuoj įsitikino, kad tai nėra keistas sapnas.

Priešais ją iš tikrųjų stovėjo Matėjas Damianis, įtartinas ir pavojingas tarnas, kurio auka ji vos netapo tą pasibjaurėtiną naktį.

Pirmą kartą ji vėl pamatė jį po tos beprotybės, kai pasinėręs į transą, jis artinosi prie jos ištiestomis rankomis, mirties pilnomis

akimis, kuriose nebebuvo likę nieko žmogiško... Be Ilderimo ir jo nepaprasto raitelio pagalbos...

Prisimenant tada išgyventą siaubą, jaunosios moters baimė ėmė virsti panika. Ji privalo bet kuria kaina jei ne numalšinti, tai bent pabandyti ją nuslėpti. Su tokiu žmogumi, kurio audringą praeitį ji žinojo, sutvarkyti reikalus buvo galima tik vieninteliu būdu nuslepiant jo sukeltą baimę. Jos instinktai jai sakė: jei jis pastebės, kad ji bijo, jinai žuvusi.

Marijana dar nesuvokė, kas atsitiko, kokio stebuklo dėka Damianis gali taip puikuotis dožo kostiumu (tokį pat prašmatnų drabužį ji pastebėjo viename iš vestibiulio portretų) venecijietiškų rūmų centre ir vaizduoti šeimininką. Spėlionėms laiko nebuvo.

Jaunoji ponia instinktyviai perėjo į puolimą.

Ramiai sunėrusi rankas ant krūtinės, su aiškia panieka ji nužvelgė apsišaukėlį. Jos akys taip prisimerkė, kad tarp tankių ilgų blakstienų liko tik siauri žali plyšeliai.

Nejaugi karnavalas Venecijoje tęsiasi iki gegužės, sausai paklausė ji, ar jūs ruošiatės į maskarado balių?

Buvo akivaizdu, kad savo ironišku tonu ji užklupo Damianį netikėtai. Nelaukęs tokio puolimo, jis neryžtingai, beveik sumišęs, žvilgtelėjo į savo kostiumą.

O! Šie rūbai? Aš apsivilkau juos jūsų garbei, ponia, ir padengiau šitą stalą, kad mes kaip tik įmanoma prašmatniau atšvęstume jūsų atvykimą į šiuos namus. Man atrodė...

Aš, be abejonės, blogai išgirdau, nutraukė jį Marijana, arba jūs taip užsimiršote, kad nutarėte pakeisti savo šeimininką. Be to, pasistenkite man paaiškinti, kas jums leido kreiptis į mane antruoju asmeniu, lyg jūs man būtumėt lygus? Atsikvošėkite ir pirmiausia pasakykite, kur kunigaikštis? Kas atsitiko, kad dona Lavinija iki šiol neatėjo pas mane?

Ūkvedys patraukė šalia stovintį krėslą ir šleptelėjo ant jo taip sunkiai, kad tas net sudejavo nuo jo svorio. Jis pastorėjo po tos baisios nakties, kai atitrauktas nuo savo okultinių bandymų, įtūžęs bandė nužudyti Marijaną. Romėniška kaukė, tada teikusi jo veidui šiokio tokio kilnumo, apaugo taukais, ir jo plaukai, dar neseniai tokie tankūs, gerokai praretėjo, o žiedai, pretenzingai gausiai aplipę pirštus, buvo tiesiog įsirėžę į juos.

Juokas, kurį kėlė šis kresnas senstantis žmogus, sustingdavo lūpose, išvydus jo blausų įžūlų žvilgsnį.

"Gyvatės žvilgsnis!" pagalvojo jaunoji moteris, virpėdama iš pasišlykštėjimo jo šaltakrauju žiaurumu.

Tik ką buvusi šypsena dingo, tarsi Matėjas būtų nusprendęs daugiau už jos nebesislėpti. Marijana suprato, kad priešais ją nepermaldaujamas priešas. Todėl ji nelabai nustebo, išgirdusi jį murmant:

Ta kvailelė Lavinija! Galite už ją pasimelsti, jei norite. Man nusibodo jos šventeiviškos raudos, ir aš ją..

Jūs ją nužudėte? suriko Marijana, pasipiktinusi ir tuo pačiu metu pagauta sielvarto, nes geroji moteris užėmė svarbią vietą jos širdyje. - Jums užteko niekšingumo užsipulti tą šventąją, kuri niekuomet niekam nepadarė nieko blogo. Ir kunigaikštis nepribaigė jūsų kaip pasiutusio šuns, juk toks jūs esate?

Tam reikia, kad jis turėtų tokią galimybę, nebesusivaldė Damianis ir taip staigiai atsistojo, kad sunkus stalas susvyravo, o ant jo stovintys indai susidaužė vienas į kitą ir sužvangėjo. Aš pradėjau nuo to, kad atsikračiau juo! Atėjo ir mano laikas užimti vietą, priklausančią man pagal vyresniojo teisę! pridūrė jis, kiekvieną žodį palydėdamas kumščio trenksmu į stalą.

Šį kartą smogta buvo tiesiai į taikinį... Ir taip staiga, kad Marijana, sudejavusi iš siaubo, net atsitraukė atatupsta.

Nužudytas! Jos keistasis vyras nužudytas!.. Nužudytas kunigaikštis balta kauke! Nužudytas žmogus, kuris audringą vakarą paėmė jos virpančią ranką į savąją, nužudytas puikusis raitelis, kuriuo, nepaisant baimės ir netikrumo, jinai žavėjosi! Tai neįsivaizduojama! Likimas negalėjo jam iškrėsti tokio niekšingo pokšto!

Vos krutindama lūpas, ji ištarė:

Jūs meluojate!

Kodėl gi? Todėl, kad jis buvo šeimininkas, o aš vergas? Todėl, kad jis privertė mane gyventi žeminantį, vergišką, negarbingą gyvenimą? Galbūt jūs pasakysite deramą priežastį, kuri būtų galėjusi sutrukdyti man pašalinti tą marionetę? Aš nė sekundės nedvejojau prieš nužudydamas jo tėvą, nes jis pastūmėjo į pražūtį moterį, kurią aš mylėjau! Kodėl gi aš

turėjau pasigailėti to, kuris buvo kito nusikaltimo priežastis? Aš palikau jį gyvą, kol jis man netrukdė, kol aš nebuvau pasirengęs! Bet ne taip seniai jis man ėmė kliudyti!

Pasibjaurėtini siaubo, pasišlykštėjimo ir nusivylimo jausmai, taip pat, kas keisčiausia, užuojauta ir širdgėla apėmė jaunąją moterį. Viskas atrodė kvaila, beprasmiška ir neteisinga. Žmogus, kuris savo noru sutiko duoti savo vardą nepažįstamajai, besilaukiančiai nuo kito, tegul ir paties imperatoriaus, žmogus, kuris ją priėmė, apsupo ištaiga ir brangenybėmis, be to, išgelbėjo jai gyvybę, nenusipelnė žūti nuo bepročio sadisto rankos.

Tiksli Marijanos atmintis padėjo jai akimirkai vėl pamatyti tarp naktinių parko šešėlių beišnykstančius puikaus žirgo ir nebylaus raitelio siluetus. Kad ir kokį bjaurumą būtų slėpęs vyras, tada drauge su žirgu jis atrodė kaip nepaprasto grožio įsikūnijimas, stiprus ir grakštus, visam laikui įsirėžęs Marijanai į širdį. Mintis, kad šį neužmirštamą paveikslą amžiams sunaikino menkysta, skendintis ydose ir nusikaltimuose, buvo tokia nepakenčiama, kad Marijana instinktyviai ėmė dairytis kokio nors ginklo. Ji troško nedelsiant įvykdyti teisingumą šiam žmogžudžiui. Ji privalo tai padaryti vardan to, kurio ji dabar žinojo jai nereikėjo bijoti, kuris galbūt ją mylėjo! Ar nesumokėjo jisai gyvybe už savo įsikišimą tą naktį parke?

Bet puošnūs peiliai su auksinėmis geležtėmis, blizgėję ant stalo, tam netiko. Kunigaikštienei Sant'Anai dabar liko vienintelis ginklas žodžiai, deja, jais nesužeisi šio išgamos, vargu ar jis jiems jautrus. Bet viskas taip nesibaigs, ir Marijana pašnibždomis sau prisiekė. Ji atkeršys už savo vyrą...

Žmogžudys! su pasibjaurėjimu sviedė ji. Jūs išdrįsote nužudyti žmogų, kuris pasitikėjo jumis, kuris visiškai atsidavė į jūsų rankas, savo šeimininką!

Čia nėra daugiau jokio kito šeimininko, tik aš! suriko Damianis šaižiu falcetu. Tai teisybės atstatymas, nes aš turėjau daug daugiau teisių į kunigaikščio titulą, nei tas niekam tikęs svajotojas! Jūs nepažinojote jo, vargše kvailute, ir todėl jums atleidžiama, pridūrė jis patenkintas ir tuo galutinai įsiutindamas jaunąją ponią, bet aš irgi Sant'Ana! Aš...

Aš viską žinau! Kad būtum Sant'Ana, neužtenka vien to, kad nuo mano vyro senelio būtų pastojusi nelaiminga puskvaišė, kuri dar ir nesipriešino išniekinama! Reikia dar turėti širdį, sielą, garbę! O jūs... jūs gi menkysta, nevertas net peilio, kuriuo jus papjaus, bjaurus gyvuly!

Gana!

Damianis sustaugė, įsiūčio priepuolio suimtas, jo pabalusį veidą užliejo tulžis. Smūgis buvo smogtas, ir Marijana buvo patenkinta.

Gana! pakartojo jis. Kas jums tai pasakė? Iš kur jūs tai žinote?

Jis kalbėjo taip, lyg jam trūktų oro, jis duso.

Tai ne jūsų reikalas! Aš žinau, ir to užtenka!

Ne! Ateis diena, kai jūs man pasakysite! Aš priversiu jus pasakyti... nes... dabar jūs turėsite paklusti man! Jūs girdite? Man!

Liaikitės malti niekus ir kaitalioti vaidmenis. Kodėl gi turėčiau jums paklusti?

Persikreipusiu veidu nuslydo pikta šypsena. Marijana laukė kandaus atsakymo. Bet Matėjo Damianio pyktis, kaip staiga atsirado, taip staiga dingo. Jo balsas atgavo įprastinį skambesį, ir jis vėl pradėjo kalbėti beveik abejingu tonu:

Atleiskite man. Aš leidau sau pasikarščiuoti, bet yra aplinkybių, kurių aš nemėgstu prisiminti.

Galbūt, bet visa tai man nepaaiškina, kodėl aš čia, o kadangi, jei aš teisingai jus supratau, nuo šiol aš... laisva ir galiu elgtis kaip man patinka, būčiau dėkinga, jei nutrauktume šitą beprasmišką susitikimą ir aš galėčiau palikti šiuos namus.

Apie tai negali būti nė kalbos. Ar tik jūs nemanote, kad aš šitaip stengiausi, kad jus čia atgabentų, brangiai sumokėdamas daugybei bendrininkų, įskaitant jūsų draugus, vien dėl abejotino malonumo pranešti jums, kad jūsų vyras jau nieko nebegali jums padaryti?

Kodėl gi ne? Nemanau, kad išdrįstumėt parašyti laiške, kad jūs nužudėte kunigaikštį. Juk taip, ar ne?

Damianis nieko neatsakė. Aiškiai nervindamasis, jis ištraukė iš vazos rožę ir ėmė sukti ją tarp pirštų, lyg stengdamasis susikaupti. Staiga jis pasiryžo:

Susitarkime geruoju, kunigaikštiene, pasakė jis notaro tonu, lyg kreiptųsi į klientą, jūs esate čia, kad sudarytume sutartį, tokią pat, kaip buvote sudariusi su Koradu Sant'Ana.

Kokią sutartį? Jeigu kunigaikštis mirė, vienintelė egzistuojanti sutartis, mūsų vedybų sutartis, mano manymu, prarado savo galią.

Ne, jis vedė jus mainais į kūdikį, kunigaikščių Sant'Anų vardo ir turtų paveldėtoją.

Aš praradau šį kūdikį. Tai buvo nelaimingas atsitikimas, nervingai suriko Marijana, negalėdama susivaldyti, nes kalbėti šia tema jai vis dar buvo sunku.

Aš neneigiu galimo atsitiktinumo ir esu tikras, kad jūs dėl to nekalta. Visa Europa žino, kaip dramatiškai baigėsi puota Austrijos pasiuntinybėje, bet dėl Sant'Anų paveldėtojo jūsų įsipareigojimai tebegalioja. Jūs turite pagimdyti kūdikį, kuris oficialiai galės pratęsti giminę.

Gal jums vertėjo tuo pasirūpinti prieš nužudant kunigaikštį?

Kodėl gi? Iš jo nebuvo jokios naudos tuo požiūriu, ir jūsų vedybos geriausias įrodymas. O dėl manęs, aš, deja, negaliu atvirai pasivadinti vardu, kuris man teisėtai priklauso. Bet man reikalingas Sant'Ana, paveldėtojas...

Cinizmas ir abejingumas, su kuriuo Damianis kalbėjo apie paties nužudytą savo šeimininką, papiktino Marijaną, jautusią, kaip pamažu ją užvaldo nerimastinga baimė. Galbūt todėl, kad bijojo suprasti tikrąją jo žodžių prasmę, ji privertė save paironizuoti:

- Jūs pamiršote tik vieną detalę: šis vaikas buvo imperatoriaus... ir aš nemanau, kad jums užteks drąsos pagrobti jo didenybę ir pristatyti jį pas mane surištomis rankomis ir kojomis.

Damianis palingavo galva ir pasuko prie jaunosios moters, kuri tuoj pat atsitraukė.

Ne. Mums reikia atsisakyti šito "imperatoriškojo kraujo", suviliojusio kunigaikštį. Mes pasitenkinsime šeimos krauju. Būsimą vaiką aš išauklėsiu pagal savo principus ir perduosiu jam per

ilgus metus sukauptus turtus, juo labiau, kad jis man bus be galo brangus, nes bus mano!

Ką?..

Neapsimeskite nustebusi: jūs viską puikiausiai supratote! Dar visai neseniai jūs elgėtės su manimi kaip su menkysta, ponia, tačiau įžeidimai negali nei sumenkinti, nei sunaikinti to kraujo, kurį aš turiu; netgi jei jūs teikiatės jį neigti, aš vis tiek lieku senojo kunigaikščio, nelaimingojo bepročio, už kurio jūs ištekėjote, senelio, sūnus. Taigi, kunigaikštiene, aš, jūsų valdytojas, padarysiu jums vaiką!

Jaunajai moteriai, dūstančiai nuo šitokio cinizmo, prireikė laiko, kad vėl galėtų prabilti. Visi jos svarstymai pasirodė esą klaidingi: šis žmogus tiesiog pavojingas ligonis! Tereikia pamatyti, kaip jis gniaužo savo storus pirštus, nuolat laižydamas liežuviu lūpas tarsi katinas, ir viskas pasidaro aišku. Tai maniakas, pasiruošęs bet kokiam nusikaltimui, kad tik patenkintų savo beribį garbės troškimą ir didžiules ambicijas, jau nekalbant apie jo instinktus.

Staiga jos sąmonę pasiekė mintis, jog ji visiškai viena prieš šį žmogų, daug stipresnį už ją. Be jokios abejonės, jis turėjo šiuose nebyliuose namuose sąjungininkų, kad ir tą pasišlykštėjimą keliantį Džiuzepę... Jis gali daryti su ja ką nori, netgi paimti jėga! Vienintelis šansas buvo pamėginti jį išgąsdinti.

Jeigu jūs nors truputį pamąstytumėt, iš karto suprastumėt, jog jūsų beprotiškas sumanymas neįgyvendinamas. Aš atvykau į Italiją saugoma ypatingos imperatoriaus globos ir su labai svarbia užduotimi, kurios, deja, aš neturiu teisės jums atskleisti. Galite būti tikras, jog jau dabar manęs pasigendama ir pradedama ieškoti. Netrukus apie tai bus informuotas imperatorius. Nejaugi jūs manote, kad jis teigiamai pažiūrės į tokį ilgą mano dingimą daugiau nei įtartinomis aplinkybėmis? Iš karto matyti, jog jūs jo visiškai nepažįstate. Jūsų vietoje aš dešimt kartų pagalvočiau, prieš įsigydama tokį priešą!

Aš nė neketinu sukelti galingojo Napoleono nepasitenkinimą! Bet reikalas yra daug paprastesnis, negu jūs įsivaizduojate: netrukus imperatorius gaus iš kunigaikščio Sant'Anos laišką su karšta padėka už grąžinimą žmonos, tapusios be galo brangia

jo širdžiai. Laiške bus parašyta, jog jie drauge išvyksta į vieną iš tolimesnių valdų, kad pagaliau galėtų pasimėgauti medaus mėnesio teikiamais malonumais.

Ir jūs manote, kad jis tuo pasitenkins? Jis puikiausiai žino visas mano vedybų aplinkybes. Patikėkite, jis lieps visa tai patikrinti, ir kaip toli bebūtų ta vieta, imperatorius panorės įsitikinti laiško teisingumu. Jis nė trupučio nepasitikėjo tuo, ką ruošė man čia likimas...

Visko gali būti, bet yra didžiulė tikimybė, kad jis pasitenkins tuo, ką jam parašysiu... ypač, jei laiške bus keletas jūsų žodžių, pilnų natūralaus įkvėpimo ir pranešančių apie netikėtą laimę bei meldžiančių atleidimo. Negailėdamas pinigų išlaidoms, aš nusisamdysiu vieną labai puikų monetų padirbinėtoją!.. Venecijoje knibždėte knibžda dailininkų, bet jie miršta iš bado! Imperatorius supras, patikėkite manim: jūs pakankamai graži, kad pateisintumėt bet kokią beprotybę, netgi tą, kurią aš darau šiuo metu! Iš tiesų, ar nebūtų paprasčiau užmušti jus, o po keleto mėnesių pristatyti visiems naujagimį, kurio atėjimas į šį pasaulį atėmė motinai gyvybę? Gerai surežisavus, spektaklis pavyktų kuo puikiausiai. Vienintelė smulkmena nuo tos dienos, kai senasis išprotėjęs kardinolas atvežė jus į šią vilą, aš trokštu jūsų taip, kaip netroškau nieko kito. Tą vakarą prisiminkite aš pasislėpiau jūsų kambaryje ir stebėjau, kaip jūs nusirenginėjote... mano akims atsivėrė visos jūsų kūno paslaptys, bet rankos negalėjo paliesti nuostabių iškilumų. Ir kai jūs išvažiavote, aš gyvenau laukdamas to momento, kai jūs vėl grįšite čia... į mano rankas. Puikusis jūsų kūnas duos man vaiką, kurio noriu. Vardan to verta surizikuoti viskuo, ar ne tiesa? Netgi jūsų imperatoriaus malone! Kol jis jus ras, žinoma, jei tai jam apskritai pavyks, aš turėsiu jus dešimtis sykių ir vaisius subręs mano prižiūrimas!.. Ak, koks aš būsiu laimingas!

Jis vėl ėmė prie jos artėti. Drebantys, stori pirštai tiesėsi į liauną jaunosios moters figūrą. Pasibaisėjusi vien mintimi apie jų prisilietimą, ji beviltiškai stengėsi surasti išeitį, traukdamasi į salės gilumą. Menėje tebuvo dvejos jau minėtos durys, ir viskas...

Marijana instinktyviai stengėsi priartėti prie tų durų, pro kurias įėjo. Galimas daiktas, jos neužrakintos, ir pavyktų staiga

pabėgti, netgi jei tektų šokti į juodą kanalo vandenį. Bet priešas įspėjo jos mintis. Jis sugriaudėjo juokais.

Durys? Jos atsidaro tik pagal mano įsakymą! Belstis į jas nėra jokios prasmės! Jūs tik veltui susibraižysite savo žavingus pirštelius! Nusiraminkite, brangioji Marijana, kur dingo jūsų logika ir realybės pojūtis? Ar nebūtų protingiau sutikti su tuo, ko neįmanoma išvengti, ypač kai galima iš to nemažai išlošti? Kas jums pasakė, kad atsiduodama mano troškimams jūs nepadarysite iš manęs paties ištikimiausio iš vergų, kaip kad kadaise padarė dona Liusinda? Aš išmanau meilės dalykus... iki pačių slapčiausių ir beprotiškiausių smulkmenų. Tai ji mane šito išmokė. Vietoj laimės jūs gausite pasitenkinimą.

Nesiartinkite! Nelieskite manęs!

Šį sykį ją suėmė siaubas, pats tikriausias siaubas! Matėjas nebevaldė savęs. Jis nieko neklausė ir negirdėjo. Jis artėjo mechaniškai, nenumaldomai, ir šioje mašinoje žaižaruojančiomis akimis buvo kažkas velniško.

Norėdama jo išsilenkti, Marijana pasitraukė už stalo, paversdama jį savo barikada. Jos žvilgsnis užkliuvo už nedidelės auksinės lėkštės, tikro auksakalystės šedevro: dvi nimfos laikė apkabinusios Pano figūrą. Šis meno kūrinys be jokios abejonės priklausė meistriškai Benvenuto Čelinio rankai, tačiau Marijana įžiūrėjo jame vienintelį dėmesio vertą dalyką: ji turėjo būti sunki. Drebančia ranka ji sugriebė lėkštę ir sviedė ją į savo skriaudėją.

Staigiai loštelėjęs atgal, vyras išvengė smūgio, ir lėkštė, pralėkusi per plauką nuo jo ausies, nukrito, suskaldydama marmuro plyteles. Tikslas nebuvo pasiektas, bet, neleisdama priešui atsikvošėti, Marijana abiem rankom sugriebė vieną iš sunkių kandeliabrų, nejausdama skausmo, kurį sukėlė pirštus apvarvėjęs karštas vaškas.

Jei jūs prieisite prie manęs, aš jus užmušiu! prašvokštė ji pro sukąstus dantis.

Jis paklusniai sustojo, bet ne iš atsargumo. Jis nebijojo, tai bylojo pašaipi jo šypsenėlė ir virpančios šnervės. Priešingai, atrodė, kad jis mėgaujasi šiomis nežaboto įniršio sekundėmis,

tarsi tai būtų didžiojo pasitenkinimo preliudija. Tačiau jis nepratarė nė žodžio.

Iškėlęs rankas taip, kad nuslinkusios rankovės atidengė plačias auksines apyrankes, vertas paties princo, jis tris kartus pliaukštelėjo delnais. Susirūpinusi Marijana sustingo su iškeltu virš galvos kandeliabru, pasiruošusi smogti...

Staiga iš jos rankų išplėšė kandeliabrą, po to kažkas juodo ir dusinančio užgriuvo jai ant galvos, ir vienu smūgiu ji buvo partrenkta ant grindų. Ji pajuto, jog ją sugriebė už pečių ir kulnų ir kažkur nunešė tarsi paprastą ryšulį.

Marijanai, pradėjusiai dusti, kelias pasirodė be galo ilgas, nors iš tikrųjų buvo tik porą kartų pakilta ir nusileista laiptais. Audinys, į kurį ji buvo įsupta, keistai kvepėjo jazminais, sumišusiais su kažkokiu kitokiu, aštresniu aromatu. Belaisvė pabandė pasimuistyti, tačiau jos nešikai pasirodė neįtikėtinai stiprūs, ir jos kojų riešai buvo sugniaužti dar stipriau.

Pagaliau ji pajuto, jog jie pakilo paskutiniais laiptais ir dar truputį paėjo. Sugirgždėjo durys. Netrukus Marijanos kūnas paniro į minkštas, švelnias pagalves, ir beveik tuo pat metu ji vėl išvydo šviesą. Ir kaip tik laiku. Jos galvą supęs audinys buvo nepaprastai tankus ir visiškai nepraleido oro.

Jaunoji moteris porą sykių giliai įkvėpė, po to kilstelėjusi paieškojo žvilgsniu tų, kurie ją čia atnešė. Tai, ką ji pamatė, buvo taip netikėta, kad ji nejučia savęs paklausė, ar tik jai neprisisapnavo: už trijų žingsnių nuo lovos stovėjo trys moterys ir smalsiai ją apžiūrinėjo. Tokių moterų ji niekada nebuvo mačiusi.

Labai aukštos, apsivilkusios vienodais tamsiai mėlynais sidabriniais dryžiais rūbais, ant kurių tviskėjo daugybė brangenybių, visos jos buvo juodos lyg naktis ir tokios panašios, kad Marijana pamanė, jog tai nuovargio sukelta vizija.

Staiga viena iš moterų atsiskyrė nuo grupės, tarsi vaiduoklis nusklendė prie atidarytų durų ir dingo už jų. Basos jos kojos nesukėlė nė menkiausio triukšmo ant juodomis marmuro plytelėmis išklotų grindų, ir jei jos judesiai nebūtų sukėlę sidabro žvangėjimo, Marijana tikrai būtų patikėjusi, jog tai regėjimas.

Tuo tarpu kitos dvi, nekreipdamos į ją dėmesio, ėmė degioti didžiules geltono vaško žvakes aukštuose geležiniuose kandeliabruose, kurie stovėjo tiesiog ant grindų. Pamažėle ėmė ryškėti patalpos interjero detalės.

Tai buvo didžiulis kambarys, niūrus ir kartu prabangus. Ant akmeninių sienų užkabintuose auksu siuvinėtuose kilimuose buvo pavaizduotos beveik nepakenčiamo žiaurumo žudynių scenos. Kambario apstatymas: didžiulė ąžuolinė skrynia su spynomis, juodmedžio krėslai, išmušti raudonu aksomu, - dvelkė viduramžišku griežtumu. Palubėje kabojo sunki paauksuotos bronzos ir raudono krištolo lempa, tačiau ji nedegė.

Lova, ant kurios paguldė Marijaną, buvo su didžiulėmis kolonomis, sunkiomis raudono ir juodo aksomo užuolaidomis, užtiesta auksu siuvinėtu užtiesalu. Šioje lovoje galėjo tilpti visa šeimyna. Prie lovos gulėjo juodi meškos kailiai, dengiantys dvejus laiptukus, virš kurių kylanti lova buvo panaši į kažkokios šėtoniškos dievybės altorių.

Norėdama atsikratyti apėmusios ją slegiančios nuotaikos, Marijana prašneko.

Kas jūs? paklausė ji. Kodėl mane čia atnešė?

Bet jai pasirodė, kad jos balsas sklinda iš kažkur toli, ir iš tikrųjų, ji vos judino lūpas, kaip blogiausiame košmare. Į jos žodžius neatsiliepė nė viena negrė. Pagaliau visos žvakės buvo uždegtos. Jos priminė ugnines gėlių puokštes, atsispindėjusias ant juodomis plytelėmis išklotų grindų, kurios blizgėjo tarsi mėnulio apšviestas ežeras. Ant skrynios dėgė dar vienas kandeliabras.

Trečioji moteris netrukus grįžo su indais apkrautu padėklu ir pastatė jį ant skrynios.

Kai ji priėjo prie lovos, valdingu judesiu kviesdama kitas, Marijana pamatė, jog šios moterys panašios savo figūromis, ūgiu ir rūbais, bet valdingoji negrė buvo daug gražesnė už savo drauges. Jos šaltų mėlynų metalinio atspalvio akių forma priminė migdolus, o profilis, nepaisant beveik gyvuliškai jausmingų lūpų, buvo išdidus ir valdingas kaip faraono dukros. Niūrioje žvakių šviesoje su kitomis ji sudarė vienalytę grupę, tačiau buvo aiškiai matyti, kad ji svarbiausia ir kad kitos jai paklūsta.

Jai davus ženklą, kitos dvi negrės Marijaną vėl sugriebė ir pastatė ant grindų. Juodaodė gražuolė priėjo ir, nekreipdama dėmesio į mėginimus priešintis, jie, beje, buvo nedelsiant nuslopinti, atsagstė suglamžytą suknelę ir nuvilko ją nuo jaunosios moters, po to nutraukė baltinius ir kojines.

Nuogą Marijaną pagriebė jos saugotojos, pasižymėjusios vyriška jėga, ir pastatė ant taburetės, stovėjusios vidury baseino, įtaisyto tiesiog grindyse. Apsiginklavusios plaušine ir kvepiančiu muilu, negrės, nesakydamos nė žodžio, ėmė ją prausti. Marijanos bandymai sulaužyti šį atkaklų tylėjimą pasirodė bevaisiai.

Pamaniusi, kad šios moterys lygiai tokios pat nebylės kaip ir Džakopas, Marijana pasidavė. Ją nepaprastai nuvargino kelionė. Ji jautėsi išsekusi ir purvina. Šitas energingas dušas buvo malonus, ir Marijanai iš karto pasidarė geriau. Negrė ją stipriai nušluostė. Staiga juodaodės rankos pasidarė nepaprastai švelnios, trindamos jos kūną aitriai kvepiančiu aliejumi, kuris galutinai atpalaidavo jos įsitempusius raumenis. Po to moterys pradėjo šukuoti jos paleistus plaukus, kol šie ėmė spragsėti.

Užbaigusios tualetą, Marijaną jos vėl nunešė į lovą, papuoštą rausvo šilko užvalkalais ir atidengtą. Viena moteris paėmė padėklą ir pastatė ant mažyčio stalelio, stovėjusio galvūgaly. Po to, išsirikiavusios į vieną eilę, trys keistosios kambarinės sutartinai linktelėjo galvas ir žąsele išėjo.

Kai paskutinė moteris dingo tarpdury, apstulbusi Marijana pamatė, kad liko kambaryje be menkiausios priedangos, išskyrus savo ilgus plaukus ir, žinoma, įvairius patalynės komponentus, išmėtytus ant lovos.

Ketinimai, su kuriais šios moterys paliko ją visišką nuogą ant paklotos lovos, buvo tokie aiškūs, kad akimirksniu sukilęs įsiūtis išsklaidė malonią būseną, kurią Marijana patyrė išmaudyta. Ją tiesiog paruošė ir paguldė ant aukojimo altoriaus, kad būtų patenkintas šeimininko geismas. Lygiai taip pat kadaise pagoniškiems dievams buvo aukojamos nekaltos mergaitės arba baltos karvės. Marijanai trūko tik gėlių vainiko ant galvos!..

Šios trys moterys, be jokios abejonės, buvo vergės, nupirktos Damianio pas kurį nors afrikietį vergų pirklį, tačiau buvo nesunku nuspėti, kokią padėtį užėmė gražiausioji iš jų! Nepaisant

švelnių judesių, masažuojant ką tik atvykusiosios kūną, juodaodės moters akys išdavė tikruosius jausmus: ji nekentė Marijanos, matydama joje pavojingą varžovę ir naują favoritę.

Šis žodis, pasiekęs Marijanos sąmonę, privertė ją nurausti iš gėdos ir pykčio. Greitai sugriebusi šilkinį užvalkalą, ji susisupo į jį taip stipriai, tarsi mumija, ir iš karto pasijuto geriau.

Šitaip apsitaisiusi, ji apėjo kambarį, ieškodama išėjimo, kokios nors skylės, pro kurią būtų galima išsprūsti į laisvę. Tačiau, išskyrus žemas ir niūrias tarsi tikro kalėjimo duris, įtaisytas storesnėje nei metro sienoje, buvo tiktai du siauručiai langeliai, žvelgę į akliną vidinį kiemą. Be to, iš išorės jie buvo apkalti geležinėmis grotomis.

Iš šios vietos pabėgti buvo neįmanoma. Tiesa, būtų galima mėginti prapjauti pinučius ir rizikuoti šokti žemyn, į akmeninį šulinį, kuris greičiausiai irgi neturėjo jokio išėjimo. Iš jo sklido nemalonus drėgmės ir pelėsių kvapas.

Tačiau ten turėjo būti koks nors išėjimas, galbūt durys arba langai, nes ji matė, kaip po kiemą vėjas gainiojo lapus. Bet tai buvo viso labo prielaida, o be to, kaip nuogai pabėgti iš būsto, į kurį patenkama tik vandeniu? Plaukti įsisupus į paklodę neįmanoma. Marijana negalėjo savęs įsivaizduoti išlipančios iš Didžiojo Kanalo vandenų tarsi ką tik gimusi Venera ir tokiu "apdaru" ieškančios mieste prieglobsčio.

Nusiminusi ji grįžo ir sunkia širdimi atsisėdo ant lovos, mėgindama nors truputį susikaupti ir sutramdyti savo baimę. O tai pasirodė ne taip jau lengva!.. Jos žvilgsnis užkliuvo už jai paruošto padėklo. Ji mechaniškai pakėlė vieną iš dangtelių, dengusių du indus su valgiais, stovėjusiais ant nėriniuotos servetėlės šalia paauksuotos duoninės ir spalvoto stiklo vyno grafino.

Iš po dangtelio išsiveržė viliojantis aromatas. Šiame inde buvo kažkoks ragu, toks kvapnus, kad jaunosios moters šnervės nejučia suvirpėjo. Pagaliau ji suvokė, jog yra stipriai išalkusi ir, paėmusi auksinį šaukštelį, nugramzdino jį į karamelės spalvos padažą. Tačiau staiga jos sąmonę perskrodė netikėta baimė ir šaukštelis sustingo pakeliui į burną: kas gali garantuoti, kad į šį viliojantį

egzotišką valgį neįmaišytas koks nors narkotikas, atiduosiantis ją į priešo glėbį visiškai bejėgę, tarsi muselę voratinklyje?..

Nuogąstavimai pasirodė esą stipresni už alkį. Marijana padėjo šaukštelį ir nukėlė kitą dangtelį. Ten buvo ryžiai ir toks neįprastas padažas, kad belaisvė atsisakė ir jo.

Ji jau ne kartą su baime buvo pagalvojusi apie tą neišvengiamą momentą, kai nuovargis ją nuvarys nuo kojų ir privers atsigulti pailsėti. Šito išvengti buvo beveik neįmanoma.

Sunkiai atsidususi, ji įsikibo dantimis į duonos riekę, atrodžiusią jai visiškai nepavojinga, tačiau nepakankama numalšinti alkį. Marijana pauostė grafiną, pastūmė jį į šalį ir, vėl atsidususi, pakilo nuo lovos. Susipainiojusi kūną apsivijusioje paklodėje, ji gurkštelėjo keletą gurkšnių iš sidabrinio ąsočio, kurį juodaodė atnešė jos tualetui.

Vanduo buvo drungnas, gana nemalonaus dumblo skonio, bet jis truputį numalšino vis stipriau ją kankinusį troškulį. Nepaisant sienų storio, Venecijoje viešpatavęs karštis, nemažėjantis net sutemus nakčiai, skverbėsi į vidų ir, atrodė, kas kartą darėsi vis labiau nepakenčiamas. Rausvas paklodės šilkas prilipo prie Marijanos kūno, ir ji užsigeidė nusimesti jį ir nors minutėlei išsitiesti nuoga ant grindų plytelių, kurios truputį vėsino jos kojas. Tačiau paklodė buvo vienintelis jos ginklas, paskutinis šansas, ir ji bjaurėdamasi grįžo į lovą, kuri kėlė jai lygiai tokį pat nerimą, kaip ir padėklas su valgiais.

Vos tik ji spėjo išsitiesti, įėjo juodoji gražuolė ir plėšrūniškais žingsneliais prislinko prie lovos.

Marijana instinktyviai atsitraukė atgal ir susigūžė tarp pagalvėlių. Tačiau moteris, net nesureagavusi į šį judesį, kuris galėjo reikšti ir baimę, ir panieką, priėjo prie padėklo ir nukėlė abiejų indų dangtelius. Iš po mėlynai dažytų vokų blykstelėjo ironiškas žvilgsnis. Po to, paėmusi šaukštą, ji pradėjo valgyti taip ramiai, tarsi kambaryje ji būtų vienut vienutėlė. Abu indai ir grafinas labai greitai ištuštėjo. Puotą užbaigė pasitenkinimo atodūsis, ir Marijanai teko pripažinti, kad tokia taiki demonstracija buvo daug labiau žeminanti, negu priekaištų lietus. Buvo akivaizdu, jog šiai būtybei malonu parodyti, kad Marijanos atsargumas tolygus bailumui.

Skaudžiai užgauta ir nebematydama priežasties toliau sėdėti alkanai, Marijana sausai pareiškė:

Aš nemėgstu tokių valgių. Atneškite man vaisių!

Didžiam jos nustebimui, juodaodė klusniai nuleido vokus ir tuoj pat pliaukštelėjo rankomis. Netrukus pasirodžiusiai kompanionei ji pasakė keletą žodžių nesuprantama gerklinės artikuliacijos kalba. Marijana pirmą sykį išgirdo jos balsą. Pasirodė, jog jis buvo keisto žemo tembro, beveik be moduliacijų, labai tikęs šiai paslaptingai būtybei. Tačiau viena buvo aišku: jei ši moteris nekalbėjo itališkai, ji puikiausiai šią kalbą suprato. Nors galėjo būti ir taip, kad ji apskritai suprato, ko nori Marijana, nes po keleto minučių kambaryje pasirodė užsakyti vaisiai. Galų gale bent pasidarė aišku, jog ji ne kurčnebylė.

Padrąsinta sėkmės, Marijana išsirinko persiką, po to labai paprastai paprašė atnešti jai rūbus arba naktinius marškinius. Bet šį sykį juodaodė gražuolė papurtė galvą.

Ne, ryžtingai tarė ji, šeimininkas neleido!

Šeimininkas? pasipiktino Marijana. Bet šis žmogus čia ne šeimininkas! Jis mano tarnas, ir niekas mano vyro namuose jam nepriklauso.

Aš... aš jam priklausau!

Tai buvo pasakyta išoriškai ramiu balsu, bet už šių paprastų žodžių slypėjo nevaldoma aistra. Marijanos tai nė kiek nenustebino. Nuo to momento, kai pamatė juodaodę gražuolę, ji pajuto intymius ryšius, siejusius ją su Damianiu. Ji vienu metu buvo jo vergė ir mylimoji, ji toleravo jo ydas ir, be jokios abejonės, buvo užbūrusi jį savo jausmingu grožiu. Kitaip būtų buvę sunku paaiškinti keistojo trio buvimą šiuose venecijietiškuose rūmuose. Belaisvė nespėjo užduoti klausimo, kuris veržėsi iš jos lūpų. Durys atsivėrė, įleisdamos į vidų patį Matėją Damianį, vis dar vilkintį paauksuotu švarku, bet jau neįtikėtinai girtą.

Netvirtais žingsniais jis svirduliavo ant spindinčių plytelių, ištiesęs į priekį rankas, tarsi ieškotų atramos. Jis rado ją vienoje iš lovos baldakimą laikančių kolonų ir iš visų jėgų į ją įsikibo. Marijana su pasišlykštėjimu pamatė artėjantį prie jos raudoną veidą, kurio dar neseniai buvę gana kilnūs bruožai buvo užlieti

taukais. Klajojantis krauju pasruvusių akių žvilgsnis priminė vėjuje plevenančią žvakės liepsnelę.

Damianis alsavo sunkiai, lyg po ilgo bėgimo, ir jo slogus, aitrus kvapas, pasiekęs jaunąją moterį, kėlė jai šleikštulį. Jis suurzgė:

Na... mano gražuolės? Susipažinote?..

Plėšoma pasibjaurėjimo, baimės ir pasipiktinimo, Marijana iš paskutiniųjų bandė suprasti, kaip šis žmogus, dar neseniai buvęs toks keistas, jaudinantis, bet ir vis dėlto apdovanotas kai kuriomis teigiamybėmis, šis demonas, kurį Eleonora nupiešė kaip subtilų blogio genijų (argi ji pati nematė, kaip jis naudojosi pačiais bjauriausiais burtininkavimo metodais?), galėjo šitaip žemai pulti: pavirsti alkoholio prisigėrusiu taukų maišu. Galbūt niekingąjį tarną persekiojo nelaimingojo ir pernelyg patiklaus šeimininko, kurį jis užmušė, vizija? Žinoma, jeigu sąžinės priekaištai pasiekia tokią širdį...

Tuo metu jis visu svoriu griuvo ant lovos, drebančiomis rankomis įsikibęs į Marijanos kūną dengusią paklodę.

Nuplėšk nuo jos tai, Istar!.. Karšta!.. Juk aš tau pasakiau, kad jai nebūtų palikta jokių rūbų! Tai... tai vergė, o ver... gės vaikšto... nuogos tavo prakeiktoje šalyje! Gyvuliai taip pat! O ji tik graži kumelė, iš kurios aš noriu gauti kunigaikščių kraujo kūdikį, taip man reikalingą...

Tu girtas! piktai riktelėjo juodaodė. Jeigu tu šitaip gersi, niekada neturėsi kunigaikščių kraujo kumeliuko. Nebent tai padarytų kitas! Pažiūrėk į save! Griuvai į lovą kaip lavonas! Tu nesugebėsi užsiimti meile!

Jis girtai nusijuokė ir žagtelėjo.

Nagi, gyviau! Duok man savo bjaurybės, Istar, ir aš tapsiu stipresnis... už žirgą! Eik... atnešk man gėrimo, kuris uždega kraują, mano mieloji burtininke! Ir nepamiršk duoti jai... jai irgi, kad ji pradėtų murkti kaip katė kovo mėnesį! Bet iš pradžių padėk jai nusiimti tą skudurą! Vien jos nuogo kūno vaizdas grąžins man jėgas! Aš svajojau apie tai... tiek naktų!

Neklusniomis dėl per didelio apgirtimo rankomis jis glamžė paklodę, su maniakišku atkaklumu stengdamasis pasiekti siaubo apimtos jaunosios moters kūno grožybes. Sunkiai tramdydama

šleikštulį, Marijana beviltiškai ieškojo galimybės atstumti girtuoklį, kuriam padeda juodasis demonas. Panika sužadino joje neįtikėtiną jėgą. Staigiu judesiu ji išplėšė iš storulio rankų slidų audinį, nušoko nuo lovos ir nubėgo per kambarį, šiaip taip vyniodamasi paklodę aplink krūtinę. Kaip ir neseniai salėje, ji abiem rankom sugriebė ant skrynios stovėjusį geležinį kandeliabrą su didžiulėmis degančiomis žvakėmis. Deginantys vaško lašai kapsėjo jai ant apnuogintų rankų ir pečių, bet baimė ir pyktis teikė jai jėgų. Prieblandoje jos žalios akys žėrėjo tarsi panteros, pasiruošusios šuoliui.

Aš užmušiu pirmą, kuris prie manęs prisiartins! prakošė ji pro sukąstus dantis.

Istar, su susidomėjimu pažvelgusi į ją, gūžtelėjo pečiais.

Neeikvok veltui jėgų! Šią naktį jis nepalies tavęs. Mėnulis dar ne pilnas, o žvaigždės dar nesudaro reikalingos kombinacijos. Tu negalėsi tapti nėščia, o ir jis nieko nesugeba.

Aš nenoriu, kad jis mane liestų. Nei šiandien, nei kitą sykį!

Tamsus veidas tapo rūstus, nepermaldaujama mina darė jį panašų į juodmedžio skulptūrą.

Tu čia tam, kad pagimdytum kūdikį, pasakė ji griežtai, ir tu tai padarysi. Atsimink, ką aš tau sakau: aš priklausau jam, ir, kai ateis laikas, padėsiu jam...

Kaip jūs galite jam priklausyti? pasipiktinusi riktelėjo Marijana. Jis juk kelia pasibjaurėjimą: riebus meitelis, užmarinuotas alkoholyje.

Ir iš tikrųjų, Damianis, tarsi pokalbis jo visai neliestų, gulėjo ant lovos su savo paauksuotais rūbais, giliai nugrimzdęs į apgirtimo rūką ir taip sunkiai alsavo, kad Marijanai vėl įsižiebė viltis... Šis žmogus yra alkoholikas, ir, atrodo, visos Istar pastangos ištraukti jį iš to liūno yra bevaisės. Galbūt praeis nemažai laiko, kol žvaigždės "sudarys reikalingą kombinaciją", ir Marijana suspės rasti būdą, kaip pabėgti iš šitų beprotiškų namų. Blogiausiu atveju ji nuoga iššoks į kanalą ir pasirodys Ievos kostiumu Venecijos centre vidury baltos dienos. Be abejo, ją suims, bet ji bus išsivadavusi nuo šio košmaro.

Nuo kandeliabro svorio ėmė drebėti rankos. Ji lėtai pastatė jį į vietą. Jėgos apleido ją, bet kuriems galams jos buvo reikalingos? O Istar apglėbė Matėją tarsi paprasčiausią maišą miltų, persimetė jį per petį ir net nesulinkusi pasuko prie durų.

Ilsėkis! su panieka sviedė ji Marijanai. Šią naktį gali miegoti ramiai.

O... kitą?

Pati pamatysi! Neįsivaizduok, kad jis iš tikrųjų šitaip gers, aš tuo pasirūpinsiu. Šį vakarą jis pernelyg audringai atšventė tavo atvykimą! Juk jis taip ilgai tavęs laukė. Labos nakties!

Keista juodoji moteris dingo su savo našta, ir Marijana ilgoms valandoms liko vienut vienutėlė. Jos išvargintų smegenų neapleido košmariški vaizdiniai.

Ji pastebėjo, kad nepaisant karščio, ji visa dreba, tikriausiai nuo susijaudinimo, ir vargu ar jai pavyks užmigti. Vienintelis dalykas, kurio ji troško pabėgti, ir kaip galima greičiau. Ką tik įvykęs pasišlykštėjimą ir panieką keliantis epizodas nugramzdino ją į savotišką sąstingį, iš kurio ją ištraukė gyvuliškas instinktas, kai ji sugriebė kandeliabrą.

Reikėjo nedelsiant išsklaidyti šį pragaištingą rūką, išlaisvinti protą nuo paralyžiuojančios baimės, pabandyti visiškai suimti save į rankas. Be to, juk ji ne pirmą sykį tapo belaisve, ir iki šiol jai kiekvieną kartą pavykdavo pabėgti, netgi labai sunkiomis aplinkybėmis. Kodėl gi sėkmė ir jėgos turėtų nusigręžti nuo jos šį sykį? Pagrobęs ją žmogus buvo pusiau išprotėjęs, o jo tarnaitės beveik laukinės. Protas ir kantrybė turi išgelbėti ją iš dar vienos aklavietės.

Šios mintys truputį nuramino ją. Kad dar labiau atsigautų, Marijana panėrė veidą į vandenį, nurijo keletą gurkšnių ir grįžo prie lovos, nusprendusi baigti valgyti vaisius, erzinusius ją savo šviežiu aromatu. Po to ji perplėšė į dvi dalis paklodę, į kurią buvo gana tvirtai įsisupusi, ir vieną jos pusę prisitvirtino prie krūtinės. Beveik apsirengusi, ji įgijo šiek tiek daugiau pasitikėjimo, nekreipdama dėmesio į šilkinio rūbelio menkumą.

Ji vėl ėmė apžiūrinėti kambarį. Keletą minučių pastovėjo prie durų, studijuodama sudėtingą užraktų sistemą, ir padarė

nelinksmą išvadą, jog be rakto ji neatidarys jų netgi su patranka: šis niūrus kambarys buvo apsaugotas tarsi nedegama spinta.

Tuomet belaisvė grįžo prie lango ir ištyrinėjo grotas. Virbai buvo stori, tačiau ne itin tankiai supinti, o Marijana buvo pakankamai liekna. Jeigu ji sugebės išlaužti nors vieną, galės išlįsti į lauką ir paklodėmis nusileisti į vidinį kiemą, kur turėjo būti išėjimas. Bet kaip ir kuo prapjauti tą virbą? Cementas, į kurį jis buvo įkištas, be jokios abejonės buvo senas ir galbūt pasiduotų kokiam nors tvirtam instrumentui. Tereikėjo rasti tokį instrumentą...

Tiesa, ant padėklo gulėjo neblogas įrankis, bet jis buvo iš minkšto metalo, visiškai netinkančio šiam darbui. Iš jo nebuvo jokios naudos.

Tačiau Marijana, apsėsta laisvės demono, neprarado nuotaikos. Jai reikėjo gabaliuko geležies, ir ji atkakliai tęsė paieškas, šniukštinėdama po užkaborius, sienas ir baldus, tikėdamasi aptikti reikiamą instrumentą.

Jos pastangos apsivainikavo apžiūrinėjant skrynią. Spyną puošė žavingi, aiškiai viduramžiški, aštriabriauniai kalinėtos geležies papuošimai. Apčiupinėjusi juos godžiais atsargiais pirštais, ji džiaugsmingai šūktelėjo, tuoj pat susivaldydama: vienas iš jų, pritvirtintas aprūdijusiomis vinimis, laikėsi silpnai. Galbūt pavyks jį iškrapštyti.

Drebėdama iš susijaudinimo, Marijana paėmė nuo padėklo servetėlę, kuria apsivyniojo pirštus, atsisėdo ant grindų prie skrynios ir pradėjo klibinti apkaustą, mėgindama ištraukti iš seno medžio vinis. Tai pasirodė ne taip lengva, kaip ji įsivaizdavo. Vinys buvo ilgos, o medis storas. Sunkų ir varginantį darbą komplikavo nepakenčiamas karštis. Tačiau susikaupusi Marijana jo nejautė, kaip ir nepaliaujamų uodų, priviliotų šalia stovėjusio kandeliabro liepsnos, atakų.

Kai pagaliau trokštama geležėlė nukrito jai į rankas, naktis jau ėjo į pabaigą, ir jaunoji moteris buvo visa suprakaitavusi ir be galo išsekusi. Kurį laiką ji apžiūrinėjo kalinėtą geležėlę, po to, sunkiai atsistojusi, nuėjo pažiūrėti, kaip įmūrytos grotos. Priėjusi prie lango, ji giliai atsiduso. Šiam darbui prireiks keleto valandų, ir diena išauš. anksčiau negu ji pasieks tikslą!

Tarsi duodamas jai protingą patarimą, kaimynystėje laikrodis išmušė keturias. Pernelyg vėlu! Šią naktį jai nebėra kas veikti. O be to, dabar, po ilgo sėdėjimo susikūprinus, ji jautėsi tokia išsunkta, kad vargu ar būtų sugebėjusi nusileisti žemyn virvėmis, susuktomis iš šilkinių paklodžių. Išmintis siūlė palūkėti kitos nakties, su sąlyga, kad dieną neįvyks nieko nepataisomo. O iki to laiko reikia miegoti, miegoti kaip galima ilgiau. Reikėjo atstatyti prarastas jėgas.

Šitaip nusprendusi, Marijana ramiai padėjo geležėlę į vietą ir sukišo vinis. Po to, sukalbėjusi kupiną vilties maldą, nėrė į lovą, užsiklojo antklodėmis rytas plūstelėjo į kambarį gaivia vėsa ir kietai užmigo.

Ji miegojo ilgai ir pabudo nuo prisilietimo prie jos peties. Pravėrusi akis, ji išvydo Istar, plačia balta juodais dryžiais tunika ir didžiuliais auksiniais žiedais ausyse. Ji sėdėjo ant lovos krašto ir įdėmiai į ją žiūrėjo.

Saulė leidžiasi, pasakė ji paprastai, bet aš leidau tau pamiegoti, nes tu pavargai! Be to, tau vis tiek nėra kas veikti. O dabar atėjo tualeto metas.

Ir tikrai, dvi kitos moterys jau laukė vidury kambario su visais reikmenimis, naudotais vakar vakare.

Marijana giliau įsirausė į antklodes ir sviedė į Istar priešišką žvilgsnį.

Aš neturiu jokio noro keltis. Dabar aš noriu valgyti! Tualetas gali palaukti.

Tai ne mano kaprizas! Valgyti gausi paskui. Bet jei tu per daug silpna, mano seserys tau gali padėti.

Aksominiame jos balse slypėjo grasinimas. Prisiminusi, kaip lengvai ji užsimetė ant peties sunkųjį Matėją, Marijana suprato, jog priešintis beprasmiška. Nenorėdama veltui eikvoti jėgų, kurių, be abejo, netrukus prireiks, ji atsikėlė ir, netardama nė žodžio, atsidavė neįprastų tarnaičių globai.

Vakarykštis švaros ritualas šį kartą buvo atliktas dar rūpestingiau. Vietoj aliejaus visą jos kūną įtrynė kvepalais, kurių sunkus aromatas netrukus tapo tiesiog nepakenčiamas.

Nustokite mane kvėpinti tais kvepalais, užprotestavo ji, išvydusi, kaip viena iš moterų įsipylė į delną solidžią porciją. Man jie nepatinka.

- Ar tau kas nors patinka ar nepatinka, neturi jokios reikšmės, ramiai atsakė Istar. Tai meilės kvepalai. Nė vienas vyras, netgi mirštantis, negalės likti abejingas tai, kuri jais išsikvėpinusi.

Marijanos širdis akimirkai nustojo plakusi. Viskas aišku: jau šį vakarą ji bus atiduota į Damianio rankas. Vadinasi, taip nori žvaigždės. Staiga apimta siaubo, sumišusio su pykčiu ir nusivylimu, ji beviltiškai pamėgino išvengti nepakenčiamos ruošos, kėlusios jai šleikštulį. Tačiau šešios geležinės rankos tučtuojau sugriebė ją ir sutramdė.

Gulėk ramiai! griežtai įsakė Istar. Tu elgiesi kaip vaikas arba beprotė! Nėra jokios prasmės kovoti su neišvengiamybe!

Galbūt tai ir buvo tiesa, bet Marijana negalėjo sutikti su tuo, kad ją, išpraustą ir iškvėpintą kaip odaliską prieš pirmąją jos naktį su sultonu, atiduotų į rankas niekingam storuliui, kuris jos trośko. Moters akyse susitvenkė bejėgio pykčio ašaros. Pagaliau tualetas buvo baigtas ir šį sykį ją apvilko plačia juodo muslino tunika, visiškai perregima, išsiuvinėta auksinėmis keistomis geometrinėmis figūromis. Jos plaukai buvo supinti į daugybę plonų kasyčių, primenančių juodas gyvates, o ant rankos Istar užmovė sidabrinę apyrankę su brangakmeniais. Po to ji padažė Marijanos akis. Jaunoji moteris, laikinai prisipažinusi nugalėta, leido tai padaryti.

Užbaigusi darbą, Istar atsitraukė keletą žingsnių atgal, norėdama įvertinti savo kūrinį.

Tu nuostabi! šaltai konstatavo ji. Karalienė Kleopatra ir netgi dievų motina Izidė neatrodė geriau už tave! Šeimininkas bus patenkintas! Dabar eik, pavalgyk...

Kleopatra? Izidė?.. Marijana papurtė galvą, tarsi norėdama nuvyti šalin blogą sapną. Kuo čia dėtas Senovės Egiptas? Juk ji dabar XIX amžiuje, mieste, kuriame gyvena normalūs žmonės, saugomi jos šalies kareivių! Pagaliau, didesnę dalį Europos valdo Napoleonas! Kaip senovės dievai išdrįso čia pasirodyti?

Ji pajuto, kaip beprotybės vėjelis pūstelėjo jai į galvą. Norėdama grįžti į realų pasaulį, ji nusprendė truputį užvalgyti. Paragavusi paruošto maisto, ji išgėrė keletą gurkšnių vyno, bet viskas atrodė neskanu, o vynas neturėjo jokio aromato. Lygiai taip pat būna sapne, kai geri ir valgai nejausdamas skonio...

Tai įvyko, kai ji abejingai kramtė persiką. Staiga kambarys ėmė lėtai suktis aplink ją, po to ji pradėjo linguoti, o visi daiktai nuplaukė kažkur į begalybę, tarsi Marijaną kas trauktų į gilų tunelį. Garsai, lygiai kaip ir pojūčiai, pamažu kažkur dingo... Marijaną, prieš pagriebiant ją netikėtai pliūptelėjusiai melsvai liepsnai, lyg žaibas pervėrė mintis: šį kartą į valgį buvo įmaišyta narkotikų!

Tačiau ji nepatyrė nei pykčio, nei baimės. Jos kūnas nugrimzdo į nesvarumo būklę, sutraukydamas visus saitus su žeme, tarp jų ir jos sugebėjimą kentėti, justi baimę ir netgi pasibjaurėjimą. Ji stebuklingai lengvai pleveno pasakiškame pasaulyje, išpuoštame kylančios aušros žiedais. Sienos prasiskyrė, kalėjimas griuvo. Priešais Marijaną atsivėrė milžiniškas pasaulis, aižomas žaibų, skrodžiamas milijono vaivorykščių tarsi Venecijos stiklas. Jis pulsavo galinga banga, į kurią įpuolė Marijana. Atrodė, tarsi ji staiga būtų atsidūrusi ant aukšto laivo borto... galbūt net to paties, apie kurio atplaukimą ji svajojo ir kurio laivūgaly spindėjo žaliosios sirenos akys? Ji plaukė į keistą krantą, kuriame fantastiškai žėrėjo namai tarsi jie būtų metaliniai, augo mėlyni augalai, o jūra spindėjo purpuru. Laivas plakančiomis burėmis sliuogė į priekį ryškiu rytietiško rašto kilimu, o jūros oras buvo prisodrintas nuostabių aromatų. Kvėpdama juos, Marijana patyrė keistą gyvulišką pasitenkinimą, prasiskverbusį iki pačių intymiausių jos kūno vietų...

Tai buvo nuostabus pojūtis: džiaugsmas užliejo ją iki pat kojų pirštų galiukų, tarsi po meilės glamonių, kai jau pasiekta malonumo viršūnė ir kūnas neryžtingai virpa ant būties ir nebūties ribos. Ir šį sykį vyko kažkas panašaus. Staiga viskas pasikeitė, aplinkui įsivyravo tamsa... Pasakišką peizažą prarijo neperregima naktis, ir saldi kvepianti šiluma užleido vietą drėgnam gaivumui, tačiau laimės pojūtis vis dar neapleido Marijanos.

Tamsa, kurioje ji dabar atsidūrė, buvo jai maloni ir pažįstama, tokia pat kaip kalėjime, nepakenčiamame ir stebuklingame, kuriame ji vienintelį sykį gyvenime atsidavė Jasonui. Privertusi laiką tekėti atgal, Marijana po savo nuoga nugara vėl pajuto šiurkščias lentas, tapusias jiems vestuviniu guoliu, kurio grubumą kompensavo jos mylimojo švelnumas.

Tos glamonės... Marijana jas dar jautė. Jos pleveno virš jos, ausdamos deginantį tinklą, po kuriuo jos kūnas tai suliepsnodavo, tai sutirpdavo, tai atsiverdavo tarsi žiedelis oranžerijos šilumoje. Ir Marijana stipriai sumerkė akis, stengdamasi net nekvėpuoti, kad tik ilgiau išliktų stebuklinga būsena, kuri, beje, tebuvo preliudija į artėjantį didžiausią pasitenkinimą... Ji pajuto, kaip jos gerklė gniaužiasi nuo aistringų atodūsių ir dejonių, o sapnas tuo metu pasikeitė.

Tolumoje pasigirdo ir ėmė artėti būgnų garsai, jie buvo beviltiškai reti ir niūrūs tarsi laidotuvių varpai, tačiau ritmas pamažu greitėjo. Tai priminė dūžius milžiniškos širdies, kuri artėdama jaudinosi ir plakė vis stipriau ir greičiau.

Marijana pabandė įsivaizduoti, jog ji girdi Jasono širdies plakimą, tačiau juo jis darėsi aiškesnis, juo greičiau nyko meilės tamsa, užleisdama vietą rausvai šviesai. Ir staiga moteris iš nuostabaus meilės sapno aukštumų buvo nublokšta į tokį košmaro centrą, kad jai pasivaideno, jog ji eina iš proto...

Ji pamatė save iš šalies gulinčią nuogą virš kažkokios perregimos juodumos. Ji gulėjo ant pakankamai žemo akmeninio stalo, savotiško altoriaus, už kurio į viršų kilo bronzinė gyvatė su auksine karūna.

Vieta atrodė grėsminga kažkoks rūsys be langų, žemais, drėgmės prisigėrusiais skliautais, suskilinėjusiomis lipniomis sienomis, kurias apšvietė gigantiškos juodo vaško žvakės, skleidusios žalsvą šviesą ir aitrų dūmą. Altoriaus papėdėje sėdėjo dvi juodaodės moterys tamsiais rūbais ir mušė tarp kelių suspaustus apvalius būgnus. Judėjo tik jų riešai. Visa kita buvo absoliučiai nejudru, netgi lūpos, iš kurių sklido savotiškas muzikalus dūzgimas, keistas rečitatyvas be žodžių. Pagal šį įstabų akompaniamentą šoko Istar.

Išskyrus klubus juosusią plonytę auksinę gyvatėlę, niekas nedengė jos nuogumo, ir žvakių liepsnos melsvai atsispindėjo ant jos blizgančios odos. Užmerktomis akimis, atmetusi atgal galvą, iškeltomis į viršų rankomis, pabrėždama sunkių aštriais speneliais krūtų apvalumą, ji sukosi vienoje vietoje aplink save lyg vilkelis, nuolat didindama greitį...

Ir staiga klajojanti Marijanos dvasia, plevenusi visiškai bejausmė ir izoliuota virš šios keistos scenos, grįžo į apleistą išsikėtojusį kūną. Kartu su ja grįžo baimė ir nerimas, bet kai Marijana norėjo atsikelti ir bėgti kur akys veda, ji pajuto, jog negali pajudinti nė mažiausio pirštelio. Jos galūnės ir galva, jokiais saitais nepririšti prie akmeninio stalo, atsisakė jai paklusti, tarsi ją būtų ištikusi katalepsija...

Tai buvo toks siaubą keliantis pojūtis, kad ji norėjo surikti, tačiau iš jos gerklės neišsiveržė nė vienas garsas. Tiesiai priešais ją pašėlusiu greičiu sukosi Istar. Ant jos juodos odos blizgėjo šviesūs prakaito lašeliai ir nuo jos įkaitusio kūno sklido gyvuliškas, beveik nepakenčiamas kvapas.

Tačiau Marijana net negalėjo nusukti veido. Tada ji pamatė, kaip iš tamsaus rūsio kampo išniro Matėjas Damianis, ir pagalvojo, jog geriausia dabar būtų numirti. Jis lėtai artėjo plačiai atvertomis sustingusiomis akimis, laikydamas rankose sidabrinę taurę, kurioje kažkas kunkuliavo. Jis vilkėjo ilgą juodą apsiaustą, priminusį Marijanai tai, ką ji matė tą siaubingą naktį kunigaikščio viloje, kai ji išgelbėjo Agatą nuo jo šėtoniškų užmačių. Ant šio rūbo spindėjo susipynusios sidabrinės ir žalio šilko gyvatės, o pro gilią iškirptę priekyje buvo matyti riebi krūtinė. Ji buvo plaukuota, pilka ir kone moteriškai pilna...

Jam pasirodžius, Istar akimirksniu nutraukė savo pašėlusį šokį. Dusdama ji griuvo ant grindų ir įsisiurbė lūpomis į nuogą Matėjo koją. Tačiau jis, tarsi nieko nepastebėjęs, ėjo į priekį, atstumdamas moterį juodo sandalo nosimi.

Jis priėjo prie Marijanos, ištiesė ranką ir, sugriebęs už tunikos krašto, suplėšė ją vienu ypu. Po to, pakėlęs nuo grindų nedidelį padėklą, padėjo jį jai ant pilvo, o ant viršaus pastatė sidabrinę taurę. Tai padaręs jis puolė ant kelių ir ėmė murmėti keistą litaniją jaunajai moteriai nesuprantama kalba.

Apimta gilaus paralyžiuojančio sąstingio, Marijana su siaubu suprato, jog jis ruošiasi atlikti su ja šėtoniškas apeigas, kurias ji matė mažytės šventyklos griuvėsiuose, tik šį sykį juodosios magijos centre buvo ji pati. Dabar jos kūnas... jos pačios kūnas virto siaubingo atnašavimo altoriumi...

Atsiklaupusi ant kelių šalia Matėjo ir kažką murmėdama, Istar atliko tarnaitės vaidmenį šiose šėtoniškose apeigose.

Kai jos šeimininkas sugriebė taurę ir išlenkė ją iki paskutinio lašo, ji išleido laukinį riksmą, virtusį užkeikimu. Be jokios abejonės, ji maldavo kažkokio tamsaus ir baisaus dievo malonės. Galbūt šis dievas buvo gyvatė su auksine karūna ir grėsmingai gyvomis akimis.

Matėjas suvirpėjo. Atrodė, kad jį apėmė kažkoks šventas įsiūtis. Išsiplėtę vyzdžiai pašėlusiai sukiojosi, ant lūpų pasirodė putos. Iš krūtinės sklido žemas gaudimas, tarsi vulkane prieš išsiveržimą... Tada Istar ištiesė jam juodą gaidį, ir jis vienu didžiulio peilio smūgiu nukirto tam galvą... Ištryškęs kraujas sruvo bejėgės moters kūnu...

Šiuo momentu Marijanos siaubas pasiekė tokį laipsnį, kad leido jai įveikti paralyžiuojantį narkotikų poveikį. Įsitempusi jos gerklė išspaudė nežmonišką riksmą. Atrodė, tarsi jos balso stygos būtų pačios prisikėlusios iš ano pasaulio, tačiau ši akcija atėmė iš jos galimybę gintis: vos tik jos riksmas nuaidėjo po skliautais, Marijana neteko sąmonės.

Ji nematė, kaip Matėjas pačiam beprotybės įkarštyje nusimetė rūbus ir ištiestomis rankomis pasilenkė virš jos. Ji nejuto, kaip jis visu savo svoriu užgriuvo ant jos raudono nuo kraujo pilvo ir užvaldė ją su beprotišku įsiūčiu. Ji iškeliavo į pasaulį, kuriame nebuvo nei spalvų, nei garsų, kuriame niekas negalėjo jos įskaudinti.

Kiek laiko ji buvo netekusi sąmonės? Šito neįmanoma nustatyti, bet kai ji grįžo į realų pasaulį, pasijuto gulinti didžiulėje lovoje su kolonomis ir suvokė, jog mirtinai serga...

Galbūt, norėdami palaužti jos pasipriešinimą, jie davė jai pernelyg didelę dozę narkotikų, arba galbūt buvo kalti užtvindę Veneciją zyziantys uodai, kurie užkrėtė ją karštlige. Ją kankino

deginantis troškulys, o smilkiniuose tvinksėjo neįtikėtinas skausmas. Ji jautėsi taip blogai, kad temo sąmonė. Vienintelis aiškus jos plotelis susitelkė prie vienos vienintelės minties, įkyrios ir atkaklios: tuojau pat bėgti! Bėgti kuo toliau, išsikrapštyti iš tos demonų karalystės!

Ir iš tikrųjų, jos protas pakankamai prašviesėjo, kad suvoktų, jog ilgas miegas, taip tragiškai įsikišęs į šėtoniškas apeigas, neapsaugojo jos nuo skaudžios tikrovės: Damianis, padedamas juodosios burtininkės, užvaldė ją, nesutikdamas nė menkiausio pasipriešinimo.

Tai buvo pasišlykštėjimą kelianti ir žudanti mintis, nes Marijanai pasidarė aišku, kad jei ji nenori mirti nuo alkio ir troškulio, tai nuo pažeminimo, kurį ji patyrė iš Damianio, ji niekaip negali išsivaduoti. Niekas negali sutrukdyti jos budeliams naudoti paslaptingąjį narkotiką, kuris atidavė ją visiškai bejėgę į gyvuliškas geidulingo valdytojo rankas...

Šios ir panašios mintys sustiprino karštligę, ir Marijanai dar niekuomet taip nesinorėjo gerti!.. Susidarė įspūdis, kad liežuvis, tapęs dvigubai storesnis, užpildo visą burną ir remiasi į gomurį.

Neįtikėtinų pastangų dėka jai pavyko pasikelti ant pagalvių, mėginant įveikti atstumą, skyrusį ją nuo ąsočio su vandeniu. Judėjimas sustiprino dilgčiojantį skausmą galvoje ir ji sudejavo. Ir tada juoda ranka prinešė prie jos lūpų puodelį.

Gerk! ramiai nuskambėjo Istar balsas. Tu karščiuoji!..

Tai buvo tiesa, bet juodosios burtininkės pasirodymas privertė ją iš siaubo sudrebėti. Ji ranka nustūmė puodelį. Istar nė nekrustelėjo.

Gerk, neatlyžo ji, tai paprastas nuoviras. Jis numalšins tavo karštligę.

Pakišusi ranką po pagalve, kad pakeltų jaunąją moterį, ji vėl prinešė indą prie išdžiūvusių lūpų, kurios instinktyviai įsiurbė skystį. Marijana nebeturėjo jėgų priešintis, be to, gėrimas maloniai kvepėjo miško augalais, šviežia mėta ir šermukšniu. Šiame pažįstamame kvape nebuvo nieko įtartino, ir Marijana galų gale išgėrė viską iki paskutinio lašo. Po to Istar paleido ją.

Pamiegok dar, įsakė ji, bet dabar ramiai. Kai pabusi, jausiesi daug geriau.

Aš nenoriu miegoti! Aš visai nemiegosiu, užprotestavo Marijana, vėl apimta siaubo šis miegas gali baigtis lygiai taip pat blogai, kaip ir...

Kodėl gi? Miegas geriausi vaistai. O be to, tu pernelyg pavargusi, kad galėtum jam priešintis...

O... jis? Šitas... šitas niekšas?

Šeimininkas irgi miega. Jis laimingas, nes užvaldė tave palankiu metu ir tikisi, kad dievai priėmė jo auką ir padovanos tau puikų kūdikį!

Marijana, išgirdusi taip ramiai kalbant apie pasišlykštėjimą keliančią sceną, kurioje ji atliko svarbiausią vaidmenį, ėmė žiaugčioti nuo sukilusio šleikštulio ir dusdama, apsipylusi prakaitu griuvo ant pagalvių. Staiga ji aiškiai suvokė, kokia gėdos žyme pažymėtas jos kūnas, ir pasibaisėjo. Dangus lėmė taip, jog pačiu blogiausiu momentu ji neteko sąmonės, tačiau gėda ir pažeminimas nuo to nesumažėjo, lygiai kaip ir pasibjaurėjimas savo išniekintu kūnu.

Kaip po viso šito ji išdrįs pažvelgti į akis Jasonui, jei Dievas kada nors leis jį susitikti? Amerikietis korsaras turėjo stiprų ir valingą charakterį, tačiau pakankamai praktišką ir blaivų protą, visiškai nelinkusį į prietarus. Ar patikės jis pražūtingu sąmokslu, kurio auka tapo Marijana? Jis buvo pavydus, ir jo pavydui nebuvo ribų. Beje, jis ne be vargo sutiko, jog Marijana Napoleono meilužė, bet jis niekuomet nesutiks su tuo, kad ją pavergė kažkoks Damianis. Galbūt jis užmuš ją... arba paliks visam laikui.

Skausmo plėšomoje Marijanos galvoje blaškėsi niūrios mintys, gimdydamos sielvartą ir neviltį. Nervai neišlaikė, ir ji prapliupo konvulsyvia rauda, kurios tylėdama klausėsi tamsiaodė moteris surauktais antakiais. Jos gydomųjų žolių nuoviras nieko nepadėjo ir galų gale, gūžtelėjusi pečiais, ji ant pirštų galų išėjo iš kambario, tikėdamasi, jog belaisvė išsiverks ir pagaliau užmigs.

Taip ir įvyko. Kai Marijana pasiekė aukščiausią nervinio išsekimo laipsnį, ji nustojo priešintis palaimingam mikstūros poveikiui ir užsnūdo, įsiraususi veidu į ašarų sudrėkintą rausvą šilką. Paskutinė slegianti mintis buvo ta, jog ji nusižudys, jei Jasonas ją atstums...

Išgėrus dar trejetą puodelių, kuriuos reguliariai atnešdavo Istar, paryčiui karštis atlėgo. Marijana buvo dar labai silpna, tačiau sąmonė galutinai nusigiedrijo tragiškos realybės akivaizdoje.

Neviltis, ypač stipriai apėmusi ją karštligės metu, atslūgo lyg milžiniška banga, ir Marijana liko viena su šventu kovos troškimu, kurį visuomet savyje nešiojosi. Kuo grėsmingesnis ir klastingesnis priešas, tuo stipriau jos širdyje suliepsnoja noras nugalėti, nugalėti bet kuria kaina!

Nusprendusi iš pradžių išbandyti savo jėgas, Marijana norėjo atsikelti ir ramiai apžiūrėti kambarį. Ten, ant senoviškos skrynios, geležinis apkaustėlis, kurį jai buvo pavykę ištraukti, žėrėjo, rodos, nauja šviesa ir traukė ją tarsi magnetas. Bet kai ji atsisėdo lovoje, pastebėjo, jog turi slaugę: viena iš juodaodžių moterų įsitaisė šalia jos lovos, ant meškos kailio pasiklojusi savo mėlyną tuniką. Ji sėdėjo nejudėdama, apsikabinusi rankomis pritrauktus prie smakro kelius, primindama keistą susimąsčiusį paukštį.

Išgirdusi triukšmą, ji pažvelgė į jaunosios moters pusę ir, pamačiusi, jog toji pabudo, pliaukštelėjo delnais. Jos draugė, panaši į ją lyg šešėlis, įėjo su indu, pastatė jį ant lovos ir tokia pačia poza atsisėdo vietoj savo sesers, kuri nusilenkusi dingo. Ištisas valandas ši moteris sėdėjo nė nekrustelėdama, neišleisdama nė garso ir, atrodo, nė negirdėdama, kas jai sakoma.

Tu daugiau niekada neturi likti viena, pasakė vėliau Istar, kai Marijana pasiskundė sargybiniu prie savo lovos. Mes nenorime, kad tu nuo mūsų pabėgtum.

Pabėgčiau? Iš čia? sušuko jaunoji moteris iš pasipiktinimo ir nusivylimo dėl tokio atsargumo. Kaip aš tai galėčiau padaryti? Sienos storos, ant lango grotos... ir aš visiškai nuoga!

Yra būdų palikti kalėjimą, netgi kai kūnas lieka nelaisvėje!

Tuomet Marijana suvokė giliąją šitokio atsargumo prasmę: Damianis bijojo, kad iš nevilties ir pažeminimo ji gali nusižudyti.

Aš nepakelsiu prieš save rankos, pareiškė ji. Esu krikščionė, o krikščionys savavališką mirtį laiko didele nuodėme, sunkiu nusižengimu Dievo valiai.

Gali būti! Bet tu man atrodai viena iš tų, kurios nebijo net paties Dievo. Ir mes nenorime nieko palikti atsitiktinumui: dabar tu pernelyg brangi!..

Marijana sąmoningai neatkreipė dėmesio į jos žodžius. Kiekvienam vaisiui savas metas! Šiuo momentu ji tai puikiai jautė atsikratyti prižiūrėtoja nebuvo jokių šansų. Tačiau jai vis dėlto teko padėti nemažai pastangų, kad neparodytų savo nusivylimo, nes šita priežiūra labai komplikavo jos padėtį. Kaip galima galvoti apie pabėgimą, stebint budriai juodojo cerberio akiai? Nebent jį iš pradžių apsvaiginti arba tiesiog užmušti?..

Ši mintis patiko Marijanai. Neseniai pasiskelbusi esanti uoli krikščionė, ji dabar šaltakraujiškai mąstė apie galimybę užmušti savo saugotoją, kad galėtų pabėgti... žinoma, jei bus pakankamai stipri ir mikli, kad užpultų iš pasalų šitą sutvėrimą, panašų į laukinę katę, kuri niekad nepraranda budrumo...

Taip praėjo diena, varginanti ir nuobodi. Vienintelis užsiėmimas buvo visų įmanomų prižiūrėtojos pašalinimo būdų kūrimas. Kai atėjo naktis, Marijana suprato, kad vargu ar jai pavyks įgyvendinti nors vieną iš jų, nes po vakarienės į kambarį su žvake rankoje įėjo Matėjas. Matėjas nebebuvo panašus į tą, kokį Marijana matė iki šiol, tad sukilusi joje neapykanta truputį atslūgo.

Jame nebuvo likę nieko iš praeitos nakties bepročio burtininko, nebesimatė jokių girtumo žymių. Nusiskutęs, nusikirpęs, išsitepęs pomada, spindinčiais laku nagais, sniego baltumo marškiniais po tamsiai mėlynu šilkiniu chalatu, jis skleidė aplinkui save stiprų odekolono kvapą, netikėtai priminusį Marijanai Napoleoną. Tas irgi turėjo įprotį tikrąja to žodžio prasme apsipilti odekolonu, kai...

Ji nebedrįso tęsti savo minčių, išsigandusi tokio palyginimo... Matėjas atrodė tarsi kaimo jaunikis vestuvių vakarą. Vienintelis skirtumas buvo drovumas, kurio Damianis neturėjo nė per nago juodymą. Jis palaimingai šypsojosi ir atrodė be galo savimi sužavėtas.

Marijana sekė jį surauktais antakiais. Po to, pamačiusi, kad jis pastatė žvakidę lovūgalyje, pasipiktinusi pareiškė:

Pasiimkite savo žvakę ir nešdinkitės! Kaip jūs išdrįsote pas mane ateiti? Ir ką jūs ruošiatės dabar daryti?

Tiesą sakant... praleisti naktį šalia jūsų! Argi jūs... tam tikra prasme... nuo šiol ne mano žmona, mieloji Marijana?

- Jūsų...

Žodis užstrigo jaunosios moters gerklėje, tačiau tai tik akimirkai sulaikė ją ištikusį laukinio pykčio priepuolį. Ant valdytojo, išpūtusio iš siaubo akis, pasipylė tikra kruša keiksmažodžių įvairiomis kalbomis, išmoktų iš arklininko Dobso ir Siurkufo jūreivių.

Lauk! tęsė Marijana. Nešdinkitės iš čia, žudike, bandite, paleistuvi! Jūs niekingas liokajus, gimęs iš kiaulės ir ožio, ir naudojatės liokajiškais ginklais: spąstais ir durklo smūgiais į nugarą! Nes juk būtent taip jūs užmušėte savo šeimininką? Kaip bailys, iš užpakalio? O gal jūs perpjovėt jam gerklę skutimo metu? O gal nunuodijot narkotiku, panašiu į tą, kurį jūs išdrįsote pakišti man, kad atsidurčiau jūsų valdžioje? Bet ką jūs sau manote? Kad jūsų juodoji magija padarė mane panašią į jus? Kad aš pajutau malonumą iš to pasityčiojimo, kuriam jūs mane pasmerkėt? Kad, susiviliojusi jūsų grožybėmis, aš nuo šiol sutiksiu dalintis su jumis savo naktimis? Bet gi jūs tik pažvelkite į save... ir į mane! Aš ne piemenaitė, kurią galima parsiversti ant šieno kupetos, Matėjau Damiani, aš...

Žinau, žinau! sušuko Matėjas, netekęs kantrybės. Jūs jau sakėte: kunigaikštienė Sant'Ana! Bet norite jūs to ar nenorite, aš irgi Sant'Ana, ir mano kraujas...

Tai dar reikia patikrinti, nes aš tuo visiškai netikiu. Labai paprasta pasiskelbti kilmingu sinjoru, kai nėra kas tai patvirtina. Pats jūsų gyvenimo ir elgesio būdas prieštarauja jūsų teiginiui. Aš žinau, kad Sant'Anos vykdė negailestingą ir žiaurų teisingumą, kad žudydavo priešininką, žiūrėdami jam į akis, tačiau jie niekuomet nesinaudojo burtininkės iš Afrikos pagalba, kad įgyvendintų niekingą sumanymą prieš moterį...

Su tokia moterim kaip jūs visos priemonės geros! O be to, jūsų vedybos tikras akių dūmimas. Kur kūdikis, kurį jūs įsipareigojote padovanoti savo vyrui, kur toji priežastis, vardan kurios jus vedė, jus, imperatoriaus kekšę?

Niekingas liokajus! Ateis diena, kai aš, prieš pakardama jus, plaksiu bizūnu tol, kol nepaprašysite pasigailėjimo, kol akių

neužtemdys atgailos ašaros! Jūs, jūs, išdrįsęs pakelti ranką prieš savo šeimininką... ir prieš mane!

Kambaryje sūkuriavo dviejų nesutaikomų priešų neapykantos pilni šūksniai. Jie stovėjo veidas į veidą, apimti vienodo įsiūčio.

Mirtinai išblyškusi Marijana su žaibus svaidančiomis žaliomis akimis stengėsi savo panieka sunaikinti apopleksišką, krauju pasruvusiomis akimis ir įsiūčio iškreiptu violetiniu veidu Damianį. Jame buvo aiškiai įskaitomas noras užmušti, tačiau Marijana nepajėgė bent kiek sumažinti savo pyktį. Ji davė visišką valią savo neapykantai, įsiūčiui ir pasibjaurėjimui, netgi nemėgindama analizuoti keisto jausmo, kuris skatino ją atkeršyti už nepažįstamą vyrą, dar neseniai kėlusį jai tokią baimę. Pagaliau Matėjas, praradęs savitvardą, puolė ant Marijanos, norėdamas ją uždusinti... Jo rankos jau tiesėsi prie jos kaklo, tačiau tuo momentu į jų tarpą puolė Istar.

Tu išėjai iš proto? pasipiktino ji. Juk tu šeimininkas, ir ką bekalbėtų, ji priklauso tau! Kam ją žudyti? Tu užmiršai, ką ji tau reiškia?

Jos žodžiai paveikė Damianį kaip šaltas dušas. Jis kelėtą kartų giliai įkvėpė, kad nusiramintų, po to staiga labai švelniai atstūmė juodaodę moterį ir vėl grįžo prie Marijanos.

Ji teisi, prašvokštė jis. Liokajus ar ne, bet jūs tikriausiai pastojote nuo to liokajaus, ponia, ir kai kūdikis bus čia...

Jo dar nėra čia, ir jūs visiškai nesate tikras, ar jūsų piktadarybė subrandins vaisių. Net jei iš tikrųjų aš pagimdysiu nuo jūsų kūdikį, jums teks mane užmušti, kad priverstumėt tylėti, nes niekas niekuomet man nesutrukdys išduoti jūsų imperatoriškajam teismui.

Gerai, aš užmušiu jus, ponia! Kai jūs įvykdysite savo užduotį, man bus vis tiek. Ir laukiant... jis nutilo.

Ir laukiant... ko?

Matėjas, nieko nesakydamas, nusiėmė chalatą, padėjo jį ant kėdės ir grįžo prie lovos su aiškiu ketinimu joje įsitaisyti. Bet jam dar nespėjus prisiliesti antklodės, Marijana pašoko ir susigūžė kampe, pasislėpdama po užuolaida.

Jei jūs, Matėjau Damiani, išdrįsite atsigulti į šią lovą, liksite joje vienas, nes jokia jėga pasaulyje neprivers manęs dalytis guoliu su tokiu niekšu kaip jūs!..

Ramiai, tarsi nieko nebūtų girdėjęs, Matėjas atsigulė, kumščio smūgiu supureno pagalvę ir su demonstratyviu pasitenkinimu padėjo ant jos galvą.

Patinka jums ar ne, ponia, mūsų lova bus bendra tol, kol aš to norėsiu. Ką tik jūs labai taikliai pasakėte. Darydamas pačius tiksliausius apskaičiavimus, gali įvelti klaidą, ir pasirodys, kad jūs dar ne nėščia. Taip kad mums teks pasistengti, kad ši tikimybė netaptų tikrove. Eikšekit!

Niekuomet!

Marijana norėjo nušokti nuo lovos, kad išvengtų kontakto su artėjančia ranka. Bet ji atsitrenkė į Istar, kuri užstojo jai kelią. Aukštoji negrė pasirodė tiesiog milžiniška, kai pasilenkė virš jos. Tarsi šalia būtų išdygusi piktoji rytietiškų pasakų dvasia, ketinanti sviesti ją į demono rankas! Be didesnių pastangų, tarsi nė nepastebėjusi mėginimo priešintis, Istar sugriebė šaukiančią ir besimuistančią Marijaną į glėbį ir metė į lovą, kur ją akimirksniu surakino gašlios Damianio rankos. Negrė sumurmėjo keletą žodžių savo gimtąja kalba: tai buvo klausimas, į kurį valdytojas atsakė itališkai:

Ne, hašišo nereikia! Jai buvo nuo jo bloga, gali nukentėti kūdikis, be to, mes turime kitokių priemonių. Pašauk savo seseris, jūs ją tiesiog palaikysite.

Netrukus ant Marijanos nusileido trys poros juodų rankų. Jai užkimšo burną, bet šį sykį sąmonė neapleido jos, neišgelbėjo nuo būtinybės išgerti iki dugno gėdos ir pasišlykštėjimo taurę. Dūstančiai, visiškai bejėgei, surakintai geležinių gniaužtų Marijanai teko iškęsti budelio ataką. Tai tęsėsi keletą minučių, kurios jai pasirodė begalinės ir kurių metu jai šimtą sykių atrodė, jog numirs iš gėdos. Tai buvo tikras pragaras. O jame bordinis, suprakaitavęs storas vyras, kuris stengėsi iš visų jėgų, ir trys juodos figūros, tarsi iškaltos iš akmens, stebinčios prievartavimą su tokiu abejingumu, tarsi priešais jas santykiautų du gyvūnai. Tam tikra prasme taip ir buvo: Marijaną laikė veisline kumele, iš kurios buvo tikimasi gero prieaugio.

Kai ją pagaliau paleido, ji liko gulėti nejudėdama ant sujauktos lovos, dusdama nuo raudos ir apsipylusi ašaromis, išeikvojusi jėgas beprasmiškam priešinimuisi. Ji netgi negalėjo šaukti arba koneveikti savo budelio, ir kai Matėjas, dar neatsigavęs po tokios intensyvios akcijos, išlipo iš lovos ir užsimetė chalatą, ji tik sudejavo, išgirdusi jį keikiantis:

Ji taip priešinosi, kad aš nepatyriau jokio malonumo! Bet mes nieko nepaisydami tęsime šį užsiėmimą kiekvieną vakarą, kol nebūsime tikri sėkme! Palikime ją, Istar, eime, praleisime likusią nakties dalį drauge. Garbės žodis, ši kvailė net pačiam Erotui sukeltų pasibjaurėjimą meile...

Išsekintą, nugalėtą Marijaną paliko niūriame kambaryje budriai vienos iš dviejų moterų priežiūrai, ir niekam net į galvą neatėjo pridengti iškankintos belaisvės. Jai nebebuvo kuo pasikliauti, nebeliko jokios vilties, netgi Dievas užmiršo ją! Žingsnis po žingsnio ji turės praeiti šią šlykščią Golgotą, dabar ji tuo nė kiek neabejojo, kol Damianis gaus iš jos trokštamą vaiką.

Bet jis nesulauks, nesulauks... kartojo sau nelaimingoji, nugrimzdusi į neviltį, aš sugebėsiu sutrukdyti kūdikiui ateiti į šį pasaulį, o jeigu vis dėlto tai įvyktų, aš išnyksiu kartu su juo...

Beviltiškos mintys ir beprasmiški žodžiai, pagimdyti karštligės ir saviniekos priepuolių, užplūsdavo Marijanos smegenis dabar kiekvieną vakarą. Ji netgi ėmė priprasti prie bjaurios tų dienų monotonijos.

Dienos slinko vienos į kitas panašios. Marijana leido jas uždaryta tuščiame kambaryje, atidžiai saugoma budrios prižiūrėtojos akies. Ją valgydino, maudė, rengė plačiomis tunikomis ir marškiniais, o kai ateidavo vakarais, trys raganos pririšdavo ją prie lovos ir palikdavo nuogą ir beginklę Matėjo paslaugoms, kuris, beje, vis sunkiau atlikdavo tai, ką jis vadino savo pareiga. Vis dažniau ir dažniau Istar tekdavo paruošti jam stiklinę su paslaptingu gėrimu senkančioms jėgoms atstatyti. Belaisvės maistas daugelį kartų buvo sumaišytas su narkotikais, kol galų gale ji visiškai prarado laiko nuovoką. Tačiau ji netgi nesiėmė jokių atsargumo priemonių. Pasišlykštėjimo perteklius pavertė ją savotiškai bejausme. Ji tapo daiktu, bejausme lėle be troškimų

ir kančių. Netgi oda atrodė apmirusi, visiškai nereaguojanti į dirgiklius, o protas, irgi tapęs absoliučiai nejudrus, transliavo vieną vienintelę mintį: užmušti Diamianį, o po to tegu viskas prasmenga.

Ši mintis, šis nuolatinis troškimas buvo vienintelė gyva kibirkštėlė joje. Visa kita suakmenėjo, apmirė, pavirto pelenais. Ji netgi nebežinojo, ar ką nors mylėjo ir ar apskritai kada mylėjo. Gyvenimo personažai atrodė tokie pat tolimi ir keisti, kaip ir tie, pavaizduoti ant kilimų, kabėjusių jos kambaryje. Ji netgi nebegalvojo apie pabėgimą. Apie kokį pabėgimą galima buvo galvoti budriai stebint sargybinio akiai? Šalia jos budėjusios juodosios raganos nežinojo nei nuovargio, nei miego. Ne, vienintelis dalykas, kurio ji norėjo, tai prieš nusižudant užmušti Matėją, ir be šito jos daugiau niekas nedomino.

Jai atnešė keletą knygų, bet ji jų net neatsivertė. Dienas leido tyrinėdama lubas arba sienų apmušalus, sėdėdama viename iš didžiulių grubių krėslų, tokia pat nejudri ir tyli, kaip ir jos juodosios sargybinės. Atrodė, jog žodžiai yra visam laikui išguiti iš šito nebylaus tarsi kapas kambario. Marijana į nieką nesikreipdavo ir neatsakinėdavo, kai ją kas užkalbindavo. Ji leido save liesti, girdyti ir valgydinti, reaguodama į visa tai lyg statula. Šioje tyloje ir nejudrume budėjo tiktai jos neapykanta.

Šis nebylumas, abejinga elgsena galų gale paveikė Damianį. Kai kiekvieną vakarą jis prie jos artėdavo, Marijana jo akyse ėmė pastebėti kaskart didėjantį nerimą. Jis būdavo su ja vis trumpiau, vos po keletą minučių, kol galų gale vieną vakarą išvis neatėjo. Jis daugiau nebetroško šito sutvėrimo iš akmens, o galbūt jį gąsdino pernelyg įdėmus ir nejudrus žvilgsnis. Dabar jis bijojo jos, ir Marijana jį tematydavo tik probėgšmais, kai jis ateidavo pas Istar pasiteirauti apie belaisvės sveikatą.

Be jokios abejonės, jis manė, kad padaryta viskas ir kūdikis netrukus išvys šį pasaulį. Damianis nematė jokio reikalo tęsti tai, kas virto tikra kankyne. Nors Marijana ir buvo praradus bet kokį jautrumą, širdies gilumoje ji džiaugėsi šia baime, kuri liudijo jos pergalę, tačiau šito buvo per mažai, kad būtų pasotintas jos keršto troškimas: jai reikėjo šio žmogaus kraujo, ir jai užteks kantrybės šito sulaukti.

Kiek laiko tęsėsi ši keista nelaisvė, praradusi bet kokius gyvenimo parametrus? Marijana nebeskaičiavo dienų nei valandų. Ji netgi nežinojo, kur jinai, ir tik neaiškiai suvokė, kas esanti ji pati. Šie rūmai, kuriuose po atvykimo ji tematė keturis žmones, tuo tarpu kai namams prižiūrėti reikėjo viso tunto tarnų, buvo niūrūs ir paslaptingi kaip kapo rūsys. Išskyrus kvėpavimą, čia buvo slopinamas bet koks gyvybės krustelėjimas. Marijana net pradėjo galvoti, ar mirtis neateis pas ją pati, netgi jos neieškant. Jai taip norėjosi palikti šį pasaulį, o dabar tai pasirodė labai paprasta ir lengva!

Tačiau vieną vakarą šis tas įvyko...

Visų pirma, dingo nuolatinė sargybinė. Iš namo gelmių išsiveržė kažkoks šauksmas, kimus riksmas. Tai išgirdusi, juodaodė krūptelėjo ir, palikusi savo vietą prie lovos, išėjo iš kambario neuždarydama paskui save durų, kaip tai rūpestingai darydavo kiekvieną sykį.

Pirmą kartą po tiek laiko Marijana liko viena, bet jos tai nė kiek nesujaudino. Po akimirkos moteris grįš su kitomis. Artėjo Marijanos tualeto valanda. Abejinga ir pavargusi, nes kalinimas ir visiškas nieko neveikimas pamažėle išsekino jos organizmą, belaisvė atsigulė ant lovos ir užmerkė akis. Dabar ją dažnai apimdavo miegas vidury dienos ir ji priprato nesipriešinti savo, lygiai kaip ir kitų, norui.

Ji būtų šitaip išmiegojusi visą naktį, bet instinktas privertė ją pabusti, nes pajuto kažką neįprasto.

Ji atmerkė akis, apsižvalgė. Už lango buvo gili naktis, kandeliabruose, kaip visada, degė žvakės. Tačiau kambarys buvo toks pat tuščias ir nebylus, kaip ir prieš užmiegant. Niekas negrįžo, o ir tualeto laikas seniai praėjo...

Marijana neskubėdama atsikėlė, padarė keletą žingsnių per kambarį. Oro srovė, suvirpinusi žvakės liepsną, privertė ją pasukti galvą į duris, ir jos sąmonėje kažkas sukrutėjo: durys buvo plačiai atidarytos. Marijana, netikėdama savo akimis, priėjo prie jų, norėdama paliesti ir įsitikinti, ar ji netapo eilinio sapno auka, sapno, kuris persekiodavo ją naktimis: ji šimtą sykių regėjo šias duris atidarytas, o už jų spindėdavo begalinės melsvos tolumos.

Bet ne, šį sykį nebuvo jokių abejonių: durys iš tikrųjų atidarytos, ir Marijana visu kūnu jautė gaivų dvelksmą, laisvės dvelksmą. Tačiau norėdama būti tikra, kad tai jai nesisapnuoja, ji iš pradžių priėjo prie kandeliabro, prikišo pirštą prie liepsnos ir riktelėjo iš skausmo: ugnis ją nudegino... Ji įsikišo skaudantį pirštą į burną, ir tuo momentu jos žvilgsnis įsisiurbė į skrynią. Iš jos lūpų išsiveržė nuostabos šūksnis: ant skrynios dangčio gulėjo tvarkingai sulankstyti rūbai, su kuriais ji čia atvažiavo: juodu aksomu apsiūta žalia suknelė, apatiniai baltiniai, kojinės ir bateliai. Trūko tik kepurėlės su nėriniais... Prisiminimai iš kito pasaulio!

Kone su baime Marijana ištiesė ranką, palietė audinį, paglostė jį, po to griebė jį lyg skęstantysis už gelbėjimo rato. Ir tada jos viduje kažkas krustelėjo... Akimirksniu sugrįžo gyvenimo troškimas, minčių aiškumas, atsargumas... Tarsi būtų sutrupėjęs ledo luitas, paleisdamas ją į šviesą ir šilumą.

Vaikiškai apsidžiaugusi, ji nusiplėšė nuo savęs nekenčiamą tuniką ir su pasimėgavimu apsivilko savo drabužius. Ją apėmė keistas jausmas, tarsi kas būtų grąžinęs Dievas žino kada nudirtą odą. Ir tai ją taip apsvaigino, kad ji netgi nesusimąstė, ką visa tai turėtų reikšti. Tai buvo tiesiog nuostabu, nors dėl nepakenčiamo karščio rūbai buvo šiek tiek per sunkūs ir per šilti. Marijana vėl atgavo pasitikėjimą savimi, ir tai buvo vienintelis dalykas, kuris turėjo reikšmę.

Greitai apsivilkusi, ji ryžtingai pasuko prie durų. Visai nesvarbu, kas atnešė rūbus ir atidarė duris, tai buvo draugas ir jis suteikė jai šansą... Reikėjo juo pasinaudoti.

Už durų buvo visiškai tamsu, ir Marijana grįžo pasiimti žvakės, kad galėtų pasišviesti kelią. Ji pamatė, jog atsidūrė ilgo koridoriaus gale ir vienintelės durys, pro kurias buvo galima išeiti, buvo uždarytos!

Jaunosios moters ranka stipriai sugniaužė žvakidę, o širdis akimirkai apmirė. Nejaugi ją nutarė apgauti, ir visas šis spektaklis buvo skirtas tik tam, kad ji vėl, bejėgė ir dar labiau sugniuždyta, atsitrenktų į šias aklinai uždarytas duris?

Tačiau priėjusi arčiau ji pamatė, kad jos tik pridarytos. Rankena lengvai pakluso virpančiai rankai, ir Marijana įėjo į

grotuotą galeriją, panašią į balkoną, pakibusį virš siauro kiemo. Raitytos kolonos jungė baliustradą su storų kedro sijų lubomis.

Trokšdama kuo greičiau palikti šiuos namus, jaunoji moteris vis dėlto stabtelėjo galerijoje ir traukė į plaučius šiltą nakties orą, nors jis ir buvo prisodrintas nemalonaus puvėsių ir dumblo kvapo. Bet juk ji pirmąsyk po daugelio dienų atsidūrė lauke, arba beveik lauke, ir galėjo netrukdoma gėrėtis gabalėliu dangaus. Nesvarbu, kad juo lėkė audros debesys ir nesimatė nė vienos žvaigždės, vis dėlto tai buvo dangus, stebuklingas laisvės apreiškimas.

Atsargiai pajudėjusi į priekį, Marijana galerijos gale rado lygiai taip pat lengvai atsidariusias duris. Ir ji atsidūrė Kinijoje...

Ant nedidelio jaukaus salono sienų princesės įkypomis akimis šoko su besivaipančiomis makakomis pašėlusią farandolę aplink juodą lakuotą širmą ir paauksuotą staliuką, apstatytą rausvais ir gelsvais porceliano indais. Tai iš tikrųjų buvo labai gražus kambarys, bet visas šventiškas apipavidalinimas kontrastavo su viešpatataujančia tyla.

Marijana perėjo jį nė nestabtelėjusi. Už šio kambario vėl įsiviravo tamsa. Moteris atsidūrė plačioje galerijoje, nuo kurios leidosi laiptai, greičiausiai į pirmą aukštą.

Plonytės odos batai, kuriais avėjo Marijana, ant spindėjusios marmurinės mozaikos nekėlė nė mažiausio triukšmo, ir ji sliuogė tarsi vaiduoklis tarp bronzinių skulptūrų, jos išnirdavo palei sienas tarsi laivai iš rūko. Ant pakylėjimų sidabriniai karavelių modeliai kažkur skriejo pakėlę bures, ištemptas įsivaizduojamo vėjo, o paauksuotos galeros laikė iškėlusios irklus, prieš panardindamos į tariamą jūrą. Ant sienų kabojo keistų formų vėliavos su musulmoniškais pusmėnuliais. Abiejuose galerijos galuose, atsispindėdami dideliuose blausiuose veidrodžiuose, didžiuliai gaubliai, nejudrūs ir niekam nereikalingi, svajojo apie įdegusias rankas, kurios kadaise sukiojo juos bronziniuose žieduose.

Marijana, sujaudinta šio savotiško buvusios karinės ir prekybinės Venecijos šlovės nekropolio, į priekį ėjo labai lėtai. Ji priartėjo prie laiptų, kai staiga stipriai plakančia širdimi

sustojo ir įsiklausė: apačioje kažkas ėjo, nešdamasis šviesos šaltinį, kurio atšvaitai blyksėjo ant galerijos sienų.

Apmirusi vietoje, ji nedrįso net kvėptelėti. Kas ten galėtų būti: Matėjas ar kuri nors iš niūrių kalėjimo prižiūrėtojų? Bijodama, kad ją suseks, ji akimis pasiieškojo tinkamos slėptuvės. Gerai apsidairiusi, ji pasirinko admirolo statulą plačiomis didžiulio apsiausto klostėmis ir užlindo už jos...

Šviesa stabtelėjo. Be jokios abejonės, jos šaltinis buvo kažkur pastatytas, nes girdėjosi tolstantys žingsniai.

Marijana lengviau atsiduso, bet netrukus kraujas jai sustingo gyslose. Iš apačios pasigirdo dejonė, po to duslus riksmas, pilnas nevilties ir siaubo, ir tuoj pat ataidėjo ketverto kojų trepsėjimas. Kažkas nuo kažko bėgo. Su baisiu trenksmu ant grindų griuvo greičiausiai koks nors baldas, apstatytas indais. Trinktelėjo durys. Bėgantysis ir persekiojantysis greitai tolo. Naujas riksmas, šį kartą silpnesnis, pasiekė Marijanos ausis. Po to pasigirdo šiurpus priešmirtinis gargimas. Kažkur name ar sode kažkas kovojo su mirtimi... Pagaliau stojo slegianti tyla.

Mėgindama nuraminti pašėlusiai plakančią širdį, kurios dūžiai, rodos, aidėjo šioje spengiančioje tyloje kaip bažnyčios varpas, Marijana paliko savo slėptuvę ir padarė keletą žingsnių laiptų link. Ji pasiekė juos, tačiau atsivėręs jos akims vaizdas privertė ją suakmenėti.

Didžioji salė, į kurią leidosi laiptai, tokia kilni su savo Tjepolo stiliaus paveikslais, dideliais kilimais ir griežtais baldais, buvo panaši į mūšio lauką. Šalia kandeliabro, stovėjusio ant ilgo marmurinio stalo, tysojo juodaodės tarnaitės, kurių nei vardai, nei balso skambėjimas Marijanai nebuvo žinomi: viena gulėjo prie apversto krėslo, kita tiesiog ant stalo. Abi užmuštos tuo pačiu būdu: negailestingai taikliu smūgiu į širdį.

Bet buvo dar vienas lavonas, užstojęs kelią nuo laiptų. Į amžinybę nukreiptomis akimis, plačiai atvertomis ir nejudriomis, kraujo, lėtai lašėjusio nuo laiptelių, klane perpjauta gerkle gulėjo Matėjas Damianis.

Jis miręs! nejučia sumurmėjo Marijana, ir jai pasirodė, kad jos balsas atplaukė iš kažkur toli. Jį užmušė... bet kas tai padarė?

Siaubas sumišo joje su laukiniu džiaugsmu, beveik liguistu dėl savo intensyvumo, natūraliu džiaugsmu iškankintos moters, kuri netikėtai pamatė savo budelio lavoną. Paslaptingoji ranka vienu smūgiu atkeršijo už kunigaikščio Sant'Anos nužudymą ir begales kančių, kurias patyrė Marijana.

Tačiau bėglę vėl apėmė savisaugos jausmas. Pasidžiaugti bus galima vėliau, kai ji galutinai išsivaduos iš šio košmaro. Žinoma, jei išsivaduos juk čia tebuvo trys kūnai, o kur Istar? Ar tik ne pati juodoji burtininkė papjovė savo šeimininką? Iš tikrųjų, ji sugebėtų tai padaryti, bet tuomet kam jai prireikė užmušti abi savo gentaines, kurias ji vadino seserimis? O be to, ką tik buvo girdėti riksmas, triukšmas, sukeltas persekiojimo, o paskui tas gargaliavimas... Ar galėjo tai būti Istar? Ir jei ten tikrai buvo ji, tai kas gi tuomet žudikas?

Pakliuvusi į šiuos prakeiktus rūmus, Marijana visiškai nepažinojo tų, kurie juose gyvena, išskyrus, žinoma, Matėją, tris negres ir storąjį Džiuzepę. Bet pastarasis nebuvo pakankamai stiprus, kad užmuštų Damianį, juo labiau Istar. Ir vis dėlto galėjo būti ir kitų tarnų, ir galimas dalykas, kad vienas iš jų nusprendė už ką nors atkeršyti...

Staiga suvokusi, kad žudikas gali grįžti ir kad jam nebus jokio skirtumo tarp jos ir jo aukų, Marijana pajuto paralyžiuojantį siaubą. Ilgiau čia nebebuvo galima pasilikti. Reikia palikti šitą pragarą, nusileisti laiptais ir praeiti pro lavoną krauju permirkusiais auksiniais rūbais, siaubinga žaizda ir klaikiai išplėstomis akimis.

Visa drebėdama, spausdamasi nugara prie marmurinių turėklų, ji lėtai leidosi prie raudono klano, kuris, stingdamas, ėmė šlykščiai blizgėti.

Nenorėdama susitepti suknelės, ji suėmė ją viena ranka, tačiau batelių nuo dėmių išgelbėti nepavyko. Leisdamasi ji negalėjo atplėšti žvilgsnio nuo Matėjo kūno, tai buvo savotiška hipnozė, kuriai pasiduoda itin jautrios asmenybės, jeigu tik jos iš karto nepraranda sąmonės.

Jau apačioje ji atsiminė mačiusi keistą metalo krūvą ant numirėlio krūtinės: grandinės ir antrankiai. Jie buvo seni, smarkiai surūdiję ir greičiausiai padėti ten sąmoningai.

Tačiau ji negaišo laiko šios naujos mįslės įminimui. Kai kojos palietė grindų plyteles, Marijaną apėmė pati tikriausia panika ir ji nubėgo per salę, netgi nesistengdama malšinti savo žingsnių aido taip buvo įgąsdinta. Ji metėsi prie pusiau pravirų durų, negalvodama, kad žudikas gali tykoti už jų, ir atsidūrė vestibiulyje.

Jos laimei ten nieko nebuvo. Tiktai degė galerų žibintai, kuriuos ji buvo išsaugojusi savo atminty. Durys į sodą irgi buvo atidarytos.

Marijana nuskubėjo ten, žaibišku greičiu, rizikuodama nusisukti sprandą, nulėkė laiptais, vedusiais į sodo tamsą, stengdamasi kuo greičiau pasiekti duris į kanalą, už kurių blykčiojo juodas vanduo.

Laisvė! Ten buvo laisvė! Ji buvo visiškai arti...

Ji norėjo apibėgti neryškias šulinio linijas, kurias buvo galima įžiūrėti tik todėl, kad akys buvo įpratusios prie tamsos, kai staiga suklupo ir visu ūgiu išsitiesė ant kažko šilto ir minkšto. Šį kartą ji vos susilaikė nesurikusi, nes užgriuvo ant žmogaus kūno. Rankomis ji užčiuopė drėgną šilką, o iš egzotinio aromato, sumišusio su kraujo kvapu, ji pažino Istar. Vadinasi, tai ji ką tik gargaliavo mirties agonijoje. Paslaptingasis žudikas nepasigailėjo jos, kaip ir jos seserų.

Sulaikydama nervingą raudą, Marijaną norėjo atsistoti, bet staiga pajuto, kad kūnas sukrutėjo ir pasigirdo silpna dejonė. Mirštančioji sumurmėjo kažką nesuprantamo Marijanai, ir ji instinktyviai pasilenkė, kad geriau girdėtų. Ji net susirado ir kilstelėjo rankomis jos galvą.

Negrė tamsoje apčiupinėjo jos galvą palaikančias rankas, bet Marijana nepatyrė baimės: iš neįtikėtinos šios mirštančios moters jėgos visiškai nieko neliko. Pasigirdo šnabždesys:

Šei... šeimininke! Atleisk! O! Atleisk...

Galva bejėgiškai nusviro žemyn. Neliko jokių abejonių Istar mirė. Marijana paleido ją ir tuoj pat atsistojo, ketindama pulti prie išėjimo, bet sustingo kur stovėjusi.

Tarpduryje iš krantinės pusės išdygo du siluetai, tai aiškiai buvo karininkai, o juos lydėję dar keli galėjo būti ir civiliai žmonės.

Pone karininke, patikėkite manimi, aš girdėjau riksmus, siaubingus riksmus, pasigirdo moteriškas balsas. Ir durys atidarytos argi tai normalu? Pasižiūrėkite į viršų durys į galeriją irgi atviros. Aš visuomet sakydavau, kad čia dedasi keisti dalykai! O, jeigu manęs būtų paklausę...

Gerai, tyliau! nutraukė ją šiurkštus balsas. Mes apieškosime šiuos namus nuo viršaus iki apačios. Jeigu nieko nerasime, atsiprašysime, štai ir viskas, o jums, mieloji ponia, jums gerokai klius, jei paaiškės, kad vedžiojate mus už nosies!

Aš esu tikra, kad taip nebus, pone karininke. Jūs dar padėkosite man! Aš visuomet sakiau, kad tai šėtono landynė...

Pažiūrėsim! Ei jūs, neškite šen šviesą!..

Marijana sulaikiusi kvapą susigūžė ir lėtai pasitraukė į palei kanalą nusitęsusį sodą. Instinktas jai sakė, jog reikia bėgti nuo šių kareivių ir žmonių, kurie nežadėjo nieko pikto, bet buvo pernelyg smalsūs. Ji puikiausiai suprato, kokioje padėtyje atsidurs, jei ją ras čia ji buvo vienintelis gyvas žmogus tarp keturių lavonų. Ji taip pat suprato, kad bus nelengva patikėti jos pasiaiškinimais, kuriuos ji privalės pateikti tai, kas su ja atsitiko šiuose namuose, buvo pernelyg neįtikėtina ir žiauru. Galimas daiktas, kad ją palaikys beprote ir kur nors uždarys. Buvo visiškai aišku, kad ji neišvengs policijos ir begalinių tardymų. Patirtis, kadaise įgyta po dvikovos su Fransiu Kranmeriu, parodė jai, kaip lengvai teisybė gali virsti savo priešingybe. Jos suknelė, rankos ir bateliai buvo sutepti krauju, todėl ją lengvai buvo galima apkaltinti keturių žmonių nužudymu. Kaip tuomet ji susitiks su Jasonu?

Mylimojo vardas išniro jos sąmonėje visiškai natūraliai, be jokio gailesčio ir baimės, ir tai ją labai nustebino. Pirmąsyk pabudus iš ilgo košmaro jai į galvą atėjo mintis, jog Venecijoje turi įvykti jų pasimatymas. Kai Damianis išniekino ją, ji pajuto tokį siaubingą pasišlykštėjimą savimi, savo kūnu, kad, atrodė, tik mirtis galės išdildyti šią gėdą. Tačiau ši netikėta laisvė grąžino jai ne tik žmogiškąjį orumą, bet ir aistringą norą gyventi ir kovoti.

Dabar ji vėl atsiminė, jog kažkur pasaulyje egzistuoja laivas ir jūreivis, kuris įkūnijo visas jos viltis, ir kad ji vėl trokšta

pamatyti šį laivą ir jūreivį. Nelaimei, tuose prakeiktuose namuose dėl narkotikų poveikio ir jų sukeltos apatijos ji visiškai prarado laiko nuovoką. Paskirta susitikimo diena galėjo būti praėjusi, o gal, kas žino, iki jos dar buvo šiek tiek laiko? Norint sužinoti tiesą, reikia visų pirma iš čia pabėgti. Deja, tai buvo nelengva!

Nesiryždama tuoj pat apsispręsti, Marijana pasislėpė jazminų krūmuose, mąstydama, kaip išsikapstyti iš šito sodo, kvepiančio apelsinais. Nebuvo jokios abejonės, kad jis aptvertas sienomis be mažiausio plyšio, tarsi aklavietė, nekelė abejonių ir tai, kad netrukus ši aklavietė bus nuosekliai apieškota.

Šalia rūmų mirgėjo naktinių žibintų liepsnos. Į kiemą paskui du kareivius sugarmėjo ištisa minia bent jau taip pasirodė Marijanai. Iš savo slėptuvės Marijana matė, kaip jie palinko prie Istar kūno, ir išgirdo išsigandusius jų balsus. Po to vienas iš kareivių pakilo laiptais ir su smalsuolių eskortu dingo už durų. Žingeidūs smalsuoliai džiaugėsi galimybe apsilankyti šiuose patricijų namuose, galbūt tikėdamiesi ką nors nugvelbti.

Tuo metu Marijana nusprendė, kad jai negalima ilgiau čia likti, jei nenori būti surasta. Todėl ji paliko savo nepatikimą prieglobstį ir žengė keletą žingsnių į sodo gilumą, tikėdamasi rasti sieną ir kokį nors išėjimą. Buvo tamsu, nors į akį durk. Susipynusios medžių šakos sudarė tankų lapijos skliautą, po kuriuo tamsa buvo dar tirštesnė.

Ištiesusi į priekį rankas tarsi neregė, Marijana pagaliau užčiuopė šiltas sienos plytas ir apgraibomis nusiyrė į priekį, nusprendusi šitaip apeiti visą sodą ir, jei išėjimo vis dėlto nebus, įlipti į medį ir laukti, kol kelias bus laisvas.

Šitaip ji padarė apie trisdešimt žingsnių. Po to siena išlinko. Dar keletas žingsnių, ir plytas pakeitė tuštuma ir geležiniai pinučiai. Vis labiau apsiprasdama su tamsa, ji sugebėjo įžiūrėti priešais nedideles grotas, šviesią dėmę, išsiskyrusią iš aplinkinės tamsos.

Už jų, priešingai Marijanos nuogąstavimams, nebuvo kanalo, tik mažytė gatvelė, silpnai apšviesta tolumoje kabojusio žibinto. Štai jis, trokštamasis išėjimas...

Bet, deja, Marijana negalėjo juo pasinaudoti. Grotos buvo tvirtos ir užrakintos ant storos grandinės kabojusia milžiniška

spyna. Nebuvo jokių vilčių ją atrakinti. Bet jausdama visiškai čia pat dvelkiant laisvės vėjelį, ji atsisakė prisipažinti pralaimėjusi. Juo labiau, kad iš namo pusės pasigirdo greitai artėjantis triukšmas.

Žengtelėjusi žingsnį atgal, ji apmetė žvilgsniu sienos virš grotų aukštį, ir liko patenkinta. Jei jau grotų nebuvo galima atrakinti, pinučiais galima užlipti į viršų. Siena, kurią tektų įveikti, atrodė neaukšta, o plytos daugelyje vietų aptrupėję ir įskilę, jų galima lengvai įsikabinti.

Triukšmas darėsi vis stipresnis. Žingsniai, balsai... Prie įėjimo į sodą po medžiais švystelėjo liepsna, tačiau Marijana jokiais būdais negalėjo tikėtis perlipti sieną vilkėdama ilga, glaudžiai apgulusia suknele.

Nepaisant skubos ir baimės, Marijana ryžosi nusivilkti suknelę ir permesti ją per sieną, po to, vienais baltiniais ir batistiniais pantalonais ji ėmėsi šturmuoti kliūtį.

Kaip ji ir spėjo, lipti pinučiais buvo nesunku. Tam tikra prasme jai pasisekė po ilgo kalinimo ir nieko neveikimo išsekę raumenys vis dėlto pasirodė nepraradę savo lankstumo ir jėgos.

Kai Marijana užsiropštė ant sienos viršaus, ji nutilo lyg pelytė ir vos vos kvėpavo. Jai svaigo galva ir teko pasėdėti ant sienos, duodant širdžiai šiek tiek pailsėti. Ji niekuomet nebūtų patikėjusi, kad kada nors šitaip nusilps. Jos kūnas visas virpėjo, ir atsirado nemalonus pojūtis, kad nervai vis dėlto neišlaikys. Bet reikėjo lipti žemyn.

Užmerkusi akis, Marijana įsikibo sienos, atsargiai nuleido koją, ieškodama ja įdubimų, atrėmė vieną, po to kitą koją, perstatė rankas, norėjo dar truputį nusileisti, bet staiga ją apleido jėgos. Rankos slystelėjo, ir ji nukrito.

Laimei, tai įvyko nelabai aukštai, ir ji nukrito tiesiai ant savo suknelės. Tankus audinys sušvelnino kritimą. Ji beveik tuoj pat pašoko ant kojų, pasitrynė sudaužtą nugarą ir greitai apsidairė aplinkui. Kaip ir manė, ji buvo atsidūrusi nedidelėje gatvelėje, kurios galuose matėsi tiltai. Vienoje pusėje spingsėjo silpna šviesa, bet šiaip gatvelė atrodė tuščia it išmirusi.

Nesitraukdama nuo sienos, Marijana skubiai apsirengė ir valandėlę susimąstė. Tuo momentu tolumoje pasigirdo perkūnas ir pakilo vėjas, gainiodamas dulkes ir kedendamas jaunosios moters plaukus. Tai sujaudino ją. Užmerkusi akis, ji išskėtė rankas vėjui, prisodrintam greičiau dulkių negu jūros kvapo, tačiau vis dėlto apsvaiginusiam ją. Ji buvo laisva! Tie keturi, gulėję vidury senamadiškų rūmų, nebuvo verti jokio gailesčio. Bėglė tai palaikė paties Dievo nuosprendžiu.

Truputį padelsusi, ji pagaliau apsisprendė ir lengvais žingsneliais patraukė į kairę, į blyškiai spindėjusio žiburėlio pusę.

Ir tuoj pat į žemę pabiro stambūs reti lašai. Į Veneciją atėjo audra...

Ketvirtas skyrius

Burės įlankoje

Marijana pateko į tikrą liūtį. Perėjusi nedidelį tiltelį, pamatė nuo jo į Soranco rūmus bėgančius žmones ir daugybę gondolų prie krantinės. Po kelių sekundžių visa Venecija pavirto vandenų pasauliu, aižomu žaibų, kurie akimirksniui nutvieksdavo tamsoje gatvės perspektyvą. Šviesa, į kurią Marijana nutarė patraukti ir kuri, be abejo, spindėjo priešais kurį nors šventąjį, dingo.

Greitai permirkusi iki paskutinio siūlelio, Marijana visiškai neskubėjo. Proga eiti kur akys veda buvo pernelyg gera, ypač, kai neturi jokio supratimo, kokiame esi kelyje. Ji tik palenkė galvą ir susigūžė po galingais liūties šuorais.

Miestas buvo ištroškęs užgriuvusios jį audros, o Marijana ypač. Lietus nupraus ją geriau negu sudėtingi Damianio vergių ritualai. Tarsi pats dangus būtų nusprendęs nuplauti visas kraujo, neapykantos ir gėdos dėmes. Ir Marijana, apimta palaimingo laisvės jausmo, leido audrai čaižyti save. Ji troško šitaip nuprausti kiekvieną savo kūno ląstelę, neaplenkiant nė atminties...

Tačiau ji vis dėlto negalėjo šitaip vaikščioti po Veneciją kiaurą naktį. Reikėjo kuo greičiau susirasti pastogę. Jau nekalbant

apie tai, kad ji netrukus tikrai susidurs su patruliuojančiu policininku, rytoj teks susitikti su žmonėmis, kuriuos be jokios abejonės nustebins jos keista išvaizda.

Ji pasileido į netoliese šmėstelėjusios bažnyčios pusę, tačiau netrukus gana skaudžiai atsitrenkė į akmeninės sienos kampą. Sudejavusi ji pabandė apeiti netikėtą kliūtį. Plykstelėjęs žaibas, nušvietęs paslaptingąjį pastatą, privertė ją surikti iš siaubo. Bronzinė Kvatročento* laikų kario statula, kuri stūksojo iškilusi taip aukštai, kad, atrodė, tuoj užgrius, buvo tokia gyva, tokia rūsti, spinduliavo tokia grėsminga jėga, kad Marijana nejučiom žengtelėjo atatupsta, tarsi skulptoriaus sukurtas gigantiškas viduramžių arklys būtų ketinęs sutrypti ją kanopomis. Beje, šią siaubingą naktį viskas atrodė antgamtiška ir stebuklinga. Todėl šis bronzinis kondotjeras, staiga išniręs liūtyje, atrodė tarsi piktoji jos likimo dvasia. Stovėdamas čia, priešais ją, ant akmeninio pjedestalo, jis triuškino ją savo grėsminga panieka, įspėdamas nesipainioti jam po kojomis.

Norėdama išsivaduoti iš šios hipnozės, ji pasisuko į vėl pasirodžiusį bažnyčios siluetą ir nuskubėjo prie jos durų; durys buvo užrakintos. Prisispaudusi prie jų kaip galima glaudžiau, ji susirado truputį sausesnę vietelę. Nelaimei, durys neturėjo jokios nišos, todėl lietus pylėsi tiesiai ant galvos.

Audra pastebimai atvėsino orą, ir Marijana, permirkusi iki siūlo galo, iš šalčio pradėjo kalenti dantimis. Ji dar sykį pamėgino atidaryti pagrindines duris, po to kitas, bet jos pastangos nuėjo veltui.

Bažnyčia nakčiai visuomet uždaroma, pasigirdo tylus nedrąsus balsas. Bet jei tu ateitumei čia, pas mane... Čia ne taip šlapia ir galima palaukti audros pabaigos...

Kas čia kalba? Aš nieko nematau.

Aš. Aš čia! Palauk, aš tuojau padėsiu...

Pasigirdo šlepsėjimas per balas, po to maža rankutė paėmė Marijaną už rankos. Ji sunkiai įžiūrėjo siluetą. Tai buvo berniukas, sprendžiant iš ūgio, apie dešimties metų.

---

* XV amžius italų kultūroje (*red. past.*).

Eime, ryžtingai tarė jis ir be jokių ceremonijų truktelėjo ją paskui save. Po mokyklos portalu daugiau vietos, o ir lietus iš tos pusės neužlyja. Tavo suknelę ir plaukus galima būtų grężte išgręžti.

O kaip tu visa tai matai? Aš tave vos vos įžiūriu...

Aš naktį gerai matau. Anarela sako, kad visi katinai mano broliai.

Kas ta Anarela?

Mano vyriausioji sesuo. Ji vorų sesuo ir rezga nėrinius! Pačius gražiausius ir ploniausius visoje Venecijoje!

Marijana nusijuokė.

Tu klysti, berniuk, jei manai, kad radai klientę! Aš neturiu nė liardo! Bet jūsų šeimyna gana įdomi. Katinas, voras! Visai kaip pasakoje!

Nuėjusi paskui berniuką dešimtį žingsnių, ji atsidūrė prie namo, stovėjusio bažnyčiai iš dešinės. Žaibas apšvietė gražų renesanso stiliaus fasadą ir užapvalintus frontonus, kurių vieną puošė Šventojo Morkaus liūtas. Ir, kaip jau sakė berniukas, dvigubas portalas su kolonomis, saugomas plėšriųjų žvėrių skulptūrų, atrodė daug patogesnė vietelė negu bažnyčios durys.

Marijana pagaliau galėjo nusipurtyti, truputį išsigręžti savo suknelę ir atmesti už nugaros šlapias ilgų plaukų sruogas. Beje, lietus ėmė pastebimai silpnėti. Berniukas tylėjo, bet norėdama dar sykį išgirsti jo gaivų ir tyrą tarsi krištolas balsą, ji paklausė:

Tikriausiai jau vėlu? Ką tu veiki gatvėje tokiu metu? Tau seniai laikas miegoti.

Aš turėjau įvykdyti vieno draugo duotą užduotį, atsakė berniukas, išlaikydamas protingą santūrumą, ir mane, kaip ir tave, užklupo liūtis... Bet sakyk, iš kur tu pati eini?

- Aš nežinau, atsakė jaunoji moteris, staiga visa įsitempdama. Mane laikė uždarę vienuose namuose, ir šiandieną man pavyko pabėgti. Aš norėjau įeiti į bažnyčią ir susirasti ten prieglobstį.

Stojo tyla. Ji jautė, kad berniukas ją apžiūrinėja. Jis visiškai galėjo palaikyti ją beprote, pabėgusia iš ligoninės: jos išvaizda buvo atitinkama, tačiau jis tęsė nė kiek nepakitusiu tonu:

San Zanipolas visuomet užrakinamas. Dėl vagių ir brangenybių! Ten palaidota daug dožų... todėl jie dabar saugomi,

pridūrė jis, rodydamas į bronzinį raitelį, kuris, rodos, veržėsi į bažnyčią.

Po to, netikėtai nuleidęs balsą, jis greitakalbe sušnabždėjo:

Tai mylimasis tave laikė užrakinęs ar... policija?

Nuojauta jai sakė, kad užsikariaus berniuko simpatiją antruoju atveju. Be to, jai atrodė tiesiog neįmanoma pasakyti jam visą tiesą.

Policija!.. Jei jie vėl mane sučiups, aš žuvusi! Beje, tu dar nepasisakei, kuo esi vardu?

Aš vadinuosi Zanis, kaip ir bažnyčia...

Gerai, Zani, aš norėčiau žinoti, kelinta šiandien diena.

Tu nežinai?

Ne. Mane laikė kambaryje be šviesos ir langų. Aš praradau laiko nuovoką.

Tai niekšai! Tau pasisekė, kad atsikratei jų. Policijoje vieni žvėrys, ir jie tapo dar piktesni po to, kai jiems į pagalbą atėjo Napoleono žmonės. Lyg nuo grandinės nutrūko!..

Tu teisus, maldauju, pasakyk, kelinta šiandien mėnesio diena, - šūktelėjo jaunoji moteris, griebdama berniuką už rankos.

Ak taip, aš užmiršau! Kai aš išėjau iš namų, buvo birželio dvidešimt devinta, o dabar tikriausiai jau trisdešimta. Netrukus išauš.

Marijana, tarsi gavusi smūgį, atsišliejo sienos. Penkios dienos! Jau praėjo penkios dienos, kai Jasonas turi laukti jos lagūnoje! Jis buvo visiškai šalia jos ir galbūt leido naktis įbedęs akis į tamsą, tikėdamasis išvysti jos siluetą, tuo tarpu ji, praradusi laisvę ir viltį, kentė šlykščias Damianio glamones...

Palikdama tuos prakeiktus namus, ji iš tikrųjų manė, kad jai dar bus laiko galutinai atgauti pusiausvyrą, suimti save į rankas, pamąstyti ir pamėginti pagaliau išmesti iš atminties nors truputį to siaubo ir purvo, kurį jai teko iškęsti. Prieš susiduriant su skvarbiomis Jasono akimis, reikėjo nors trumpam atsispirti. Ji pernelyg puikiai žinojo, koks jis įžvalgus, kažkoks žvėriškas instinktas leido jam visuomet apčiuopti silpnąją vietą. Jis iš pirmo žvilgsnio pastebės, kad moteris, kurią jis prieš šešetą mėnesių paliko ant "Sen Genolės" borto, grįžo pas jį pasikeitusi. Kraujas už jos gėdą jau buvo pralietas, tačiau jis nesunaikino

pastebimų prievartos pėdsakų slaptose jos kūno vietose. Apie tai ji tiesiog bijojo galvoti. Ir štai... jis jau laukia jos!

Po kurio laiko, galbūt net po valandos, ji gali atsidurti su juo akis į akį. Ir kaip skaudu buvo galvoti, jog reikia bijoti tos akimirkos, taip ilgai ir aistringai lauktos! Nes ji daugiau nebežinojo, ką ras už šitų lietaus skalaujamų gatvių, už šlapių stogų, už šio audros čaižomo miesto, kuris užstojo nuo jos jūrą.

Ar Jasonas, pamatęs ją, vis dar bus mylimasis, svaigstantis susitikimo džiaugsmu, ar jis pavirs įtariu inkvizitorium?.. Jis laukė laimingos moters, apgaubtos saulės ir grožio spindulių, o išvys išniekintą, apgailėtiną padarą liguistos spalvos oda ir palaikiais rūbais. Ką jis pamanys?..

Tu žinai, lietus nustojo.

Zanis truktelėjo Marijaną už rankovės. Ji krūptelėjo, atmerkė akis ir apsidairė. Iš tikrųjų, audra baigėsi taip pat staiga, kaip ir prasidėjo. Jos grėsmingas grūmojimas girdėjosi jau kažkur toli. Perkūno dundėjimas ir lietaus šnarėjimas užleido vietą visiškai tylai, drumsčiamai tik nuo stogų krintančių lašų kapsėjimo.

- Jei tu neturi kur eiti, drąsiai tęsė berniukas blizgančiomis lyg žvaigždės nakties tamsoje akimis, gali eiti su manimi. Aš nuvesiu tave į prieglobstį, kur tavęs nepasieks nei lietus, nei karabinieriai...

Bet ką pasakys tavo sesuo?

Anarela? Nieko. Ji įprato...

Prie ko?

Šį sykį Zanis neatsakė, ir Marijana pajuto, kad jo tylėjimas priverstinis. Berniukas leidosi į kelią aukštai iškelta galva, pilnas naivaus išdidumo, kaip tikras svarbių paslapčių saugotojas. Daugiau nebeversdama jo kalbėti, naujoji draugė klusniai nusekė paskui. Ją guodė mintis, kad netrukus pajus virš galvos stogą ir gaus galimybę pamiegoti. Keletas poilsio valandų jai bus tik į naudą ir galbūt leis savyje atrasti ką nors iš tos Marijanos, kurios laukė Jasonas. Ji troško tapti bent jau panašia moterimi į tą, kurią mylėjo amerikietis.

Jie pasuko Marijanai jau pažįstamu keliu, tačiau daržininkų gatvėje pasuko į kairę ir pateko į mažyčių gatvelių raizgalynę, jaunajai moteriai pasirodžiusia begaliniu labirintu.

Kelias buvo toks painus, kad ją ne sykį apėmė jausmas, jog jie jau kelintą kartą patenka į tą pačią vietą, tačiau Zanis ėjo užtikrintai, nė trupučio nesvyruodamas. Dangus pašviesėjo, debesys dingo. Kažkur užgiedojo gaidys vienintelis garsas tame tuščiame labirinte, kuriame gyvenimas slėpėsi už medinių tvorų, o svarbiausi šeimininkai buvo katės. Per audrą jos kažkur slėpėsi, o dabar lindo iš visų kampų ir, šokinėdamos per balas, grįžo namo. Pastatai pamažėle niro iš tamsos, aušros nutviekstame danguje išryškindami savo keistus stogų siluetus, varpines, terasas ir kaminus. Visur viešpatavo ramybė, todėl du vėlyvi keleiviai galėjo jaustis visiškai saugiai. Tačiau staiga juos ištiko nesėkmė.

Jie ėjo gatve, platesne nei kitos, vingiuota, apstatyta įvairiausiomis parduotuvėmis, ir netikėtai susidūrė su Nacionalinės gvardijos patruliu. Susitikimo neįmanoma buvo išvengti. Toje vietoje gatvė darė staigų posūkį.

Marijaną ir berniuką apsupo kareiviai, iš jų du rankose laikė žibintus.

Stok! valdingai įsakė būrio viršininkas, demonstruodamas aiškią logikos stoką, nes sulaikytiems tiesiog nebebuvo kur eiti. Kur jūs traukiate?

Marijana nustėrusi tylėjo ir žiūrėjo į jį. Tai buvo jaunas pasipūtęs karininkas, aiškiai besididžiuojantis savo munduru baltomis odinėmis detalėmis, ilgais, karingais ūsais. Jis priminė jai Benielį.

Tačiau Zanis puikia venecijietiška šnekta leidosi į tokius įmantrius greitakalbius išvedžiojimus, kad atrodė, jog visa gatvė aidėjo nuo jo skambaus, tyro balso. Taip, jis puikiausiai supranta, kad jo amžiaus berniukui ne laikas vaikštinėti po Veneciją, bet tai ne jų kaltė, ir ponas karininkas turi jais patikėti, nes reikalas yra toks: jį ir jo pusseserę vakare pasikvietė teta Lodovika, kuri sirgo maliarija. Pusbrolis Paolas paprašė jų pagalbos, nes jam reikėjo išeiti žvejoti, ir jie tuoj pat prisistatė, nes teta Lodovika sena, ligonė, su tokia aukšta temperatūra, kad jos tiesiog gaila! Beje, ji labai protinga monsinjoro

Lodoviko Manino, paskutinio dožo,· pieno sesuo ir tarnaitė. Taigi jie su pussesere, išvydę tokią jos būklę, nesiryžo palikti jos vienos. Jie slaugė ją, ramino, todėl laikas prabėgo beveik nepastebimai. Kai pagaliau praėjus krizei teta užmigo, buvo jau labai vėlu. Kadangi daugiau nebebuvo kas daryti, o pusbrolis Paolas turi grįžti auštant, Zanis su pussesere išėjo namo, norėdami nuraminti jo seserį Anarelą, kuri tikriausiai dabar jaudinasi. Juos užklupo audra, privertusi pasislėpti po stogu ir palaukti, kol baigsis lietus. Taip kad, jei šviesieji ponai neprieštarauja, jie pratęs savo kelionę...

Marijana susižavėjusi stebėjo oratorišką jaunojo palydovo žygdarbį. Kareiviai išklausė jo nė nekrustelėję, be jokios abejonės, apstulbinti šios žodžių lavinos. Tačiau jie nė neketino jų praleisti, o viršininkas paklausė:

Kuo tu vardu?

Zanis, sinjore karininke. Zanis Močis, o ji mano pusseserė Apolonija.

Močis? Tu iš Dalmatijos kurjerio šeimos, to paties, kuris prieš keletą savaičių dingo prie Zaros?

Zanis nuleido galvą, tarsi jį būtų prislėgusi rūpesčių našta.

Tai buvo mano brolis, sinjore, ir tai didžiulė nelaimė, nes mes iki šiol nežinome, kas jam nutiko...

Jis tikriausiai vėl būtų pradėjęs savo oraciją, jei vienas iš kareivių nebūtų pasilenkęs karininkui prie ausies ir kažką sušnabždėjęs. Viršininkas suraukė antakius.

Man pasakė, kad tavo tėvas 1806 metais buvo sušaudytas už veiklą prieš imperatorių ir kad tavo sesuo, Anarela, kuri dabar taip jaudinasi, garsioji nėrėja, neslepia priešiškumo mums! Nelabai mes mylimi tavo šeimoje, ir vyriausiasis štabas iškėlė klausimą, ar tik tavo brolis neperėjo į priešo stovyklą...

Reikalai krypo į blogą pusę, ir pasimetusi Marijana mėgino susigaudyti, kaip galėtų neišsiduodama padėti savo jaunajam draugui. Tačiau berniukas drąsiai metėsi į lemiamą ataką.

O už ką jus mylėti? šūktelėjo jis valiūkiškai. Kai jūsų generolas Bonapartas atėjo čia, sudegino Aukso Knygą ir įsteigė naują respubliką, visi patikėjo, kad jis atnešė mums tikrąją laisvę... O jis atidavė mus Austrijai! O po to vėl atsiėmė.

Tačiau dabar jau jis nebe respublikos generolas, o imperatorius! Mums nuolat keitė tuos imperatorius! Mes galėjome jus mylėti! Bet jūs patys šito nenorėjote!..

Čia tai bent! Vyrutis kaip pipiras, o liežuvėlis kaip malūnėlis! Aš klausiu tavęs, jeigu... Na, gerai, o štai ši tylenė tavo pusseserė?

Vienas iš žibintų, pakeltas virš rankovės su atvartais, netikėtai apšvietė Marijanos veidą. Karininkas švilptelėjo.

Po galais! Kokios akys!.. Kokia išvaizda, ir laikysena per gera tokio nuskurdėlio pusseserei! Tarsi tikra dama.

Šį kartą Marijana pajuto, kad reikia leistis į avantiūrą ir padėti Zaniui. Karininkas iš tikrųjų buvo priekabus. Ji ryžosi imtis savo vaidmens ir pasiuntė jam koketišką šypsenėlę.

O aš ir esu dama, beveik! Kaip malonu susitikti tokį protingą vyrą, sinjore karininke! Jūs iš karto pastebėjote, kad Zanio pusseserė bent jau ne vietinė! Aš atvažiavau paviešėti pas savo pusseserę Anarelą kelioms dienoms! Suprantate, pridūrė ji nutaisiusi rimtą veidą, aš gyvenu Florencijoje ir esu baronienės Čenami kambarinė. Manoji ponia yra jos karališkosios didenybės, ponios princesės Elžbietos, didžiosios Toskanos hercogienės, tesaugo ją Dievas, skaitovė.

Ir ji porą kartų paskubomis persižegnojo, demonstruodama savo pagarbą įžymiajai personai. Jos žodžiai paveikė magiškai. Paminėjus Napoleono sesers vardą, karininko veidas iš karto įgijo kitą išraišką. Jis išsitiesė, palietė pirštais savo aukštą apykaklę ir pasuko ūsus.

Ak, šit kaip? Nuostabu, mielasis vaike, jūs galite pasigirti sėkme, kad susidūrėte su seržantu Rapenu, tai yra, su žmogumi, kuris susigaudo, kaip viskas yra! Kitas mano vietoje būtų nuvedęs jus į karaliaus rūmų postą, kuriame būtų išsiaiškinęs šį reikalą...

Taigi mes galime eiti?

Žinoma! Tačiau jus palydėsime iki galo, kad vėl nesulaikytų koks nors patrulis, kuris nežinos, kaip dera elgtis su tokia persona kaip jūs...

Bet... mes nenorėtume jūsų varginti.

Niekai! Tai bus mums tik malonu. Jeigu jūs grįžtate į San Trovazą, mes einame ta pačia kryptimi. Su mumis jūs be

jokių problemų persikelsit per Didįjį Kanalą... O be to, pridūrė jis kiek tyliau ypatingu balsu, šią naktį Venecijoje neramu. Mums pranešė apie sąmokslininkų susibūrimą! Pietų Italijoje jų pilna, ir jie visur, netgi čia, išsiuntinėję savo agentus! Atrodo, jie visi yra karbonarai... Pabandyk tu juos atpažinti nakties tamsoje...

Susižavėjęs savimi ir tuo, kas vadinama pasaulietišku pokalbiu, viršininkas Rapenas sugriaudėjo juoku, į kurį aidu atsiliepė jo žmonės. Po to jis galantiškai pasiūlė ranką Marijanai.

Patrulis pajudėjo. Marijana ėjo šalia Rapeno ir Zanio, kuris netikėtai pajuto didžiulę pagarbą nepažįstamajai.

Diena aušo vis sparčiau, nes vasarą šviesa greitai išsklaido tamsą. Levanto pusėje dangus jau buvo rausvas. Netrukus ir daiktams, ir žmonėms įžiūrėti nebereikės žibintų. Juos užgesins.

Nepaisant nuovargio ir nerimo, Marijana suvokė jų keistojo kortežo komiškumą.

"Mes panašūs į nevykusius kaimo vestuvininkus", pagalvojo ji, tuo tarpu jos kavalierius malė visokius niekus ir iš paskutiniųjų stengėsi susitarti dėl pasimatymo, neduodamas suprasti, kas jį labiau traukė: ar jos grožis, ar padėtis juk ji prisistatė kaip "persona iš karališkojo dvaro"...

Staiga gatvė nėrė po aukštu skliautu, iškirstu aukštame mėlyname bokšte su laikrodžiu ir varpine. Kai jie jį praėjo, Marijana netikėtai pasijuto atsidūrusi stebuklų šalyje jos akims atsivėrė tiesiog įstabus vaizdas.

Ji išvydo didžiulį būrį baltų balandžių, skrajojančių ryto perlamutru aplink smailą rausvą bokštelį. Ji pamatė bažnyčią, sujungtą su rūmais pažaliavusiais kupolais ir alebastro papuošimais švelnios kūno spalvos akmenimis ir auksine mozaika, marmuro nėriniais ir emale dengtomis varpinėmis. Tai buvo tikrųjų evangelistų prieglobstis. Ji pamatė milžinišką aikštę, įrėmintą arkadų ir išgrįstą marmuro mozaikų. Pagaliau tarp gražių rūmų ir pastato, primenančio skulptūrėlių prikimštą koplyčią, kur stovėjo dvi aukštos kolonos: viena su sparnuotu liūtu, kita su šventojo statula, ties kurio kojomis gulėjo kažkas panašaus į krokodilą, ji išvydo mėlyną erdvę, privertusią stipriau plakti jos širdį, jūrą!

Sidabrinio rūko aptraukto horizonto fone judėjo valtys anemonų spalvos burėmis. Tolumoje iš rūko kyšojo viena bažnyčia ir varpinė, tačiau tai vis dėlto buvo jūra, Šventojo Morkaus įlanka, kurioje jos galbūt laukia Jasonas... Marijanai prireikė nemažai jėgų, kad susivaldytų nepuolusi prie šios mėlynės, kurios aitrus kvapas erzino jos uoslę...

O seržantas Rapenas pastebėjo ką kita. Vos tik praėjus bokšto skliautus jis iš karto paleido savo palydovės ranką, nes netoliese, prie karaliaus rūmų durų pasirodė kordegardija, ir galantiškumas turėjo užleisti vietą disciplinai. Jis pasitempė ir atidavė pagarbą.

Mes jau atvykome aš ir mano žmonės. O jūs, sinjora, irgi nebetoli nuo savo namų! Tačiau ar aš galėčiau prieš išsiskiriant paprašyti jūsų pasimatymo? Juk taip gaila esame beveik kaimynai... Negi daugiau nebepasimatysime? Ką jūs apie tai manote? sušnabždėjo jis skatinamai šypsodamasis.

Tai būtų labai malonu, pone karininke, vylingai atsakė Marijana su natūralumu, dariusiu garbę jos aktoriniams sugebėjimams, bet aš nežinau, kaip mano pusseserė...

Juk jūs, aš manau, nuo jos nepriklausote? Jūs, jos imperatoriškosios didenybės patikėtinė?..

Ne, žinoma... susvyravo Marijana, bet aš nebūsiu čia ilgai. Man tikrai pats laikas išvažiuoti...

Tik nesakykite, kad jūs išvykstate šį vakarą! nutraukė ją seržantas, sukdamas ūsą. Jūs priversite mane sulaikyti visus išplaukiančius laivus. Palaukite iki ryto... Mes galėtume šiandien vakare susitikti, nueiti į teatrą... Stop, aš galėčiau gauti bilietus į operą! Jums tikrai patiks!

Marijana pradėjo suprasti, kad atsikratyti šito įkyraus karininko bus gana sunku. Jei ji atstums jį, jis gali parodyti savo blogąją pusę. Ir kas gali būti tikras, kad Zanis ir jo sesuo netaps jo prastos nuotaikos auka? Tramdydama nekantrumą, ji greitomis žvilgtelėjo į berniuką, kuris suraukęs antakius stebėjo šią sceną. Po to apsisprendusi pasivedėjo seržantą tolėliau nuo jo žmonių. Jie, be abejo, irgi jau nekantravo dėl šios užsitęsusios istorijos.

- Paklausykite, - sušnabždėjo ji, staiga pagalvojusi apie tardymą, kurį išlaikė berniukas, aš negaliu nei eiti su jumis į teatrą,

nei pasikviesti jus namo. Po mano pusbrolio dingimo... mes jo tam tikra prasme gedime. Be to, Anarela, priešingai negu aš, visiškai nesimpatizuoja prancūzams...

Aš viską supratau, lygiai taip pat tyliai atsakė Rapenas. Bet ką daryti? Aš jums jaučiu tokią simpatiją!..

Tokią pat, kaip ir aš jums, seržante. Bet aš bijau, kad šeima man nedovanos šito... prieraišumo! Geriausia būtų... pasislėpti... susitikti slapta. Jūs suprantate? Ne mes pirmi taip padarysime!

Atviras Rapeno veidas nušvito. Jis gana ilgai gyveno Venecijoje ir jau spėjo prisiklausyti pasakojimų apie Romeo ir Džiuljetą, todėl dabar greičiausiai įsivaizdavo savo slaptąją meilę kaip pikantišką nuotykį.

Galite manimi pasikliauti! šūktelėjo jis. Aš būsiu be galo atsargus. Po to, vėl nuleidęs balsą, jis sušnypštė pro ūsus suokalbininko tonu: Šį vakarą, temstant... aš lauksiu jūsų po akacija prie San Zakarijos! Ten mes galėsime ramiai pasikalbėti. Jūs ateisite?

Būtinai! Tiktai būkite atsargus ir apdairus! Kad niekam nekiltų jokio įtarimo!

Jie išsiskyrė, ir Marijana vos vos susivaldė neparodžiusi ją apėmusio palengvėjimo. Kurį laiką ji negalėjo atsikratyti įspūdžio, jog dalyvauja viename iš tų farsų, kurie teikdavo malonumą Paryžiaus žiopliams Templio bulvare! Rapenas atidavė pagarbą, prieš tai greitai ir aistringai paspaudęs ranką tai, kurią jis nuo šiol laikė savo nauju laimikiu.

Patrulis įėjo į kordegardiją, o Zanis nusivylusią "pusseserę" nusitempė ne prie jūros, o į aikštės centrą, kuriame rinkosi darbininkai, turėję pradėti naujos arkadų serijos statybas. Arkados turėjo užbaigti aikštės puošybą.

Eime ten, burbtelėjo jis. Taip greičiau.

Bet... aš norėčiau pamatyti jūrą...

Ir pamatysi. Taip greičiau išeisime į krantą. Kareiviai nesupras, kur mes nuėjome...

Miestas atgijo. Suskambo Šventojo Morkaus bažnyčios varpai. Į juodus vualius susisupusios moterys, lydimos tarnų ir vienos, jau skubėjo į rytines pamaldas.

Kai jie atėjo į krantinę, Marijanos širdis akimirkai nustojo plakusi ir jai nejučia kilo noras užsidengti akis. Ji vienu metu tikėjosi ir bijojo išvysti išdidų inkarą išmetusios "Jūrų burtininkės", Jasono brigo, siluetą. Ji pamėgino save įtikinti, kad viskas gerai, tačiau jai nesisekė. Marijana jautėsi kaip žmona, grįžtanti namo sulaužiusi ištikimybę savo vyrui...

Deja, išskyrus keletą nedidelių žvejų laivelių ir baržų, akvatorijoje nesimatė nė vieno laivo, verto šio pavadinimo. Tačiau Marijana nespėjo nusivilti, nes ji iš karto pamatė aukštus didžiulių laivų stiebus, kyšančius kitoje Santa Marijos bažnyčios pusėje, už Jūrų Muitinės. Staiga kraujas jai siūbtelėjo į veidą, ir ji sugriebė Zanį už rankos.

Aš noriu eiti į tą pusę, pasakė ji, pabrėždama savo žodžius rankos mostu.

Berniukas gūžtelėjo pečiais ir su nuostaba pažvelgė į ją.

Turėtum žinoti, kad mes ten ir einame, jei keliaujame į San Trovazą.

Kai jie pasuko prie didžiulės keltininko gondolos, turėjusios juos perkelti per Didįjį Kanalą, Zanis uždavė klausimą, jau kuris laikas nedavusį jam ramybės.

Ir tikrai, kai jie išsiskyrė su patruliu, mažasis venecijietis keistai ir atkakliai tylėjo. Jis ėjo pirma Marijanos, susikišęs rankas į mėlynų kelnių kišenes, pasikėlęs geltoną vilnonę palaidinę, dar šlapią, nutįsusią kone iki kelių. Iš išorės jis buvo panašus į žmogų, kuris yra kažkuo ne visai patenkintas.

Tai tiesa, sausai paklausė jis, kad tu esi baronienės kambarinė... tos, kaip ji ten, na, tos, kuri trinasi palei Bonaparto seserį?..

Žinoma! Argi tau tai nemalonu?

Na jau... Jeigu tai tiesa, tu irgi tarnauji Bonapartui! Kareivis tai iš karto suprato, buvo matyti...

Apvaliame įdegusiame berniuko veide pasirodė toks įtarimas ir nusivylimas, kad Marijana nesiryžo gilinti plykstelėjusio nepasitikėjimo.

Mano šeimininkė iš tikrųjų tarnauja... Bonapartui, pasakė ji tyliai. Bet manęs politika nedomina. Aš tarnauju savo šeimininkei, štai ir viskas.

Tuomet iš kur tu? Bent jau ne iš čia: tu nepažįsti miesto ir neturi mūsiškio akcento.

Marijana sutriko. Ji iš tikrųjų kalbėjo be venecijietiško akcento. Bet italų kalba, kurią ji mokėjo, tai yra, toskaniškasis jos akcentas, gana greitai pasiūlė jai atsakymą.

Aš iš Lukos, pasakė ji, pusiau sumeluodama.

Rezultatas buvo stulbinantis. Susirūpinusį Zanio veidą nutvieskė akinanti šypsena, ir jis vėl padavė jai ranką.

Jeigu taip, tuomet viskas gerai! Tu galėsi įeiti į namus. Bet reikia dar šiek tiek paėjėti. Tu labai pavargai? netikėtai šiltai ir užjaučiamai paklausė jis.

Taip, truputį, atsiduso Marijana, kuri nebejautė kojų. O dar toli?

Ne... nelabai...

Užsimiegojęs keltininkas perkėlė juos per kanalą, beveik tuščią šią ankstyvą valandą. Diena žadėjo būti nuostabi. Naktinės audros nuplautame švelniai žydrame danguje pleveno balandžiai. Pūtė gaivus, druskos prisodrintas jūros brizas, kuriuo su malonumu alsavo jaunoji moteris. Tai buvo laimei skirta diena, ir Marijana nenorėjo galvoti, ką ji jai iš tikrųjų atneš.

Priešingame krante - vėl tokios pat siauros gatvelės, siauri tilteliai, visokiausi stebuklai ir valkataujančios katės. Saulė kilo su aukso vainiku, ir iškankintai Marijanai ėmė svaigti galva. Pagaliau jie priartėjo prie dviejų kanalų sankirtos, kurių pagrindinis, įrėmintas aukštų rausvų namų su džiūstančiais skalbiniais, atvėrė platų uosto vaizdą. Per jį buvo permestas siauras tiltelis, jungęs dvi krantines.

Štai, išdidžiai mostelėjęs pasakė Zanis, čia aš gyvenu. San Trovazas! San Trovazas... sergančių gondolų gydykla.

Ir tikrai, kitoje kanalo, kuriame plūduriavo kopūstų lapai ir apelsinų žievelės, pusėje matėsi keletas tamsaus medžio daržinių, prie jų buvo suversta ant šono gerokas tuzinas prakiurusių gondolų, primenančių sužeistus ryklius.

Tu gyveni čia?

Ne, toliau! Paskutiniame name, krantinės kampe, pačiame viršuje!

Iš už namo, kurį parodė berniukas, kyšojo inkarą išmetusio laivo stiebas, ir Marijana, nepaisydama nuovargio, negalėjo atsispirti pagundai: sugriebusi suknelę abiem rankomis ji bėgte pasileido į tą pusę, šiuo netikėtu poelgiu nustebindama Zanį. Tačiau ji negalėjo ilgiau kankintis nežinioje: ar yra ten Jasonas, ar laukia jos?.. Iki šiol jai nedavė ramybės mintis, kad jis vėluoja, štai kodėl ji klusniai sekė paskui Zanį.

Kur ji būtų ėjusi neturėdama nei draugų, nei pinigų, jei Jasonas dar nebūtų atplaukęs? Tačiau dabar jai atrodė, kad tai neįmanoma, ir ji buvo beveik tikra, kad jis čia!

Dusdama ji pasiekė krantinę. Ją užliejo šilti saulės spinduliai ir prieš jos akis atsivėrė stiebų miškas... Visur stovėjo laivai, pritvirtinti laivūgaliais prie krantinės. Čia buvo ištisas laivynas, sujungtas su krantu ilgais tilteliais, kuriais zujo nešikai su sunkiais kroviniais ant pečių. Laivų buvo tokia daugybė, kad Marijanai suraibuliavo akyse ir ėmė ūžti galva.

Griežtos komandos maišėsi su švilpukais ir ketvirčius mušančiomis lėkštėmis. Nematoma mandolina skambino paprastą, bet uždegančią melodiją, kurią karts nuo karto pasigaudavo skardus basakojės merginos balsas. Venecijietė vilkėjo dryžuotą sijoną, ant galvos laikė krepšį su žuvimi. Visi galintys dirbti gyventojai, triukšmingi ir spalvingi kaip Goldonio personažai, rado kuo užsiimti šioje rausvoje krantinėje, o laivuose pusnuogiai jūreiviai plovė denius, išliedami ant jų ne vieną kibirą vandens.

Ko tau čia reikia? paklausė Zanis. Tu pralėksi mano namus! Eikime gi pailsėti...

Tačiau meilė ir nekantrumas buvo stipresni už nuovargį. Pamačiusi laivus, Marijana pajuto bundančią laukimo karštligę. Jasonas buvo čia, už keleto žingsnių nuo jos. Ji jautė tai, ji buvo tuo tikra! Kas gi galėtų dabar eiti miegoti? Visos baimės, visas atsargumas akimirksniu išsisklaidė, išsibarstė lyg pernykščiai lapai. Dabar svarbiausia buvo pamatyti jį, paliesti, pajusti jo buvimą.

Nekreipdama dėmesio į Zanio bandymus sulaikyti ją, Marijana puolė į gyvenimu verdančią krantinę, apžiūrinėdama prisišvarta-

vusius laivus, įsižiūrėdama į ant tiltelių stovinčių kapitonų veidus. Tačiau niekur nebuvo nieko panašaus į tai, ko ji tikėjosi.

Ir staiga ji pamatė laivą. "Burtininkė" buvo čia pat už keleto kabeltovų nuo stovėjusių prie kranto laivų. Velkama dviejų didžiulų barkų, kurių irklus jūreiviai buvo užgulę iš visų jėgų, ji gracingai sliuogė ramiu vandens paviršiumi, tuo tarpu jūreiviai skleidė apatines ir viršutines bures. Marijana pastebėjo šmėstelėjusį gražų laivūgalio sirenos profilį...

Sužavėta brigu, spindėjusiu saulėje išblizgintu variu, Marijana stebėjo manevrą, stengdamasi išskirti tarp denyje bėgiojusių figūrų vieną vienintelę, nepakartojamą. Bet "Burtininkė" išpūtė bures, tarsi sparnus išskleidusi žuvėdra, pasisuko į krantą nosimi, pasigavo vėją ir...

Tik šiuo momentu Marijana suvokė, jog ji išplaukia...

Iš jos gerklės išsiveržė nežmoniška dejonė.

Ne!.. Ne!.. Aš nenoriu!.. Jasonai!..

Ji lyg beprotė pasileido išilgai krantinės rėkdama, beviltiškai mostaguodama rankomis, stumdydama į šalis praeivius, nekreipdama dėmesio į niuksus, kuriuos gaudavo iš pasipiktinusių venecijiečių. Krovikai, pardavėjos, žvejai ir jūreiviai sustoję stebėjo apsipylusią ašaromis, palaidais plaukais bėgančią moterį. Ištiestomis į priekį rankomis, apimta širdį draskančios nevilties, ji, rodos, buvo pasiruošusi pulti į jūrą.

Marijana nieko nejuto ir nieko negirdėjo, nieko nematė, išskyrus ją paliekantį brigą. Ji kentėjo lyg kankinama: nematomas lynas, nuvytas iš jos pačios kūno, įsitempė tarp jos ir amerikiečių laivo, lynas, kurio veržimas darėsi vis skausmingesnis, kol galų gale jis nutrūko, ir, išplėšęs iš jos krūtinęs širdį, nusinešė ją į jūrą.

Karštligės apimtoje nelaimingosios sąmonėje blykstelėjo trumputė frazė, įkyri ir žiauri:

"Jis nesulaukė manęs... nesulaukė!.."

Vadinasi, meilės ir kantrybės Jasonui, kuris, beje, vardan šio pasimatymo perplaukė okeaną ir dvi jūras, užteko tiktai penkioms dienoms? Jis nejuto, kad ta, kuriai jis prisiekė meilę, buvo čia, visiškai šalia, jis neišgirdo jos beviltiško šauksmo. Ir dabar jis

išplaukė, skubėjo pas kitą savo mylimąją jūrą ir galbūt visam laikui... kaip jį pasivyti, kaip sulaikyti?..

Dusdama, besiveržiančia iš krūtinės širdimi, Marijana tęsė bėgimą, neatplėšdama akių nuo saulėtos dėmės, kuri nenumaldomai didėjo tarp laivo ir žemės. Dėmė, spindėjusi lyg paskutinė viltis, traukusi ją tarsi mylimasis. Ji tuoj pat puls į jūrą... Iki jos teliko keletas žingsnių...

Galinga ranka sugriebė Marijaną kaip tik tuo momentu, kai ji pribėgo prie krantinės krašto.

Ji lėkė prie vandens lyg vėjas, kai ją staiga sustabdė, ir ji pasijuto visiškai bejėgė, akis į akį susidūrusi su... leitenantu Benieliu, kuris žvelgė į ją lyg į vaiduoklį.

Jūs? su nuostaba sumurmėjo jis, pažinęs, kas yra ta beprotė, kurią jis sulaikė ant savižudybės slenksčio. Tai jūs?.. Neįmanoma patikėti!

Tačiau Marijanos neviltis buvo tokia didelė, kad jos nebūtų nustebinę net tai, jei čia būtų išdygęs pats Napoleonas. Ji nė nepažino to, kuris ją sulaikė, matydama jame tiktai kliūtį, kurios reikia atsikratyti. Ji beviltiškai stengėsi ištrūkti iš jo glėbio.

Paleiskite mane! šaukė ji, mėgindama išsivaduoti. Nagi, paleiskite mane!..

Laimei, korsikietis laikė ją tvirtai, tačiau jo kantrybė greitai išseko. Jis ėmė šiurkščiai purtyti savo belaisvę, kad nors minutėlei nutiltų riksmas, skrodęs krantinės orą. Ir iš tikrųjų, netrukus aplinkui susirinko grėsmingų veidų žmonės, kurie savaip suprato šią sceną: jie matė tiktai grubiai besielgiantį su jauna moterimi "okupantą". Pajutęs, jog atmosfera gerokai įkaitusi, Benielis suriko:

Čionai, dragūnai!

Tačiau Marijanai neteko pamatyti Benielio iškviestos pagalbos pasirodymo. Kadangi ji nenustojo rėkti ir blaškytis, įtūžęs leitenantas tiksliu kumščio smūgiu privertė ją nutilti. Ir Marijana paniro ne į vandenį, o į palaimingą užmarštį.

Marijana, gavusi pauostyti alijošiaus antpilo, pamažu atsitokėjo po netikėto nualpimo. Atmerkusi akis ji išvydo priešais save chalato kampą ir kambarinius batelius, kurie jai kažką priminė: juk ji pati išsiuvinėjo ant juodo šilko didžiules rožes.

Ji pakėlė galvą, pajuto skausmą pasmakrėje, atstūmė kompresą, kurį laikė kambarinė, ir džiaugsmingai šūktelėjo:

Arkadijau!

Tai iš tikrųjų buvo jis. Susisupęs į dryžuotą chalatą, juokingai sušiauštais plaukais, pabrėžusiais jo panašumą į pelę, vikontas de Žolivalis sekė gydymo procesą.

Ji atsigavo, pone vikonte! suriko kambarinė, pastebėjusi, jog ligonė kilstelėjo galvą.

Puiku! Dabar galite mus palikti.

Vos tik kambarinė pakėlė Marijaną ir pasodino ją ant lovos krašto, ši iš karto atsidūrė vikonto glėbyje.

Atgavusi sąmonę, ji prisiminė savo nelaimę ir raudodama puolė Arkadijui ant kaklo, negalėdama ištarti nė žodžio.

Pilnas užuojautos, bet jau įpratęs prie panašių kolizijų, Žolivalis leido audrai nurimti pačiai, pasitenkindamas švelniu glostymu plaukų tos, kurią jis laikė savo dukra. Pamažu rauda nutilo, ir Marijana mažos nuskriaustos mergytės balsu sušnabždėjo į ausį senam draugui:

Jasonas!.. Jis išplaukė!

Arkadijus nusikvatojo, pakėlė nuo savo peties ašarų išvagotą Marijanos veidą, po to išsitraukė iš chalato kišenės nosinę ir ėmė šluostyti jos užtinusias raudonas akis.

Ir dėl to jūs norėjote pulti į jūrą? Taip, jis išplaukė... į Čjodžiją pasiimti gėlo vandens ir rūkytos mėsos. Rytoj jis grįš. Beje, dėl šios priežasties krantinėje budėjo Benielis. Aš parodžiau jam vietą, kur stovėjo "Burtininkė" ir kur ji turi grįžti. Nusprendžiau tai padaryti dėl visa ko juk jūs galėjote pasirodyti kaip tik tuo metu, kai laivas bus išplaukęs... Jūs taip ir padarėte!..

Marijana, pajutusi stebuklingą palengvėjimą, apimta noro verkti ir juoktis, susižavėjusi žiūrėjo į Žolivalį.

Jūs žinojote, kad aš ateisiu?

Vikonto šypsena užgeso, ir jaunoji moteris pastebėjo, kad per jų nesimatymo laiką vikontas de Žolivalis paseno. Jo smilkiniai stipriai nušarmojo, o ant kaktos ir palei burną įsirėžė naujos raukšlės. Ji švelniai pabučiavo šiuos nerimo pėdsakus.

- Tai buvo vienintelis mūsų šansas susitikti su jumis, atsiduso jis. Aš žinojau, kad jei jūs gyva, padarysite viską, kad pasimatymas įvyktų. Mes negalėjome rasti nė menkiausio jūsų pėdsako, nepaisant milžiniškų pastangų, netgi pačios didžiosios hercogienės Elžbietos, sukėlusios ant kojų visą policiją. Agata, žinoma, papasakojo apie ponios Čenami laišką, kuriame jūs buvote kviečiama į pasimatymą, nes jūs išėjote skubiai, apsirengusi taip, kad niekam nekristumėt į akis. Bet, savaime aišku, ponia Čenami nieko nerašė, o jūs... nepagalvojote palikti mums nors menkiausios nuorodos, papriekaištavo jis.

Zoe laiškas reikalavo išsaugoti paslaptį. Aš pamaniau, kad ji atsidūrė pavojuje, ir neturėjau kada galvoti. Kad jūs žinotumėte, kaip aš vėliau šito gailėjausi!

Mano vargšas vaikeli. Meilė, draugystė ir apdairumas ne taip dažnai sudera. Žinoma, generolas Arigis ir aš iš karto pagalvojome apie jūsų vyrą, kuris galėjo netekti kantrybės...

Kunigakštis mirė! niūriai nutraukė jį Marijana. Jį nužudė.

Och!

Dabar Žolivalis įsižiūrėjo į jaunosios moters veidą. Tai, ką jai teko išgyventi, aiškiai atsispindėjo odos baltyje ir liūdname akių žvilgėjime. Jis jautė, kad jai teko patirti siaubingus išbandymus, ir galbūt dar buvo anksti apie juos šnekėti. Atidėjęs klausimus vėlesniam laikui, Žolivalis tęsė savo pasakojimą:

Jums žodį suteiksime vėliau. Dabar viskas išaiškės. Tačiau po jūsų dingimo mes visi kraustėmės iš proto. Grakchas ruošėsi vykti į Luką ir padegti vilą, o Agata ištisas dienas liejo ašaras, kalbėdama, kad jus be jokios abejonės pagrobė demonas Sant'Ana. Iš visų ramiausiai elgėsi Padujos hercogas. Jis nuvažiavo į Sant'Anos vilą su solidžiu eskortu, bet rado tenai tiktai keletą tarnų, paliktų palaikyti tvarką. Ir niekas nežinojo, kur yra kunigaikštis. Jam įprasta... arba, tiksliau pasakius, buvo įprasta, kur nors išvažiuoti niekam nieko nesakius. Taip kad mes nieko nepešę grįžome į Florenciją, nusiminę ir netekę vilties, nes neturėjome rankose nė menkiausio siūlelio, kuris nuvestų prie jūsų. Žinoma, mes nebuvome tikri, kad kunigaikštis Sant'Ana visiškai neprisidėjo prie jūsų pagrobimo, tačiau mes absoliučiai

nežinojome, kur yra jo valdos. Kur ieškoti? Kokia kryptimi? Didžiosios hercogienės išsiuntinėti policijos agentai grįžo nieko nepešę. Pagaliau man šovė į galvą mintis atvažiuoti čia dėl priežasties, apie kurią jau jums sakiau. Bet... prisipažinsiu, per penketą dienų po Jasono atvykimo kiekviena valanda nusinešdavo į nebūtį dalelę vilties. Aš jau buvau pasiruošęs patikėti...

Neįstengdamas tęsti toliau, Žolivalis susijaudinęs nusisuko.

Jūs manėte, jog mane nužudė? Mano vargšas drauge, atleiskite man už suteiktą jums sielvartą... Aš taip norėčiau jus išvaduoti nuo jo. O... jis, Jasonas, jis irgi manė...

- Jis? Ne! Jis nė akimirkai nesuabejojo. Šią mintį jis atkakliai vijo šalin. "Jeigu jos daugiau nebebūtų šiame pasaulyje, kartojo jis, aš pajusčiau tai savo kūnu. Aš pasijusčiau taip, tarsi būčiau netekęs galvos, pasruvęs kraujais. Mano širdis nustotų plakusi, bet aš tai sužinočiau!" Štai kodėl jis, beje, šį rytą išplaukė: jis norėjo būti pasiruošęs pakelti inkarą iškart, kai tik jūs pasirodysite. O be to... man atrodo, kad laukimas kankino jį, nors jis greičiau būtų sutikęs nusipjauti liežuvį, negu tai pripažinti. Jis vos neišėjo iš proto. Jam reikėjo judėti, veikti, užsiimti kuo nors. Bet jūs, Marijana, kur buvote jūs? Ar galite dabar papasakoti, kas su jumis atsitiko, jei tai nebus jums pernelyg sunku?

- Brangusis Žolivali! Aš priverčiau jus iškentėti pragariškas kančias, jūs degėte nekantrumu tai sužinoti... Tačiau jūs susilaikėte neklausinėjęs, bijodamas sužadinti man siaubingus prisiminimus! Aš... visą laiką buvau čia, mano drauge.

Čia?

Taip. Venecijoje. Soranco rūmuose, kurie kažkada priklausė donai Liusindai, įžymiajai kunigaikščio senelei.

Vadinasi, mes buvome teisūs! Vis dėlto tai buvo ne kas kitas, o jūsų vyras, kuris...

Ne. Tai buvo Matėjas Damianis... valdytojas. Jis, beje, ir užmušė mano vyrą.

Ir Marijana papasakojo Žolivaliui viską, kas įvyko, pradėdama nuo tariamo pasimatymo su Zoe Čenami San Mišelio bažnyčioje: apie pagrobimą, kelionę ir žeminančią nelaisvę. Tai buvo ilgas ir sunkus monologas, nes, nepaisant draugystės ir pasitikėjimo,

kurį ji jautė savo senam draugui, jai teko kalbėti apie dalykus, giliai užgavusius jos garbę. Sunku prisipažinti, jog su tavimi, gražia, keliančia visuotinį susižavėjimą, keletą savaičių buvo elgiamasi kaip su gyvuliu arba turguje pirkta verge. Tačiau Arkadijus privalėjo žinoti, kokią moralinę prievartą ji patyrė, nes jis, be jokios abejonės, buvo vienintelis žmogus, galėjęs jai padėti... ir suprasti.

Jis klausėsi jaudindamasis ir sustingęs. Kartais, ypač sunkiais momentais, atsistodavo ir imdavo vaikščioti po kambarį sunėręs rankas už nugaros, įtraukęs galvą į pečius; jis nuoširdžiai tikėjo šiuo baisiu pasakojimu, kuris atrodytų neįtikimas, jei pasakotų kas nors kitas. Paskui, kai Marijana baigė pasakoti ir išsekusi, užsimerkusi atsilošė ant kanapos pagalvių, jis greitai išėmė iš bufeto didelį pintą butelį, įsipylė pilną stiklinę ir vienu ypu išgėrė.

Norite trupučio? pasiūlė jis. Tai geriausias stiprinantis gėrimas iš visų, kurių esu gėręs, ir jums jo reikia labiau negu man.

Ji papurtė galvą.

Atleiskite, Arkadijau, kad priverčiau jus išklausyti šį pasakojimą, bet aš turėjau pasakyti jums viską! Jūs neįsivaizduojate, kaip man tai būtina!

Man atrodo, suprantu. Kiekvienas po tokio nuotykio pasistengtų kuo mažiau kalbėti. Bet jūs gerai žinote, kad svarbiausia mano pareiga šioje žemėje padėti jums. O dėl atleidimo... Mano vargšas vaike, ką turiu atleisti? Šis pasakojimas apie jūsų patirtas baisybes geriausiai įrodo, kaip pasitikite manimi. Telieka pagalvoti, kaip mums dabar elgtis. Jūs sakėte, kad tas niekšas ir jo bendrininkai mirė?

Taip. Jie nužudyti. Bet nežinau, kas tai padarė.

Aš pasakyčiau: jiems įvykdyta mirties bausmė! Kad sužinotume, kas tas budelis...

- Turbūt koks nors plėšikas. Rūmuose pilna brangenybių.

Žolivalis abejodamas pakraipė galvą.

Ne. Juk jūs ant ūkvedžio lavono radote surūdijusias grandines. Dėl to galima manyti apie kerštą... arba negailestingą teisingumą! Damianis turėjo priešų. Matyt, vienas iš jų sužinojo

apie jūsų likimą ir išvadavo jus, juk jūs netikėtai radote šalia savęs atimtuosius rūbus! Tikrai, labai keista istorija, jums taip neatrodo?

Tačiau Marijana jau nebesidomėjo savo buvusiu kankintoju. Dabar, viską papasakojusi savo draugui, ji nerimavo tik dėl meilės ir vis galvojo apie tą, su kuriuo susitikti atvyko ir su kuriuo norėjo pradėti naują gyvenimą.

O Jasonas? su baime paklausė ji. Ar ir jam turiu viską papasakoti? Juk net jums, seniai mane mylinčiam, buvo sunku klausytis mano išpažinties. Ir aš bijau, kad...

Kad Bofcrui, visai neseniai pamilusiam jus, tai bus nepakeliama? Bet Marijana, ką gi dar galite padaryti? Kaip paaiškinsite, kur buvote dingusi keletą savaičių, jei nepasakysite teisybės, kad ir kokia karti ji būtų?

Marijana šūktelėjusi pašoko nuo pagalvių, pribėgo prie Žolivalio ir sugriebė jo rankas.

Ne, Arkadijau, pasigailėkite, nereikalaukite iš manęs to. Neverskite prisipažinti tokio gėdingo dalyko. Jis ims bodėtis manimi...

Kodėl gi? Argi tai jūsų kaltė? Argi jūs savo noru suartėjote su tuo niekšu? Visų pirma, Marijana, buvo piktnaudžiaujama jūsų nuoširdumu, draugiškumu ir moterišku jautrumu. Be to, buvo panaudotos šlykščiausios priemonės: narkotikai ir prievarta!..

Aišku, aišku! Aš visa tai gerai žinau, bet ir Jasoną pažįstu... jis pavydus ir padūkęs. Jis jau tiek man yra atleidęs: pagalvokite, kaip jo meilė Napoleono mylimajai užgavo griežtą jo moralę! Ne, mano drauge. Tai neįmanoma, aš niekada taip negalėsiu! Tik ne tai... nereikalaukite iš manęs to!

Būkite protinga, Marijana. Juk jūs pati pasakėte: Jasonas taip myli jus... kad viską atleis.

Tik ne tai! Žinoma, jis man nepriekaištaus, jis... supras arba apsimes supratęs, kad neskaudintų manęs. Bet jis nutols nuo manęs! Tarp mudviejų visada liks bjaurūs vaizdai, kuriuos jums nupasakojau, tai, ko jam nepasakysiu, sukurs jo vaizduotė! O aš mirsiu iš skausmo. Arkadijau, juk jūs nenorite, kad aš numirčiau... Jūs to nenorite, sakykite?

Panikos apimta, ji virpėjo kaip drebulės lapas, praėjusių dienų siaubas susipynė su neviltimi ir kankinama baime prarasti savo vienintelę meilę.

Arkadijus švelniai apkabino ją, nuvedė prie krėslo ir pasodino, paskui, delnais apglėbęs jos sustirusias rankas, atsiklaupė priešais ją.

- Jokiu būdu nenoriu jūsų mirties, mažute, priešingai - galvoju apie jūsų laimę! Žinoma, visai suprantama, kad jūs bijote tokį dalyką prisipažinti mylimam žmogui, bet ką gi jam pasakyti?

Nežinau... Kad kunigaikštis pagrobė mane, uždarė... kad man pasisekė pabėgti! Pasistengsiu ką ,nors sugalvoti... ir jūs pasistenkite, Arkadijau! Juk jūs toks gudrus, toks protingas...

O jei.. liko... gyvas ženklas? Ką pasakysite?

Jo neturi būti... Aš nenoriu, kad jis būtų! Ir niekas nerodo, kad to pabaisos pastangos duotų vaisių. O jei taip atsitiktų...

Tuomet?..

Aš jį sunaikinčiau, net jei grėstų pavojus mano gyvybei. Reikia atsikratyti nedoro vaisiaus. Viską dėl to padarysiu, jei būsiu įsitikinusi, kad jis yra!.. Tačiau Jasonas nesužinos apie jį! Jau jums sakiau, kad verčiau mirsiu! Pažadėkite, kad jam nieko nepasakosite, net kaip didžiausios paslapties! Prisiekite, jei nenorite, kad išeičiau iš proto!..

Ji taip atrodė, kad Žolivalis suprato neperkalbėsiąs jos. Jos akys liepsnojo iš nuovargio ir karščio, balse atsirado šaižumas, rodęs didžiulę nervų įtampą. Ji buvo panaši į įtemptą stygą, kuri tuojau trūks.

Prisiekiu jums, mažyle. Nusiraminkite, dėl Dievo meilės, prašau jus, nusiraminkite! Dabar jums reikia pailsėti, išsimiegoti... atsigauti! Greta manęs jūs esate visiškai saugi, niekas jums nepakenks... ir aš padarysiu viską, kad padėčiau kuo greičiau užmiršti baisųjį jūsų nuotykį!.. Grakchas ir Agata, suprantama, čia, kartu su manimi. Tuojau pakviesiu jūsų kambarinę. Ji paguldys jus miegoti, ir niekas, prižadu jums, netrukdys jūsų jokiais reikalais...

Žolivalio balsas tapo aksominis, malonus. Jis kalbėjo švelniai, guodė, ramino, veikė kaip balzamas.

Palengva Marijana atsipalaidavo, ir truputį vėliau į kambarį įlėkę iš džiaugsmo šaukdami Agata ir Grakchas rado ją tyliai verkiančią Žolivalio glėbyje.

Ir tos ašaros jau buvo išganingos.

Penktas skyrius

Svajonės ir tikrovė

Kitą dieną vakarop Marijana, išsitiesusi šezlonge prie atviro lango, stebėjo, kaip į Lido lagūną įplaukia du laivai. Ant pirmojo, didesniojo, grotstiebio viršūnės plevėsavo žvaigždėta vėliava, tačiau jaunoji moteris ir be šios emblemos pažino, jog tai Jasono laivas.

Ji tai suprato iš painių ir prieštaringų savo jausmų, nubudusių, kai didingas brigas su keturkampėmis burėmis horizonte atrodė dar tik balta dėmelė...

Visą dieną Veneciją kepinusi saulė leidosi į išlydytą auksinį chaosą už Atpirkėjo bažnyčios. Pro langą kartu su jūros paukščių riksmu smelkėsi gaivesnis oras, ir Marijana su malonumu traukė jį, mėgaudamasi trapiu paskutinių vienatvės akimirkų nerūpestingumu ir nejučia stebėdamasi tuo, nes tas, kurio ji laukė, buvo mylimasis...

Po keleto minučių jis bus čia, ir ji, įsivaizduodama jo atėjimą, pirmą jo žvilgsnį, pirmuosius žodžius, virpėjo iš džiaugsmo ir krūpčiojo iš nerimo, nes labai būgštavo, kad prastai suvaidins savo vaidmenį ir bus nepakankamai natūrali.

Rytą, nubudusi po beveik dvidešimt keturių valandų miego, Marijana pasijuto visai gerai, sieloje buvo palengvėję, o pailsėjęs kūnas atsipalaidavęs tai Arkadijaus dėka ji netikėtai ištaigingai pailsėjo.

Atvykęs į Veneciją, Žolivalis pasirinko privatų butą, o ne viešbutį. Dar Florencijoje jam rekomendavo sinjoro Džiuzepės Dal Nielio namą. Tai buvo malonus ir mandagus žmogus, mažų gyvenimo džiaugsmų mėgėjas; žlugus Respublikai, jis nuomavo

du prašmatnių senovinių rūmų aukštus. Rūmai kadaise buvo pastatyti Džovaniui Dandolai, kuris davė Venecijai pinigų iškalė preliminarius auksinius dukatus.

Dal Nielis, daug keliavęs ir todėl dažnai apgailestavęs dėl to meto nakvynės namų ir viešbučių skurdumo, sumanė čia priiminėti turtingus gyventojus ir teikti jiems dar neregėtą prabangą ir komfortą. Jis svajojo šį kilmingą būstą paversti nuostabiausiu visų laikų viešbučiu, tačiau kad svajonę įgyvendintų, jam trūko pirmo aukšto, kurio negalėjo nuomoti, nes jo šeimininkė,senoji grafienė Monceniga, įnirtingai priešinosi verteiviškiems jo sumanymams...*

Jis pasitenkino tuo, kad priimdavo tik rūpestingai atrinktus gyventojus, kuriems skirdavo tiek laiko, tarsi jie būtų geriausi jo draugai. Du kartus per dieną jis aplankydavo savo klientus, pats arba su dukra Alfonsa, kuri vertėjavo, ir rūpinosi, kad būtų tenkinami net ir menkiausi jų norai. Suprantama, jis tūpčiojo apie kunigaikštienę Sant'Aną, nors jam ir buvo keista pamatyti ją su šlapia suknele ant dragūno rankų, ir tarnams griežtai įsakė netriukšmauti, kol ji ilsėsis.

Jo dėka Marijana galėjo per vieną dieną atsigauti ir saulės spinduliams atstatyti lygų ir gaivų kaip gėlė veidą. Jei atminties netemdytų kankinami prisiminimai, ji jaustųsi visai puikiai!

Kai tik buvo galima atpažinti "Burtininkės" kontūrus, Žolivalis patraukė į uostą, kad praneštų Jasonui apie Marijanos atvykimą ir papasakotų apie jos nuotykius, bent jau tą versiją, kurią drauge sukūrė. Visada geriausia yra tai, kas paprasta, ir jie sukūrė tokią istoriją: Marijaną pagrobė jos vyro įsakymu, užrakino ir gerai saugojo nepažįstamame name. Ji ničnieko nenutuokė, ką jai rengia kunigaikštis, be abejo, įsižeidęs, bet, matyt, neskubėjęs aiškintis. Ji tiek težinojo, kad ją turi pervežti į kažkokią paslaptingą vietą, bet vieną naktį, pasinaudojus sargybinių žioplumu, jai pasisekė pabėgti ir patekti į Veneciją, kur ją sutiko Žolivalis.

* Jam teko laukti iki 1822 m., kai pagaliau galėjo įkurti Danielio karališkąjį viešbutį, kuris ir dabar yra ištaigingiausias Venecijoje. (*Vert. past.*)

Suprantama, vikontas stengėsi kuo įtikinamiau papasakoti apie pabėgimą, o Marijana nuo pat ryto tiek kartų tai kartojo, kad išmoko atmintinai. Tačiau ji negalėjo atsikratyti nemalonaus jausmo dėl šio melo, kuris atrodė atgrasus.

Žinoma, ši legenda buvo reikalinga, jei, anot paties Žolivalio, "visos teisybės geriau nesakyti", ypač įsimylėjusiam žmogui, tačiau Marijana nemanė, jog dėl to ji mažiau gėdinga, kadangi juodino žmogų ne tik nekaltą dėl jos kančių, bet ir tapusį didžiausia šios dramos auka. Jai buvo bjauru, kad turi paversti negailestingu kalintoju nelaimingąjį, kurio pavardę turėjo ir kuris žuvo dėl jos kaltės, nors ir netyčinės.

Ji žinojo ir tai, kad dėl Jasono gali pakelti viską, net neseniai praėjusias pragariškas dienas... net nuolatinį melą.

Ir ji visada žinojo, jog šiame niekingame pasaulyje už viską reikia mokėti, o už laimę daugiausia, bet pamanius, kad jos laimė bus grįsta melu, ją ėmė baimė dėl likimo, kuris nubaus ją už apgaulę.

Ant sienos greta šezlongo kabėjusiame dideliame veidrodyje gėlėmis puoštais rėmais atsispindėjo žavi moteris balta muslino suknele, dailiai susišukavusi, bet jos akyse glūdėjo nerimas, kurio nenumalšino nei poilsis, nei priežiūra.

Ji prisivertė nusišypsoti, bet akys liko liūdnos.

Ponia kunigaikštienė prastai jaučiasi? paklausė Agata, kuri kampe siuvinėjo ir stebėjo ją.

Ne, Agata, labai gerai! O kodėl.. klausi?

Todėl, kad ponia neatrodo linksma. Poniai reikėtų išeiti į balkoną. Šią valandą visas miestas čia, krantinėje. Ir be to, ji pamatys, kaip eina ponas Boforas!

Marijana pamanė, kad elgiasi paikai. Iš tikrųjų, kaip apgailėtinai ji atrodo, susigūžusi šezlonge, o juk turėtų nekantrauti greičiau pamatyti savo draugą! Visai suprantama, kad dėl nuovargio ji leido Žolivaliui vienam vykti į uostą, bet galėjo pasirodyti keistas jos noras likti čia pasislėpus, užuot nekantriai žvilgčiojus, kaip darytų kiekviena įsimylėjusi moteris. Beprasmiška kambarinei aiškinti, jog ji liko dėl to, kad bijo būti atpažinta nacionalinės gvardijos seržanto arba šaunaus berniuko, kuris jai taip padėjo.

Pagalvojusi apie Zanį, ji pajuto sąžinės graužimą. Be abejo, berniukas buvo, kai ją sučiupo su Benieliu, ir, žinoma, nieko nesuprato. Dabar jis turėtų savęs klausti, su kokia pavojinga būtybe turėjo reikalų, ir Marijana apgailestavo, kad ta gera draugystė nutrūko.

Vis dėlto ji paliko savo poilsio vietą ir nuėjo į lodžiją, tačiau pasislėpė už ją puošusių gotiškų kolonų.

Agata teisi: Esklavono krantinėje apačioje buvo tiršta. Tai priminė nesibaigiančią farandolę, triukšmingą ir margaspalvę, siaučiančią tarp Dožų rūmų ir Arsenalo, nepaprastai gyvą ir linksmą. Nes nugalėta Venecija, nuvainikuota Venecija, okupuota ir provincijos miestu paversta Venecija vis tiek tebebuvo neprilygstamoji Šviesiausioji.

Mažiau negu aš! sušnabždėjo Marijana, pagalvojusi apie savo pačios titulą. Kur kas mažiau negu aš...

Tačiau pašėlęs minios sūkurys atitraukė ją nuo melancholiškų svajų. Ten, apačioje, už kelių dešimčių metrų nuo jos, iš valties iššoko vyriškis ir nuleidęs galvą puolė prie Dandolo rūmų. Jis buvo labai aukštas, daug aukštesnis už tuos, kuriuos be ceremonijų stumdė į šalis. Su neregėta jėga jis sklaidė minią taip pat lengvai kaip jo laivas bangas, ir iš paskos ėjęs Žolivalis turėjo labai stengtis neatsilikti. Platūs pečiai, mėlynos akys, išdidus veidas ir juodi besiplaikstantys plaukai...

Jasonai! atsiduso Marijana ūmai apsvaigusi iš džiaugsmo. Pagaliau tu!

Per akimirką jos širdis apsisprendė: baimė ar džiaugsmas. Ji atmetė viską, kas nebuvo nušviesta meilės...

Ir kai apačioje Jasonas įsiveržė į rūmus, Marijana, abiem rankomis suglemžusi suknelę, nubėgo prie durų. Tarsi baltas žaibas ji nuskriejo per kambarį, nulėkė prie laiptų, kuriais jos mylimasis lipo peršokdamas keturis laiptelius, ir pagaliau, džiugiai šūktelėjusi, puolė jam ant krūtinės juokdamasi ir verkdama.

Jasonas taip pat sušuko ją pamatęs. Jis suriko jos vardą taip garsiai, kad senųjų rūmų tauraus grožio skliautai suskambėjo, atsikratę daugelio mėnesių tylos. Paskui jis griebė ją, pakėlė į viršų, ėmė aistringai bučiuoti jos veidą ir kaklą.

Apačioje prie laiptų stovėję Žolivalis ir Džiuzepė Dal Nielis žiūrėjo užvertę galvas. Venecijietis suplojo rankomis:

Tiesiog stebuklas! Que bello amore!

Taip, kukliai patvirtino prancūzas, tai gana laiminga meilė.

Užsimerkusi Marijana nieko nematė, nieko negirdėjo. Ji ir Jasonas atsidūrė aistros sūkuryje, kuris atskyrė juos nuo viso pasaulio.

Ir vargu ar jie girdėjo aplinkui pratrūkusius plojimus. Žiūrovai itališkai reiškė savo pasitenkinimą, jie gerai žinojo, kad meilė didis dalykas. Jausmų apogėjus buvo pasiektas, kai korsaras, neatsitraukdamas nuo Marijanos lūpų, ėmė nešti ją laiptais į viršų. Nekantriai koja atidarytos durys užsitrenkė paskui juos, entuziastiškai šūkčiojant žiūrovams.

- Ar nesuteiktumėte man garbės ir neišgertumėte kartu grapos taurės į įsimylėjėlių sveikatą? plačiai šypsodamasis pasiūlė Dal Nielis. Man atrodo, kad ten, viršuje, jūs nelabai reikalingi... O laimė, tokia kaip ši, visada šventė!

Aš mielai išgersiu su jumis... Tačiau, rizikuodamas jus nuvilti, turiu tuoj pat sutrukdyti tai švelniai porai, kadangi mums reikia priimti svarbius sprendimus...

Sprendimus? Kokius sprendimus gali priimti tokia žavi moteris, išskyrus papuošalų pasirinkimą?

Žolivalis nusijuokė.

Jūs nustebsite, brangusis mano bičiuli, tačiau tualetai kunigaikštienės gyvenime užima labai mažai vietos. Žiūrėkite, aš kalbėjau apie sprendimus, o štai ir priežastis priimti juos.

Iš tikrųjų, ant laiptų pasirodė leitenantas Benielis, apsitempęs mundurą ir uždėjęs ranką ant kardo rankenos; jam taip karingai pasirodžius, žinoma, ne taip triukšmingai kaip Jasonui, smalsūs tarnai bemat išlakstė.

Jis priėjo prie besikalbančių vyrų ir atidavė pagarbą.

- Amerikiečių laivas grįžo, pareiškė jis. Taigi man reikia tučtuojau pamatyti kunigaikštienę. Turiu pridurti, kad reikalas neatidėliotinas, nes mes ir taip jau prarадome daug laiko!

Matau! Grapa turės palaukti, liūdnai atsiduso Žolivalis. Dovanokite man, sinjore Dal Nieli, bet turiu palydėti šį uolų kariškį.

Peccato! Kaip apmaudu! supratingai pasakė šis. Jūs sutrukdysite jiems! Neskubėkite! Duokite jiems dar minutėlę! Aš sudarysiu leitenantui kompaniją.

Minutėlę? Atleiskite! Jiems minutėlė gali būti keletą valandų! Juk jie beveik šešis mėnesius nesimatė!

Tačiau Arkadijus apsiriko. Vos leidusi meilei užgožti visus būgštavimus ir neryžtingumą, Marijana gailėjosi dėl to. Išvydusi mylimą žmogų, ji, džiaugsmo pagauta, nesusilaikė ir, visai suprantama, puolė į jo glėbį, o jis jai aistringai atsakė, net per daug aistringai! Ir tuo metu, kai jis, lipdamas kas du laiptelius, nešė Marijaną, o paskui triukšmingai užtrenkė duris, ji staiga vėl tapo šaltakraujiška, nors prieš tai buvo netekusi galvos.

Ji žinojo, kas bus: dabar Jasonas, meilės ekstazės apimtas, mes ją ant lovos, akimirksniu nurengs, ir netrukus ji atsiduos jam, nes nepajėgs priešintis švelnumo viesului, kuris užgrius ją...

Bet kažkas joje ėmė priešintis, kažkas, ko ji dar nesuvokė, kas buvo jos meilės Jasonui gelmėje. Ji taip jį mylėjo, kad buvo pasirengusi užgniaužti pašėlišką geismą, kurį jis sukėlė. Ir staiga, tarsi žaibui blykstelėjus, jai tapo aišku, kad ji negali, neturi priklausyti jam, kol išsisklaidys kankinančios abejonės, kol paaiškės, kad Damianio pastangos buvo bergždžios.

Žinoma, jei giliai joje jau bręsta gyvybė, būtų patogu ir net lengva primesti savo mylimajam tėvystę. Net kvailelei tai būtų paprasta padaryti su vyriškiu, tokiu aistringu ir įsimylėjusiu! Tačiau Marijana nedrįso pasakyti teisybės apie tas šešias savaites, kai buvo dingusi, tad juo labiau ji nenorėjo kuo niekšiškiausiai apmulkinti Jasono. Ne! Kol nebus visiškai įsitikinusi, ji negali leisti, kad jis vėl paimtų ją! Jokiu būdu!.. Kitaip jiedu paskęs mele, kuris apnuodys visą gyvenimą! Bet Dieve, kaip tai bus sunku!

Kai jis, stovėdamas viduryje kambario, liovėsi ją bučiavęs ir ėmė dairytis miegamojo durų, ji, kryptelėjusi klubais, išslydo iš jo glėbio ir atsistojo.

Viešpatie, Jasonai! Tu išsikraustei iš proto... ir aš taip pat.

Ji nuėjo prie veidrodžio susitvarkyti šukuosenos, bet jis sekė paskui ją, vėl apkabino ir, paslėpęs veidą jos plaukuose, nusijuokė.

Bet aš taip tikiuosi, Marijana, Marijana! Kiek mėnesių svajojau apie šią minutę, kai pagaliau pirmą kartą liksiu vienas su tavimi!.. Tik mudu, tu ir aš... ir nieko daugiau, tik mūsų meilė! Ar tau neatrodo, kad mes ją dorai užsitarnavome?

Jo šiltas, truputį ironiškas balsas tapo kimus, jis praskleidė jos plaukus, kad lūpomis prisiglaustų prie jos sprando. Džiugesio apimta, Marijana užsimerkė, bet kartu ji nepakeliamai kentėjo.

Bet juk mes ne vieni! vėl išsilaisvinusi sušnabždėjo ji. Juk čia ir Žolivalis, ir Agata... ir Grakchas, kurie kiekvieną minutę gali įeiti! Šis viešbutis tikrai yra vieša vieta! Argi tu ant laiptų negirdėjai, kaip mums plojo?

Nejaugi tai svarbu? Žolivalis, Grakchas ir Agata jau seniai žino apie mus viską! Jie supras mūsų nekantrumą ir norą pabūti vieniems.

Jie taip... Tačiau mes esame svetimoje šalyje, ir aš turiu gerbti...

Aiškiai nusivylęs, jis tučtuojau pasipiktino, ir jo balse suskambėjo pašaipios gaidelės.

Ką? Pavardę, kurią turi? Senokai negirdėjau šnekų apie ją!.. Bet... jei tikėsime tuo, ką man papasakojo Arkadijus, tavo delikatumas vyro, pasodinusio tave už grotų, atžvilgiu yra tiesiog beprasmis!.. Kas tau nutiko?..

Žolivalis išvadavo Marijaną nuo atsakymo, o Jasonas suraukė antakius, nes jam atrodė, kad šis atėjo ne laiku, tačiau tai įrodė jaunosios moters teisumą.

Žolivalis greitai nužvelgė kambarį, pamatė priešais veidrodį besisukiojančią Marijaną, o už kelių žingsnių nuo jos labai nepatenkintą Jasoną, kuris, sunėręs rankas ant krūtinės ir kandžiodamas lūpas, žvilgčiojo į juos. Vikonto šypsena buvo nepaprastai maloni ir rodė tėvišką rūpestingumą.

- Tai tik aš, mano vaikai, ir patikėkite, esu labai nusiminęs,kad sutrukdžiau jūsų pirmą pasimatymą. Tačiau atėjo leitenantas Benielis. Jis reikalauja tučtuojau jį priimti.

Vėl tas nepakenčiamas korsikietis? Ko jis nori? pasipiktino Jasonas.

Nespėjau jo paklausti, bet, atrodo, reikalas svarbus.

Marijana greitai grįžo prie savo mylimojo, apkabino jo kaklą ir užspaudė jam burną bučiniu, neleisdama protestuoti.

Arkadijus teisus, mano meile. Mums geriau susitikti. Aš jam už daug ką dėkinga. Jei ne jis, dabar tikriausiai gulėčiau lagūnos dugne. Bent išklausykime, ką jis nori mums pasakyti.

Jos žodžiai stebuklingai paveikė jūreivį, ir jis tuoj pat nusiramino.

Tai įkyrus velnias! Bet jei tu taip nori... Pakvieskite tą ramybės drumstėją, Žolivali!

Tai taręs, Jasonas nusigręžė, pasitaisė savo tamsiai mėlyną kostiumą su sidabrinėmis sagomis, prigludusį prie jo tvirto raumeningo kūno, nuėjo prie lango, sunėręs rankas už nugaros, atsistojo, nusisukęs nuo nepageidaujamo lankytojo.

Marijana meiliu žvilgsniu nulydėjo jį. Jasonas aiškiai nutarė nesikišti į pokalbį, ir ji leido įeiti leitenantui, kurio įėjimas bei kapotas pasisveikinimas būtų patenkinęs pedantiškiausią karinį viršininką.

- Jūsų šviesiausiosios šviesybės leidimu aš, ponia, atvykau atsisveikinti. Šį vakarą grįžtu pas poną Padujos hercogą. Ar galiu jam pasakyti, kad visi reikalai jau sutvarkyti ir jūsų kelionė į Konstantinopolį laimingai prasidėjo?

Marijana nespėjo atsakyti... Už jos nugaros ledinis balsas pareiškė:

Apgailestauju, bet turiu pasakyti, kad negali būti nė kalbos apie ponios kelionę į Konstantinopolį. Rytoj ji su manimi išplaukia į Čarlstoną, kur, tikiuosi, užmirš, jog moteris, kai kurių žmonių manymu, sukurta tik tam, kad politikos šachmatų lentoje būtų pėstininkė! Jūs galite vykti, leitenante!

Tokio šiurkštaus pareiškimo priblokšta, Marijana žvelgė tai į iš pykčio išbalusį Jasoną, tai į Žolivalį, apmaudžiai kramtantį ūsą.

Argi jūs nieko nepapasakojote, Arkadijau? Maniau, kad įspėjote poną Boforą apie imperatoriaus įsakymą.

Aš tai padariau, mano brangioji, bet nelabai sėkmingai! Tiesą sakant, mūsų bičiulis tiesiog nieko nenorėjo apie tai girdėti, ir aš nutariau neįkyrėti jam, nes jūs, manau, jį įtikinsite kur kas geriau už mane.

Kodėl gi iš karto neįspėjote manęs?

Ar jums neatrodo, kad kai vakar atvykote, turėjote pakankamai priežasčių nerimauti? tyliai pasakė vikontas. Šis... diplomatinis ginčas, manau, galėtų palaukti bent iki...

Nematau priežasčių ginčytis, griežtai nutraukė jį Benielis. Man atrodo, kad kai imperatorius įsako, telieka paklusti!

Bet jūs užmiršote, suriko korsaras, kad Napoleono įsakymai man nerūpi. Aš Amerikos pilietis ir paklūstu tik savo vyriausybei!

O kas jūsų ko nors prašo? Poniai jūs visai nereikalingas. Imperatorius norėjo, kad ji plauktų neutraliu laivu, o uoste tokių gal tuzinas. Apsieisime be jūsų, štai ir viskas! Grįžkite į savo Ameriką.

Be jos? Jūs, matyt, nesupratote, ką jums pasakiau? Pasistengsiu paaiškinti: patinka jums ar ne, bet aš pasiimu kunigaikštienę. Dabar aišku?

Net labai aišku, sugriaudėjo kantrybės netekęs Benielis, kad jei jūs nebūsite suimtas už pagrobimą arba maišto kurstymą, teliks viena išeitis...

Ir jis išsitraukė kardą. Marijana tučtuojau puolė tarp abiejų vyrų, kurie grėsmingai priartėjo vienas prie kito.

Ponai, prašau jūsų! Tikiuosi, jūs bent sutiksite, kad ir aš turiu teisę pareikšti savo nuomonę šiuo reikalu? Leitenante Benieli, gal malonėtumėte trumpam išeiti? Aš noriu pasikalbėti su ponu Boforu akis į akį, ir jūs čia niekuo nepadėsite!

Priešingai jos būgštavimams, karininkas netaręs nė žodžio tučtuojau sutiko kaukštelėjo kulnais ir linktelėjo galvą.

Eime, tarė Žolivalis draugiškai vesdamas jį prie durų, paragausime sinjoro Dal Nielio grapos, kad laukti neprailgtų! Pats geriausias dalykas prieš kelionę taurė!

Vėl likę vieni, Marijana ir Jasonas truputį nustebę žvelgė vienas į kitą: ji dėl to, kad tarp juodų jos bičiulio antakių atsirado užsispyrimo raukšlelė, jis dėl to, kad antrą kartą išvydo švelnaus grožio ir apgaulingo trapumo maskuojamą pasipriešinimą. Jis pajuto joje kažką neįprasta, ir kad pagaliau suprastų, kas tai yra, pasistengė nuslėpti prastą savo nuotaiką.

Kodėl tu nori, kad mes kalbėtumės vieni du? paklausė jis švelniai. Tu tikiesi įkalbėti mane tai kvailai kelionei pas turkus? Tokiu atveju nieko nesitikėk: aš čia atvykau ne tam, kad tenkinčiau Napoleono kaprizus!..

Tu atvykai susitikti su manimi, ar ne? Ir kad mudu kartu pradėtume laimingą gyvenimą? Tai koks skirtumas, kur mes jį pradėsime? Ir kodėl turėtum atsisakyti nugabenti mane ten, jei aš to noriu ir jei tai gali būti labai svarbu imperijai? Aš ten ilgai neužtruksiu, o paskui būsiu laisva ir galėsiu vykti su tavimi visur, kur panorėsi.

Laisva? Ką turi galvoje? Kad visai nutraukei ryšius su savo vyru, įtikinai jį sutikti skyryboms?

Nei viena, nei kita, vis dėlto aš laisva, nes imperatorius suteikia tokią galimybę. Jis iškėlė būtiną sąlygą savo pagalbą man vykdant misiją, ir esu įsitikinusi, kad kai ją atliksiu, niekas nesutrukdys mūsų laimei. Tokia imperatoriaus valia.

Imperatoriaus, imperatoriaus! Visą laiką imperatorius! Apie jį vis dar kalbi su tokiu įkvėpimu, kaip ir tada, kai buvai jo meilužė! Tu užmiršai, kad aš jam neparsisamdžiau? Galiu įsivaizduoti, kad tu truputį ilgiesi imperatoriaus kambario, rūmų ir savo prabangaus gyvenimo! Mano prisiminimai apie Forsą, Bisetrą ir Bresto katorgą kur kas nemalonesni, patikėk!

Tu neteisus! Puikiai žinai, kad tarp imperatoriaus ir manęs jau seniai nieko nebuvo ir kad jis pats pasistengė išgelbėti mane, rizikuodamas sugriauti netvirtą diplomatinę pusiausvyrą.

Aš tai prisimenu, bet nesijaučiu esąs dar dėl ko nors skolingas Napoleonui. Esu neutralios šalies pilietis ir neketinu kištis į jo politiką. Jau gana to, kad mano šalis, atsisakydama paremti Angliją, rizikuoja sugriauti taiką...

Staiga jis apkabino ją ir švelniai prisiglaudė skruostu prie jos smilkinio.

Marijana, Marijana! Užmiršk visa tai, viską, kas nesusiję su mumis! Užmiršk Napoleoną, užmiršk, jog pasaulyje yra žmogus, kurio pavardę turi, užmiršk, kaip aš užmiršau, kad Pilara gyvena Ispanijoje, kur nutarė pasilikti, nes mano, jog aš vis dar katorgoje, ir, be abejo, tikisi, kad aš ten mirsiu! Jeigu mudu, tik mudu, ir nieko daugiau... ir jūra, čia, visai arti... prie mūsų kojų! Jei nori, rytoj ja mes išplauksime! Aš nugabensiu tave į Karoliną, tau atstatysiu sudegusį tėvų namą... Visiems tu būsi mano žmona...

Liauno prigludusio kūno ir jo kvapo apsvaigintas, jis vėl apibėrė ją bučiniais, privertusiais ją suvirpėti. Susijaudinusi Marijana neberado jėgų kovoti. Ji prisiminė svaiginamos laimės minutes kalėjime, minutes, kurias taip lengva sugrąžinti. Jasonas jai buvo viskas, jos kūnas ir kraujas, žmogus, jos išsirinktas iš visų, jo niekas negali pakeisti... Ar verta atsisakyti to, ką jis siūlo? Kodėl gi rytoj neišvykus į jo laisvės šalį? Juk po vyro mirties ji visai laisva, nors Jasonas to ir nežino.

Po valandos ji bus "Burtininkės" denyje. Taip paprasta Benieliui pasakyti, kad ji vyksta į Turkiją, o patiems tuo tarpu plaukti į laisvąją Ameriką, ir Jasono glėbyje Marijana praleis pirmą meilės naktį, bangų supama, galutinai užmiršusi savo ankstesnį gyvenimą. Ir greitai ji užmirš viską: baimę, pabėgimus, Fušė, Taleiraną, Napoleoną, Prancūziją, vilą su trykštančiais fontanais, kur vaikštinėja balti povai, bet kur niekada nenuaidės vaiduokliško raitelio balta kauke žirgo kanopų kaukšėjimas...

Tačiau ir vėl, kaip neseniai, ėmė maištauti jos sąžinė, Marijana nė neįtarė, kad ji tokia skrupulinga. Kas bus, jei ilgos kelionės į Ameriką metu paaiškės, kad ji nėščia nuo kito? Kaip ji to atsikratys šalyje, kur nė minutės neišvengs akylo Jasono žvilgsnio, jei nusprendė neapgaudinėti jo? Net jei jis nieko nenuspės per visą kelionę, mažiausiai du kartus ilgesnę negu į Konstantinopolį!..

Ir, be to, ausyse tebeskambėjo rimtas Arigio balsas:

"Jūs vienintelė galite įtikinti sultonienę tęsti karą su Rusija, jūs vienintelė galite numalšinti jos pyktį imperatoriui, nes, kaip ir ji, jūs esate Žozefinos pusseserė!.. Ji jūsų paklausys..."

Iš tikrųjų, argi ji gali nepateisinti pasitikėjimo žmogaus, kurį seniau mylėjo ir kuris nuoširdžiai stengėsi padaryti ją laiminga? Napoleonas pasikliovė ja. Ar ji gali nepadaryti jam paskutinės paslaugos, tokios svarbios jam ir Prancūzijai? Laikas meilei dar neatėjo. Narsumo laikas dar nesibaigė. Ji atsargiai išsivadavo iš jo glėbio.

Ne, sušnabždėjo ji. Tai neįmanoma! Aš turiu ten vykti. Aš daviau žodį!

Jis nepatikliai pažvelgė į ją, tarsi ji staiga būtų įgijusi kitą pavidalą. Jo tamsiai mėlynos akys tarsi įkrito po juodais antakiais, ir Marijana nusiminusi jose išvydo didžiulį nusivylimą.

Tu nori pasakyti, kad atsisakai vykti su manimi?

Ne, mano meile, aš neatsisakau. Priešingai, prašau tavęs dar truputį, tik keletą savaičių pakeliauti su manimi! Tiesiog mes užtruksime, supranti? Paskui aš būsiu tavo, siela ir kūnu, ir eisiu paskui tave, kur panorėsi, kad ir į pasaulio kraštą, ir gyvensiu tik taip, kaip tu norėsi! Bet aš privalau atlikti savo misiją: tai labai svarbu Prancūzijai!

Prancūzija, su kartėliu tarė jis. Patogi priedanga! Tarsi tau pats žodis "Prancūzija" nereikštų "Napoleonas"!

Pavydas, kuris visada jautėsi, nors ir buvo slepiamas, užgavo Marijaną, ji liūdnai atsiduso, o jos drėgnų žalių akių spindesys užgeso.

Kodėl tu negali suprasti manęs, Jasonai? Nori tu ar ne, aš myliu savo šalį, tą šalį, kuri beveik buvo svetima ir kurią susižavėjusi pažinau. Tai nuostabi šalis, Jasonai, tauri ir didinga valstybė! Vis dėlto paliksiu ją be sąžinės graužimo ir gailesčio, kai ateis metas išvykti su tavimi.

O tas metas dar neatėjo?

Taip... galbūt, jei tu sutiksi nugabenti mane ten, kad susitikčiau su nuostabiąja sultoniene, gimusia taip arti tavo namų!

Ir tu sakai, kad myli mane?

Aš myliu tave labiau už viską pasaulyje, nes man tu ne tik pasaulis, bet ir gyvenimas, džiaugsmas, laimė. Ir dėl to, kad taip myliu tave, aš nenoriu pabėgti slapta, kaip vagilė, aš noriu būti verta tavęs.

Visa tai tėra žodžiai! susierzinęs atšovė, gūžtelėjęs pečiais, Jasonas. Teisybė yra ta, kad tu niekaip nesiryžti staigiai išsižadėti puikaus Napoleono aplinkos gyvenimo! Tu graži, jauna, turtinga, tu... šviesiausioji šviesybė - kvailas titulas, bet įspūdingas! ir dabar tau patikėjo užduotį pas pačią karalienę! O' ką aš tau galiu pasiūlyti? Gana kuklų gyvenimą ir tam tikra prasme palaidą... kadangi mus abu varžo vedybiniai saitai! Aš suprantu, kad tu dvejoji ir prašai palūkuriuoti!

Ji liūdnai pažvelgė į jį.

Koks tu neteisus! Matyt, jau užmiršai, kad jei ne Vidokas, visa tai būčiau palikusi be jokio gailesčio! Patikėk, ir ši misija anaiptol ne dingstis ir ne išsisukinėjimas, tai būtinybė! Kodėl tu atsisakai?

Todėl, kad tave siunčia Napoleonas, supranti? O, žinau, jis man davė angelą sargą. Bet jei mane būtų mirtinai lazdomis primušę prižiūrėtojai arba būčiau miręs nuo žaizdų, manai, jis labai būtų krimtęsis? Jis būtų apgailestavęs... mandagiai! Ir ėmęsis kitų reikalų! Ne, Marijana, neturiu jokio pagrindo tarnauti tavo imperatoriui. Be to, jei aš sutiksiu, pats sau atrodysiu juokingas. O jei tau neužteks drąsos tvirtai pasakyti "ne" viskam, kuo gyvenai iki šiol, žinok, kad rytoj jau nebegalėsiu to padaryti. Ir savo misijai įvykdyti tu rasi kitą... arba tau suras kitą! Aš mielai sutinku, kad tokia nepaprasta moteris kaip tu numato daug ėjimų į priekį.

Prisiekiu, kad ne! Aš tučtuojau išvyksiu su tavimi!

Kaipgi aš galiu tavimi tikėti? Ten, Bretanėje, tu tik ir svajojai pabėgti nuo to žmogaus, kuriam dabar žūtbūt nori tarnauti. Ar tu dabar tokia, kokia buvai tą naktį? Moteris, kurią palikau, buvo pasirengusi bet kokiam beprotiškam poelgiui dėl manęs... ta, kurią dabar sutikau, nerimauja dėl garbumo ir būgštauja, kad įeis kambarinė, kai aš ją bučiuoju!.. Žinai, tokie dalykai stulbina!

Marijana nebesusivaldė.

Ko tu nori? Prisiekiu, kad myliu tave, myliu tik tave, tačiau nugabenti mane į Turkiją būtina!

Ne!

Nepiktai ištartas, šis žodis vis dėlto nuskambėjo rūsčiai. Marijana gailiai sušnabždėjo:

Tu atsisakai?

Taip! Arba veikiau ne! Aš tau leidžiu pasirinkti: aš sutinku nugabenti tave ten, bet paskui vienas grįšiu į savo šalį!

Ji susvyravo, tarsi jis būtų jai smogęs, nuvertė staliuką su brangiu murano stiklu ir susmuko šezlonge, iš kurio buvo pakilusi taip neseniai... ne, prieš visą amžių! Išplėtusi akis ji taip žiūrėjo į Jasoną, tarsi matytų pirmą kartą. Dar niekada jis jai neatrodė toks žavus, toks patrauklus... toks, deja, žiaurus! Ji manė, kad jo meilė jai panaši į jos, tai yra pasirengusi bet kokiam beprotiškam poelgiui , pasirengusi su viskuo sutikti ir viską pakelti dėl keleto laimės valandų... o juo labiau dėl viso gyvenimo meilėje. Ir jam užteko drąsos siūlyti jai tokį negailestingą pasirinkimą!

Ji nepatikliai paklausė:

Tu gali palikti mane... sąmoningai? Palikti mane ten ir išvykti?

Jis sunėrė rankas ant krūtinės ir žiūrėjo į ją nepiktai, bet gąsdinamai ryžtingai.

Ne aš turiu pasirinkti, Marijana, o tu. Aš noriu žinoti, kas rytoj įlips į "Burtininkės" denį: kunigaikštienė Sant'Ana, oficiali jo didenybės imperatoriaus ir karaliaus pasiuntinė, ar... Marijana Bofor!

Netikėtai išgirstas vardas, apie kurį ji slapta svajojo, pervėrė jai širdį. Ji užsimerkė, veidas išblyško kaip vaškas. Pirštai mėšlungiškai įsikibo į sėdynės šilką, tarsi artinantis isterijos priepuoliui, nuo kurio ji mėgintų susilaikyti.

Tu negailestingas... sušnabždėjo ji.

Ne! Aš tiesiog noriu padaryti tave laimingą, net prieš tavo valią, jei reikės!

Ji liūdnai nusišypsojo. Vyriškas egoizmas! Net toks jos dievinamas žmogus jo turėjo, kaip ir Fransis, Fušė, Taleiranas, Napoleonas ir šlykštusis Damianis! Tai visiems jiems būdingas keistas poreikis samprotauti apie moterų laimę ir įsivaizduoti, kad šioje srityje, kaip ir kitose, jie vieni tėra tikrai išmintingi ir žino tiesą! Jiedu, jis ir ji, tiek iškentėjo dėl viso to, kas

juos išskyrė! Nejaugi dabar kliūtis darys pats Jasonas? Nejaugi jis neįstengs dėl meilės nuramdyti savo valdingo išdidumo?

Vėl kilo pagunda, pašėliška, sąmonę temdanti pagunda palikti viską, pulti į jo glėbį ir nieko negalvojant leisti, kad jis išvežtų ją. Jai taip reikalinga jo jėga, vyriška jo šiluma!.. Nors naktis buvo švelni, ji jautėsi sušalusi iki pat širdies! Bet gal dėl to, kad ji per daug iškentėjo, norėdama pagaliau vėl turėti tą meilę, išdidumas dar neleido jai kapituliuoti.

Blogiausia buvo tai, kad ji net negalėjo ant jo pykti ir kad vyriškio akimis žiūrint jis buvo teisus. Bet ji juo labiau negalėjo trauktis... arba visko papasakoti. Ir dar! Kaip dabar Jasonas nekentė Napoleono!

Nusivylusi ir nelaiminga, Marijana vis dėlto pasirinko labiausiai jos charakterį atitinkančią išeitį: kovą.

Atlošusi galvą, ji pažvelgė tiesiai savo mylimajam į akis.

Aš daviau žodį, pasakė ji. Ta misija mano pareiga. Jei jos neįvykdysiu, tu, žinoma, mane taip pat mylėsi, bet mažiau gerbsi! Mūsų šalyje, kaip, manau, ir jūsų, pareiga yra svarbiau už asmeninę laimę. Mano tėvai žuvo ją atlikdami! Ir aš nepasitrauksiu!..

Tai buvo pasakyta ramiai, be pozos. Tiesiog konstatuojant.

Dabar išbalo Jasonas. Jis žingtelėjo jaunosios moters link, bet sustojo ir, nė žodžio netaręs, linktelėjo jai. Paskui dideliais žingsniais perėjo kambarį, atidarė duris ir pašaukė:

Leitenante Benieli!

Karininkas beregint pasirodė, lydimas Žolivalio, kuris tučtuojau neramiai pavelgė į Marijaną, tačiau ši nukreipė žvilgsnį. Sinjoro Dal Nielio grapa, matyt, gerai sudrėkino leitenantą iš vidaus, nes jis buvo daug rausvesnis negu pirma, tačiau jo laikysenai tai nė kiek nepakenkė.

Jasonas iš aukšto nužvelgė jį ir, vos tramdydamas pyktį, pareiškė:

Leitenante, galite ramiai vykti pas Padujos hercogą! Rytoj auštant aš išplauksiu į Bosforą, kur turėsiu garbės nugabenti kunigaikštienę Sant'Aną!

Jūs man duodate garbės žodį? ramiai paklausė šis.

Jasonas sugniaužė kumščius, aiškiai stengdamasis įveikti norą nusukti sprandą šiam mažam įžūliam korsikiečiui, galbūt primenančiam kitą, kuriam nieko negalėjo padaryti.

Taip, leitenante, iškošė jis pro dantis, duodu jums jį! Ir, be to, duodu patarimą: nešdinkitės iš čia, ir kuo greičiau, kol dar tramdau nenumaldomą norą...

Kokį?

Išmesti jus pro langą! Jūsų munduras, jūsų draugai ir kelionė atrodys apgailėtinai. Jūs laimėjote, tad nemėginkite mano kantrybės!

Eikite, prašau jus! - sušuko Marijana išsigandusi, kad nekiltų peštynės.

Beje, Žolivalis jau nepastebimai traukė Benielį už rankos. Šis degė noru pulti amerikietį, bet jam užteko proto įdėmiai pažiūrėti į savo pašnekovų veidus. Jis pamatė, kad Marijana išbalusi ir jos akyse ašaros, Jasonas susinervinęs, Žolivalis nerimauja, ir suprato, jog čia vyksta drama. Jis nusilenkė, gal ne itin pagarbiai, jaunajai moteriai.

Turėsiu garbės ponui Padujos hercogui pranešti, kad imperatoriaus pasitikėjimas neapviltas, o jūsų šviesiausiajai šviesybei linkiu laimingos kelionės!

Ir jums taip pat! Sudie, pone!

Ji jau maldaujamai žiūrėjo į Jasoną, bet dar nespėjus Benieliui dingti, jis šaltai nusilenkė.

Mano pagarba, ponia! Jei jums tai tinka, mano laivas pakels inkarą rytoj rytą, apie dešimtą valandą!.. Jums užteks atvykti į laivą prieš pusvalandį. Linkiu geros nakties!..

Jasonai!.. Pasigailėk!..

Ji ištiesė jam ranką maldaujamai, kad ją paimtų, tačiau jis iš pykčio nieko nematė arba nenorėjo matyti. Nė nežvilgtelėjęs į ją, jis pasuko prie durų ir išeidamas taip trenkė jomis, kad tas trenksmas dar ilgai aidėjo jaunosios moters širdyje.

Ištiesta ranka nusviro, ir nevilties apimta Marijana raudodama susmuko ant grindų.

Ten ją, springstančią ašaromis, ir rado truputį vėliau atbėgęs Žolivalis, kuris nujautė katastrofą.

Dieve mano! susijaudino jis. Taip rimta? Bet kas gi atsitiko?

Sunkiai, plūsdama ašaromis, ji, kapodama žodžius, paaiškino jam reikalo esmę, o jis tuo tarpu, šaltu vandeniu suvilgęs servetėlę, mėgino valyti jai veidą.

Ultimatumas! - galiausiai Marijana ėmė žagsėti. - Šan... tažas! Jis man pasiū... lė pasirinkti! Ir jis pa... pasakė, kad tai... dėl mano laimės!..

Staiga ji įsikibo į Arkadijaus surduto atlapus ir ėmė raudoti:

Aš negaliu... aš negaliu to pakelti!.. Suraskite jį... mano drauge... pasigailėkite!.. Pasakykite... jam...

Ką? Kad jūs pasiduodate?

- Taip! Aš jį myliu! Aš per daug jį myliu!

Žolivalis abiem rankomis suspaudė virpančius jaunosios moters pečius ir privertė ją pakelti galvą.

Taip! Jūs galėsite! Tai aš sakau, kad galėsite, nes jūs teisi! Siūlydamas jums tokį pasirinkimą, Jasonas piktnaudžiavo savo galia, nes žino, kaip jį mylite. Tačiau tai nereiškia, kad, jo požiūriu, jis nėra teisus. Jis imperatoriui nėra nieko įsipareigojęs!..

Ir jis... nemyli manęs!

Jis jus myli! Tik negali suprasti, kad myli jus tokią, kokia esate: nenuoseklią, padūkusią ir užsispyrusią! Tereiktų jums pasikeisti, tapti nuolankia, visad tenkinančia jo norus, ir, nepraėjus nė pusei metų, jis nustotų jus mylėjęs!

Taip manote?

Pamažu Žolivalio įtikinėjimai išsklaidė neviltį, gaubusią Marijaną, atsirado menkutė vilties prošvaistė.

Taip, Marijana, aš taip manau, pasakė jis rimtai.

Bet, Arkadijau, pagalvokite, kas bus Konstantinopolyje! Jis išvyks, ir daugiau niekad jo nebepamatysiu!

Galbūt... bet iki tol jūs gyvensite su juo, visai greta, ankštoje laivo erdvėje, ir taip bus ne dvi tris dienas! Jei jums, kol nuplauksite ten, nepavyks apsukti jam galvos, jūs ne Marijana! Pamirškite prastą jo nuotaiką, įsižeidusio patino išdidumą ir žaiskite jo primestą žaidimą!

Jam kalbant, Marijanos akys pamažu vėl ėmė žvilgėti, o širdyje įsižiebė vilties kibirkštėlė. Ji klusniai išgėrė stiklinę vandens su širdies lašais, kurią senasis bičiulis priglaudė jai prie lūpų, o paskui, atsirėmusi į jo ranką, priėjo prie lango.

Jau buvo naktis, juodame vandenyje auksiniais švituliais spindėjo visur uždegti žibintai. Kartu su gitaros garsais atsklido jazminų kvapas. Apačioje, krantinėje, lėtai vaikštinėjo porelės... susiglaudę tamsūs siluetai. Praplaukė vėliavomis papuošta gondola su lieknu gondolininku paskuigalyje, ir džiugus moters juokas išsprūdo pro užtrauktas užuolaidas.

Marijana atsiduso ir ranka stipriai įsikibo į Žolivalio rankovę.

Apie ką galvojate? sušnabždėjo jis. Jums geriau?

Ji susvyravo sutrikusi, bet šio ištikimo draugo akivaizdoje nenorėjo veidmainiauti.

Aš galvoju apie tai, liūdnai tarė ji, kaip tokia naktis tinka meilei!..

Be abejo! Bet pagalvokite ir apie tai, kad ši nesėkminga naktis padarys dar malonesnes kitas naktis! Niekas neprilygsta Rytų naktims, mano brangusis vaike, ir jūsų Jasonas dar nežino, kam save pasmerkė!

Paskui Žolivalis ryžtingai uždarė langą, kad nesimatytų šios pernelyg nuostabios nakties, ir nuvedė Marijaną į nedidelį rokoko stiliaus saloną, kur buvo paruošta vakarienė.

Šeštas skyrius

Verpetas

Lova susvyravo. Marijana mieguista apsivertė ant kito šono ir įbedė nosį į pagalvę, mėgindama atsikratyti nelabai malonaus sapno, bet lova tebesvyravo, ir ji galutinai pabudo.

Tuo metu sugirgždėjo kažkokia takelažo dalis, ir ji prisiminė, kad yra jūroje.

Marijana nepatenkinta pažvelgė į blizgančiu variu įrėmintą iliuminatorių. Pro bangų purslus matėsi pilka besaulė diena. Šaižiai švilpė vėjas. Audrotą liepą Adrija buvo rudeniškai niūri.

"Tinkamas oras šios kelionės pradžiai", liūdnai pamanė Marijana.

Veneciją jie paliko tik vakare, nors Jasonas buvo kitaip žadėjęs. Korsarui vėl kilo noras užsiimti pusiau kontrabandine prekyba, ir jis visą dieną krovė venecijietišką vyną, iš kurio tikėjosi pelno Turkijos turguje, kur ne visada buvo paisoma Korano ir kur užsienio prekybos agentai turėjo daug klientūros. O ką jau kalbėti apie aukščiausią valdovą, labai mėgstantį šampaną!

Taigi, - pareiškė korsaras Žolivaliui, kurį tas noras pasipelnyti veikiau linksmino, negu šokiravo, kelionė man nebus bevaisė.

Jasonas Boforas keleivių laukė prie išorinio trapo. Sutiko juos perdėtai pagarbiai pasisveikindamas, dėl to Marijanai ir sustingo širdis, ir sukilo pyktis, kurio pakako, kad Jasonas vėl nusiteiktų karingai. Priimdama jo pasiūlytą žaidimą, ji kilstelėjo savo žavią nosytę ir ironiškai pažvelgė į korsarą.

Mes atvykome paskirtu laiku, kapitone? O gal vakar ką ne taip supratau?

- Jūs viską gerai supratote, ponia, - sukandęs dantis sumurmėjo Jasonas, kurio tikrai prasta nuotaika vis dėlto neišsiliejo kreipiniu "šviesiausioji šviesybe" ir trečiuoju asmeniu. Dėl komercinių priežasčių tenka išplaukti kiek vėliau. Prašau dovanoti man, bet taip pat malonėkite neužmiršti, kad šis brigas ne karinis laivas, ir jei jums reikaligas kariškas tikslumas, geriau paprašykite savo admirolo Hantomo fregatų!..

Ne karinis laivas? Aš ten matau patrankas! Man rodos, ne mažiau kaip dvidešimt? Kam gi jos jums? Banginių medžioklei? saldutėliu balseliu paklausė Marijana.

Matyt, šis svaidymasis kandžiais žodeliais smarkiai sunervino jūreivį jis sukando dantis, sugniaužė kumščius, bet prisivertė susivaldyti, nors ir labai norėjo pasiųsti keleivę kuo toliau.

- Dabar, ponia, kiekvienas prekybinis laivas turi būti pasirengęs gintis, nors jūs to ir negalite žinoti!

Jaunoji moteris, regis, nusprendė jį pribaigti. Jos šypsena tapo dar malonesnė.

- Aš daug ko nežinau, kapitone, bet tegul mane pakaria, jei šis laivas prekybinis! Net aklas mato, kad jis pastatytas tam, kad skrietų jūromis, o ne vilktųsi pilnu pilvu.

Tikrai tai korsaras, suriko Jasonas, bet neutralus korsaras! Ir jei neutralus korsaras nori užsidirbti gyvenimui per jūsų prakeikto imperatoriaus prakeiktą blokadą, jis turi griebtis prekybos! Dabar, jei nebeturite klausimų, noriu parodyti jūsų kajutę.

Nelaukdamas atsakymo, jis energingai nuvedė ją deniu, kur laivo varinės dalys spindėjo žibintų šviesoje, ir nepastebėjęs parvertė liesoką, juodai apsirengusį vidutinio ūgio žmogų, netikėtai išėjusį iš kabinos.

O! Tai jūs, Džonai? Atleiskite, aš jūsų nepastebėjau! atsiprašė jis dirbtinai šypsodamasis. Tuojau jus supažindinsiu! Kunigaikštiene, prieš jus daktaras Leitonas, laivo gydytojas. Kunigaikštienė Korada Sant'Ana, pridūrė jis, sąmoningai pabrėždamas vardą.

Jūsų laive yra gydytojas? nuoširdžiai nustebusi sušuko jaunoji moteris. Jūs labai rūpinatės savo žmonėmis, tai labai malonu, kapitone! Bet kodėl neužsiminėte apie šį Eskulapo mokinį savo ekipaže?

Tiesiog dėl to, kad jo nebuvo! Ir aš ne kartą esu apgailestavęs, kad mano draugas Leitonas negali man padėti.

Jasono draugas? Marijana pažiūrėjo į gelsvai išblyškusį gydytojo veidą. Jo akys buvo šviesios, neaiškios spalvos, giliai įdubusios, skvarbios ir vertinančios akys, kurių šaltą dėmesį ji pajuto.

Tylėdamas ir nė nešyptelėjęs, gydytojas nusilenkė Marijanai, ir ji instinktyviai pajuto, kad ne tik nepatiko tam žmogui, jis apskritai nepritaria tam, kad laive būtų moteris. Ji nusprendė ateityje kiek įmanoma vengti daktaro Leitono, nes neturėjo nė menkiausio noro matyti negyvo jo veido. Bet, suprantama, dar reikėjo sužinoti, kas sieja Jasoną ir šį niūrių subjektą...

Žolivalis nuėjo įsikurti denio paskuigalyje esančioje patalpoje, Grakchas priekiniame denyje, kur buvo ekipažas, o Marijana su Agata tuo tarpu įsitaisė kajučių aukšte.

Įėjus į savo kajutę, jaunajai moteriai nusmelkė širdį: ši buvo atnaujinta ir aiškiai skirta moteriai. Brangus persiškas kilimas dengė išvaškuotas raudonmedžio grindis, gražūs tualeto reikmenys išdėlioti ant jiems skirto staliuko, o melsvai žalios šilko užuolaidos dengė iliuminatorius ir kabantį gultą, ant kurio pūpsojo pūkinės pagalvės. Jos taip akivaizdžiai rodė švelnų įsimylėjusio žmogaus rūpinimąsi, kad Marijana susijaudino. Ši patalpa taip parengta, kad jai būtų gera, kad ji čia jaustųsi laiminga! Bet... Ji ryžtingai nuvijo graudulį ir prisižadėjo, kad rytoj vis dėlto padėkos laivo šeimininkui už dėmesingumą. Visą vakarą nei Marijana, nei jos kambarinė neišėjo iš kajutės. Jos dėliojo daiktus ir pamažu įsikūrė, o tam prireikė daug laiko.

Agatai buvo skirtas gultas ir tualetinis staliukas mažyčiame kambarėlyje su vienu iliuminatoriumi greta šeimininkės kajutės. Ji įsikūrė jame šiek tiek nepatikliai, nes jūra baugino ją.

Marijana išsitiesė ant gulto, nusižiovavo, bet paskui atsisėdo suraukusi nosį. Laive sklido keistas kvapas, tiesa, labai silpnas, bet nemalonus, kurį ji pajuto vos atėjusi čia, ir tai ją nustebino, nes ši plėkais atsiduodanti smarvė, tarsi čia būtų seno purvo, atrodė neįmanoma švara spindinčiame laive.

Akimis susiradusi medyje įtaisytą laikrodį ir pamačiusi, kad jau dešimt valandų, Marijana nutarė keltis, nors ir nelabai noromis. Tiesa, ji pajuto alkį, nes išvakarėse nebuvo nieko valgiusi.

Ji dar dvejodama gulėjo, kai atsidarė durys ir įėjo Agata su padėklu, tokia pat ori ir tvarkinga kaip šeimininkės namuose Paryžiuje. Kartu su ja įžengė Žolivalis, vilkintis rytiniu kostiumu. Vikonto nuotaika buvo puiki.

Atėjau sužinoti, kaip praleidote naktį, tarė jis linksmai, - ir šiaip pažiūrėti, kaip įsikūrėte! Bet matau, kad jums nėra kuo skųstis! Velniai griebtų! Šilkai, kilimai! Mūsų kapitonas priėmė jus deramai!

O argi jūs įsikūrėte prastai?

- O ne! Aš įsikūriau beveik taip pat kaip ir visi, tai yra su komfortu... spartietišku, bet visai pakankamu! Ir švara šiame laive pranoksta visus lūkesčius.

Dėl švaros sutinku, bet tas kvapas... kvapas, kurio kilmės niekaip negaliu nustatyti. Jūs nejaučiate? O gal jūsų kajutėje jo nėra?

Yra! Aš užuodžiau, pasakė Žolivalis sėsdamas ant gulto, kad pasmaguriautų pyragaičiais, nors jis ir labai silpnas... Bet nepatikėjau savo uosle!

Nepatikėjote? Kodėl gi?

- Todėl, kad...

Žolivalis minutėlę patylėjo, sukramtė kąsnį, paskui labai rimtai kalbėjo toliau:

Todėl, kad vieną kartą gyvenime esu uodęs tokį kvapą, tik stipresnį, tikrą smarvę. Tai buvo Nante, krantinėje... netoli vergų laivo. Vėjas pūtė nuo jo pusės.

Marijana pylusi į puodelį kavos, sustingo. Ji nepatikliai pažvelgė į savo bičiulį.

Toks pat kvapas? Jūs esate įsitikinęs?

Kaip tik toks! Bent kartą jo pauostęs, niekada neužmirši! Prisipažįstu, kad dėl jo man visą naktį buvo neramu.

Marijana tokia drebančia ranka padėjo kavinuką, kad ant padėklo servetėlės išplito didelė ruda dėmė.

Juk nemanote, kad Jasonas vertėsi ta šlykščia prekyba?

Ne, nes tada, kad ir daug kartų plovus ir rūkius, kvapas būtų kur kas stipresnis. Bet aš savęs klausiu... ar jis negalėjo... nors vieną kartą vežti vergų?

Tai neįmanoma! - karštai paprieštaravo Marijana. - Arkadijau, prisiminkite, prieš šešis mėnesius "Burtininkę" Siurkufas buvo pagrobęs ir atplukdęs į mūsų susitikimo vietą! Jei Jasonas būtų vertęsis ta šlykščia prekyba, Siurkufas iš karto būtų užuodęs tą kvapą... Pagaliau galiu priminti, kad Jasonas, versdamasis kontrabanda, gabeno vyną, o ne žmonių kūnus.

Ji drebėjo iš pasipiktinimo ir, dėdama puoduką ant lėkštutės, apvertė jį. Žolivalis pritariamai nusišypsojo.

Nusiraminkite! Tuojau imsite priekaištauti, kad mūsų draugą laikau niekingu vergų pirkliu! Juk aš nieko panašaus nesakiau. Beje, drįstu jus nuvilti. Jei Siurkufas ir būtų ką nors pastebėjęs, jis nebūtų protestavęs. Ir jis savo laivais yra gabenęs "juodmedį".

Geras laivo savininkas nebūna per daug skrupulingas! Vis dėlto aš, kaip ir jūs, stebiuosi tuo keistu kvapu.

Kuris galbūt visai nesusijęs su tuo, apie ką kalbate. Be to, jūs tik vieną kartą esate jį uodęs.

Tokie dalykai neužmirštami, griežtai atšovė Arkadijus. Joks plovimas negelbės, ir jei tik šiame laive nebuvo geltonosios maliarijos epidemijos...

Gana apie tai, Arkadijau! Neskaudinkit manęs. Jūs klystate... Galbūt kur nors yra nudvėsusių žurkių. O kur dabar Jasonas?

Šturmano kabinoje, priekiniame denyje. Norite nueiti pas jį?

Po švelnia ironija slėpėsi nerimas, bet Marijana ramiai įsipylė dar vieną puodelį kavos... Aukštoje kajutėje pasklido karšto gėrimo aromatas, nustelbęs nemalonų kvapą.

Aš privalau!..

Tai nėra būtina, jei tik jūs nenorite pralinksminti ekipažo dar vienu susirėmimu, kaip vakar vakare! Man regis, mūsų škiperio nuotaika labai prasta, nes prieš eidamas į kabiną jis denio paskuigalyje pakėlė baisų triukšmą dėl netinkamai sudėtų statinių.

Marijana labai rūpestingai šluostėsi lūpas, dėl to galėjo būti nuleidusi vokus ilgomis riestomis blakstienomis, ir Žolivaliui pasirodė, kad už jų slypi nepasitenkinimas. Tačiau ji atsakė nepaprastai ramiu balsu:

O aš ir nesirengiu su juo susitikti. Tiesiog noriu denyje pakvėpuoti grynu oru ir pamankštinti kojas.

Oras bjaurus: jūra audringa ir lyja.

Mačiau. Bet man reikia tyro oro. Arkadijau, mudu kartu pasivaikščiosime, jei teiksitės užeiti pas mane po pusvalandžio. Iš jūsų veido matau, kad tuojau sugalvosite įtikinamą priežastį sukliudyti man išeiti... pavyzdžiui, kad aš, be Agatos, esu vienintelė moteris laive, o komandoje beveik šimtas vyrų. Tuščios pastangos! Neketinu lindėti šioje skylėje ir pirmiausia dėl to, kad esu tikra, jog Jasonas niekada neperžengs mano slenksčio!.. Aš teisi?

Žolivalis nieko neatsakė. Jis gūžtelėjo pečiais ir nuėjo prie durų, laviruodamas tarp atidarytų kelioninių skrynių, iš kurio lindo kaspinai ir rauktinukai.

Kai jis išėjo, Marijana pasigedo kambarinės, kad jai padėtų susitvarkyti, bet, pasirodo, ši taip pat buvo dingusi. Tik silpnas tarsi mirštančiosios balsas pasigirdo Marijanai šūktelėjus. Įbėgusi į kambarinės kajutę, ji rado vargšę Agatą sėdinčią ant gulto ir vemiančią į iškrakmolytą savo prijuostę. Jos koketiškumo ir orumo neliko nė kruopelytės. Tebuvo maža būtybė pažaliavusiu veidu, kuri, įėjus šeimininkei, sunkiai pakėlė apsiblaususias akis.

Dieve mano, Agata! Tu taip sergi? Bet kodėl nieko nesakei?

Tai... atsitiko staiga. Kai nunešiau padėklą, pasijutau prastai, ir atėjusi čia... Taip turėjo būti... tas keptų kiaušinių ir lašinukų kvapas! O-o-o!..

Prisiminusi maistą, kambarinė pasilenkė prie prijuostės ir vėl ėmė vemti.

Tavęs negalima taip palikti! nusprendė Marijana ir pirmiausia vietoj prijuostės padavė dubenį. - Juk tame prakeiktame laive yra gydytojas! Einu paieškoti jo! Tiesa, atrodo jis nemaloniai, bet padės tau.

Ji paskubomis suvilgė Agatos veidą gaiviu vandeniu ir odekolonu, davė jai druskos buteliuką, paskui apsivilko medaus spalvos audinio glaudžiai aptempiantį figūrą paltą, susisagstė jį iki pat kaklo, kad nesimatytų naktinių marškinių, apsigaubė šaliku ir nubėgo prie laiptų, vedančių į denį. Ji sunkiai užsiropštė į viršų.

Kaip tik tuo metu brigas grūmėsi su viesulu. Jūra kunkuliavo po forštevenių, ir Marijana mėšlungiškai kabinosi į turėklus, kad keliais nenuslystų žemyn. Užsikabarojus į viršų, ją pribloškė smarkus vėjas, pūtęs nuo laivagalio pusės. Paskubomis surištas šalikas beregint nuskriejo ir ilgos juodos plaukų sruogos ėmė plaikstytis kaip lianos. Tuščias denis tai kilo į viršų, tai leidosi žemyn. Jaunoji moteris pasisuko į denio paskuigalį, ir vėjas užgniaužė jai kvapą. Laivas skubėjo gelbėtis nuo štormo. Aplinkui kilo putotos bangų keteros, takelažas gailiai raudojo, o burių pliaukšėjimas priminė kažkieno nepatenkintą murmėjimą. Paskui-

galyje, kurį su viršutiniu deniu jungė keli statūs laipteliai, ji pamatė vairininką. Susisupęs neperšlampamu apsiaustu, jis atrodė susiliejęs su laivu, tvirtai stovėjo išsižergęs, o rankos buvo įsikibusios į vairą. Pakėlusi galvą, ji dar pamatė, kad visa arba beveik visa pamaina įsiropštė į rėjas ir pašėliškai skubėdama gitovais tvirtina bramselius, marselius ir grotus, nuleidžia didįjį foką, vėjuje palikdama mažąjį.

Staiga kaip iš dangaus nukrito gal tuzinas mažų beždžionių, kurios ėmė lakstyti deniu. Kažkas taip smarkiai pastūmė Marijaną, kad ji nulėkė prie laiptų ir, įsitvėrusi į juos, per stebuklą išsilaikė nepargriuvusi. Jūreivis nieko nepastebėjo ir nubėgo toliau.

Atleiskite jam, ponia! Manau, jis tiesiog nepastebėjo jūsų, pasigirdo už nugaros sodrus žemas balsas. Jums reikia pagalbos?

Marijana atsigręžė, nubraukė savo sulipusius plaukus ir nustebusi, o kartu ir baimingai pažvelgė į priešais stovintį žmogų.

Ne ne... pasakė ji mašinaliai, dėkoju jums...

Jis tuoj pat nuėjo, grakščiai, tarsi šaipydamasis iš netvarkingų laivo judesių. Suglumusi, neįstengdama suprasti, kas ją taip nustebino, jaunoji moteris keistai išsigandusi ir susižavėjusi žiūrėjo, kaip jis dingsta iš akių. Ji taip neseniai buvo pragare, kad dar nespėjo atsikratyti antipatijos tamsiaodžiams žmonėms. Ją užšnekinęs jūreivis buvo toks pat juodas kaip Istar ir jos seserys! Tiesa, truputį šviesesnis trys Damianio vergės buvo juodmedžio spalvos, o šis atrodė išlietas iš paauksuotos bronzos. Ir Marijana, instinktyviai pasibjaurėjusi, nes dar neužmiršo skriaudos ir baimės, atvirai prisipažino sau, kad niekada nebuvo sutikusi tokio gražaus žmogaus.

Basas, kaip ir visas ekipažas, užsitempęs siauras drobines kelnes iki kelių, stipriu raumeningu liemeniu, jis buvo panašus į didelį plėšrūną, ir tokia jo išvaizda baugino. Buvo malonu žiūrėti į jį, vikriai kaip gepardas, besiropščiantį vantais... Ir prabėgomis pamatytas veidas negadino bendro įspūdžio, o priešingai!

Taip ji mąstė, kol buvo sugriebta už rankos ir veikiau užtempta į denio paskuigalį negu mandagiai užvesta.

Ką jūs čia veikiate? suriko Jasonas Boforas. Kokio velnio išėjote tokiu oru? Norite, kad jus nusviestų už borto? Jis atrodė labai nepatenkintas, bet Marijana su slaptu pasitenkinimu pastebėjo, kad priekaištais maskuojamas susirūpinimas.

- Aš ieškojau jūsų gydytojo. Agata smarkiai susirgo. Reikalinga pagalba. Jai pasidarė bloga benešant man pusryčius.

O kodėl ji ėjo pusryčių? Jūsų kambarinei nėra kas veikti kambuze, kunigaikštiene. Dėkui Dievui, šiame laive pakanka tarnų, besirūpinančių vidaus reikalais. Štai Tobis, kaip tik jis privalo žiūrėti, kad jums nieko netrūktų.

Iš kambuzo su atliekų kibiru išėjo dar vienas negras. Jis buvo apkūnus, o ant plinkančio viršugalvio styrojo juokingas žilų plaukų kuokštas. Išvydus šeimininką, jo veide pasirodė nerūpestinga šypsena, panaši į baltutėlį pusmėnuliuką.

Nueik ir pasakyk daktarui Leitonui, kad apačioje yra ligonė! paliepė korsaras.

Jūsų laive daug negrų? nesusilaikė nepaklaususi Marijana ir truputį susiraukė.

O kas yra? Jūs jų nemėgstate? atšovė Jasonas, pastebėjęs jaunosios moters miną. Aš esu iš šalies, kur jų knibždėtę knibžda, ir, kaip esu pasakojęs, mano žindyvė buvo negrė. Aplinkybė nelabai įprasta Anglijoje arba Prancūzijoje, tačiau Čarlstone ir visuose Pietuose tai normalu. Bet į jūsų klausimą atsakau, kad čia jų yra du: Tobis ir jo brolis Natanas. Ak ne, užmiršau: trys. Čjodžijoje paėmiau į laivą dar vieną.

Čjodžijoje?

Taip, vieną etiopą! Vargšelis pabėgo nuo jūsų mielų bičiulių turkų, kurių vergas buvo, ir aš jį atsitiktinai sutikau uoste, kai atvykau krovinio. Štai ten galite jį pamatyti, jis sėdi ant rėjos.

Marijanos nugara perbėgo šiurpulys, bet visai ne dėl to, kad tokiu metų laiku temperatūra buvo pernelyg žema. Ją taip apstulbinęs žmogus jai pasirodė, kad jo akys iš tikrųjų buvo šviesios, yra pabėgęs vergas. O kiti tarnai, apie kuriuos užsiminė Jasonas, taip pat pabėgę? Jai buvo nemalonu prisiminti, ką kalbėjo Žolivalis. Ji negalėjo pakelti jokių abejonių savo mylimojo padorumu, todėl nutarė pagudrauti.

Aš pastebėjau jį. Jūsų "vargšelis" gana gražus... ir taip skiriasi nuo šio, pridūrė ji rodydama į Tobį, kuris pylė šiukšles už borto. Ir jis pabėgęs vergas?

Negrai, kaip ir baltieji, yra įvairių rasių. Etiopai save laiko Sabos karalienės ir Saliamono sūnaus palikuonimis. Jų bruožai yra subtilesni ir tauresni negu kitų afrikiečių... ir jie yra nepaprastai išdidūs, o tai nesiderina su vergija. Kai kurių jų oda būna šviesesnė, kaip, pavyzdžiui, šio. O kodėl jūs manote, kad Tobis ir Natanas yra bėgliai? Jie nuo pat gimimo tarnauja mano šeimai. Jų tėvai buvo visai jauni, kai mano senelis juos nusipirko.

Šaltukas virto speigu. Marijanai pasirodė, kad ji vėl pateko į naują ir nelabai normalų pasaulį. Ji niekada neįsivaizdavo, kad Jasonas, laisvosios Amerikos pilietis, į vergiją gali žiūrėti kaip į visai natūralų dalyką. Be abejo, ji žinojo, kad, anot Žolivalio, prekyba "juodmedžiu" nuo 1807 metų uždrausta Anglijoje ir kėlusi nepasitenkinimą, nors ir leidžiama, Prancūzijoje, klestėjo Jungtinių Valstijų pietuose, kur juodoji darbo jėga garantavo šalies gerovę. Be abejo, ji žinojo, kad "pietietis" Jasonas, gimęs Čarlstone, užaugo tarp negrų, kurie dirbo tėvo plantacijoje. (Kartą jis su savotišku švelnumu pasakojo jai apie savo juodaodę žindyvę Deborą.) Bet tai, kas jai visada atrodė abstraktu ir tarsi netikra, dabar iškilo kaip niūri realybė. Priešais ją stovėjo kitas Jasonas Boforas: vergų savininkas, apie žmonių pirkimą ar pardavimą kalbantis nė kiek nesijaudindamas. Matyt, jam tai buvo visai natūralus dalykas. Turint galvoje dabartinius jų santykius, Marijanai turbūt vertėjo nuslėpti savo nuomonę. Tačiau ji nesugebėjo priešintis širdžiai.

Vergai! Kaip keistai šis žodis skamba tavo lūpose! sušnabždėjo ji ir nejučia pastebėjo, kad jų santykius Jasonas daro nenatūraliai ceremoningus ir naiviai negailestingus. Juk tu man visada buvai laisvės pavyzdys, net simbolis!

Pirmą kartą per pokalbį Marijana pajuto atviraširdišką nustebusį mėlynų akių žvilgsnį, bet pagiežinga šypsena anaiptol neatrodė draugiška.

Jūsų imperatorius šį žodį turi tarti taip pat lengvai: tapęs pirmuoju konsulu, jis grąžino vergiją ir revoliucijos panaikintą

prekybą! Sutinku, kad Luiziana jam padėjo atsikratyti daugelio problemų, bet nesu girdėjęs, kad San Domingo gyventojai liaupsintų jo liberalizmą.

Palikime imperatorių ramybėje! Kalbame apie jus, tik apie jus!

Ar ne per daug garbės man teikiate, man ir mano tėvynainiams, priekaištaudama dėl mūsų gyvenimo būdo? Geriau nereikia! Vis dėlto pasistengsiu paaiškinti: aš negrus pažįstu geriau negu jūs... Dauguma jų yra puikūs žmonės, ir jie man patinka, bet proto turi ne daugiau negu mažas vaikas, ir čia jūs nepajėgsite nieko pakeisti! Jie kilniaširdžiai, kaprizingi, liūdni, linksmi, bet jiems būtina vadovauti!

Rimbo kirčiais? Šiekštais prie kojų ir elgiantis prasčiau negu su gyvuliais? Nė vienas žmogus, kad ir kokios spalvos jo oda būtų, negimsta vergijai... Ir norėčiau žinoti, ką apie jūsų požiūrį pamanytų tas Boforas, kuris Karaliaus Saulės laikais paliko Prancūziją, kad išvengtų persekiojimo?

Iš to, kaip Jasonas sukando žandikaulius, Marijana suprato, kad jo kantrybė baigia išsekti, bet ji pati norėjo įtūžti! Jau verčiau karštas susirėmimas negu dirbtinis protokolinis mandagumas!

Korsaro akys patamsėjo, lūpų kamputyje staiga atsirado niekinama raukšlelė, ir jis gūžtelėjo pečiais.

Tas Boforas, vargše kvailele, įkūrė mūsų plantaciją Fai Blanšą, ir tai jis nupirko pirmuosius vergus. Bet negrams neteko skųstis savo likimu! Galite paklausti Tobį ir Nataną! Jei tada, kai sudegė mūsų dvaras, aš būčiau sumanęs paleisti juos į laisvę, jie būtų numirę prie mūsų durų!

Aš nesakiau, kad buvote blogas šeimininkas, Jasonai...

O ką gi jūs tuomet sakėte? Gal man pasivaideno tos užuominos apie šiekštus ir elgesį kaip su gyvuliais? Bet aš tikrai stebiuosi, ponia, kad jūs tokia karšta laisvės gynėja! Jūsų aplinkos moterys paprastai retai vartoja šį žodį. Dauguma jų vergijoje įžvelgia tam tikrą malonumą ir žavumą ir net garbina ją! Ir juo blogiau, kad jūs šio žodžio nemėgstate! Todėl turbūt galima sakyti, kad jūs nė nesate tikra moteris! Užtat jūs laisva, ponia! Visiškai laisva, laisvesne būti negalima, kad viską

sugriautum, viską sunaikintum aplink save ir savo gyvenimą, ir kitų! Ak, koks nuostabus dalykas moters laisvė! Ji suteikia jai visas teises! Ir ji sukuria keistus automatus, karštai prisirišusius prie savo karūnų ir povo plunksnų!..

Atėjęs Žolivalis nutraukė Jasono tiradą įtūžęs šis šaukė taip garsiai, kad visas laivas galėjo girdėti. Jis per ilgai tvardėsi ir dabar leido išsiveržti savo pykčiui. Pamatęs geraširdišką vikonto veidą, Jasonas įniršęs suriaumojo:

Nuveskite šią damą į jos kajutę! Garbingai, kaip dera nepriklausomai laisvės imperijos pasiuntinei! Ir kad jos čia nebematyčiau! Kapitono tiltelis ne vieta moteriai, net laisvai! Ir niekas neprivers manęs pakęsti jos buvimą! Aš taip pat laisvas!

Apsisukęs ant kulnų, Jasonas dviem šuoliais nulėkė nuo laiptų ir įpuolė į šturmano kabiną, kurioje užsirakino.

Ką jūs jam padarėte? paklausė Žolivalis prieidamas prie Marijanos, kuri, įsikibusi į lejerį, grūmėsi su vėju ir kartu stengėsi susivaldyti, kad nepravirktų...

Nieko! Aš tik norėjau jam paaiškinti, jog vergija - bjaurus dalykas ir gėda, kad čia, laive, yra keletas tų nelaimingųjų, kurie net neturi teisės būti žmonėmis! Ir jūs pats matote, kaip jis su manimi pasielgė!

Ak... vadinasi, dabar judu susikibote dėl žmonių santykių? nustebo Arkadijus. Dieve mano! Marijana! Argi jums neužtenka priežasčių kivirčytis su Jasonu, kad dar veliatės į problemas, visiškai nesusijusias su jumis? Tikrai atrodo, kad jums malonu kankinti vienam kitą! Jis trokšta apkabinti jus, ir jūs dėl menkniekio esate pasirengusi pulti jam į kojas, bet kai būnate kartu, šiaušiatės vienas prieš kitą kaip du įnirtę gaidžiai! Be to, jūs tai darote viso ekipažo akivaizdoje!

Bet, Žolivali, prisiminkite kvapą!

Jūs jam tai pasakėte?

Ne, nespėjau. Jis akimirksniu užsiplieskė!

Na, tai dar nieko! Bet kodėl jūs į viską kišatės, mano brangusis vaike? Kada gi suprasite, kad vyrai turi savo gyvenimą, kurį gyvena taip, kaip jiems atrodo geriau. Na, eime, - pridūrė jis ramiau, aš nuvesiu jus į jūsų kajutę. Ir tegul mane Dievas

nubaudžia, jei dar bent kartą paleisiu jus vieną, pirma neįsitikinęs, kad tai būtina!

Marijana įsikibo į pasiūlytą draugo ranką ir klusniai nuėjo su juo. Jiems reikėjo praeiti pro jūreivius, kurie susidomėję klausėsi viso barnio. Marijana matė jų šypsenas, kurios ją trikdė, nors ji ir stengėsi dėtis atidžiai besiklausanti Žolivalio samprotavimų apie orą.

Bet prieš nusileisdama laiptais žemyn ji pamatė prie grotstiebio prisiglaudusį žmogų, apie kurį neseniai buvo kalbėta: tamsiaodį bėglį. Jis taip pat žiūrėjo į ją, bet nesišypsojo. Jo akių, tikrai pilkšvai mėlynų, žvilgsnyje glūdėjo liūdesys. Nesuprantama jėga privertė Marijaną prieiti prie jo.

Kuo jūs vardu? paklausė ji beveik droviai.

Jis išsitiesė, kad atsakytų į klausimą. Marijaną vėl apstulbino keistas šio žmogaus veido bruožų harmoningumas ir neįprastai šviesios akys. Be tamsios odos, bėglys vergas neturėjo jokių negroidinių bruožų. Nosis tiesi, plona, burna graži. Truputį linktelėjęs, jis sušnabždėjo:

Kalebas... jūsų paslaugoms!

Marijana pajuto nuoširdžią užuojautą šiam nelaimingajam, kuris tebuvo užguitas gyvulys. Ji svarstė, ką gi jam pasakius, ir, prisiminusi Jasono žodžius, paklausė:

Jūs žinote, kad vykstame į Konstantinopolį? Man sakė, kad pabėgote nuo turkų. Ar nebijote...

Kad mane sugaus? Ne, ponia. Jei nepaliksiu laivo, nebus ko bijoti. Dabar esu ekipažo narys, ir kapitonas neleis, kad paliestų nors vieną jo žmogų! Tačiau... Dėkoju už jūsų gerus ketinimus, ponia!

Ak, niekai... Beje, jūs Turkijoje išmokote italų kalbos?

Iš tikrųjų! Ten vergai dažnai gerai auklėjami. Aš kalbu ir prancūziškai, truputį padvejojęs pridūrė jis ta kalba.

Matau...

Linktelėjusi galva, Marijana pagaliau nuėjo prie laiptų, kur laukė Žolivalis.

Jumis dėtas, pašaipiai tarė jis, aš neplepėčiau su jūreiviais. Mūsų škiperis tikrai gali įtarti, kad kurstote maištą. Įsikarščiavęs jis be jokių ceremonijų surakins jus pančiais!

Ir aš manau, kad jis gali taip padaryti, bet, Arkadijau, negaliu nuslėpti savo gailesčio tam vargšui. Vergas... ir dar pabėgęs... tai labai liūdna! Argi galima nesibaisėti pagalvojus, kaip jis kentėtų, jei būtų sugautas!

Labai keista, tarė Žolivalis, bet jūsų bronzinis jūreivis man nekelia jokios užuojautos. Gal dėl savo išvaizdos. Kiekvienas šeimininkas, net žiauriausias ir nedrebantis dėl kiekvieno sū, gerai pagalvos prieš suduodamas tokiam oriam vergui. Jis per daug gražus! Ir, be to, juk jis pats pasakė, kad čia nieko nebijo. Jį gina Amerikos vėliava.

Marijanos kajutėje tvyrantis kvapas gniaužė gerklę. Be abejo, Agata rimtai susirgo. Bet kaip tik tuo metu, kai Marijana įėjo vidun, daktaras Leitonas uždarė mažosios kajutės, kur gyveno kambarinė, duris.

Marijanai jis pasakė, kad beladonos prigirdyta mergina kietai miega, ir pridūrė, kad jos negalima trikdyti. Bet jo tonas jaunajai moteriai nepatiko taip pat kaip ir kajutės vaizdas.

Visur mėtėsi nešvarūs baltiniai, o ant tualetinio staliuko stovėjo dubuo su gelsvu dvokiančiu skysčiu. Viskas buvo padaryta aiškiai sąmoningai ir visai atitiko tai, ko Marijana manė galinti tikėtis iš daktaro Leitono.

Kaip čia dvokia! pasipiktino Žolivalis ir puolė atidaryti iliuminatorių. Vien nuo šito kvapo galima susirgti jūros liga!

Ligos retai kada maloniai kvepia! sausai atšovė Leitonas eidamas prie durų.

Tačiau Marijana sulaikė jį ir, rodydama į ant savo gulto išdėliotus tualeto reikmenis, kandžiai paklausė:

Tikiuosi, jums užteko servetėlių, daktare? Ir jūs nesinaudojote nei tais daiktais, nei mano suknelėmis?

Išbalęs veidas sustingo, žvilgsnyje švystelėjo šaltas žaibas, o lūpas jis suspaudė dar kiečiau. Vilkintis tamsiais rūbais, ilgais, ant apykaklės krintančiais šiurkščiais plaukais, Džonas Leitonas buvo rūstaus kvakerio atkaklumo pavyzdys. Galbūt jis ir buvo vienas iš jų, nes jo maniera apžiūrinėti neapsakomo grožio Marijaną beveik kėlė pasibjaurėjimą. Ji vėl susimąstė, kaip toks žmogus sugebėjo susidraugauti su Jasonu. Jis kur kas geriau sutartų su Pilara!

Marijana įpykusi nuvijo šalin nemalonų Jasono žmonos paveikslą. Pakanka žinoti, kad ji dar gyva, nors ir uždaryta tyliame Ispanijos vienuolyne, ir neverta jos prisiminti!

Tuo tarpu Leitonas numaldė akivaizdų pykčio priepuolį. Su didžiausia panieka jis nusilenkė ir išėjo, Žolivalio akių nulydėtas, šis nežinojo, juoktis jam ar pykti, ir galiausiai nusprendė būti ramus.

Nepatinka man to tipo fizionomija! Dėkui Dievui, kad nepasigendu jo paslaugų. Gydytis pas jį turėtų būti sunki bausmė! tarė jis gūžtelėjęs pečiais. Tik pamanykit, jį reikės kasdien pakęsti prie pietų stalo.

Aš tai jau nekentėsiu! pareiškė Marijana. Jei man uždrausta eiti į denio paskuigalį, aš ten nė kojos nebekelsiu! Valgysiu savo kajutėje... ir nemanau trukdyti jums pasielgti taip pat!

Pažiūrėsiu. O dabar grįžkime į denį ir pasivaikščiokime. Noriu surasti Tobį, kad sutvarkytų visa tai. Antraip jums gali dingti apetitas, tačiau... jumis dėtas, aš nekiūtočiau kajutėje! Jei norite patraukti mylimojo dėmesį, vargu ar tai pavyks padaryti užsidarius. Pasirodykite, velniai griebtų! Ir visu žavumu! Sirenos negrįžtų į savo povandenines olas, jei joms pasitaikytų tikrai patrauklus jūreivis!..

Gal jūs ir teisus! Bet kaip tinkamai apsirengti, jei esame blaškomi kaip kamščiai verdančiame vandenyje?

Tai tik vasaros škvalas! Jis ilgai netruks!

Ir iš tikrųjų vakarop jūra ir vėjas nurimo. Po škvalo ėmė pūsti malonus brizas, gerai įtempęs bures. O jūra, dieną buvusi pilka ir audringa, tapo lygi kaip tviskantis atlasas, papuoštas smulkiomis baltomis bangelėmis. Tolumoje, už žalių ir ametisto spalvos salų, nušviestų nusileidžiančios saulės, dabar matėsi aukšti mėlyni Dalmatijos pakrantės kontūrai. Gerokai atšilo, ir Marijana, atsirėmusi į planšyrą, liūdnoje vienatvėje svajojo, žvelgdama į pro šalį plaukiančius krantus ir į namo grįžtančias žvejų valtis su raudonomis burėmis.

Nors vakaras buvo malonus, jos širdį slėgė sunkumas, ilgesys ir vienatvė. Žolivalis kažkur užtruko, be abejo, su pirmuoju kapitono padėjėju, kuriam iš karto pajuto simpatiją.

Tai buvo linksmas vaikinukas, airis, kurio raudona nosis išdavė jį mėgstant buteliuką. Padėjėjas buvo gana keista ledinio Leitono priešybė. Kadangi Kregas O'Flaertis buvo truputį susipažinęs su Prancūzija ir ypač gerai su jos vynininkystės produkcija, jam nereikėjo daugiažodžiauti, kad pelnytų vikonto pagarbą.

Tačiau Marijana prisipažino sau, jog liūdi ne dėl to, kad šalia nėra Arkadijaus. Jos noras prieštarauti dingo kartu su škvalu, ir dabar ji troško tik tylos, ramybės ir švelnumo.

Iš čia ji pamatė Jasoną. Jis stovėjo denio paskuigalyje greta vairininko ir ramiausiai rūkė ilgą pypkę, tarsi jo laive nebūtų gražios įsimylėjusios moters. Jai taip norėjosi nueiti pas jį! Jau vidurdienį, kai varpas pakvietė pietauti, jai neįtikėtinomis pastangomis pavyko nesulaužyti savo nutarimo būti vienai. Jai taip suspaudė gerklę, kad ji vos prisilietė prie Tobio atnešto maisto. Dabar vakare bus dar blogiau! Žolivalis teisus. Būtų puiku pasigražinti, tinkamai apsirengti, atsisėsti priešais jį ir įsitikinti, kad jos žavesys dar turi galios nepalaužiamai Jasono valiai. Marijana degė nekantrumu susitikti su Jasonu, bet išdidumas neleido daryti to be oficialaus kvietimo. Jis ją tiesiog išvijo, ji dabar negali pirmoji eiti pas jį, kitaip pati savęs negerbs!

Kažkieno figūra išniro tarp jos ir trokštamo denio paskuigalio. Jai nereikėjo atsigręžti, kad įsitikintų, jog tai Arkadijus: jis kvepėjo Ispanijos tabaku ir Jamaikos romu. Pamatęs, kad jaunoji moteris apsivilkus taip pat kaip ir dieną, jis nepritariamai pliaukštelėjo liežuviu:

Ko jūs laukiate? Kodėl nepersirengėte? Tuojau suskambės varpas!

Ne man! Aš liksiu savo kajutėje. Pasakykite Tobiui, kad atneštų vakarienę.

Visa gryniausias kaprizas! Jūs labai kvailai elgiatės, Marijana!

Galbūt, bet nekeisiu savo sprendimo: mano ir kojos ten nebus... jei tik manęs nepakvies taip pat oficialiai kaip ir išvijo...

Žolivalis nusikvatojo.

- Dažnai savęs klausiu, ką ūmusis Achilas veikė savo palapinėje tuo metu, kai kiti achajai kovėsi su trojiečiais. Ir įdomiausia,

apie ką jis mąstė... Nuojauta man kužda, kad greitai tai sužinosiu! Taigi labanakt, Marijana! Šiandien nebepamatysiu jūsų, nes prižadėjau tą jauną savimi pasitikintį airį pamokyti žaisti šachmatais! Ar aš turiu perduoti kapitonui jūsų ultimatumą, ar tuo pasirūpinsite jūs pati?

Draudžiu jums kalbėti su juo... apie mane! Aš lieku savo kajutėje. Jei jis norės pamatyti mane, tai padarys viską, kas reikia. Mane jis gerai pažįsta, o pats niekada nebuvo drovus! Labanakt, Arkadijau! Ir per daug neskriauskite to jauno airio! Aišku, jis geria kaip smakas, bet atrodo nuoširdus ir paprastas kaip mergaitė!

Teigti, kad Marijana gerai miegojo, būtų neteisybė. Ji vartėsi nuo šono ant šono ir kas ketvirtį valandos girdėjo mušant laikrodį. Ji duso ankštoje erdvėje, kur pro ploną pertvarą skverbėsi Agatos knarkimas. Tik paryčiui pagaliau kietai užmigo, o apie devintą valandą atsargiai pasibeldęs į duris Tobis grąžino ją, migrenos kamuojamą, į liūdną tikrovę.

Supykusi ant viso pasaulio, o labiausiai ant savęs, Marijana norėjo išsiųsti ir negrą, ir jo padėklą, tačiau Tobis, netaręs nė žodžio, dviem pirštais suėmė didelį voką, gulėjusį ant puodelio, ir ištiesė jį susitaršiusiai jaunajai moteriai, piktai žvelgiančiai į jį.

Masa Jasonas tai siųsti! tarė jis šypsodamasis. Labai labai svarbu!

Laiškas? Jasono laiškas! Marijana griebė jį ir sulaužė platų antspaudą su "Jūrų burtininkės" pirmagalio figūros atvaizdu, o Tobis, laikydamas padėklą ir be paliovos šypsodamasis, laukė žiūrėdamas į lubas.

Laiškas nebuvo ilgas. Keliais korektiškais sakiniais "Jūrų burtininkės" kapitonas atsiprašė kunigaikštienės Sant'Anos, kad neparodė jai elementarios pagarbos, prašė ją nebūti užsidariusią ir pagerbti jo stalą malonia moteriška draugija. Daugiau nieko... ir nė menkiausios meilės užuominos - tik diplomatiški atsiprašymai. Truputį nusivylusi, bet ir paguosta, kad jis vis dėlto ištiesė pagalbos ranką, ji kreipėsi į Tobį, kuris, pakėlęs akis į dangų, atrodė, laimingas sapnavo.

- Pastatykite padėklą, - tarė ji, - ir pasakykite savo šeimininkui, kad šį vakarą vakarieniausiu su juo.

Nepietausite?

Ne. Aš pavargau! Aš noriu miego!.. Šiandien vakare...

Labai gerai! Jis labai džiaugsis...

Labai džiaugsis? Jeigu tai būtų tiesa! Vis dėlto šie žodžiai savanorei atsiskyrėlei buvo malonūs, ir ji miela šypsena padėkojo Tobiui. Be to, tas senas negras jai patiko. Ir savo švepluojančia prancūzų kalba, ir linksmu, draugišku charakteriu jis jai priminė draugės Fortiunė Gamelen mažordomą. Marijana paleido jį paprašiusi, kad jos visą dieną netrukdytų, o kai truputį vėliau tarpduryje pasirodė apsnūdusi Agata, ji jai pasakė tą patį:

Dar pailsėk, jei nesijauti gerai, arba daryk ką nori, tik nežadink manęs iki penktos valandos!..

Ji nepridūrė: "... nes aš noriu būti graži", bet tokio netikėto noro miegoti priežastis negalėjo būti kita. Vien žvilgtelėjusi į veidrodį ir išvydusi išvargusį veidą su pajuodusiais paakiais ji suprato, kad negali tokia rodytis Jasonui.

Taigi, išgėrusi du puodelius karštos arbatos, ji susisupo į antklodę kaip į saugų kokoną ir kietai užmigo.

Vakare Marijana paprastai vakarienei ruošėsi taip rūpestingai kaip odaliska, kurios likimas priklauso nuo jos valdovo sultono palankumo. Specialiai kukliai apsirengusi, nes turėjo skonį ir suprato, kad beveik kariniame laive prabanga netinka, ji atrodė žaviai ir gražiai. Tiesa, ji sugaišo nemažai laiko, kol sukūrė tokį stebuklą. Daugiau kaip valandą Marijana tvarkėsi ir šukavosi, ir tik tada užsivilko besvorę balto muslino suknelę, kurios gilią iškirptę puošė tik šviesių rožių puokštelė. Tokios pat gėlės iš abiejų pusių buvo prisegtos ant pakaušio, prie žemai susukto ispaniško šinjono.

Tai Agata, matyt, jūros ligos įkvėpta, sukūrė naują šukuoseną. Ji šukavo ir šukavo šeimininkės plaukus, kol šie tapo lygūs ir minkšti kaip atlasas, paskui, nesukėlusi jų į viršų pagal Paryžiaus madą, perskyrė sklastymu per vidurį ir ant pakaušio susuko sunkiomis garbanomis! Tokia šukuosena išryškino grakštų kaklą ir subtilius jaunosios moters veido bruožus, o žalios akys, truputį įkypos, teikė jiems dar egzotiškesnio žavesio ir mįslingumo.

Ponia tokia graži, kad galima iš proto išeiti, ir atrodo kaip penkiolikmetė! pareiškė Agata, aiškiai patenkinta savo kūryba.

Tokia pat buvo ir Arkadijaus nuomonė, bet jis patarė užsimesti apsiaustą, nes reikės eiti deniu.

Tai kapitoną turėtų išvesti iš proto, tarė jis, o ne visą komandą! Mums visai nereikia maišto laive...

Toks atsargumas nebuvo tuščias. Kai Marijana, susisupusi į žalią šilkinį apsiaustą, ėjo deniu į paskuigalį, naktinės pamainos jūreiviai visi sustojo ir nulydėjo ją žvilgsniais. Be abejo, ši pernelyg graži moteris žadino ne tik smalsumą. Į ją įsmeigtose akyse nedviprasmiškai atsispindėjo geismas. Tik ant virvės sėdėjęs ir burę lopęs junga linksmai nusišypsojo ir pasisveikino su ja.

Labą vakarą, madam. Geras oras, ar ne? nuoširdžiai pasveikino jis moterį, kuri jam draugiškai nusišypsojo.

Truputį toliau Grakchas, visiškai apsipratęs jūroje ir jau visam ekipažui sakantis "tu", susižavėjęs pamojavo jai ranka.

Ji pamatė ir Kalebą. Kartu su kanonieriumi jis valė patranką. Jis taip pat pakėlė į ją akis, tačiau jo ramiame žvilgsnyje nebuvo jokios išraiškos. Jis vėl ėmėsi savo darbo.

Pagaliau Marijana su savo palydovu įėjo į bendrąją kajutę. Jasonas Boforas, jo padėjėjas ir daktaras laukė jų stovėdami prie serviruoto stalo ir gurkšnodami romą iš taurelių, kurias greitai padėjo, kad nusilenktų jaunajai moteriai.

Į raudonmedžiu apkaltą kambarį pro laivagalio langus skverbėsi nusileidžiančios saulės spinduliai, kurie apšvietė visus kampelius, dėl to ant stalo degančios žvakės atrodė nereikalingos.

Tikiuosi, nepriverčiau laukti, tarė Marijana, šypsodamasi ir kreipdamasi iš karto į visus. Man būtų nemalonu taip atsakyti į tokį mandagų kvietimą.

Karinis punktualumas moterims neprivalomas, atsakė Jasonas ir pridūrė, stengdamasis atrodyti mandagus: Laukti gražios moters visada malonu! Mes geriame už jus, ponia!

Šypsena tik akimirką švystelėjo jo lūpose, tačiau Marijana, truputį nuleidusi vokus, neatitraukė nuo jo akių. Su didžiuliu slaptu džiugesiu, kaip godus šykštuolis, slepiantis savo auksą, ji turėjo progą įvertinti savo pastangų rezultatą, kai Žolivalis

išvadavo ją iš šilkinės priedangos: įdegęs Jasono veidas staiga keistai papilkėjo, o taurę spaudžiantys pirštai išbalo. Pasigirdo tylus garsas, storas krištolas neišlaikė, ir ant kilimo pabiro šukės.

Svaigieji gėrimai jums netinka, pajuokavo Leitonas, jūs per daug nervingas!

Kai man reikės konsultacijos, daktare, aš pats ateisiu pas jus! Prašom prie stalo!

Vakarieniavo tylomis. Svečiai valgė mažai, kalbėjo dar mažiau, bendrojoje kajutėje iš karto įsigalėjo slogi atmosfera.

Sutema virš jūros tirštėjo ir smelkėsi vidun. Tačiau ji veltui skleidė savo stebuklingą švelnių atspalvių vėduoklę niekas į ją nekreipė dėmesio. Žolivalis ir O'Flaertis apsimestinai linksmai pasakojosi kelionės įspūdžius, tačiau pokalbis nesimezgė. Gale stalo sėdėjo Jasonas, o Marijana jam iš dešinės. Ji vien stengėsi sugauti jo žvilgsnį, tad negalvojo apie pokalbį. Tačiau korsaras stengėsi nežiūrėti į kaimynę ir ypač į jos pernelyg gundančią iškirptę.

Visai greta savo rankos ant baltos staltiesės Marijana matė jo ilgus rudus pirštus, kurie nervingai žaidė su peiliu. Jai taip norėjosi uždėti savo delną ant tos neramios rankos, švelniai nuraminti ją. Tačiau vienas Dievas težino, kokią reakciją sukeltų toks jos gestas!

Jasonas buvo įsitempęs kaip lanko templė, kuri tuoj nutrūks. Nuleidęs galvą, nenukreipdamas akių nuo savo lėkštės, jis sėdėjo niūrus, susierzinęs, vos valdydamasis.

Kiek Marijana jį pažinojo, jis dabar karčiai apgailestavo, kad pakvietė ją prie savo stalo.

Beje, palengva korsaro nervingumas persidavė ir jai. Priešais sėdėjo Džonas Leitonas, ir jų abipusė antipatija taip sustiprėjo, kad tapo beveik apčiuopiama. Tas žmogus vertė ją erzintis dėl kiekvieno žodžio, nors ir ne jai skirto.

Kai Žolivalis pasidomėjo, kaip laivui pasisekė keliaujant į Veneciją perplaukti Otranto sąsiaurį, kur anglų kreiseriai, besibazuojantys Santa More, Kefelinijoje arba Lisoje, nuolat persekioja prancūzų laivus, vykstančius iš Korfaus, Leitonas piktai išsiepė dantis.

- Kiek žinau, mes nekariaujame su Anglija... ir su Buonaparte, beje, taip pat. Mes neutralūs. Kodėl gi turėtume jaudintis?

Išgirdusi niekinamai ištartą imperatoriaus vardą, Marijana krūptelėjo. Jos šaukštelis tarkštelėjo į porcelianinę lėkštelę. Matyt, pajutęs, kad tai signalas stoti į mūšį, Jasonas įsikišo.

Nekalbėkite nesąmonių, Leitonai! tarė jis niurzgliai. Jūs puikiai žinote, kad nuo vasario antrosios nebeprekiaujame su Anglija! Mes neutralūs tik žodžiais! Ir ką jūs pasakysite apie tą anglų fregatą, kuri mus vijosi Santa Marijos kyšulio platumoje? Jei ne stebuklingai atsiradęs prancūzų linijinis laivas, kuris jį sulaikė, būtume turėję kautis! Ir kur garantija, kad grįžtant atgal tuo prakeiktu sąsiauriu mums negresia tas pats?

Jei anglai žinotų, ką vežame, nedelsdami mus užpultų! Korsikiečio draugužę! Kokia patogi proga!..

Jasonas kumščiu taip smarkiai trenkė į stalą, kad sujudėjo visi ant jo sudėti indai.

Jie niekaip negali to sužinoti, o jei reikės, kausimės. Mes turime patrankų ir, dėkui Dievui, žinome, kaip jomis naudotis! Jūs su manimi nesutinkate, daktare?

Leitonas atsirėmė į kėdės atkaltę ir mostelėjo ranka. Jis dar plačiau šypsojosi, bet tiesą sakant, tai visai netiko jo išbalusiam veidui.

- Jokiu būdu! Galimas daiktas, ekipažas žino tai. Jau šnekama, kad jei laive yra dvi moterys, mums sėkmė nenusišypsos!

Šįkart Jasonas pakėlė galvą. Jo degantis žvilgsnis įsmigo į Leitoną, ir Marijana pamatė, kaip jo smilkiniuose išsipūtė venos, bet jis susivaldė. Lediniu balsu jis tarė:

Ekipažas sužinos, kas laive šeimininkas!.. Jūs taip pat, Leitonai! Tobi! Gali atnešti kavą!

Aromatingas gėrimas buvo paduotas ir išgertas tylomis. Nors ir apkūnus, Tobis aplink stalą skrajojo lengvai ir vikriai kaip namų elfas. Niekas nebemėgino megzti pokalbio, ir Marijana vos sulaikė ašaras. Jai buvo nemalonu jausti, kad viskas šiame laive, apie kurį ji taip svajojo, tarsi atstumia ją. Jasonas paėmė ją nenoriai, Leitonas nekentė jos, nors ir nežinia kodėl, o dabar pasirodė, kad ir ekipažas laiko ją nelaimės ženklu! Jos sušalę pirštai sugniaužė plono porceliano puodelį, kad sušiltų,

ir ji vienu atsikvėpimu išgėrė karštą skystį. Paskui iš karto atsistojo.

Atleiskite! pasakė, ir balsas prieš jos valią drebėjo. Aš noriu grįžti į savo kajutę.

- Minutėlę! tarė Jasonas taip pat atsistodamas, beje, kaip ir kiti.

Jis visus nužvelgė ir sausai pridūrė:

Pasilikite, ponai! Tobis tuojau atneš romo ir cigarų! Aš palydėsiu kunigaikštienę!

Marijana, dar negalėdama patikėti savo laime, nespėjo nieko pasakyti, o jis stvėrė jos apsiaustą ir užmetė ant nuogų jaunosios moters pečių. Paskui atidarė jai duris ir pasitraukė į šalį, leisdamas praeiti. Juos apgaubė vasaros naktis.

Ji buvo tamsiai mėlyna, pilna tyliai mirksinčių žvaigždžių, o jūroje žaidė smulkios fosforine šviesa švytinčios bangelės, ir atrodė, kad laivas plaukia dangaus skliautu. Denis skendėjo tamsoje, tačiau jo pirmagalyje susirinko jūreiviai vieni sėdėjo tiesiai ant grindų, kiti stovėjo ir klausėsi draugo dainavimo. Jo balsas, truputį sniaukrojamas, bet malonaus tembro, gerai girdėjosi laiptais lėtai lipančiai porai.

Marijanai užgniaužė kvapą, jos širdis spurdėjo. Ji nesuprato, kodėl Jasonui staiga prireikė šio pasimatymo, bet nubudo menkutė viltis, ir, baimindamasi sugriauti visą žavumą, ji nedrįso prabilti pirmoji. Truputį nuleidusi galvą ji neskubėdama ėjo priešakyje, visai neskubėdama ir apgailestaudama, kad viršutinis denis nėra vieno arba dviejų ljė ilgio. Pagaliau Jasonas pašaukė:

Marijana!

Ji tučtuojau sustojo, bet neatsigręžė. Ji viltingai laukė, nes jis pašaukė ją tiesiog vardu.

Noriu jums pasakyti, kad... mano laive esate visiškai saugi! Kol aš čia kapitonas, jums nereikia bijoti nei komandos, nei anglų! Užmirškite Leitono žodžius! Jie neturi reikšmės?

Jis nekenčia manęs! Tai irgi neturi reikšmės!

Taip nėra, kad jis jūsų nekęstų. Noriu pasakyti būtent jūsų. Jis vienodai bodisi visomis moterimis ir... vienodai jų nekenčia. Ir tam turi pagrindą: motina jo nemylėjo, o sužadėtinė,

kurią dievino, paliko dėl kito. Nuo tada jis priešiškai žiūri į moteris.

Marijana palingavo galva ir lėtai atsigręžė į Jasoną. Sunėręs rankas už nugaros, tarsi nežinotų, ką su jomis daryti, korsaras žvelgė į jūrą.

Kodėl gi jūs pasiėmėte jį? paklausė ji. Nors ir žinojote, kokia turi būti ši kelionė? Jūs vykote manęs, bet savo noru pasiėmėte pikčiausią moterų priešą?

Todėl kad...

Jasonas akimirką dvejojo, paskui ėmė greitai kalbėti:

- Jis nesirengė būti su mumis per visą kelionę! Jis nusprendė, kad grįždamas atgal paliksiu jį sutartoje vietoje! Noriu jums priminti, kad Konstantinopolis nebuvo numatytas, pridūrė su kartėliu, aiškiai rodžiusiu jo nusivylimą.

Tai suvokusi, Marijana susijaudino iki širdies gelmių. Ji taip pat įsmeigė savo liūdną žvilgsnį į jūrą, kuri plaukė pro laivą kaip sidabriškai mėlyna banguojanti juosta.

Atleiskite man! sušnabždėjo ji. Kartais pareiga ir dėkingumas tampa sunkia našta, tačiau... dėl to negalima jų išsižadėti!.. Aš taip svajojau apie šią kelionę, kad ir kur ji baigtųsi! Man ne tiek svarbu jos tikslas, kiek tai, kad būsime kartu!

Staiga jis atsidūrė greta jos, visai greta. Ant pakaušio ji pajuto šiltą jo alsavimą, o jis liūdnai ir kartu aistringai maldavo:

Dar nevėlu! Kol kas šis kelias... mūsų kelias! Ir tik perplaukę Otranto sąsiaurį turėsime pasirinkti... Marijana!.. Marijana, kaip tu gali būti tokia žiauri mums abiem? Jei tik panorėtum...

Ji pajuto jo rankas. Silpdama ji užsimerkė ir prisiglaudė prie jo skausmingai mėgaudamasi ta minute, kuri staiga suartino juos.

Nejaugi tai aš žiauri?.. Argi aš priverčiau tave padaryti neįmanomą sprendimą? Tu patikėjai, kad tai kaprizas, noras sugrįžti į praeitį, kurios nebėra, kurios nebenoriu...

Tuomet įrodyk man tai, mano meile! Leisk man išvežti tave toli nuo viso to! Aš myliu tave labiau už gyvenimą, ir tu tai puikiai žinai! Per vakarienę tu privertei mane pragariškai

kentėti! Tu niekada nebuvai tokia nuostabi, o juk aš tik vyras! Užmirškime viską, kas su mumis nesusiję...

Užmiršti? Puikus žodis! Kaip Marijana norėtų jį tarti taip tvirtai kaip Jasonas. Saldus, klastingas balsas jai kuždėjo, kad jis iš jos nori tik tos užmaršties. O ar jis pats nori išbraukti savo prisiminimus? Tačiau šios akimirkos buvo tokios brangios, ir Marijana norėjo, kad jų būtų daugiau. Ir galbūt Jasonas norėjo nusileisti? Ji apsigręžė jo glėbyje ir švelniai pabučiavo jį į lūpas.

Nejaugi mes negalime visko užmiršti keliaudami į Konstantinopolį, kaip būtume užmiršę keliaudami į Ameriką? sušnabždėjo ji glamonėdama jį. Nekankink manęs! Juk tu puikiai žinai, kad privalau ten vykti, bet... man tu toks reikalingas! Padėk man!..

Minutėlę tvyrojo kurti tyla.

Jasono rankos beregint paleido ją.

Ne! tepasakė jis.

Jis pasitraukė į šalį. Tarp dviejų kūnų, kurie ką tik lietėsi ir svaigo abipusio džiaugsmo pagauti, nukrito šalta susvetimėjimo ir nesupratimo uždanga. Tamsiai mėlyno skliauto fone aukšta korsaro figūra nusilenkė:

Dovanokite už mano įkyrumą! pasakė jis šaltai. Jūs jau parėjote! Linkiu labos nakties!

Jis nusisuko ir nuėjo, galbūt dar tolimesnis, negu buvo anksčiau. Vėl laimėjo išdidumas, baisus, nenuolaidus vyro išdidumas. Tada Marijana tarė naktyje dingstančiam jo siluetui:

Tavo meilė tik geismas ir užsispyrimas, bet nori to ar ne, visada tave mylėsiu... savaip, tačiau aš negaliu kitaip! Seniau tave tai patenkino! Ir tai tu atstumi mane.

Matyt, ji pataikė į taikinį, nes jis sustojo, tikriausiai stengdamasis įveikti pagundą grįžti, bet paskui susiėmė ir nuėjo į bendrąją kajutę, kur jo laukė kiti vyrai, jo broliai, užsidarę nuo klastingų moterų pinklių...

Likusi viena, Marijana pasuko į savo kajutę. Ji jau buvo prie durų, kai staiga pajuto, kad yra sekama. Ji staigiai apsigręžė ir pažiūrėjo. Kažkieno šešėlis atsiskyrė nuo fokstiebio ir nėrė į brigo pirmagalį. Minutėlę jis išsiskyrė, juodas ir tvirtas, geltonoje

ant bušprito kabančio žibinto šviesoje. Iš lanksčių judesių Marijana atpažino Kalebą, ir ją užplūdo nepasitenkinimo banga. Dabar jai mažiausiai rūpėjo Amerikos negrų likimas, o pabėgęs vergas jai tebuvo dar viena ginčų su Jasonu dingstis.

Uždariusi duris, jaunoji moteris greitai įsirausė į patalus ir vienatvėje mėgino pagaliau rasti būdą įveikti Jasono užsispyrimą. Vis dėlto šį vakarą jai pavyko laimėti vieną tašką, bet ji abejojo, ar tai padės jai laimėti ir kitus. Nuojauta kuždėjo, kad Jasonas tikriausiai vengs jos... Ir gal geriau suteikti jam tokią galimybę ir laukti, kol pats parodys iniciatyvą?

Abejinga kunkuliuojančioms aistroms, "Jūrų burtininkė" plaukė savo keliu begalinėje naktyje. Priekiniame denyje tebesigirdėjo jūreivių daina...

Septintas skyrius

Fregatos iš Korfaus

Septintosios dienos rytą, beveik priplaukus prie Korfaus krantų, saulės spinduliuose išniro visu greičiu link brigo artėjantis laivas aukšta balta piramidė, didėjanti rytų pusėje, apie jį garsiai pranešė signalizuotojas.

Laivas už kairiojo borto!

Iš denio paskuigalio atsiliepė Jasonas Boforas:

Tegul prisiartina! Kursas senas!

Anglų fregata, nustatė Žolivalis, pro žiūronus stebėdamas, kaip ji artėja. Pažiūrėkite į raudoną vėliavą, besiplaikstančią prie gafelio. Net atrodo, kad jie rengiasi mus atakuoti!..

Stovėdama greta jo prie kairiojo borto, Marijana stipriau susisupo dideliu kašmyro šaliku. Ji drebėjo. Ore jautėsi kažkas nepaprasta. Aplinkui pasigirdo švilpukai, kviečiantys į denį antrąją pamainą.

Šalia vairinės Jasonas stebėjo anglus. Kiekviena jo kūno ląstelė dvelkė įtemptu laukimu. Laukimu gyveno ir visas ūmai apmiręs ekipažas ir marse, ir denyje.

Mes jau įplaukėme į Otranto sąsiaurį? paklausė Marijana.

Būtent! Tie anglai turėtų plaukti iš Lisos. Tačiau laivas išniro taip netikėtai... tarsi būtų mūsų laukęs.

Laukęs? Bet kodėl?

Žolivalis tik gūžtelėjo pečiais. Viršuje Jasonas davė kažkokį įsakymą O'Flaerčiui, kuris, skambiai šūktelėjęs "Klausau, pone!", nubėgo iš denio paskuigalio ir sušaukė keletą žmonių. Tučtuojau atsirado ginklų, kurie buvo išdalyti jūreiviams. Jie gavo pistoletų, kardų, durklų, kirvių arba muškietų pagal norus ir polinkius. Per keletą sekundžių brigo denis atrodė kaip mūšiui gerai parengtas įtvirtinimas.

Nejaugi mes iš tikrųjų kausimės? sušnabždėjo susijaudinusi Marijana.

Atrodo! Žiūrėkite! Anglai įspėjo, kad privalome sustoti.

Iš tikrųjų kairiojoje ilgo juodo korpuso su geltona juosta pusėje pasirodė dūmų debesis ir pasigirdo šūvis.

Pakelti vėliavą! suriko Jasonas. Duokite signalą, kad esame neutralūs! Tas asilas plaukia tiesiai į mus!

Taigi jūrų mūšis! sušnabždėjo Marijana veikiau sau negu Žolivaliui. Tik to ir trūko! Vadinasi, jūreiviai buvo teisūs pranašaudami, kad aš atnešiu nelaimę!

Nešnekėkite nesąmonių!.. iškošė pro dantis vikontas. Mes žinojome, kad kažkas panašaus gali atsitikti, ir jūreiviai niekada nelaiko mūšio katastrofa. Neužmirškite, kad tai korsarų brigas!

Bet slogutis nepraėjo. Lyg tyčia, per pastarąją savaitę nebuvo nė dienos be įvykio. Prasidėjo tuo, kad beveik pusė dieninės pamainos apsinuodijo nežinia kokiu maistu, ir paskui ligoniai visą parą nesikėlė iš hamakų. Paskui vienas jūreivis, vėjo gūsio nublokštas, prasiskėlė pakaušį. Kitą dieną du susipešė dėl niekų. Juos teko sukaustyti grandinėmis. Pagaliau išvakarėse virtuvėje kilo gaisras. Jį greitai užgesino, tačiau vos nesudegė Natanas. Visa tai labai slėgė Marijaną. Retomis valandėlėmis, kai išeidavo iš kajutės pakvėpuoti tyru oru, ji nusisukdavo, pastebėjusi blyškų Džono Leitono veidą ir jo pašaipias akis. Kartą ji net pastebėjo, kaip bocmanas, tamsiaveidis ispanas, be galo išdidus ir šiurkštus

kaip girtas vienuolis, sukryžiavo pirštus, kad nenužiūrėtų pikta akis.

Tuo tarpu anglai sparčiai artėjo. Į brigo signalus jie atsakė pakelta vėliava, reiškiančia, kad norima pradėti derybas.

Tegul priplaukia arčiau! pareiškė Boforas. Pažiūrėsime, ką darys! Vis dėlto pasirenkite, man tai nelabai patinka! Vos išvydau jų marselius, iš karto pajutau, kad jie linkę iškrėsti mums kažkokią šunybę!

Iš pažiūros ramus, jis nusivilko mėlyną liemenę, atsisagstė marškinius ir pasiraitojo rankoves. Už jo stovėjęs Natanas, beveik tikra brolio Tobio kopija, padavė jam abordažinį kardą, kurio aštrumą šis patikrino pirštu ir tik tada užsikišo už juosmens. Jūreiviai, paklusdami bocmano švilpukams, užėmė kovines pozicijas.

Atidengti liukus! dar suriko Jasonas. Kanonieriai prie patrankų!

Matyt, korsaras nenorėjo būti užkluptas netikėtai. Fregata jau priplaukė visai arti. Tai buvo galingas keturiasdešimt patrankų turintis daugiadenis laivas "Alcesta", kuriam vadovavo šaunus jūreivis komodoras Maksvelas. Denyje matėsi tvarkingai išsirikiavę žmonės, bet nė viena valtis nebuvo nuleista už borto. Aiškintis ketinama pro garsiakalbius, o tai nėra geras ženklas.

Jasonas priglaudė prie lūpų savąjį garsiakalbį.

Ko norite? paklausė .jis.

Skardžiame, truputį sniaukrojančiame anglo balse pasigirdo nemalonus grasinimas:

- Mes turime apžiūrėti jūsų laivą! Tam turime svarių priežasčių!

Noriu žinoti kokių? Mes amerikiečiai, vadinasi, esame neutralūs.

Jei būtumėte neutralūs, jūsų laive nebūtų Buonapartės pasiuntinės! Taigi leidžiame jums pasirinkti: atiduodate mums kunigaikštienę Sant'Aną arba... keliaujate į dugną!

Šiurpuliai nubėgo Marijanai per nugarą. Kaip tas anglas galėjo sužinoti, kad ji yra brige? Ir kaip jis sužinojo, kad Napoleonas ją išsiuntė vykdyti misijos? Suvokus priešo galybę, ją apėmė siaubas. Laive stovinčių patrankų žiotys jai atrodė didžiulės. Ji matė tik jas ir rūkstančias padegamąsias virvutes kanonierių

rankose. Bet jai dar nespėjus pagalvoti, kas bus, pasigirdo pašaipus Jasono balsas:

Galite pamėginti!

Jūs atsisakote?

O jūs, komodore Maksvelai, ar sutiktumėte, jei jums pasiūlytų sulaužyti garbės žodį? Keleivis yra neliečiamas asmuo!.. Juo labiau moteris!..

Aš tikėjausi tokio atsakymo, bet privalėjau iš pradžių jūsų paklausti. Mūsų patrankos išspręs reikalą.

Ir štai jau abu priešininkai, praplaukdami vienas pro kitą per pistoleto šūvį, paleido salves. Tačiau jie per daug skubėjo ir nė vienas nepadarė kitam nuostolių. Dabar laivai nutolo, kad vėl užtaisytų patrankas ir grįžtų sustiprėję, kaip kadaise riteriai per turnyrus.

Mes žūsime! suvaitojo Marijana. Eikite ir pasakykite Jasonui, kad išduotų mane! Tie anglai paskandins mus... Jie daug geriau ginkluoti negu mes!

Tokia priežastis sukeltų jūsų bičiulio Siurkufo juoką, tarė Žolivalis. Kai vėl jį pamatysite, paprašykite papasakoti "Kento" istoriją! Jūrų mūšis turi savo pro et contra, ir jo sėkmė priklauso nuo vėjo ir mokėjimo manevruoti... Svarbu ir narsumas, jei bus aborduojama. O man atrodo, kad mūsų žmonės netrukus tai ir padarys.

Iš tikrųjų visų, kurie pakilo į viršutinį denį, veiduose Marijana regėjo susijaudinimą dėl artėjančio mūšio. Nuo parako kvapo jų akys blizgėjo, o šnervės virpėjo. Tarp įsitempusių veidų Marijana išvydo ir Grakchą. Apsiginklavęs pistoletu, aiškiai apimtas entuziazmo, jaunasis vežėjas kaip ir kiti pasirengė susirėmimui. Kol tvarkė marselius, nuolat aidėjo įsakymai, ir brigas didingai ir grakščiai sukosi gaudydamas vėją. Ne toks vikrus anglų laivas dar tik ėmė manevruoti, ir dar vienas griausmingas smūgis sudrebino orą. "Alcesta" paleido salvę iš laivugalio pabūklų ir paskendo baltuose dūmuose.

Kregas O'Flaertis pribėgo prie Marijanos.

Kapitonas liepė jums lipti žemyn, ponia. Beprasmiška būti čia, kur pavojinga! Mes pamėginsime apeiti jį prieš vėją!

Jis buvo įraudęs labiau negu paprastai, tik šįkart ne nuo alkoholio... Gal Jasonas ir davė ekipažui romo dėl drąsos mūšyje, bet savo padėjėją jis aplenkė. O'Flaertis norėjo paimti jaunąją moterį už rankos ir padėti jai nulipti, tačiau ji užprotestavo, įsikibusi į lejerį, tarsi mokinys, kuris bijo būti uždarytas karceryje.

- Nenoriu lipti žemyn! Noriu likti čia ir matyti viską, kas dedasi! Pasakykite jam, Žolivali, kad noriu viską matyti!

Galėsite žiūrėti pro iliuminatorių, matysit gal ir prasčiau, bet būsit saugesnė, atsakė šis.

Ir, be to, pridūrė padėjėjas, tai įsakymas. Jūs turite lipti žemyn, ponia!

Įsakymas?.. Man?..

Veikiau man. Jums leidus, man įsakyta nuvesti jus į saugią vietą, savo noru arba jėga... Kapitonas pridūrė, kad jūs gal ir abejinga savo gyvybei, bet jis visai nenori rizikuoti savo žmonių gyvybėmis!

Marijanos akis aptraukė ašarų migla. Net tokią valandą, kai ore tvyro mirtis, Jasonas stengiasi atsikratyti jos. Vis dėlto ji pasidavė.

- Gerai. Tuomet aš eisiu viena! Jūs ten reikalingesnis, pone O'Flaerti, - pridūrė ji žvilgtelėjusi į denio paskuigalį, kur Jasonas, nebekreipdamas į ją dėmesio, rūpinosi manevru, stebėjo priešininką ir skubiai davinėjo komandas.

Pasirodė "Alcestos" laivagalio langai su paauksuotu lipdiniu, ir "Burtininkė", sugavusi vėją, greitai ėmė plaukti prie jos; priešo burės staiga bejėgiškai supliauškėjo. Tuo metu sugriaudėjo mirtį nešančios kanonados. Brigo denis paskendo dūmų kamuoliuose, o iš visų gerklių išsiveržė džiaugsmingi šūksniai:

Pataikėme!.. Į bezanstiebį!..

Tačiau visus išblaivė iš aukštai pasigirdęs marse esančio jūreivio balsas ir tolumoje aidintis dundesys.

Laivas užpakalyje! Jis į mus šaudo, kapitone!

Ir tikrai, ir už Fano, mažos, žalios, panašios į varlę salelės, išniro laivas. Iškėlęs aiškiai matomą Anglijos vėliavą, jis visu greičiu skriejo gelbėti fregatos. Išbalęs Žolivalis sugriebė Marijaną už rankos ir nutempė į kajutę.

Tai spąstai! sušuko jis - Mes patekome tarp dviejų ugnių! Dabar suprantu, kodėl "Alcesta" iškrėtė tą pokštą su vėju...

Ištrūkusi iš savo draugo rankų, Marijana puolė į denio paskuigalį. Ji norėjo užbėgti laiptais į viršų, atsistoti greta Jasono ir mirti su juo, tačiau staiga išniręs Kalebas užtvėrė kelią.

Ten negalima, ponia! Ten pavojinga!

Puikiai žinau! Dovanokite man! Aš noriu pas jį...

Neleisk jos! baisiausiai suriko Jasonas. Jei praleisi tą kvailę, aš tave surakinsiu grandinėmis!

Pastaruosius žodžius užgožė trenksmas ir dūmai. Dalis relingo dingo, jį kliudė sviedinys, kuris pramušė kabinos stogą ir nuplėšė vantus...

Tą pačią akimirką Kalebas pargriovė Marijaną ir užvirto ant jos, visu svoriu spausdamas prie grindų. Dundesys buvo kurtinamas, o per dūmus net už trijų metrų nieko nesimatė. Kanonieriai vos spėjo užtaisinėti pabūklus. Brigas priešinosi visa savo ugnine galia, tačiau denyje jau girdėjosi skausmo šūksniai, kriokimas ir dejonės.

Pridususi Marijana įnirtingai grūmėsi, kol pagaliau jai pasisekė nusviesti slėgusį raumenų kalną ir atsiklaupti.

Nė žvilgsniu nepadėkojusi žmogui, kuris ką tik išgelbėjo jos gyvybę ir jau vėl stovėjo kovos poste, ji vijo nuo akių dūmus tikėdamasi pamatyti Jasoną, bet veltui: denio paskuigalį gaubė tirštas debesis. Tačiau ji išgirdo jo balsą, kuris neapsakomai džiaugsmingai šaukė atsakydamas į dar vieną signalizuotojo pranešimą:

Plaukia pastiprinimas! Mes išsikapstysime!

Marijana pasileido į tą pusę, kur girdėjosi jo balsas, ir įpuolė į Grakcho glėbį. Visas suodinas, jis kaip vaiduoklis išniro iš dūmų. Ji įsikibo į jį.

Ką jis sako, Grakchai? Koks pastiprinimas?.. Iš kur?..

Einam, aš jums tuoj parodysiu! Artinasi prancūzų laivai. Jie plaukia iš didžiosios salos! Ak! Kaip pasisekė! Dabar tuos prakeiktus šunis anglus gerokai papurtys!

Tu nesužeistas?

Aš? Nė vienò įdrėskimo! Man net gaila, kad viskas taip greitai baigsis! Kaip puiku dalyvauti tikrame mūšyje!

Marijana leidosi savo vežėjo nuvedama prie planšyro. Dūmai truputį išsisklaidė. Grakchas džiugiai parodė jai tris laivus, tris fregatas vėjo ir saulės įtemptomis burėmis, nerealias tarsi milžiniški ryto žydrumoje plaukiantys ledkalniai. Ant jų stiebų linksmai plazdėjo trispalvės vėliavos. Tai buvo “Polina” su pirmojo rango kapitonu Monforu, “Pomona”, kuriai vadovavo antrojo rango kapitonas Rozmelis, ir “Persefonė”, vadovaujama trečiojo rango kapitono Le Forestjė.

Pakėlę bures, plonais foršteveniais skrosdami mėlynas bangas, trys laivai visu greičiu skubėjo į pagalbą amerikiečiui.

“Burtininkės” jūreiviai sveikino juos griausmingu “valio”, o į orą skraidė įvairiasplavės kepurės.

Tuo tarpu abu anglai pasitraukė iš mūšio lauko, susitiko prie Fano rifų ir nusiraminę, kad tokioje pavojingoje vietoje niekas jų nepersekios, lėtai dingo ryto migloje, gavę paskutinį ir gana nemalonų brigo smūgį.

Marijana suglumusi stebėjo, kaip jie tolsta. Viskas įvyko taip greitai... pernelyg greitai! Tas mūšis, pasibaigęs po keleto salvių, tie laivai, išnirę vienas po kito, tarsi kiekviena salelė būtų slėpusi juos visa tai buvo gana keista, mįslinga! Be to, tebebuvo neaišku, kaip anglai sužinojo ją plaukiant amerikiečių brigu ir ypač apie tai, kad ji vykdo slaptą Napoleono pavedimą? Juk taip mažai žmonių apie tai informuoti! Ir jais visais galima visiškai pasitikėti, nes, be paties Napoleono ir Marijanos, tai buvo Arigis, Benielis ir Žolivalis. Nė vieno iš jų negalima įtarti, tad kaip pasklido žinios?

Tuo tarpu Jasonas apžiūrinėjo savo laivą, kuris buvo gerokai apgadintas ir turėjo būti remontuojamas. Denyje gulėjo keletas sužeistųjų, kuriais jau rūpinosi Džonas Leitonas. Praeidamas pro jaunąją moterį, atsiklaupusią prie jūreiviuko, kartečė sužeisto į petį, korsaras pasilenkė apiūrėti žaizdos.

Nedidelė nelaimė, vaikine! Jūroje viskas greitai užgyja. Daktaras Leitonas tuojau pasirūpins tavimi.

Mūsų laive yra... žuvusiųjų? paklausė Marijana, kuri mėgindama savo nosinaite sustabdyti kraują, nepakėlė akių, bet jautė įdėmų jo žvilgsnį.

Ne. Nė vieno! Mums pasisekė! Tačiau norėčiau sužinoti, koks niekšas mus įskundė... o gal jūs pati neatsargiai išsiplepėjote, mano brangioji kunigaikštiene?..

Aš? Išsiplepėjau?.. Jūs išėjote iš proto! Primenu, kad imperatorius nėra įpratęs pasitikėti žmonėmis, kurie nesilaiko duoto žodžio!..

Tuomet manau, kad yra tik vienas šaltinis.

Koks?

Jūsų vyras! Jūs pabėgote nuo jo, ir jis įskundė jus anglams, kad susigrąžintų pas save. Tam tikra prasme jį suprantu; aš padaryčiau kažką panašaus, kad sukliudyčiau jums vykti į tą prakeiktą šalį!

Tai neįmanoma!

Kodėl?

Todėl kad kunigaikštis...

Staiga suvokusi, ką rengiasi pasakyti, Marijana užsikirto, nuraudo, paskui nusisukusi ir vėl pasilenkusi prie sužeistojo, baigė:

negali taip niekšiškai pasielgti! Jis bajoras!

Ak štai kaip, vadinasi, aš esu gyvulys, ar ne? įgėlė Jasonas. Na gerai, nespėliokime! Dabar, jei leisite, eisiu sutikti mūsų gelbėtojų ir jiems pranešiu, kad sustosime Korfuje pataisyti gedimų.

Dideli gedimai?

Ne, bet juos vis tiek reikia pataisyti. Niekada negalima būti tikriems: tarp šios vietos ir Konstantinopolio mes, be abejo, sutiksime vieną arba du mano draugo Georgo laivus!

Truputį vėliau eskadros vadas, pirmojo rango kapitonas Monforas užlipo į brigo denį. Švilpimu jį pasveikino bocmanas ir sutiko Jasonas, jau spėjęs susitvarkyti savo kostiumą. Iš kelių mandagių ir trumpų sakinių Monforas sužinojo, kad amerikiečių laivas nelabai nukentėjo, žmonių aukų nėra, ir pakvietė korsarą plaukti paskui jį į Korfų, kur nebus sunku susiremontuoti.

Atsakydamas Jasonas padėkojo už jo įsikišimą ir netikėtą, ir veržlų.

Pats dangus atsiuntė jus, pone! Be jūsų pagalbos vargu ar būtume ištrūkę iš tų spąstų.

Dangus čia niekuo dėtas. Mums buvo pranešta, kad jūsų laivas plauks Otranto sąsiauriu, ir mes turėjome pasirūpinti, kad plaukiant nekiltų incidentų. Anglijos kreiseriai visada budrūs.

Jūs buvote įspėti? Bet kas tai padarė?

- Specialus Italijos karalystės užsienio ryšių ministro pasiuntinys, dabar esantis Venecijoje, mums pranešė, kad laive yra kilminga italų dama, kunigaikštienė Sant'Ana, jo didenybės imperatoriaus ir karaliaus draugė. Mes turėjome jus pasitikti, palydėti iki Kiteros kanalo pabaigos ir taip garantuoti išėjimą į Turkijos teritorinius vandenis. Jūs gal ir nežinote, bet jums gresia du pavojai.

Du? Be anglų bazės Santa More, kurią turime vienaip ar kitaip aplenkti?

Monforas išsitiesė. Jis turės pasakyti tai, kas žeidžia nacionalinį jo orumą.

Jūs galbūt nežinote, bet anglai yra užėmę ir Kefeliniją, ir Itakę, ir Zantę. Mums nepakanka jėgų apginti visoms Jonijos saloms, kurias Rusija mums užleido pagal Tilžės sutartį. Tačiau, be anglų, mes turime saugotis pašos iš Morės flotilės.

Jasonas nusijuokė.

Tikiuosi, mano ugnis pakankamai galinga, kad įveiktų žvejų valteles!

Nesijuokite, pone. Vali paša - sūnus žiauriojo Epyro valdovo Ali Tebelino, Janinos pašos, žmogaus galingo, klastingo ir gudraus, mes niekada nežinome, ar jis su mumis, ar prieš mus, ir jis nepastebimai už turkų nugaros kuria savo imperiją. Kunigaikštienė jam būtų gardus kąsnelis, o jei ji dar ir graži...

Jasonas rankos mostu paprašė Marijaną prieiti, pasislėpusi už Žolivalio ir Grakcho, ji stebėjo atvykusį eskadros vadą.

Štai kunigaikštienė! Leiskite, ponia, jums pristatyti pirmojo rango kapitoną Monforą, kuriam turime būti dėkingi jei ne už išgelbėtą gyvybę, tai bent už laisvę.

Pavojus dar labai didelis, nors ir ne jis man kelia nerimą, pasakė šis lenkdamasis jaunajai moteriai. Jokia išpirka neišlaisvins madam iš Ali nagų!

- Jūs labai malonus, kapitone, bet tas paša - turkas, manau... o aš sultonienės pusseserė. Jis neišdrįs...

Jis ne turkas, o epyrietis, ponia, ir jis puikiausiai išdrįs, nes šioje žemėje elgiasi kaip nepriklausomas valdovas, kuris pripažįsta tik savo įstatymus! O į jo sūnaus flotilę nežiūrėkite taip atsainiai, pone, juose pilna tikrų demonų, kurie, jei aborduoja o savo mažais laiveliais, kuriems nesunku išvengti patrankų ugnies, jie tai daro lengvai, tai viską nušluoja, ir vargu ar jūsų ekipažas pajėgtų sulaikyti juos. Taigi priimkite mūsų pagalbą... jeigu vergija jums neatrodo patrauklus dalykas...

Po dviejų valandų, "Polinos" vedama ir kitų dviejų laivų eskortuojama, "Jūrų burtininkė" įplaukė į šiaurinį Korfaus kanalą - siaurą ruožą tarp tuščio Epyro kranto ir didelės žalios salos, kurios šiaurės rytų pusėje dunksojo milžiniškas saulės nušviestas Pantokratoro kalnas. Vakarop visi keturi laivai įplaukė į uostą ir nuleido inkarą Večijos tvirtovės šešėlyje. Tai buvo sena venecijietiška citadelė, prancūzų paversta stipria įtvirtinta stovykla.

Stovėdama denio paskuigalyje tarp Jasono ir Žolivalio, Marijana citrinų spalvos suknele ir itališka šiaudine skrybėlaite, papuošta laukų gėlėmis, žvelgė į artėjančią Nausikajos salą.

Plika galva, apsivilkęs savo geriausią mėlyną kostiumą, baltutėlius marškinius paryškinančius meduolio spalvos odą, sunėręs rankas už nugaros, Jasonas buvo prastai nusiteikęs. Jo nuotaika sugedo, kai įsitikino, kad Napoleonas nepaliko jam pasirinkimo: nori to ar ne, jis yra priverstas lydėti Marijaną į Konstantinopolį. Ir kai ji, švelniai ir viltingai žvelgdama į jį, sušnabždėjo:

Dabar matai, kad aš bejėgė! Imperatorius žino, ką daryti, jo lengvai neatsikratysi!..

Jis prakošė pro dantis:

Taip! Kai tikrai nori!.. Ir tu drįsti sakyti, kad to norėjai?

Iš visos širdies!.. Po to, kai atliksiu savo misiją!

Tu užsispyrusi labiau už Korsikos mulą!..

Jo tonas dar buvo agresyvus, bet viltis vis dėlto vėl įsižiebė Marijanos širdyje. Ji žinojo, kad Jasonas per daug doras savo ir kitų atžvilgiu ir negali nesusitaikyti su tuo, kas neišvengiama! Tereikia, kad Marijana nesipriešintų išorinėms jėgoms, tada jis galės įveikti savo vyrišką išdidumą ir grįžti pas ją, neprarasdamas orumo savo akyse. Kai jaunoji moteris ranka švelniai palietė jo ranką, jis neatitraukė jos.

Korfaus uoste jiems atsivėrė džiaugsmingas vaizdas, labai derinęsis prie Marijanos naujos dvasinės būsenos. Čia buvo išsirikiavę kariniai Prancūzijos laivyno laivai juodi korpusai ir blizgantis varis, o šalia fantastiškai kaip antikiniai indai išdažyti feliugos ir tartanai su neįprastų formų burėmis.

Aukščiau, šimtamečių figmedžių užgožti, stovėjo balti žemi miesto namai, prigludę prie laiko suėstų pilkų senovinių venecijietiškų įtvirtinimų, optimistiškai vadinamų Naujuoju Fortu. Senoji Večijos tvirtovė kilo uosto gale pusiasalyje. Su žeme pusiasalį jungė esplanada su pylimu, iš kurio buvo stebima jūra. Virš pagrindinio bokšto plevėsavo trispalvė vėliava.

Krantine, žydinčia gėlėmis kaip pavasario pieva, plūdo linksma ir marga minia, kurioje greta akinamai raudonų graikų kostiumų matėsi įgulos karininkų žmonų šviesios suknelės ir švelnių tonų skėčiai. Iš minios sklido malonus triukšmas - sveikinimosi šūksniai, juokas, dainos, plojimai, jūros paukščių klykavimas.

Kokia nuostabi vieta! sušnabždėjo sužavėta Marijana. Ir kokie džiaugsmingi čia visi atrodo!

Tai lyg šokis ant ugnikalnio! tarė Žolivalis. Sala pernelyg daug ką vilioja, kad būtų tokia laiminga, kaip atrodo. Bet mielai pripažįstu, jog tai vieta, sukurta meilei!

Jis įtraukė didoką žiupsnį tabako, paskui tyčia atsainiu tonu pridūrė:

Juk tai čia kadaise Jasonas... argonautas susituokė su Medėja, kurią pagrobė iš jos tėvo Ajeto, Kolchichės karaliaus, kartu su pasakiškąja aukso vilna.

Išgirdęs tokią gudrią užuominą į graikų mitologiją, amerikietis Jasonas niūriai pažvelgė į jį ir sausai įspėjo:

Nereikia jūsų mitologinių užuominų, Žolivali! Aš mėgstu tuos mitus, kurie gerai baigiasi! O Medėja baisus personažas!

Moteris, nužudžiusi savo vaikus, apimta meilės ekstazės paroksizmo.

Vikonto nesuglumino griežtas korsaro tonas, jis, grakščiai spragtelėjęs, nukratė tabako trupinėlius nuo savo rusvo surduto atvartų, paskui nusijuokė.

Ką gi! Kas žino, į ką gali pastūmėti meilės ekstazė! Argi senasis Augustinas nėra pasakęs: "Meilės matas mylėti be saiko..." Skambūs žodžiai!.. Ir tokie teisingi! O dėl mitų, tai visada yra būdų prisitaikyti juos sau. Kad jie gerai baigtųsi, tereikia panorėti ir... pakeisti juose keletą eilučių!

Vos priplaukus prie kranto, brigą apsupo triukšminga margaspalvė minia, troškusi iš arčiau pamatyti iš kito pasaulio krašto atkeliavusius jūreivius. Amerikiečių vėliava gana retai pasirodydavo rytinėje Viduržemio jūros pakrantėje. Be to, visi žinojo, kad laive yra kilminga rūmų dama, ir kiekvienas norėjo iš arčiau pamatyti ją. Jasonui teko pastatyti Kalebą ir du labai stiprius jūreivius prie laiptų į denio paskuigalį, kad apsaugotų Marijaną nuo pernelyg entuziastingai rodomo susižavėjimo.

Vis dėlto jis leido užlipti vienam elegantiškam vyriškiui, vilkinčiam žydrą surdutą ir riešutų spalvos kelnes. Kapitonas Monforas šiaip ne taip atsitempė jį per minią, o jo puikus šilkinis kaklaraištis, nors ir persisuko ant nugaros, bet liko ant kaklo. Paskui juos sekė 6-ojo pėstininkų pulko pulkininkas.

Stengdamasis perrėkti baisų triukšmą, Monforas vis dėlto pristatė pulkininką Ponsą, atvykusį generalgubernatoriaus Donceloto vardu pasveikinti visus laimingai atplaukus, ir senatorių Alamaną, vieną vyriausiųjų salos notablių, parengusį sveikinamąją kalbą. Įmantriais žodžiais, kurie ne visi buvo išgirsti dėl šurmulio, senatorius pakvietė Marijaną "ir jos palydą" išlipti į krantą ir paviešėti jo namuose, kol "Burtininkei" uoste taisys gedimus.

Drįstu teigti, kad jūsų šviesybei ten bus daug geresnės sąlygos negu laive, nors jis ir labai puikus, ir svarbiausia ji išvengs įkyrių smalsuolių. Jei ji liks čia, ji negalės nei miegoti, nei ilsėtis... ir grafienė Alamana, mano žmona, nusimins, nes priimti jūsų šviesybę jai didžiausias džiaugsmas!

Jei man bus leista pritarti senatoriui, įsikišo pulkininkas Ponsas, poniai kunigaikštienei pasakysiu, kad gubernatorius

norėjo priimti ją tvirtovėje, bet buvo įtikintas, jog senatoriaus namai, be abejo, malonesnė vieta tokiai jaunai ir žaviai damai...

Marijana nesiryžo apsispręsti, ką daryti. Ji visai nenorėjo palikti laivo, nes tada būtų turėjusi išsiskirti su Jasonu... ir kaip tik tokiu momentu, kai jis lyg ir darėsi atlaidesnis. Bet kita vertus, ji nenorėjo apvilti tų žmonių, kurie taip šiltai ją sutiko... Senatorius buvo apvalainas, besišypsantis, ir net išdidžiai užsukti ilgi juodi ūsai negalėjo padaryti geraširdiško jo veido rūstaus.

Kai ji žvilgsniu paklausė Jasoną ką daryti, pirmą kartą po ilgo laiko pamatė jo šyseną.

Apgailestauju, kad turiu išsiskirti su jumis, ponia, tačiau... šie ponai tikrai teisūs. Keletą dienų... tris ar keturias, manau... kol remontuosime laivą, jūsų gyvenimas čia, atvirai kalbant, būtų gana nemalonus. Neužmirškite ir įkyrių smalsuolių. O ten jūs ramiai ir gerai pailsėsite.

O jūs mane aplankysite?

Jis nebeslėpė savo šypsenos, kaip paprastai pašaipiai kilstelėjo lūpų kamputį, o žvilgsnis, kurio neatitraukė nuo jaunosios moters akių, tapo švelnus beveik kaip seniau. Jis paėmė Marijanos ranką ir greitai pabučiavo.

Žinoma! Jei tik senatorius neparodys man durų!

Aš? Jėzau maloningasis! Kapitone, mano namai, mano šeima, mano turtas viskas jūsų paslaugoms! Jei pageidausite, galite įsikurti mano namuose su visu savo ekipažu kokiam tik norite laikui. Būsiu laimingiausias žmogus...

Atrodo, jūsų valdos didžiulės, pone, - nusijuokė Jasonas. Bet aš nepiktnaudžiausiu jūsų svetingumu. Eikite, ponia, tuojau atsiųsiu jūsų kambarinę, ir jūsų daiktai, kuriuos nurodysite, bus nugabenti. Iki greito pasimatymo!

Trumpa komanda, keletas švilpuko signalų, ir ekipažas dingo iš denio, kad Marijana ir jos palyda galėtų išlipti į krantą. Jaunoji moteris paėmė senatoriaus pasiūlytą ranką ir lydima Arkadijaus bei Agatos, apsidžiaugusios galimybe atsidurti ant tvirtos žemės, pasuko prie išėjimo. Ji ėjo tilteliu, jungiančiu laivą su krantine, o senatorius vedė ją išdidžiai kaip imperatorius Markas, pristatantis Izelę savo tautai.

Marijana nerūpestingai leidosi į plojančią minią, kurią pavergė jos šypsena ir grožis. Ji buvo laiminga. Ji jautėsi esanti graži, žavi, nepaprastai jauna, ypač dėl to, kad nereikėjo atsisukti norint pajusti žvilgsnį, kurio neseniai jau nebesitikėjo sulaukti.

Ir tai atsitiko, kai jos geltonu šilku aptempta koja atsistojo ant šilto krantinės akmens... visai taip pat, kaip vieną vakarą Tiuilri, truputį daugiau kaip prieš metus! Tai įvyko po koncerto, imperatoriaus kabinete, kur ji įpykusi siautėjo, netikėtai, be jokių paaiškinimų palikusi sceną... po baisaus Europos valdovo poelgio! Staiga baltas miestas, mėlyna jūra, žali medžiai ir margaspalvė minia virto beprotišku kaleidoskopu. Diena apsiblausė, ir ją ėmė baisiausiai pykinti.

Prieš netenkant sąmonės ir nugriūnant ant krūtinės senatoriui, kuris kaip tik suspėjo ją apglėbti, Marijaną lyg žaibas pervėrė mintis, kad laimės paukštė vėl sprūsta jai iš rankų, o Venecijos košmaras nesibaigia...

Baltas senatoriaus Alamano namas, stovintis netoli Potamo kaime per tris ketvirtadalius ljė nuo miesto, buvo erdvus ir paprastas, o jį supantis sodas iš pirmo žvilgsnio atrodė kaip žemės rojus. Nedidelis parkas, kuriame sodininke tebuvo beveik viena gamta. Nelabai tvarkingai susodinti citrinmedžiai, apelsinmedžiai ir granatmedžiai, aplipę ir žiedais, ir vaisiais, kartu su vynuogienojais apsipynusiomis arkomis siekė jūrą. Gėlių aromatas maišėsi su fontano gaivuma šis tryško iš apsamanojusių uolų ir gaivino išdykėlišką skaidrų upeliuką, kuris visame sode žaidė slėpynių su mirtomis ir nuo senatvės sulinkusiais didžiuliais figmedžiais. Sodas ir namas gūžėsi nedideliame slėnyje, kurio šlaituose sidabravo daugybė alyvmedžių.

Maža vikri moteris, guvi ir linksma, valdė miniatiūrinį rojų ir senatorių. Daug jaunesnė už savo penkiasdešimtmetį vyrą, Madalena Alamana nešiojo įmantrią venecijietišką šukuoseną ir šnekėjo greitakalbe, kurią neįpratusiam žmogui buvo gana sunku suprasti. Ji buvo veikiau simpatinga negu graži, smulkių subtilių ir švelnių bruožų, riesta miniatiūrine nosyte, šelmiškomis akimis, grakščiausiomis pasaulyje rankomis. Be to, ji buvo gera, dosni ir lipšni, tačiau aštrialiežuvė ir galėjo per keletą minučių iškloti aibę paskalų.

Sutikdama Marijaną jazminų girliandomis išpuošto namo terasoje, ji padarė tokį iškilmingą reveransą, kad net Ispanijos rūmų ceremonmeisteris būtų patenkintas, bet tučtuojau puolė jai ant kaklo ir ėmė nuoširdžiai bučiuoti kaip tikra italė.

Aš tokia laiminga, kad galiu jus priimti! sušuko ji. Ir taip bijojau, kad praplauksite pro mūsų salą! Dabar jūs čia, ir viskas gerai! Tai didžiulė laimė... ir tikras džiaugsmas! O kokia jūs graži! Tik išbalusi... tokia išbalusi!.. Nejaugi...

Madalena! nutraukė ją senatorius. Tu nukamavai kunigaikštienę! Jai labiau reikia poilsio, o ne šnekų. Lipant iš laivo, jai pasidarė bloga. Turbūt dėl karščio...

Grafienė nepatikliai gūžtelėjo pečiais.

Tokiu laiku? Juk jau beveik naktis! Žinoma, kaltas bjaurus karstelėjusio sviesto kvapas, visada užuodžiamas uoste! Kada gi tu, Etore, galų gale pripažinsi, kad sviesto sandėlis netinkamai įrengtas ir viską nuodija? Štai ir rezultatas! Eikite, brangioji kunigaikštiene! Jūsų kambariai paruošti.

Jums tiek rūpesčių dėl manęs! atsiduso Marijana ir draugiškai nusišypsojo mažajai moteriai, kurios gerumas jai patiko. Man šiek tiek gėda: atvykau pas jus ir iš karto lendu į lovą, tačiau... Iš tikrųjų jaučiuosi labai pavargusi. Tikiu, rytoj viskas bus kitaip, ir mes artimiau susipažinsime.

Marijanai paruoštas kambarys buvo puikus, spalvingas ir jaukus: sienų baltumą paryškino ryškiaspalviai audeklai, vietos audėjų išausti žaliais, juodais ir baltais raštais, o įmantrūs venecijietiški baldai kontrastavo kitiems, paprastiems. Komforto teikė storas šiltų tonų turkiškas kilimas, paklotas ant marmurinių grindų plokščių, taip pat tualeto reikmenys iš puikaus porceliano ir alebastrinės žvakidės. Jazminų krūmai skleidė malonų kvapą pro plačiai atvertus į nakties sodą langus, uždengtus plonu tinklu nuo vabzdžių.

Agatai lovą pastatė prausykloje, o Žolivalį, kuris su šeimininke ilgai žarstė vienas kitam komplimentus, įkurdino gretimame kambaryje. Jis tylėjo, kai Marijana senatoriaus karietoje atsigavo, bet nuo to momento nenuleido nuo jos akių. Ir Marijana per daug gerai pažinojo savo seną bičiulį, kad nepastebėtų jo nerimo, dangstomo šeimininkams rodomu linksmumu.

Ir kai po vakarienės su senatoriumi ir jo žmona Žolivalis užėjo pas Marijaną palinkėti labos nakties, iš to, kaip skubotai jis rūko cigarą, ji suprato, jog jis žino tikrąją jos negalavimo priežastį.

Kaip jaučiatės? švelniai paklausė jis.

Kur kas geriau. Daugiau nebebuvo bloga.

Bet bus, be abejo... Ką manote daryti, Marijana?

Nežinau...

Jiedu nutilo. Nuleidusi akis jaunoji moteris nervingai glamžė savo suknelės nėrinius. Jos lūpų kampučiai virpčiojo, pranašaudami ašaras, tačiau ji valdėsi, nors kai staiga pažvelgė į Žolivalį, akys buvo kupinos skausmo, o balsas drebėjo.

Tai per daug neteisinga, Arkadijau! Reikalai gerėjo! Man regis, Jasonas suprato, kad aš negaliu vengti atlikti pareigą. Jis pasirengęs grįžti pas mane, aš žinau, aš tai jaučiu! Supratau tai iš jo akių. Jis myli mane kaip ir anksčiau.

O jūs abejojote? suniurzgėjo vikontas. Aš ne! Jei būtumėte mačiusi jį neseniai, kai netekote sąmonės: jis vos neįgriuvo į vandenį, kai šoko nuo denio į krantinę. Jis plėšte išplėšė jus iš senatoriaus rankų ir nunešė į karietą, kad apsaugotų nuo užjaučiamo, bet įkyraus publikos smalsumo. Ir jis neleido nuvažiuoti karietai, kol neįtikinau jo, kad nieko rimto nėra. Jūsų vaidas tiesiog nesusipratimas, kilęs dėl jo išdidumo ir užsispyrimo. Jis myli jus labiau negu kada nors anksčiau!

Nesusipratimų gali atsirasti dar daugiau, jei jis staiga sužinos... apie mano būklę! Arkadijau, reikia kažką daryti! Juk yra naminių vaistų, kažkokių būdų atsikratyti... to!

Deja, tai pavojinga. Kartais tokie dalykai baigiasi tragiškai.

- Juo geriau! Man tas pats! Nejaugi nesuprantate, kad verčiau mirsiu, negu paleisiu į pasaulį... O, Arkadijau! Juk tai ne mano nuodėmė! Maniau, kad nusiploviau tą purvą, bet jis pasirodė esąs bjauresnis. Dabar vėl esu visa juo ištepta! Padėkite, mano drauge, pamėginkite rasti kokią nors priemonę, mikstūros...

Apsikabinusi rankomis kelius ir padėjusi ant jų galvą, ji tyliai pravirko, ir tai Žolivalį sukrėtė labiau negu rauda. Dar niekada jis nematė Marijanos tokios bejėgės, tokios nelaimingos kaip

dabar, kai ji tapo savo kūno belaisve ir neišvengiamybės auka ir dėl to galėjo prarasti visą savo gyvenimo laimę.

Nebeverkite, patylėjęs atsiduso jis, ašaros tik susilpnins jus. Reikia būti stipriai, kad pakeltumėte šį naują išmėginimą...

Aš pavargau nuo išmėginimų! suriko Marijana. Tiek jų turėjau, kad jau nebesuskaičiuoju!

Galbūt, bet turėsite pakelti ir šį! Pažiūrėsiu, ar čia galima gauti tai, ko jums reikia, bet mes turime mažai laiko, o tokie dalykai gatvėje nesimėto. Be to, vietos tarmė nedaug primena graikų Aristofaną, kurį kadaise mokiausi atmintinai... Tačiau pamėginsiu, prižadu jums!

Truputį apsiraminusi, kad dalį rūpesčių perkėlė senam bičiuliui, Marijana normaliai miegojo ir rytą atsibudo tokia atsigavusi ir žvali, kad net suabejojo: gal tas pykinimas buvo dėl visai kitos priežasties. Sviesto kvapas uoste iš tikrųjų šleikštus! Bet sielos gilumoje ji gerai žinojo, kad apgaudinėja save, kad tuščiai viliasi... Fiziologiniai įrodymai buvo akivaizdūs... arba teisingiau pasakius, jų nebuvo, ir jau pakanka laiko jos pačios nustatytai diagnozei patvirtinti.

Išsimaudžiusi ji ilgai su baimingu nepasitikėjimu apžiūrinėjo savo atvaizdą. Jos kūnas tebebuvo grakštus ir gražus, tačiau žvelgdama į jį ji jautė savotišką pasibjaurėjimą, kokį kelia iš pažiūros puikus vaisius, viduje išgraužtas kirminų. Ji beveik nekentė savo kūno, tarsi jis būtų išdavęs ją, leisdamas įsitvirtinti joje svetimai gyvybei.

Privalai atsikratyti tuo,- tykiai pagrasino ji sau veidrodyje. Net jei tektų šokti iš labai aukštai, gal net įsiropšti į stiebo viršūnę, kad jūra kaip reikiant krėsteltų tave! Yra šimtai būdų pašalinti sugedusį vaisių, ir Damianis, gerai tai žinodamas, griežtai mane prižiūrėjo!

Priėmusi tvirtą sprendimą, Marijana paklausė šeimininkės, ar galima pajodinėti. Viena dvi valandos jojimo šuoliais jos atveju gali duoti puikių rezultatų. Tačiau Madalena išpūtė akis.

Pajodinėti? Tokiame karštyje? Čia bent truputį vėsiau, o tereikia išlįsti iš medžių pavėsio...

- Manęs tai negąsdina, o aš taip seniai nejodinėjau. Nepaprastai noriu!..

Jūs amazonės būdo! juokdamasi pasakė grafienė. Deja, mes čia neturime arklių, išskyrus keletą, priklausančių įgulos karininkams. Yra tik mulų ir asilų. Jais tegalima ramiai jodinėti, o svaiginamam lėkimui, kaip, matyt, norėtumėte, jie netinka. Štai karieta tai galime puikiai pasivažinėti, jei norite. Vietos labai gražios, ir būtų malonu parodyti jums jas!

Nuslėpusi savo nusivylimą, Marijana sutiko su visomis šeimininkės jai pasiūlytomis pramogomis. Jos ilgai vaikštinėjo siaurais paparčiais ir mirtomis apaugusiais duburiais, kur buvo nepaprastai gaivus oras, jūros pakrante, kurią siekė Potamo slėnis ir Alamano sodas. Marijaną sužavėjo nuostabiai gražioje įlankoje snūduriavusi Pondikonizio salelė su nedideliu vienuolynu, panašiu į baltą rašalinę, užmirštą jūroje greta juodos plunksnos didžiulio kipariso. Ji apsilankė Večijos tvirtovėje. Svetingasis generalgubernatorius Doncelotas laikė didele garbe aprodyti jai savo valdas ir pavaišinti arbata. Ji apžiūrėjo senovines Venecijos patrankas ir Šulenbergo, prieš šimtmetį apgynusio salą nuo turkų, statulą, maloniai pasišnekėjo su jaunais 6-ojo pulko karininkais, pakerėtais jos grožio, ir buvo draugiška visiems, kuriems ją pristatė, pažadėjo atvykti į artimiausią spektaklį teatre, kuris įgulai buvo didelė pramoga, ir pagaliau prieš grįždama į Potamą, kur Alamanos jos garbei surengė pietus, atsiklaupė priešais labai gerbiamus šventojo Spiridono, Kipro piemens, palaikus. Dėl savo dorų darbų jis buvo tapęs Aleksandrijos vyskupu, ir jo mumija, graikų pirklio kadaise išpirkta iš turkų, kaip kraitis buvo atiduota vyresniajai dukrai, kai ši tekėjo už kilmingo Korfaus gyventojo, vardu Bulgaris.

Nuo to laiko Bulgarių šeimoje vis kas nors tampa kunigu, kaip visada egzaltuotai paaiškino Madalena.- Paskutinysis yra tas, kuris leido jums pažiūrėti į palaikus ir ištraukė iš jūsų keletą frankų.

Bet kodėl?.. Nejaugi jie taip garbina šį šventąjį?

Taip... žinoma! Tačiau iš esmės šventasis Spiridonas yra tikras pajamų šaltinis. Ar nemanote, kad Viešpaties išrinktajam tai yra liūdnas likimas?..

Tačiau Marijana neišdrįso prašyti buvusio piemens pagalbos. Dangaus negalima painioti į jos sumanymą. Tai veikiau velnio reikalas!

Per iškilmingus pietus, surengtus jos garbei, ji vilkėjo balto atlaso suknelę ir buvo užsidėjusi deimantų diademą. Jai pasirodė, kad šie pietūs nuobodžiausi ir ilgiausi jos gyvenime. Nebuvo nei Žolivalio, kuris iš ryto išvažiavo į kitą salos pakraštį apžiūrėti generolo Donceloto vykdomų kasinėjimų, nei Jasono, pakviesto su savo brigo karininkais, bet atsiuntusio atsiprašymą, kad negalės atvykti dėl laivo remonto darbų. Nusivylusi ir susierzinusi, nes nekantriai laukė susitikimo su mylimuoju, Marijana iš visų jėgų stengėsi šypsotis ir dėtis besidominti savo kaimynų prie stalo pasakojimais. Daugiausia kaimyno iš kairės, nes dešinėje sėdėjęs generalgubernatorius nebuvo kalbus. Kaip visi veiklos žmonės, Doncelotas nemėgo gaišti laiko šnekoms. Jis buvo mandagus, pagarbus, tačiau Marijana galėjo eiti lažybų, kad jo nuomonė apie pietus buvo visai tokia pat kaip ir jos: baisi nuobodybė!

O štai kitas notablis, kurio vardo ji neįsidėmėjo, nenutilo nė minutei. Paįvairindamas pasakojimą aibe šiurpių detalių jis porino, kaip dalyvavo mūšiuose su kraugeriškais Janinos pašos kareiviais per suliotų sukilimą. Taip, "kariniai prisiminimai" kėlė Marijanai pasibjaurėjimą. Ji jais persisotino Napoleono rūmuose, kur kiekvienas sutiktasis visada nuo jų pradėdavo.

Kai pietūs baigėsi, ji su palengvėjimu grįžo į savo kambarį ir atsidavė Agatos rūpesčiui. Ši padėjo jai išsilaisvinti iš puošnaus rūbo, pakeitė jį batistiniu nėriniuotu peniuaru, o paskui pasodino Marijaną į žemą krėslą, kad sušukuotų nakčiai.

Ponas Žolivalis dar negrįžo? paklausė Marijana, kai mergina paėmusi du šepečius, pureno visą dieną šukuosenos veržtus plaukus.

Ne, ponia kunigaikštiene... arba veikiau taip: ponas vikontas per pietus buvo grįžęs persirengti. To tikrai reikėjo, nes visas buvo baltas nuo dulkių. Jis paprašė nieko netrukdyti ir vėl išvyko pasakęs, jog pavakarieniaus uoste.

Nusiraminusi Marijana užsimerkė palaimingai jausdama, kaip darbuojasi miklios kambarinės rankos. Ji buvo įsitikinusi, kad

Žolivalis rūpinasi jos reikalais. Be abejo, jis nutarė vakarieniauti uoste ne dėl merguželių...

Po keleto minučių ji nusiuntė Agatą miegoti.

Ponia nenori, kad supinčiau plaukus?

Ne, Agata, paliksiu juos palaidus. Man migrena ir noriu pabūti viena. Atsigulsiu vėliau.

Įpratusi be reikalo neklausinėti, mergina padarė reveransą ir išėjo, o Marijana priėjo prie stiklinių durų-lango, vedančio į nedidelę terasą, nuėmė apsauginį tinklelį ir žengė keletą žingsnių į lauką. Ji jautė sunkumą krūtinėje, jai norėjosi atsikvėpti. Šį vakarą buvo daug karščiau negu praėjusį. Atėjo naktis, bet nedvelkė joks vėjelis, niekas negaivino įkaitusio oro. Neseniai, per priėmimą, jai atrodė, kad atlasinė suknelė prilipo prie odos. Net baliustrados akmenys, į kuriuos ji atsirėmė, skleidė šilumą.

Užtat žvaigždėta naktis buvo nuostabi, tikra Rytų naktis, pilna kvapų ir nenutylančio cikadų čirškimo. Aibė jonvabalių žybčiojo tamsioje žalumoje, o tarp aukštų kiparisų pasirodė sidabruotas jūros trikampis.

Tas mažutis vandens ruoželis, žvilgantis žemiau sodo, traukė Marijaną tarsi magnetas. Jai labai norėjosi išsimaudyti. Vanduo turėtų būti neapsakomai gaivus. Jis nuplaus susierzinimą ir nuovargį, likusį po priėmimo...

Akirmiką ji sudvejojo. Be abejo, visi tarnai dar negali miegoti, jie turėtų tvarkyti salonus. Jei ji pareikš, kad nori išsimaudyti, ją, be abejo, palaikys nenormalia, o jei ji pasakys eisianti pasivaikščioti, ją lydės neįkyriai, deramu atstumu, kad, neduok Dieve, tokiai garbingai viešniai ko nors neatsitiktų.

Marijanai į galvą šovė drąsi mintis. Kadaise Seltone ji gana dažnai palikdavo savo kambarį, nieko neįspėjusi, lipdama siena, apaugusia gebene. Čia vijokliai buvo apraizgę visą terasą, siekiančią tik antro aukšto lygį. “Telieka sužinoti, ar tebesi tokia pat vikri kaip vaikystėje, pasakė ji sau, šiaip ar taip, pamėginti verta”.

Ją sužavėjo mintis apie šaunią išdaigą ir gaivinantį maudymąsi. Vaikiškai skubėdama, ji nubėgo prie savo rūbų, išsirinko paprastą drobinę suknelę, kelnaites, žemakulnius batelius, persirengė ir

išlipo į terasą, apdairiai uždėjo apsauginį tinklelį. Tada ėmė leistis.

Pasirodė, kad tai labai paprasta. Ji tebebuvo tokia pat vikri, ir, jau po keleto sekundžių palietusi žemę, paskendo tirštame sodo šešėlyje. Takelis, vingiuojantis šalia upelio ir besileidžiąs į siaurą paplūdimį, ėjo netoli terasos, ir jai nebuvo sunku jį rasti. Neskubėdama, nes leisdamasi sukaito, jaunoji moteris nuėjo smėlėtu šlaitu, kuris lapų priedangoje leidosi prie vandens. Jis atrodė kaip tunelis, sklidinas pietietiško aromato, jo gale matėsi šviesi dėmė, o po medžiais tamsa buvo gūdi.

Staiga Marijana sustojo, įdėmiai pasiklausė. Jos širdis smarkiai suplakė. Jai pasirodė, kad iš paskos girdi atsargius, lengvus žingsnius. Pamaniusi, kad kažkas pastebėjo ją išeinančią ir dabar seka iš paskos, ji išsigando ir norėjo grįžti... Truputį palaukė, nesiryždama ką nors daryti, bet daugiau nieko nebeišgirdo, o apačioje jūra, viliojanti, gaivi, tarsi šaukė ją.

Lėtai, įtempusi klausą, ji vėl ėmė eiti, stengdamasi nekelti triukšmo. Bet aplinkui viešpatavo visiška tyla.

"Man pasivaideno, pamanė ji. Iš tikrųjų mano nervai visai pašlijo. Čia jie kalti".

Kol nuėjo į paplūdimį, jos akys priprato prie tamsos. Mėnulio nesimatė, bet žvaigždėtas dangus skleidė balzganą šviesą, kuri atsispindėjo jūroje. Marijana skubėdama nusimetė rūbus, dengiama tik savo ilgų plaukų nulėkė prie vandens ir įsibėgėjusi stačia galva nėrė į bangas. Stebuklinga vėsuma apglėbė ją, ir ji vos nesuriko iš džiaugsmo taip gera staiga pasidarė. Neseniai toks įkaitęs kūnas tarsi ištirpo ir tapo besvoris. Dar niekada ji nebuvo maudžiusis su tokiu malonumu. Vanduo gaivino ir glostė odą, grąžino jai gyvenimo džiaugsmą. Jis buvo toks švarus ir skaidrus, kad gilumoje matėsi jos kojos, slystančios kaip šviesūs šešėliai.

Apsivertusi ant pilvo, ji nuplaukė į nedidelės įlankėlės vidurį. Jos rankos ir kojos vėl sklandžiai yrėsi, ji lengvai skrodė vandenį, retkarčiais sustodama, kad išsitiestų ant nugaros ir prisimerkusi mėgautųsi... Ji nusprendė taip plaukioti, kol apims nuovargis... saldus nuovargis, ir pagaliau grįžusi galės užmigti kaip kūdikis.

Kaip tik per vieną tokį atokvėpį ji išgirdo tylų tolygų pleškenimą, kuris vis artėjo. Ji iš karto suvokė, kad dar kažkas plaukioja įlankėlėje. Kilstelėjusi galvą, Marijana pastebėjo artėjančią tamsią dėmę. Ten buvo tas žmogus, kuris sekė paskui ją, kurio žingsnius ji tikriausiai neseniai ir girdėjo sode! Staiga supratusi, kaip neatsargiai pasielgė eidama viena maudytis naktį nepažįstamoje vietoje, ji norėjo grįžti į krantą, bet paslaptingasis plaukikas pasuko link jos. Jis yrėsi stipriai ir greitai, po keleto akimirkų jis nutvers ją... Jis aiškiai stengėsi neleisti jai grįžti į paplūdimį!

Visai apkvaišusi, Marijana beviltiškai pamėgino atsikratyti nepažįstamojo itališkai sušukdama:

Kas jūs?.. Nešdinkitės šalin!

Nepažįstamasis nė nestabtelėjo. Tyloje, kuri kėlė siaubą, jis artėjo prie jos. Tada, netekusi galvos, ji ėmė bėgti, plaukti pirmyn, vieno įlankėlės kyšulio link, vildamasi atsistoti ant kietos žemės ir atsikratyti persekiotojo. Ji buvo tokia išsigandusi, kad nė nesvarstė, kas jis galėtų būti. Toptelėjo mintis, jog tai žvejys graikas, kuris nesuprato jos žodžių ir galbūt pamanė, kad jai gresia pavojus. Bet ne, kai ji pastebėjo jį, jis plaukė prie jos jau tyliai, lėtai... beveik slapstydamasis.

Krantas artėjo, bet ir atstumas tarp plaukikų gerokai sumažėjo. Dabar Marijana pajuto, kad nuovargis kausto jos judesius. Širdis skausmingai daužėsi krūtinėje. Ji suprato, kad jėgos beveik išseko ir nėra kitos išeities, kaip tik pakliūti į jo rankas arba nuskęsti.

Staiga tiesiai priešais save Marijana išvydo siaurą plyšį į nedidelį, uolų užstotą užutėkį. Sukaupusi paskutines jėgas, ji leidosi ten, tačiau nepažįstamasis jau pasivijo ją. Jis buvo visai greta, didelis juodas šešėlis. Siaubas užgniaužė kvapą, ir tuo momentu, kai dvi rankos siekė jos, ji paniro į vandenį...

Netrukus Marijana atsigavo ir pasijuto keistai: ji gulėjo ant smėlio visiškoje tamsoje, vyriškio glėbyje. Jis taip pat buvo visai nuogas, nes ji visu kūnu glaudėsi prie svetimos odos, lygios ir šiltos, dengiančios stiprius raumenis. Ji regėjo tik tamsų šešėlį priešais save, ir kai instinktyviai kilstelėjo rankas, iš šonų ir virš galvos palietė uolas. Be abejo, ji įnešta į žemą ir siaurą grotą. Jausdamasi taip, tarsi būtų patekusi į akmeninį maišą, ji

iš siaubo norėjo surikti, tačiau stiprios, karštos lūpos užgniaužė jos riksmą... Ji mėgino priešintis, tačiau nepažįstamasis dar smarkiau suspaudė ją glėbyje ir ėmė glamonėti.

Pasikliaudamas savo jėga, jis neskubėjo. Jo prisilietimai buvo atsargūs, bet įgudę, ir ji suprato, kad jis stengiasi sužadinti jos aistrą. Ji norėjo sukąsti dantis, įsitempti, bet vyriškis puikiai žinojo moters kūno paslaptis. Jau dingo baimė, ir Marijana pajuto, kaip nuo jos strėnų šiltomis bangomis kyla alpus svaigulys, palengva apimantis visą kūną. Bučinys nesiliovė, darėsi nuostabiai malonus... ir taip glamonėjama, kvėpdama jo alsavimą, Marijana silpo... Kaip keista apkabinti Šešėlį! Ji pajuto, kaip pamažu į ją skverbiasi stiprus, kupinas jėgų ir gyvybės kūnas, tačiau atrodė, kad mylisi su vaiduokliu. Tolimos praeities burtininkai, pasakoję, kaip juos užvaldydavo velnias, turėjo patirti panašius pojūčius, ir galbūt Marijana būtų palaikiusi tai keistu sapnu, jei tas kūnas nebūtų buvęs toks tvirtas ir karštas ir jei nematomasis meilužis nebūtų skleidęs švelnaus, bet visai žemiško šviežių mėtų kvapo. Be to, jis pamažu pasiekė savo tikslą: užsimerkusi, primityviausių meilės pojūčių apimta, Marijana dabar jo glamonėjama dejavo. Stiprios malonumo bangos kilo vis aukščiau, kol užliejo visą... Ji liepsnojo kaip saulė, kai vyriškis davė valią savo ilgai tramdytam geismui.

Išsprūdo du šūksniai... ir tai buvo viskas, ką Marijana išgirdo iš savo nematomojo meilužio. Po akimirkos, trūkčiojamai kvėpuodamas, jis pasitraukė nuo jos ir dingo...

Ji girdėjo, kaip jis bėga. Akmenukai gurgždėjo po jo kojomis. Ji greitai pasirėmė alkūne ir kaip tik spėjo pastebėti aukštą figūrą, kuri puolė į jūrą. Pasigirdo smarkus pliaukštelėjimas, ir viskas. Vyriškis neištarė nė žodžio...

Išlindusi iš akmeninės olos, slėpusios ją su nepažįstamuoju, Marijana pajuto galvoje tuštumą, o kūną apėmė stebėtina ramybė. Ji jautė keistą džiaugsmą, stulbinantį ją. Dėl to, kas įvyko, jai nebuvo gėda, jos negraužė sąžinė, galbūt todėl, kad jos meilužis taip staiga dingo. Niekur neliko jokio jo buvimo pėdsako. Jis dingo naktyje, jūroje, iš kurios išniro taip pat tyliai kaip ryto rūkas. Be abejo, Marijana niekada nesužinos, kas jis. Tai galėjo būti vienas iš graikų žvejų, kaip jau buvo pamaniusi,

vienas iš tų, kuriuos sutiko atvykusi į salą, gražių ir nešnekių; jie kažkuo priminė antikinius Olimpo dievus, sugebančius netikėtai užklupti paprastus mirtinguosius. Žinoma, jis pamatė, kaip ji nusileido prie jūros ir nuplaukė, ir nusekė paskui ją. Rezultatas svaiginantis kaip ši jūra ir naktis....

“Gal tai buvo Jupiteris... arba Neptūnas?” pamanė ji šaipydamasi iš savęs, ir tai ją nustebino. Jai derėtų jaustis užgautai, pasipiktinusiai, įžeistai, išprievartautai... Dievai žino, kokiai dar! Bet ne, ji to visai nejautė! Negana to, ji labai sąžiningai sau prisipažino, kad tos trumpos deginančios akimirkos suteikė jai malonumo ir visam laikui liks atmintyje. Po daugelio metų jas mielai prisimins. Nuotykis... tiesiog meilės nuotykis, bet koks nuostabus!

Mažasis užutėkis pasirodė esąs kur kas arčiau paplūdimio, negu ji manė. Pastebėjusi, kad yra persekiojama, ji taip išsigando, jog visai nebesiorientavo. Iš už kyšulio išlindo mėnulis ir nutiesė virš vandens sidabruotą taką. Iškart tapo visai šviesu ir tarytum šilčiau.

Būgštaudama, kad ir dabar jos kas nors nepamatytų, Marijana įbrido į vandenį, nuplaukė iki kranto, ir ten, nelipdama iš vandens, įdėmiai apsižvalgė. Įsitikinusi, kad negresia joks pavojus, ji greitai išbrido į krantą ir nė neišdžiūvusi susuko plaukus į gumulą ir kuo skubiausiai apsirengė. Paskui paėmusi batelius į rankas, kad nepribyrėtų smėlio, nuėjo į tamsų medžių šešėlį.

Ji jau beveik buvo pasislėpusi jame, kai garsus juokas privertė ją sustoti. Tai buvo vyriškio balsas, bet šįkart Marijana nė kiek nesibaimino. Ji veikiau pajuto pyktį ir susierzinimą. Šios nakties netikėtumai jau vargino ją. Be to, vyriškis, kuris juokėsi, tikriausiai buvo tas pats, kuris ką tik... Ji vis labiau pyko. Iš ko jis juokiasi, jei jai pačiai šis nuotykis atrodė gana žavus!

Pasirodykite! sušuko ji. Ir liaukitės juokęsis!..

Malonu buvo maudytis? netaisyklinga italų kalba tarė pašaipus balsas. Šiaip ar taip... koks reginys! Labai graži moteris!..

Tai sakydamas, vyriškis išlindo iš po medžio ir prisiartino prie Marijanos. Palaidas baltas rūbas darė jį panašų į šmėklą,

o dėl užvyturiuoto ant galvos tiurbano jaunajai moteriai jis pasirodė esąs labai aukštas.

Ji nė nespėjo pamanyti, kad šis su tiurbanu gali būti vienas iš rūsčiojo Ali žmonių, kurių jai patarta saugotis. Jai buvo aišku tik viena: šio tipo žodžiai ir juokas įžeidžia ją. Įsibėgėjusi ji pašoko ir skėlė jam antausį, gal ir aklai, bet užtat skambiai:

Bjaurus galvijas! iškošė ji pro dantis. Jūs mane šnipinėjote! Kokia niekšybė!..

Antausis pravertė tuo, kad ji įsitikino, jog šis turkas ar dievai žino kas, nebuvo jos aistringasis meilužis, nes ranka atsitrenkė į barzdotą skruostą, o ano veidas buvo švarus. Nepažįstamasis nepiktai nusijuokė.

O, jūs pykstate? Kodėl? Aš blogai pasielgiau? Vakarais visada čia vaikštau. Niekada nieko nebūna. Jūra, paplūdimys, dangus... daugiau nieko! Šiąnakt... suknelė ant smėlio... ir kažkas plaukia. Aš laukiau...

Marijana apgailestavo, kad nesusivaldė. Tai tik vėlai išėjęs pasivaikščioti žmogus. Kažkoks kaimynas.

Dovanokite man, pasakė ji, aš visai ne taip pamaniau. Be reikalo įžeidžiau jus! Bet, pridūrė ji, jei buvote paplūdimyje, ar nepastebėjote, kad kas nors būtų išbridęs iš vandens... anksčiau už mane?

Čia? Ne, nieko! Tik... kažkas plaukė jūroje... kyšulio link. Daugiau nieko.

Ak taip... Dėkui!

Taigi jos trumpalaikis meilužis buvo Neptūnas, ir kadangi iš šio nepažįstamojo daugiau nieko nesužinosi, ji norėjo eiti toliau. Ranka atsirėmusi į kipariso kamieną, ji ėmė autis batelius, bet nepažįstamasis, matyt, nesirengė taip išsiskirti. Jis priėjo arčiau.

Tai... jūs nebepykstate? paklausė juokdamasis ir dėl to Marijanai pasirodė kvailokas. Mes... draugai?

Tuo metu jis uždėjo abi rankas jaunajai moteriai ant pečių ir pamėgino prisitraukti ją prie savęs. Bet jam nepavyko. Įniršusi Marijana taip smarkiai pastūmė nepažįstamąjį, kad jis susvyravo ir pargriuvo ant smėlio.

Na ir...

Ji nespėjo surasti tinkamo žodžio. Kaip tik tuo metu, kai ji pargriovė nepažįstamąjį, nuaidėjo šūvis. Kulka prašvilpė tarp jų. Marijana pajuto jos dvelktelėjimą ir instinktyviai puolė ant žemės. Beveik tučtuojau pasigirdo antrasis šūvis. Kažkas pro medžius šaudė į juos.

Žmogus su tiurbanu skubiai prišliaužė prie Marijanos.

Jūs nejudėti... nebijoti! Taikinys esu aš! sušnabždėjo jis.

Jūs norite pasakyti, kad šaudė į jus? Bet kodėl?

Ššš...

Jis vikriai išsinėrė iš savo dukslaus rūbo, nusiėmė tiurbaną ir uždėjo jį ant neaukšto krūmo. Tiurbaną tuoj pat pervėrė kulka... paskui kita.

Du pistoletai! Manau, daugiau šovinių nėra... džiugiai sušnabždėjo nepažįstamasis. Nejudėti... Žudikas ateis... pažiūrėti manęs mirusio...

Supratusi, ką jis nori pasakyti, Marijana pasislėpė tarp krūmų, o jos netikėtas kompanionas išsitraukė iš už diržo jataganą ir susigūžė, pasirengęs šuoliui. Ilgai laukti nereikėjo: netrukus smėlis sugurgždėjo nuo atsargių žingsnių, ir kažkas tamsus pasirodė tarp medžių, priartėjo, paskui sustojo. Be abejo, tylos nuramintas nusikaltėlis norėjo įsitikinti, kad jo šūviai buvo taiklūs. Marijana vos spėjo pastebėti tvirtą, kresną figūrą su peiliu rankoje, kai jos nepažįstamasis tarsi grobuonis šoko ant jo. Apsikabinę, įnirtingai kaudamiesi, abu kūnai ėmė raičiotis žeme.

Tuo tarpu šūviai sukėlė sambrūzdį. Marijana išvydo netikėtai po medžiais sumirguliavusią šviesą. Nuo Alamano namo bėgo žmonės su žibintais ir, be abejo, su ginklais. Priekyje pats senatorius, vilkintis naktiniais marškiniais, su pistoletais abiejose rankose. Jį lydėjo gal tuzinas tarnų, apsiginklavusių kuo papuolė. Namo šeimininkas pirmiausia pastebėjo Marijaną.

Jūs, kunigaikštiene? suriko jis. Čia, tokiu laiku? Bet kas čia dedasi?

Užuot atsakiusi ji pasitraukė į šalį ir mostelėjo į du vyriškius, vis dar neregėtai įnirtingai besigrumiančius ir klaikiai šūkčiojančius. Senatorius išgąstingai aiktelėjo ir, greitai įbrukęs Marijanai pistoletus, pribėgo prie vyriškių. Su atskubėjusių tarnų pagalba abu priešininkai buvo sugauti. Žmogumi su tiurbanu ėmė rūpintis

senatorius, o antrasis tučtuojau buvo surištas ir šiurkščiai nusviestas ant žemės.

Jūs nesužeistas, pone, jums nieko neatsitiko? kartojo venecijietis, padėdamas nepažįstamajam apsirengti.

Nė kiek! Dėkui... bet gyvybę man išgelbėjo panelė. Ji kaip tik laiku pargriauti mane!..

Panelė? O! Jūs norite pasakyti kunigaikštienė? Viešpatie! - suvaitojo vargšas Alamanas. Kokia istorija! Na, kokia istorija!

Jei jūs mus supažindinsite, patarė jam Marijana, galbūt mes geriau susigaudysime? Bent jau aš!..

Iš susijaudinimo dar neatsipeikėjęs, senatorius ėmė daugiažodžiaudamas ir painiodamasis juos pažindinti. Marijana šiaip taip pagaliau suprato, kad ji ką tik padėjo išvengti diplomatinio incidento ir išgelbėjo kilnaus tremtinio gyvybę. Paaiškėjo, kad žmogus su tiurbanu, kokių dvidešimties metų jaunuolis, kuris be barzdos ir ilgų juodų ūsų būtų atrodęs dar jaunesnis, vadinasi bėjumi Šachinu ir yra sūnus Mustafo, Delvino pašos, vieno iš paskutiniųjų Janinos pašos sūnaus. Kai janyčarai užėmė miestą ir nužudė tėvą, Šachinas ir jo jaunesnysis brolis pabėgo į Korfų, kur juos labai svetingai priėmė gubernatorius Doncelotas. Jie gyveno viršutinėje slėnio dalyje, jaukiame name, ir visada buvo tvirtovės sargybinių saugomi. Be to, du sargybiniai nuolat budėjo prie jų durų, tačiau... žinoma, neįmanoma uždrausti jauniems kunigaikščiams vaikščioti, kur jiems patinka.

Užpuolikas, tikriausiai Ali siųstas, buvo vienas iš tų laukinių albanų, gyvenančių Chimaro kalnuose, kurių plikos viršūnės stūkstojo Šiaurės kanalo pusėje. Tai patvirtino raudonas raištis ant jo galvos. Jis buvo su plačiomis kelnėmis ir trumpu drobiniu sijonėliu, liemene su sidabrinėmis sagomis ir drobiniais bateliais virviniais padais, bet už plataus raudono diržo, veržiančio jo liemenį stipriau už bet kokį korsetą, senatoriaus tarnai rado visą ginklų rinkinį. Tikras kilnojamasis arsenalas! Kai žmogų surišo, jis nutilo ir iš jo nepavyko išpešti nė vieno žodžio. Jį pririšo prie medžio kamieno ir paliko ginkluotiems tarnams prižiūrėti, o Alamanas tuo tarpu išsiuntė į tvirtovę pasiuntinį.

Sužinojęs, kas iš tikrųjų yra moteris, kurią jis palaikė lengvabūde nuotykių ieškotoja, Šachinas labai sutriko dėl savo

nepagarbos. Jis su pasigėrėjimu žvelgė į žibintų apšviestą Marijanos veidą, ir buvo aišku, kad jam nerūpi jokie socialiniai papročiai... Jis atkakliai nenuleido nuo jos savo karšto žvilgsnio, ir ji suprato, kad sužadino jam tokius pat primityvius laukinius jausmus kaip ir nepažįstamajam įlankoje. Ji buvo labai nepatenkinta. Užteks jau jai šiąnakt to intymumo!..

Labai prašau nekelti šios istorijos viešumon! patikliai paprašė ji Madalenos, kuri, apsivilkusi chalatą su daugybe rauktinukų, išėjo iš savo kambario, kad įvykio dalyviams pasiūlytų stiprinamųjų gėrimų. Juk aš visai atsitiktinai sukliudžiau įvykdyti šį pasikėsinimą. Buvo neapsakomai karšta ir nuėjau į paplūdimį išsimaudyti. Grįždama susidūriau su bėjumi, ir iš netikėtumo jis pargriuvo kaip tik tuo momentu, kai nusikaltėlis iššovė. Iš tiesų nėra reikalo kurti romano!

Tačiau kaip tik tai bėjus Šachinas rengiasi daryti! Pasiklausykite jo: jis jau lygina jus su Mahometo rojaus hurijomis! Negana to, jis sako, kad jūs narsi kaip liūtė. Pasirenkite tapti jo heroje, brangioji kunigaikštiene!

Aš neprieštarauju, jei tik jis savo įspūdžius pasilaikys sau... ir jei senatorius nutylės apie mano vaidmenį!

Kodėl gi? Jūs atlikote gerą darbą, kuris prisidės prie Prancūzijos šlovės. Generolas Doncelotas...

Visai neprivalo žinoti apie tai! atsiduso Marijana. Aš... aš esu labai drovi! Nemėgstu, kai apie mane kalbama!.. Tai mane trikdo!

Tiesą sakant, ją labiausiai trikdė Jasonas, kuris, sužinojęs apie įvykį, gali padaryti tikrovės visai neatitinkančias išvadas. Jis toks pavydus, kad nieko neišleidžia iš akių. Tačiau kaip šeimininkei paaiškinti, kad ji yra beprotiškai įsimylėjusi savo laivo kapitoną ir jo nuomonė jai yra itin svarbi?

Rudose Madalenos akyse, įdėmiai žvelgiančiose į raustantį Marijanos veidą, pasirodė šelmiškos kibirkštėlės, kai ji sušnabždėjo:

Viskas priklauso nuo to, kaip istorija bus pavaizduota. Mes pasistengsime atvėsinti bėjaus Šachino entuziazmą. Antraip generalgubernatorius tikrai galėtų padaryti išvadą, kad jūs... susidūrėte su mūsų jaunuoju tremtiniu, kai mėginote sukliudyti

jam apsimesti Ulisu, sutikusiu Nausikają. Ir jums nesinori, kad gubernatorius pamanytų...

Nei jis, nei kas nors kitas! Bijau pasirodyti juokinga, ypač savo draugams...

Noras išsimaudyti, kai alina toks karštis, visai nėra juokingas. Bet aš girdėjau, kad amerikiečiai labai dorybingi ir jų moralės principai griežti.

Amerikiečiai? Kuo čia dėti amerikiečiai? Nors laivas, kuriuo keliauju, ir priklauso jiems, nesuprantu, kodėl...

Madalena meiliai paėmė Marijaną už parankės ir privedė prie laiptų, kad palydėtų iki jos kambario.

Mano brangioji kunigaikštiene, sušnabždėjo ji, paėmusi vieną iš ant staliuko stovėjusių degančių žvakių, labai noriu pasakyti jums du dalykus: aš moteris, ir nors jūs to dar nežinote, jaučiu jums didelį palankumą. Padarysiu viską, kad išvengtumėte nors ir menkiausių nemalonumų. Apie amerikiečius prabilau tik dėl to, kad mano vyras man pasakojo, kaip išsigando jūsų kapitonas, kai uoste jums pasidarė bloga... ir koks patrauklus vyriškis jis yra! Būkite rami: mes pasistengsime, kad jis apie tai nieko nesužinotų! Aš pasikalbėsiu su vyru.

Tačiau bėjaus Šachino entuziazmas, matyt, buvo nesuvaldomas. Alamanas, atiduodamas nusikaltėlį salos policijai, nutylėjo Marijanos vaidmenį, tačiau saulei tekant visa bėjaus tarnų procesija su dovanomis, skirtomis "iš kitatikių kalifo šalies atvykusiai brangiai gėlelei", perėjo senatoriaus sodą ir išsirikiavo priešais namo duris, su neprilygstamu rytiečių kantrumu laukdama valandos, kada galės įteikti laišką.

Šiame laiške buvo daugybė įmantrių posakių, tokių kaip: "kunigaikštienės, kurios akys jūros bangų spalvos, spindesys nuvijo juodasparnį angelą Azrailą"; bėjus Šachinas teigė esąs jos riteris iki paskutinės savo gyvenimo dienos, Alacho jam skirtos šioje niekingoje žemėje, ir nuo šiol jai, kaip ir bjauriojo Ali engiamai savo tautai, jis skiria savo gyvenimą, kuris be jos bus tik iliuzija ir per kurį jis gal ir nespės išgarsėti...

Ką jis tuo nori pasakyti? - sunerimo Marijana, kai senatorius baigė gana tiksliai versti šį sunkų laišką.

Senatorius bejėgiškai skėstelėjo rankomis.

Garbės žodis, brangioji kunigaikštiene, nežinau!Matyt, nieko ypatingo. Tokia šios neįtikėtinos rytietiškos pagarbos forma. Manau, bėjus Šachinas nori pasakyti, kad niekada neužmirš jūsų, kaip ir savo pavergtos tautos!

Madalena, kuri susidomėjusi klausėsi skaitomo laiško, liovėsi vėdavusis didele nendrine vėduokle taip ji mėgino gintis nuo karščio ir nusišypsojo naujajai draugei.

Jei tik jis nepareikš ketinąs pasiūlyti jums savo rankos, kai atsikovos valdas! Tai visai atitiktų riterišką ir romantišką bėjaus Šachino dvasią. Vargšelis iš pirmo žvilgsnio įsimylėjo jus, mano brangioji!

Vakarop tikrąjį paaiškinimą pateikė pats Jasonas Boforas. Jasonas, kuris įtūžęs pasirodė terasoje, kur abi moterys, išsitiesusios šezlonguose, vėsinosi žiūrėdamos į besileidžiančią saulę, ir kuris anaiptol netroško paisyti padorumo ir mandagumo taisyklių, privalomų pirmą kartą atėjus į namus. Kai jis pasilenkė prie Madalenos, Marijana iš pikto žvilgsnio, mesto į ją, suprato, kad jis nori jai kai ką pasakyti.

Įprasti mandagūs žodžiai buvo pasakyti tokioje įtemptoje aplinkoje, kad grafienė Alamana greitai tai pajuto. Ji suprato, kad jie turi kažką išsiaiškinti, ir pasakiusi, jog turi duoti nurodymų virėjui, atsiprašiusi išėjo.

Vos jos violetinė suknelė dingo už stiklinių terasos durų, Jasonas atsigręžė į Marijaną ir be užuolankų ėmė pulti:

Ką tu naktį veikei paplūdimyje su tuo puspročiu turku?

Viešpatie! sudejavo jaunoji moteris, bejėgiškai atsilošdama į šezlongo pagalves. Paskalos šioje saloje sklinda greičiau negu Paryžiuje!

Tai ne paskalos! Tavo... meilužis, nes kitaip nepavadinsi pamišėlio, ką tik buvo atvykęs į mano laivą pranešti, kad praėjusią naktį tu išgelbėjai jam gyvybę, bet iš jo plepalynės nesuprasi, kokiomis aplinkybėmis!

Bet kodėl jis tau papasakojo apie tai? sušuko apstulbusi Marijana.

Aha! Tu prisipažįsti!..

- Ką prisipažįstu? Aš neturiu ko prisipažinti! Šiąnakt aš tikrai atsitiktinai išgelbėjau bėglio turko gyvybę. Buvo taip karšta, kad

dusau savo kambaryje. Nuėjau į paplūdimį pakvėpuoti tyru oru. Maniau, kad taip vėlai būsiu viena.

Net nutarei išsimaudyti. Tu nusivilkai rūbus... visus rūbus?

Ak, tu ir tai žinai?

Be abejo! Tas pagyrūnas, matyt, visą naktį nemiegojo. Jis matė, kaip mėnesienoje tu išbridai iš vandens nuoga kaip Afroditė, bet daug nuostabesnė! Ką apie tai pasakysi?

Nieko! riktelėjo Marijana, kurią jau ėmė erzinti nepagrįstai kaltinamas Jasono tonas, juo labiau kad deginantys praėjusios nakties prisiminimai jai kėlė veikiau apgailestavimą negu sąžinės graužimą. Tai tiesa, aš nusirengiau! Bet, velniai griebtų, kas čia blogo? Juk tu jūreivis! Tad galima neklausti, ar maudaisi jūroje! Manau, tu neapsivelki chalato, neapsiauni batų ir neužsidedi vilnonės kepuraitės prieš nerdamas į vandenį?

Aš vyras! užsiplieskė Jasonas. Tai ne tas pats!

Žinau! įsikarščiavusi atšovė Marijana. Jūs išskirtinės būtybės, pusdieviai, kuriems viskas leista, tuo tarpu mes, nelaimingi padarai, gaiviu vandeniu galime naudotis tik tam tikru būdu įvyturiuotos į manto su trimis apykaklėmis ir keletu storų šalikų! Kokia veidmainystė! Tik prisimink, kad Henriko IV laikais moterys pačiame Paryžiuje, vidury šviesios dienos nuogos maudydavosi prie Naujojo tilto taurų, ir visiems tai atrodė normalu! O aš... aš padariau nusikaltimą, nes tamsią naktį tuščiame puslaukinės salos paplūdimyje panorau atsigaivinti nuo karščio! Gerai, aš kalta ir prašau atleisti! Tu patenkintas?

Jautriai sureagavęs į griežtą jos toną, Jasonas liovėsi vaikščiojęs pirmyn atgal terasa, sunėręs rankas už nugaros, kaip buvo įpratęs daryti savo laivo denyje. Jis sustojo priešais Marijaną, įdėmiai pažvelgė į ją, paskui nustebęs paklausė:

Argi tu... pyksti?

Ji žvilgtelėjo į jį, ir jos akys sužaibavo.

Vėl aš kalta? Tu ateini įtūžęs, užgriūni kaip sniegas ant galvos, iš anksto laikydamas mane kalta, ir kai aš atsikertu, stebiesi! Kai aš su tavimi, man visada atrodo, kad esu arba kaimo kvailelė, arba isterikė bakchantė!

Trumpas šypsnys akimirką sušvelnino rūsčius korsaro bruožus. Ištiesęs rankas, jis suėmė jaunąją moterį tarp pagalvių ir, privertęs ją atsistoti, priglaudė prie savęs.

Dovanok man! Žinau, kad elgiausi kaip storžievis, bet tai stipriau už mane: kai kalbama apie tave, negaliu susivaldyti! Kai tas asilas spinduliuojančiu snukiu neseniai atėjo ir ėmė pasakoti apie tavo žygdarbį ir dar apie tai, kaip žvilgėdama mėnesienoje bridai iš vandens, aš vos nepasmaugiau jo!

- Tiktai vos? paklausė ji piktai.

Šįkart Jasonas nusijuokė ir stipriau priglaudė ją prie savęs.

Atrodo, tu apgailestauji dėl to? Jei Kalebas... žinai, tas pabėgęs vergas, kurį priėmiau, nebūtų išplėšęs jo iš mano rankų, būčiau padaręs žudiko Ali pašos darbą.

O, tas etiopas? mąsliai tarė Marijana. Jis išdrįso stoti tarp tavęs ir tavo... svečio?

Jis kartu su manimi apkalinėjo laivą. Ir, beje, gerai padarė, - pasakė Jasonas, atsainiai gūžtelėjęs pečiais. Tavo bėjus Šachinas šaukė kaip mėsininko skerdžiama kiaulė, ir žmonės sulėkė...

Bėjus Šachinas visai ne mano! nutraukė jį įsižeidusi Marijana. Ir, be to, negaliu suprasti, kodėl jis nuėjo papasakoti apie tai būtent tau?

Argi nesakiau? Tiesiog, mano angele, dėl to, kad jis nutarė plaukti su mumis į Konstantinopolį ir atėjo prašytis priimamas kartu su jo žmonėmis į denį.

Ką? Jis ketina...

Sekti paskui tave! Taip, širdele! Matyt, tas vaikinas žino, ko nori, ir jo ateities planai nepaprastai aiškūs: patekti į Konstantinopolį, pasiskųsti didžiajam sultonui nederamu Ali pašos elgesiu su jo valdiniais, grįžti atgal su kariuomene ir... tavimi, atsikovoti savo provinciją ir paskui pasiūlyti tau tapti naujojo Delvino pašos pirmąja žmona.

Ir... tu sutikai? sušuko Marijana pasibaisėjusi, kad keletą savaičių reikės kęsti to pašėlusio turko draugiją.

Sutikau? Juk sakiau, kad vos nepasmaugiau jo. Kai Kalebas išplėšė jį man iš rankų, įsakiau tą tavo mylimąjį išmesti į krantinę ir uždraudžiau jam net koją įkelti į mano laivą. Tik

dūsaujančio pašos ir tetrūko! Apskritai "Burtininkėje" jau per daug žmonių! Tu neįsivaizduoji, kaip norisi pabūti su tavimi vienam, mano meile... Tu ir aš, ir nieko daugiau, dieną... naktį! Tikrai, aš buvau beprotis, kai maniau, jog galėsiu apsieiti be tavęs. Nuo to laiko, kai palikome Veneciją, pragariškai kentėjau geisdamas tavęs! Bet tai jau baigiasi. Rytoj išplaukiame į jūrą!

Rytoj?

Taip. Jau beveik esame pasirengę. Dar šiąnakt padirbėsime ir galėsime pakelti inkarą. Nebenoriu ilgiau palikti tavęs čia su ta įsimylėjusia beždžione prie slenksčio. Rytoj prasidės tikrasis mūsų gyvenimas! Padarysiu viską, ko panorėsi, bet... dėl Dievo meilės, neužtruk Turkijoje! Aš nekantrauju greičiau nusivežti tave į savo namus!.. Į mūsų namus!.. Tik ten galėsiu tikrai mylėti tave, kaip norėjau...

Kalbant jo balsas darėsi vis tylesnis ir virto aistringu šnabždesiu, kurį nutraukdavo bučiniai.

Diena pamažu vakarėjo, ir sode tai šen, tai ten sužybsėjo jonvabaliai. Tačiau kad ir kaip keista, Marijana mylimojo glėbyje nejautė to džiaugsmo, kurį anksčiau vien pagalvojusi apie tokią pergalę, manė patirsianti. Jasonas pasidavė, prisipažino esąs nugalėtas! Ji turėtų tiesiog džiūgauti, tačiau širdis salo iš meilės ir laimės, o kūnas neklausė jos. Marijanai paprasčiausiai buvo negera. Ji jautė, kad tuojau neteks sąmonės, kaip tada, lipdama iš laivo... Gal dėl aštraus tabako kvapo, kurio buvo prisigėrę Jasono rūbai, ją ėmė baisiai pykinti.

Ji pajuto, kad staiga apsunko ir ėmė slysti Jasonui iš rankų, ir jis tik paskutinę akimirką spėjo ją sugriebti. Gęstančios dienos atšvaitai nušvietė išblyškusį veidą, kuriame net lūpos pabalo.

Marijana! Kas tau?.. Tu sergi?

Jis atsargiai paguldė ją ant pagalvių. Bet šįkart jaunoji moteris neprarado sąmonės. Pamažu pykinimas praėjo... Marijana prisiversdama nusišypsojo.

Niekai... Manau, dėl karščio.

Ne, tu sergi! Jau antrą kartą taip netenki sąmonės! Tau reikalingas gydytojas...

Jis atsistojo ir norėjo pulti ieškoti Madalenos, tačiau Marijana sugriebė jo ranką ir privertė atsisėsti šalia.

Garantuoju, kad nieko ypatingo... ir man nereikia gydytojo! Aš pati žinau, kas man yra.

Tikrai? O kas?

Ji karštligiškai galvojo, kaip įtikinamiau pameluoti, ir pagaliau apsimestinai nerūpestingai pareiškė:

Nieko... arba menkas negalavimas! Pastaruoju metu mano skrandis nieko nepakelia. Tai prasidėjo po mano kalinimo!

Keletą sekundžių Jasonas tiriamai žvelgė į išblyškusį veidą, mašinaliai stengėsi sušildyti šaltas jos rankas. Matyt, jos žodžiai jo neįtikino. Marijana nebuvo iš tų moterų, kurios dėl niekų netenka sąmonės. Kažkas buvo ne taip, kėlė jam nerimą... Tačiau nebuvo laiko klausinėti.

Kai pasigirdo grįžtančios Madalenos žingsniai, Marijana vikriai išsitiesė ir atsistojo, išsprūdusi jam iš rankų, kol jis nespėjo jai sutrukdyti.

Tai ko tu nori?

Prašau tavęs, nesakyk, kad man buvo bloga. Nenoriu per daug dėmesio. Madalena susijaudins, ims rūpintis...

Jasono prieštaravimus nustelbė aukštų kulniukų kaukšėjimas. Atėjusi grafienė atnešė aliejinę lempą su gaubtu. Terasoje pasklido šilta geltona šviesa, kurioje sužvilgėjo rausvi jos plaukai ir maloniai pašaipi šypsena.

Gal jums labiau patinka tamsa, pasakė ji, bet mano vyras ir ponas Žolivalis jau grįžo ir tuojau vakarieniausime. Suprantama, liepiau padėti įrankius ir jums, kapitone!

Labai apgailestauju, grafiene, bet privalau grįžti į laivą. Rytoj išplaukiame.

Kaip?.. Jau?

Remontą baigiame, ir turime kuo greičiau patekti į Konstantinopolį. Patikėkite, man labai gaila, kad taip greitai atimsiu iš jūsų kunigaikštienę, bet... kuo anksčiau atsidursime ten, tuo geriau! Juk kunigaikštienės misija labai svarbi. O ir fregatos, kurios turi mus lydėti, gaišta laiką. Nedrįstu per ilgai užlaikyti jų! Dovanokite man!

Jis skubiai atsisveikino, pabučiavo moterims rankas ir akimirką sunerimęs ir suglumęs žvelgė į savo draugę.

Paskui jis išėjo per sodą, o tuo metu iš namo gilumos pasigirdo garsūs Žolivalio ir Alamano balsai.

Nuostabus žmogus! tarė Madalena, susimąsčiusiu žvilgsniu nulydėdama aukštą jūreivio figūrą, dingstančią naktyje. Ir koks patrauklus! Gal ir geriau, kad jis čia ilgai nepasiliks. Visos salos moterys dėl jo galvas pamestų. Jo žvilgsnyje tiek valdingumo, iš karto matyti, kad jis nelengvai susitaikytų su neigiamu atsakymu.

Tikrai, pasakė Marijana, galvodama apie kažką kita, labiausiai jis nemėgsta, kai jam prieštaraujama.

Ne visai tai norėjau pasakyti, nusišypsojo grafienė. Bet prisidėkime prie ponų salone.

Marijanai labai norėjosi pamatyti Žolivalį. Dar vienas pykinimo priepuolis sukėlė jai nerimą, nes jei jie dažnai kartosis, gyvenimas laive taps itin nemalonus. O Arkadijus tiesiog dingo. Nuo to vakaro, kai atvyko, ji jo nebematė, ir tai buvo blogas ženklas.

Per vakarienę Žolivalis atrodė pavargęs. Jis iš visų jėgų stengėsi, ir tai pastebėti galėjo tik gerai jį pažįstantis žmogus, gyvai šnekučiuotis su šeimininke, bet jo žvilgsnis buvo susirūpinęs.

"Jam nepavyko! galvojo Marijana. Jis nerado to, ko man reikia. Priešingu atveju jo veido išraiška būtų kitokia".

' Net raiškus Madalenos pasakojimas apie naktinį Marijanos žygdarbį nepralinksmino Žolivalio.

Ir iš tikrųjų, kai jie pagaliau liko vieni Marijanos kambaryje, ji sužinojo, kad jo pastangos buvo visiškai bevaisės.

Man pasakė, kad yra viena sena graikė, lyg ir žiniuonė, kuri gyvena trobelėje Pantokratoro kalno papėdėje, bet kai šiandien po pietų pagaliau nuvykau ten, radau tik ją laidojančias raudotojas ir seną kunigą. Bet nenusiminkite, pridūrė jis greitai, pamatęs, kaip ištįso jaunosios moters veidas, rytoj eisiu pas smuklininkę venecijietę, kuri žadėjo...

Marijana nuvargusi atsiduso.

Tai nebereikalinga, Arkadijau, rytoj rytą mes išplaukiame! Jūs nežinojote? Jasonas neseniai buvo atėjęs pranešti to. Jis skuba palikti Korfų... man regis, daugiausia dėl mano keisto nuotykio su bėjumi Šachinu...

Jis apie tai sužinojo?

Tas idiotas panoro vykti su mumis. Ir jis pats papasakojo visą istoriją Jasonui.

Jiedu nutilo. Žolivalis nervingai pirštais maigė gėles ant stalo stovinčoje krištolinėje vazoje.

O kaip jūsų santykiai su juo?

Marijana trumpai papasakojo apie susitikimą terasoje ir kaip jis baigėsi.

Jasonas kapituliavo greičiau, negu tikėjausi! padarė išvadą Žolivalis. Jis jus labai myli, Marijana, nors kai kada ir supyksta, būna šiurkštus ir pavydus... Aš galvoju, ar ne geriau būtų pasakyti jam teisybę?

Teisybę apie... mano padėtį?

Taip. Jums negera. Per vakarienę stebėjau jus: jūs labai išblyškusi, nervinga ir beveik nevalgote. Kelionė laivu jums bus kankynė... Ir ten dar tas daktaras Leitonas! Jis nuolat seka jus. Nežinau kodėl, bet jis jūsų priešas, kuris nieko nepaisys, kad tik atsikratytų jūsų!

Iš kur žinote?

Mane įspėjo Grakchas! Jūsų vežikas, pasirodo, turi jūreivio pašaukimą. Jis gyvena su komanda ir įgijo draugą, mokantį prancūzų kalbą. Leitonas turi šalininkų, kuriuos nuolat nuteikinėja prieš tai, kad laive būtų moterų. Be to, jis gydytojas ir gali nuspėti tikrąją jūsų negalavimų priežastį.

Manau, šaltai tarstelėjo Marijana, kad kiekvienas gydytojas privalo saugoti profesinę paslaptį.

Be abejo, tačiau kartoju, Leitonas nekenčia jūsų, ir manau, kad gali ryžtis bet kokiai niekšybei. Paklausykite manęs, Marijana, papasakokite teisybę Boforui!.. Jis sugebės suprasti...

O kaip, manote, jis reaguos? Esu tikra: nepatikės! Niekada neišdrįsiu pasakyti tokio dalyko tiesiai jam į akis.

Marijana, kaip neseniai Jasonas, ėmė vaikštinėti terasoje pirmyn atgal, rankoje glamžydama mažą nėriniuotą nosinaitę. Vaizduotėje jau regėjo sceną: ji prisipažįsta Jasonui, kad tapo nėščia nuo ūkvedžio!.. Juk jis... pasibaisėjęs pabėgs!

- Jūs, tokia ryžtinga, bijote pasiaiškinimo? tyliai papriekaištavo Žolivalis.

Aš bijau, kad tikrai neteksiu mylimo žmogaus, Arkadijau. Kiekviena įsimylėjusi moteris jaustų tą patį.

- Bet kas sako, kad neteksite jo? Kartoju: jis myli jus ir galbūt...

Štai matote, trumpai nusijuokusi nutraukė jį Marijana, pats sakote: galbūt. Dėl to "galbūt" ir nenoriu rizikuoti. O jei jis sužinos? Jei kokiu nors būdu jam atsiskleis tiesa?

- Neduok Dieve... Po savaitės dviejų būsime Konstantinopolyje. Ten padarysiu viską, kas reikia. O kol kas pasistengsiu laikytis...

Nuolankiai atsiduses, Žolivalis pasikėlė iš krėslo ir priėjo prie Marijanos. Abiem rankomis suėmęs jos galvą, jis pabučiavo atkaklią raukšlelę kaktoje.

Gal jūs ir teisi! tarė. Negaliu jūsų versti. Ir, žinoma, jūs nesutiksite, kad to nemalonaus, jus taip gąsdinančio pasiaiškinimo imčiausi aš? Jasonas yra man draugiškas, gerbia mane, negali būti, kad jis nepatikėtų manimi...

- Labiausiai jis patikės tuo, kad jūs per daug mylite mane, todėl norite apsaugoti nuo visokių negandų... ir kad aš priverčiau jus paminti sąžinę! Ne, Arkadijau! Nuoširdžiausiai dėkoju, bet atsisakau.

Liūdnai šypsodamasis, jis nusilenkė ir nuėjo į savo kambarį, o Marijanai prasidėjo nemigos naktis. Ji nerimavo dėl ateities ir su nepaprastu švelnumu galvojo apie praėjusią naktį. Tomis neužmirštamomis akimirkomis, kai neegzistavo nei laikas, nei erdvė, patirta pojūčių pilnatvė dar neišblėso, ji tebejautė didžiulį džiaugsmą, visai svetimą melagingo drovumo jausmui, ir ji visai nesijautė išniekinta. Tos beveidės būtybės glėbyje ji išgyveno nepaprasto grožio akimirkas, juo žavesnes, kad ji niekada nesužinos, kas buvo jos meilužis...

Ir kitą dieną, kai atsirėmusi į "Jūrų burtininkės" planšyrą, Marijana žiūrėjo, kaip auksinėje ryto migloje nyksta balti Korfaus namukai ir senoji venecijietiška tvirtovė, ji negalėjo atsikratyti minties apie tą, kuris gal slepiasi ten tarp uolų ir žalumynų, ir kuris dėl žaviosios Ledos buvo persikūnijęs į dievų valdovą...

Aštuntas skyrius

Kiteros platumoje

Jau dvi dienas “Polinos” ir “Pomonos” lydima “Burtininkė” plaukė į pietus.

Trys laivai be jokių trukdymų aplenkė Anglijos valdas ir dabar buvo pakankamai toli jūroje, kad galėtų išvengti susitikimo su pašos flotilijomis.

Oras buvo puikus. Mėlynos Viduržemio jūros bangos spindėjo saulėje kaip fėjos šydas. Nuolat pučiant brizui, įtempusiam dideles keturkampes bures, karštis nelabai jautėsi, ir trys jūros drumstėjai, didingai gabenantys savo krovinį ir margaspalves vėliavas, linksmai plazdenančias stiebų viršūnėse, gana greitai yrėsi pirmyn.

Priešininkas nerodė nosies, vėjas ir jūra buvo patys palankiausi, ir žvejai, traukdami savo tinklus ir akimis nulydėdami grandiozines baltas piramides, tikriausiai gėrėjosi jų grakštumu ir ramia didybe.

Tačiau amerikiečių laive viskas buvo blogai...

Pirmiausia, kaip ir pranašavo Žolivalis, Marijana susirgo. Kai tik perplaukė pietinį Korfaus kanalą ir išplaukė į atvirą jūrą, jaunoji moteris buvo priversta užsidaryti kajutėje ir iš ten nebeišlindo. Nors jūra buvo rami, ji paslika gulėjo ant savo gulto, kentėjo nuo menkiausio laivo krustelėjimo ir troško mirties.

Neaiškus kvapas, vis dar tvyrantis viduje ir dabar jau pasidaręs nebepakenčiamas, nė kiek nesilpnėjo. Visiškai bejėgė, Marijana susirgo baisia jūros liga ir nebegalėjo blaiviai protauti. Tačiau ją kamavo viena mintis, vienintelė, bet atkakli ir įkyri: neleisti Jasonui peržengti jos kajutės slenksčio.

Marijana nusprendė pasakyti teisybę Agatai, kurią išgąsdino tokia visada stiprios sveikatos šeimininkės būklė. Ji visiškai pasitikėjo kambarine, ne kartą įrodžiusia savo ištikimybę ir atsidavimą, be to, dabar jai itin reikėjo moteriškos pagalbos. Ir Agata tą pagalbą suteikė.

Vėjavaikiška, koketiška ir baugšti mergina akimirksniu virto tikru drakonu, rūsčiu cerberiu, kurio netikėtą jėgą pirmasis pajuto Jasonas, kai, išplaukus iš Korfaus, vakare pasibeldė į duris, tikėdamasis džiaugsmingo priėmimo.

Tačiau tarpdury jį sutiko ne maloni bendrininkė Agata, o pavyzdingiausia ir mandagiausia kambarinė ir labai oficialiu tonu pranešė, kad "ponia kunigaikštienė vėl negaluoja ir negali nieko priimti, nors ir kas jis būtų!" Tada Agata oriai atsiprašė korsaro ir... užtrenkė duris prieš jo nosį.

Daktarui Džonui Leitonui pasisekė nė kiek ne geriau, kai jis kiek vėliau atėjo apžiūrėti ligonės ir paskirti gydymo. Agata dar griežčiau pranešė jam, kad "jos šviesiausioji šviesybė ką tik užmigo", ir atsisakė nutraukti tokį saldų miegą.

Į žaidimą buto įtrauktas ir Žolivalis. Jo taip pat neleido, kad Jasonas nesijaustų vieninteliu atstumtuoju. O šis, beveik netekęs kantrybės, skundėsi Žolivaliui:

Nejaugi ji mano, jog aš nepakankamai myliu ją, kad galėčiau žiūrėti į paliegusią? Tai kas bus, kai ji taps mano žmona? Tada turėsiu išeiti iš namų arba teirautis apie jos sveikatą kambarinės?

Jūs viena užmirštate, mano drauge. Juk dar nesate sutuoktiniai! Net kai jais tapsite, nenustebsiu, jei bus kaip tik taip, kaip sakote. Matote, Marijana per daug moteriška, per daug išdidi ir galbūt per daug koketiška, kad nežinotų, jog artumas, net ir labai mylint, privalo turėti tam tikras ribas. Nė viena įsimylėjusi moteris nenori, kad ją matytų negražią ir nelaimingą. Kai Marijana sirgo Paryžiuje, jos durys buvo aklinai uždarytos net jos geriausioms draugėms... net man, - nedvejodamas pamelavo jis, o juk aš esu lyg ir antrasis jos tėvas!

Tada įsikišo Leitonas. Rūpestingai kimšdamas tabaką į ilgą pypkę ir dėl to galėdamas nežiūrėti į pašnekovą, daktaras nutaisė šypseną, kuri nė kiek nepakeitė rūsčių jo bruožų.

Visai normalu, kad graži moteris nerimauja dėl savo išvaizdos, bet į gydytoją negalima žiūrėti nei kaip į vyriškį, nei kaip į paprastą lankytoją. Nesuprantu, kodėl kunigaikštienė nesutiko, kad apžiūrėčiau ją. Juk kai susirgo jos kambarinė, kunigaikštienė tučtuojau surado mane, ir džiaugiuosi, kad mano paskirto gydymo rezultatai geri!

Iš kur jūs ištraukėte, kad ji nesutiko priimti jūsų, pone? ramiai atkirto Žolivalis. Manau, girdėjote, kad kunigaikštienė užmigo? O argi miegas nėra geriausi vaistai?

Be abejo! Palinkėsime, kad jis būtų veiksmingas ir rytoj kunigaikštienė gerai jaustųsi. Rytą vėl užeisiu pas ją.

Daktaro tonas buvo per daug pagarbus, per daug nuolaidus, ir Žolivaliui tai visai nepatiko. Iš pirmo žvilgsnio nekaltuose Leitono žodžiuose Žolivalis su nerimu pajuto grėsmę. Matyt, šis žmogus tvirtai nusprendė pamatyti Marijaną ir apžiūrėti ją kaip tik todėl, kad ji to nenori. Tik pats velnias gali pasakyti, kaip daktaras pasielgs, jei jaunoji moteris vėl atsisakys jį priimti. Ir Žolivalis ilgai negalėjo užmigti svarstydamas, kaip išvengti pavojaus. Leitonas buvo toks priešiškas Marijanai, kad galėjo susivokti, kas nuo jo slepiama.

Tačiau daktaras neįvykdė savo ketinimo, ir Agatai nereikėjo dar vienu melu užtverti jam kelio. Didelei Žolivalio nuostabai, dalį dienos Leitonas praleido savo kajutėje, dalį apatiniame denyje su ūmiai dizenterija susirgusiais jūreiviais, ir atrodė, kad jis visai užmiršo keleivę.

O kai po pietų į kajutės duris pasibeldė Jasonas, Agata jam tepranešė, kad jos šeimininkė vis dar jaučiasi pavargusi ir nieko nepriima, tačiau nuoširdžiai tikisi, kad greitai pasitaisys.

Šįkart Žolivalis neišgirdo priekaištų, tačiau ekipažas pajuto niaurią kapitono nuotaiką. Bocmanas Pablas Arojas gavo pylos už nešvarą denyje, o Kregas O'Flaertis buvo smarkiai išplūstas už alkoholio kvapą ir nosies spalvą.

Tuo tarpu Marijana tebesikamavo įgrisusioje lovoje ir gėrė karštą arbatą, puodelį po puodelio, kuriuos atnešdavo Tobis. Jos skrandis priėmė tik arbatą. Ji jautėsi silpna, paliegusi ir negalėjo nė piršto pajudinti. Niekada nieko panašaus ji nebuvo patyrusi.

Vakarop Agata nuėjo į denį pakvėpuoti tyru oru. Ji grįžo su pūstu buteliu rankose ir pripylė iš jo stiklinę.

Tas daktaras turbūt nėra toks blogas, kaip ponia mano, pasakė ji linksmai. Aš ką tik sutikau jį, jis davė šiuos vaistus ir pasakė, kad nuo jų poniai iš karto pasidarys geriau.

Bet juk jis nežino, kas man yra! nuvargusiu balsu tarė Marijana. Kaip jis gali man padėti?

Jis nežino, bet yra įsitikinęs, kad vaistai padės nuo jūros ligos ir skrandžio skausmo. Iš tikrųjų, nežinia, bet gal tai geri vaistai, nuo kurių poniai palengvės? Ponia turi pamėginti!

Marijana akimirką dvejojo, paskui sunkiai pasikėlė ant pagalvių ir ištiesė ranką.

- Gerai, duok, atsiduso ji. Gal tu ir teisi! Be to, jaučiuosi taip prastai, kad mielai išgerčiau net nuodų! Viskas tiks, kad tik baigtųsi šis košmaras!

Agata patogiau pasodino savo šeimininkę, uždėjo ant drėgnos kaktos odekolonu suvilgytą servetėlę ir priglaudė prie jos lūpų stiklinę.

Marijana ėmė atsargiai gerti, beveik įsitikinusi, kad mikstūra skrandyje neišsilaikys nė penkių minučių. Tačiau ji išgėrė viską iki paskutinio lašelio ir nustebo, kad jos nė kiek nepykina.

Skystis, kartokas ir salstelėjęs, buvo neaiškaus skonio, bet nekoktus. Jame buvo spirito, kuris ją truputį sušildė ir pagyvino. Spazminis pykinimas, jau dvi dienas kamavęs, pamažu atlėgo ir paskui visai praėjo, liko tik silpnumas ir neįveikiamas noras miegoti.

Marijanos vokai apsunko kaip švininiai, bet prieš užsimerkdama ji dėkinga nusišypsojo Agatai, kuri sėdėjo prie jos kojų ir su nerimu žvelgė į ją.

Tu buvai teisi, Agata! Aš jaučiuosi geriau ir tuojau užmigsiu. Tu taip pat gali ilsėtis, bet pirma padėkok daktarui Leitonui. Aš buvau prastos nuomonės apie jį, ir dabar man gėda!

O, nėra ko gėdytis, pasakė Agata. Gal jis ir geras gydytojas, bet niekada nepavadinsiu jo simpatingu. Ir, be to, juk tai jo darbas gydyti ligonius! Vis dėlto nueisiu pas jį. Ponia gali būti rami!

Agata rado Džoną Leitoną priekiniame denyje, kur jis apie kažką šnabždėjosi su bocmanu. Kad įvykdytų pavedimą, ji turėjo palaukti, kol šis nueis. Bet kai ji perdavė Leitonui šeimininkės padėką, daktaras nesuprantama kodėl ėmė juoktis.

Kodėl juokiatės? pasipiktino įsižeidusi mergina. Be reikalo ponia liepė padėkoti jums! Jūs tik padarėte tai, kas yra jūsų pareiga!

Kaip teisingai pasakėte, aš padariau savo darbą! sutiko Leitonas. Ir turiu būti patenkintas, kad viskas sėkmingai baigėsi...

Garsiai nsuikvatojęs, jis nusigręžė nuo kambarinės ir nuėjo į denio paskuigalį. Pasipiktinusi Agata grįžo į kajutę, kad papasakotų šeimininkei, kas atsitiko, bet Marijana jau taip kietai miegojo, kad mergina nesiryžo jos žadinti. Ji sutvarkė kajutę, išvėdino ją, paskui patenkinta, jog atliko pareigą, atsigulė miegoti.

Diena dar tik aušo, kai nuo smarkių smūgių sudrebėjo kajutės sienos. Marijana staiga nubudo, taip pat ir Agata, kuri iš atsargumo buvo palikusi savo duris atidarytas. Jaunosios kambarinės miegas, paprastai toks kietas, laive tapo nepaprastai jautrus. Ji akimirksniu pašoko ir, matyt, pažadinta iš košmariško sapno, ėmė šaukti:

Kas atsitiko?.. Nelaimė?.. Mes skęstame?

Nemanau, Agata, ramiai pasakė Marijana, pasirėmusi alkūne. Tiesiog kažkas įnirtingai beldžiasi į duris. Neatidaryk! Tikriausiai tai girti jūreiviai...

Smūgiai vėl pasigirdo, ir juos palydėjo įniršusio Jasono balsas:

Jūs atidarysite ar aš turėsiu išlaužti tas prakeiktas duris?..

Dieve mano, ponia! sudejavo Agata. Tai ponas Boforas! Ir, matyt, labai įtūžęs... Ko gi jis norėtų?

Iš tikrųjų Jasonas elgėsi kaip pakvaišęs, jo stiprus kimus balsas skambėjo keistai ir dėl to per Marijanos nugarą iš baimės nubėgo šiurpulys.

Nežinau, bet jam reikia atidaryti, Agata! pasakė ji. Jis padarys, kaip sako! Kam reikia, kad jis laužtų duris ir toliau triukšmautų.

Visa drebėdama, Agata ant marškinių užsimetė šaliką ir nuėjo atidaryti durų. Ji vos spėjo prisiglausti prie sienos, kad išvengtų smūgio į veidą. Kaip patrankos sviedinys Jasonas įsiveržė į kajutę, ir jį išvydusi Marijana aiktelėjo.

Rausvoje tekančios saulės šviesoje jis buvo panašus į demoną. Išsitaršę plaukai, nuplėštas kaklaraištis, iki juosmenes atlapoti marškiniai, plytinės spalvos veidas ir tuščias per daug išgėrusio žmogaus žvilgsnis. Ankšta kajutė prisipildė romo tvaiko, nuo kurio Marijanos šnervės suvirpėjo.

Ji taip išsigando, kad visai užmiršo savo ligą. Dar niekada ji nebuvo mačiusi tokio Jasono: jo akyse žybčiojo beprotybės ugnelės ir jis, griežDamas dantimis, lėtai lėtai artinosi prie jos.

Siaubo apimta, bet pasiryžusi viskam, kad tik apgintų šeimininkę, Agata norėjo pulti tarp jųdviejų. Jasonas mėšlungiškai gniaužė rankas, ir mergina pamanė, kad jis nori pasmaugti Marijaną, beje, tą patį pamanė ir jaunoji moteris.

Tuo tarpu Jasonas staiga sugriebė kambarinę už pečių ir, nekreipdamas dėmesio į protestus, tiesiog išmetė ją iš kajutės ir užrakino duris. Paskui jis pasuko prie Marijanos, kuri instinktyviai pasitraukė atgal ir prisiglaudė prie gulto galvūgalio, tarsi norėdama susilieti su medžiu ir apmušalų šilku: Jasono akyse ji išvydo savo mirtį.

Tu, Marijana! iškošė jis pro dantis. Tu nėščia?..

Ji šūktelėjo ir mašinaliai papurtė galvą.

Ne!.. Ne, tai netiesa...

Nemeluok! Tai dėl to tave pykina, tu alpsti, tau skauda skrandį! Nežinau, nuo ko tu pastojai! Bet sužinosiu tai... tuojau sužinosiu, kieno dar lovoje voliojaisi! Kas buvo šįkart, ką? Tavo korsikietis leitenantas, ponas Padujos hercogas, tariamasis vyras ar imperatorius? Atsakyk!.. Kalbėk!.. Prisipažink!..

Keliu atsirėmęs į gultą, jis sugriebė Marijaną už kaklo ir parvertė aukštielninką, bet jo rankos dar nesusigniaužė.

Tu išsikraustei iš proto!.. sušvokštė sukrėsta jaunoji moteris. Kas tau pasakė tokią kvailystę?

Kas? Nagi Leitonas! Išgėrusi jo mikstūros tu pasijutai geriau, ar ne? Tik nežinojai, kas tai yra!.. Jos duoda nėščioms negrėms vergų laivuose, kad kol nuplauks į vietą vemdamos nepersileistų, kitaip grynas nuostolis, juk pilvota negrė kainuoja dukart brangiau!

Marijana pajuto tokį pasišlykštėjimą, kad kurį laiką net užmiršo baimę. Jasonas kalbėjo apie nepakenčiamus dalykus ir tokiais bjauriais žodžiais! Staigiu judesiu ji išsilaisvino, įsispraudė į alkovo kampą ir užsidengė rankomis kaklą.

Prekiautojų vergais laivuose!.. Ar tik nenori pasakyti, kad ir pats jau užsiimi ta niekšiška prekyba?

O kodėl gi ne?.. Auksą galima kastuvu žarstyti!

Vadinasi?.. Tas kvapas?..

- Aha, pajutai? Jis stiprus, tikrai! Joks plovimas negelbsti. Tačiau aš tik vieną kartą pervežiau juodąją medieną, ir tai draugo prašymu! Bet kalba ne apie tai, o apie tave! Ir prisiekiu, kad dabar pasakysi viską!

Jis vėl puolė ją, ištraukė iš kampo ir mėgino sugriebti už kaklo, bet šįkart Marijanai padėjo pyktis ir nusivylimas. Staigiai pastūmusi, ji nusviedė jį nuo gulto. Apkvaitęs nuo alkoholio, jis neįstengė išlaikyti pusiausvyros ir nugriuvo ant stalo, kuris nuo jo svorio subyrėjo į šipuliukus.

Tuo metu į duris vėl pasibeldė. Pasigirdo Žolivalio balsas. Marijana suprato, kad Agata atvedė pagalbą.

Atidarykite, Boforai! šaukė vikontas. Man reikia pasikalbėti su jumis.

Jasonas sunkiai pakilo ir nuėjo prie durų, bet neatidarė.

- O aš neturiu ką jums pasakyti, nusišaipė jis. Nešdinkitės iš čia, kol sveikas! Tai su... ponia turiu reikalų.

Nepaikiokite, Boforai, ir nedarykite nieko, dėl ko paskui gailėsitės. Įleiskite mane...

Nenatūraliame Žolivalio balse jautėsi ne mažesnė baimė negu Marijanos. O Boforas vėl nusijuokė kažkokiu svetimu balsu.

Kam? Be abejo, jūs norite paaiškinti, kaip atsitiko, kad ši moteris tapo nėščia... arba papasakoti, kaip sąvadavote?

Jūs per daug išgėrėte ir jums protas pasimaišė! Tučtuojau atidarykite!

Aš atidarysiu, mano brangusis drauge... aš atidarysiu... po to, kai atiduosiu jūsų mielajai draugužei tai, ko nusipelnė!..

Ji negaluoja, ir ji juk moteris! Jūs niekada nebuvote niekšas, ir, tikiuosi, dar neužmiršote to?

Aš nieko neužmirštu!

Staigiai apsisukęs, jis šoko prie Marijanos, nesitikėjusios tokio veržlaus puolimo, ir šveitė ją ant grindų. Labiau iš baimės negu iš skausmo ji beviltiškai suriko.

Po akimirkos dviejų žmonių laužiamos durys atsilapojo. Žolivalis ir Grakchas įlėkė į kajutę ir išplėšė Marijaną iš įniršusio Jasono rankų, kuris, rodės, turėjo vienintelį atkaklų norą: pasmaugti ją. Tuo metu iš paskos ėjusi Agata nutvėrė didelį ąsotį su vandeniu

ir šliūkštelėjo jo turinį korsarui į veidą, ir šis užspringęs ėmė purtyti galvą kaip permirkęs šuo. Pamažu niūrus jo žvilgsnis tapo protingesnis.

Truputį išsiblaivęs, jis nubraukė nuo veido prilipusias juodas plaukų sruogas ir tulžingai nužvelgė visus. Grakcho padedama, Agata pakėlė Marijaną ir paguldė ant gulto. Užjaučiamai pažvelgęs į jaunąją moterį, Arkadijus pasisuko į Jasoną ir liūdnai palingavo galva iškreiptas korsaro veidas rodė veikiau kančią negu pyktį.

Aš mėginau priversti ją pasakyti jums tiesą, ramiai prabilo vikontas, bet ji neišdrįso. Ji bijojo jūsų reakcijos.

Iš tikrųjų?

Sprendžiant iš to, kas dabar dedasi, ji būgštavo ne veltui! Tačiau, Boforai, bajoro garbės žodis, ji visai nekalta dėl to, kas atsitiko! Ji buvo niekšiškai išprievartauta! Jūs leisite papasakoti tą baisią istoriją?

Ne! Aš lengvai įsivaizduoju, kad išradinga jūsų galva jau sukūrė puikią legendą, turinčią numaldyti mano pyktį ir šios intrigantės akivaizdoje paversti mane tokiu kvailiu, kokių pasaulis nematė!

Žolivaliui nespėjus užprotestuoti, Jasonas pagriebė ant kaklo kabantį švilpuką ir tris kartus sušvilpė. Tarpduryje tuojau pasirodė bocmanas. Be abejo, jis su dalimi komandos jau lūkuriavo, nes už jo matėsi ir kiti.

Jasonas atsainiai mostelėjo į Žolivalį ir Grakchą.

Tuodu sukaustyti grandinėmis! Kol bus naujų nurodymų!..

Jūs neturite teisės! staiga atgijusi pasipiktino Marijana ir, nepaisydama Agatos, nuskubėjo prie savo draugų.

Tačiau ji iškart buvo sutramdyta.

Aš turiu visas teises! atšovė amerikietis. Po Dievo aš čia esu vienintelis viešpats.

Jumis dėtas, tarė Žolivalis, ramiai eidamas prie durų, dviejų jūreivių saugomas, aš nepainiočiau Dievo į šią šlykščią istoriją! Čia laimi velnias ir... jūsų dorasis bičiulis daktaras Leitonas.

Palikite daktarą Leitoną ramybėje!

Jį? Kuris sulaužė Hipokrato priesaiką ir pranešė jums apie Marijanos būklę?

Ji neįsileido jo ir negali būti laikoma jo paciente!

Nepaprastai protinga mintis... aiškiai ne jūsų! Tiesiai pasakykite, kad Leitonas paspendė jai niekšingiausius spąstus, dangstydamasis geraširdiškumu! O jūs džiaugiatės! Aš nebeatpažįstu jūsų, Jasonai!

Juk aš įsakiau išvesti jį! suriaumojo šis. Ko laukiate? Jūreiviai tuoj pat ištempė Žolivalį ir Grakchą. Jaunasis vežikas įnirtingai spyriojosi, tačiau nieko nepajėgė padaryti. Vis dėlto, kai jį vilko pro Jasoną, jam pavyko įsispirti, sustoti ir piktai pažiūrėti į jį.

Tik pamanykit aš jus mylėjau!.. Ir žavėjausi jumis! Grakcho balse kartėlis ir neviltis sumišo su pykčiu. - Madmuazelei Marijanai vertėjo palikti jus pūti katorgoje Breste, nes jūs to nusipelnėte jei ne tada, tai dabar!

Paskui nusispjovęs ant grindų, kad pabrėžtų savo panieką, Grakchas pagaliau liovėsi priešinęsis ir leidosi išvedamas. Per keletą sekundžių kajutė ištuštėjo. Jasonas ir Marijana liko akis į akį.

Prieš savo valią korsaras nulydėjo Grakchą akimis. Nuo jo tūžmingų žodžių jis išbalo ir sugniaužė kumščius. Marijana pastebėjo, kad jo žvilgsnis apniuko ir jame lyg ir švystelėjo apgailestavimas.

Kajutėje tarsi scenoje siautėjęs šėlsmas beregint grąžino Marijanai drąsą. Mūšiai buvo jos stichija. Ji jautėsi beveik gerai ir slapta net pajuto palengvėjimą, kad nebeliko slogios melo ir išsisukinėjimų atmosferos. Aklas ir pavydo kupinas Jasono įniršis sukilo visų pirma iš meilės, tačiau įsiliepsnojusi ugnis galbūt viską sunaikins. Per keletą akimirkų pelenais gali pavirsti jos meilė, kuria taip ilgai gyveno... ir jos širdis.

Agata įsitaisė šalia lovos. Jasonas automatiškai priėjo prie jos, ramiai paėmė už peties ir nutempė į jos miegamąjį, kurį užrakino. Sukryžiavusi rankas ant krūtinės, pridengtos dideliu šaliku, kurį užsimetė ant naktinių marškinių, Marijana tylomis stebėjo jį. Kai jis grįžo, ji išsitiesė ir išdidžiai atlošė galvą. Jos žalsvos akys buvo kupinos skausmo, bet ji nenuleido jų.

Jums telieka baigti, ką pradėjote, pasakė ji ramiai ir praskleidė šaliką tiek, kad atidengtų grakštų kaklą su aiškiai

matomomis mėlynėmis. Tik prašau jus paskubėti... Žinoma, jei nenuspręsite pakarti manęs ant grotstiebio visos komandos akivaizdoje!

Nebus nei vieno, nei kito! Prisipažįstu, jog ką tik norėjau nužudyti jus! Gailėčiausi dėl to visą gyvenimą: tokių moterų kaip jūs nežudo! O dėl pakorimo ant rėjos, tai, žinokite, nemėgstu dramų, prie kurių, be abejo, pripratote scenoje. Be to, toks reginys galbūt ir patiktų mano komandai, tik vargu ar nudžiugintų jūsų sarginius šunis! Visai nenoriu, kad Napoleono fregatos apšaudytų mus ir nuskandintų!

Ką gi tuomet padarysite man ir mano draugams? Jūs nesivaržydamas galite kartu su jais sukaustyti ir mane!

Tai beprasmiška! Jūs liksite čia, kol nuvyksime į Pirėją. Ten jus ir jūsų žmones išlaipinsiu... ir galėsite susirasti kitą laivą, kuris nugabentų jus į Konstantinopolį.

Marijanai suspaudė širdį. Taip kalbėti galima tik įsitikinus, kad meilės jau nebėra!

Tai šitaip jūs vykdote savo įsipareigojimą? tarė ji. Argi nesate pasižadėjęs nugabenti mane į uostą?

Tie uostai vienodi. Pirėjas visai tinka. Iš Atėnų patekti į Turkijos sostinę jums nebus sunku, o aš... aš visam laikui atsikratysiu jūsų!

Jis kalbėjo lėtai, nerodydamas pykčio, bet įtemptu ir nuvargusiu balsu, kuriame dar jautėsi ir girtumas, ir pasibjaurėjimas. Marijana buvo pasipiktinusi ir įskaudinta, bet į jos širdį įsismelkė lyg ir užuojauta: Jasonas atrodė kaip mirtinai sužeistas žmogus... Labai tyliai ji sušnabždėjo:

Nejaugi tai viskas, ko jūs norite? Nebematyti manęs... niekada! Kad mūsų keliai išsiskirtų ir niekada nebesusieitų?

Jis pasitraukė nuo jos ir pro iliuminatorių žvelgė į saulę, gaisro spalva nurausvinusią jūrą, kurios tamsus mėlynumas švituliavo aibe atspindžių. Marijaną apėmė keista nuojauta, kad jos žodžiai pasiekė jo širdį ir privertė sustingti.

Aš daugiau nieko nenoriu! pagaliau pakartojo jis.

Tada bent išdrįskite pasakyti tai man tiesiai į akis!

Jis iš lėto grįžo ir pažvelgė į ją. Kajutę nušvietė saulės spinduliai. Jos pečius gaubiantis raudonas šalikas degė kaip ugnis,

o vešlūs juodi plaukai pabrėžė įtampos kupino veido blyškumą. Su mėlynėmis ant kaklo ji atrodė tragiška ir nuostabi kaip nuodėmė. Po raudono kašmyro klostėmis jos krūtinė iš susijaudinimo virpėjo.

Jasonas nieko nesakė, bet jo žvilgsnis vis ilgiau žiūrint į priešais stovinčią grakščią figūrą blausėsi ir jame susitvenkė bejėgiškas įtūžis.

Taip, nenoriai prisipažino jis pagaliau, aš dar geidžiu jūsų! Nepaisydamas to, kas esate, nepaisydamas jūsų keliamo pasibjaurėjimo, negaliu numalšinti geidulio, kurį žadina jūsų kūnas, nes jūs savo grožiu pranokstate tai, ką gali ištverti vyras! Bet ir tai įveiksiu, aš įstengsiu numaldyti savo geismą...

Džiaugsmo ir vilties banga užplūdo Marijaną. Nejaugi dar galima įveikti šį užgiuvusį košmarą... iškovoti tokią neįsivaizduojamą pergalę?

Ar ne paprasčiau... ir išmintingiau būtų leisti man viską jums papasakoti? sušnabždėjo ji. Savo sielos išgelbėjimu prisiekiu nuo jūsų nenuslėpti nieko, kas man nutiko... net gėdingiausių dalykų! Duokite man šansą... Sutikite duoti man vienintelį šansą!

Dabar jai kilo noras gintis, papasakoti jam apie tą siaubą, kuris daugybę savaičių kaupėsi ir smaugė ją... Ji jautė, kad dar gali laimėti, dar gali susigrąžinti jį. Tai buvo matyti iš jo kankiniškos veido išraiškos. Ji dar turėjo didžiulę galią Jasonui... kad tik jis sutiktų išklausyti ją!

Bet jis nesiklausė jos! Atrodė, net šią akimirką Marijanos tariami žodžiai neįstengia prasiskverbti pro jį dengiančius šarvus. Taip, jis žiūrėjo į ją, bet keistomis lyg nieko nematančiomis akimis, ir kai pagaliau prabilo, tai kreipėsi pats į save, tarsi Marijana tebūtų gražus paveikslas arba statulėlė.

Tai tiesa, ji nuostabi! atsiduso jis. Nuostabi kaip nuodingos Brazilijos savanų gėlės, kurios minta vabzdžiais ir iš kurių ryškiaspalvių žiedų sklinda puvimo kvapas! Nėra skaistesnių akių, nėra švelnesnės odos... lūpų... nėra tobulesnio veido ir labiau gundančio kūno! Ir vis dėlto viskas yra apgaulė... niekšybė! Aš tai žinau... bet negaliu patikėti, kadangi nemačiau jos...

Tai kalbėdamas, jis drebančiomis rankomis lietė Marijanos veidą, plaukus, kaklą, bet jo akyse nebuvo jokios išraiškos ir jos atrodė negyvos.

Jasonai! maldavo Marijana. Dėl Dievo meilės, išklausyk mane! Aš myliu tik tave ir visada mylėjau tik tave! Net jeigu mane nužudysi, mano siela išsaugos tą meilę! Ir aš tebesu verta tavęs... net jei dabar tu negali tuo patikėti...

Bergždžios pastangos! Jis negirdėjo jos, atmerktomis akimis sapnavo sapną, kuriame agonijos apimta jo meilė kovėsi su mirtimi.

Galbūt, jei pamatyčiau ją kito glėbyje, atsiduodančią kitam... pažemintą... vertą paniekos... galbūt tada ir patikėčiau!

Jasonai, vos neverkdama maldavo Marijana, Jasonai, pasigailėk... nutilk!

Ji mėgino suimti jo rankas, prisiartinti prie jo, kad įveiktų juos skiriančią ledinę erdvę. Bet jis staigiai atstūmė ją, o jo veidas vėl išraudo, netikėtai plykstelėjus pykčiui.

Žinau, sušuko jis, ir aš žinau, kaip priešintis dainuojančioms sirenoms! Ir žinau, ragana, kaip sunaikinti, tavo galią!..

Jis nubėgo prie durų, atlapojo jas ir griausmingu balsu pašaukė:

Kalebai! Eikš čionai..

Beprotiškos baimės apimta, Marijana nubėgo prie durų ir norėjo uždaryti jas, bet Jasonas nubloškė ją.

Ką tu nori daryti? paklausė ji. Kodėl šauki jį?

Tuojau pamatysi!

Netrukus etiopas įėjo į kajutę, ir Marijaną, nors ir labai išsigandusią, nustebino jo veido ir bronzinio kūno puikumas. Jis tarsi pripildė aukštą patalpą karališkos didybės.

Jis nenusilenkė baltajam šeimininkui kaip kiti negrai. Paklusdamas įsakymui, jis uždarė duris ir atsistojo sunėręs rankas ir ramiai laukdamas. Tačiau giedras jo žvilgsnis greitai peršoko nuo korsaro prie mirtinai išblyškusios moters, į kurią šis šiurkščiai mostelėjo.

Pažvelk į šią moterį, Kalebai, ir pasakyk, ką apie ją manai? Tau ji atrodo graži?

Truputį patylėjęs, Kalebas rimtai atsakė:

Labai graži... Ir labai išsigandusi!

Komedija! Ji nešioja kaukę. Tai avantiūristė, persirengusi kunigaikštiene, dainininkė, įpratusi tenkinti tuos, kurie jai ploja! Ji miega su kiekvienu, kuris jai patinka. Bet ir tu gana gražus, kad patenkintum ją! Imk... atiduodu ją tau!

Jasonai! pasibaisėjusi riktelėjo Marijana. Tu išprotėjai!

Buvęs vergas staigiai išsitiesė ir suraukė antakius. Jo veidas surūstėjo ir tapo panašus į iš bazalto iškaltus senovės faraonų atvaizdus. Jis papurtė galvą ir greitai nusisukęs norėjo išeiti, tačiau Jasono riksmas privertė jį sustingti.

Pasilik! Tai įsakymas! Aš pasakiau, kad atiduotu tau tą moterį, tu gali paimti ją dabar... tiesiog čia! Žiūrėk!

Staigiu judesiu jis nuplėšė nuo Marijanos pečių kašmyrinį šaliką. Plonyčiai jaunosios moters naktiniai marškiniai buvo visiškai permatomi, ji mėgino prisidengti rankomis, ir jos veidas pamažu vis labiau raudo. Bejausmiame etiopo veide nesimatė jokio jaudulio, bet jis nuėjo prie Marijanos.

Visa savo išvaizda rodydama pasibjaurėjimą, ji pasitraukė, artėjant pavojui, nes išsigando, kad nuolankus vergas paklus ir pakels prieš ją ranką. Tačiau Kalebas tik pasilenkė ir pakėlė nuo grindų šaliką. Jo nuostabiai mėlynos akys akimirką susitiko su jaunosios moters žvilgsniu. Jose nebuvo jokio kartėlio, tarsi pasibjaurėjimas juo būtų jam visai suprantamas, bet matėsi keistas liūdesys.

Jis vikriai užmetė minkštą šaliką ant drebančių Marijanos pečių, o ji tučtuojau stipriai susisupo juo. Paskui, pasigręžęs į niūriai jį stebintį korsarą, Kalebas pareiškė:

Tu priglaudei mane, pone, ir aš čia, kad tarnaučiau tau... bet ne budeliu!

Pykčiu sužaibavo Jasono akys. Etiopas buvo ramus, ne pasipūtęs, bet orus, ir tai nustebino Marijaną. Tuomet Jasonas parodė duris.

Nešdinkis! Tu tiesiog kvailys!

Kalebas šyptelėjo.

Tu manai? Jei paklausyčiau tavęs, neišeičiau gyvas iš šios kajutės! Tu užmuštum mane... Ar ne?

Tai nebuvo klausimas. Etiopas pasakė teisybę, ir Jasonas negalėjo jam prieštarauti. Tylėdamas jis leido jūreiviui išeiti, o jo veidas dar labiau persikreipė.

Kurį laiką jis, atrodo, dvejojo, žvilgčiodamas į jaunąją moterį, dabar atsukusią jam nugarą, kad jis nepamatytų akis užtvindžiusių ašarų. Ši nuoskauda užgavo ne tik Marijanos išdidumą, bet ir meilę. Vyro pavydas ne visada pateisinamas, ir tokie įžeidimai širdyje palieka kraujuojančius rėžius.

Smarkus durų trinktelėjimas reiškė, kad Jasonas išėjo. Niekas neužrakino šių durų su išlaužtu užraktu, tačiau ir tai nęguodė... Dabar, kai nuosprendis paskelbtas, Jasonas tikriausiai mano, jog nėra prasmės laikyti ją užrakintą. Atviroje jūroje plaukiantis laivas visai patikimas kalėjimas, be to, Jasonas puikiai žino, kad Marijana nenori jo palikti, kad ji baiminasi momento, kai horizonte išnirs taurios Atėnų linijos. Be to ir pati Marijana tvirtai nusprendė, nepaisydama savo skausmo arba kaip tik dėl jo, nebeištarti savo apgynimui nė vieno žodžio. Gėdingas Jasono elgesys su ja, su Žolivaliu ir Grakchu surakino jos lūpas!

Lėtai slinko diena, kurią Marijana leido viena su Agata. Tik Tobis, atnešęs joms maisto, peržengė kajutės slenkstį. Tačiau senasis negras buvo toks prislėgtas kaip ir abi moterys. Jo paraudusios akys liudijo, kad jis verkė, ir kai Agata atsargiai paklausė, kas atsitiko, jis tik liūdnai palingavo galvą ir sužnabždėjo:

Šeimininkas vis tą patį ir tą patį!.. Visą naktį jis blaškosi ant denio kaip sergantis vilkas, o dieną nieko nepažinti...

Daugiau iš jo nieko nepavyko pešti, bet, sprendžiant iš tokio ištikimo tarno žodžių, Jasonas labai kenčia, ir Marijana su nerimu pagalvojo, kad, daktarui atskleidus jos padėtį, prasiveržė niekingiausios korsaro aistros, papiktinusios net tuos, kurie pažinojo jį nuo mažens.

Laimė, Leitono mikstūra, kurią jaunoji moteris po truputį gėrė, gerai veikė ją. Atsikračiusi alinusio pykinimo, Marijana bent jau galėjo blaiviai samprotauti. Ji visą naktį nesumerkė akių. Išsitiesusi lovoje, plačiai atmerktomis akimis žvelgdama į gūdžią tamsą, ji skaičiavo, kaip laikrodis kas ketvirtį muša valandas, ir jos liūdnos mintys prisitaikė prie to ritmo.

Savo kampe Agata taip pat beveik nemiegojo. Jos šeimininkė girdėjo maldų nuotrupas ir kūkčiojimą.

Tokias jas išvydo aušra išbalusias, išėjusias iš veido.

Nors durys iš lauko pusės ir nebuvo užrakintos, Marijana nesiryžo išeiti. Ji bijojo, kad ją pamačius Jasoną vėl ištiks pykčio priepuolis. Iš atsargumo ji turėjo likti savo kajutėje.

Bet kai Tobis, aiškiai išsigandęs ir visas drebantis, atėjo su padėklu, ant kurio viskas šokinėjo, Marijana užmiršo savo kilnius ketinimus, nes sužinojo, kas atsitiko: naktį Kalebas mėgino nužudyti daktarą Leitoną. Jis nubaustas šimtu kirčių viso ekipažo akivaizdoje.

Šimtu kirčių? Bet jis numirs nuo jų! sušuko staiga pašiurpusi Marijana.

Jis stiprus, sumurmėjo Tobis smarkiai vartydamas akis, bet šimtas kirčių tai daug! Žinoma, jis norėti nužudyti daktarą, bet masa Jasonas niekada neplakė rimbu vargšų negrų!

Galų gale, Tobi, juk tai neįmanomas dalykas, kad jis norėjo nužudyti daktarą! Jis tam neturi jokios priežasties!..

Tobis papurtė savo garbanotą galvą, ir Marijana pastebėjo, kaip papilkėjo, matyt, iš baimės, jo veidas.

O gal ir turi! Daktaras blogas žmogus. Kai jis atėjo į laivą, viskas pašlijo. Natanas sakyti, jis brangiai parduoti Kalebą turguje.

Tu sakai, kad daktaras nori parduoti Kalebą? Bet ponas Boforas paėmė jį į savo laivą, išgelbėjo, nors šis pabėgęs vergas! Ponas Boforas niekada nesutiks parduoti žmogaus, kuris juo pasitikėjo!..

Jeigu būtų normalus, neparduotų! Bet masa Jasonas nebenormalus! Jis visai pasikeitė. Blogos dienos atėjo mums visiems! Ponia! Geri laikai baigėsi dėl to baisiojo daktaro Leitono!

Vilkdamas kojas, įtraukęs galvą į pečius, savo baltos striukės rankove šluostydamas ašaras, Tobis pasuko durų link. Senojo negro skausmas buvo didžiulis ir jaudinantis. Be galo sunku matyti, kaip žmogus, kurį mylėjo ir kuriam tarnavo visą gyvenimą, staiga virto kažkokiu žiauriu laukiniu. Galbūt jis net būgštavo dėl savęs... Jau beišeinantį, jį pašaukė Marijana.

Kada bus.. egzekucija? paklausė ji.

Dabar! Ponia kunigaikštienė gali girdėti. Komanda renkasi!

Iš tikrųjų denis dundėjo nuo daugybės basų kojų trypimo, o bocmanas šūkčiojo kažkokius įsakymus. Vos Tobis išėjo, Marijana stryktelėjo iš lovos.

Vikriai, Agata! Duok man suknelę, batelius, šaliką!

O ką ponia rengiasi daryti? nė nekrustelėjusi paklausė mergina. Jei nori įsikišti į šią istoriją, tegul ji leidžia man pasakyti, kad geriau nereiki Ponas Boforas neabejotinai išprotėjo, o pamišėlių negalima erzinti!

Pamišėlis jis ar ne, aš neleisiu nužudyti žmogaus, kuris tik norėjo apginti savo laisvę ir galbūt gyvybę... ypač nuo tokio barbariško elgesio. Leitonas nevertas tokios aukos! Na, paskubėk!

O jeigu jis užpuls ponią?

Agata, aš nebeturiu ko prarasti! Be to, abi fregatos dar čia, ir manau, man nėra ko bijoti.

Kai Marijana nuėjo į denį, komanda jau buvo surinkta ir stovėjo atsigręžusi į laivagalį, o tylą drumstė tik baisūs garsai: diržo kirčiai per nuogą odą. Egzekucija prasidėjo... Jaunoji moteris sunkiai skynėsi kelią pro tankias vyrų gretas, sudariusias užtvarą, kurią ne taip lengva buvo įveikti. Bet tai, ką ji pagaliau išvydo, stingdė kraują gyslose: virš galvos iškeltos Kalebo rankos buvo pririštos prie bezanstiebio. Šalia jo stovėjo tik Pablas Arojas, rankose laikantis iš odinių juostų nuvytą bizūną, ir ėjo budelio pareigas. Tuo metu, kai baimė aiškiai kaustė susirinkusius žmones, kurių raumenys instinktyviai įsitempdavo sulig kiekvienu kirčiu, bocmanas jautė tikrą pasitenkinimą savo pasibaisėtinu amatu. Aukštai užraitojęs rankoves ant liesų raumeningų rankų, jis iš visų jėgų pliekė Kalebą vienodais intervalais, gerai prisitaikydamas, kad sukeltų didesnį skausmą, jo veidą iškreipė žiauri sadisto grimasa... Jis neskubėjo. Jis mėgavosi šiomis minutėmis ir kartais apsilaižydavo apatinę lūpą.

Kraujas jau bėgo iš sukapoto kūno, prie stiebo prispaustame Kalebo veide užmerktomis akimis atsispindėjo kančia, bet jis nerėkė. Tik silpna dejonė išsprūsdavo pro sukąstus dantis sulig kiekvienu rimbo kirčiu. Saulėje blizgantys raudoni lašeliai jau

išmargino Arojo veidą, bet denio paskuigalyje Jasonas abejingai stebėjo egzekuciją.

Jo žvilgsnis, kaip ir pirma, buvo keistai niaurus, tik dar grėsmingesnis. Kairiąja ranka jis nervingai glamžė kaklaraištį, o dešiniąją slėpė už nugaros.

Greta matėsi niūri Leitono fizionomija, o jo akys sulig kiekvienu kirčiu triumfuojamai sužibėdavo.

Staiga pasidarė aišku, kad kankinamojo jėgos išseko. Suglebęs kūnas pakibo ant virvių, veidas papilkėjo.

Jis neteko sąmonės! pasigirdo riksmas, ir Marijana iš balso pažino O'Flaertį.

Ji virpėjo iš pasipiktinimo, ir šis šūksnis buvo tarsi signalas. Marijana puolė į priekį, stumdydama jūreivius, kurie galiausiai prasiskyrė. Ji taip veržliai brovėsi, kad iššoko tiesiai priešais Aroją, ir jei leitenantas nebūtų staigiai trūktelėjęs jos atgal, rimbas būtų sudrožęs jai per veidą.

Ką ten veikia ta moteris? sugriaudėjo Jasonas, kurį netikėtas Marijanos pasirodymas, atrodo, pažadino iš stingulio. Tegul ją nuveda į jos kajutę!

Bet iš pradžių aš pasakysiu, ką manau apie tave! suriko ji, įnirtingai verždamasi iš O'Flaerčio rankų. Kaip tu gali būti abejingas, kai tavo akivaizdoje žudomas žmogus?

Jis nežudomas! Jis pelnytai baudžiamas.

Veidmaini! Kiek, tavo manymu, tokių kirčių jis dar gali pakelti prieš numirdamas?

Jis kėsinosi nužudyti laivo gydytoją! Jis nusipelnė virvės! Aš jo nepakoriau vien dėl to, kad jį užtarė kaip tik daktaras Leitonas!

Marijana garsiai nusikvatojo.

Užtarė jį, iš tiesų?.. Tai manęs labai nestebina! Be abejo, jis mano, kad gaila paprasčiausiai nužudyti žmogų, už kurį galima gauti tiek pinigų kuriame nors iš jūsų niekingų vergų turgų! Bet ko jis tikisi iš šios egzekucijos?

Iš pykčio išraudęs Jasonas rengėsi atsakyti, bet pasigirdo ledinis Leitono balsas, aštrus kaip skustuvo ašmenys.

Tikra teisybė! Toks vergas kaip šis vertas didelių pinigų, ir aš pirmas apgailestauju dėl šios bausmės...

Aš jį pasiėmiau Venecijoje ne tam, kad parduočiau, sausai nutraukė Jasonas. Aš paisau tik jūros įstatymų. Jei jis mirs, juo blogiau... Darbuokis toliau, Arojau!

Ne... aš neleisiu! Bailys! Tu esi bailys ir budelis!.. Aš neleisiu!

Bocmanas jau pakėlė rimbą, bet abejodamas. Mat leitenantas neįstengė sulaikyti Marijanos, kurios jėgos iš įniršio padvigubėjo. Aplinkui stovintys jūreiviai susižavėjo šia pykčiu kunkuliuojančia moterimi, tačiau kištis nemanė.

Kantrybės netekęs Jasonas jau bėgo iš denio paskuigalio padėti leitenantui, bet pasigirdo šūksnis iš marso:

Kapitone! “Pomona” klausia, kas dedasi! Ką atsakyti?

Kunigaikštienės riksmai turėjo sujaudinti juos, ir pro žiūronus jie mato viską, kas čia vyksta, sunkiai alsuodamas ištarė O’Flaertis. Vis dėlto reikėjo ją suimti, kapitone! Nėra kito būdo priversti ją nutilti! Ir ši istorija neverta jūrų mūšio, kuriame vienas turės stoti prieš du.

Ko ko, o noro turiu pakankamai, velniai griebtų! ėmė plūstis Jasonas, gniauždamas kumščius. Kiek kirčių gavo Kalebas?

Trisdešimt!

Jausdama, kad pergalė ne už kalnų, Marijana nebesiblaškė ir stengėsi atgauti kvapą, kad galėtų garsiau šaukti, jei Jasonas nepasiduos.

Akimirką jųdviejų vienodai tūžmingi žvilgsniai susidūrė, tačiau korsaras pirmas nukreipė akis.

Atriškite nuteistąjį, sausai įsakė jis pasisukdamas ant kulnų, bet sukaustykite jį grandinėmis! Jei daktaras Leitonas sutinka juo pasirūpinti, aš atiduodu jį jam.

Tu esi niekšų niekšas, Jasonai Boforai! su panieka tarė Marijana. Nežinau, kuo labiau žavėtis: tavo svetingumu ar tavo garbės lankstumu!

Jau išeidamas Jasonas sustojo prie bezanstiebio, kur du jūreiviai atraišiojo suglebusį etiopo kūną.

Garbės? pasakė jis ir nuvargęs gūžtelėjo pečiais. Nevartokite žodžių, kurių prasmės nesuprantate, ponia! O svetingumas, kaip jūs sakote, mano laive vadinamas pirmiausia

drausme. Kiekvienas, nepaklūstantis bendroms taisyklėms, turi už tai atsakyti!.. Dabar grįžkite į savo kajutę! Čia jums nebėra kas veikia, arba aš galiu užmiršti, kad jūs moteris!

Neatsakydama jam, Marijana išdidžiai nusigręžė ir įsikibo į susijaudinusio O'Flaerčio ranką, nes šis pasisiūlė palydėti ją. Kai jie ėjo į kajutę, ji pastebėjo, kad laivas plaukia gana arti niūraus negyvenamo kranto, visai nesiderinančio prie jūros mėlynės ir saulės šviesos. Tai buvo suskeldėjusios juodos uolos su plikomis viršūnėmis, grėsmingi aštrūs rifų kampai. Švelnios Graikijos saulės nušviesti, jie atrodė kaip dekoracijos, tinkamos audrai, nakčiai ir laivo sudužimui pavaizduoti. Mirties bausmei taip pat. Nemaloniai nustebinta, Marijana kreipėsi į savo palydovą:

Koks čia krantas, jūs žinote?

Kiteros sala, ponia.

Ji nustebusi sušuko:

Kiteros? Negali būti! Jūs iš manęs šaipotės? Kitera... ir pilkos niūrios uolos?

Deja, taip! Meilės sala! Mielai pritariu, kad ji gana apgaulinga! Kas sutiktų išsilaipinti į šią bevaisę žemę?

Niekas... tačiau kiekvienas tai padaro! Su džiaugsmu ir entuziazmu išsilaipina į sapnų Kiterą ir patenka į negailestingą salą, kur viskas sudūžta į šukes! Tokia yra meilė, leitenante: apgaulė, panaši į ugnį, kurią krantų banditai sukuria pavojingose vietose, kad užviliotų pasiklydusius laivus ant povandeninių uolų, kur jiems pramuša dugną. Tai katastrofa! Ir juo žiauresnė, kad įvyksta kaip tik tuo džiaugsmingu momentu, kai tiki, kad pasiekei uostą...

Kregas O'Flaertis sulaikė alsavimą. Jo džiaugsmingame veide atsispindėjo jam nebūdingas sumišimas. Truputį padvejojęs, jis sušnabždėjo:

Nenusiminkite, ponia. Tai dar ne katastrofa...

O kas gi? Po dviejų trijų dienų būsime Atėnuose. Man teliks susirati vietą kokiame nors graikų laive, plaukiančiame į Konstantinopolį, o jūs pasuksite į Ameriką.

Vėl tyla. Leitenantas sunkiai kvėpavo, o paskui, kai Marijana nustebusi pažvelgė į paraudusį jo veidą, jai pasirodė, kad jis

didžiulių pastangų dėka priėmė ilgai brandintą sprendimą. Pagaliau jis tarė:

Ne! Ne į Ameriką! Bent jau ne iš karto: iš pradžių į Afriką.

Į Afriką?

Taip... į Gvinėjos įlanką: mūsų laukia Biafros įlankėlėje Fernando Po saloje, vergų bazėje Senajame Kalabare! Štai dėl ko kelionė į Konstantinopolį ir jūsų buvimas laive taip nepatiko daktarui.

Ką jūs sakote?

Pasipiktinusi Marijana vos nešaukė. O'Flaertis greitai sugriebė ją už rankos, sunerimęs apsižvalgė ir tempte nutempė ją prie kajutės.

Ne čia, ponia. Grįžkite į savo kajutę. O aš turiu eiti į tarnybą...

Bet aš noriu žinoti, kodėl?..

Vėliau, maldauju jus! Kai būsiu laisvesnis. Pavyzdžiui, vakare aš pasibelsiu į jūsų duris ir viską pasakysiu. O kol kas... pasistenkite per daug nepykti ant kapitono: jį valdo demonas, kuris tuoj tuoj atims jam protą!

Jie priėjo prie kajutės durų, ir O'Flaertis greitai nusilenkė jaunajai moteriai. Ji nekantravo apiberti jį klausimais, tučtuojau sužinoti visą teisybę, bet suprato, kad šiuo momentu beprasmiška užsispirti. Geriau pakentėti, kol leitenantas pats viską papasakos.

Tačiau kai jis rengėsi išeiti, ji sulaikė jį.

Pone O'Flaerti, dar vienas žodis... Norėčiau žinoti, kokia to žmogaus, kurį kankino būklė?

Kalebo?

Taip. Žinoma, pripažįstu, kad jis labai nusikalto, bet tokia baisi bausmė...

Jūsų, ponia, dėka jis negavo nė pusės kirčių, maloniai pasakė leitenantas, o toks tvirtas vyras kaip jis nemiršta nuo trisdešimties rimbo kirčių. O dėl rimto nusikaltimo... aš pažįstu keletą, kurie svajoja padaryti tą patį! Iki vakaro, ponia...

Šįkart Marijana paleido jį. Susimąsčiusi ji nuėjo pas Agatą, kuri kaip vaikas džiaugėsi jos grįžimu. Matyt, vargšė mergina

nusprendė, kad korsaras, bausdamas už įsikišimą, pakars jos šeimininkę ant pirmos pasitaikiusios rėjos.

Keletu žodžių Marijana jai papasakojo, kas įvyko, paskui nutilo ir neprabilo iki vakaro. Jos galvoje sukosi visas spiečius minčių, painių ir nerišlių, kurių ji negalėjo išnarplioti. Ji apsiramino tik tada, kai smilkinius suspaudė migrena. Skausmo ir nuovargio įveikta, ji nutarė pamiegoti, kad nors kiek atgautų taip reikalingas jėgas. Be to, kai netveri smalsumu, miegas geriausias būdas stumti laiką.

Marijaną pažadino patrankos šūviai, ir ji uždususi puolė prie iliuminatoriaus, tikėdamasi pamatyti puolantį priešą. Bet tai buvo iki šios vietos "Burtininkę" lydėjusių fregatų atsisveikinimo salvės. Kitera dingo. Saulė leidosi, ir abu savo misiją atlikę kariniai laivai apsigręžė, kad grįžtų į Korfų. Toliau plaukti jiems buvo rizikinga, nes galėjo įžeisti nepalankiai į Prancūziją žiūrintį sultoną. Normaliomis aplinkybėmis "Jūrų burtininkė" dabar galėtų nekliudoma pasiekti Konstantinopolį... jei jos šeimininkas nebūtų nusprendęs nutraukti kelionės Pirėjuje, iš kur jis pasuks Afrikos krantų link.

Ta afrikietiška istorija Marijanai rūpėjo labiau negu jos pačios padėtis. O'Flaertis prasitarė, kad Jasonas rengiasi, jei tik Marijana gerai suprato, plaukti į Biafros įlankėlę ir paimti ten vergus. Tiesiog neįmanoma, kad tai būtų tiesa. Į Veneciją Jasonas buvo nuvykęs vieninteliu tikslu: surasti tą, kurią tikėjosi pagaliau pavadinti savo žmona, ir pasiimti ją į Čarlstoną. Ir tai turėjo būti įsimylėjėlių kelionė, beveik vestuvinė. Sunku įsivaizduoti, kad jaunai moteriai būtų patikę plaukti vergų laivu, ir nė vienas tikras vyras neišdrįstų taip elgtis su mylima moterimi. Tuomet... kas gi?

Ji staiga prisiminė, ką jai pasakė pats Jasonas pirmąją jų kelionės dieną: Leitonas neplauks su jais iki pat Amerikos, jis išsilaipins kažkur pakeliui. Galbūt Senajame Kalabare laukiama tik niūriojo daktaro... arba Jasonas tiesiog neišdrįso pasakyti jai visos teisybės? Jį su Leitonu sieja ne draugystė, bent jau ne vien draugystė. Reikalas kitoks! Ir duok Dieve, kad tai nebūtų bendradarbiavimas...

Diena blėso, artėjo naktis, ir Marijana vis nekantriau laukė O'Flaerčio. Ji negalėjo nustygti vietoje, blaškėsi kajutėje ir Agatą vis klausinėjo, kiek valandų. Tačiau leitenantas nesirodė, ir kai jaunoji moteris norėjo nusiųsti kambarinę sužinoti naujienų, suprato, kad tapo belaisve. Kajutės durys buvo užrakintos iš lauko pusės! Vėl laukimas, nervingas, kupinas nerimo ir laikui bėgant vis labiau varginantis.

Leitenantas nesirodė. Marijanos nervai buvo nepaprastai įtempti, ji buvo pasirengusi siautėti, kad tik atsikratytų pykčio ir baimės, nežinia kodėl apėmusios ją, ir kaip laukinis žvėris ji jautė artinantis dar vieną pavojų.

Tas pavojus užklupo jau auštant, kai spynoje trakštelėjo raktas ir staiga pasirodė Džonas Leitonas, keleto jūreivių lydimas, tarp jų Marijana pamatė Arojų su žibintu rankose. Gydytojas buvo apsiginklavęs iki dantų, ir jo pagyvėjusiame veide matėsi keistas triumfas, kurio jis neįstengė nuslėpti ir dėl kurio atrodė grėsmingai. Matyt, atėjo itin svarbus, ilgai lauktas jo gyvenimo momentas.

Marijana beregint sureagavo. Sugriebusi rytinį chalatą ir pašokusi iš gulto, ji suriko:

Kas jums leido įeiti į mano kajutę ir atvesti šiuos žmones! Tučtuojau išeikite!

Nekreipdamas jokio dėmesio į jos žodžius, Leitonas paėjo keletą žingsnių į priekį, o jūreiviai liko prie durų, jie kišo galvas į vidų ir godžiai apžiūrinėjo šį gražų ir jaukų moterišką lizdelį.

Man nemalonu, kad esu priverstas sudrumsti jūsų ramybę, pasakė daktaras pašaipiai, tačiau atėjau prašyti išeiti būtent jus! Jūs turite nedelsdama palikti laivą. Valtis laukia...

Palikti laivą? Naktį? Jūs iš proto išsikraustėte! Palikti... o kur įsakysite plaukti?

Kur norite! Mes Viduržemio jūroje, o ne vandenyne. Kokia nors žemė bus netoli, ir naktis greitai baigsis. Ruoškitės!

Nė nekrustelėjusi, Marijana sunėrė rankas ant krūtinės, geriau susisiautė batistinį peniuarą ir išdidžiai nužvelgė daktarą.

Pakvieskite kapitoną! pasakė ji. Kol to neišgirsiu iš jo lūpų, nepajudėsiu iš vietos.

Iš tikrųjų?

Iš tikrųjų. Jūs, daktare, neturite teisės įsakinėti šiame laive. Ypač duoti tokių įsakymų.

Leitono šypsena tapo tulžinga.

Apgailestauju, pasakė jis su gluminančia pagarba, bet tai yra kapitono įsakymas. Jei nenorite, kad jus jėga nuvestų į valtį, turite tučtuojau paklusti. Taigi kartoju: ruoškitės! Kitaip sakant, vilkitės suknelę, apsiaustą, viską, ką norite, tik greičiau! Suprantama, pridūrė jis nužvelgęs kajutę, nei apie jūsų lagaminus, nei apie... brangenybes negali būti nė kalbos! Jūroje jų neprisireiks.

Pasidarė tylu, ir Marijana tuo tarpu apmąstė tikrąją šių neįtikėtinų žodžių prasmę. Ją rengiamasi išmesti į jūrą, pirma apvogus kaip vienišą keleivį miške? Ką gi visa tai galėtų reikšti? Neįmanoma, įžeidžiama ir nesuvokiama, kad Jasonas staiga būtų nusprendęs atsikratyti jos gūdžią naktį, atimdamas visą turtą, ir dar būtų pasirinkęs Leitoną savo valios vykdytoju! Tai nepanašu į jį... juk tai negali būti panašu į jį? Tačiau, uždavusi sau šį klausimą, jaunoji moteris suabejojo. Po visko... argi atmintinąją sutuoktuvių su Fransiu Kranmeriu naktį Jasonas Boforas, palikdamas Seltoną, neišsinešė viso Marijanos turto?

Pamačiusi, kad Leitonas jau nekantrauja, ji užsipuolė jį:

Aš maniau, kad šis laivas patikimas, ištarė ji su didžiausia panieka, bet pasirodo, kad tai piratų laivas! Jūs tik vagišius, daktare Leitonai, ir kuo niekingiausias, vienas iš tų, kurie niekuo nesibodi ir drįsta su visa gauja užpulti moterį!.. Ruoškis, Agata, jei tik šis ponas malonės pasakyti, ką galime pasiimti su savimi.

- Atleiskite! įsikišo Leitonas mandagiai, bet be galo džiugiai. Ir kalbos negali būti apie tai, kad kambarinė jus lydėtų. Ką veikti kambarinei valtyje? Iš jos naudos bus ne daugiau negu iš papuošalų, tiesa? O čia ji šiek tiek pravers! Tačiau... atrodo, jūs nustebote? Nejaugi iš tikrųjų užmiršau jus įspėti, kad vyksite viena... visai viena? Prašau jūsų šviesiausiąją šviesybę dėl to dovanoti!

Paskui, staiga pakeitęs toną, pridūrė:

Nagi, gyviau! Mes ir taip praradome per daug laiko! Išneškite ją!

Niekšas! įniršusi sušuko Marijana. Aš draudžiu liesti mane!.. Gelbėkite!.. Padėkite!..

Bet jūreiviai jau įsiveržė į kajutę. Akimirksniu ji virto tikru pragaru. Apsupta degančių kaip anglis akių, romu tvoskiančių burnų ir godžių rankų, kurios patogia dingstimi gašliai čiupinėjo jos kūną, Marijana narsiai stengėsi priešintis. Ją kurstė Agatos riksmas ir dejonės, nes du jūreiviai nubloškė ją ant tuščio gulto, o trečiasis nuplėšė nuo jos naktinius marškinius. Putnus mažosios kambarinės kūnas akimirką subolavo, o paskui paskendo liulančioje užuolaidų tamsoje, slegiamas vyriškio, kuris apnuogino ją ir, draugų skatinamas, ėmė padūkiškai prievartauti.

Nors Marijana ir priešinosi, jai užkimšo burną kamščiu ir ėmė tempti prie durų.

Matote, ką reiškia būti neišmintingai! veidmainiškai apgailestavo Leitonas. Jūs privertėte mus griebtis jėgos. Vis dėlto tikiuosi, esate man dėkinga, kad apsaugosiu nuo savo žmonių apetito, nors visai galėjau leisti pasielgti su jumis taip pat kaip ir su jūsų subrete. Matote, kunigaikštiene, tie šaunūs vaikinai nelabai mėgsta jus. Jie jus kaltina tuo, kad jų kapitoną pavertėte pasigailėtinu, bevaliu bailiu. Tačiau dėl to jiems nedingo noras pasmaguriauti tokios kilmingos damos švelniu kūnu. Taigi dėkokite man, užuot elgusis kaip laukinė katė! Nagi, gyviau, vyručiai!

Jei įniršis galėtų žudyti, niekšas būtų nugriuvęs negyvas arba pati Marijana būtų nusižudžiusi. Visiškai paklaikusi girdėdama vis silpnesnes Agatos dejones, jausdama, kad tuoj neteks proto dėl to, kas dedasi, jaunoji moteris ėmė taip priešintis, kad jai turėjo surišti rankas ir kojas, norėdami nunešti prie išorinio trapo. Ten jai po pažastimis perkišo virvę ir šiurkščiai nuleido į tyliai siūbuojančią prie borto valtį. Ji taip atsitrenkė į suolelį, kad nesusivaldžiusi iš skausmo suvaitojo. Valtį laikantis lynas buvo perkirstas kirviu, ir banga greitai nunešė ją nuo borto. Aukštai viršuje Marijana pamatė kyšančias galvas ir išgirdo pašaipų Leitono balsą:

- Laimingo plaukiojimo, jūsų šviesiausioji šviesybe! Jums nė kiek nebus sunku išsilaisvinti: virvės nesurištos. Ir jei mokate irkluoti, valties dugne yra irklai. O dėl savo tarnų ir draugų nesijaudinkite, aš jais pasirūpinsiu!..

Karščiuojančia galva, surišta ir nuo smūgio skaudančia nugara, Marijana pamatė, kaip brigas aplenkė jos valtį, truputį pasuko ir ėmė greitai tolti.

Netrukus pro jos išsiplėtusias, ašarų pilnas akis praplaukė dailūs apšviesti laivagalio antstato langai, o virš jų trys signaliniai žibintai. Paskui laivas staiga pasuko visai kita kryptimi. Palengva didinga burių piramidė mažėjo, ėmė nykti naktyje, kol virto vos pastebimu siluetu žvaigždėtame danguje.

Tik tada Marijana suprato, kad liko viena vidury didžiulės jūros, be jokių pinigų ir be maisto, beveik be rūbų, šaltakraujiškai pasmerkta mirčiai, jei tik neįvyks koks nors stebuklas.

Už horizonto dingo laivas, nuplukdęs paskutinius jos draugus, laivas žmogaus, kurį mylėjo, kuriam paskyrė savo gyvenimą, žmogaus, dar neseniai prisiekinėjusio, kad myli ją labiausiai iš visų.

Devintas skyrius

Safo

Kaip pašaipiai įspėjo Leitonas, Marijanai nebuvo sunku išlaisvinti rankas, kojas ir burną. Menka paguoda iš to, kad ji gali laisvai judėti, juk dėl to jos padėtis nė kiek nepagerėjo.

Aplinkui plytėjo tuščia jūra. Tik tamsa, tamsa, prieš aušrą tirštėjanti. Ji sužvarbo: ploni batistiniai marškiniai ir lengvas chalatas menkai saugojo nuo rytmetinio šalčio. Aplinkui kilo baltas rūkas, tirštas, smelkiantis, labai drėgnas. Valties dugne ji apčiuopė irklus, bet kur sukti tokioje tamsoje ir migloje? Ji nuo mažens mokėjo irkluoti, bet suprato, kad jei irkluos neturėdama jokio orientyro, tai tik veltui eikvos jėgas. Jai teliko laukti ryto. Taigi susisupusi, kiek įmanoma, į savo menkus

rūbelius, ji susigūžė valties dugne ir leidosi nešama bangų. Rydama ašaras, Marijana stengėsi negalvoti, kad visai neprarastų drąsos, apie tuos, kuriuos paliko tame prakeiktame laive: apie grandinėmis sukaustytus Žolivalį ir Grakchą, apie Agatą girtų jūreivių rankose ir... apie Jasoną! Vienas Dievas težino, kas dabar darosi Jasonui. Argi O'Flaertis nepasakė, kad jį valdo demonas? Iš to, kad tas niekšas Leitonas su saujele banditų šeimininkavo denyje, buvo galima daryti išvadą, jog korsarą taip pat sučiupo ir užrakino... arba dar blogiau! O linksmasis leitenantas airis, matyt, susilaukė kapitono likimo...

Kad per daug negalvotų apie juos, taip pat kad jiems pagelbėtų, jei dar nevėlu, Marijana ėmė karštai melstis. Ji meldė Viešpatį padėti jos draugams ir jai pačiai, paliktai vidury jūros be jokios apsaugos, išskyrus valtį, keletą metrų batisto, jos narsumą ir gyvenimo meilę. Galiausiai miegas įveikė ją.

Kai nubudo, iš šalčio sustingusi, rūke sudrėkusiais rūbais, skaudama nugara, diena jau brėško, bet saulė dar nebuvo patekėjusi. Rūkas išsisklaidė. Virš galvos mėlynas dangus rytuose parausvėjo. Kiek akys aprėpia, tyvuliavo jūra, lygi kaip ežeras, ir nesimatė nė vienos burės ar žemės lopinėlio. Vėjo dvelkimo beveik nesijautė.

Mankštindama nutirpusias galūnes, Marijana stengėsi kiek galima šaltakraujiškiau įvertinti savo padėtį. Ji padarė išvadą, kad padėtis nors ir tragiška, bet nėra beviltiška. Ji galėjo plaukti maždaug Jasono laivo kursu. Vaikystėje, be kitų dalykų, ją mokė ir geografijos, nes tetulė Elisė stengėsi kuo geriau išmokslinti ją. Ir geografija Anglijoje, toje jūrų karalystėje, buvo tų mokslų dalis. Ji labai stengėsi, valandų valandas piešdavo upes, kalnus ir salas nuobodžiuose žemėlapiuose, mintyse plūsdamasi, nes kieme būdavo puikus oras, ir ji tokiu oru daug mieliau būtų jodinėjusi savo mylimu poniu Hariu miške. Ir truputį dėl to, kad nelabai mėgo piešti.

Bet dabar, ištikus nelaimei, ji mintyse padėkojo savo tetos dvasiai, nes dėl jos įžvalgumo galėjo nustatyti, žinoma, apytikriai, kur dabar yra: kažkur netoli Kikladų, salų žvaigždyno, darančio Egėjo jūrą panašią į Paukščių Taką žemėje. Vadinasi, pasukusi į rytus, Marijana galėjo gana greitai pasiekti vieną iš tų salų.

O galbūt ji sutiks žvejus? Juk čia nebuvo, kaip sakė bjaurusis Leitonas, beribis vandenynas, kur mirtis neišvengiama.

Kad sušiltų ir kad greičiau išsigelbėtų ir atsikratytų baimės, apėmusios ją dėl tos neaprėpiamos vienatvės, Marijana paėmė iš dugno irklus, įstatė juos į įkabas ir ėmė energingai irtis. Valtis buvo sunki, irklai padaryti nuospauduotoms jūreivių, o ne švelnioms moters rankoms, bet fizinis jėgų eikvojimas savotiškai guodė.

Nenustodama irtis, ji pamėgino įsivaizduoti, kas galėjo atsitikti "Burtininkės" denyje. Kai ją išnešė, įniršis, be abejo, buvo ją apakinęs, bet ne taip, kad nepastebėtų, jog Leitoną supo tik apie trisdešimt žmonių, o juk ekipaže buvo apie šimtas. Kurgi kiti? Ką jiems padarė tas keistas daktaras, kuris, atrodo, taip pat puikiai mokėjo išvesti žmones iš rikiuotės, kaip ir gydyti juos? Sukaustė grandinėmis? Užrakino? Galbūt su narkotikais... arba dar blogiau? Niekšo arsenale turėjo būti daugybė velniškų priemonių, padedančių be pasipriešinimo pajungti sau žmones, šiaip jau stiprius ir protingus. Ji Venecijoje patyrė, kaip su mikstūra, antpilu ar velniai žino kaip taikliau pavadinti tą pragarišką marmalą, galima sunaikinti valią, duoti laisvę slaptiems instinktams, prigimtį paversti beprotybe. Ir paskutines valandas, Marijanos praleistas laive, Jasono žvilgsnis buvo toks keistas, bauginantis!..

Ji nė kiek neabejojo, kad laive kilo maištas. Sąmokslininkams vadovavęs Leitonas tapo laivo šeimininku. Ji negalėjo patikėti, kad Jasonas, kad ir labai įskaudintas ir įdūkęs, būtų galėjęs staiga tapti godžiu plėšiku, pasikėsinusiu ne tik į jos gyvybę, bet ir į brangenybes. Ne, matyt, jis sučiuptas ir nuginkluotas. Marijana atkakliai ginė šalin mintį, kad Leitonas būtų galėjęs pasikėsinti į gyvybę žmogaus, kuris buvo jo draugas ir priėmė jį į denį. Be to, Jasonas taip gerai išmanė navigaciją, kad niekas be jo negalėtų vesti tokio laivo. Negali būti, kad jį nužudė... Bet kaip tada jo leitenantas? Ir belaisviai?

Pagalvojus apie Žolivalį, Grakchą ir Agatą, Marijanai suspaudė širdį. Juk nusikaltėlis daktaras neturėjo jokių svarbių priežasčių sulaikyti vikontą ir jaunąjį vežiką, jei nenori, kad jo ir taip nešvarią sąžinę slėgtų beprasmiška piktadarybė.

Deja, kad Agata nenaudinga, nebuvo taip akivaizdu. O dėl Kalebo, kurį Marijana po to, kai jis norėjo pasmaugti Leitoną, priskyrė prie saviškių, jam artimiausioje ateityje galėjo grėsti tik pardavimas pirmame pasitaikiusiame vergų turguje. Tačiau ir to pakaktų, ir jaunoji moteris jautė didžiulį gailestį tam puikiam ir liūdnam Dievo kūriniui, tai būtybei, kurios kilnumas ir pasiaukojimas nustebino ją ir kuriai vėl grėsė vergo grandinė, narvas ir žiaurumas žmonių, kurie nuo jo skyrėsi odos spalva...

Uždususi Marijana padarė atokvėpį. Saulė jau buvo aukštai pakilusi ir, atsispindėdama jūroje, smarkiai kaitino ir vargino akis. Diena žadėjo būti karšta, o jaunoji moteris neturėjo nieko, kuo galėtų užsidengti nuo deginančių spindulių.

Kad išvengtų saulės smūgio, ji nuplėšė plačią juostą nuo savo chalato ir pasidarė tiurbaną, bet tai neapsaugojo veido, kuris jau degė. Vis dėlto ji vėl ėmė narsiai irtis į rytus.

Tačiau blogiausia buvo priešakyje. Vidurdienį pamažu ėmė kamuoti nenumaldomas troškulys. Iš pradžių jaunoji moteris jautė tik sausumą ant lūpų ir burnoje. Paskui palengva tas sausumas apėmė visą kūną, oda tapo karšta. Tada ji karštligiškai išnaršė visus valties užkampius, tikėdamasi rasti kokį nors vandens ąsotį ir maisto, paruošto laivo sudužimo atvejui, bet nerado nieko, nieko, kas būtų numalšinęs jau alinantį troškulį, nieko, tik ją supo mėlynas vanduo, kuris tarsi šaipėsi iš jos...

Kad truputį atsigautų, ji nusivilko savo plonus rūbus, persisvėrė per bortą ir apsišlakstė vandeniu. Pasijutusi truputį geriau, ji suvilgė lūpas ir surizikavo nuryti keletą tokio gaivaus vandens lašų. Nuo to pasidarė dar blogiau. Druska nudegino gerklę ir padidino troškulį. Vėliau pajuto alkį, bet jis ne taip kamavo.

Už tyro vandens stiklinę Marijana būtų sutikusi kad ir keletą dienų pabadauti, bet po kurio laiko ji jau nebegalėjo nepaisyti skrandžio raižymo. Dėl jos padėties organizmo pojūčiai padidėjo, nes jos gyvybės šešėlyje mezgėsi nauja gyvybė. Netrukus ėmė slėgti nuovargis. Saulė kaitino negailestingai. Ji vargais negalais ištraukė iš vandens irklus, padėjo juos valties dugne ir pati ten pat prisispaudė, stengdamasi bent šiek tiek pasislėpti nuo pragaištingų spindulių. Nesimatė jokios žemės, o juo labiau laivo. Tačiau ji žinojo, kad mirtis nedels ateiti... lėta ir baisi, kuriai

ją pasmerkė ji dabar tai suvokė žmogus, kadaise iškilmingai prisiekęs padėti visiems ligoniams ir mirštantiesiems.

Iš to, kad ji nieko nesutiko ir nepastebėjo nė vienos burės, buvo aišku, jog "Burtininkė" prieš palikdama ją pakeitė kursą, ir Marijana atsidūrė viduryje didžiulės teritorijos, nusidriekusios nuo Kretos krantų iki Kikladų.

Leitonas ne tik norėjo atsikratyti jos: jis šaltakraujiškai pasmerkė ją žūčiai.

Įsitikinusi, kad jos padėtis yra baisi, ji norėjo pravirkti, bet susitvardė: ji negalėjo veltui eikvoti nė vieno lašo tokios brangios drėgmės, dar esančios išsekusiame kūne.

Vakaras nuslopino karštį, bet sausumas, apėmęs ją visą ir siurbęs drėgmę kaip vampyras kraują, dar labiau kamavo. Jai jau atrodė, kad kaulams reikia vandens.

Ji dar kartą apsišlakstė, trumpai pajuto gaivumą ir kartu pagundą nerti į tą mėlyną vandenį, nes tada baigtųsi kančios ir skausmas. Bet savisaugos instinktas pasirodė esąs stipresnis, taip pat paslaptinga ugnis, kuri, kaip naktinė lempelė pritemdytame ligonio arba mirštančiojo kambaryje, dar degė joje ir vertė gyventi gyventi, kad pasimėgautų kerštu...

Sutemus netikėtai atšalo, ir visą dieną iš karščio dususi Marijana, vilkinti batistinius marškinius, kaleno dantimis, visą naktį nė minutės nesumerkdama akių. Tik kai saulės spinduliai vėl nušvietė tuštutėlę jūrą, ji pagaliau užmigo ir nors laikinai užmiršo savo kančias. Bet pamiegojus pasidarė dar blogiau. Jos iškankintas, sustingęs kūnas neteko paskutinių jėgų.

Neįtikimomis pastangomis ji vis dėlto truputį pasikėlė, bet tučtuojau bejėgė nugriuvo į valties dugną, ir ją degino negailestinga saulė, kas minutę vertusi ją vis labiau kentėti.

Tada prasidėjo miražai. Nelaimingoji liepsnojančiame horizonte išvydo žemę, fantastiškus laivus, milžiniškas bures, kurios skriejo ir lenkėsi virš jos, bet kai ji, karščiuojanti, tiesdavo rankas, norėdama sugriebti jas, rankos gaudydavo tuštumą ir krisdavo ant valties medžio dar labiau nuvargusios. Diena slinko be galo lėtai. Nors ji ėmėsi šiokių tokių priemonių, kad apsigintų nuo saulės, ši tarsi kūju trankė ją, o burnoje liežuvis, atrodė, neregėtai ištino ir dusino.

Valtį bangos palengva nešė, tačiau Marijana nežinojo kur. Galbūt ji keletą valandų sukosi ratu, bet tai jaunajai moteriai jau mažai rūpėjo.

Jokios pagalbos negalima tikėtis, išskyrus paskutinę mirtį. Vos ne vos kilstelėjusi nudegusius vokus, ji pasislinko prie borto, nutarusi dabar padaryti galą nežmoniškoms kančioms. Bet jai pavyko tik truputį kilstelėti tą sunkią inertišką masę, kuria ji virto.

Kažkas raudona sumirgėjo aptemusiose jos akyse. Bet štai rankos palietė vandenį. Ji sukaupė paskutines jėgas. Grublėtos lentos draskė jai krūtinę, bet ji to nejautė, ji nereagavo į jokį skausmą, išskyrus didžiulį viso kūno nudegimą. Dar truputis pastangų, ir jos plaukus sugriebė banga, o valtis pasviro. Marijana nuslydo į mėlyną gailestingai gaivų vandenį, kuris virš jos susiglaudė... Negalėdama plaukti, neturėdama kitokio noro kaip tik greičiau viską baigti, ji skendo... Gyvųjų pasaulis jai dingo kartu su sąmone.

Tačiau ir mirusią ją kamavo vandens poreikis. Vanduo be paliovos pylėsi ant jos, ir ji susiliejo su juo. Vanduo bėgo per ją, gaivinantis ir malonus, tarsi būtų ištryškęs iš šaltinio perdžiūvusioje dykumoje. Ir tai buvo ne kietas, sūrus jūros vanduo, o gaivi srovė, lengva kaip pavasario lietus, šnarantis tarp jaunų apleisto sodo lapų. Marijanai pasirodė, jog gailestingasis Viešpats nutarė, kad savo amžinybę ji turi praleisti malšindama troškulį ir kad ji pateko į nelaimingųjų, mirusių dėl to, rojų...

Tačiau rojus buvo labai nepatogus ir kietas. Jos besvorį kūną staiga ėmė skaudėti. Ji vargais negalais praplėšė ištinusius vokus ir tiesiai priešais save išvydo barzda apžėlusį veidą su juodomis akimis, išsiskiriantį raudoname judančiame fone, kurį ji beveik iš karto atpažino: vėjo išpūsta burė.

Pamatęs, kad ji atgavo sąmonę, viena ranka jos galvą prilaikantis vyriškis prie jos suskeldėjusių lūpų priglaudė kažkokį kietą ir vėsų daiktą. Tai buvo molinio piltuvėlio galiukas, ir palaimingasis vanduo ėmė bėgti tiesiai jai į gerklę. Tuo metu jis pasakė keletą žodžių nežinoma kalba, kreipdamasis į kažką, ko Marijana nematė. Nors ir jausdama silpnumą, ji truputį pasikėlė ant alkūnių ir pastebėjo juodą figūrą, stovinčią priešais

raudoną burę, ir kruvinoje saulėtekio šviesoje ji jai pasirodė kraupi: valtis gabeno graikų šventiką. Apskretęs, iki ausų apžėlęs barzda, jis su neslepiamu pasibjaurėjimu žvelgė į ją ir piktai kažką atsakė. Tuo metu jis smerkiamai pirštu parodė į išgelbėtąją; Marijaną laikęs vyriškis tuoj pat apklojo ją buriniu audeklu, o antrasis nusigręžė ir, paslėpęs rankas rankovėse, ėmė stebėti horizontą. Jo suraukti antakiai ir sutrikęs veidas viską paaiškino jaunajai moteriai. Matyt, iš jos plono batisto marškinių beveik nieko nebeliko, ir jos apnuogintas kūnas, be abejo, šokiravo Dievo tarną!

Marijana norėjo nusišypsoti, kad padėkotų savo gelbėtojui, tačiau sukepusios lūpos skausmingai išsikreipė, ir ji nejučia kilstelėjo prie jų rankas.

Tada vyriškis, panašus į žvejį, paėmė nedidelį buteliuką su alyvų aliejumi ir gerai ištepė jai veidą. Paskui jis ištraukė pintinę, paėmė baltųjų vynuogių kekę ir rūpestingai įdėjo jaunajai moteriai į burną keletą uogų, kurias ji godžiai suvalgė. Niekada nieko nuostabesnio ji nebuvo valgiusi.

Paskui jis Marijaną visai susupo į burinį audeklą, padėjo jai po galva suvyniotą tinklą ir davė ženklą miegoti.

Valties priekyje, po bure, kurios raudonumas dienai baigiantis taip pat blėso, šventikas abejingai valgė duoną su svogūnu, kurį išsitraukė iš priešais jį stovinčios apvalios pintinės. Paskui jis ilgai meldėsi ir žemai lankstėsi, o dėl to svyruojančioje valtyje reikėjo būti vikriam kaip akrobatui. Paskui, kai jau visai sutemo, jis, nė nedirstelėjęs į nepadorią būtybę, kurią jo bendrakeleivis ištraukė iš vandens, įsitaisė kampe, užsitraukė ant akių keistą mitrą ir iš karto užknarkė.

Nors ir nuvargusi, Marijana nenorėjo miego. Ji buvo visiškai išsekusi, tačiau troškulys, baisusis troškulys dingo, aliejumi pateptą veidą mažiau skaudėjo, ir ji jautėsi beveik gerai. Tankus audeklas apsaugojo ją nuo nakties vėsumos, o danguje viena po kitos žiebėsi žvaigždės. Tas pačias žvaigždes ji matė vakar, kai paslika gulėjo valties dugne, ir tada jos atrodė tokios šaltos ir priešiškos. Šiandien jos draugiškai mirksėjo, ir išgelbėtoji nuoširdžiai ir karštai ėmė dėkoti Viešpačiui, kuris atsiuntė pagalbą tuo momentu, kai ji, nevilties apimta, buvo nutarusi nusižudyti. Ji

nesuprato kalbos to žmogaus, kuris kažką panosėje niūniavo ir vairavo valtį jam žinomu kursu, ji nežinojo, į kokią žemę ją gabena nei kur ji dabar yra, bet ji gyva, ir ši jūra ta pati, kuria plaukia amerikiečių brigas, kaip, beje, ir jį užgrobęs piratas. Marijana žinojo, kad ten, kur ją gabena, ji žengs pirmą keršto žingsnį. Ji taip pat žinojo, kad nenurims, kol nesuras Džono Leitono ir neprivers jo krauju sumokėti už savo nusikaltimus. Reikia, kad visi jūreiviai, draugai ar priešai, skrodžiantys Viduržemio jūrą, imtų persekioti vergų pirklį, kad jis būtų pakartas ant jo pagrobto laivo grotstiebio.

Maždaug vidurnaktį patekėjo mėnulis. Tai buvo plonas dylantis mėnulis, kažin ar švietęs ryškiau už didžiąsias žvaigždes. Lengvas vėjelis įtempė bures, ir už borto pasigirdo tylus vandens pliuškenimas. Žvejo balsas sušvelnėjo ir prisipildė liūdesio, jis dainavo tokią tęsiamą ir raminančią dainą, kad Marijana galų gale kietai užmigo. Taip kietai, kad nepamatė, kaip išniro sala su aukštomis juodomis uolomis, neišgirdo greito trumpo pokalbio tarp žvejo ir šventiko, nepajuto, kaip prisilietė rankos, nunešusios ją, susuptą į audeklą...

Bet kai Marijana atsibudo, nebebuvo nieko, kas galėtų patvirtinti, jog jos išgelbėjimas neprisisapnavo, nebent tik tai, kad ji nebejautė troškulio. Ji gulėjo uolos ir kelių žemaūgių krūmų pavėsyje ant juodo smėlio, apnešto sidabriniais dumbliais. Priešais ją indigo spalvos jūra švelniai žaidė su juodais ir baltais kranto akmenėliais. Audeklas, į kurį buvo susupta, dingo, kaip ir valtis, žvejys ir kunigas, tačiau truputį ją pridengę batisto draiskalai buvo išdžiūvę, o greta, ant akmens, gulėjo dvi auksinės vynuogių kekės. Ji jautėsi labai silpna ir nuvargusi, tačiau nejučia ištiesė prie jų ranką.

Pasirėmusi alkūne, Marijana suvalgė keletą sultingų, saldžių uogų, kurių skonis patvirtino, kad ji nesapnuoja. Jos galva buvo tuščia ir visą kūną skaudėjo kaip sudaužytą, bet jai nebuvo laiko pamėginti suprasti, kodėl ją išgelbėjęs žvejys paliko nukentėjusiąją tuštutėliame paplūdimyje, nes kaip tik tuo metu jo jau nebebuvo galima pavadinti tuščiu.

Tolumoje tarp uolų išmintame takelyje pasirodė baltai apsirengusių žmonių procesija, tokia anachroniška ir netikėta,

kad Marijana pasitrynė akis, norėdama įsitikinti, jog jos neiškrėtė jai pokšto.

Aukštos juodaplaukės, išdidžios ir gražios kaip pati Atėnė, moters ir dviejų fleitisčių vedama, artėjo vora jaunų merginų, apsivilkusių antikinius chitonus su daugybe klosčių, baltais kaspinais surištais tamsiais plaukais. Vienos rankose nešė alyvų šakeles, kitos - amforas ant pečių, ir jos ėjo poromis, neskubėdamos ir grakščiai, kaip senovės dievybės žynės, giedodamos giesmę, kuriai švelniai akompanavo fleita.

Artėjant keistai eisenai, Marijana smėliu nušliaužė iki uolos, paskui, atsirėmusi į ją, atsistojo ir pasislėpė siaurame plyšyje. Jai svaigo galva ir ji dar buvo per silpna, kad galėtų bėgti išvydusi tokį praeities vaizdą, vertusį ją grįžti atgal daugiau kaip dvidešimt amžių.

Tačiau moterys nepastebėjo jos ir dėl to neatkreipė į ją dėmesio. Procesija pasuko prie didelio figmedžio, kurio šešėlyje Marijana įžiūrėjo sužalotą antikinę statulą, Afroditę tobulu liemeniu, bet be kairiosios rankos. Plastiškai sulenkta dešiniąja ji tarsi sveikinosi, o galva, kurią Marijana matė profiliu, stulbino savo tikrai dievišku grožiu.

Skambant fleitai, priešais statulą buvo sudėtos dovanos, paskui merginos puolė kniūpsčios, o aukštoji moteris priėjo prie deivės ir didelei Marijanos nuostabai, ji vis dar stovėjo įsikibusi į uolą ir sulaikiusi kvapą, kreipėsi į ją tauria Demosteno ir Aristotelio kalba, kurią Elisė Selton kadaise buvo įtraukusi į savo dukterėčiai parengtą programą. Susižavėjusi, laikinai užmiršusi savo nelaimę, Marijana tiesiog gaudyte gaudė žemą ir šiltą balsą...

O Afrodite, deive nemirtingoji,
Paliki tėvo rūmus auksinius,
Sugrįžki gulbių traukiamu vežimu
Numaldyti mano skausmo,
Kaip kadaise...

Žodžių muzika, nepakartojamas graikų kalbos grožis pakerėjo Marijaną ir pervėrė jos beveik netekusią gyvybės esybę. Jai atrodė, kad karšta malda išsiveržė iš jos pačios širdies. Jai buvo taip sunku, ji taip kentėjo dėl įžeistos meilės, subjaurotos,

suterštos, tapusios juokinga meilės. Aistra, kuria ji gyveno, atsigręžė prieš ją pačią ir draskė ją savo nagais. Šios moters skundas privertė suvokti savo pačios kančias, kurias laikinai nuslopino fiziniai išmėginimai ir deginanti neapykanta Džonui Leitonui. Tikrovė buvo tokia: labai jauna pamesta moteris, sužeista ir kenčianti, trokštanti būti mylima. Gyvenimas ir vyrai jai buvo negailestingi, tarsi ji būtų galėjusi priešintis jų pykčiui ir egoizmui. Visi ją mylėjusieji stengėsi pavergti ją, tapti jos valdovais... išskyrus nebent aistringąjį vaiduoklį, kuris paėmė ją naktį Korfuje. Jis buvo toks švelnus... toks švelnus ir kartu jausmingas! Jos kūnas prisiminė jį kaip tyro vandens šaltinį, numalšinusį kankinamą troškulį. Ir jos galvoje šmėstelėjo keista mintis, kad galbūt laimė, nereikli ir paprasta, praėjo pro šalį ir dingo kartu su nepažįstamuoju...

Dabar ašaros riedėjo įdubusiais jos skruostais. Ji norėjo nusišluostyti jas rankovės liekanomis, atitraukė ranką nuo olos ir... suklupo ant kelių. Tada pamatė, kad merginos baigė maldą ir žiūri į ją.

Išsigandusi, nes jos iškankintai sielai kiekvienas žmogus atrodė esąs priešas, ji norėjo pasislėpti krūmo šešėlyje, bet nepajėgė atsistoti ir vėl sukniubo ant smėlio... Tačiau merginos jau apsupo ją ir smalsiai pasilenkė prie jos, šnekėdamosi kalba, neturinčia nieko bendro su senąja graikų. Aukštoji moteris priėjo arčiau, ir priešais ją tarškantis ratas pagarbiai prasiskyrė.

Pasilenkusi prie nukentėjusiosios, ji nubraukė nuo jūros vandens ir smėlio sulipusius juodus plaukus, nusvirusius nuo galvos, ir kilstelėjo vaškinį veidą, kuriuo vis dar riedėjo ašaros. Tačiau Marijana nesuprato, ko jos klausia. Neturėdama daug vilčių, ji sušnabždėjo:

Aš prancūzė... palikta... pasigailėkite manęs!..

Atsitūpusios moters akys sužaibavo, ir, didelei Marijanos nuostabai, ji greitai sušnabždėjo taip pat prancūziškai:

Tai gerai. Nė žodžio daugiau, jokių judesių, tuojau mes tave pasiimsime.

Jūs kalbate...

Juk pasakiau: nė žodžio! Mus gali sekti.

Ji vikriai atsegė auksine sagtimi susegtą baltą lininį peplumą, dengusį jos tuniką, ir užmetė jį jaunajai moteriai ant pečių. Paskui, vis tokiu pat tyliu balsu, ji davė kažkokį nurodymą savo palydovėms, kurios, šįkart tylėdamos, pakėlė Marijaną ir pastatė ant kojų.

Tu gali eiti? paklausė moteris.

Bet tučtuojau pati atsakė į savo klausimą:

Žinoma, ne, tu basa. Tu nenueisi nė iki pirmo kelio posūkio. Tave nuneš.

Nepaprastai mikliai merginos padarė kažką panašaus į neštuvus iš perpintų šakų, suraišiotų iš plaukų išpintais kaspinais. Marijaną paguldė ant jų, paskui šešios jos naujosios draugės užsikėlė neštuvus ant pečių, o kitos užklojo šakomis nuo šalia augančio krūmo nuskintomis laukinio vynuogienojaus, šlamančio žiedais ir sidabriniais dumbliais, kurių daugybė gulėjo ant smėlio. Eisena priminė gedulingąją procesiją. Ir kai Marijana žvilgsniu susirado nepaprastosios žynės akis, ši jai šyptelėjo.

Bus geriau, jei apsimesi mirusia: tai padės mums išvengti nemalonių klausinėjimų. Turkai mus laiko beprotėmis ir dėl to baiminasi mūsų, bet... negalima erzinti jų!

Kad būtų patikimiau, ji dalimi peplumo uždengė Marijanos veidą ir neleido pasakyti savo nuomonės. Tačiau smalsumo deginama jaunoji moteris sušnabždėjo:

Argi netoliese yra turkų?

Jie visada netoli, kai leidžiamės į pliažą. Jie sergsti, kada mes išeiname, kad pavogtų amforas su vynu, kurias dedame priešais deivę. Dabar nutilk, o tai paliksiu tave čia!..

Marijana daugiau nebeklausinėjo ir stengėsi nejudėti, o merginų, giedančių naują giesmę, šįkart iškilmingą gedulo, eisena pasuko atgal.

Jos ilgai ėjo keliu, kuris atrodė esąs labai varginantis ir status. Audinys Marijanai trukdė kvėpuoti, nepatogiame gulte iš šakų jos galva dažnai buvo nuleista žemiau kojų ir ji vėl pajuto pykinimą. Tačiau ją nešusios merginos, matyt, turėjo daug jėgų, nes tame ilgame į kalną kylančiame kelyje jos nė karto nesulėtino tempo ir nesiliovė giedojusios. Pajutusi, kad neštuvai atsidūrė ant žemės, jaunoji moteris nesusilaikiusi lengviau atsiduso.

Po akimirkos ją perkėlė ant čiužinio, apkloto elastingu kailiu, kuris jai atrodė didžiausias komfortas, ir atidengė veidą. Tuo metu vietoje karščio ji pajuto malonią vėsumą.

Ji buvo ilgame ir žemame kambaryje, pro kurio dvigubą siaurą langą tolumoje matėsi mėlynė gal dangus, gal jūra, o gal ir viena, ir kita. Dvi galingos dorėninės kolonos rėmė suskeldėjusias lubas, kur blizgėjo buvęs paauksavimas, o viduryje barzdotas veidas su aureole virš galvos, matyt, kažkoks šventasis, įdėmiai žvelgė didžiulėmis akimis. Ant plytinių sienų buvo freskų, tokių pat apgadintų kaip ir lubų, liekanos. Iš vienos pusės du efebai eikliomis kojomis lėkė paskui bizantiškus angelus, griežtus kaip teisingumas, vilkinčius margus rūbus ir rūsčiai žvelgiančius į dykaduonius, o kitoje sienoje, baltai nudažytoje kalkėmis, tebuvo paprasta niša, kurioje, gedulingame juodame ir baltame fone, žydrame soste stūksojo liūdna dievybė, vilkinti žaliai, su ietimi rankoje. Bronzinė paauksuota lempa spalvotu stiklu, matyt, iš mečetės, kabėjo pritaisyta prie lubų kaip tik po šventojo barzda, o iš baldų, be ožkos kailiu užtiestos lovos, ant kurios gulėjo Marijana, tebuvo keletas taburečių ir žemas stalas, ant kurio stovėjo plati molinė vaza, pilna didelių vynuogių.

Tokioje aplinkoje Afroditės garbintoja ilga balta tunika nebeatrodė anachroniška.

Sunėrusi rankas ant putlios krūtinės, ji įdėmiai apžiūrinėjo savo radinį ir buvo aiškiai sutrikusi. Truputį pasikėlusi, kad atsisėstų, Marijana pamatė, kad jos liko dviese. Visos merginos dingo, ir kadangi atvykėlė, atrodo, akimis ieškojo jų, moteris paaiškino:

Aš išsiunčiau jas. Mums reikia pasikalbėti... Kas tu?

Jos tonas nebuvo malonus. Moteris neslėpė savo įtarumo.

Aš jums jau sakiau: prancūzė. Po laivo sudužimo aš...

Ne! Tu meluoji! Jorgas, žvejys, prieš aušrą paliko tave krante. Jis pasakė, kad ištraukė tave iš vandens vakar vakare, kai tu išsivertei iš valties. Iš troškulio ir dėl išsekimo tu buvai leisgyvė. Ką tu veikei toje valtyje?

Tai ilga istorija...

O aš turiu pakankamai laiko! tarė nepažįstamoji ir, prisitraukusi taburetę, atsisėdo.

Keistas buvo tas pokalbis su stebuklingai atgijusia antikine statula. Moteris labai tiko savo neįprastame būste. Sunku buvo pasakyti, kiek jai metų. Oda jos lygi, be raukšlių, bet žvilgsnis subrendusios moters. Dabar ji atrodė kaip tikra Atėnė, tačiau jos akys, panašios į migdolus, buvo, galima sakyti, visiška priešybė bizantiškoms akims lubose. Ji ką tik pasakė, kad ją laiko beprote, tačiau tai paneigė iš jos sklindanti ramybė, pasitikėjimas, kuriam Marijana buvo jautri ir kuris bent jau nebaugino jos.

Toje valtyje, tarė ji ramiai, aš miriau iš troškulio, kaip jūs pati sakėte, ir į vandenį puoliau tik norėdama greičiau baigti kančias.

Argi tu nematei Jorgo valties?

Aš nieko nebemačiau. Kažkas raudona praplaukė man prieš akis, bet maniau, kad tai dar vienas miražas! Jūs žinote, kaip mirštama iš troškulio?

Moteris neigiamai papurtė galvą, tačiau tariant šiuos žodžius Marijanos balsas nusilpo, ji išbalo ir atsilošė. Nepažįstamoji suraukė antakius ir vikriai atsistojo.

Tu dar nori gerti?

Ir valgyti...

Tada palauk... papasakosi vėliau!

Truputį vėliau Marijana, pasistiprinusi šalta žuvimi, ožkos sūriu, duona, nepaprastai svaiginančio vyno taure ir vynuogių keke, atsigavo ir galėjo patenkinti savo šeimininkės smalsumą, kiek tai buvo galima padaryti vengiant naujų nemalonumų.

Ta moteris buvo graikė, gyveno turkų užgrobtoje teritorijoje, ir ją pasiuntė pas tuos turkus, kad atnaujintų abiejų šalių draugiškus santykius. Marijana kurį laiką dvejojo, nesiryžo pradėti savo pasakojimo, paskui pati uždavė visai suprantamą klausimą, kad laimėtų dar truputį laiko apmąstymams.

Būkite tokia gera, paprašė ji tyliai, bent pasakykite, kur aš esu? Aš visai neįsivaizduoju...

Tačiau moteris nė nemanė atsakyti.

Iš kur tu atplaukei savo valtimi?

Iš laivo, kuris plaukė į Konstantinopolį ir paliko mane atviroje jūroje, turbūt prieš tris dienas, atsiduso Marijana. Aną rytą mes aplenkėme Kiferą...

Kokiai šaliai priklauso tas laivas? Ir ką tu padarei, kad tave taip išmestų į jūrą... vien su marškiniais?

Moters balse jautėsi įtarumas, ir Marijana, nevilties apimta, pamanė, kad jos istorijoje iš tikrųjų buvo kažkas stulbinančio ir ja sunku patikėti. Vis dėlto teisybė turi daugiau galimybių pataikyti į taikinį negu gudriausiai sukurta pasaka.

Amerikičių laivas. Brigas iš Čarlstono, iš Pietų Karolinos. Kapitonas... Jasonas Boforas!

Ji sunkiai ištarė šį vardą, ir tuo metu kažkas panašaus į raudą išsiveržė jai iš krūtinės, bet tai netikėtai sušvelnino griežtus moters bruožus. Ji kilstelėjo tankius antakius, tokius juodus, tarsi nudažytus kinišku tušu.

Jasonas? Gražus graikiškas amerikiečio vardas!.. Bet tu, atrodo, kenti dėl jo: vadinasi, tu to Jasono Medėja?.. Ir tai jis išmetė tave į jūrą?

Ne... ne jis!

Protesto riksmas išsiveržė iš Marijanos širdies gelmių, staiga susijaudinusi, ji kalbėjo negyvu balsu:

Laive kilo maištas... be abejo, Jasonas suimtas... galbūt nužudytas, ir mano draugai kartu su juo!

Tada, praleidusi Venecijoje išgyventą savo dramą, kuri jos istoriją darytų dar nerealesnę, ji ėmė pasakoti apie tragiškai jai pasibaigusį plaukiojimą "Burtininke". Ji papasakojo, kaip Leitonas, norėdamas užgrobti laivą, numatytą vergų prekybai, padarė viską, kad nuteiktų Jasoną prieš savo draugę, kaip jam pavyko, jos supratimu, tai padaryti, kaip pagaliau jis paliko ją be nieko atviroje jūroje, kad jai nebūtų jokios vilties išsigelbėti. Pabaigoje ji išsakė savo būgštavimus dėl likimo tų, kurie liko laive: savo draugo Žolivalio, Grakcho, Agatos, taip pat Kalebo, kankinto dėl to, kad norėjo išvaduoti laivą iš piktojo demono.

Be abejo, savo prisiminimus apie tragiškąsias dienas ji pasakojo gana karštai ir nuoširdžiai, nes, jai kalbant, abejonės pamažu dingo iš moters veido, atsirado smalsumas. Sukeitusi ilgas kojas, alkūne atsirėmusi į kelią, o smakru į delną, ji klausėsi aiškiai susidomėjusi, bet tylėdama. Ir Marijana, jau sunerimusi dėl jos tylėjimo, droviai paklausė:

Argi... tai jums neatrodo per daug neįtikima? Aš puikiai suprantu, kad mano istorija panaši į romaną... tačiau prisiekiu jums, visa tai teisybė!

Moteris tik gūžtelėjo pečiais.

Turkai sako, kad teisybė turi sparnus ir niekas jos nevaldo... Tavo atrodo keista... kaip kiekviena teisybė. Tačiau nusiramink, esu girdėjusi dar keistesnių istorijų! Tau telieka pasakyti savo vardą... ir ką tu rengeisi veikti Konstantinopolyje...

Atėjo sunkus momentas, pasirinkimo momentas, galėjęs turėti skaudžių padarinių. Nuo pat šio pokalbio pradžios Marijana abejojo, ar jai verta pasisakyti savo tikrąjį vardą. Ji manė pasakyti svetimą ir paaiškinti, jog amerikiečių laive atsidūrė kaip įsimylėjusi moteris, norinti, kad tarp jos nusikalstamos laimės ir įtūžusio vyro būtų kuo didesnis nuotolis, bet pasakodama ir įsižiūrėdama į griežtą savo šeimininkės veidą, ji vis labiau bodėjosi mintimi apie meilės istoriją, kuri šiai galėjo pasirodyti nepadori. Be to, Marijana žinojo, kad nemoka meluoti, o dar sunkiau tai daryti matant tokį dorą veidą. Net paprasčiausiai slapukauti ji nemokėjo: sudužusi meilė neseniai tai geriausiai patvirtino.

Staiga ji prisiminė Fransua Vidoko žodžius, pasakytus, kai drauge grįžo nuo Bretanės krantų:

"Mūsų gyvenimas, mano brangioji drauge, tai didelis vandenynas, nusėtas rifų. Mes turime kiekvieną akimirką tikėtis katastrofos. Geriausia jai pasirengti. Tada yra šansas likti gyvam".

Rifas buvo čia, priešais ją, už aukštos tvirtos kaktos, mįslingų bruožų... Marijana pamanė, kad jai nebėra ko bijoti, be spėjamo keršto, ir nutarė nieko nebepaisyti. Po viso to, kas įvyko, padariniai nebeturėjo reikšmės, ir jei ši moteris palaikys ją savo prieše ir nužudys, tai nebus didelė nelaimė. Ir ji neišsisukinėdama pareiškė:

- Aš esu Marijana d'Aselna de Vilnev, kunigaikštienė Sant'Ana, ir vykstu į Konstantinopolį savo valdovo imperatoriaus Napoleono įsakymu, kad įtikinčiau sultonienę, tam tikra prasme savo pusseserę, nutraukti sąjungą su Anglija, vėl užmegzti draugiškus santykius su Prancūzija ir kariauti su Rusija. Dabar, manau, žinote viską!..

Šis atviras prisipažinimas nuostabiai paveikė. Moteris beregint atsistojo, smarkiai nuraudo, paskui pamažu vėl išbalo. Ji nustebusi žiūrėjo į išgelbėtąją, norėjo išsižioti, bet neištarė nė garso, paskui apsigręžė ir nuėjo prie durų, tarsi staiga pajutusi per didelę atsakomybę ir būtų norėjusi išvengti jos. Tačiau Marijanos balsas privertė ją sustoti.

Aš jums pasakiau viską, ką norėjote sužinoti, o jūs iki šiol neatsakėte į visai suprantamus klausimus, mano užduotus jau du kartus: kur aš esu?.. Ir koks jūsų vardas?

Moteris atsigręžė į Marijaną ir įsmeigė į ją savo juodų, tarsi dar labiau padidėjusių akių žvilgsnį.

Tai Santorino sala, seniau vadinta Tira, vargingiausia iš Graikijos salų. Šiandien nežinai, ar rytoj būsi gyvas, ar net vakare, nes ji yra virš požeminės ugnies. O aš... gali mane vadinti Safo! Čia mane pažįsta šiuo vardu...

Ir, nebepridūrusi nė žodžio, keistoji būtybė greitai išėjo iš kambario, bet rūpestingai užrakino duris. Susitaikiusi su tokiu nauju kalėjimu, Marijana truktelėjo pečiais, vėl pasiėmė Safo užmirštą peplumą, susisupo juo, paskui, išsitiesusi ant ožkos kailio, nutarė, kad geriausiai jėgas padės atgauti saldus miegas. Burtai jau mesti. Toliau viskas priklauso ne nuo jos!

Marijana, vis dar užrakinta kambarėlyje ir nepamačiusi nė gyvos dvasios, dieną baigė prie dvigubo lango. Pro jį matėsi labai savotiškas vaizdas: griuvėsių ir pelenų laukas, kur kiekvienas daiktas atrodė sidabrinis. Kolonų liemenys ir sienų gabalai kyšojo iš sidabriškų ir pilkų atspalvių dulkių. Visa tai buvo plačioje plynaukštėje. Čia vienoje pusėje plytėjo didžiulės žemės ūkio naudmenos, kur plačiose terasose augo vynuogės, uždengtos vėjo ant šono pakreiptais figmedžiais ir visur esančių dulkių pasidabruotos. Kitoje pusėje plynaukštė, matyt, baigėsi prie jūros už seno akmeninio malūno nulaužtais sparnais.

Kartais tolumoje, balto namo fone, pasirodydavo nuobodus siluetas asilo, tokio pat pilko, kaip ir viskas aplinkui. Tai buvo slogus peizažas, vargu ar galėjęs pataisyti nuotaiką moters, kuri visiškai pagrįstai laikė save belaisve. Jis nė kiek nesužavėjo

Marijanos. Jaunoji moteris krūptelėjo, kai iš nugaros pasigirdo ramus Safo balsas.

Jei nori prisidėti prie mūsų, pasakė tas balsas, artėja valanda, kai turėsime eiti atsisveikinti su saule. Renkis!

Ji ištiesė tuniką, panašią į tas, kurias Marijana matė vilkint kitas merginas, sandalus ir kaspinus plaukams surišti.

Aš noriu nusiprausti, pasakė Marijana. Dar niekada nesijaučiau tokia nešvari.

Gerai! Palauk, atnešiu vandens...

Netrukus ji grįžo su pilnu kibiru, kurį padėjo ant išdaužytų grindų. Kita ranka ištiesė muilo gabalėlį ir rankšluostį.

Aš negaliu tau duoti daugiau, apgailestaudama tarė ji. Vanduo čia yra brangiausias dalykas, ir tik lietus papildo mūsų vandens telkinius, o kai ateina vasara, jie sparčiai senka.

- Tada vietos gyventojai kenčia?

Šmėstelėjusi šypsena suteikė griežtam Safo veidui žavesio.

Mažiau negu manai. Jie nelabai mėgsta praustis, o troškuliui malšinti mes turime daug vyno. Čia niekam nė į galvą nešauna mintis gerti vandenį. Paskubėk. Aš palauksiu tavęs už durų. Beje, tu kalbi tik gimtąja kalba?

Ne. Aš kalbu dar ir vokiškai, angliškai, itališkai, ispaniškai, o kadaise mokiausi ir senosios graikų kalbos.

Safo susiraukė. Matyt, jai labiau patiktų, kad ji mokėtų dabartines graikų tarmes. Minutėlę patylėjusi, ji nusprendė:

Geriausia bus, jei tave mažiau girdės, bet jei reikės, kalbėk itališkai. Šios salos ilgai priklausė Venecijai, ir tą kalbą čia dar supranta. Ir neužmiršk visiems sakyti “tu”. Diplomatinės subtilybės čia nepopuliarios.

Marijana greitai ėmė tvarkytis ir padarė stebuklą su tuo mažu vandens lašu. Ji net išsiplovė plaukus, susipynė juos ir susuko aplink galvą. Po to ji pasijuto puikiai. Nudegimai nuo saulės ant veido, kaklo ir rankų nebeperštėjo, kai ją žvejys ištepė aliejumi, ir užsivilkusi klostėtą tuniką ji pasijuto beveik tokia pat švari kaip išlipusi iš savo vonios Paryžiuje. Pagaliau pastūmusi šiurkščias medines duris, užtvėrusias laikiną jos būstą, ji pamatė Safo, kuri laukdama sėdėjo prie šulinio. Rankoje ji

laikė lyrą, o merginos, kurias Marijana matė rytą, apsupo ją, jau pasirengusios eiti.

Pamačiusi atvykėlę, Safo atsistojo ir ranka parodė jai vietą tarp dviejų merginų, kurios nė nežvilgtelėjo į ją. Paskui balta vora pasuko į plynaukštės pakraštį, ir Marijana išvydo ją visą.

Pakrypusi į rytus, vynuogienojais ir pomidorais apaugusi, ji gana nuolaidžiai leidosi jūros link, bet vakarų pusėje kilo aukštyn, o viršuje dunksojo masyvus baltas pastatas, kuris dėl to, kad nebuvo varpinės, atrodė panašus į tvirtovę, ir už jo jau leidosi saulė. O vieta, kur Marijana praleido dieną, iš tikrųjų buvo nedidelė apgriuvusi koplyčia, ant kurios geltono stogo styrojo kaip žaibolaidis seno kryžiaus liekanos. Greta, už vandens telkinio, matėsi apgriuvę venecijietiškos vilos portikai.

Tebegiedodama kažkokį senovinį himną, procesija priėjo virš mėlynos jūros erdvės iškilusią vietą. Vietoje pilkų dulkių čia buvo sustingusi lava, kuri sudarė juodą krūvą, panašią į sostą. Safo didingai užlipo ten, abiem rankomis spausdama prie krūtinės lyrą, o merginos suklaupė aplink ją. Visos pasisuko į besileidžiančią saulę, stengdamosi rodyti ekstazę, kuri atsispindėjo jų žynės veide ir kuri Marijanai būtų atrodžiusi gana juokinga, jei ji nebūtų supratusi, kad tai tik spektaklis ir kad svarbu ne tai, o kažkas rimčiau ir verto pagarbos, slypinčio už nuolatinio ir priverstinio šių moterų maskarado.

“Mane laiko beprote”, pasakė Safo, ir tikrai, ji taip elgėsi, kad visus tuo įtikintų. Minutėlę susikaupusi, ji lyra pagrojo keletą akordų ir stipriu balsu užgiedojo kažką panašaus į litaniją saulei, jos ritmas buvo gana įdomus, bet ji pati Marijanai pasirodė esanti per daug nuobodi ir ilga, kad mėgintum gilintis į jos prasmę.

Paskui kelios merginos atsistojo ir ėmė šokti. Tai buvo lėtas ir vangus šokis, bet kartu labai išraiškingas. Atrodė, kad nusileidžiančiai saulei aukojami stiprūs jauni kūnai, šokant išryškėjantys po audinio klostėmis...

Netrukus šis keistas koncertas baigėsi ne mažiau keistai. Vingiuotame takelyje, vedančiame į baltą tvirtovę, pasirodė trys juodos figūros, kurios piktai šūkavo ir grasino šokėjoms kumščiais. Marijana suprato, kad tai, ką ji manė esant tvirtove, buvo

vienuolynas, ir choreografiniai pratimai nepatiko jo gyventojams kulto tarnams. Prisiminusi, su kokiu pasikoktėjimu į ją žiūrėjo šventikas Jorgo valtyje, ji nelabai nustebo, vis dėlto sunerimo, kai tie trys ėmė įnirtingai svaidyti į jas akmenis. Laimė, jie buvo gana toli, ir akmenys nepasiekdavo tikslo.

Beje, nei Safo, nei jos ansamblis į tai nekreipė jokio dėmesio. Jos nesutriko nė tada, kai vienas iš vienuolių pribėgo prie dviejų keliu ėjusių turkų kareivių, dviejų janyčarų su fetrinėmis feskomis ir raudonais batais, ir smarkiai gestikuliuodami ėmė rodyti į moterų pusę. Turkai truputį pasuko galvas, nuobodžiaujamai dirstelėjo į šokėjas, gūžtelėjo pečiais ir, nustūmę vienuolį, nuėjo toliau.

O Safo liovėsi dainavusi. Saulė dingo už keteros. Greitai artinosi naktis. Tylėdamos merginos susirinko ir taip pat išsirikiavusios patraukė paskui savo žynę ir fleitistes, kurios, dar didesnio įkvėpimo apimtos, žingsniavo priešakyje.

Eidama procesijos viduryje, Marijana tuščiai mėgino rasti atsakymus į jos smalsumą kurstančius klausimus. Ji taip paskendo savo mintyse, kad nepastebėjo ant takelio numesto šakų ryšulėlio, užlipo ant jo, suklupo ir tikriausiai būtų pargriuvusi, bet greta ėjusi mergina sulaikė ją savo stipria ranka. Tokia stipria, kad jaunoji moteris labai įdėmiai pažvelgė į ją. Tai buvo liesoka ir liekna būtybė, subtilių, bet ryžtingų veido bruožų, o jos juodos garbanos buvo surinktos į kuodą. Kaip ir dauguma jos draugių, ji buvo aukšta ir tvirto sudėjimo, bet grakšti. Mergina šyptelėjo, kai jos juodos akys susitiko su Marijanos akimis, paskui ji paleido ją ir ramiai nuėjo toliau, tarsi nieko nebūtų atsitikę. Bet išgelbėtajai atsirado dar vienas klausimas, be ankstesniųjų: Safo šias merginas treniravo taip pat negailestingai, kaip kadaise darydavo Lakedemonijoje, tos, kuri ją prilaikė, kūnas buvo tvirtas kaip marmuras.

Grįžus į vilą, procesija išsisklaidė. Viena paskui kitą jaunosios moterys prieidavo prie Safo, atsisveikindavo su ja ir dingdavo už portiko, bet kai prie jos priėjo Marijana, poetė paėmė ją už rankos ir nusivedė į koplyčią.

Bus geriau, jei šiąnakt būsi atskirai nuo kitų. Grįžk į savo būstą. Truputį vėliau atnešiu tau pavalgyti.

Marijana nuolankiai pakluso ir uždarė paskui save duris. Viduje jau buvo beveik tamsu, jautėsi stiprus žuvų kvapas, kurio jai išeinant nebuvo ir kurio šaltinį ji mėgino surasti. Ji nutarė, kad rado jį, kai prie lovos aptiko nedidelę žvilgančią žuvį ir mašinaliai pakėlė ją. Ji žiūrėjo į žuvį dar negalėdama suprasti, kaip ši galėjo čionai patekti, bet įėjo Safo, ant galvos nešdama maisto atsargų pintinę, o rankoje aliejinę lempą, kurią tuoj pat uždegė ir pastatė ant stalo. Tačiau pamačiusi, kas yra Marijanos rankose, ji suraukė antakius, priėjo prie jos ir atėmė žuvį.

Reikės išbarti Jorgą, pasakė ji gana apsimestinai ramiu balsu. Atnešęs savo sugautas žuvis, jis jau įprato čia palikti savo pintines, nes mano, kad virtuvės yra per toli!

Tai visai nesvarbu, pasakė jaunoji moteris šypsodamasi. Tiesiog negalėjau suprasti, kaip ši žuvis čia atsirado...

Kaip matai, visai natūraliai! Gali pavakarieniauti.

Ji greitai padėjo ant stalo kepto ožiuko gabalą, keletą pomidorų, duonos, sūrio ir, kaip visada, vynuogių, bet paskui ėmė delsti, dėliodama dubenėlius ir kraudama į juos maistą, tarsi norėtų laimėti laiko prieš pasakydama tai, ką turėjo pasakyti. Staiga ji pasiryžo.

Kai pavalgysi, pasakė ji, neik miegoti. Aš ateisiu, kai visai sutems...

Kad kur nors eitume?

Neklausinėk bent dabar!.. Netrukus daug ką suprasi, nors tai, be abejo, tau pasirodys keista, gal net beprotiška. Viena žinok: aš nedarau nieko, kas nebūtų labai prasminga, ir turėjau visą dieną galvoti, kol nusprendžiau, ką su tavimi daryti.

Marijanos gerklė bemat išdžiūvo. Moters balse jautėsi grėsmė, slepiama, bet tvirta. Ji staiga pamanė, kad gal tikrai tai yra beprotė, kuri, kaip ir visi psichiniai ligoniai, nesuvokė savo būklės. Tačiau ji nenorėjo išsiduoti, kad bijo, ir tik sušnabždėjo:

Ak... ir tu nusprendei?..

Aš nusprendžiau... taip, patikėti tavimi! Bet vargas tau, jei mane apgausi! Visoje Viduržemio jūroje neatsiras kampelio, kur galėtum išsigelbėti nuo mūsų keršto!.. Dabar valgyk ir lauk manęs! Ak, aš užmiršau...

Ji ištraukė iš pintinės juodos medžiagos ritinėlį ir numetė ant lovos.

- Apsivilksi tai! Naktis patikima priedanga, jei visiškai susilieji su ja!

Kokia keista būtybė! Nors ji tebevilkėjo tą keistą antikinį rūbą, ši Safo visiškai skyrėsi nuo ligšiolinės. Tarsi staiga būtų nusimetusi kaukę ir parodžiusi tikrąjį veidą. Ir tame veide buvo kažkas nepermaldaujamo, keliančio nerimą. Juk ji prisipažino, kad nutarė pasitikėti, bet pasakė tai tokiu grėsmingu balsu, tarsi apgailestautų dėl to ir tarsi ne savo valia būtų apsisprendusi.

Vis dėlto Marijana pamanė, jog geriausia paklusti, jei nuo to priklauso jos likimas, bet reikia būti atsargiai. Kartu su jėgomis jai grįžo ir noras gyventi... Ji ramiai atsisėdo prie stalo, godžiai pavalgė ir net su didžiausiu malonumu išgėrė vyno, stipraus ir svaiginančio, salos pasididžiavimo, pasklidęs gyslomis, jis žadino malonų palaimos pojūtį. Be to, ji buvo gerai išsimiegojusi ir jautėsi puikiai, pasirengusi sutikti naujas kliūtis, kurių, atrodo, likimas su keistu pasitenkinimu negailėjo jos kelyje.

Kai Safo grįžo į koplyčią, jau seniai buvo naktis ir Marijana, taip pat seniai pasirengusi, nekantriai laukė sėdėdama ant taburetės ir apsikabinusi rankomis kelius. Ji apsivilko atneštus Graikijos salų valstietės rūbus: platų juodą medvilninį sijoną su siauru raudonu apvadu, prie liemens prigludusią palaidinę ir didelę juodą, raudonais siūlais siuvinėtą fuliarinę skarą, kuri visai uždengė plaukus.

Beveik taip pat apsirengusi Safo vertinamai nužvelgė ją.

Gaila, kad nešneki mūsų tarme! Tave tikrai palaikytų mūsų žemiete. Net dėl tavo akių! Jos tokios, tarsi būtum čia gimusi. Dabar užgesink lempą ir tyliai eik paskui mane.

Jas apgaubė tamsa. Marijana pajuto, kad Safo paėmė ją už rankos ir nusivedė. Lauke naktis jai pasirodė juoda kaip rašalas, į veidą dvelktelėjo mirtų ir čiobrelių aromatas, sumišęs su pridvisusiu avidės kvapu. Jei ne prilaikanti ranka, ji tikrai būtų sulig pirmu žingsniu suklupusi, nes ėjo aklai, prieš tvirtai statydama koją batelio nosele apčiuopdama žemę.

- Nagi greičiau! nekantriai sušnabždėjo Safo. Tokiu tempu niekada nenueisime!

- Bet aš nieko nematau, pasiskundė Marijana nė neklausdama, kur jos taip skuba.

Taip bus neilgai! Tuoj tavo akys apsipras.

Iš tikrųjų jos priprato daug greičiau negu Marijana manė ir tuoj pat ji suprato, kodėl Safo tokia atsargi: už keleto tuazų nuo vilos degė laužas, trukdęs moterims praeiti pro griūvančią sieną. Jį sukūrė priešais beformį baltą statinį, galėjusį būti ir mečete, ir daržine. Laužas apšvietė nuožmius ūsuotus keleto turkų kareivių veidus, jie čia buvo susirinkę aplink didelį varinį katilą, kabantį virš ugnies.

Šios ugnies šviesoje Marijana pastebėjo, kad takelis, kuriuo ją vedė Safo, eina pro pat sargybos postą, bet graikė, priglaudusi pirštą prie lūpų, tylomis nuvedė ją prie kažkokio, galbūt senovinio, įtvirtinimo griuvėsių. Praskleidusios tamarindų ir prožirnių krūmus, abi moterys šioje dviguboje priedangoje tylutėliai slinko pirmyn, susigūžusios ir stengdamosi, kad nė šakelė netrakštelėtų. Taip jos praėjo gana arti turkų, net užuodė jų viralo kvapą. Baimė tiesiog kaustė Marijaną. Pagaliau pavojinga vieta liko už nugarų, moterys netrukus vėl atsidūrė takelyje, kuris dabar vingiavo per apnykusias antikines kapines, kaip buvo galima spręsti iš senovinių stelų ir sarkofagų duženų. Čia atėjusi, Safo ryžtingai pasuko į kairę ir ėmė žingsniuoti akmenuotu takeliu, tikru nešuliniu taku, kuris įnoringai kilo į viršukalnę.

Marijanos akys jau apsiprato su tamsa, ir ji gerai matė peizažą, net įžiūrėjo šviesias kalnų rožių dėmes abipus tako. Ir, sprendžiant iš jų, takas, nors ir vingiuotas, vedė tiesiai prie baltų priešiškojo vienuolyno sienų.

Marijana timptelėjo už sijono priešais kopusią bendrakeleivę.

Bet juk mes ne ten einame? paklausė ji rodydama į viršūnę, kai Safo atsigręžė.

Taip. Mes einame ten. Šventojo Elijaus vienuolynas...

Iš to, ką neseniai mačiau, galiu spręsti, kad jūsų santykius su viršuje gyvenančiais vienuoliais sunku pavadinti gerais.

Safo sustojo ir įsisprendė, kad atsikvėptų. Net ir jai kalnas buvo per status.

Yra regimybė, pasakė ji, ir yra realybė. Ši yra tokia, kad vienuoliktą valandą mus priims igumenas Danilas. Tai, ką matei saulei leidžiantis, buvo dialogas sutartiniais ženklais. Mano giesmei reikėjo atsakymo... ir jį gavau!

Mėtomais akmenimis? paklausė apstulbusi Marijana.

- Taip. Metė vienuolika akmenų. Jie reiškia vienuolika valandų. Atėjo laikas tau, kitatautei, sužinoti, kad čia visi, kaip ir kitose archipelago salose, kaip ir visoje Graikijoje, yra paskyrę savo gyvenimą išsivadavimui iš turkų priespaudos, jau keletą amžių slegiančios mus. Mes visi tarnaujame laisvei: valstiečiai, turtuoliai, vargšai, plėšikai, vienuoliai ir... bepročiai!.. Tačiau reikia eiti toliau ir patylėti, nes kilti sunku, ir mums dar reikia gero ketvirčio valandos, kad nukaktume iki Šventojo Elijaus...

Iš tiesų, po dvidešimties minučių jos sustojo prie aukštų baltų vienuolyno sienų. Dar ne visai atsigavusi po nesenų išmėginimų, Marijana sunkiai alsavo ir džiaugėsi naktimi. Dieną, saulei kaitinant, šis žygis būtų tikra kankynė, nes pakeliui neaugo nei medžiai, nei žolės. Su savo tankiu rūbu ji visai suprakaitavo, ir ją šiek tiek atgaivino oro srovė, besiveržianti iš skliautuoto įėjimo po aukštu frontonu, kur kabėjo varpai. Geležiniai vartai, papuošti dvigubu Mont Ato, kuriam buvo pavaldus Šventasis Elijus, ereliu, girgždėdami atsivėrė. Išniro kažkieno šešėlis, bet jis nė kiek nebaugino. Tai buvo apkūnus vienuolis didžiule barzda ir tokia pat ševeliūra. Nuo jo sklidęs šventumo kvapas rodė, kad jis neprotingai neeikvojo saloje brangaus vandens. Jis kažką pašnabždėjo Safo į ausį, paskui, tapendamas trumpomis kojytėmis, nuėjo priešakyje moterų ilga terasa palei baltą sieną, aplenkė plytomis išklotą šulinį ir puikų bizantišką baseiną, paskui jie pateko į koridorių, pusapvalių langų, tuščių vestibiulių ir laiptų labirintą pastarieji, apšviesti tai šen, tai ten kabančių smilkstančių spingsulių, atrodė kaip iškirsti sniege, ir pagaliau atidarė duris į vienuolyno koplyčią.

Ten, po bronzine XVII amžiaus lempa, priešais tokį pat seną aukštą ikonostasą, raižytinį ir primityviai išdažytą, tarsi paveiksluota knygelė vaikams, stovėjo du vyrai. Koplyčia, jos sidabrinės ikonos ir dvigalviai ereliai ant baltų sienų buvo kažkuo

naivūs, o štai šiedu niekuo nepriminė vaikystės ir jos atviraširdiškumo.

Vienas iš jų, su ilga juoda sutana ir blizgančiu kryžiumi ant krūtinės, buvo igumenas Danilas. Jo pailgame, sunykusiame veide su žila barzda, asketo veide, fanatiškai liepsnojo akys. Jam laikas neegzistavo, ir Marijanai, ėjusiai per koplyčią, susidarė nemalonus įspūdis, kad abatas žiūri pro ją, o ji tame žvilgsnyje visai išnyksta.

Kitas buvo tikras milžinas. Sudėtas kaip lokys, laukine energija trykštančiu veidu, nuožmiomis akimis ir ilgais ūsais, jis vilkėjo odinę berankovę, po kuria už plataus raudono diržo kyšojo sidabrinė pistoleto rankena ir ilgas durklas.

Tuo tarpu Safo, užmiršusi savo maldas, skirtas Afroditei, nuolankiai pabučiavo igumeno žiedą.

Štai ta, apie kurią tau pranešiau, šventasis tėve, pasakė ji venecijiečių tarme. Manau, kad ji mums gali būti labai naudinga.

Graikų šventiko žvilgsnis pervėrė Marijaną, bet jis neištiesė jai rankos.

Su sąlyga, kad ji sutiks! tarė jis pratisu balsu, kuris dėl nuolatinio vienuoliams įprasto šnabždėjimo tapo keistai minkštas, tarsi fetrinis. Bet ar ji norės?

Dar Marijanai neatsakius, milžinas energingai įsikišo į pokalbį.

Geriau paklausk ją, ar ji nori gyventi, ar mirti... ar pūti čia, kol oda nuslinks nuo skeleto! Ji arba padės mums, arba niekada nebepamatys savo tėvynės!

Nusiramink, Teodorai, įsiterpė Safo. Kodėl tu ją laikai prieše? Ji prancūzė, o prancūzai nėra mums priešiški. Be to, žinau, kad Korfuje bėgliai randa prieglobstį. O čia ir ji yra bėglė. Jūra ją mums atnešė ir nuoširdžiai tikiu, kad tikrai mūsų labui.

Tuo dar reikia įsitikinti, sumurmėjo milžinas. Argi tu nesakei, kad ji sultonienės pusseserė? Dėl to turėtum būti atsargesnė, kunigaikštyte.

Apstulbinta šio titulo, skirto, matyt, jos palydovei, Marijana nustebusi pažvelgė į šią, o Afroditės garbintoja nusišypsojo.

Aš priklausau vienai seniausių Graikijos giminių, ir mano vardas - Melina Koriatis, - pasakė ji išdidžiai, bet kartu paprastai. Aš tai sakau, kadangi pasitikiu tavimi. O tu, Teodorai, verti mus gaišti brangų laiką. Tarsi nežinotum, kad Nachšidilė prancūzė, kadaise berberų pagrobta, parduota į vergiją, o paskui padovanota senajam Abdulai Gamidui!..

Kadangi milžinas vis dar spyriojosi, Marijana nutarė, jog jau pakankamai prisitylėjo ir gali taip pat prabilti.

- Nežinau, tarė ji, - ko iš manęs norite, bet prieš ginčijantis, ar ne geriau būtų pasakyti, koks reikalas? Jūs išgelbėjote man gyvybę, tiesa!.. Tačiau galėtumėte pagalvoti, kad gal aš turiu planų, nesutampančių su jūsiškiais.

Aš jau sakiau, koks tavo pasirinkimas! atšovė Teodoras.

Ji teisi, įsikišo igumenas, ir taip pat tiesa, kad mes gaištame laiką. Jei sutikai įleisti ją čia, Teodorai, privalai ir išklausyti. O tu, moterie, klausykis, ką mes tau siūlome. Paskui pasakysi savo nuomonę, bet neskubėk atsakyti: esame bažnyčioje, paties Dievo stebimi! Jei tavo liežuvis pasirengęs ištarti melą, geriau iškart atsisakyk! Neatrodo, kad labai norėtum padėti mums...

Nesu pratusi nei meluoti, nei slapukauti, pareiškė jaunoji moteris.- Ir viena žinau: aš jums reikalinga, bet ir jūs man reikalingi. Kalbėkite!

Atrodė, kad igumenas niekaip negali susikaupti. Jis nuleido galvą ant krūtinės, trumpam užsimerkė, paskui nusisuko į sidabrinę Šventojo Elijaus statulą, tarsi ieškodamas patarimo ar įkvėpimo. Tik tada jis prabilo:

Vakarų šalyse jūs nežinote, kas yra Graikija, arba užmirštate ją, nes jau praėjo keletas amžių, kai ji nebeturi teisės gyventi laisvai ir likti savimi...

Keistai skambančiu, dusliu balsu igumenas Danilas trumpai išdėstė tragišką savo šalies istoriją. Jis papasakojo, kaip žemę - civilizacijos židinį, pamažu nusiaubė vestgotai, vandalai, postgotai, bulgarai, slavai, normanai ir pagaliau dožo Anri Dandolo atvesti Vakarų kryžiuočiai, kurie, užėmę Bizantiją, visą šalį suskirstė į daugybę feodų. O turkai pamažu užėmė tuos feodus, ir per beveik du šimtus metų Graikija liovėsi kvėpavusi. Osmanų

valdininkų despotiškai valdoma, ji pateko į vergiją, buvo plakama pašų ir seraskirų rimbais, o šalia jų budelių vieta niekada nebuvo tuščia. Jai buvo palikta vienintelė laisvė religijos, kadangi Koranas šiuo atžvilgiu yra labai pakantus, ir vienintelis, atsakingas Aukštajai Portai už pavergtų graikų elgesį, buvo Konstantinopolio patriarchas Gregorijus.

Bet mes niekada nepraradome vilties,- toliau kalbėjo igumenas, ir ne kartą įrodėme tai. Prieš penkiasdešimt metų Graikijos lavonas ėmė judėti ir mėgina atsistoti. Juodkalniečiai sukilo 1766-aisiais, maniotai - 1769-aisiais, suliotai - visai neseniai. O 1804-aisiais Ali Tebelinas, tas šunsnukis, paskandino juos kraujuje, kaip ir kiti dar iki jo yra darę, tačiau kankinių kraujas ne veltui pralietas. Ir mes dabar kaip niekad esame pasirengę nuversti jį. Pažvelk į šią moterį...

Jo sausa ranka su žibančiu žiedu meiliai palietė tariamosios Safo petį.

Ji priklauso vienai turtingiausių Fanaro Konstantinopolio graikų kvartalo šeimų. Jau visą amžių jos giminė, tarnaujanti turkams, siekia tauraus tikslo. Jaunesnieji pasirinko laisvę, nuvyko į Rusiją, mūsų seserį pagal religiją, ir dabar kaunasi su priešu jos gretose. Melina turtinga ir galinga. Ji yra patriarcho pusseserė ir galėtų nerūpestingai gyventi savo prabangiuose rūmuose Bosfore arba prie Juodosios jūros. Tačiau ji, apsimetusi beprote, gyvena čia, apgriuvusiame name, šioje Dievo užmirštoje saloje, kuri retsykiais išbandoma ugnimi, nes Santorinas, po kuriuo ugnikalnis visada miega užmerkęs tik vieną akį, mažiausiai iš visų salų yra turkų saugomas. Jis nedomina jų, ir tarnyba šioje saloje laikoma nemalone.

Kokį tu turi tikslą? paklausė Marijana, atsisukusi į savo nuostabiąją palydovę. Ko tu tikiesi taip keistai gyvendama?

Melina Koriatis, šypsodamasi ir dėl to iškart pajaunėjusi, gūžtelėjo pečiais.

Aš esu pašto stotis ir agentė ryšiams tarp salyno, Kretos, Rodo ir senųjų Mažosios Azijos miestų palaikyti. Čia surenkamos ir iš čia pasklinda naujienos. Čia taip pat gali drąsiai pasirodyti tie, kuriems reikia pagalbos. Tu matei merginas, kurios gyvena su manimi? Ne, žinoma, tu buvai per daug išsekusi ir susirūpinusi

savo likimu. Taigi, kai tu geriau jas pažinsi, pastebėsi, kad išskyrus keturias ar penkias, kurios pasiaukojamai sekė paskui mane, dauguma jų vaikinai.

Vaikinai? apstulbo Marijana ir tučtuojau prisiminė nepaprastą ją nešusių merginų jėgą ir neseniai ją prilaikiusios kaimynės procesijoje raumenų tvirtumą. Bet ką tu su jais veiki?

Aš ugdau kareivius Graikijai! rūsčiai atšovė Safo. Vieni jų yra žuvusių arba mirties bausme nuteistų patriotų sūnūs, ir aš juos čia renku, kad jų jėga nenusiųstų į janyčarų gretas. Kitus buvo pagrobę salyno piratai, ir mes kenčiame dėl to prakeikto maro, išdavikų, kurie veikia savo atsakomybe, kaip Ali Tebelinas. Juos man išperka arba aš pati išperku Smirnos arba Kandžio turguose. Mano prižiūrimi jie vėl tampa savimi: jie užmiršta patirtą gėdą, bet ne neapykantą. Salos olose aš juos mokau kariauti, kaip kadaise darė Spartos kariai arba Olimpijos atletai, paskui, kai jie jau būna parengti, Jorgas arba jo brolis Stauras nugabena juos ten, kur reikia gerų karių... ir atveža man naujų. Man niekada jų netrūksta: turkai netingi nei galvų kapoti, nei parduoti jų už auksą.

Vėl pasibaisėjusi niekšiška vergų prekyba ir apimta pagailos, Marijana išpūtė akis. Šios moters įžūlumas pribloškė ją. Argi turkų postas nėra vos už kelių tuazų nuo jos sukurtos priedangos? Ji pirmą kartą pajuto tikrą simpatiją bebaimei moteriai ir iš visos širdies nusišypsojo jai.

Aš galiu tik žavėtis tavimi, nuoširdžiai pasakė ji, ir jei galėsiu tau padėti, mielai tai padarysiu, bet kaip? Šis žmogus jau minėjo, kad mano valdovas siunčia mane pas sultonienę, kad pamėginčiau atgaivinti nusilpusius draugiškus santykius.

Bet jis dar teikia prieglobstį geriausiems mūsų inteligentijos atstovams. Vienas žymiausių rašytojų, Korajis, visas savo jėgas atidavęs mūsų atgimimui, gyvena Prancūzijoje, Monpeljė, o Rigui, mūsų poetui, turkai paskyrė mirties bausmę, kadangi jis mėgino prisidėti prie Bonaparto ir garantuoti mums jo paramą!..

Įsikišo vyriškis, kurį vadino Teodoru. Matyt, tos sąsajos su istorija jį erzino, ir jis skubėjo pereiti prie kalbos apie konkrečią veiklą.

Napoleonas nori, kad karas tarp Turkijos ir Rusijos tęstųsi, tarė jis staiga, bet sakyk mums kodėl? Ir mes norime visiško Portos pralaimėjimo, bet mus domintų tavo imperatoriaus ketinimai.

Aš jų gerai nežinau, truputį padvejojusi pasakė Marijana. (Ji pagalvojo, kad neturi jokios teisės atskleisti slaptų Napoleono planų.) Tačiau man atrodo, kad jis nori susilpninti Anglijos įtaką sultonui.

Teodoras pritariamai linktelėjo galva. Jis įdėmiai žvelgė į Marijaną, tarsi norėtų įsismelkti į slapčiausius jos sielos kampelius, paskui, matyt, patenkintas, pasisuko į igumeną.

Pasakyk jai viską, tėve. Ji, atrodo, yra nuoširdi, ir aš ryžtuosi rizikuoti. Šiaip ar taip, jei ji mane išduos, ilgai negyvens! Mūsiškiai ją nutykos.

Liaukitės visą laiką mane kažkuo įtarinėję! Nesirengiu nieko išduoti, pasipiktino Marijana. Pagaliau pasakykite, ko iš manęs norite, ir baikime tai!

Igumenas, ramindamas ją, sumojavo rankomis.

Kitą naktį tu išplauksi Jorgo valtimi. O jis tave lydės, pasakė jis rodydamas į milžiną. - Jis yra vienas iš mūsų vadų. Jis moka vadovauti žmonėms, dėl to prieš penkerius metus turėjo bėgti iš gimtosios Morėjos nuo jį persekiojančių turkų, ir turi gyventi slaptai ilgai neužsibūdamas vienoje vietoje. Jis nuolat keliauja po salyną, visada persekiojamas, bet visada laisvas, stengiasi uždegti vangias sielas, kad įsiliepsnotų sukilimas, ir kiek galėdamas padeda tiems, kuriems reikia jo pagalbos, drąsos ir tikėjimo. Šiandien jis reikalingas Kretoje, bet jo buvimas ten nebus labai naudingas, o Bosforo pakrantėje jis galės veikti efektyviau. Praėjusią naktį Jorgas čionai kartu su tavimi atgabeno vieną vienuolį iš Kretos, iš Arkadijo vienuolyno. Ten liejasi kraujas ir engiamųjų šauksmas kyla į dangų. Pašos janyčarai plėšikauja, degina, prievartauja, žiauriai kankina ir mauna ant kuolo kilus menkiausiam įtarimui. Tam reikia padaryti galą. Ir Teodoras mano, kad žino, kaip pakeisti ten padėtį. Tačiau tam jis turi patekti į Konstantinopolį, o jam tai yra tas pats, kas pulti liūtui į nasrus. Jam atsirado galimybė kartu su tavimi ne tik patekti ten, bet ir grįžti gyvam. Niekas nesikabins prie

kilmingos prancūzų damos, keliaujančios su tarnu. Tas tarnas bus jis.

Jis? Mano tarnas?..

Ji nepatikliai nužvelgė laukinį milžiną, gąsdinančius jo ūsus ir neįtikėtinai spalvingą aprangą. Buvo sunku net įsivaizduoti jį turtingų Sen Žermeno priemiesčio gyventojų tarnu ar mažordomu.

Jis pakeis savo išvaizdą, nusišypsojusi tarė Melina, ir bus vienas iš tavo tarnų italų, nes nekalba prancūziškai. Iš tavęs tenorime, kad keliautum kartu su juo ir nugabentum jį į Konstantinopolį. Manau, apsistosi Prancūzijos pasiuntinybėje?

Prisiminusi, ką generolas Arigis kalbėjo apie pasiuntinio grafo de Latūro Mobūro nuolat siunčiamus pagalbos prašymus, Marijana neabejojo, kad bus sutikta išskėstomis rankomis.

Tiesą sakant, nė nežinau, prisipažino ji, kur kitur galėčiau apsistoti.

Puiku. Niekam nešaus į galvą mintis ieškoti Teodoro Prancūzijos rūmuose. Jis ten kurį laiką pabus, paskui vieną gražią dieną dings, ir daugiau tau nebereikės niekuo rūpintis.

Marijana suraukė antakius. Ji puikiai įsivaizdavo, neužmiršdama savo misijos pas sultonienę delikatumo ir sunkumo, kaip rizikuos, jei kartu paims persekiojamą maištininkų vadą, be abejo, gana garsų, jei jis nedrįsta atvirai pasirodyti Konstantinopolyje. Viena vertus, dėl to galėjo žlugti jos misija, kita vertus, ji galėjo atsidurti ant drėgnų turkų kalėjimo šiaudų ir ten mąstyti apie gyvenimą, jei tik ją paliks gyvą.

Ar būtina, pasakė ji truputį pagalvojusi, jam pačiam ten vykti? Gal aš galėčiau kaip nors jį atstoti?

Milžinas, nuožmiai šypsodamasis, iššiepė savo baltus aštrius dantis ir paglostė kalstytą sidabrinę durklo rankeną.

- Ne, tu negali manęs pakeisti, nes esi tik moteris, svetimšalė, ir aš ne visai pasitikiu tavimi. Tačiau tu gali atsisakyti. Juk niekas nežino, kad esi čia...

Viskas aišku: jei ji atsisakys, tas žvėris gali papjauti ją čia pat, bažnyčioje. Be to, ji tikrai norėjo įvykdyti savo misiją, taip pat ištrūkti iš to žiurkių urvo, pamėginti rasti bandito daktaro brigą, o ypač Jasoną ir savo draugus. Jei po to, kai ji padarys didelę paslaugą Napoleonui, vienintelis jai likęs pasaulyje

džiaugsmas bus pamatyti daktarą Džoną Leitoną, ji nenorėjo prarasti nė menkiausios galimybės sulaukti to. Ir tokios galimybės neįmanoma rasti Santorine.

Nutarta, tarė ji pagaliau, aš... sutinku!..

Kunigaikštytė Koriatis džiaugsmingai sušuko, tačiau Teodoras dar nebuvo patenkintas. Jis stora plaukuota ranka sugriebė Marijaną už sprando ir nutempė prie ikonostaso.

Juk tu krikščionė, ar ne?

Suprantama, tačiau...

Tačiau tavo bažnyčia kitokia, žinau! Bet Dievas visiems savo vaikams yra vienas, kad ir kaip jie melstųsi. Tu dabar čia, priešais tuos šventųjų paveikslus prisieksi, jog sąžiningai padarysi viską, ko tavęs paprašys, kad padėtum man patekti į Konstantinopolį ir pagyventi ten. Prisiek!

Prisiekiu Dievo akivaizdoje! pasakė ji tvirtai. Padarysiu viską, ką galėsiu, bet žinok, kad tai bus padaryta ne dėl tavęs ir ne bijant tavęs: aš tai padarysiu, ir, nuleidusi ranką, ji lėtai atsigręžė į tariamąją Safo, dėl jos, nes ji padėjo man, ir aš nenoriu jos nuvilti.

A, štai kas svarbu! Bet būsi per amžius prakeikta, jei sulaužysi priesaiką! Dabar, tėve, manau, kad galime keliauti!..

Ne. Dar yra vienas reikalas! Eikite paskui mane...

Drauge su igumenu jie paliko koplyčią, vėl perėjo baltus koridorius ir laiptus, kol galiausiai pateko į aukščiausią vienuolyno terasą. Tekančio mėnulio apšviesta, ji atrodė balta kaip ką tik apsnigtas laukas. Šioje viršūnėje švilpė vėjas, ir šiltai apsirengusi Marijana net pašiurpo. Tačiau prieš jos akis atsivėrė tikrai fantastiškas vaizdas.

Iš šios aukštumos matėsi visas Santorinas ilgas pusmėnulis iš uolų ir išsiveržusio ugnikalnio lavos, o retos baltos žymės tai kaimai. Plikų negyvenamų salelių grandinė beveik visiškai uždengė gilų jo užutėkį ir priminė seną vandenyje paskendusį kraterį. Vienoje iš jų, didesniojoje, Palėja Kaimenyje, Marijana pastebėjo retus dūmus. Vėjas pūtė sieros kvapą. O žemė, kurioje buvo pastatytas vienuolynas, staigiai baigėsi jūroje svaiginamo aukščio uola - virš juodo vandens ji buvo iškilusi gal šešis šimtus metrų. Šaltoje mėnulio šviesoje nesimatė nė vieno medžio.

Atrodė, kad tai yra pasaulio pabaigos peizažas, mineralizuotas chaosas, kur žmonių užsispyrimo stebuklas buvo susijęs su pavojumi gyvybei. Tos fumarolės Marijanai nežadėjo nieko gero, ji baugščiai žvelgė į jas. Beveik visas jos gyvenimas prabėgo vešliai žaliose Anglijos lygumose, kur sunku įsivaizduoti tokią išdegusią žemę.

Ugnikalnis alsuoja! tarė Melina sunėrusi rankas ant krūtinės, gal kad būtų šilčiau. Praėjusią naktį girdėjau, kaip jis gurguliuoja. Duok Dieve, kad greitai neatsibustų!

Tačiau igumenas Danilas nesiklausė jos. Jis nuėjo prie terasos krašto, kur stovėjo maža karvelidė. Teodoro padedamas, jis sugavo didelį karvelį, kažką pririšo prie jo kojytės ir paleido. Paukštis truputį pasisukiojo virš terasos, paskui nuskrido į šiaurės vakarus.

Kur jis? paklausė Marijana akimis nulydėdama dingstančią baltą dėmelę.

Melina paėmė savo naująją draugę už parankės ir kartu su ja pasuko prie laiptų.

Ieškoti laivo, tinkamesnio Prancūzijos imperatoriaus pasiuntinei negu paprasta Jorgo valtis. Žvejys nugabens jus tik į Naksą. Ten jūsų lauks laivas, pasakė ji. Dabar eime, mums reikia grįžti. Jau po vidurnakčio, ir greitai prasidės pirmoji naktinė pamaina. Nereikia, kad tave čia pamatytų...

Pabučiavusios igumeno ranką, moterys, apkūniojo vienuolio lydimos, pasuko prie išėjimo. Greitai atsisveikinęs, Teodoras dingo vienuolyne, kur gyveno jau keletą dienų. Naktis visai prašviesėjo ir ant ilgo vandens telkinio aiškiai matėsi net menkiausios detalės.

Kai jos praėjo portiką po varpu, jo tęsiami garsai, kvietę melstis, prižadino vienuolyno aidą. Apkūnusis vienuolis, greitai sumurmėjęs palaiminimo žodžius, skubiai užrakino grotas, o Marijana su savo palydove ėmė leistis takeliu namo.

Atgal jos ėjo daug greičiau ir sargybos postą praslinko nepastebėtos. Laužas baigė degti, o šalia jo ramiai miegojo du kareiviai, atsirėmę į savo ilgus šautuvus. Lengvi moterų žingsniai neprižadino jų, kaip ir šakų šlamėjimas. Po keleto minučių Melina uždarė senos koplyčios duris ir uždegė aliejinę lempą.

Keletą akimirkų juodvi stovėjo, įdėmiai žvelgdamos viena į kitą, nieko nesakydamos, tarsi pagaliau būtų atvėrusios savo širdis ir visi nesusipratimai būtų dingę. Paskui graikų kunigaikštytė lėtai priėjo prie savo naujosios draugės ir pabučiavo ją į kaktą.

Dėkoju tau, pasakė ji paprastai. Aš supratau, ką tau reiškia vykti kartu su Teodoru, ir noriu, jog žinotum, kad jei ir būtum atsisakiusi, aš nebūčiau leidusi žudyti tavęs...

Jis gali tai padaryti, kai būsime toli nuo čia, sušnabždėjo Marijana nejučia pajutusi slaptą priešiškumą milžinui.

Tai neįmanoma. Pirmiausia, tu jam reikalinga... ir, be to, garbės reikalais jis yra tvirtas. Jis nirtingas, ūmus, šiurkštus, bet nuo to momento, kai tu tapsi jo bendrakeleive, jis paaukos už tave savo gyvybę, jei tau grės pavojus. Toks yra kalnų kleftų įstatymas.

Kleftų?

Tai Olimpo, Pindo ir Taigeto kalniečiai. Žinoma, jie plėšikauja, tačiau yra panašesni į jūsų kilniaširdžius banditus korsikiečius negu į paprastus plėšikus. Teodoras, kaip ir jo tėvas Konstantinas, buvo jų vadas. Graikijos išsivadavimo judėjime nėra buvę narsesnių kovotojų!.. O tu dabar tapai mūsiške. Padariusi mums paslaugą, turėsi teisę prašyti kiekvieno iš mūsų pagalbos ir globos. O dabar miegok, ir tegul būna tau ramu!

Ramu?.. Kad ir kaip stengėsi, Marijanai tą naktį nepavyko nusiraminti. Tai, kas jos laukė, neteikė sielos ramybės, nes, tiesą sakant, ji dar niekada nebuvo patekusi į tokią keblią padėtį. Pirmą kartą po to, kai paliko Paryžių, ji su didžiuliu apgailestavimu prisiminė malonią savo namų Lilio gatvėje ramybę, savo sodo rožes, ironišką, supratingą pusseserę Adelaidę, kuri laukia plepėdama su kaimynėmis, tarnaudama Šventajam Tomui Akviniečiui ir be paliovos valgydama laiško, pakviesiančio ją į tolimąją Ameriką pas Marijaną ir jos seną bičiulį Žolivalį... laiško, kurio niekada nebus... Jei tik likimas nesutiks išpainioti visų susiraizgiusių gijų ir visko grąžinti į ankstesnę padėtį!

Tu man už viską sumokėsi, Jasonai Boforai! ūmai įsikarščiavo Marijana, prisiminimams atgaivinus pyktį. Jei tu gyvas, aš surasiu tave, kad ir kur būtum, ir priversiu apmokėti už viską, ką patyriau dėl tavęs ir tavo kvailo užsispyrimo! Dėl

šios beprotiškos istorijos, susiejusios mano su pavojingais maištininkais, tu taip pat kaltas!

Ji prisitaikė sau Antigonės pasipiktinimo kupiną skundą: "Aš sukurta meilei, o ne neapykantai..." ir vėl pasijuto tokia, kokia yra: bejėgiškai įpykusi Marijana, kenčianti Marijana, pasirengusi susirėmimams ir beprotiškiems poelgiams, kaip neseniai guodėsi prisimindama savo namus ir pusseserę.

Jai jau tiek visko buvo nutikę, ji jau tiek įvairiausių likimo permainų buvo pakėlusi, kad dabartinė padėtis nebuvo blogesnė už kai kurias jos ankstesnio gyvenimo situacijas. Net tai, kad ji nėščia nuo nekenčiamo žmogaus, nebeatrodė svarbu. Tai pasidarė antraeile problema. Jos pasipiktinimas virto filosofiniu abejingumu.

"Man tik to ir trūksta, kad tapčiau banditų vade, pamanė ji, bet su Teodoru turbūt nesunku ja pasidaryti!"

Ir, be to, argi jai ne svarbiausia pagaliau patekti į tą prakeiktą Konstantinopolį? Žinoma, ji nebeturėjo nei paso, nei rekomendacinių laiškų nieko, kas patvirtintų jos įgaliojimus, bet jautė pajėgsianti priversti patikėti ja bent pasiuntinį, ir vidinis balsas, galingesnis už visus pasaulio argumentus ir logiką, jai kuždėjo, kad žūtbūt reikia patekti į osmanų sostinę nors žvejų valtimi, nors plaukte perplaukiant!

O Marijana visada labai tikėjo savo vidiniu balsu.

Dešimtas skyrius

Sustojusio laiko sala

Jorgo valtis nuplaukė nuo kranto, slystelėjo juodu vandeniu rifo šešėlyje, ir bangos pagavo ją. Prie įėjimo į nedidelę grotą, buvusią slapta prieplauka, stovėjusi balta Melinos Koriatis figūra ėmė tolti. Rūke paskendo jos atsisveikinant mojuojanti ranka, o kartu ir olos anga.

Marijana atsiduso ir susigūžė, apsigaubusi dideliu juodu apsiaustu, kurį jai davė šeimininkė. Ji stengėsi apsisaugoti nuo

vandens purslų, tykštančių ant greitosiomis prie valties kraštų pritaisytų šiurkštaus audinio gabalų, saugančių nuo vandens krovinį šįkart tai buvo keletas molinių vyno ąsočių.

Žvejo valtis buvo skafas viena iš tų keistų paskubomis sukaltų graikų valtelių, kurios Viduržemio jūroje nepatrauktų niekieno dėmesio, jei ne margos jų burės. Žemą korpuso grimzlę vandenyje visiškai kompensavo drobinė priedanga, ypač kai jūra, kaip šiąnakt, buvo nerami. O naktis pasitaikė šalta, ir Marijana džiaugėsi, kad ją gerai šildo vilnonis apsiaustas.

Atsisveikindama su tariamąja Safo, ji netikėtai pajuto liūdesį. Jai patiko revoliucionierė kunigaikštytė, keista ir narsi. Ji daug kuo buvo panaši į ją ir kitas moteris, gyvenančias turiningai, kaip jos pusseserė Adelaidė arba Fortiunė Gamelen.

Jos atsisveikino labai paprastai.

Gal dar pasimatysime! pasakė Melina ir stipriai paspaudė jai ranką. O jei mūsų keliai niekada nebesusieis, ką padarysi. Su Dievu!

Daugiau ji neištarė nė žodžio, bet palydėjo išvykstančiąją uoloje iškirstais laiptais, siaurais ir tamsiais, įrengtais po viena koplyčios, buvusios Marijanos prieglobsčiu, plokšte.

Pamačiusi, kaip Jorgas pakėlė sunkų akmenį ir drąsiai leidosi į tamsią skylę (tai patvirtino, kad jis buvo įpratęs taip daryti), jaunoji moteris suprato, kodėl jos atvykimo dieną kambaryje buvo atsiradusi žuvis. Beje, Melina dar anksčiau jai viską paaiškino: kai Jorgas ir jo brolis pintinėse atgabena kontrabandą, pavyzdžiui, ginklų, parako, kulkų ar ko nors panašaus, jie savo krovinį uždengia šviežiomis žuvimis ir naudojasi po koplyčia esančiais laiptais. Tai ilga, gana nuolaidi šachta. Ji siekiasi su šiek tiek apsemta grota, kur pašalinė akis negali pastebėti žvejų valties.

Pietų vėjas, įtempęs bures ir šiaušęs bangas, greitai nešė skafą rytine Santorino pakrante, kol jis leidosi į atvirą jūrą. Kai paliko grotą, niekas neištarė nė žodžio. Atsiskyrę, tarsi įtarinėdami vieni kitus ir nepasitikėdami, atsitiktiniai keleiviai žiūrėjo į bangas. Tik Teodoras kartais padėdavo manevruoti.

Kai jis neseniai atėjo kartu su Jorgu, Marijana vos pažino jį: apsivilkęs išblukusiais skarmalais, panašiais į tuos, kuriuos

turėjo Marijana, apsigaubęs šiurkščia lovatiese, jūreiviškai nukirpta barzda, jis priminė beprotį pranašą. Žinoma, buvo sunku įsivaizduoti jį elegantiškų Prancūzijos namų tarnu, bet į neseniai laivo katastrofą patyrusį žmogų buvo panašus...

Kad Marijana galėtų grįžti į normalų gyvenimą, Melina sukūrė gana paprastą istoriją: plaukdamas į Naksą parduoti vyno, Jorgas tarp Santorino ir Joso pastebėjo kunigaikštienę Sant'Aną ir jos tarną, kurie laikėsi ant kelių lentų. Laivą, kuriuo jie plaukė, nuskandino kažkas iš salyno piratų, ir tai negalėjo nieko nustebinti, nes buvo įprastas dalykas. Žvejys nugabens tariamus nukentėjusiuosius į Naksą, kur dauguma gyventojų buvo kilę iš Venecijos ir kur turkai toleravo daugelį katalikų bendruomenių, pas savo pusbrolį Ataną, saloje einantį daugybę pareigų ir ūkvedžio, ir sodininko, ir kitas. Žinoma, jam teliks priimti kilmingą italų damą, patekusią į keblią padėtį, ir laukti, kol į uostą atplauks laivas, galintis pagaliau nugabenti ją į Konstantinopolį. Beje, to laivo nereikės ilgai laukti, jei karvelis įvykdys savo užduodį.

Dėl to laivo, turinčio atplaukti pasiimti jos, Marijanai ir buvo neramu. Ji manė, kad kiekvienas laivas, net turkų galera, gali būti panaudotas, jei jai reikia kuo greičiausiai patekti į osmanų sostinę vienintelę vietą, iš kur ji pagaliau galės leistis ieškoti "Jūrų burtininkės". Ji nesuprato, kodėl privalo naudotis graikų laivu... jei tik jos naujieji paslaptingi draugai nebuvo ko nors sumanę. Bet ko?

Hidros saloje, pasakė jai Melina, yra mūsų prekybinis laivynas, kurio pulti net turkai nedrįsta. Tie jūreiviai patikimi, ir jie nieko nebijo. Jie raižo salyną ir niekieno nekliudomi nuleidžia inkarą Fanaro krantinėje. Jie gabena grūdus, sviestą, vyną ir... mūsų viltis! Kaip tik į Hidrą nusiuntė karvelį.

"Iš tikrųjų, pamanė Marijana, jie yra prekybininkais apsimetę piratai!" Jai nejučia dingtelėjo mintis, ar jos galva nebus įvertinta kaip maištininkės, kai pateks į laivą. Dabar jai visur vaidenosi maištininkai.

Juk be jos ir Teodoro, į valtį įlipo dar vienas keleivis, ir ji beveik nenustebusi pažino, kad žvejo skrybėlę yra užsidėjusi

aukšta tamsiaplaukė mergina, prilaikiusi ją, kai Safo jas vedė besileidžiančios saulės garbinti.

Atsikračiusi antikinio rūbo, jaunoji sąmokslininkės kunigaikštytės pensiono gyventoja pasirodė tokia, kokią ją sukūrė gamta: lieknas tvirtas vaikinas griežtu profiliu. Padėdamas jai įlipti į valtį, jis nusišypsojo. Dabar ji žinojo, kad jis iš Kretos, jo vardas Demetrijus, jo tėvui galva buvo nukirsta prieš metus, kai jis atsisakė mokėti mokestį, ir kad dabar jis vyksta į vieną iš tų paslaptingų punktų, kur lėtai brendo visuotinis sukilimas, nė vienas graikas neabejojo, kad jis greitai prasidės!

Kelionė buvo be nuotykių. Paryčiui bangos sumažėjo, ir nors vėjas taip pat nurimo, jo užteko, kad apie vidurdienį priešais skafo forštevenį atsivertų Nakso įlankos derlingi laukai ir tankios žalios girios. Mažas, akinamai baltas miestukas snaudė saulėje, prigludęs prie smailiaviršūnio kalno, ant kurio venecijietiška tvirtovė pamažu griuvo po plevėsuojančia žalia su pusmėnuliu sultono vėliava.

Saleléje priešais uostą nedidelė apleista šventykla abejingai laukė, kada nuvirs paskutinės baltos jos kolonos...

Pirmą kartą po išplaukimo Marijana priėjo prie Teodoro.

Mes išlipsime jau dabar? Maniau, palauksime nakties?

- O kam? Tokiu metu visi miega, net kiečiau negu naktį. Toks karštis, kad niekam nė į galvą nešaus mintis iškišti į lauką nosį... Net turkai paiso siestos.

Karštis tikrai buvo alinamas. Baltos sienos jį atmušė, ir visos kitos spalvos skendo virpančiame ūke. Išdegintoje krantinėje nebuvo jokių gyvybės ženklų. Viską slėpė uždarytos langinės, ir tik kai kur matėsi ūksmėje pasislėpusios miegančios figūros su tiurbanais arba kepurėmis. Tai buvo Miegančiosios Gražuolės sala. Visi tame užburtame miegančiame uoste ilsėjosi ir negalvojo apie jokius reikalus.

Skafas priplaukė prie krantinės ir dingo tarp įvairiaspalvių turkų felingų ir graikų valčių korpusų bei stiebų. Uostas smarkiai dvokė dėl vandenyje pūvančių atliekų, ir, artėdama prie to balto miesto, tokio spindinčio iš toli, Marijana pastebėjo, koks jis nešvarus ir apleistas. Gražios baltos sienos buvo suskeldėjusios ir viršuje, ant kalvos, aplink citadelę pastatyti gražūs namai,

atrodė, tuoj sugrius, kaip ir sena tvirtovė arba balta šventykla, kuri ten, apačioje, tirpo kaip ledas saulėje.

Sunku patikėti, kad ši sala turtingiausia iš Kikladų, ar ne? - sumurmėjo Teodoras. Toliau saloje auga gausybė apelsinų ir alyvų, bet jas be didelio gailesčio palieka pūti. Mes nenorime dirbti turkams...

Jie išlipo nepastebėti, nepatraukę niekieno dėmesio. Tik sumiauksėjo kažkoks pabaidytas katinas ir šnypšdamas nusliūkino į ramesnę vietą. Dabar Marijana ir Teodoras, šlapi kaip pelės, su savo storais rūbais duso nuo karščio. Tačiau jų kančios greitai baigėsi. Paėję keletą žingsnių įkaitusiais krantinės akmenimis, jie pasiekė baltą namą su apvaliu įėjimu po dulkėtomis vynuogėmis Jorgo pusbrolio Atano namą.

Jo nebuvo namie. Atėjusius svečius sutiko tik sena moteris, apsigaubusi juodu šaliku. Ji iškišo savo raukšlėtą veidą pro durų plyšį ir iš karto norėjo užtrenkti jas prieš pat jų nosis. Įsikišo Jorgas ir dusdamas greitakalbe vietos tarme mėgino įtikinti ją, tačiau senutė purtė galvą ir laikėsi savo. Matyt, ji nieko nenorėjo žinoti. Tada Teodoras nustūmė Jorgą, rankos smūgiu atlapojo duris, o senutė nulėkė tolyn cypdama kaip išsigandusi pelė.

Nežinau, ar mūsų laukė, tarė Marijana, bet netikiu, kad būsime laukiami svečiai.

O mes tuojau tapsime jais! garantavo milžinas.

Įėjęs į koridorių, jis griežtu ir valdingu balsu pasakė vos keletą žodžių, bet jų poveikis buvo stebuklingas.

Džiaugsmingu kaip nuodėmingosios, ištrauktos iš pragaro ir gavusios atleidimą, veidu senutė grįžo, nustebusios Marijanos akivaizdoje suklupo ant kelių ir fanatiškai pripuolė prie plačios Teodoro rankos, o šis gana šiurkščiai pakėlė ją. Tada ji ėmė greitai aiškintis, atidarė atvykėliams duris į žemą ir vėsų kambarį, stipriai kvepiantį rūgusiu pienu ir anyžiais, paskui dingo kaip juodas viesulas, pirma pastačiusi ant grublėto medinio stalo butelį, stiklinių ir aprasojusį ąsotį, kuris priminė šaltą gilų šulinį.

Tai Atano motina, pasakė Teodoras. Ji nuėjo pakviesti sūnaus, kad šis nuvestų mus pas venecijietį.

Jis pripylė stiklinę vandens ir padavė ją Marijanai, paskui, atlošęs galvą, ėmė pilti srovele vandenį iš ąsočio tiesiai į gerklę.

Jorgas apdairiai grįžo prie valties. Net šventą siestos valandą vagišiai negalėjo atsispirti pagundai, tad jis nerimavo dėl savo vyno ąsočių.

Jaunasis Demetrijus išėjo kartu su juo. Marijana ir jos tariamasis tarnas liko vieni: jis atsirėmė į nedidelio, kryžminėmis grotomis užkalto lango palangę, ji sėdėjo ant akmeninio suolelio, atsirėmusi į sausų žolių prikimštą pagalvę, stengdamasi atsikratyti mieguistumo. Dėl supimo ji valtyje beveik nemiegojo, ir jos nuotaika buvo prasta. Gal dėl to, kad jautėsi esanti pavargusi ir vieniša, ji pamanė, jog kaip kadaise iš Trojos karo grįžęs Odisėjas, taip pat klajos iš salos į salą tarp keistų žmonių, įsukama į jos normaliam gyvenimui svetimus įvykius. Rytai, jos vaizduotėje spindėję ryškiomis meilės kelionės spalvomis, dabar jai atrodė rūstūs ir nesvetingi. Ji vėl ilgėjosi sodo ir gėlių, kurios dabar turėtų būti tokios nuostabios! Kur tylūs vakarai, svaiginantys rožių ir sausmedžių aromatu?

Grįžusi senutė nutraukė liūdnas mintis tuo metu, kai ji su kartėliu pamanė, kad net nebeturi teisės pareikalauti nugabenti ją į Atėnus, kad ten sėstų į Prancūzijon plaukiantį laivą. Be neišvengiamų nemalonumų iš Napoleono pusės, jei grįžtų neįvykdžiusi misijos, dabar dar atsirado tas žaliūkas, kurį reikia kartu tąsyti ir kuris ją sekė taip pat akylai kaip gera šeimininkė virš ugnies stovintį puodą su pienu.

Su senute atėjęs vyriškis truputį nuramino ją. Atanas buvo neaukštas, pūstažandis vyrukas maloniu cherubino veidu, žilomis garbanomis, stambus kaip normandų bažnyčios sargas. Apiplyšusį žaliūką Teodorą jis priėmė kaip prieš dvidešimt metų dingusį tikrą brolį, o į Marijaną kreipėsi taip, tarsi priešais jį būtų pati Sabos karalienė.

Mano ponas, pareiškė jis nusilenkdamas taip žemai, kiek jo pilvas leido, laukia šviesiausiosios kunigaikštienės, kad ji pagerbtų jo rūmus. Jis maldauja atleisti, kad negalėjo pats pasitikti jos dėl senatvės ir reumatizmo!

Šviesiausioji kunigaikštienė deramai padėkojo grafo Somaripos ūkvedžiui, bet pati sau pamanė, kad geraširdžiam vyrukui galėjo neįprastai atrodyti tokia kilminga prancūzų ir italų dama. Jos

apgailėtina išvaizda tokioje vietoje kaip rūmai padarys keistą įspūdį. Tačiau Marijana ne be pasitenkinimo galvojo apie tai, kaip vėl atsidurs prabangiuose ir ištaiginguose aristokrato rūmuose, ir ji net pralinksmėjo, eidama su Teodoru paskui paslaptingąjį Ataną, kad patektų į tą rojų.

Skersgatvių labirintu, stačiomis įkalnėmis, grįstomis apvaliais rieduliais, keistomis vingiuotomis viduramžių gatvelėmis, laiptais ir skliautuotomis angomis, leidusiomis minutėlę pajusti vėsumą, jie pasiekė kalno viršūnę ir venecijietišką kvartalą, iškilusį šalia citadelės ir senovinių tvirtovės sienų. Ten buvo keletas vienuolynų su lotyniškais kryžiais, tokiais kaip brolių samariečių, paprasta bažnyčia, kuri, atrodė, stovėjo ne vietoje, ir taurūs fasadai, dar turėję šiokių tokių buvusios hercogų Naksų ir jų venecijietiškų rūmų prabangos atspindžių. Praeities ponų namai su laiko išgražintais herbais rėmėsi į tvirtovės pylimus, tarsi prašytų pagalbos, tačiau Marijana, peržengusi apgriuvusių Somaripos rūmų slenkstį, suprato, kad garbusis Atanas aiškiai neįsivaizdavo, kaip turi atrodyti tikri rūmai.

Šie tebuvo šešėlis, tuščia kriauklė, aidėjusi nuo menkiausio šlamesio, veltui mėginusi atgaivinti gyvybę. Čia Marijana neras rafinuotų civilizacijos malonumų, ir ji užgniaužė apgailestavimo atodūsį.

Didelėje tuščioje salėje tebuvo akmeniniai suolai, didžiulis stalas, o ant palangės stovėjo puodas su žydinčiu snapučiu. Tarpduryje pasirodęs senis turėjo būti dvasia, artima šiai atsilikusiai nuo laiko vietai: aukštas bespalvis personažas tuščiu žvilgsniu, jo palaidas rūbas taip atrodė, tarsi būtų pasiūtas iš nuo lubų nukarusių voratinklių. Jis buvo toks išblyškęs, tarsi daugybę metų išgyvenęs oloje, kurios nepasiekia nei šviesa, nei oras. Matyt, saulės spinduliai ir jūros vėjas niekada nepalietė jo. Be abejo, jis ilgai išgyveno savo senovinių akmenų ūksmėje, nusigręžęs nuo tikrovės.

Tačiau jis visai nekreipė dėmesio į Marijanos išvaizdą, pasveikino ją oriai nusilenkdamas kaip kilmingas ispanas infantei, garantavo, kad jo namams didelė garbė priimti ją, ir pasiūlė ranką, gumbuotą kaip alyvmedžio šaka, kad palydėtų į jai paruoštą kambarį.

Vis dėlto, nors ir buvo siestos valanda, turkų stebėtojai atkreipė dėmesį į Nakso gatve einančius du apiplyšusius svetimus žmones, ir tuo metu, kai grafas nuvedė jaunąją moterį prie akmeninių laiptų su įkaltais laipteliais, gal tuzinas kareivių raudonais batais ir tiurbanais su raudonomis ir mėlynomis juostomis užplūdo rūmų vestibiulį. Jiems vadovavo vyras, ant galvos užsidėjęs kažką panašaus į baltai žalią fetrinę mitrą. Jo laipsnis atitiko artilerijos kapitono laipsnį, tačiau saloje jo žinioje buvo nakvynės namai ir smuklės. Šie atvykėliai, regis, sudomino jį...

Jis tingiai mosikavo vėduokle ir visa savo nepatenkinta laikysena demonstravo, kaip baisu per tokį karštį palikti palaimingą tvirtovės vėsumą. Tai jautėsi ir tone, kuriuo jis kreipėsi į grafą Somaripą, taip kalba šeimininkas su neklusniu tarnu.

Tačiau gal dėl to, kad čia buvo moteris, ir dar svetimšalė, senukas tarsi nubudo. Jis griežtai paprieštaravo kapitonui, kuris su panieka kreipėsi į jį. Marijana nesuprato nė vieno turkiško žodžio, bet suvokė jo aiškinimo esmę, nes jis keletą kartų pakartojo jos vardą ir paminėjo "sultonienę Nachšidilę": matyt, grafas gana išdidžiai turkų karininką informavo apie aukštą šios moters iš sudužusio laivo padėtį ir paaiškino, kad ją greičiau reikia palikti ramybėje.

Beje, karininkas ir nebuvo įkyrus. Vietoje piktos grimasos pasirodė šypsena, ir, labai pagarbiai pasisveikinęs su imperatorienės pussesere, jis su savo komanda išėjo.

Stovėdamas už trijų žingsnių nuo tariamosios šeimininkės, maištininkas Teodoras nė nesujudėjo, kol buvo pavojingai aiškinamasi, tačiau iš jo garsaus atodūsio, palengvinusio krūtinę, Marijana suprato, kad ir jis gali jaudintis, ir mintyse nusišypsojo: nors ir milžinas, bet šis kariautojas tiesiog žmogus, ir visa, kas žmogiška, jam nesvetima!

Kambarys, į kurį senasis didikas ceremoningai įvedė Marijaną, tikriausiai nebuvo naudojamas nuo paskutinių Nakso hercogų laikų. Čia, tarp keturių sienų, papuoštų apdegusiomis vėliavomis, išdidžiai vieniša stovėjo lova, kurioje po išblukusio brokato

užuolaida galėjo tilpti visa šeima, o kelios aptrintos taburetės liūdėjo kampuose. Tačiau pro puikų kambario langą matėsi jūra.

Mes nesitikėjome tokios garbės, atsiprašė senasis grafas, tačiau jūsų tarnas tuojau atneš reikalingus daiktus, ir mes paprašysime, kad uršuliečių vienuolyno vyresnioji duotų jūsų padėtį atitinkančią suknelę...

Jo pavartota daugiskaitinė forma atrodė juokinga, bet ne labiau negu jis pats arba jo truputį mechaniškas balsas, ir Marijanos tai netrikdė.

Aš mielai paimsiu suknelę, sinjore grafe, atsakė ji šypsodamasi, bet, maldauju jus, daugiau niekuo nesirūpinkite. Žinoma, mums nebus sunku rasti laivą...

Išgirdus šiuos žodžius, senuko žvilgsnis tarsi atgijo.

- Dideli laivai čia retai atplaukia, ponia. Mes esame užmirštoje žemėje, kurią niekina šio pasaulio galingieji. Laimė, ji pajėgia mus išmaitinti, bet, galimas daiktas, jūs turėsite čia pabūti ilgiau negu manote... Eime, drauge mano.

Paskutiniai žodžiai buvo skirti Teodorui, kuris jau prilipo prie lango ir žvilgsniu rijo tuštutėlę jūrą. Jis nenoriai atsitraukė ir nuėjo paskui grafą, vaidindamas paslaugų tarną. Netrukus jis grįžo ir kartu su Atanu įtempė sunkų stalą, kurį pastatė priešais langą. Paskui atnešė tualeto reikmenų ir baltinių.

Stengdamasis sukurti nerūpestingą atmosferą, Atanas be paliovos plepėjo, jis aiškiai džiaugėsi, kad gali pasitarnauti svetimtautei damai ir išvysti naujus veidus, bet kuo labiau jis jaudinosi, tuo labiau niaukėsi Teodoras.

Dėl Dievo meilės! suriko jis pagaliau, kai mažasis ūkvedys paprašė jį padėti pakloti lovą. Broli, mes čia pabūsime vos keletą valandų! O tu taip elgiesi, tarsi turėtume pasilikti keletą mėnesių! Mūsų brolis Tombazis Hidroje gavo su karveliu nusiųstą signalą, ir kiekvieną minutę gali pasirodyti laivas!

Net jei dabar pasirodytų jūsų laivas, ramiai atsakė Atanas, būtų neišmintinga poniai nevaidinti savo vaidmens: ji ir tu iš sudužusio laivo. Turite būti išsekę, be jėgų... Jūs turite pailsėti bent vieną naktį! Turkai nesupras, kodėl taip skubate, net nepailsėję, į pirmą pasitaikiusį laivą! Kapitonas Machmudas asilas, bet ne visiškas! Be to, šeimininkas toks laimingas!

Atvykusi ponia kunigaikštienė jam priminė jaunystę. Seniau jis važiuodavo į Vakarų šalis... Venecijoje lankėsi dožo rūmuose ir net buvo Prancūzijos karaliaus rūmuose!

Nepatenkintas Teodoras gūžtelėjo pečiais.

- Tada jis buvo turtingas! O dabar, atrodo, nedaug kas jam beliko!

Liko daugiau negu tu manai, nusišypsojęs pasakė Atanas, - bet nereikia kurstyti priešo godumo. Šeimininkas tai seniai žino. Ir tai jis gerai atsimena! Dabar einu pas uršulietes suknelės, baigė jis ir nusišypsojo Marijanai. Tu geriau eik su manimi... nė vienas tikras tarnas neliks su savo ponia, kai ši nori pailsėti.

Tačiau milžino kantrybė, matyt, išseko. Jis įtūžęs nusviedė per kambarį šilkinę lovatiesę, kurią jam padavė Atanas, kad užtiestų.

Aš negaliu taip gyventi! suriko jis. Aš kleftas, o ne liokajus!..

Jei jūs taip garsiai reikšite nepasitenkinimą, ramiai tarė Marijana, apie tai visi sužinos. Bet jūs ne tik sutikote tam vaidmeniui, bet ir pats pasisiūlėte! Aš nė kiek nesu suinteresuota toliau keliauti kartu su jumis! Jūs per daug neparankus bendrakeleivis!

Teodoras pažvelgė į ją iš po vešlių antakių kaip įkąsti pasirengęs šuo. Jai net pasirodė, kad jis tuojau išsišieps, bet jis suniurzgė:

Aš turiu atlikti savo pareigą šaliai!

Tada atlikite ją tylomis! Jūs pastebėjote virš įėjimo į šiuos rūmus iškaltą devizą? Ten parašyta: “Sustine vel’ abstine”.

Aš nemoku lotynų kalbos.

Tai apytikriai reiškia: “Kantrybė gimdo susitaikinimą”. Kaip tik tai aš jau kurį laiką darau ir jums patariu sekti mano pavyzdžiu. Jūs nuolat bambate. Likimo niekas nepasirenka, jam paklūsta! Dar laimė, jei jis jums duoda pastangų vertą tikslą!

Teodoro veidas tapo plytinis, o akys sužaibavo.

- Aš tai seniausiai žinau, ir ne moteris man nurodinės, kaip turiu elgtis! suriko jis.

Paskui jis puolė iš kambario ir griausmingai trinktelėjo durimis, o Atanas nepatenkintas žiūrėjo, matyt, nesuprasdamas, kaip

galima taip šiurkščiai elgtis su dama. Mažasis intendantas pakraipė galvą ir taip pat pasuko prie durų, bet jo akys šypsojosi, kai jis prieš išeidamas nusilenkė.

Ponia kunigaikštienė su manimi sutiks, tarė jis, kad mūsų dienomis reta drausmingų tarnų.

Marijana būgštavo, kad Atanas grįždamas atneš šiurkščią vienuolės suknelę, tačiau jis, perdavęs motinos vienuolyno vyresniosios palaiminimą, ištiesė gražią graikišką tankaus audinio suknelę, kurią darbščios vienuolyno seserys buvo išsiuvinėjusios įvairiaspalviais šilkiniais siūlais. Greta buvo nedidelis šalikas galvai apsigobti ir keletas įvairaus dydžio sandalų porų.

Žinoma, tai nė iš tolo neprilygo dailiems Lerua kūriniams, kurių buvo prikimštos Marijanos skrynios ir kurie dabar plaukė amerikiečių brigu, kad kartu su Sant'Anų giminės brangenybėmis būtų Džono Leitono parduoti. Vis dėlto nusipraususi, susišukavusi ir apsirengusi Marijana tapo panašesnė į tą, kokią save norėjo matyti.

Be to, ji jautėsi visai gerai liga, dėl kurios taip kentėjo "Burtininkėje", praėjo. Jei jos nuolat nekamuotų alkis, ji užmirštų, kad laukiasi kūdikio ir kad laikas dabar eina ne jos naudai. Jeigu jai artimiausiu metu nepavyks jo atsikratyti, vėliau tai kels pavojų gyvybei.

Leidžiantis saulei kambarys atrodė kaip gaisro apimtas. Apačioje uostas vėl atgijo. Vienos valtys plaukė į naktinę žvejybą, kitos grįžo pasikrovusios spindinčių žuvų. Bet tai buvo tik žvejų valtys, nė vienas didelis laivas, tinkamas pasiuntinei gabenti, nepasirodė, ir Marijana, atsirėmusi į palangę, jautė, kad jos nekantrumas, kaip ir Teodoro, didėjo. Po to, kai jis triukšmingai išėjo, ji jo nebematė. Jis turėjo būti krantinėje, tarp salos, kurioje paliko Ariadnę, gyventojų, žvelgia į horizontą ir laukia, kada pasirodys didelio laivo marseliai su uždegtais signaliniais žibintais... Ar pasirodys tas laivas, kurio baltas karvelis išskrido jai ieškoti, kad nugabentų į beveik legendinį miestą, ten jos laukė šviesiaplaukė sultonienė, į kurią ji dabar nesąmoningai dėjo visas savo viltis?

Jau gal šimtąjį kartą po to, kai Melina padėjo Marijanai atsigauti ir pajusti gyvenimo skonį, ji kartojo, ką padarys nuvykusi:

greičiau į pasiuntinybę, pamatyti grafą Latūrą-Mobūrą, per jį gauti audienciją pas sultonienę, arba be jo belstis į visas duris, jei prireiks, bet apsiskųsti kam nors galingam, kuris organizuotų piratų brigo medžioklę visoje Viduržemio jūroje. Ji žinojo, kad berberai buvo puikūs jūreiviai, jų šebekos labai greitos, o jų susisiekimo priemonės beveik tokios pat efektyvios kaip Šapo mašinos, kurias taip vertino Napoleonas. Paskubėjus Leitoną būtų galima rasti bet kuriame Viduržemio jūros Afrikos uoste. Jį apsuptų nuožmi gauja, kuri priverstų jį pasigailėti, kad gimė, ir jo belaisviai bus išgelbėti, jei dar ne per vėlu.

Prisiminus Arkadijų, Agatą ir Grakchą, Marijanos akys sudrėko. Ji negalėjo be skausmo galvoti apie juos. Kai jie buvo greta, ji niekada nebūtų patikėjusi, kad yra tokie brangūs jai. Sukaupusi visą savo stiprybę ir valią, ji stengėsi išginti Jasoną iš savo minčių, kai jis ten pasirodydavo, tačiau tai atsitikdavo pernelyg dažnai! Bet kaip apie jį galvoti be liūdesio, neleidžiant gailesčiui draskyti širdies? Ji nebejautė jam priešiškumo nei dėl žiaurumo, nei dėl suteikto jai skausmo, tyčia ar netyčia, nes sąžiningai prisipažino, kad visa tai dėl jos padarytos klaidos. Jeigu ji būtų labiau juo pasitikėjusi, jeigu nebūtų neapsakomai bijojusi prarasti jo meilę, jeigu būtų išdrįsusi pasakyti teisybę apie jos pagrobimą Florencijoje, jeigu būtų buvusi truputį drąsesnė! Bet dėl tiek "jeigu" kiekvienas vaikas įstengtų per keletą valandų pertvarkyti pasaulį...

Ploni pirštai glostė šiltus akmenis tarsi semdamiesi iš jų paguodos. Jie tiek regėjo, tie seni rūmai, kurių griežtas devizas patarė susitaikinti su kančiomis! Kiek jau kartų saulė, ten, apačioje, besileidžianti į jūrą ir lydyto aukso spalva nušviečianti ją, žvelgė pro šį langą! Bet į kokius veidus, šypsenas ar ašaras? Marijanos vienatvę staiga sudrumstė beveidžiai šešėliai, liulančios formos, kurios sukosi vakaro brizo sukeltose gintarinėse dulkėse tarsi guosdamos ją. Visų moterų, gyvenusių, mylėjusių, kentėjusių tarp šių garbingų sienų, kur iš buvusio garso teliko pelenai, užgesę balsai jai kuždėjo, kad ne viskas mirė čia, senuose rūmuose, susigūžusiuose ant salos kranto kaip liūdna gervė, truputį pagyvėjusiuose rūmuose, kurie netrukus vėl apsnūs.

O jos dar laukė dienų virtinė, ir meilė galbūt dar tars savo žodį.

"Amūras? Kas pirmas jo vardą davė meilei?..

Ar ne geriau taip pavadinti agoniją?.."

Marijana prisiminė kadaise girdėtus eilėraščio žodžius ir nusišypsojo. Tai buvo seniai, kai turėjo septyniolika metų ir karštai tikėjo, kad myli Fransį Kranmerį. Kas gi juos pasakė? Jos atmintis, paprastai buvusi puiki, šiandien nenorėjo priminti to žmogaus vardo.

Jei poniai kunigaikštienei nebus sunku nusileisti, ponas grafas laukia jos vakarieniauti.

Atano balsas, kaip visada labai malonus, Marijanai nuskambėjo kaip paskutiniojo teismo trimitai. Staiga sugrąžinta į žemę, ji išsiblaškiusi nusišypsojo.

Aš ateisiu... aš tuojau ateisiu...

Ji išėjo iš kambario, o pasilikęs Atanas uždarė langą ir sunkias medines langines, užstojančias dūlėjančius prisiminimus. Bet kai ji nuėjo prie laiptų ir ištiesė ranką prie baltų marmurinių turėklų, daugybės rankų nutrintų, ūkvedys pasivijo ją.

Ar galiu ponią kunigaikštienę prašyti nesistebėti niekuo, ką ji per vakarienę pamatys ar išgirs? paprašė jis. - Ponas grafas labai senas ir jau seniai čia niekas nebuvo atėjęs. Jam labai malonu, kad šį vakarą yra taip pagerbtas, tačiau... jis daug metų gyvena su savo prisiminimais. Tam tikra prasme jie yra jo dalis, jie visada yra greta jo. Ponia galėjo pastebėti, kad jis visada kalba daugiskaita. Nežinau, ar suprantami mano aiškinimai.

Nesijaudinkite, Atanai, maloniai pasakė Marijana. Manęs jau seniai niekas nestebina!

Bet juk ponia kunigaikštienė tokia jauna!

Jauna? Taip... gali būti! Tačiau, be abejo, ne tokia kaip atrodau... Būkite ramus, aš neapvilsiu jūsų senojo šeimininko ir nenuvaikysiu jo šeimos dvasių!

Vis dėlto per šią vakarienę ją apėmė keistas nerealumo jausmas. Ne tiek dėl to, kad šeimininkas jos garbei apsivilko senovinį žalio atlaso kostiumą, matyt, nešiotą Venecijos dožo rūmuose, kiek dėl to, kad jis jai neištarė beveik nė vieno žodžio.

Jis iškilmingai pasitiko ją prie didžiosios salės durų, kur stovėjo aprūdiję ginklai ir lupinėjosi freskos, ir už parankės nuvedė palei ilgą, senu sidabru nukrautą stalą iki krėslo, stovėjusio galustalėje, dešinėje nuo šeimininko krėslo, ant kurio jis pats atsisėdo.

Kitame stalo gale priešais krėslą, visiškai tokį pat kaip šeimininko, stovėjo įrankiai, tačiau ant seno Rodo porceliano mėlynos lėkštelės gulėjo praskleista vėduoklė iš perlamutro ir spalvoto šilko, o greta, krištolinėje vazelėje, buvo pamerkta rožė.

Ir per visą vakarienę senasis sinjoras kreipėsi ne į savo jaunąją kaimynę, o į neregimą namų šeimininkę. Retkarčiais jis pasisukdavo į Marijaną, stengdamasis taip kalbėti, tarsi grafienės šešėlis tikrai būtų deramai ir sąmoningai dalyvavęs pokalbyje. Jis demonstravo tokį subtilų ir senamadišką galantiškumą, kad jaunosios moters akyse pasirodė ašaros ir jai gniaužė gerklę, regint tokią jaudinančią ištikimą meilę, kuri nugalėjo mirtį ir atgaivino velionę.

Taip viešnia sužinojo, kad grafienės vardas buvo Fiorencija. Ir tokia galinga buvo grafo vaizduotė, kad Marijaną ištiko haliucinacija. Ji du kartus aiškiai matė, kaip vėduoklė truputį juda.

Retkarčiais ji sutikdavo už herbu papuošto krėslo atkaltės stovinčio Atano žvilgsnį jis vilkėjo paprastą juodą kostiumą, kurį pagyvino baltos pirštinės. Nors patiekalų buvo gausybė ir šviežių, nors turėjo žvėrišką apetitą, priminusį Adelaidę, Marijana neįstengė parodyti deramo dėmesio valgiams. Ji vos palietė juos, stengdamasi atlikti savo partiją tame šmėkliškame koncerte ir kankindamasi tylomis meldė Dievą, kad jis nesitęstų per daug ilgai.

Kai pagaliau grafas atsistojo ir nusilenkęs pasiūlė jai ranką, ji vos susilaikė su palengvėjimu neatsidususi, leidosi nuvedama iki durų, įveikusi beprotišką norą bėgti, ir net šypsodamasi nusilenkė tuščiam krėslui.

Atanas su kandeliabru ėjo per tris žingsnius už jų.

Tarpduryje ji paprašė grafą nelydėti toliau, aiškindama, kad nenori sutrukdyti jo vakarinio priėmimo, ir pajuto, kaip suspaudė širdį išvydus džiugų jo nekantravimą greičiau grįžti į valgomąjį.

Pagaliau uždariusi duris, ji kreipėsi į ūkvedį, kuris nepatikliai žvelgė į ją.

- Jūs gerai padarėte, kad įspėjote mane, Atanai! Tai baisu! Nelaimingas grafas!

- Jis ir laimingas. Ponia kunigaikštienė neturėtų jo gailėtis. Ir dabar ilgais vakarais jis su... grafiene Fiorencija šnekėsis apie ponios kunigaikštienės vizitą. Jam ji gyva. Jis regi, kaip ji ateina ir išeina, atsisėda greta jo, o kartais žiemą jis jai groja klavesinu, kurį kadaise labai sunkiai pargabeno iš Vokietijos Ratisbono miesto, nes ji mėgo muziką...

Ir... seniai ji mirė?

Bet ji nemirė. O jei ir mirė, mes niekada to nesužinosime. Prieš dvidešimt metų ji išvyko su salos gubernatoriumi turku, kuris suviliojo ją. Jeigu ji dabar dar gyva, turėtų būti kokiame nors hareme...

Išvyko su turku? apstulbo Marijana. - Matyt, buvo beprotė? Jūsų šeimininkas atrodo esąs toks garbingas žmogus, toks geras... be to, tuomet ir papročiai buvo griežtesni...

Atanas gūžtelėjo pečiais, lyg rodydamas savo požiūrį į moterų logiką, ir taikiu balsu pridūrė:

Beprotė? Ne! Ji buvo graži, bet įnoringa moteris, kuri čia mirė iš nuobodulio!

Žinoma, hareme ji rado aibę pramogų, kandžiai atsakė Marijana.

Nesakykite! Turkai ne tokie kvaili! Juk yra moterų, gimusių tokiam gyvenimo būdui. Kitos nemėgsta būti keliamos ant pjedestalo: jos jaučiasi vienišos ir apimtos baimės. Mūsų grafienė nepaprastai mėgo prabangą, dykinėjimą, saldumynus ir laikė savo vyrą menkysta, nes jis per daug mylėjo ją! Ir nuo tos dienos, kai ji išvyko, ponui grafui pasimaišė protas. Jis jokiu būdu nenorėjo sutikti su tuo, kad jos čia nebėra, ir toliau gyveno prisiminimais, tarsi nieko nebūtų nutikę. Man regis, kad dėl nuolatinio noro matyti dabar jis tikrai mato savo žmoną, ir gal dabar yra laimingesnis negu galėtų būti, jei ji būtų likusi su juo, kadangi metai nepalietė jo meilės objekto... Tačiau aš įkyrėjau poniai kunigaikštienei, kuri, be abejo, nori truputį pailsėti.

Jūs man neįkyrėjote, ir aš nepavargau. Tiesiog šiek tiek susijaudinau. Bet sakykite, kur Teodoras? Aš jo nebemačiau.

Jis mano namuose. Uostas jį taip dirgino, kad nutariau pasiųsti jį namo. Mano motina rūpinasi juo. Bet jei jo paslaugų...

Ne, dėkui, nutraukė jį šypsodamasi Marijana. Man visai nereikia Teodoro paslaugų. Prašom lipti kartu su manimi.

Įėjusi į savo kambarį, jaunoji moteris pamatė ant staliuko prie lovos padėklą su vaisiais, duona ir sūriu.

Aš pamaniau, pasakė Atanas, kad poniai prie stalo nelabai norėjosi valgyti, tačiau naktį ji gali staiga pajusti alkį.

Dabar Marijana priėjo prie jo, paėmė putnią jo ranką ir stipriai paspaudė.

Atanai, tarė ji, jei jūs nebūtumėte paskutinis turtas, kurį tikrai turi jūsų šeimininkas, paprašyčiau jus važiuoti su manimi. Toks tarnas kaip jūs Dievo dovana.

Tai dėl to, kad aš myliu savo šeimininką... Ponia kunigaikštienė gali neabejoti, kad mano ištikimybė jai nė kiek ne mažesnė, o gal net didesnė. Linkiu poniai kunigaikštienei labos nakties... Ir ypač linkiu, kad jos niekas nenuliūdintų!..

Be abejo, naktis būtų buvusi tokia gera kaip palinkėjo garbingasis tarnas, jei Marijana būtų galėjusi visa ja pasimėgauti. Bet vos ji sumerkė akis, iš miego ją prižadino stipri ranka, kuri nesivaržydama purtė ją už peties.

Vikriau, kelkitės! sušnabždėjo dusliu balsu Teodoras. Laivas čia.

Ji vargais negalais pramerkė vieną akį ir pažvelgė į susiraukusį milžino veidą, apšviestą virpančios žvakės šviesos.

Ką sakote? sumurmėjo mieguistu balsu.

Aš pasakiau, kad laivas atplaukė, kad jis laukia mūsų ir kad jūs turite keltis! Nagi, kelkitės!

Kad priverstų ją atsikelti ir paskubėti, jis sugriebė antklodes, nušveitė ant žemės ir pamatė visiškai netikėtą vaizdą: moters kūnas, uždengtas tik tankiais juodais plaukais, nuauksintas šviesos atspindžių. Šis vaizdas jį privertė tiesiog sustingti, tuo tarpu Marijana, galutinai išsibudinusi, pasipiktinusi šūktelėjo ir puolė už užuolaidos.

Kokios manieros! Jūs iš proto išsikraustėte?

Jis sunkiai nurijo seiles, perbraukė drebančia ranka apšepusį smakrą, bet jo išsprogusios akys tebebuvo įbestos į tą vietą, dabar tuščią, kur ką tik gulėjo puikus kūnas.

Atleiskite man! sunkiai ištarė jis. Aš nežinojau. Aš nepamaniau...

Gana apie tai! Jei gerai supratau, jūs atėjote manęs? Tai kas yra? Mes turime vykti?

Taip... nedelsiant. Laivas laukia mūsų! Mane įspėjo Atanas.

Bet juk tai beprotybė! Dabar vėlyva naktis!.. O kiek valandų?

Manau, vidurnaktis, ar truputį daugiau!

Vis dar nejudėdamas, jis lyg apsnūdo. Marijana iš priedangos su nerimu stebėjo jį. Atrodė, jis staiga liovėsi skubėjęs. Buvo galima pamanyti, kad užmiršo, kodėl yra čia, tačiau toje laukinėje figūroje atsirado tokio romumo, kokio ji niekada nebuvo mačiusi. Teodorą apėmė aistringas jaudulys, ir reikėjo tučtuojau išvaduoti jį iš tokios būsenos.

Nepalikdama savo priedangos, ji ištiesė ranką prie mažo bronzinio varpelio, kurį Atanas paliko tam atvejui, jei jai ko nors prisireiktų, bet dar nesiryžo žadinti miegančio namo.

Geriau eikite miegoti, patarė ji. Tai puiku, kad laivas jau čia, bet juk negalima išvykti štai taip, nieko neįspėjus.

Graikas nespėjo atsakyti, net jei ir norėjo. Pro praviras duris įsmuko Atanas. Jis iš pirmo žvilgsnio įvertino neįprastą sceną: kunigaikštienė pasislėpusi už baldakimo užuolaidų, iš ten kyšojo jos galva ir nuogi pečiai, o Teodoras taip žiūrėjo į lovą, lyg norėtų griūti į ją.

Na ką? priekaištingai sušnabždėjo jis. Ką veikiate? Laikas nelaukia!

Vadinasi, šis žmogus sako tiesą? paklausė Marijana. Mes tuojau išplauksime? O aš maniau, kad dėl turkų turime pabūti čia keletą dienų.

Tikrai. Tačiau reikia skubėti, jei norite išvengti rimtų nemalonumų. Tai, kuo rizikuojame dėl turkų, yra menkniekis, palyginti su kitais rūpesčiais! Hidros atsiųstas šebekos kapitonas sužinojo, kad trys brolių Kulugių, piratų renegatų, laivai plaukia į Naksą! Jei jie prie salos atsiras anksčiau, negu jūs iš čia

išvyksite, galite niekada nebepatekti į Konstantinopolį, bet atsidursite Tunise, kur Kulugiai turi vergų turgų...

Tada... einu su jumis! Tik išveskite tą Teodorą, kol jis nevirto druskos stulpu, kad galėčiau apsirengti!

Iš visų žodžių, galinčių išvesti Marijaną iš pusiausvyros, baisiausi, be abejo, buvo žodžiai apie vergiją. Kai Atanas išstūmė Teodorą iš kambario, ji greitai apsirengė, o paskui prisidėjo prie jų tamsioje galerijoje. Kai ji atėjo su žvake rankoje, Teodoras, atrodo, jau buvo susivaldęs. Jis sviedė į ją neapykantos kupiną žvilgsnį, leidusį suprasti, kad milžinas negreitai atleis jai už silpnumo minutę.

Tačiau Atanas pritariamai nusišypsojo ir paėmė ją už parankės, kad padėtų nulipti laiptais.

Man gėda išvykti taip, slapčiomis, priešinosi Marijana. Lyg būčiau vagilė. Ką pasakys grafas Somaripa?

Ūkvedžio akys virš žvakės liepsnos susitiko su jaunosios moters akimis.

O jis nieko nepasakys! Ką gi jis gali pasakyti, nebent: “Kokia ji gera...” arba “Puikus sumanymas...”, kai jam pasakysiu, kad ponia kunigaikštienė išėjo pasivaikščioti po salą su grafiene Fiorencija. Tai bus labai paprasta...

Atanas, regis, turėjo katės akis, ir jo vedami Marijana su Teodoru ėjo gatvelių, besileidžiančių į uostą, labirintu; krantinėje jie pasuko į salelės su šventyklos griuvėsiais pusę.

Didelis tristiebis laivas aštria kaip kardžuvės nosimi buvo nuleidęs inkarą prie nerijos. Jo takelaže keistai derinosi romėniškos ir levantiškos burės. Laive nedegė joks žiburėlis, ir sustingusiame uosto vandenyje jis stūksojo kaip koks vaiduoklis.

Valtis laukia priešais Rodo riterių koplyčią! sušnabždėjo Atanas. Ji čia, visai šalia...

Bet kuo arčiau laivo, tuo labiau niaukėsi Teodoras.

Tai ne Muilio ir ne Tombazio laivas, niurzgėjo jis. Tai net ne tikra šebeka. Kieno gi tai laivas?

Jis priklauso Tsamadui! susierzinęs atsakė Atanas. Iš tikrųjų, tai kitokio tipo šebeka, koks tau skirtumas, jei ji atsiųsta iš Hidros? Matyt, nebenori plaukti...

Didžiulė milžino letena ramiai nusileido ant ūkvedžio peties.

Tu teisus, broli, ir aš prašau man atleisti. Bet man atrodo, kad aš niekada nesu taip nervinęsis. Štai kaip būna, pridūrė jis košdamas žodžius pro dantis, kai keliauji su moterimi!

Valtelė tikrai laukė prie mažų akmeninių laiptų, ir joje matėsi figūros dviejų jūreivių, atsiųstų nugabenti keleivius į laivą.

Marijana nejučia stipriai suspaudė Atano ranką ir nepaleido jos... Staiga ji pajuto nerimą, gerai nesuprasdama kodėl. Gal dėl nepaprastai tamsios nakties ir nepažįstamo laivo?.. Jai pasirodė, kad dabar palieka paskutinį savo draugą, tuoj ners į pavojų kupiną nežinomybę, ir ją ėmė krėsti nervinis drebulys.

Matyt, ūkvedys pajuto jos nerimą, nes sušnabždėjo:

Tikiuosi, ponia kunigaikštienė nebijo? Hidros žmonės geri vaikinai ir šaunūs narsuoliai. Jai nėra ko bijoti su jais! Tik tegul ji man leidžia padėkoti už vizitą ir palinkėti sėkmingos kelionės!

Tų keleto žodžių pakako, kad ji nusiramintų.

Dėkoju jums, Atanai! Dėkoju už viską...

Jie greitai atsisveikino. Vieno jūreivio padedama, Marijana beveik apčiuopomis nusileido stačiais slidžiais laiptukais, kas žingsnį būgštaudama, kad nulėks stačia galva. Tačiau ji sėkmingai pasiekė siūbuojančios valties dugną, paskui ją įšoko Teodoras. Tada valtį atstūmė kobiniu, ir irklai tyliai pasinėrė į juodą vandenį. Storulio Atano figūra sustingusių namų fone ėmė mažėti.

Netardami nė žodžio, priplaukė laivą. Stovėdamas valties priekyje, Teodoras, matyt, degė nekantrumu greičiau patekti į laivą, ir vos valtis priplaukė prie kadaruojančių virvinių kopėčių, jis puolė prie jų, neįtikėtinai mikliai užlėkė į viršų ir dingo už planšyro.

Marijana paskui jį kopė lėčiau, bet gana vikriai, kad nereikėtų jūreivių pagalbos.

Tačiau kai ji pasiekė viršų, tvirtos rankos sugriebė ją ir pastatė denyje. Ten ji iš karto pajuto, kad kažkas negerai. Teodoras stovėjo atsisukęs į juodą nejudančią minią, kuri jaunajai moteriai negalėjo nepasirodyti grėsminga, galbūt dėl tylėjimo: ji per daug priminė šešėlius, tylomis žvelgusius iš "Burtininkės" denio, kai ją leido į valtį, Leitonui pasmerkus žūti!

Teodoras kalbėjo jai nesuprantama tarme. Bet jo valdingame įpratusio vadovauti žmogaus balse jautėsi keistas neryžtingumas, iš kurio jo bendrakeleivė pažino pykčiu slepiamą baimę. Jis kalbėjo vienas, ir baisiausia buvo tai, kad jam niekas neatsakė.

Dabar užkopė ir abu jūreiviai iš valties, ir Marijana sau už nugaros jautė jų alsavimą.

Paskui kažkas staiga atidengė žibintą ir pakėlė jį prie veido, tarsi išplėšto iš nakties tamsos: tai buvo geltono veido vyriškis šiurkščiais bruožais, kumpa nosimi, ilgais ūsais, rūsčiomis akimis, raukšlėta kakta, ir jis tai buvo baisiausia jo veide juokėsi, juokėsi taip nuožmiai, kad Marijana krūptelėjo.

Teodorą tas pasirodęs velnias paveikė kaip Medūzos galva. Jis įtūžęs šūktelėjo, paskui atgręžė į savo bendrakeleivę išbalusį kaip kreida veidą, kuriame ji pirmą kartą išvydo baimę.

Mus išdavė! sušvokštė jis. Tai Nikolo Kulugio, renegato, laivas!..

Daugiau jis nieko nebegalėjo pasakyti. Nebyli piratų minia jau užgriuvo juos, kad nutemptų į laivo apačią.

Prieš juodajam liukui praryjant juos, sukrėsta Marijana dar spėjo pamatyti aukštybėse spindinčią ryškią žvaigždę, kurią staiga paslėpė debesis, tarsi verkiančias akis uždengusi ranka...

Vienuoliktas skyrius

Tarp Scilės ir Charibdės...

Apatiniame denyje buvo tamsu, tvyrojo troški nešvarumų ir apkartusio sviesto smarvė.

Nutempę Marijaną nuo laiptų, plėšikai ją nusviedė į kampą, o Teodorą nuvilko toliau. Ji nugriuvo ant kažko kieto, matyt, seno maišo, ir prisiglaudė ten, nedrįsdama judintis, apkurtinta aplink sklindančių riksmų.

Neseniai tvyrojusi slogi tyla sprogo, ir girdint piratų keliamą erzelį, garsų jų šūkavimą ir raitytus keiksmažodžius, nustelbusius tūžmingą belaisvio riaumojimą, nejučia kilo klausimas, ar denyje

taip tylu buvo ne iš nuostabos. Regis, jie nesitikėjo tokio didelio grobio.

Apsirikti nebuvo galima: šiems žmonėms svarbiausia buvo Teodoras, o Marijana jų beveik nedomino. Ji tai suprato iš atsainaus jų elgesio ja atsikratė kaip trukdančiu ryšuliu, kurį prisimins, kai Tuniso turguje norės parduoti tam, kuris daugiau duos, kaip ją gąsdino Atanas...

Prisiminusi grafo Somaripos ūkvedį, ji nė nepamanė, kad Teodoro atskleista išdavystė gali būti susijusi su juo. Tačiau juk tai jis pamatė atvykusią šebeką, tai jis užmezgė ryšį su jos ekipažu (argi jis nepasakė, kad ji priklauso kažkokiam Tsamadui?), jis skubiai sukėlę juos, ragino plaukti... Tačiau jaunoji moteris negalėjo patikėti, kad žmogus, kurio akyse ir po dvidešimties metų pasirodė ašaros žvelgiant į šeimininką, meiliai besišnekučiuojantį su šešėliu, galėtų būti toks klastingas.

Galbūt Hidros žmonės nėra tokie patikimi kaip apie juos manoma... arba visa tai tėra baisi klaida!

Pamatęs atplaukusį didelį laivą, Atanas tikrai galėjo pamanyti, kad tai jų lauktasis. (Argi grafas Marijanai nesakė, kad didelės vandentalpos laivai retai pasirodo prie Nakso?) Jis ėmė šnekėtis su piratais nė neįtardamas, kas jie iš tikrųjų yra, ir šie, užuodę naudą, greitai įsitraukė į žaidimą, bet taip, kad jis nė nesuprastų apsirikęs... Bet tai tik vienas variantas iš daugelio, nejučia atėjusių susijaudinusiai Marijanai į galvą ir kuriuos ji vijo šalin: ne laikas spėlioti! Ir iškilus netikėtai, bet baisiai grėsmei, ji stengėsi visas savo mintis sutelkti į vienintelę problemą: kaip pabėgti!..

Šviesos ruoželis nuslydo grindimis iki laiptų: žmonės grįžo, patikimoje vietoje uždarę Teodorą. Jie kalbėjo visi vienu metu ir, matyt, spėliojo, ką pelnys už tą Teodorą. Marijanai pirmą kartą į galvą šovė, kad ji net nežino jo pavardės ir kad jis turėtų būti kur kas svarbesnis asmuo negu ji manė.

Tarp žibinto apšviestų jūreivių ji pažino ūsuotąjį jų viršininką.

Nusprendusi kuo greičiau atsikratyti nežinomybės, ji atsistojo, nuėjo prie laiptų ir užtvėrė praėjimą, Viešpatį melsdama, kad kalba netaptų neįveikiama kliūtimi.

Jai atrodė, kad atėjo laikas, net jei tai nieko negelbės, nuskambėti čia prancūzų imperatoriaus vardui, kuris ir šiuose laukiniuose kraštuose privalėtų turėti nemažą reikšmę. Galbūt šansas menkas, bet pamėginti verta. Taigi, išsirinkusi vaidmenį, ji kreipėsi į renegatą prancūziškai:

Ar jums, pone, neatrodo, kad privalote man pasiaiškinti?

Jos skambus balsas nuaidėjo kaip fanfaros. Visi iškart nutilo. Jų žvilgsniai įsmigo į liekną figūrą šviesia suknele ir tokia oria laikysena, kad jie apstulbo, nors, matyt, nesuvokė jos žodžių prasmės. O Nikolos Kulugio vyzdžiai išsiplėtė ir jis švilptelėjo ar iš susižavėjimo, ar iš netikėtumo. Tačiau, didelei Marijanos nuostabai, ir jis prabilo Voltero kalba, nors ir baisaus akcento iškraipyta.

Aha! Tu prancūzų dama? Maniau, tai netiesa!

Kas gi, jūsų manymu, netiesa?

Nagi prancūzų damos istorija. Kai sugavome karvelį, maniau, kad tai dingstis, kad už to glūdi kažkas įdomaus, nes kam gi dėti tiek pastangų dėl tokio menko daikto kaip moteris, nors ir prancūzės? Ir mes buvome teisūs, nes sučiupome didžiausią maištininką, nesugaunamą žmogų, patį Teodorą Lagą, už kurį didysis sultonas atiduos savo brangenybes! Tai didžiausia mano gyvenimo sėkmė: jo galva labai brangiai kainuoja!

Galbūt aš tik moteris, atšovė Marijana, tačiau mano galva kainuoja taip pat labai brangiai. Aš esu kunigaikštienė Sant'Ana, imperatoriaus Napoleono draugė ir jo pasiuntinė, vykstanti pas savo pusseserę Nachšidilę, Osmanų imperijos sultonienę!

Atrodė, kad ši garsių vardų tirada padarė įspūdį piratui, tačiau kai Marijana pamanė, kad jau išlošė partiją, jis pratrūko šaižiai kvatotis, o jam iš paskos įsiteikiančiai ėmė juoktis ir kiti, bet buvo nuvyti lojančia komanda. Paskui Kulugis vėl nusikvatojo.

Aš pasakiau ką nors juokinga? - sausai paklausė Marijana. Manau, kad imperatorius, mano valdovas, nelabai įvertins jūsų humoro jausmą. O aš nesu įpratusi, kad iš manęs šaipytųsi!

Bet... aš nesišaipau iš tavęs! Priešingai, žaviuosi tavimi: tu gavai vaidmenį ir puikiai suvaidinai jį. Net aš vos neužkibau!

Taigi, jūsų manymu, aš ne ta, kas skelbiuosi esanti?

Žinoma, ne! Jei būtum didžiojo Napoleono pasiuntinė ir viena iš jo artimiausių draugių, tu nesibastytum jūromis, vilkėdama graikės suknelę, kartu su garsiu maištininku ir ieškodama laivo, kad nuplauktumėte į Konstantinopolį ir ten darytumėte savo nusikaltimus! Tu turėtum plaukti gražia fregata su Prancūzijos vėliava ir...

Mano laivas sudužo, nutraukė jį Marijana gūžtelėjusi pečiais. Kiek žinau, taip dažnai būna šiose platumose!

Tikrai dažnai, ypač kai pučia Meltemas, pavojingas vasaros vėjas, bet paprastai arba visi žūva, arba išsigelbsti daugiau negu du žmonės. Tavo istorija blogai sukurta.

Tačiau buvo kaip tik taip. Galite tikėti, galite netikėti...

Ne, aš netikiu!

Ir tučtuojau jis apibėrė jaunąją moterį tūžminga graikų kalba, iš kurios ji nesuprato nė vieno žodžio, bet išklausė ją nė nemirktelėjusi ir net niekinamai šypsodamasi.

Nevarkite, patarė ji, aš visiškai nesuprantu, ką jūs sakote.

Pasidarė tylu. Nutaisęs tokią grimasą, kad didžiulė nosis visai nulinko prie agresyvaus smakro, Nikola Kulugis žiūrėjo į priešais stovinčią nesutrikusią moterį. Matyt, ji išmušė jį iš vėžių. Kokia moteris nė nekrustelėjusi ir net šypsodamasi klausytųsi įžeidinėjimų ir pasakojimo apie kankinimus, kurių bus griebtasi, kad ją priverstų pasakyti teisybę? Na taip, ši, regis, visai nesuprato, kas jai sakoma... Tačiau jis nebuvo iš tų, kurie ilgai svyruoja: piktai gūžtelėjęs pečiais, jis tarsi nusimetė dvejonių naštą.

Gal tu ir svetimšalė, nors ir ne tokia svarbi! Tačiau tai nieko nekeičia: tavo bičiulį Teodorą nugabens Kandžio pašai, kuris sumokės man premiją. O tu tu atrodai gana graži, kad pasilaikyčiau, kol grįšime į Tunisą, kur bėjus, jei tu jam patiksi, bus dosnus. Eikš su manim, nuvesiu tave į vietą, kur rasi daugiau komforto: prastai atrodančią prekę sunkiau parduoti!..

Jis sugriebė ją už rankos ir nutempė stačiais laiptais, nepaisydamas jos priešinimosi. Net dėl komforto ji nenorėjo pasitraukti toliau nuo savo kompaniono, kuris dabar jai pasidarė labai svarbus. Šiaip ar taip, tai buvo narsus žmogus, ir, tapusi

tokia pat netyčinės mažo sparnuoto pasiuntinio išdavystės auka, ji jautėsi esanti tvirtai su juo susijusi. Tačiau gumbuoti renegato pirštai, stipriai spaudę ploną jos ranką, kėlė tokį skausmą, tarsi būtų geležiniai.

Kaip ji ir būgštavo, Kulugis tempė ją į laivagalio antstatą. Nutuokdama, kad jis veda ją į savo apartamentus, ji rengėsi įnirtingai gintis. Iš tikrųjų, kas gali garantuoti, kad tas piratas neįsigeis pats pasmaguriauti savo belaisve prieš parduodamas ją? Apie tokius atvejus ji yra girdėjusi...

Durys, kurias jis atidarė priešais ją ir tuoj pat rūpestingai užrakino, iš tikrųjų buvo bendrosios kajutės. Beje, visai netikėta, kad salyno piratas turi bendrąją kajutę, kurią visai nesunku įsivaizduoti kaip prašmatnius rytietiško stiliaus apartamentus.

Kajutė visiškai nebuvo prabangi: poliruotas raudonmedis ir blizgantys variniai prietaisai, ir tokio santūraus grožio neatsisakytų joks anglų admirolas. Visur viešpatavo absoliuti švara.

Kai Kulugis įstūmė Marijaną į kambarį, ji pamatė ant kanapos tarp raudonų aksominių pagalvių vienintelės spalvingos natos griežtoje kambario gamoje jaunuolį labai keistos išvaizdos, galinčios patraukti ir labiausiai išsiblaškiusio žmogaus dėmesį, kadangi jis buvo savotiškas meno tiesa, gana iškreipto kūrinys.

Apsivilkęs prašmatnius šarovarus su raukiniais iš melsvo šilko, dolmaną su storais raiščiais, negailestingai veržiančiais moterišką liemenį, su auksiniu kutu papuošta feska, iš po kurios lindo tankios juodos garbanos, tas efebas · ilgesingai atmerkė stibiu gerokai pailgintas danielės akis. Geidulinga burna, iš nepasitenkinimo persikreipusi, buvo vienintelė ryški dėmė jo baltame kaip pienas veide.

Labai gražus, bet absoliučiai moteriško grožio, šis hibridas ilgais lanksčiais pirštais su moterišku švelnumu glostė fauno statulėlę. Be abejo, šios gerai prižiūrimos patalpos šeimininkas buvo ši keista būtybė.

Atrodo, jis nė kiek nesusijaudino, kai Kulugis triukšmingai įgriuvo su belaisve. Jis tik suraukė gražiai išpešiotus antakius, o jo žvilgsnyje, mestame į jaunąją moterį, atsispindėjo ir pasipiktinimas, ir pasibjaurėjimas. Be abejo, jis atrodytų toks

pat susierzinęs, jei Kulugis viduryje jo išpuoselėto kambario staiga išpiltų pamazgų kibirą: naujas ir netikėtas išmėginimas, kai pasirodo viena gražiausių Europos moterų!

Erdvų kambarį gerai apšvietė aromatinės žvakės. Kulugis sustabdė Marijaną prie vienos iš jų ir staigiai nuplėšė siuvinėtą šaliką, kuris dengė galvą ir slėpė šešėlyje akis. Ryškioje šviesoje pasirodė blizgantys kuplūs į kasą supinti juodi plaukai, o žalios akys iš įniršio sublizgo. Kai renegato ranka ją palietė, ji instinktyviai atšlijo.

Ką jūs?.. Ką darote?

Juk puikiai matai: čiupinėju prekę, kurią pasiūlysiu žinovui. Be abejo, tavo veidas gražus, o akys nuostabios, tačiau niekada nežinai, ką slepia suknelė! Išsižiok!

Bet aš...

Sakau tau: išsižiok. Noriu pamatyti tavo dantis.

Jaunajai moteriai nė nespėjus pasipriešinti, jis abiem rankomis sugriebė jos galvą ir įgudusiu judesiu pražiodė ją. Toks elgesys kaip su arkliu Marijanai buvo šlykštus, bet ji turėjo ištverti šią žeminančią apžiūrą, teikusią pasitenkinimą kankintojui. Tačiau, kai Kulugis norėjo, atsagstyti suknelę, ji atšoko atgal ir užlindo už viduryje kambario stovinčio stalo.

Na jau ne! Tik ne tai!..

Renegatas nustebo, paskui, gūžtelėjęs pečiais, susierzinęs pašaukė:

Stefanai!

Tikriausiai, tai buvo ant kanapos gulinčio gražuolio vardas, buvo aišku, kad Kulugis kviečia jį į pagalbą.

Matyt, šiam tai nelabai patiko, nes jis ėmė baisiai rėkti, įsirausė giliau tarp pagalvių, tarsi šeimininkas turėtų ištraukti jį iš ten, ir šaižiu, veriamu balsu paleido visą srautą žodžių, kurių prasmė buvo aiški: delikačioji būtybė atsisakė tepti savo gražias rankas ir prisiliesti prie tokio pasibjaurėtino padaro kaip moteris!

Marijana manė, kad neklusnusis favoritas gaus pylos, tačiau Kulugis atsiprašomai šypsodamasis, kas jam visai netiko, tik gūžtelėjo pečiais... ir puolė Marijaną.

Sutelkusi dėmesį į šią sceną, ji to nesitikėjo. Tačiau šįkart jis tik pro suknelę greitai apčiupinėjo jaunosios moters kūną,

ilgiau grabaliojo krūtis, ir pajutęs jų standumą, patenkintas suniurzgėjo. Toks elgesys nepatiko Marijanai, ir ji įtūžusi skėlė vergų pirkėjui du skambius antausius!

Akimirką ji džiūgavo. Kulugis, iš nuostabos virtęs statula, mašinaliai pasitrynė skruostą, o žavusis jo draugas iš pasipiktinimo vos nenualpo. Tačiau tai truko tik akimirką, ir ji tučtuojau suprato, kad brangiai sumokės už savo poelgį.

Iš įtūžio ir taip geltonas renegato veidas tiesiog pažaliavo. Pažemintas savo mielojo draugo akivaizdoje, jis pajuto laukinę neapykantą, ir Marijana pasibaisėjusi pamatė, kaip ją puola į žmogų visai nebepanašus padaras.

Jaunuolis dabar ėmė šniaukrodamas kaukti kaip išprotėjęs muedzinas, o jo riksmų įaudrintas Kulugis stvėrė jaunąją moterį ir ištempė už durų.

Tu man už tai sumokėsi, kale! sušnypštė jis. Aš tau parodysiu, kas šeimininkas!..

“Jis plaks mane rimbu, pamanė išsigandusi Marijana, kai pamatė, kad jis tempia ją prie vienos iš karonadų, ar dar blogiau!”

Ir tikrai, ji beregint buvo pririšta prie pabūklo vamzdžio, kurį du jūreiviai pirma apdengė įdervuota burine drobe. Bet tai buvo padaryta ne tam, kad jai nereikėtų nemaloniai liestis prie patrankos metalo.

Kyla Meltemas, pasakė Kulugis. Tuojau kils štormas, ir tu liksi denyje, kol jis baigsis. Galbūt tai nuramins tave, ir kai tave paleis, nebenorėsi daužyti Nikolos Kulugio. Tu šliaužiosi ant kelių priešais jį ir laižysi jo batus maldaudama išgelbėti nuo kitų kančių... jei tik jūros bangos nepribaigs tavęs!..

Jūra tikrai grėsmingai šiaušėsi, ir laivą ėmė smarkiai supti. Marijana skrandyje pajuto jūros ligos požymius, bet stengėsi būti tvirta, nes nenorėjo parodyti tam niekšui savo silpnumo. Jis galėjo pamanyti, kad ji bijo. Marijana atlošė galvą ir įžūliai rėžė:

Jūs tiesiog kvailys, Nikola Kulugi, ir nė nežinote, ko norite!

Aš noriu atkeršyti už tai, kad mane įžeidei vieno iš mano žmonių akivaizdoje.

Vieno iš žmonių? Šito? O, nejuokinkite manęs! Bet svarbu ne tai. Jūs prarasite daug pinigų!..

Jokiomis aplinkybėmis tokių žodžių nebuvo galima pasakyti beregint nesužadinus Kulugio smalsumo. Jis užmiršo, kad prieš minutę norėjo pasmaugti šią moterį, taip pat ir tai, kad juokinga ką nors aptarinėti su belaisve, pririšta prie karonados vamzdžio. Beveik mašinaliai jis paklausė:

Ką nori pasakyti?

Labai paprasta: jūs neseniai pareiškėte, kad norite atiduoti Teodorą Kandžio pašai, o mane parduoti Tunise. Juk taip?

Taip.

Štai dėl ko sakau, kad prarasite pinigus. Manote, Kandžio paša sumokės visą belaisvio kainą? Jis smulkinsis, duos rankpinigių, pasakys, kad reikia laiko visai sumai surinkti... tuo tarpu sultonas sumokės daugiau, nedelsiant ir žvangančiu auksu! Tas pats ir dėl manęs: nors jūs ir nenorite patikėti, kas aš esu, bet negalite nepripažinti, kad esu verta daugiau negu purvinas kokio nors Tuniso bėjaus haremas. Didžiojo sultono hareme neatsiras tokios gražios moters kaip aš, iššaukiamai pareiškė ji.

Jos tikslas buvo aiškus: jei jai pasiseks įtikinti jį pakeisti kursą ir plaukti į Bosforą, o ne į Afriką, kur prapultų amžinai, tai jau bus pergalė. Svarbiausia, kaip ji pamanė tada Jorgo valtyje, patekti ten, ir nesvarbu kokiomis aplinkybėmis...

Širdyje užgniaužusi baimę ji stebėjo, kaip jos žodžiai atsispindės gudriame Kulugio veide. Ji nutuokė, kad palietė jautrią jo stygą, ir su palengvėjimu atsiduso, kai jis pagaliau sumurmėjo:

Gal tu ir teisi...

Bet tuoj pat ramų toną pakeitė įniršis.

Tačiau, suriko jis, tu vis tiek neišvengsi pelnytos bausmės. Po štormo pasakysiu tau savo sprendimą... galbūt!

Ir jis nuėjo į laivo pirmagalį, palikęs Marijaną vieną tuščiame denyje. Gal jis nuėjo pakeisti kurso?

O Marijanai pasirodė, kad kažkas daroma ne taip. Kai išplaukus iš Venecijos “Burtininkė” pateko į audrą, ji stebėjo jūreivių elgesį, o šie nedarė nieko panašaus.

Brigo komanda tada beveik visai apnuogino stiebus, paliko tik falą. O šebekos jūreiviai susigrūdo laivo pirmagalyje ir,

atrodo, riejosi su kapitonu. Kai kurie iš jų, be abejo, drąsiausieji, gitovais glaudė apatines bures ir nerimastingai žvelgė į viršutiniąsias. Bet niekas nesirengė lipti ant vantų dėl tokio supimo tai buvo pavojinga.

Dauguma narstė rožančius ir klūpėdami meldėsi, bet niekas ir tai taip pat buvo gana keista nepamanė slėptis viduje.

Marijana jautėsi vis prasčiau. Laivas dabar šokinėjo kaip kamštis verdančiame vandenyje, ir virvės, kuriomis ji buvo pririšta, rėžėsi į kūną. Ją užgriuvo didžiulė banga, ji užspringo, o banga, šniokšdama ir putodama, nuslūgo pro špigatus.

Vis dėlto, kai Kulugis, sunkiai slinkdamas į denio paskuigalį, ėjo pro jaunąją moterį, ji neištvėrusi įgėlė jam:

Juokingi jūsų jūreiviai! Jei jie taip rengiasi grumtis su audra...

Čia jie pasikliauja Dievu ir jo šventaisiais, piktai atšovė jis. Audras siunčia Dievas, ir jis sprendžia, ką pražudyti, o ko pasigailėti. Visi graikai tai žino!

Klausytis žmogaus, to pirato, renegato, šnekančio apie Dievą, buvo keista. Tačiau Marijana pamažu susidarė savo nuomonę apie graikus: žmonės keisti, drąsūs ir prietaringi, negailestingi ir kilnūs, dažnai elgiasi nelogiškai.

Mėgindama trukteléti pečiais, ji tarė:

Be abejo, dėl šios priežasties turkai taip lengvai pasiekia savo tikslus. Jų metodas kitas, bet jūs turite tai žinoti, jei tarnaujate jiems.

Taip, žinau. Štai dėl to aš ir stosiu prie šturvalo.

Marijana nebegalėjo tęsti pokalbio. Dar vienas sūrus srautas užgriuvo ją ir nusirito beveik per visą denį. Kosėdama ir spjaudydamasi, ji stengėsi atgauti kvapą. Kai pagaliau vėl apsižvalgė, pamatė Kulugį stovintį prie šturvalo, kurį gniaužė abiem rankomis, ir įtemptai žiūrintį į šėlstančią jūrą. Vairininkas įsispraudė į kampą ir taip pat išsitraukė rožančių.

Pamažu brėško. Pilka diena aušo virš grėsmingos jūros, kuri, tarsi atgailaujanti koketė, mėlyną atlasą pakeitė pilku pakuliniu. Bangos dabar kilo aukštos kaip kalnai, o ore, atrodė, buvo vien putos. Nors ir kaip prie šturvalo stengėsi Kulugis, laivas

aklai lėkė kryptimi, žinoma, tik jam ir, žinoma, velniui, nors piratai užsispyrę tikėjosi Viešpaties pagalbos.

Renegatas, matyt, ramiai žiūrėjo į savo žmonių maldas ir širdy galbūt sutiko, kad audra turi nuspręsti: plaukti jiems į Kretą ar pasukti į Konstantinopolį.

Vėjas nuplėšė kliverį ir jis, kaip apsvaigęs paukštis, nulėkė į juodą dangų. Niekam nė nešovė mintis pritvirtinti naują burę, tik maldos tapo dar karštesnės, jos susipynė su vandens šniokštimu ir audros kaukimu. Žemai plaukiančiuose debesyse stiebai šoko pašėlišką sarabandą.

Tačiau netrukus Marijana jau nieko nebematė. Permirkusi iki kaulų, siautulingos jūros apakinta ir apkurtinta, kęsdama pragarišką skausmą į kūną įsirėžus išbrinkusioms virvėms, ji pamanė, kad susilaukė kur kas žiauresnės bausmės negu tikėjosi, ir ji norėjo netekti sąmonės. Tačiau neįmanoma netekti sąmonės savo noru, ir vienintelė paguoda buvo ta, kad dėl šių kančių nebesijautė jūros ligos. Kas minutę didėjo pavojus laivui sudužti, ir Marijana apsiprato su mintimi, kad taip ir nuskęs kaip į spąstus pakliuvusi žiurkė.

Matyt, tokia pat mintis šovė į galvą ir renegatui, ir jis, suvokęs, kad jo pelnas gali prapulti, atbėgo laiptais iš denio paskuigalio ir perpjovė į Marijanos kūną įsiėdusias virves.

Pačiu laiku! Ji jau nebeturėjo jėgų, ir jis turėjo sugriebti ją abiem rankomis, kad ji nenusiristų tuo metu smarkiai pakrypusiu deniu. Jis beveik vilkte nuvilko ją iki liuko, atidengė dangtį ir nuleido savo auką į apatinį denį, kur ir paliko, užlietą kartu su jais įsiritusios bangos. Tai, ko nepavyko padaryti besitrankančiai jūrai, lengvai padarė ten tvyrojęs tvankumas, ir Marijana, spazmų tąsoma, išvėmė viską, kas buvo skrandyje. Tai buvo bjauru, bet po to ji pasijuto geriau, apčiuopė maišus, ant kurių sėdėjo, ir išsitiesė ant jų.

Tačiau į apatinį denį patekęs vanduo ir permirkę jos rūbai greitai sušlapino maišus, ir ji pamanė, kad dabar telieka kantriai laukti. Ji bent jau nejautė šalčio, nes čia buvo karšta kaip pirtyje.

Pamažu ji atsigavo, ne be smilkinius spaudusios migrenos pagalbos. Šioje uždaroje erdvėje jūros bangų plakimasis aidėjo

kaip būgno garsai, ir tik po tam tikro laiko ji suvokė, kad skausmą keliantys smūgiai yra visai kas kita: apatinio denio gilumoje kažkas smarkiai daužė medį.

Staiga pagalvojusi apie Teodorą, Marijana sunkiai, daugiausia ropomis, slinko ten, iš kur sklido triukšmas. Ten buvo didžiulių, beveik neobliuotų lentų durys, užrakintos didele spyna.

Į kažką įsikabinusi, ji nerimastingai priglaudė ausį prie sąvaros. Vėl pasigirdo smūgiai ir ji pajuto, kaip po jos rankomis dreba durys.

Teodorai! pašaukė ji. Ten jūs?

Jai atsiliepė įtūžęs, tarsi iš toli sklindantis balsas, o laivui pakrypus ji prisispaudė prie durų.

Žinoma, čia aš! Tie šunsnukiai taip tvirtai mane surišo, kad neišsilaikau ant kojų ir trankausi į prakeiktą pertvarą, kai tas sukriošęs laiviūkštis vartosi ant bangų! Kad nors audra nurimtų: aš visas sudaužytas!

Jei tik galėčiau atidaryti tas duris... bet nieko, visiškai nieko po ranka neturiu.

Kaip? Jūs nesurišta?

Ne...

Marijana savo nelaimės draugui trumpai papasakojo, kas įvyko tarp jos ir renegato. Ji net išgirdo juoką, kuris beregint virto dejone ir pertvara subraškėjo nuo netikėto tarano smūgių, bet šįkart ne taip smarkiai.

Atrodo, truputį rimsta, patylėjęs pasakė Teodoras. Vis dėlto paieškokite aplinkui, gal rasite kokį nors daiktą, kuris padėtų man išsilaisvinti. Po durimis yra plyšys, pro jį galima prakišti kokią nors geležtę... ar dar ką nors...

Mano vargše bičiuli, bijau jus nuvilti, tačiau paieškosiu.

Vis dar ropomis, ji ėmė tyrinėti savo tamsią buveinę, kai vėl išgirdo graiko balsą.

Kunigaikštiene!

Kas yra, Teodorai? atsiliepė ji nustebusi, nes jis pirmą kartą taip kreipėsi į ją.

Iki šiol jis apsiėjo be kreipinio. Ir pirmą kartą jis netujino.

Noriu sąžiningai pasakyti... labai apgailestauju dėl to, kaip su jumis iki šiol elgiausi... Jūs narsi moteris.... ir gera draugė

mūšyje. Jei iš čia ištrūksime, norėčiau, kad būtume draugai! Jūs nieko prieš?..

Kad ir kokia tragiška buvo jų padėtis, ji nusišypsojo, o šilta banga privertė greičiau plakti širdį ir padrąsino. Tokia vyriška draugystė, kuria galima pasikliauti, buvo kaip tik tai, ko jai reikėjo! Nuo šio momento ji nebesijautė vieniša, ir staiga panoro pravirkti.

Ne, Teodorai, aš tuo labai džiaugiuosi, pasakė ji virptelėjusiu balsu. Man net atrodo, kad niekas nebūtų man taip malonu.

Tuomet drąsiau! Jūs taip kalbate, tarsi rengtumėtės pravirkti! Pamatysite, mudu ištrūksime iš čia...

Sunkiai, bet atidžiai apžiūrėjusi apatinį denį, Marijana nieko nerado. Ji nuliūdusi grįžo pasakyti Teodorui, kad nepasisekė.

Nereikia nusiminti, atsiduso jis. Palauksime... Gal atsiras kokia nors galimybė... Kai audra nurims, juk tie niekšai duos mums pavalgyti. Reikės pasinaudoti tuo momentu. O kol kas pamėginkite numigti ir sukaupti jėgų.

Marijana mėgino patogiau įsitaisyti, bet tai nebuvo lengva. Kai uraganas nurims, gal vis dėlto pavyks truputį pailsėti.

Vakare jūra ir vėjas nurimo. Grindys, ant kurių Marijana gulėjo, pagaliau pasidarė horizontalios, ir ji mėgavosi ramybe.

Už pertvaros nebesigirdėjo jokio triukšmo, ir ji nusprendė, kad Teodoras užmigo. Neįžvelgiama tamsa gaubė apatinį denį, o oras tapo drėgnas ir vėsus.

Vos spėjo belaisvė pamanyti, ar neužmirš jų iki nuvykimo į Kandį ar dar dievai žino kur, kai liuko dangtis pasikėlė.

Garų debesyje pasirodė žibinto šviesa ir dvi aukštais batais apautos kojos. Iš lauko po audros įslinko ūkana, kurios ilgi ruožai leidosi laiptais žemyn tarsi pamėkliško aštuonkojo čiuptuvai.

Gulėdama netoli laiptų Marijana nė nekrustelėjo. Ji tįsojo kaip visiškai išsekusi moteris, kad nesukeltų atėjusiam žmogui abejonių ir galėtų stebėti, ką jis ketina dabar daryti... ypač jei jis eis pas Teodorą.

Iš tikrųjų, žmogus nešė du molinius ąsočius ir du raguolius maistą belaisviams, iš kurių Kulugis, matyt, nesitikėjo

dėkingumo už persivalgymą. Tačiau pro nuleistas blakstienas Marijana pamatė dar dvi kojas, bet šilkiniais šarovarais, kurie jai pasirodė pažįstami.

Ką apatiniame denyje ketino veikti žavusis Stefanas?

Jai nebebuvo laiko mąstyti. Sunkūs jūreivio žingsniai nutolo prie pertvaros, tuo tarpu jo palydovas sustojo prie laiptų ir... koja smarkiai spyrė jaunajai moteriai į šoną. Ji sudejavusi atsimerkė ir pamatė, kad jis priešais ją stovi pasiruošęs vėl spirti. Glostydamas ilgo lenkto jatagano ašmenis, jis šypsojosi... kvailai ir kartu žiauriai, ir nuo tos šypsenos Marijanai kraujas sustingo. Išsiplėtusiose jos akyse vyzdžiai virto juodais taškeliais, ne didesniais už smeigtuko galvutę. Matyt, jį apėmusių jausmų skatinamas jis čia atėjo nubausti būtybės, kurią laikė ne tik niekinga, bet ir pavojinga.

Marijana susirietė į kamuoliuką, neva baimindamasi smūgio, bet instinkto ir neapykantos protrūkis buvo nesuvaldomas. Atsipalaidavusi kaip pantera ji šoko ant efebo krūtinės šis iš netikėtumo atšlijo ir suklupo ant laiptų. Tą pat akimirką ji atsidūrė ant jo, abiem rankomis sugriebė jo galvą ir trenkė ją į laiptus taip smarkiai ir taikliai, kad trapus jaunuolis neteko sąmonės ir paleido iš rankų jataganą.

Ji bemat stvėrė jį ir priglaudė prie krūtinės neapsakomai triumfuodama ir jausdamasi stipri. Būtent dėl šio ginklo ji taip užsidegė, o ne dėl spyrio koja. Atsisukusi į pertvarą, ji pamatė, kad jūreivis, triukšmingai atrakinęs spyną, rengiasi eiti pas belaisvį.

Viskas įvyko taip greitai, kad jis nieko neišgirdo: tik virstant sukeltą triukšmą, dėl kurio jis neturėjo labai nerimauti, jei žinojo, ko iš paskos atėjo Kulugio numylėtinis. Marijanai į galvą smilktelėjo mintis, jog negalima leisti, kad šios durys vėl užsidarytų.

Tvirtai suspaudusi rankoje jataganą, ji nubėgo prie žibinto nušviestos durų angos. Aukštas ir drūtas jūreivis jau pasilenkė, kad įeitų į vidų. Nieko negalvodama, ji šoko jam ant nugaros ir smogė...

Jūreivis sugargaliavo ir sukniubo greta žibinto, bet griūdamas parvertė Marijaną.

Priblokšta to, ką turėjo padaryti, Marijana atsistojo ir lyg apdujusi žvelgė į krauju suteptus ašmenis. Ji nužudė žmogų nė kiek nesvyruodama, kaip ir tą naktį, kai kandeliabru apsvaigino Ivę Sen Alben, prieš tai dvikovoje sužeidusi Fransį Kranmerį, kurį, beje, tada manė nužudžiusi.

Trečią kartą!.. sušnabždėjo ji. Trečią!

Susižavėjimo kupinas Teodoro balsas išplėšė ją iš sustingimo.

Nuostabu, kunigaikštiene! Jūs tikra amazonė! Dabar greičiau išlaisvinkite mane!

Ji mašinaliai pakėlė žibintą ir jo šviesoje išvydo virvėmis apraizgytą milžiną. Jo veide blizgėjo akys ir matėsi pėdsakai to, ką jam teko iškentėti. Ji greitai atsiklaupė priešais jį ir ėmė pjaustyti virves. Jos buvo storos ir tvirtos. Ji nemažai vargo, kol perpjovė pirmąją. Toliau buvo lengviau, ir po keleto sekundžių ji išvadavo Teodorą iš pančių.

Viešpatie, kaip gera! atsiduso jis trindamas sustingusius sąnarius. Dabar pažiūrėkime, ar galėsime greitai ištrūkti iš čia. Jūs mokate plaukti?

Taip, ir gana neblogai...

Jūs tikrai nepaprasta būtybė. Eime!

Nė nenušluostęs kraujo, Teodoras užsikišo jataganą už juosmens, paėmė Marijaną už rankos, išvedė ją iš savo kalėjimo ir užrakino duris, pirma įvilkęs ten negyvą kūną. Tačiau apsigręžęs jis pastebėjo Stefano kūną, kuris kaip šviesi dėmė gulėjo šalia laiptų, ir nustebęs pažvelgė į savo palydovę.

Ir jį nužudėte?

Ne... nemanau! Tik apsvaiginau... Tai iš jo aš atėmiau jataganą.. Jis man įspyrė ir, atrodo, ketino papjauti!

Garbės žodis, jūs tarsi prašote dovanoti, o juk jus reikia tik pagirti! Jei jo nenužudėte, tai padarėte klaidą... tačiau ją lengva ištaisyti.

Ne, Teodorai! Nežudykite jo!.. Tai... tai... žodžiu, man atrodo, kad jis kapitonui labai brangus! Jei mums nepavyks pabėgti, jis negailestingai nužudys mus.

Graikas tyliai nusijuokė.

Ak, tai čia gražuolis Stefanas?

Jūs jį pažįstate?

Teodoras niekinamai gūžtelėjo pečiais.

Kulugio pomėgiai žinomi visame salyne. Bet jūs teisi tas niekšelis jam labai brangus! Tuomet padarysime kitaip...

Jis jau pasilenkė pakelti sudribusio kūno, bet pasigirdo stiprus smūgis. Visas laivas sudrebėjo, ir viena iš pertvarų grėsmingai braškėdama sugriuvo.

Mes ant kažko užplaukėme! suriko Teodoras. Gal ant rifo. Pasinaudosime tuo!

Laivas vėl subraškėjo nuo smūgio, o virš jų galvų pasigirdo baisus triukšmas, riksmas ir dejonės. Iš kažkur pliūptelėjo banga... Vienu stipriu mostu Teodoras lyg miltų maišą užsimetė Stefaną sau ant nugaros taip, kad šio galva kadaravo jam ant krūtinės, o kaklą buvo lengva pasiekti durklu, kurį jis paėmė į ranką. Matyt, jis tikėjosi prasibrauti pro piratus grasindamas nužudyti didžiąją Nikolos Kulugio meilę.

Tuo tarpu Marijana užlipo laiptais ir pažvelgė laukan. Denį gaubė ūkas, kuriame kaip šešėliai blaškėsi jūreiviai, šaukdami ir gestikuliuodami.

Triukšmas pasidarė kurtinamas. Durklą laikančia ranka Teodoras persižegnojo kaip stačiatikis.

Švenčiausioji Mergele! atsiduso jis. Tai ne rifas. Tai aukštų bortų laivas!

Tikrai, dešinėje šebekos pusėje stūksojo siena su styrančiomis patrankomis, ją silpnai apšvietė smilkstantys graikų denio žibintai!

Džiugiai sušukęs, Teodoras nė kiek nebesisaugodamas numetė savo naštą ant grindų.

Mes išgelbėti! kreipėsi jis į savo palydovę. Mes užlipsime į jų denį...

Jis jau puolė pirmyn, bet ji susirūpinusi sulaikė jį.

Jūs išprotėjote, Teodorai! Juk nežinote, kam priklauso šis laivas!.. O jeigu jis turkų?

Turkų? Su trimis patrankų angų eilėmis? Na ne, tai vakarietiškas laivas, kunigaikštiene. Tik jūsų kraštų žmonės gali pastatyti tokią plaukiojančią tvirtovę. Galiu eiti lažybų, jog tai kreiseris arba didelė fregata! Pro tą rūką nematyti net jo rėjų. Tiesa, jos jaučiamos.

Ir iš tikrųjų, nors aukštis ir skyrėsi, laivų takelažai susipainiojo, ir iš dangaus krito sunkūs medžio gabalai.

Taip gali ir užmušti! Eime tenai!

Atrodė, kad atėjo pasaulio pabaiga; Teodoras nutempė Marijaną į laivagalį. Dauguma piratų buvo susigrūdę priekyje, kur kliuvo smūgis. Vis dėlto graikui teko apsvaiginti du ar tris jūreivius, kurie išnirdavo iš rūko ir mėgindavo užtverti jiems kelią. Jo didžiuliai kumščiai daužė kaip vėzdai.

Šis šebekos galas buvo geriau apšviestas smogusio laivo žibintų.

Štai ko mums reikia! pasakė graikas kažką pamatęs. Lipkite man ant nugaros, apkabinkite klubus kojomis, o kaklą rankomis. Juk jūs niekada vietoje laiptų nenaudojote lyno!..

Seniau mokėjau, atsakė Marijana, bet dabar...

Taigi mes neturime laiko mėginimams: ropškitės ant manęs ir stipriai laikykitės.

Ji paklausė, o jis įsikibo į lyną. Taip lengvai, tarsi jo našta būtų besvorė, jis nepaprastai vikriai sliuogė aukštyn.

Kulugio laive buvo baisiausia panika. Pramušta šebeka vis labiau grimzdo. Jūreiviai, leisdami į vandenį valtis, keikėsi, tačiau juos nustelbė nevilties kupini Kulugio šauksmai. Su širdgėla balse jis šaukė:

Stefanai! Stefanai!

Jam tereikia pažiūrėti po kojomis, sumurmėjo Teodoras. Ten jis ras savo Stefaną.

Didžiajame laive taip pat bruzdėjo, tiesa, mažiau. Denyje skubiai trepsėjo basos jūreivių kojos, ir daugiau nieko nesigirdėjo, išskyrus balsą, kuris su keistu akcentu vietos tarme kalbėjosi su šebekos žmonėmis.

Staiga iš laivo paskuigalio atsklido pro garsiakalbį duotas kažkoks įsakymas. Jis neturėjo nieko bendro su Marijana, tačiau ji, tai išgirdusi, labai išsigando ir vos nepaleido savo draugo.

Teodorai! sušnabždėjo ji. Man atrodo, tai anglų laivas.

Jis taip pat apstulbo. Naujiena buvo ne iš maloniųjų! Anglijos ir Portos santykiai buvo geri, dėl to pirmoji maištaujančius graikus laikė priešais. Jei jį atpažins, anglai atiduos jį sultonui visai taip pat kaip Kulugis. Vienintelis skirtumas tebuvo tas,

kad už šią operaciją sultonui nereikės mokėti nė vieno dinaro ir jis daug sutaupys.

Išorinis trapas, prie kurio jie lipo, buvo jau arti. Teodoras sustojo.

Jūs prancūzė, atsiduso jis. O jei jie sužinos, kas jūs, ką darys?

Mane suims, užrakins... Prieš keletą savaičių anglų eskadra buvo užpuolusi laivą, kuriuo plaukiau, ir norėjo pagrobti mane!

Tuomet nereikia, kad jie tai sužinotų. Juk kas nors tame laive mokės graikų kalbą: aš pasakysiu, kad mus apiplėšė Kulugis, kad prašome priglausti, kad jūs mano sesuo... kurčnebylė: bėgant iš pragaro, nežiūrima į arklio, kuriuo jojama, dantis!..

Ir jis lipo toliau. Po poros sekundžių jiedu "anglo" denyje nuvirto prie karininko kojų šis taip ramiai vaikštinėjo su vyriškiu, vilkinčiu baltut baltutėlį kostiumą, tarsi laivas būtų išplaukęs į nerūpestingą, malonią kelionę.

Matyt, dviejų svetimų žmonių, purvinų ir apiplyšusių, pasirodymas ne tiek nustebino juos, kiek šokiravo dėl netikėtumo.

Who are you? griežtai paklausė karininkas. What are you doing here?

Teodoras ėmė greitakalbe aiškinti, o Marijana, visai užmiršusi neseną pavojų, nustebusi dairėsi aplinkui. Ūmai ją apėmė nesuvokiamas jausmas: tarsi būtų dvelktelėję senąja gerąja jos vaikystės Anglija, ir ji netikėtai džiaugsmingai traukė jos aromatą. Be abejo, tokį pojūtį jai sukėlė ir du tvarkingai apsirengę vyrai, ir iki blizgesio iššveistas šio laivo denis, ir žvilgantis jo varis. Viskas jai atrodė be galo artima. Net didelės juodos triragės skrybėlės šešėlyje blogai matomas, žilstelėjusiomis žandenomis karininko, sprendžiant iš antsiuvų kapitono, veidas keistai atrodė labai pažįstamas.

Vyriškis baltu kostiumu ėmė kalbėtis su Teodoru, tačiau vadas neištarė nė žodžio. Jis neatitraukė akių nuo signalinio žibinto vos apšviesto Marijanos veido, ir ji tai labai jautė, tarsi jis būtų uždėjęs jai ant peties ranką.

Graiko pašnekovas staiga atsigręžė į karininką.

Laivas, su kuriuo susidūrėme, priklauso vienam iš žinomų piratų brolių Kulugių. Šis žmogus sako, kad juos su seseria

pagrobė Amorge ir gabeno į Tumšą, kad parduotų į vergiją. Laivams susidūrus, jiems pavyko pabėgti ir dabar jie prašo prieglobsčio. Jaunoji moteris, sako, yra kurčia ir nebylė! Mes negalime išmesti jų į jūrą, ar ne?

Tačiau kapitonas nieko neatsakė. Jis paėmė Marijaną už rankos ir nuvedė į paskuigalį, kur virš šturvalo degė didelis žibintas. Privedęs ją prie to šviesos šaltinio, jis keletą akimirkų įdėmiai žvelgė į jos veidą.

Vaidindama savo vaidmenį, Marijana negalėjo nieko pasakyti. Ir staiga...

Jūs ne graikė, ne kurčia, ne nebylė, juk tiesa, brangusis mano vaike!

Jis tuojau nusiėmė triragę skrybėlę ir atidengė apskritą sveikata trykštantį veidą su džiaugsmu spindinčiomis mėlynomis akimis. Veidas taip netikėtai išniro iš praeities gelmių, kad Marijana nesusilaikiusi šūktelėjo:

Džeimsas Kingas! Komodoras Džeimsas Kingas! Tai neįtikėtina!

Mažiau neįtikėtina, negu rasti jus plaukiančią piratų laivu su kažkokiu milžinu graiku! Tačiau dėl to nesu nė kiek mažiau laimingas, kad vėl matau jus, Marijana! Sveiki atvykę į fregatą “Jasonas”, plaukiančią į Konstantinopolį!

Ir, apkabinęs jaunąją moterį per pečius, komodoras Kingas išbučiavo abu jos skruostus.

Dvyliktas skyrius

Įkyrusis architektas

Pasaulio pakraštyje jūroje staiga atsidūrus priešais seną šeimos bičiulį, kuris, to nežinodamas, tapo priešu ir netikėtu gelbėtoju, iškilo keistų problemų.

Visi Marijanos prisiminimai, kad ir patys seniausi, buvo susiję su seru Džeimsu Kingu. Kai neplaukiodavo, o tai būdavo retai, jis su šeima jų dvaras buvo už keleto mylių nuo Seltono

buvo vienas iš nedaugelio, peržengdavusių nemėgstančios bendrauti tetulės Elisės namų slenkstį. Gal dėl to, kad juos ji laikė ir atviraširdžiais, ir garbingais.

Senmergei, turėjusiai didžiulį dvarą ir nuolat kvepėjusiai arklide, sero Džeimso žmona ledi Merė, su savo spalvingomis suknelėmis ir lengvomis skrybėlaitėmis atrodžiusi kaip iš Geinsboro paveikslų, visada buvo stebėjimų ir nuostabos objektas. Gyvenimo rūpesčiai, net patys nemaloniausi, tarsi nuslysdavo nepalietę Merės žavesio ir delikatumo, tarsi šydu gaubusių ją.

Kaip ir visi vaikai, mėgstantys gražius daiktus, Marijana žavėjosi ja; ji matė, kaip ledi Merė pakėlė raupsų epidemiją, kurios aukomis tapo du mažiausi jos vaikai, ir vis tokiu pat ramiu savo nuostabiu veidu kantriai laukdavo jūrose klajojančio vyro. Tik truputį priblėsusios žydros akys ir liūdnoka šypsena išduodavo jos kančias ir ilgesį. Ši moteris buvo nepalaužiama ir nepasiduodanti.

Žvelgdama į ją, Marijana dažnai galvodavo, kad jos mama, kurią įsivaizdavo iš vienintelės miniatiūros, turėjo būti panaši į ledi Merę.

Nelaimė, jos nebuvo Anglijoje per jaunosios garbintojos vestuves. Dėl sunkios sesers ligos ji turėjo išvykti į Jamaiką ir ten imtis tvarkyti didelės plantacijos reikalus. Jos vyras tada buvo Maltoje, o vyresnysis sūnus taip pat plaukiojo. Marijana labai apgailestavo, kad tie, kuriuos laikė geriausiais draugais, nedalyvavo įvykyje, taip greitai pasibaigusiame katastrofa.

Jei jie būtų dalyvavę, galbūt viskas būtų susiklostę kitaip, ir Marijanai po vestuvinės nakties dramos nebūtų reikėję ieškoti prieglobsčio užjūryje, nes Kingai nė kiek nedvejodami būtų ją priglaudę.

Ir kartais sunkiomis valandėlėmis dar iki to, kai Marijana savo protėvių name Lilio gatvėje pagaliau surado ir prieglobstį, ir kažką panašaus į šeimos židinį, ji prisimindavo šią anglų šeimą, kurios, žinoma, manė niekada nebepamatysianti, nes tarp Didžiosios Britanijos ir jos buvo nuleista stora uždanga. Apie juos ji galvodavo su šiokiu tokiu liūdesiu, paskui gyvenimo sūkuriai palengva nugramzdino juos į atminties gelmes, kur jie ir liko, pernelyg toli, kad be jokios priežasties vėl iškiltų...

Ir štai jie vėl netikėtai išniro, kai senas jūrų karininkas keletu žodžių atgaivino nutrūkusius ryšius.

Marijana pateko į keblią padėtį. Be abejo, seras Džeimsas žino apie jos santuoką su Fransiu Kranmeriu, bet ką jis žino apie jos padarinius?

Marijana neįsivaizdavo, kaip jam papasakoti apie savo tikrąją, keliančią pasididžiavimą, bet pavojingą misiją, kaip šiam žmogui, tokiam doram, garbingam ir nuoširdžiai mylinčiam tėvynę, pasakyti, kad priešais jį stovi ta pati kunigaikštienė Sant'Ana, kurią anglų eskadra mėgino pagrobti Korfaus platumoje, ir neįstumti jo į sunkią padėtį? Žinoma, komodoras Kingas nedvejos: maža mergaitė, išdykaudavusi Seltone, dings iš jo atminties, net jei jam tai ir bus labai sunku, ir šviesiausioji Napoleono pasiuntinė bus užrakinta gerai saugomoje vietoje, o paskui atsidurs patikimame Britanijos kalėjime.

Todėl ji lengvai atsiduso, kai seras Džeimsas, praėjus susitikimo jauduliui, jos paklausė:

Kur jūs visą tą laiką buvote? Grįžęs iš Maltos sužinojau, kokia katastrofa pasirodė esanti jūsų santuoka, nuo kurios mano žmona mėgino atkalbėti jūsų tetulę. Man pasakojo, kad jūs, sunkiai sužeidusi Fransį Kranmerį ir nužudžiusi jo pusseserę, pabėgote... Tačiau niekada nelaikiau jūsų nusikaltėle, nes mano ir kai kurių blaiviai mąstančių asmenų nuomone, tie žmonės nebuvo nieko geresnio verti. Visuomenėje jų reputacija buvo labai prasta, ir reikėjo būti tokiai aklai, kaip vargšė ledi Elisė, kad sutiktum atiduoti tokio kūdikio kaip jūs ranką tam niekšui!..

Marijana patenkinta nusišypsojo. Ji jau buvo užmiršusi, koks plepus yra seras Džeimsas. Tarp anglų tai gana reta. Be abejo, taip jis atsigriebė už ilgą priverstinį tylėjimą gyvenant jūroje, bet jis norėjo ir klausytis, nes atrodė gana gerai informuotas apie nevykusią jos santuoką.

Iš ko jūs visa tai sužinojote, sere Džeimsai? Iš ledi Merės?

Viešpatie, ne! Žmona iš Kingstono grįžo vos prieš šešis mėnesius. Be to, ligonė! Ji ten ėmė karščiuoti ir dabar turi tausoti jėgas. Ne, jūsų liūdną istoriją papasakojo velionio lordo Četemo dukterėčia ledi Estera Stenhop. Praėjusių metų pradžioje ji sėdo į šį laivą, kad nuplauktų į Gibraltarą. Jos dėdės ministro

mirtis ją užklupo netikėtai ir ji turėjo daug nemalonumų. Ji nusprendė pakeliauti Viduržemio jūra ir patekti į Artimuosius Rytus, kurių miražas ją viliojo. Nežinau, kur ji dabar, tačiau tada, kai išplaukė, jūsų sutuoktuvių istorija dar buvo nauja, trijų keturių mėnesių senumo, ir buvo mėgstama pokalbių tema: vieni gailėjo Fransio Kranmerio, kuris palengva taisėsi po sužeidimo, kiti pripažino, kad jūs teisi. O aš Portsmute buvau pernelyg trumpai, kad būčiau galėjęs įvertinti visokiausias paskalas. Ir būtent ledi Estera mane apšvietė. Ar aš turiu pridurti, kad ji visai jums pritaria? Ji prisiekinėjo, kad Kranmeris gavo tik tai, ko nusipelnė, ir reikia būti beprotei, kad tekėtum už tokio niekšo. Tačiau jūsų vargšė tetulė, manau, tik pasidavė sentimentalumui ir savo prisiminimams!

Ir aš... tam netrukdžiau, prisipažino Marijana. Aš mylėjau Fransį Kranmerį arba maniau, kad myliu.

Tai suprantama. Sprendžiant iš to, ką pasakojo, jis labai patrauklus. Jūs nežinote, kas jam nutiko? Sklido gandai, kad jį, kaip šnipą, suėmė Prancūzijoje ir pasodino į kažkokį kalėjimą...

Marijana pajuto, kad bąla. Prieš jos akis staiga iškilo raudona mašina, pastatyta nešvariame griovyje Vensene, grandinėmis sukaustytas žmogus, kuris miegodamas jau grūmėsi su mirtimi... Baisiosios žiemos nakties šaltis vėl nusmelkė ją ir ji sudrebėjo.

Nežinau... kas jam nutiko, sumurmėjo ji pasikeitusiu balsu. Būkite toks geras, sere Džeimsai... Aš norėčiau truputį pailsėti! Mano palydovas ir aš tiek baisumų patyrėme...

Na žinoma! Atleiskite man, brangioji! Aš toks laimingas, kad vėl matau jus, todėl sulaikiau jus čia, tokiame triukšme. Eikite ilsėtis. Pasikalbėsime vėliau. Beje, kas tas graikas?

Mano tarnas! nedvejodama atsakė Marijana. Jis man atsidavęs kaip šuo. Jūs galėsite jį apgyvendinti šalia manęs? Jis visai sutriks, jei atsidurs toli nuo manęs.

Ją labai jaudino Teodoro reakcija į tai, kad visiškai žlugo jų planas. Reikėjo kuo greičiau pasiaiškinti su juo.

Iš graiko ji nieko gero nesitikėjo: jis vaikščiojo paskui ją suraukęs antakius ir nepatiklus, nes nė žodžio nesuprato, apie ką šneka "kilminga prancūzų dama" su jo šaliai priešišku

karininku. Ji numatė, kad bus keblumų, ir nutarė greičiau paaiškinti jų padėtį.

Iš tikrųjų, vos juos įkurdino laivagalio antstate (kajutėje ir kambarėlyje su hamaku), Teodoras atėjo pas ją ir valdydamas tūžmastį pareiškė:

Tu man pamelavai. Tu melagė, kaip ir dauguma moterų. Tie anglai tavo draugai ir...

Aš nemelavau, sausai nutraukė jį Marijana neketindama klausytis jo kaltinimų. Taip, anglų karininkas senas mano draugas, bet jis taps nepermaldaujamu priešu, jei sužinos, kas aš esu!

Nieko sau! Juk jis tavo draugas, pati sakei, ir nežino, kas tu? Šaipaisi iš manęs! Tu įviliojai mane į spąstus!

Jūs puikiai žinote, kad ne, nuvargusiu balsu pasakė moteris. Kaipgi galėčiau? Juk neprašiau Kulugio pagrobti mus, ir ne aš čionai atplukdžiau šią fregatą... ir pasakiau, kad nemeluoju, nes tai tiesa! Aš prancūzė ir gimiau Didžiosios revoliucijos metu. Mano tėvai žuvo ant ešafoto, o mane išvežė į Angliją. Tai ten susipažinau su komodoru Kingu ir jo šeima, tačiau turėjau didelių nemalonumų ir pabėgau į Prancūziją, kad susirasčiau ką nors iš giminaičių. Tada ir susipažinau su imperatoriumi ir... tapau jo drauge. Truputį vėliau ištekėjau už kunigaikščio Sant'Anos. Tačiau komodoras labai seniai matė mane ir viso to nežino. Taigi viskas labai paprasta.

O tavo vyras? Kur jis?

Kunigaikštis? Jis mirė. Aš našlė, vadinasi laisva, štai kodėl imperatorius ir nutarė pasinaudoti mano paslaugomis.

Jai kalbant, milžino pyktis pamažu atlėgo, tačiau jis vis dar nepasitikėjo ja.

O ką tu tam angliui pasakei apie mane? paklausė jis.

Kaip susitarėme Santorine, pasakiau, jog jūs mano tarnas, ir pridūriau, kad labai pavargau ir pasikalbėsime vėliau. Taigi turime truputį laiko pasvarstyti, nes šis netikėtas susitikimas mane išmušė iš vėžių. Be to, pridūrė ji staiga prisiminusi pirmuosius jai pasakytus sero Džeimso žodžius, šis laivas plaukia į Konstantinopolį. Argi ne tai svarbiausia? Netrukus išsilaipinsime ten. Koks skirtumas, kaip ten patekti? Ir dar: argi

anglų fregatoje mums ne saugiau negu kokiame nors graikų laive?

Teodoras mąstė, ir taip ilgai, kad išsekusi Marijana nutarė pasėdėti ant gulto, kol sulauks jo sprendimo. Sunėręs rankas ant krūtinės ir nuleidęs galvą, milžinas, matyt, svarstė kiekvieną jos pasakytą žodį. Pagaliau jis pakėlė galvą ir grėsmingai nužvelgė jaunąją moterį.

Tu prie šventųjų ikonų prisiekei, priminė jis. Jei mane išduosi, ne tik būsi amžiams prakeikta, bet ir pats savo rankomis tave pasmaugsiu.

Vadinasi, jūs vėl apie tą patį? liūdnai pasakė ji. Jau užmiršote, kad aš, vaduodama jus, nužudžiau žmogų? Ir tai viskas, kas liko iš draugystės, apie kurią taip neseniai kalbėjote? Jei būtume patekę į graikų, arba net turkų laivą, būtume likę kovos draugai, bet kadangi šis laivas anglų, tai viskas griūva?.. Tačiau jūs man taip reikalingas, Teodorai! Jūs esate vienintelė jėga, kuria galiu pasikliauti! Ir galite pražudyti mane: jums tereikia pasakyti teisybę žmogui su baltu kostiumu, suprantančiam jūsų kalbą. Galbūt pamatęs mane, nusviestą ant triumo, nebeabejosite... bet tada nei jūsų, nei mano misija tikrai nebus įvykdyta.

Ji kalbėjo lėtai, su savotišku romumu, ir tai pamažu nuramdė jo pasipiktinimą. Jis įdėmiai žiūrėjo į ją ir matė, kokia ji trapi ir nelaiminga, su ištepta, suplėšyta suknele, dar šlapia, prilipusia prie kūno, kurio spindinčio reginio net per baisiąją audrą jis negalėjo atsikratyti.

Ji taip pat žiūrėjo į jį didelėmis žaliomis akimis, aplink kurias dėl nuovargio ir liūdesio atsirado jaudinantis mėlynumas. Dar niekada jis nebuvo sutikęs tokios geidžiamos moters ir jautė jai trejopus prieštaringus jausmus: jam norėjosi globoti ją, išprievartauti, kad numalšintų nepakeliamą geismą, arba tiesiog nužudyti, kad atsikratytų pagundos...

Jis pasirinko ketvirtą kelią bėgimą. Nė neatsakęs jai, jis puolė iš mažos kajutės, kurios durys paskui jį užsitrenkė ir kuri iš karto pasirodė esanti didesnė.

Jo bėgimas sukėlė Marijanai nerimą. Ką reiškė jo tylėjimas? At tik Teodoras nenori sučiupti jos meluojant? Ar jis nenuėjo

ieškoti baltai vilkinčio žmogaus, kad papasakotų jam teisybę apie tariamą savo šeimininkę?.. Reikia tuo įsitikinti.

Ji šiaip taip atsistojo, tačiau buvo nežmoniškai nuvargusi, baltomis paklodėmis užklotas spartietiškas gultas atrodė kaip pūkinis, palyginti su lentomis apatiniame šebekos denyje. Vis dėlto ji įveikė pagundą ir prisivertė nueiti prie durų, atidaryti jas ir... tuoj pat su šypsena užtrenkti. Teodoras nenuėjo toli: kaip ir dera tarnui "ištikimam šuniui", jis išsitiesė prie jos durų ir, nuovargio pakirstas, jau miegojo.

Nusiraminusi Marijana grįžo prie savo lovos ir griuvo į ją, nė nepakėlusi paklodžių, nė nepamaniusi užgesinti žibinto. Ji turėjo teisę apie nieką negalvodama pailsėti.

Lauke triukšmas rimo. Fregatos jūreiviai kobiniais nustūmė šebeką, kuri pamažu skendo, o Kulugio žmonės, susigrūdę į tris gelbėjimosi valtis, mėgino plaukti į svetingesnius vandenis.

Komodoras Kingas per vertėją jiems pasakė, kad jie turi greičiau nešdintis, jei nenori būti vandens sūkurio įtraukti į dugną, ir nė vienam iš jų nešovė į galvą mintis pakartoti Teodoro žygdarbio ir įsiropšti į plaukiojančią tvirtovę.

Tačiau tas triukšmas beveik nesiekė Marijanos aptemusios sąmonės ji vis labiau grimzdo į saldų miegą...

Kai fregata "Jasonas" ėmė plaukti toliau, Marijana jau seniai plaukė svajų laivu, tokiu pat baltu ir greitu kaip žuvėdros, jis nešė ją į nežinomą tikslą, kupiną švelnumo ir džiaugsmo, staiga įsikūnijusio tragišku jos mylimojo veidu, kokį matė paskutinį kartą. Laivui artėjant, veidas traukėsi tolyn ir niro į bangas, beviltiškai šaukdamas. Paskui jis vėl pasirodydavo ir vėl toldavo, vėl dingdavo, vos Marijana ištiesdavo į jį rankas...

Nežinia, kiek laiko truko tas sapnas, tikslus Marijanos pasąmoninių minčių atspindys - jau tiek dienų dramatiškai pynėsi viltis ir neviltis, gailestis, meilė ir pyktis. Tačiau kai jaunoji moteris vėl atsimerkė realiame pasaulyje, be rūko, be išdavikų, saulės nušviestame, jo sukeltas įspūdis pervėrė ją kaip apnuodyta strėlė.

Nubudusi toje uždaroje erdvėje, ji dar skaudžiau pajuto savo vienišumą negailestingame vyrų pasaulyje, kur ji, kaip pašautas

paukštis, stengėsi šiaip taip pasiekti uostą, kad galėtų ten pasislėpti kokiame nors plyšyje, gydyti žaizdas ir atsikvėpti.

O juk visur šioje beprotiškoje planetoje, kuri blaškė ją kaip į jūrą įmestą butelį, buvo moterų, gyvenusių tik namams, vaikams ir vyrams! Jos nubusdavo rytais ir užmigdavo vakarais jausdamos raminančią savo gyvenimo palydovų šilumą; jos su džiaugsmu ir be nerimo gimdė vaikus! Ir tie vaikai buvo jų laukiami, jų nelaikė prakeiksmu. Žodžiu, jos buvo moterys, o ne pėstininkai arba žetonai! Jų gyvenimas buvo normalus, likimas - nesuluošintas, jo nevaldė kažkoks beprotis demiurgas, kuris, atrodo, piktdžiugiavo viską darkydamas!

Dabar, jau plaukdama į Konstantinopolį, kur taip norėjosi patekti, Marijana pajuto, kad tas noras dingo. Jai nesinorėjo skverbtis į nepažįstamą pasaulį, pilną nepažįstamų veidų ir nepažįstamų balsų, ir dar skverbtis į jį vienišai siaubingai, beviltiškai vienišai! Ir likimo ironija! ten ją gabenantis laivas pavadintas vardu žmogaus, kurį ji mylėjo ir kurio manė netekusi amžinai!

“Tai mano kaltė, karčiai pamanė ji, turiu tai, ko nusipelniau! Norėjau apgauti likimą, priversti Jasoną pasiduoti, per mažai tikėjau jo meile! Jei būtų galima pasukti laiką atgal, pasakyčiau jam viską, jei jis vis dar norėtų turėti mane, važiuočiau su juo, kur jis norėtų, ir kuo toliau, tuo geriau!..”

Tik dabar jau per vėlu, ir ji pasijuto tokia bejėgė, kad, užsidengusi veidą delnais, ėmė raudoti. Tokią ją ir rado Teodoras, kai, triukšmo prižadintas, įkišo pro duris galvą.

Marijana taip raudojo, kad neišgirdo, kaip jis įėjo. Kurį laiką jis žiūrėjo į ją nežinodamas, ką daryti, kaip ir kiekvienas vyras, kai mato sielvarto apimtą moterį ir nežino jo priežasties. Tačiau pamatęs, kad rauda tuojau virs isterija, kad jaunoji moteris virpa kaip lapas, kad ji nesuprantamai šūkčioja ir dūsta, jis pakėlė jos galvą ir ramiai skėlė antausį.

Rauda tuoj pat nurimo. Dūsavimai taip pat, ir Teodoras pamanė, kad gal per stipriai bus sudavęs. Marijana žiūrėjo į jį išplėtusi akis, bet nieko nematė. Ji tarsi virto statula, ir jis jau norėjo papurtyti ją, kad praeitų keistas stingulys, bet ji staiga labai ramiai pasakė:

Ačiū! Dabar man geriau!

Jūs išgąsdinote mane, su palengvėjimu atsiduso jis. Aš nesupratau, kas jums pasidarė. Tačiau jūs gerai pamiegojote. Aš žinau, nes keletą kartų buvau užėjęs!

Aš ir pati nežinau, kas man pasidarė. Sapnavau keistus sapnus, o paskui atsibudusi galvojau apie įvairiausius dalykus... apie tai, ko netekau!

Matyt, sapnavote šį laivą. Girdėjau... minėjote jo vardą!

Ne, ne laivą, o žmogų, kurio toks vardas!

Žmogų... kurį mylite?

Deja, taip... ir kurio niekada nebepamatysiu!

Kodėl? Jis mirė?

Galbūt... Nežinau!

Tuomet kodėl sakai, paklausė jis, matyt, nejučia vėl ėmęs sakyti “tu”, kad nebepamatysi jo? Ateitis Dievo rankose, ir kol nepamatysi savo mylimojo lavono arba jo kapo, nedrįsk sakyti, kad jis mirė. Tu esi tikra moteris, jei eikvoji jėgas ašaroms ir raudoms, kai mums dar gresia pavojus. Ką pasakysi laivo vadui, ar pagalvojai?

Taip. Pasakysiu, kad keliavau į Konstantinopolį pas tolimą giminaitę. Jis žino, kad nebeturiu šeimos, ir patikės manimi...

Tuomet greičiau sukurk savo istoriją, nes jis ateis pas tave ne vėliau kaip po valandos. Žmogus baltais rūbais man tai pasakė. Jis man davė ir šį audinio gabalą, kad tu kaip nors apsirengtum. Šiame laive nėra moteriškų rūbų. Aš atnešiu tau pavalgyti...

Nenoriu, kad dėl manęs toks žmogus kaip jūs turėtų tiek rūpesčių!

Jo lūpose šmėstelėjo šypsena, truputį nuskaidrinusi rūškaną veidą.

Aš esu ištikimas tavo tarnas, kunigaikštiene. Privalau gerai vaidinti savo vaidmenį. Šiems žmonėms toks elgesys visai suprantamas. Be to, tu esi alkana...

Iš tikrųjų, vien užsiminus apie maistą, Marijana pajuto, kad miršta iš alkio. Ji godžiai prarijo, ką jis atnešė, paskui nusiprausė, apsisiautė šilko atraiža, kurią seras Džeimsas turbūt nupirko prisiminimui apie kelionę, ir... pasijuto žvalesnė.

Ji pasiruošė sutikti šeimininką. Kai jis atsisėdo ant kėdės, ji karštai padėkojo jam už svetingumą ir rūpinimąsi ja.

Dabar, kai pailsėjote, pasakė jis, gal bent pasakytumėte, kur turiu jus nugabenti. Kaip jau sakiau, mes plaukiame į Konstantinopolį, bet...

Konstantinopolis man labai tinka, sere Džeimsai. Kaip tik ten aš ir keliavau, bet sudužo laivas... Aš iškeliavau... jau gana seniai, kad ten susitikčiau su vienu mano tėvo šeimos nariu. Jis buvo prancūzas, jūs tai žinote, ir kai pabėgau iš Anglijos, nuvykau į Prancūziją vildamasi rasti ką nors iš jo giminaičių. Tačiau neliko nieko... arba beveik nieko, tik imperatoriaus policijos prižiūrima pagyvenusi pusseserė. Ji man pasakė, kad Konstantinopolyje gyvena vienas mūsų tolimas giminaitis, kuris, be abejo, mielai priims mane, ir kad kelionė bus geriausia paguoda. Taigi aš iškeliavau, bet nelaimingas atsitikimas privertė mane keletą mėnesių praleisti Nakso saloje. Ten ir susipažinau su Teodoru, savo tarnu. Jis išgelbėjo mane nuo žūties, priglaudė mane ir globojo kaip motina. Nelaimė, mus užpuolė piratai...

Seras Džeimsas taip plačiai nusišypsojo, kad jo žandenos pakilo iki ausų.

Jis tikrai labai jums ištikimas. Didelė sėkmė rasti tokį tarną. Taigi aš nuvešiu jus į Konstantinopolį. Jei vėjas tebebus palankus, ten atsidursime po penkių šešių dienų. Bet aš užsuksiu į Lesbą, kad gaučiau jums kokių nors rūbų. Taip apsitaisiusi jūs negalite lipti į krantą. Žinoma, tai labai gražu, bet nelabai tinka vietos papročiams. Nereikia užmiršti, kad mes jau Rytuose.

Dabar jis kalbėjo laisvai, sušvelnėjęs dėl Marijanos atvirumo, džiaugdamasis šiuo grįžimu į praeitį. Prisimindami prabėgusias dienas, jie abu trumpam vėl grįžo į žalias Devonšyro pievas. Po to seras Džeimsas pradėjo kalbėti apie būsimą kelionę.

Marijana pasitenkino tuo, kad klausėsi jo. Jai pasidarė nejauku, kad gali taip lengvai ir įtikinamai meluoti. Ji taip sumaniai supynė teisybę su prasimanymais, kad net pati nustebo ir sunerimo. Žodžiai liejosi savaime. Ji net pastebėjo, kad jai patiko vaidinti šią komediją, kurios vienintelė žiūrovė buvo ji pati ir kurios sėkmę lėmė jos talentas; jei komedija bus nevykusi, ją ne tik nušvilps viskas gali baigtis kalėjimu ar net mirtimi.

Bet Marijaną jaudino pavojaus suvokimas, ir ji suprato, kuo stiprus toks žmogus kaip Teodoras.

Žinoma, jis kovojo dėl savo šalies nepriklausomybės, bet jį ir pavojai viliojo jis ieškojo jų, kad patirtų begalinį džiaugsmą nugalėdamas juos... Galbūt jis ir negintų laisvės, jei tai nebūtų susiję su pavojingais ir nemaloniais nuotykiais.

Iš ilgo sero Džeimso monologo ji taip pat sužinojo, kad vyriškis baltu kostiumu buvo Čarlsas Kokrelis, jaunas Londono architektas, aistringas senovinių akmenų mėgėjas. Į "Jasoną" jį paėmė Pirėjoje kartu su jo draugu Liverpūlio architektu Džonu Fosteriu. Juodu vyko į Konstantinopolį gauti osmanų vyriausybės leidimą kasinėti jų surastą šventyklą. Atėnų paša dėl kažkokių visai nesuprantamų priežasčių neleido jiems to daryti. Juodu keliavo Anglijos senovės mėgėjų klubo remiami ir atvyko iš Eginos, kur jau atsiskleidė jų talentas.

Man būtų geriau, jei jie keliautų kitu laivu, prisipažino seras Džeimsas. Jie yra nesugyvenami ir pasipūtę, dėl jų galime turėti nemalonumų su Porta. Tačiau jiems apsuko galvą lordo Eldženo sėkmė jis iš Atėnų šventyklos į Londoną nusiuntė nepaprastą marmuro kolekciją. Juodu nori padaryti tą patį ir net daugiau! Todėl atakuoja mūsų pasiuntinybę Konstantinopolyje laiškais, kuriuose skundžiasi prastu turkų elgesiu ir graikų abejingumu.

Tačiau atsitiktiniai fregatos keleiviai mažai tedomino Marijaną. Ji neketino su jais bendrauti ir tiesiai pareiškė tai vadui.

Manau, bus geriau, jei iki kelionės pabaigos neišeisiu iš šios kajutės, pasakė ji. Pirmiausia, jūs nežinote, kokiu vardu mane pristatyti. Aš nebesu madmuazelė d'Aselna ir jokiu būdu negaliu pasinaudoti Fransio Kranmerio vardu...

O kodėl ne ledi Selton? Jūs esate paskutinė paveldėtoja ir tikrai turite teisę į savo protėvių vardą. Bet kai išplaukėte iš Prancūzijos, jūs turėjote pasą?..

Marijana prikando liežuvį. Klausimas buvo labai natūralus, ir ji suprato, kad apgaulės džiaugsmo padariniai gali būti labai netikėti.

Aš viską praradau sudužus laivui, pasakė ji pagaliau, pasą ir... žinoma, jis buvo išrašytas mano mergautine pavarde. Tačiau prancūziška pavardė anglų laive...

Seras Džeimsas atsistojo ir tėviškai paplojo jai per petį.

Žinoma žinoma... Tačiau mūsų valstybės problemos dėl Bonaparto neturi nieko bendro su mūsų sena draugyste!.. Taigi jūs būsite Marijana Selton, nes bijau, kad jums vis dėlto reikės pasirodyti: šie žmonės ne tik smalsūs kaip katės, bet ir turi nepaprastą vaizduotę. Jūsų romantiškas pasirodymas juos gerokai apstulbino, ir jie gali sukurti dievai žino kokią istoriją apie plėšikus, dėl kurios turėčiau nemalonumų admiralitete. Mums bus ramiau, jei jūs pasidarysite tikra anglė!

Anglė, kuri bastosi Graikijos jūromis su tokiu tarnu kaip Teodoras? Manote, kad tai juos patenkins?

Visiškai! patvirtino seras Džeimsas juokdamasis. Ekscentriškumo mes nelaikėme nuodėme, tai veikiau kilnumo požymis. Tiedu jaunuoliai tikri buržua, o jūs aristokratė, štai ir visas skirtumas. Jie bus prie jūsų kojų. Beje, jūs juos jau sužavėjote...

Ką gi, aš patenkinsiu jūsų architektų smalsumą, sere Džeimsai, sutiko Marijana ramiai šypsodamasi. Be to, aš jums esu tokia dėkinga ir labai nusiminsiu, jei dėl mano išgelbėjimo turėsite nors menkiausių nemalonumų.

Tryliktas skyrius

Naktis Aukso Rage

Praėjus truputį daugiau kaip ketvirčiui valandos anglų fregata sustojo nedideliame Havriono uoste Andro saloje, o valtimi į krantą nuplaukė Čarlsas Kokrelis. Motyvuodamas tuo, kad moka graikų kalbą, jis tiesiog išmaldavo komodoro leidimą atlikti labai slaptą misiją. Galbūt jis buvo per daug įkyrus, bet tikrai apsukrus žmogus, nes po valandos grįžo su moteriškais rūbais, kurie nors ir buvo vietos gyventojų, bet labai spalvingi ir tiko Marijanai: ji ėmė priprasti prie salyno madų ir nauji rūbai ją sužavėjo. Juo labiau kad galantiškasis architektas prie jų pridėjo keletą sidabro ir koralų papuošalų, rodžiusių vietos amatininkų meistriškumą ir gerą skonį.

Apsivilkusi palaidą baltą suknelę su besiplaikstančiomis rankovėmis, raudonais siūlais išsiuvinėtą vasarinį apsiaustą be rankovių ir apykaklės, užsimovusi raudonas kojines, apsiavusi bateliais su sidabrinėmis sagtimis ir net užsidėjusi aukštą raudoną feską Marijana vakare sėdėjo gale stalo šalia sero Džeimso. Griežti laivo karininkų mundurai ir abiejų architektų frakai greta jos rūbų atrodė keistai.

Ji buvo vienintelė truputį neharmoninga nata šiame tipiškai angliškame koncerte. Griežtai besilaikantis Anglijos tradicijų seras Džeimsas rūpinosi, kad jo bendrojoje kajutėje viskas būtų angliška: stalo sidabras, Vedžvudo porcelianas, sunkūs karalienės Anos laikų baldai, šiltokas alus, viskio kvapas ir... apgailėtina salos virtuvė.

Nors neįtikėtinos odisėjos metu Marijana maitinosi beveik spartietiškai, tačiau ji pastebėjo, kad gyvenimas Prancūzijoje pataisė jos kulinarinį skonį, ir dabar ji nebeatpažino vaikystėje mėgtų patiekalų. Argi galima paragavus Taleirano virtuvės stebuklų mėgautis virta aviena su mėtų padažu?..

Buvo siūlomi tostai už karalių, už admiralitetą, už mokslą ir už "ledi Selton", kuri keletu jaudinamų žodžių padėkojo savo gelbėtojui ir tiems, kurie taip maloniai ja rūpinasi.

Abu architektai tiesiog salo nuo Marijanos žodžių, juos aiškiai jaudino jos palankumas ir natūralus žavesys. Ir vienas, ir kitas, kaip, beje, ir dauguma čia buvusių vyrų, neatsispyrė jos kerams, bet reagavo į juos skirtingai: truputį per daug apkūnus Čarlsas Kokrelis, vienas iš tų anglų, kurie į gyvenimą žiūri kaip į didžiulį kalėdinį pudingą, rijo jaunąją moterį akimis ir žarstė komplimentus, versaliečių stilių keistai supindamas su Periklio amžiumi, o jo draugas Fosteris, liesokas ir drovus, ilgais rusvais plaukais, dariusiais jį nepaprastai panašų į airiškąjį seterį, kreipėsi į ją tik trumpais sakiniais ir retkarčiais žvilgčiojo į ją taip, tarsi kitų svečių nė nebūtų.

Pokalbis iš pradžių sukosi apie vis labiau maištaujančias salyno salas, o paskui apie dviejų bičiulių žygius Eginoje ir Figalijoje; duetas ėmė atvirai varžytis, kiekvienas begėdiškai stengėsi priskirti sau daugiau nuopelnų ir sumenkinti kitą ir galiausiai abu rūsčiai

pasmerkė lordą Eldženą, kuris tik pasilenkė, kad sugautų Fortūną" nuostabiais Partenono metopais.

Metopai keturkampės akmeninės plokštės su skulptūromis, paaiškino Kokrelis, pasmatęs nustebusias Marijanos akis.

Jei taip bus ir toliau, - atsiduso seras Džeimsas po vakarienės lydėdamas viešnią iki kajutės, visai gali būti, kad kelionės pabaigoje geras šių ponų sutarimas baigsis kumštynėmis. Tiesa, aš visada galiu patikėti juos savo vyriausiajam bocmanui, bet dėl Dievo meilės, mano brangusis vaike, neskirkite vienam iš jų nė vienos šypsenos daugiau... kitaip už nieką neatsakau! Tiesiog baisu, kai mokslininkas nori nustebinti!

Žinoma, Marijana juokdamasi pažadėjo, tačiau netrukus turėjo pripažinti, kad juokais duotą pažadą vykdyti sunkiau negu manė, nes keletą dienų, kol fregata plaukė Dardanelų sąsiauriu, ją persekiojo besivaržantys jaunuoliai. Atrodė, kad jie budėjo prie jos durų, nes vos ji išeidavo į denį pakvėpuoti tyru oru, jie jau skubėdavo sudaryti jai kompaniją, kuri netrukus jai pasidarė pernelyg nuobodi, nes visos šnekos baigdavosi jų būsimųjų didžių atradimų kėlimu į padanges.

Tačiau be įkyrių architektų buvo dar vienas keleivis Teodoras. Juodu jam atrodė visiški kvailiai ir jų šiaudinės skrybėlės ir didžiuliai kaklaraiščiai, ir aukšti drobiniai kostiumai, ir žali skėčiai, po kuriais jie atkakliai slėpė išbalusius salos gyventojų veidus, nusėtus strazdanų, ypač Fosterio.

Kai nuvyksime į Konstantinopolį, tu negalėsi atsikratyti jų, vieną vakarą pasakė jis Marijanai. Jie suks paskui tave ir sausumoje neatstos. Ką tu su jais darysi? Juk nenusivesi jų pas Prancūzijos pasiuntinį?

Tai nebūtina. Jie skiria man dėmesio dėl to, kad laive neturi ką veikti, taip pat dėl to, kad esu miledi. Tai glosto jų savimeilę. Tačiau krante juodu turės ir be manęs kuo rūpintis. Jie nori vienintelio dalyko: gauti leidimą ir greičiau grįžti į Graikiją.

Kokį leidimą?

- Aš per daug nesigilinau. Jie rado sugriautą šventyklą ir nori ten kasinėti. Be to, jie nori kažką nusipiešti ir tirti antikinę architektūrą... nežinau, kas dar...

Graiko veidas apniuko.

Vienas anglas, buvęs pasiuntinys Konstantinopolyje, jau buvo atvykęs į Graikiją, ir jis turėjo leidimą visa tai daryti. Tačiau jam rūpėjo ne kasinėjimai ir piešiniai, o išvežti į savo šalį skulptūras, pavogti senuosius mano tėvynės dievus. Ir jis tai padarė: daugybė laivų išvyko iš Pirėjos su Atėnų šventyklos turtais. Bet svarbiausias iš jų nepasiekė namų: jį užgriuvo Dievo rūstybė, ir jis nuskendo! Šie žmonės svajoja padaryti tą patį, aš žinau... aš tuo įsitikinęs!

Mes nieko negalime padaryti, Teodorai, švelniai pasakė Marijana ir paėmė kietą savo nepaprasto kompaniono ranką, jūsų misija, kaip ir mano, daug svarbesnė už keletą akmenų. Mes negalime rizikuoti svarbesniais interesais, juo labiau kad dar nesame niekuo įsitikinę. Be to... galbūt ir jų laivas nuskęs!

Tu teisi, tačiau suprask: aš nekenčiu tų plėšikų, kurie ateina grobti mano nelaimingos tautos buvusios didžios šlovės likučių!..

Šio žmogaus, kurį dabar laikė savo draugu, sielvartas apstulbino Marijaną, tačiau ji pamanė, kad incidentas baigtas. Vis dėlto įvykiai parodė, kad ji smarkiai apsiriko.

"Jasonas" įplaukė į Dardanelų sąsiaurį ir plaukė tarp nykių krantų, kuriuos retkarčiais pagyvindavo balti griuvėsiai arba nedidelės mečetės, virš kurių nuolat sukosi jūros paukščiai.

Šiame tingią upę primenančiame ryškiai mėlyname koridoriuje nuo įkaitusių krantų tvoskė alinamas karštis. Kiekvienas menkiausias judesys atėmė daug jėgų. Išsitiesusi ant gulto vienais prie kūno prilipusiais naktiniais marškiniais, Marijana sunkiai alsavo ir stengėsi nejudėti. Tik jos ranka, laikanti iš alavijo plaušų padarytą vėduoklę, vos vos judėjo mėgindama atvėsinti tarsi iš krosnies tvoskiantį orą.

Net galvoti pasidarė sunku, ir aptingusioje jos galvoje pleveno vienintelė mintis: rytoj būsiu Konstantinopolyje! Bet ji nenorėjo apie nieką kita galvoti: paskutiniąsias valandas ji ilsėsis, laivui plaukiant amžinybės tyloje...

Tačiau netikėtai tą tylą sudrumstė tūžmingi šūksmai už keleto žingsnių nuo jaunosios moters, denio paskuigalyje, ir tai buvo

Teodoro balsas. Kadangi jis kalbėjo graikiškai, Marijana nesuprato žodžių, tačiau nebuvo abejonių, kad jis yra įniršęs, ir kai paskui išgirdo neatpažįstamai duslų Čarlso Kokrelio balsą, ji iš siaubo pašiurpo ir stryktelėjo nuo gulto. Greitai apsivilkusi suknelę, ji basa išbėgo iš kajutės ir kaip tik spėjo pamatyti, kad du jūreiviai, tiesiog užsiropštę ant Teodoro, stengiasi išplėšti iš jo architektą. Graikas savo priešą laikė už gerklės, ir šis, beveik klūpojęs priešais milžiną, jau gargaliavo...

Pasibaisėjusi jaunoji moteris puolė prie graiko, bet nespėjo. Jau atskubėjo kiti jūreiviai kartu su karininku, ir jiems pavyko priversti milžiną paleisti priešininką. Netekęs pusiausvyros, šis nusirito deniu stengdamasis nuplėšti kaklaraištį, kad į plaučius patektų oro.

Marijana mėgino jam padėti, tačiau jis kurį laiką dar negalėjo kalbėti. Tuo tarpu pagaliau pavyko nuramdyti Teodorą. Seras Džeimsas, išėjęs iš bendrosios kajutės, pasuko į dramos vietą.

Viešpatie, Teodorai, ką jūs padarėte? sudejavo Marijana plekšnodama Kokreliui per skruostus, kad tas greičiau atsigautų.

Teisingumas!.. Aš norėjau įvykdyti teisingumą! Šis žmogus banditas... plėšikas! įtūžęs suriko graikas.

Juk nenorite pasakyti, kad rengėtės nužudyti jį?

Taip, sakau tai ir kartoju!.. Jis nusipelnė tik mirties! Ir ateityje, kad ir kaip jis saugosis, mano kerštas pasieks jį...

Jei tik turėsite tokią galimybę! nutraukė jį ledinis sero Džeimso balsas. Tvarką įkūnijanti jo figūra atsistojo tarp sutrikusios jaunosios moters ir jūreivių, vos ne vos laikančių įsisautėjusį graiką. Uždėkite jam grandines, - pridūrė jis gimtąja kalba, jis privalo būti nuteistas pagal jūros įstatymą už mėginimą nužudyti anglą!

Marijanos siaubas virto panika. Jei seras Džeimsas Teodorui taikys negailestingą Anglijos laivyno įstatymą, graikų sukilėlio karjera gali baigtis ant rėjos arba nuo bocmano rimbo. Ji puolė jo gelbėti.

Būkite gailestingas, sere Džeimsai, leiskite jam bent pasiaiškinti. Aš pažįstu šį žmogų: jis geras, ištikimas ir teisingas. Jei nebūtų rimtų priežasčių, jis taip negarbingai nesielgtų! Be to, prisiminkite, kad jis yra ne anglas, o graikas ir mano tarnas.

Aš pati privalau atsakyti už jį ir jo poelgius. Ar reikia pridurti, kad imuosi visos atsakomybės?

Ledi Marijana teisi, droviai įsikišo jaunas laivo gydytojas, kuris, nors ir rūpinosi Kokreliu, negalėjo nepadėti tokiai beprotiškai gundančiai moteriai. Pone, jūs turite bent išklausyti šio žmogaus pasiaiškinimą. Prisiminkite, kad jis pirmiausia yra kilmingos damos tarnas ir fanatiškai atlieka savo pareigas...

Matyt, naujasis Marijanos riteris įtarė, kad Kokrelis mėgino įsibrauti pas jaunąją moterį; jo manymu, toks nusikaltimas tikrai vertas virvės. Jo entuziazmas privertė komodorą nepastebimai šyptelėti, tačiau jis griežtai sutramdė savo valdinį.

Kodėl kišatės kur nereikia, Kingsli? Jei norėsiu sužinoti jūsų nuomonę, pats paklausiu! Darykite, ką privalote, ir dinkite! Tačiau... noriu išgirsti, ką tas plėšikas pasakys, kad apsigintų.

Tam nereikėjo daug žodžių. Kokrelis susirado Teodorą norėdamas pasišnekėti graikiškai, ir ėmė kalbėti apie tai, kas jam mieliausia apie savo atradimus. O milžinas savo ruožtu nustatė, kad anglo toks trokštamas leidimas yra susijęs su griuvėsiais kaip tik tos šventyklos, kurią jis, Teodoras, lyg ir laikė savo nuosavybe, nes jis gimė kaip tik prie tos prakilniosios kolonados, apaugusios brūzgynais pačiame Arkadijos masyvo viduryje.

Mano tėvas man pasakojo, kad prieš penkiasdešimt metų vienas prakeiktas prancūzų keliautojas atvyko į Basą, žiūrinėjo, žavėjosi, piešė, bet, laimė, jis buvo senas ir silpnas! Mirti jis išvyko į tėvynę, ir daugiau jo niekas niekada nebematė. Bet šis jaunas ir jo dantys stiprūs! Jei jam leisi veikti, jis surys senovinę Apolono šventyklą kaip anas anglas surijo Atėnės šventyklą! Ir aš nusprendžiau neleisti jam to padaryti!..

Komodoras Kingas niekada nebuvo girdėjęs tokių užpuolimo motyvų ir patekęs į tokią keblią padėtį. Širdyje jis plūdo architektą, jo per ilgą liežuvį ir jūreiviui nemalonų griuvėsių pomėgį. Be to, buvo Marijana, kuri karštai užtarė savo tarną ir tikriausiai neatleis jam už to įsibrovusio civilio baudimą. Tačiau kita vertus, užpuolimas buvo viešas ir įvyko jo didenybės laive. Jis tikėjosi visus sutaikinti pareiškęs, kad Teodoras bus sukaustytas grandinėmis, kaip jis jau įsakė, bet reikės palaukti,

kol nuvyks į vietą, kad būtų priimtas sprendimas dėl įvykio, nutikusio galbūt dėl karščio poveikio jo pernelyg ūmiam būdui. Tai reiškė, kad po kokių trisdešimt šešių bausmės valandų Teodoras galės ieškoti kartuvių kitoje vietoje, tačiau architektas bent pasislėps nuo jo.

Marijana lengviau atsikvėpė. Deja, šis teatrališkas sprendimas nepatiko Kokreliui. Jis taip išsigando, kad beveik puolė į isteriją, ir prie jo spigaus balso prisidėjo jo kolegos balsas, šis staiga pajuto solidarumą ir pareikalavo nedelsiant ir negailestingai nubausti kaltininką.

Aš Britanijos pilietis, sušuko jis, ir jūs, komodore Kingai, jo didenybei tarnaujantis karininkas, turite garantuoti man apsaugą ir teisingumą. Reikalauju, kad šis žmogus tučtuojau būtų pakartas už pasikėsinimą į mano gyvybę.

Bet jūs gyvas, kaip suprantu, mano brangusis Kokreli, įtikinėjamu balsu tarė seras Džeimsas, - ir bus neteisinga paaukoti žmogaus gyvybę vien tam, kad būtų numalšintas jūsų pyktis! Šiuo metu jūsų skriaudikas yra triume ir bus ten, kol nuleisime inkarą...

To nepakanka! Aš noriu, aš reikalauju, aš įsakau!..

Seno jūreivio kantrybė trūko.

Čia, nutraukė jis griežtai, aš vienas turiu teisę pasakyti: aš įsakau! Ledi Selton pareiškė, ir jūs pats tai girdėjote, kad ji atsako už savo tarno veiksmus. Atrodo, jūs paprasčiausiai užmiršote, kad daugybę kartų prisiekėte jai ištikimybę. Nejaugi iš tikrųjų norite taip skaudžiai įžeisti ją?

Aš žaviuosi ledi Marijana ir gerbiu ją, tačiau gerbiu ir savo gyvybę! Jei jums, sere Džeimsai, atrodo, kad ji neverta jūsų dėmesio, aš privalau pats ja pasirūpinti. Taigi arba šis žmogus bus deramai nubaustas, arba jūs nuleidžiate inkarą artimiausiame Anatolijos pakrantės uoste ir išlaipinate mane: aš nujosiu į Konstantinopolį. Mes jau ne taip toli nuo jo esame...

Tai neprotinga, misteri Kokreli, įsiterpė Marijana, ir aš esu pasirengusi už savo tarną atsiprašyti jūsų kaip tik jūs panorėsite. Patikėkite, aš nuoširdžiausiai apgailestauju dėl šio nesusipratimo ir nubausiu kaltininką, kai atsidursiu sausumoje.

- Jums lengva kalbėti apie nesusipratimą, miledi, ir aš bučiuoju jūsų rankas, dygiai pasakė architektas, bet padėtį vertinu ne taip atlaidžiai kaip jūs. Taigi jums leidus aš nekeičiu savo pozicijos: arba mirties bausmė jam, arba aš išsilaipinu.

Na ir nešdinkitės velniop! sušuko nusikamavęs seras Džeimsas. Išlaipinsim jus, jei taip norite! Misteri Spenseri, pridūrė jis atsisukdamas į pirmąjį padėjėją, sustokite prie Eraklio. Pasirūpinkite, kad šių ponų bagažas būtų išsiųstas kartu, nes manau, kad misteris Fosteris paseks savo kolegos pavyzdžiu.

Suprantama, išdidžiai prabilo šis. Mes, liverpūliečiai, nepaliekame savo draugų nelaimėje! Aš su jumis, Kokreli!

Liūdnai paspaudę vienas kitam rankas, - bet jiems atrodė, kad kilniai, - abu kompanionai beregint užmiršo apie konkurenciją ir nuėjo krautis daiktų, o juos gana piktu ir pašaipiu žvilgsniu nulydėjo komodoras Kingas. Išvydęs jaudinančią jų manifestaciją, jis tik niekinamai gūžtelėjo pečiais.

Pasigėrėkite jais! sumurmėjo jis Marijanai, kurią šis įvykis prislėgė. - Kuo ne Piladas, guodžiantis erinijų persekiojamą Orestą? Šie mulkiai niekaip negalėjo suprasti, kodėl ledi Selton nestojo į jų pusę ir pati nepasiūlė jiems kaltininko galvos! Jie to reikalavo iš manęs, bet kaip tik jums niekada neatleis!

Jūs manote?

Žinoma. Jie taip stengėsi jums patikti, o jūs likote abejinga. Jūs neįvertinote jų pastangų. Tokie žmonės rengia revoliucijas: jie nekenčia visko, ko negali nusipirkti arba sulyginti su savimi.

Bet kam palikti laivą? Teodoras su grandinėmis, ir misteriui Kokreliui nebėra ko bijoti...

Žinoma, kad anksčiau už mus patektų į Konstantinopolį ir iš pasiuntinio išplėštų įsakymą suimti jūsų tarną!

Marijanos širdis sustingo. Vos spėjo Teodoras dėl sero Džeimso draugiškumo išvengti rimto pavojaus, atsirado kitas, dar grėsmingesnis. Jei nuvykus į uostą graikas bus suimtas, niekas jo nebeišgelbės. Ji gerai atsiminė Kulugio žodžius: sukilėlių vado galva taip brangiai įvertinta, kad kiekvienas diplomatas su džiaugsmu išduos jį valdovui, kurio palankumo trokšta. Ir teisingumas jo netvirtą inkognito labai greitai atskleis! Taip, bet

juk ji priešais šventojo Elijo ikoną prisiekė viską padaryti, kad jos kompanionas galėtų be kliūčių patekti į osmanų sostinę...

Marijana drėgnomis akimis pažvelgė į savo seną bičiulį.

Taigi, sušnabždėjo ji liūdnai, jūsų gerumas to vargšo vaikino atžvilgiu, pasirodo, buvo beprasmis: nelemtos jo paskatos, savo tėvynę mylinčiam žmogui visai dovanotinos, jam kainuos virvę! Vis dėlto... aš jums iš visos širdies dėkinga, sere Džeimsai. Jūs padarėte viską, ką galėjote... ir aš tikrai pridariau jums daug nemalonumų...

Gana! Be jūsų ši kelionė būtų baisi nuobodybė! Ir ne aš vienas taip manau! Jūs ją pavertėte žydinčiu sodu! O jūsų milžinas niufaundlendas... bus geriausia, jei jis pabėgs mūsų inkarui dar nenusileidus Bosforo vandenyje. Laiko užteks, nes nemanau, kad mes sutiksime serą Stratfordą Keningą, mūsų pasiuntinį, krantinėje su kareivių būriu laukiantį mūsų! Reikalas nevertas jokio dėmesio, ir skundikai taip pat! Nebesijaudinkite ir ateikite kartu su manimi išgerti puodelio arbatos. Nežinau geresnės priemonės nuo šio prakeikto karščio kaip karšta arbata!..

Nors seras Džeimsas ir guodė, Marijanai nebuvo ramu. Tų dviejų žmonių nuoskauda ir pyktis galėjo būti pavojingi, jei Anglijos valdžia juos vertino, tačiau iš to, kokiais įsižeidusiais žvilgsniais į ją dirsčiojo jos buvę gerbėjai, ji suprato, kad praras ir laiką, ir orumą, jei mėgins priversti juos pakeisti niekingą sprendimą. Jie buvo užsispyrę kaip visi ribotų pažiūrų žmonės, ir jaunosios moters pastangas jie įvertins kaip nesuprantamą ir apgailėtiną palankumą žmogui, kurį jie, žinoma, laikė tiesiog išsigimėliu. Matyt, geriausia bus pasikliauti sero Džeimso sprendimu ir draugyste: argi jis neleido jai suprasti, kad netrukdys pabėgti kaltininkui? Ji tuo įsitikino, kai jis leido jai nusiųsti į triumą laiškelį ir jame Teodorą įspėti, kad vos išgirdęs leidžiamo inkaro grandinės žvangesį jis turi bėgti.

Kai išplauksime iš šio uosto, jam nuims grandines, pasakė jis jai, kai laivas leidžiantis saulei atplaukė į Marmarą Eriglisį, taigi jis be jokio vargo galės pabėgti. Tačiau, galimas daiktas, mes be reikalo jaudinamės ir manome, kad jūsų dūsautojai turi piktų kėslų!

Šiaip ar taip, atsarga gėdos nedaro, tarė Marijana, ir aš jums esu nuoširdžiai dėkinga, sere Džeimsai!

Ji jau šviesesnėmis akimis žiūrėjo, kaip išlaipinami abu anglai su didžiausiu bagažu, kuris buvo perduodamas iš rankų į rankas, o valtininkai ir nešikai šūkaudami perkrovė jį iš fregatos denio į barką ir iš barkos į krantinę, kuria plūdo triukšminga minia.

Neatsisveikinę Kokrelis ir Fosteris paliko laivą, ir jų žali skėčiai dar ilgai matėsi plaukiantys tiurbanų ir feskų jūroje. Pagaliau jie užsiropštė ant asilų ir, šūkaujančių berniūkščių bei vedlių su lazdomis lydimi, dingo tarp įvairiaspalvių namų ir mečečių.

Koks nedėkingumas! atsiduso jaunoji moteris. Jie net neatsisveikino su jumis! Jūsų svetingumas daugiau vertas!

Seras Džeimsas tik nusijuokė ir įsakė plaukti. Ir fregata, tarsi palengvėjusi, kai neteko nemalonaus krovinio, nusileidžiančios saulės nušviesta plaukė ametistine jūra, išmarginta paauksuotomis salelėmis, aplink kurias šoko delfinai.

Prasidėjo paskutinis etapas. Ilga, alinanti kelionė, ne kartą kėlusi grėsmę Marijanos gyvybei, artėjo prie pabaigos.

Skaudžių išgyvenimų dienomis šviesiaplaukės sultonienės miestas, iš kurio ji tiek tikėjosi, ir pirmiausia vilties atgijimo, palengva virto miražu, pasakų miestu, nuolat dingdavusiu. Ir štai dabar jis visai arti... Tai liudijo daugybė burių, mirguliuojančių jūroje, taip pat beribis dangus, kurio naktinį aksomą skrodė tolimi žiburiai.

Vėlai vakare, kai staiga nurimus vėjui burės nusviro, ir laivas tyliai sūpavosi ant šilkinių bangelių, Marijana liko denyje ir žiūrėjo į žvaigždes. Švelni Rytų naktis buvo panaši į tas, apie kurias ji svajojo tada, kai ateitis dar tilpo viename žodyje “Jasonas”. Kur jis dabar? Kokioje jūroje klajoja jo puikybė arba skurdumas? Kur dabar plazda nuostabiosios “Burtininkės” baltos burės? Ir kieno įsakymams ji paklūsta? Ar jis dar šiame pasaulyje, tas valdingas ir išdidus žmogus, neseniai pareiškęs, jog vienintelė jo meilė moteris, kurią iškovojo ne tam, kad vėl netektų, ir į ją panašus brigas?

Paskutiniąją klajonių naktį ją apėmė begalinis ilgesys. Kad patektų į šį miestą, kurio artėjimą jautė, kad pamėgintų palenkti karštą, tačiau trapią moters širdį abejotinai sąjungai, Marijana kankinančioje kelionėje prarado viską, kas jai buvo svarbu gyvenime: meilę, draugystę, savigarbą, turtą, net rūbus, o ką jau kalbėti apie vyrą, taip ir netapusį jai artimu, žuvusį nuo išprotėjusio menkystos rankos. Ar ateis pjūties diena?.. Ar ji galės bent parvežti į Prancūziją atnaujintą seną draugystę? Ar ir vėl ištiks katastrofa, kaip asmeniniame gyvenime? O jos kūno gelmėje glūdinti gyvybė taip tvirtai buvo įsikibusi, kad net baisiausi sukrėtimai ir nepalankiausios sąlygos jos neveikė...

Jaunoji moteris ilgai stebėjo dideles spindinčias žvaigždes, ieškodama tarp jų kokio nors ženklo, paramos, vilties. Staiga jai pasirodė, kad viena iš jų nutrūko mėlyname skliaute, nusirito prie horizonto ir ten užgeso.

Marijana greitai persižegnojo ir, įsmeigusi akis į tašką, kur dingo žvaigždė, greitai ištarė troškimą:

Pamatyti jį, Viešpatie! Žūtbūt pamatyti jį! Jei jis dar gyvas, padaryk taip, kad bent kartelį jį pamatyčiau...

Širdyje ji neabejojo, kad Jasonas gyvas. Jis buvo jai žiaurus, beprotiškai pavydus ir elgėsi taip keistai, kad ji nejučia pamanė, ar nebus jam Leitonas pakišęs tokių narkotikų, nuo kurių žmogus pasiunta, tačiau žinojo, jog jis taip giliai įaugo jos širdyje, kad išplėšus jį iš ten, ji numirtų. Net jei ir kitame pasaulio krašte jo gyvybė užgestų, ji tai tučtuojau sužinotų iš paslaptingo širdies virpesio...

Imperatoriškasis miestas išniro kartu su tekančia saule. Pirmiausia toli, kur baigiasi perlamutrinė jūra, sidabriniame rūke iškilo apvalūs kupolai ir blankios minaretų strėlės.

Jūra, skalavusi vešliai apaugusias Azijos kalvas su baltais kaimais, tarsi pasakoje buvo sėte nusėta laivų: rudas galeras stipriomis rankomis yrė ryškiai apsirengę irkluotojai, raudonos ir juodos šebekos slydo kaip rykliai, senovinės feliugos, panašios į milžiniškus vabzdžius, čektirmos su smailiaviršūnėmis burėmis rėžėsi į dangų... visi skubėjo į saulėje tviskantį miražą.

Kuo arčiau, tuo aiškiau matėsi miestas, aukštos geltonos sienos apsuptas. Ji vingiavo nuo Septynių Bokštų pilies palei Septynias Kalvas ir Septynias Mečetes, panašias į milžiniško tilto arkas, iki pat juodų seralio kiparisų. Raudoni stogai, spindintys soborai, sodai ir antikiniai statiniai, kurie, atrodo, tvirtai laikė, kad nenuvirstų į jūrą, mėlynus kupolus, susiglaudusius tarp šešių Achmedo mečetės minaretų ir galingų Šv.Sofijos soboro kontraforsų.

Fregata tarsi darydama reveransą lengvai pasviro nuo rytinio brizo išpūstų burių svorio, aplenkė Seralio kyšulį ir įplaukė į Aukso Ragą.

Šioje jūrų sankryžoje, kur kunkuliuojanti senoji Europa susitiko su tylia Azija, trivienio miesto didybė atrodė stulbinanti. Į jį įeini kaip į Ali Babos olą, kur nežinai, kuo žavėtis ir į ką žiūrėti, nes akis žlibina spindesys ir šviesa. Tačiau šio žaizdro, sulydančio kelias civilizacijas, karštis tuojau pasiglemžia jus.

Laikydamasi už denio paskuigalio turėklų ir stovėdama greta persisotinusio ir niekuo nebesistebinčio sero Džeimso, Marijana akimis rijo didžiulį melsvą uostą, nusidriekusį tarp dviejų pasaulių.

Prie kairiosios Konstantinopolio krantinės susigrūdo ryškiaspalviai osmanų laivai, o prie Galatos laiptų išsirikiavo Vakarų laivai juodi genujiečių, anglų, olandų, o spalvotos vėliavos ant plikų stiebų atrodė kaip nerūpestingo sodininko palikti vaisiai. Ant kranto grūdosi minia, vienaip ar kitaip susijusi su jūra: jūreiviai, valdininkai, kurjeriai, raštininkai, pirklių arba pasiuntinybių agentai, nešikai, krovikai, pirkliai ir smuklininkai, o tarp jų yrėsi karingi janyčarai su aukštomis feskomis ir uosto policininkai.

Barkų tempiama fregata didingai priplaukė inkaravimo vietą, o tuo metu nuo kranto nusiyrė valtis su anglų jūreiviais odinėmis skrybėlėmis ir pasuko prie jos. Valties priekyje sunėręs ant krūtinės rankas stovėjo labai aukštas liesokas blondinas, elegantiškas, besiplaikstančiu plačiu šviesiu apsiaustu.

Jį pamatęs, seras Džeimsas iš nuostabos atšlijo.

Pa... palaukite... bet juk tai pasiuntinys!

Svajingai nusiteikusi Marijana krūptelėjo.

Ką jūs pasakėte?

Kad mūsų du vyrukai pasirodė esą apsukresni negu maniau, mano brangusis vaike, nes prie mūsų artėja pats lordas Stratfordas Keningas!

Vadinasi... jis pats atvyksta suimti vargšo graiko, kad tas truputį papurtė niekingą architektą?

Neįtikėtina... bet atrodo, kad taip! Misteri Spenseri, kreipėsi jis į savo padėjėją, nueikite pažiūrėti į triumą, ar belaisvis dar ten. Jei taip, tai meskite jį į vandenį, bet priverskite dingti! Kitaip aš nebeatsakau už jį. Tikiuosi, grandinės kaip reikiant paruoštos?

Būkite ramus, milorde, nusišypsojo jaunuolis. Aš pats tuo pasirūpinau.

Tuomet, tarė jūreivis ir nepastebmai nusišluostė kaktą po trirage skrybėle, telieka kuo geriau sutikti jo ekscelenciją. Ne, nenueikite, brangioji, pridūrė jis sulaikydamas Marijaną, kuri jau traukėsi atbula, geriau būkite su manimi. Galimas daiktas, man jūsų prireiks, be to, jis matė jus!

Iš tikrųjų, pasiuntinys žiūrėjo į denio paskuigalyje stovintį pulkelį žmonių, o Marijana savo ryškiais rūbais, be abejo, išsiskyrė iš visų.

Ji pakluso ir, žiūrėdama į besiartinantį diplomatą, stebėjosi jo jaunumu. Dėl aukšto ūgio ir orumo jo jaunuoliškas veidas nė kiek neatrodė vyresnis. Kokio amžiaus gali būti lordas Keningas? Dvidešimt ketverių, dvidešimt penkerių? Šiaip ar taip, ne daugiau! O koks jis gražus!.. Jo veido bruožai visai tiktų graikų statulai. Tik lūpos, plonos ir sučiauptos, ir truputį išsikišęs smakras buvo vakarietiškas. Giliai įdubusiose akyse protokolinis diplomato oficialumas slėpė svajingą poeto sielą.

Vos valtis priplaukė prie laivo, pasiuntinys puolė prie virvinių kopėčių ir vikriai, kaip sportuojantis žmogus, ėmė kopti jomis. Kai jis pagaliau užlipo į denio paskuigalį, Marijana pamatė, kad arti jis atrodo dar patrauklesnis. Ir jis, ir jo manieros, ir rimtas balsas turėjo keisto žavesio.

Tačiau kai jaunosios moters žvilgsnis pirmą kartą susitiko su gražuolio diplomato žvilgsniu, ji staiga pajuto pavojų. Šis žmogus priminė Damasko plieno kietumą, blizgesį ir grynumą. Net jo nepriekaištingas mandagumas turėjo keisto griežtumo. Beje, vos

juodu su komodoru pasakė vienas kitam keletą mandagių privalomų žodžių, jis atsisuko į jaunąją moterį ir nelaukdamas, kol seras Džeimsas supažindins, labai pagarbiai nusilenkė ir ramiu tonu pareiškė:

Ponia, jūs matote mane sužavėtą galimybės pagaliau pasveikinti jūsų šviesiausiąją šviesybę. Jūs taip užtrukote, kad mes beveik nebesitikėjome jūsų sulaukti. Ar verta sakyti, kad esu ir laimingas, ir pagaliau ramus?

Jo žodžiuose nebuvo jokios ironijos, ir Marijana klausėsi jų be nuostabos, nes nuo to momento, kai pamatė pasiuntinį, ji nė akimirkos netikėjo, kad toks svarbus asmuo gaištų laiką dėl paprasto tarno graiko...

Tuo tarpu seras Džeimsas, pamanęs, jog tai nesusipratimas, prapliupo juoktis.

Šviesiausioji šviesybe? sušuko jis. Brangusis Keningai, bijau, kad darote keistą klaidą... Ponia...

kunigaikštienė Sant'Ana, ir nepaprastoji, ir slaptoji Napoleono pasiuntinė! ramiai baigė Keningas. Stebėsiuos, jeigu ji tai neigs: tokia kilminga dama nedrįs meluoti!

Pasiuntinys tiriamai žvelgė į Marijaną, ir ji pajuto, kaip nukaito jos skruostai, bet nenukreipė žvilgsnio. Priešingai, ji taip pat ramiai žiūrėjo į savo priešą.

Tai tiesa, pripažino ji, aš esu ta, kurios laukėte, milorde! Ar galiu sužinoti, kaip jūs mane suradote?

O Dieve, labai paprastai... Paryčiui mane prižadino du keisti subjektai, reikalavę nežinia kokios bausmės už neatsimenu kokį nusikaltimą, kurį vienam iš jų padarė kažkokios jaunos damos tarnas. Ta dama ir kilminga, ir nepaprasta, vieną tamsią naktį ji netikėtai išniro Egėjo jūros vandenyse. Tų džentelmenų reikalas man mažai terūpėjo... o štai egzaltuotas kilmingosios damos apibūdinimas labai sudomino: jis visai sutapo su jau seniai gautu įspėjimu. Ir kai jus, ponia, pamačiau, dingo paskutinės abejonės: juk žinojau, kad susitiksiu su viena gražiausių Europos moterų!

Tai nebuvo komplimentas. Pasiuntinys tiesiog konstatavo akivaizdų dalyką, o ta, apie kurią buvo kalbama, tik liūdnai šyptelėjo.

Gerai, tarė Marijana atsidususi, dabar galite pasikliauti savo sėkme, lorde Keningai! Atleiskite man, sere Džeimsai, pridūrė ji staiga atsigręžusi į savo seną draugą, kuris apstulbęs klausėsi šių kalbų ir darėsi vis liūdnesnis, bet negalėjau pasakyti jums teisybės. Aš žūtbūt privalėjau patekti čionai, ir jūsų svetingumo nepateisinau tik dėl pareigos.

Napoleono pasiuntinė! Jūs!.. Ką apie tai pasakytų jūsų vargšė tetulė?

- Atvirai šnekant, nežinau, bet norėčiau tikėti, kad neprakeiktų manęs. Matote, tetulė Elisė visada žinojo, kad vieną gražią dieną mano prancūziškas kraujas prabils. Ji padarė viską, kad tai neatsitiktų, tačiau buvo pasirengusi neišvengiamybei! Dabar, jūsų ekscelencija, tarė ji, kreipdamasi į Keningą, gal pasakytumėte, ką ketinate daryti? Aš nemanau, kad jūsų valdžia leis jums mane suimti: čia yra Osmanų imperijos sostinė, ir Prancūzija čia turi pasiuntinybę, kaip ir Anglija... ne didesnę, bet ir ne mažesnę. Jūs galėjote mane suimti plaukiant, kaip mėgino padaryti jūsų admiralitetas netoli Korfaus, o dabar tai neįmanoma...

Man tai nė kiek nerūpi. Tikrai mes esame Turkijos vandenyse... Tačiau šio laivo denyje mes esame Anglijoje: galiu sulaikyti jus čia.

Vadinasi?..

Jūs neišlipsite iš laivo. Jūs, ponia, esate Jungtinės Karalystės belaisvė. Žinoma, niekas nieko blogo jums nepadarys: komodoras Kingas užrakins jus jūsų kajutėje ir pastatys sargybą keletui valandų, kol būsite uoste. Rytoj rytą jis pakels bures, kad griežtai saugomą nugabentų jus į Angliją... kur būsite pačiu vertingiausiu ir žaviausiu įkaitu! Supratote, sere Džeimsai?

Supratau, jūsų ekscelencija! Įsakymas bus įvykdytas!

Marijanai apsvaigo galva ir ji užsimerkė. Viskas baigta! Viskas žlugo beveik pasiekus tikslą, dėl dviejų kerštingų buržua pykčio! Tačiau išdidumas padėjo įveikti silpnumą ir įkvėpė jėgų. Plačiai atmerkusi iš pykčio ir nuo vos sulaikomų ašarų blizgančias akis, ji įsmeigė žvilgsnį į gražų pasiuntinio veidą.

O jūs nepiktnaudžiaujate savo teisėmis, milorde?

Priešingai, ponia, viskas teisėta, juk mes kariaujame! Linkiu jums laimingai grįžti į šalį, kuri jums galbūt šiek tiek tebėra brangi!

Būtent šiek tiek, milorde... ir tai labai abejotina! Sudie! O dabar, sere Džeimsai, atlikite savo pareigą ir užrakinkite mane!

Nusisukusi nuo pasiuntinio, ji pažvelgė į uždarą komodoro veidą ir neteko paskutinės vilties. Kaip ji ir manė patekusi į "Jasoną", Džeimsas Kingas niekada nedvejojo, ką pasirinkti pareigą ar jausmus... Galbūt dar prisidėjo suprantama nuoskauda, kad jį apgavo ir įstūmė į senos draugystės spąstus!..

Marijana atsidususi nusigręžė, paskutinį kartą žvilgtelėjo į nepasiekiamą miestą. Tą akimirką ji išvydo "Jūrų burtininkę"...

Pamaniusi, jog tai vizija, atsiradusi dėl begalinio noro vėl pamatyti ją, jaunoji moteris susvyravo ir pasitrynė akis, baimindamasi, kad nuostabusis miražas dings. Tačiau ji neapsiriko: tai tikrai buvo Jasono brigas.

Jis ramiai suposi už keleto kabeltovų prie krantinės, laikomas grandinių. Marijaną bemat apėmė beribis džiaugsmas, širdis suspurdėjo, o gerklę sugniaužė spazmas, kai brigo pirmagalio statulėlėje atpažino save. Nebuvo jokių abejonių: Jasonas čia, šiame uoste, į kurį jis, deja, nenorėjo plaukti ir apie kurį ji, palikta jūroje, svajojo kaip apie pažadėtąją žemę...

Bet kaip jis čia pateko?

Jūs einate, ponia?

Ledinis sero Džeimso balsas grąžino ją į tikrovę. Ji nebegalėjo laisvai nubėgti pas mylimąjį: iš šonų atsistojo du ginkluoti jūreiviai. Nuo šiol ji politinė kalinė... ir niekas daugiau.

Suglumusi Marijana baugščiai dirstelėjo į bejausmį serą Džeimsą.

Kur jūs mane vedate?

Bet... į jūsų kajutę! Jūsų... šviesiausioji šviesybė ten bus saugoma, kaip ir įspėjo lordas Keningas. Juk nemanote, kad jums uždės grandines? Damą reikia gerbti... net jei ji tarnauja Napoleonui!

Ji nusisuko, kad jis nepamatytų išbalusio jos veido. Neseniai buvęs draugas dingo amžinai. Dabar tai buvo svetimas žmogus,

anglų karininkas, aklai vykdantis savo pareigas, net jei dėl to turėjo pasidaryti kalėjimo prižiūrėtoju. Ir Marijana nebuvo įsitikinusi, jog baisiausiai nusivylęs jis neapgailestauja, kad negali elgtis su ja daug griežčiau.

Ne, sere Džeimsai, atsakė ji pagaliau, aš taip nemanau. Bet labai norėčiau, kad nepyktumėte ant manęs!

Paskutinį kartą pažvelgusi į brigą, kuriame nesimatė jokių gyvybės ženklų, ji leidosi nuvedama į kajutę.

Rakto trakštelėjimas spynoje pervėrė ją, ir tučtuojau pasigirdo, kaip tarkštelėjo ginklas. Nuo šiol jūreiviai, bent jau kol neišplauks į atvirą jūrą, budriai saugos jos duris. Anglija lengvai neišleis iš rankų Napoleono draugės!..

Ji lėtai priėjo prie lango, atidarė jį, pažvelgė laukan ir dar kartą įsitikino tuo, ką jau ir taip žinojo: greta kapitono apartamentų esanti jos kajutė buvo labai aukštai virš vandens. Galbūt iš nevilties ji vis dėlto ryžtųsi rizikingam šuoliui, kad išvengtų jai numatyto likimo ir atsikratytų savo sargų, bet ir to nebuvo galima padaryti: aplink jų laivą, kaip, beje, ir aplink kitus, vandenyje knibždėjo visokiausios valtys ir laiveliai. Kaip viščiukai prie perekšlės glausdamiesi prie didelių laivų, jie vertėsi pirkimu ir pardavimu, o daugiausia didžiulio uosto perkėlimu į abu krantus.

Nusivylusi ji grįžo prie gulto, griuvo ant jo ir... pamatė, kad paklodės ir antklodės yra dingusios. Matyt, seras Džeimsas nutarė nepalikti nieko, kuo ji galėtų pasinaudoti!

Su lengvu kartėliu ji pagalvojo apie Teodorą, kuris dabar turėjo būti toli. Jis kaip tik laiku pasinaudojo nusikalstamu komodoro atlaidumu jo atmintyje gyvai mažajai Marijanai, pas kurią dabar niekas neateis, kad sulaužytų narvelį ir leistų paukščiukui išskristi.

Graikas pasiekė savo kelionės tikslą. Vienintelė, nors ir menka, paguoda jai buvo suvokimas, kad bent Santorine duotos priesaikos ji nesulaužė. Šiuo ažvilgiu ji galėjo jaustis laisva... bet tik šiuo!

Karštos dienos valandos slinko monotoniškai, bet nepaliaujamai. Vis mažiau laiko liko belaisvei praleisti Konstantinopolyje! Ir

“Burtininkės” artumas nesulaikomą laiko bėgimą darė dar negailestingesnį.

Netrukus, kai išauš nauja diena, anglų fregata pakels bures ir išgabens kunigaikštienę Sant’Aną į niūrią nežinomybę, skendinčią Britanijos rūke, ir ji net neturės pavojaus žavesio. Ją tiesiog įkalins kokiame nors užkampyje, štai ir viskas! Gal kad ją užmirštų, jei Napoleonas neims jaudintis...

Saulei leidžiantis pasigirdo skardūs muedzinų šūksniai, raginantys minią melstis. Paskui atėjo naktis. Triukšmingas uosto gyvenimas pamažu tilo ir rimo, o laivuose įsižiebė signaliniai žiburiai. Papūtė šaltas šiaurės vėjas, kuris, patekęs į kajutę, privertė Marijaną drebėti, bet ji negalėjo uždaryti lango, nes pro jį žvelgdama dar šiaip taip matė Jasono laivo bušpritą!

Įėjo jūreivis su uždegtu kandeliabru, paskui jį kitas su padėklu. Jie tylomis padėjo viską ant stalo. Matyt, jie buvo gavę griežtus nurodymus. Jų veidai buvo visai be išraiškos, dėl to atrodė panašūs, ir jie dingo taip greitai, kad Marijana nespėjo nei žodžio pasakyti, nei sujudėti.

Ji abejingai pažvelgė į stalą. Kaip mažai jai tereiškė valgis ir šviesa!

Vis dėlto, pajutusi troškulį, prisipylė puodelį arbatos, išgėrė ją ir norėjo prisipilti dar vieną, bet duslus dunkstelėjimas privertė ją krūptelėti ir atsisukti. Kažkas nusirito kilimu...

Pasilenkusi ji pamatė paprastą akmenį, perrištą plonu špagatu, kuris leidosi už lango.

Smarkiai plakančia širdimi ji trūktelėjo špagatą, iš pradžių lėtai, paskui greičiau. Špagatas lipo, lipo, kol baigėsi mazgu surištu storu lynu. Iškart suvokusi, ką tai reiškia, ir pašėliško džiaugsmo apimta, ji priglaudė prie lūpų šiurkštų kanapinį lyną ir pabučiavo kaip angelą išvaduotoją. Vadinasi, ji dar turi draugą?

Greitai užpūtusi žvakes, Marijana grįžo prie lango ir pažvelgė pro jį. Apačioje, tamsiame krantinės šešėlyje, ji lyg ir išvydo žmogaus figūrą, bet nemėgino tuščiai aiškintis, kas jis: laikas nelaukė, o ji taip skubėjo pabėgti! Priėjusi prie durų, ji priglaudė ausį prie sąvaros ir įsiklausė. Laivas skendėjo visiškoje tyloje. Girdėjosi tik tylus jo korpuso girgždėjimas, jam supantis uosto

vandenyje. Sargybiniai, matyt, užmigo, nes nesigirdėjo jokio triukšmo.

Marijana stipriau pririšo lyno galą prie gulto kojos, paskui vos ne vos išlindo pro gana siaurą langą. Ji tuoj pat pajuto, kad nematoma ranka įtempė lyną, ir ėmė palengva leistis, stengdamasi nežiūrėti į juodą bedugnę apačioje ir kojomis atsiremdama į laivo išsikišimus. Laimė, visi laivagalio antstato langai buvo uždaryti. Matyt, karininkai nuėjo į krantą, kad deramai pasinaudotų vieninteliu laisvu vakaru.

Ji leidosi, kaip jai atrodė, ilgai ir sunkiai. Nubrūžintos rankos degė, bet staiga pasijuto sugriebta ir stipriai laikoma.

Paleiskite lyną! sušnabždėjo Teodoras. Jau nusileidote!

Marijana paklausė ir nusileido ant nedidelės valties dugno. Tamsoje ji mėgino surasti graiko ranką. Taip stebuklingai išgelbėta iš plaukiojančio kalėjimo, ji jautė begalinį dėkingumą, kurio net negalėjo išreikšti, stengdamasi atsikvėpti ir kartu rasti žodžių jausmams perteikti.

Maniau, kad jūs toli, sušnabždėjo ji, o jūs čia! Jūs man padėjote! O, dėkoju, dėkoju! Bet kaip supratote? Kaip sužinojote?

Ne supratau, o pamačiau. Kai atplaukė aukštasis anglas, aš kaip tik palikau laivą ir pasislėpiau už greta stovėjusios šalandos, kad apsižvalgyčiau ir numatyčiau sau tolesnį kelią. Dėl to galėjau stebėti, kas darėsi fregatoje, ir kai ginkluoti jūreiviai nuvedė tave kaip nusikaltėlę, supratau, jog kažkas atsitiko. Jie sužinojo, kas tu iš tikrųjų esi?

- Taip. Kokrelis ir Fosteris nuėjo skųstis ir smulkiai nupasakojo mano išvaizdą.

Aš turėjau jį užmušti! suniurzgė Teodoras. Bet neužtrukime čia. Reikia bėgti toliau, ir kuo greičiau.

Jis griebė irklus, apsuko valtį ir ėmė plaukti ten, kur buvo švarus vanduo.

Mes aplenksime Galatą ir sustosime prie Kilidžio Ali mečetės, ten rami vieta ir Prancūzijos pasiuntinybė netoli!

Jis stipriai užgulė irklus, ir valtis ėmė skrieti, tačiau Marijana sulaikė jį už rankos. Ten, visai arti, juodame vandenyje stūksojo

brigas. Jame degė tik vienas signalinis žibintas ir priekiniame denyje matėsi neryški šviesa, daugiau nieko.

Aš noriu patekti ten! pasakė Marijana.

Ten? Į tą laivą? Tu išprotėjai! Ko tau ten reikia?

Jis priklauso vienam draugui... labai brangiam, kurį laikiau žuvusiu. Tai tas laivas, dėl kurio maišto vos nepraradau gyvybės... bet aš turiu ten patekti!

O kas tau sakė, kad jis vis dar nėra maištininkų rankose? Tau tikrai reikia patekti į miestą ar tu nori naujų nemalonumų? Nejaugi nepavargai nuo visų tų sukrėtimų?

Jei jis vis dar būtų maištininkų rankose, čia nestovėtų! Jį užgrobęs žmogus neketino plaukti į Konstantinopolį! Prašau jus, Teodorai, nuplaukime iki to laivo! Man tai labai svarbu! Jau nebesitikėjau kada nors jį vėl pamatyti!

Įsitempusi kaip lanko templė, ji stengėsi įtikinti jį, ir visai tyliai, tarsi gėdydamasi reikalauti po to, ką jis jai padarė, ji pridūrė:

Jei jūs nenorite, aš vis tiek ten pateksiu... nuplauksiu! Čia netoli!

Graikas patylėjo, paskui sudėjo irklus, nuleidęs galvą susimąstė, tuo tarpu valtis palengva plaukė toliau. Pagaliau jis paklausė:

Tai tas žmogus, vardu Jasonas?

Taip... tai jis!

Gerai, lydėsiu tave, ir tepadeda mums Dievas!

Valtis vėl ėmė slysti vandeniu ir netrukus atsidūrė brigo šešėlyje.

Marijana ėmė nekantriai graibyti laivo bortą ir ieškoti, kaip įlipti į jį.

Nesisukiok! Apversi valtį! smurmėjo graikas, kurio akys tarsi katės naktį matė taip pat gerai kaip ir dieną. Prie išorinio trapo kabo virvinės kopėčios.

Vienas paskui kitą jiedu užlipo į viršų ir nušoko į tuščią denį. Marijanos širdis smarkiai daužėsi. Viskas buvo ir pažįstama, ir svetima. Denio nepriekaištingo švarumo lyg nebūta. Jame buvo prigrūsta visokių daiktų, varis neblizgėjo, lynai kadaravo nakties vėjelio supami. Ir dar ta tyla...

Ji negalėjo suprasti, kodėl laivas toks apleistas. Ar kas nors pasirodys... jūreivis... Kregas O'Flaertis, pirmasis padėjėjas, arba jos senas draugas Arkadijus, be kurio ji kentėjo beveik taip pat kaip ir be paties Jasono? Ne! Nieko, tik priekyje matėsi šviesa, kurios link Teodoras atsargiai žengė vieną žingsnį, paskui kitą... ir staiga pasislėpė už grotstiebio. Iš liuko išlindo du vyrai su ilgais šautuvais rankose. Iš jų raudonai mėlynų rūbų, iš aukštų baltų feskų, iš blizgančių ginklų ir nuožmių veidų Marijana ir jo palydovas iškart atpažino janyčarus.

- Jie saugo laivą, - sušnabždėjo Teodoras, vadinasi, ekipažo čia nėra.

Galbūt, bet tai nereiškia, kad ir šeimininko nėra. Leiskite man pažiūrėti...

Nebegalėdama pakelti tos nežinomybės, Marijana kaip šešėlis šmurkštelėjo pro kabiną su nuplėštomis durimis ir užlipo į denio paskuigalį, stengdamasi nepatekti į vienintelio žibinto apšviestas vietas.

Ji viltingai puolė prie bendrosios kajutės durų, kad atidarytų jas ir patektų į kapitono patalpas. Bet priešais jas ji sustojo ir suglumusi žvelgė į kryžmai prikaltas lentas ir didelius raudono vaško antspaudus, panašius į kraujo dėmes.

Tada ji apsidairė ir pamatė tai, į ką pirma dėl silpno apšvietimo neatkreipė dėmesio. Susirėmimo pėdsakų matėsi visur: medžio gabalai, metalo skeveldros, sulaužytos muškietos, šovinių padarytos skylės ir... siaubingos tamsios patakos aplink šturvalą!

Taip per vieną akimirką dingo viltis.

Jai nebėra ko laukti, nebėra ko ieškoti! Puikusis Jasono brigas dabar tapo vaiduoklišku laivu. Kažkas tikriausiai atėmė jį iš maištininkų, bet tas kažkas buvo ne Jasonas, negalėjo jis būti, nes iš kur tie pėdsakai, iš kur tos žymės? Galbūt berberų piratas... arba osmanų raisas atviroje jūroje sutiko nepritynusių Leitono banditų prastai valdomą "Burtininkę", ir ji tapo lengvu grobiu...

Prislėgta Marijana iš likusių niūrių pėdsakų lengvai suprato, kokia tragedija ištiko laivą. Čia viskas dvelkė pralaimėtu mūšiu, nelaimėmis ir mirtimi, viskas, net tie abejingi kareiviai, saugantys

plaukiantį vaiduoklį, nes šiaip ar taip, jis buvo kažkokio notablio nuosavybė.

O tų, kuriuos ji mylėjo ir paliko čia, kur neliko net jų balsų aido, ji niekada nebepamatys. Dabar aišku, kad jų nebėra gyvų.

Nuo šio smūgio netekusi jėgų, Marijana užmiršo viską aplinkui, bejėgiškai susmuko ant denio ir, priglaudusi galvą prie užkaltų durų, pro kurias Jasonas niekada nebeis, ėmė tyliai verkti. Čia ją ir rado Teodoras susigūžusią, prisispaudusią prie medžio, tarsi mėgintų prasiskverbti pro jį.

Jis norėjo pakelti ją, tačiau, nors ir buvo stiprus, negalėjo: prie jos kūno svorio prisidėjo didžiulė kančių ir nevilties našta, kurios net vyras nepakėlė. Nusivylimas ir skausmas ją slėgė kaip uola, ir jis pajuto, jog ji nenori nieko daryti, kad išsilaisvintų iš jos. Aplinkinis pasaulis jos visai nebedomino.

Atsiklaupęs priešais Marijaną, Teodoras surado jos ranką, tokią šaltą, tarsi bekraują, tačiau ši ranka atstūmė jį.

Palik mane! sušnabždėjo Marijana. Nešdinkis!

Ne. Aš nepaliksiu tavęs. Tu mano sesuo, nes kenti! Eikš su manimi.

Tačiau ji negirdėjo jo. Jis suprato, kad ji vengia jo, apimta nevilties. Jis atsargiai pakėlė galvą ir apsidairė.

Apačioje janyčarų nesimatė ir nesigirdėjo. Sėdėdami ant takelažo ryšulių, tarp kojų pasidėję šautuvus, jie ramiai rūkė ilgas pypkes ir žvalgėsi į žvaigždes. Vėjas nuo Juodosios jūros atnešė aštrų tabako aromatą, sumišusį su vandens augalų kvapu. Matyt, sargybiniams nė nedingtelėjo mintis, kad laive dar kas nors, be jų, yra...

Truputį nusiraminęs, Teodoras vėl pasilenkė prie Marijanos.

Maldauju tave, pasistenk! Tu negali likti čia... Tai būtų beprotybė! Reikia gyventi... Toliau kovoti!..

Marijana tylėdama lėtai papurtė galvą.

Aš grąžinsiu tave į gyvenimą prieš tavo valią, iškošė jis pro dantis, tik atleisk man už tai, ką darau.

Jo didžiulis delnas pakilo. Jis gerai išmanė kumštynių taisykles, kaip tiksliu smūgiu padaryti, kad žmogus netektų sąmonės. Įvertinęs savo jėgą, jis trenkė. Jaunoji moteris nesipriešino, jos

įsitempęs kūnas atsipalaidavo. Tada jis užsimetė ją ant peties ir susilenkęs grįžo prie virvinių kopėčių.

Nešdamas ją jis jautėsi toks laimingas, kad našta atrodė kaip pūkelis.

Teodoras nuleido į vandenį irklus ir ėmė plaukti iš uosto.

Valtis praplaukė pro Galatos kyšulį, kurį supo senos rūmų sienos. Balti Kilidžio Ali mečetės minaretai tiesėsi į žvaigždėtą dangų, o valtis ėmė šokinėti ant bangų, stipresnių negu Bosfore.

Imperatoriaus pasiuntinei kelionė baigėsi, ir pagaliau atėjo metas įžengti į didžiojo valdovo ir šviesiaplaukės sultonienės žemę.

Sukilėlis Teodoras ryžtingai pasuko valtį į ramų nedidelio užutėkio vandenį ir stipriai trūktelėjęs ištempė ją ant smėlio...

Baisaus beldimo iš lovos prikeltas grafas de Latūras-Mobūras, Prancūzijos pasiuntinys Aukštojoje Portoje, apstulbęs žiūrėjo į kažkokią baidyklę, primenančią milžiną, kuris, pargriovęs durininką, įsiveržė į pasiuntinybę.

Paskui jis, nieko nesusigaudydamas, įsmeigė savo trumpareges akis į sąmonės netekusią jauną moterį, kurią atėjūnas rūpestingai kaip motina paguldė į krėslą.

Jūs sakote, ši būtybė kunigaikštienė Sant'Ana?

Tikrai ji, ekscelencija! Ką tik pabėgusi iš anglų fregatos “Jasonas”, kuri paėmė ją ir mane jūroje, bet ją sulaikė kaip belaisvę. Aušdant fregata turi pakelti inkarą, kad grįžtų į Angliją.

Gana keista istorija! O kas gi pareikalavo suimti kunigaikštienę?

Jūsų kolega anglas, rytą atvykęs į laivą ir atpažinęs ją.

Pasiuntinys šyptelėjo.

Lordas Keningas ryžtingas žmogus! O jūs, mano drauge, kas jūs?

- Esu jos šviesybės tarnas, ekscelencija. Mano vardas Teodoras.

Velniai griebtų! Vadinasi, ji keliavo su savo palyda, ir tikrai puikia palyda, jei net jūs kalbate turkiškai! Bet ar ilgai ji bus be sąmonės? Juk ji be sąmonės, ar ne, ir nieko daugiau? Ar ji tapo nelaimingo atsitikimo auka?

Ji tiesiog sutrenkta, ekscelencija, atsakė vis taip pat ramiai Teodoras. Labai apgailestauju, bet buvau priverstas apsvaiginti ją, kad išgelbėčiau nuo nevilties.

Osmanų šalyje pasiuntinys įprato niekuo nebesistebėti. O moters psichologiją kartais sunkiau suprasti negu pačią neįtikimiausią situaciją.

Ak taip, tepasakė jis. Štai ten vanduo ir konjakas. Pamėginkite atgaivinti savo šeimininkę, o aš einu druskos.

Po keleto minučių Latūras-Mobūras grįžo kartu su dar vienu asmeniu, kuris jau prie slenksčio džiugiai sušuko:

Dieve mano! Jūs vis dėlto radote ją?

Taigi čia tikrai ji? Keningas neapsiriko?

Neabejokite, brangusis grafe! Viešpatie! Aš jau pavargau melstis!..

Ir Arkadijus de Žolivalis blizgančiomis nuo ašarų ir iš džiaugsmo akimis nuskubėjo prie Marijanos, vis dar neatgavusios sąmonės, o pasiuntinys lėtai priėjo ir pridėjo prie jaunosios moters šnervių amoniako.

Marijanos kūnu perbėgo virpulys, ji sudejavo ir, instinktyviai nustūmusi ranka aštraus kvapo šaltinį, atmerkė akis.

Jos žvilgsnis, iš pradžių buvęs blausus, tuoj pat įsmigo į brangų Žolivalio veidą, o šis nesigėdydamas su palengvėjimu verkė.

Jūs, mano drauge?.. Bet iš kur?.. Kur mes esame?

Teodoras, kaip ir dera kilmingų namų tarnui, pasitraukė tris žingsnius ir oriai paaiškino:

Prancūzijos pasiuntinybėje, ponia kunigaikštiene, kur turėjau garbės atnešti ponią kunigaikštienę po ją ištikusios nelaimės!

Nelaimės?..

Marijana įsitempusi stengėsi prisiminti. Tas puošnus ir jaukus salonas, taip pat nuo ašarų šlapias jos seno bičiulio veidas, ją taip gerai veikė, bet kokia ta nelaimė, kuri... Ir staiga rūkas išsisklaidė. Jaunoji moteris vėl išvydo sudarkytą laivą, duris su raudonomis žymėmis, kraujo pėdsakus, purvinas janyčarų figūras neryškioje žibinto šviesoje. Ji puolė Žolivaliui ant krūtinės, įsikibo į jo surduto atvartus.

Jasonas!.. Kur jis? Kas jam nutiko? Aš mačiau kraują brigo denyje... Žolivali, dėl Dievo meilės, sakykite, ar jis gyvas..

Jis švelniai paėmė mėšlungiškai suspaustas šaltas rankas ir truputį nusisukęs ėmė jas šildyti. Jis negalėjo pakelti maldaujamo jos žvilgsnio.

Atvirai sakant, aš nieko apie jį nežinau! pasakė jis kimiu balsu.

Jūs... nieko nežinote?

Ne. Tačiau ne mažiau atvirai pasakysiu: aš tikiu, esu įsitikinęs, kad jis gyvas!.. Leitonas negalėjo jo nužudyti.

Tuomet kaip... kodėl?

Marijana tiek daug norėjo paklausti, kad negalėjo iš karto visko ištarti.

Tada įsikišo pasiuntinys.

Ponia, pagarbiai tarė jis, šiuo metu jūsų būsena tokia, kad jūs nieko negalite išklausyti! Jūs pakėlėte sukrėtimą, esate išsekusi, nusikamavusi, be abejo, alkana... Leiskite man bent palydėti jus į jūsų kambarį ir duoti pavalgyti. Paskui galbūt...

Tačiau Marijana, atstūmusi Žolivalį, jau atsistojo. Visai neseniai ištuštėjusiame denyje jai atrodė, kad visame pasaulyje neturi ką mylėti ar ieškoti, ir ji pajuto, kad gyvybė ją palieka kaip vynas kiaurą statinę. O dabar ji žinojo, kad apsiriko: Arkadijus čia, greta jos sveikutėlis, ir jis pasakė, kad Jasonas tikriausiai taip pat gyvas...

Ji akimirksniu vėl tapo gyvybinga ir kovinga. Keistas atgimimas! Tikras stebuklas!..

Pone pasiuntiny, labai ramiai pasakė ji, esu labai dėkinga jums už priėmimą ir už jūsų svetingumą, kuriuo nedvejodama pasinaudosiu. Tačiau maldauju jus: prieš einant ilsėtis, leiskite išklausyti, ką man papasakos mano senas draugas. Man tai gyvybės reikalas, patikėkite, žinau, kad neužmigsiu, kol nesužinosiu visko, kas nutiko.

Latūras-Mobūras nusilenkė.

Mano namai ir aš jūsų paslaugoms, kunigaikštiene. Aš tik duosiu nurodymą nedelsiant paruošti vakarienę, kurios, be abejo, reikia jums... ir mums taip pat! O jūsų gelbėtojas...

Jo skvarbus žvilgsnis nukrypo nuo sustingusios vis tokio pat ramaus Teodoro figūros į Marijanos veidą, o ji, susigėdusi, kad galvojo tik apie save, paprašė jį pasirūpinti jos "tarnu" ir "padoriai" elgtis su juo. Pasiuntinys nusišypsojo.

Tikiuosi pelnyti jūsų pasitikėjimą, ponia... šis žmogus yra kur kas mažiau jūsų tarnas negu aš! Prancūzijos pasiuntinybė patikimas prieglobstis... pone Lagai! Jūs čia laukiamas svečias ir pavakarieniausite su mumis!

Jūs jį pažįstate? apstulbo Marijana.

Žinoma! Imperatorius, kuris žavisi graikų narsumu, visada man patardavo kuo daugiau sužinoti apie juos. Mažai kas Fanaro namuose toks populiarus kaip sukilėlis iš Morė kalnų. Ir mažai kas gali atitikti jo išvaizdą: ūgis... Sveiki atvykę, bičiuli!

Nieko neatsakęs, Teodoras pagarbiai nusilenkė.

Palikęs savo svečius, dar neatsipeikėjusius iš nuostabos, grafas de Latūras-Mobūras oriai išėjo iš kambario, o jo orumo nė kiek nemenkino platus indiškas chalatas ir naktinė žalio šilko kepuraitė.

Marijana tučtuojau atsisuko į Žolivalį.

Dabar, Arkadijau, maldaujamai pasakė ji, papasakokite man viską, kas nutiko po to, kai mes išsiskyrėme!

Jūs norite pasakyti, po to, kai tas banditas išmetė jus į jūrą, pirma padaręs mus nepavojingus jam ir užgrobęs laivą? Atvirai sakant, Marijana, aš vos patikėjau savo akimis. Jūs čia, gyva ir sveika, o mes daugybę dienų nė nedrįsome įsivaizduoti, kad jūs liksite gyva. Nejaugi nematote, kaip aš nekantrauju sužinoti...

Ir aš, aš tiesiog mirštu, Arkadijau! Ir mirštu iš baimės, nes gerai pažįstu jus: jei žinotumėte malonių naujienų, iš karto pasakytumėte man jas! Nejaugi viskas taip blogai?

Jis gūžtelėjo pečiais, susinėrė rankas už nugaros ir ėmė vaikštinėti po kambarį.

Aš nežinau! Kai mes išsiskyrėme, viskas vyko nepaprastai keistai! Spręskite pati...

Patogiai įsitaisiusi krėsle, Marijana klausėsi; Žolivalio pasakojimas vis labiau traukė jos dėmesį, ir ji užmiršo viską aplinkui.

Žolivalis iš tiesų pasakojo nepaprastus dalykus...

Vakare po piktadariško poelgio su Marijana, kai "Burtininkė" pakeitė kursą ir pasuko į Afriką pro Kretos krantus, ji susitiko su Ali Tebelino žiauriojo sūnaus Vali pašos piratų šebekomis. Epyro pašos gauja nesunkiai užgrobė laivą, buvusį didybės manija sergančio daktaro ir saujelės banditų rankose. Bent jau taip atrodė triume prikaustytiems belaisviams, nes susirėmimas truko neilgai.

Viena jiems buvo aišku: Jasonas Boforas nebevadovavo savo laivui.

- Kaipgi jūs galite teigti, kad jis dar gyvas? - sušuko Marijana. Žinoma, Leitonas nužudė jį, kad galėtų pats vadovauti brigui!

Nužudė? Ne! Bet apsvaigino, iki kaulų prikimšo narkotikų! Ir manau, kad nereikia toli ieškoti Boforo elgesio paaiškinimo - visiems mums, seniai jį pažįstantiems, jis atrodė tikras beprotis. Pyktis ir pavydas nepaaiškina visko, ir aš dabar žinau, kad išplaukus iš Korfaus mūsų škiperį valdė Leitonas, kuriuo ne be reikalo nepasitikėjome!.. O'Flaertis galiausiai pasakė, kad daktaras, daug metų prekiavęs Vergų krante, sužinojo kai kurias Benano ir Nigerijos žyniuonių paslaptis. Demaskavęs jus, jis paskatino Jasoną gerti, tačiau tai, ką jis rijo, nebuvo paprastas romas arba viskis!

Ką gi jam padarė Leitonas?

Jis pabėgo su juo valtimi trumpo susirėmimo metu.Naktis buvo tamsi, o aplinkui - baisus chaosas. Už patrankos pasislėpęs junga matė, kaip jie nuplaukė. Jis pažino savo kapitoną, kuris, pasak jo, judėjo kaip automatas, o prie irklų atsisėdo Leitonas. Be to, jis pasičiupo ir jūsų brangenybes, matyt, kaip kelionpinigius, nes nors ir labai atidžiai ieškojome, tarp jūsų daiktų jų neradome.

Jasonas palieka savo laivą pavojaus valandą! Vengia susirėmimo! nepatikliai tarė Marijana. Ramiai nuplaukia, o tuo metu jo žmonės žūva! Arkadijau, tai neįtikėtina!

Iš tikrųjų, bet juk jums sakiau, kad jis nebebuvo savimi. Mano brangusis vaike, kai sužinosite visas neįtikimas mūsų odisėjos detales, jūs nebesistebėsite. Nes mes buvome įsitikinę, - mes, buvusieji triume, kad pašos demonų rankose mūsų laukia neišvengiama mirtis... arba geriausiu atveju vergija. Tačiau

nei viena, nei kita nepasitvirtino. Priešingai, Achmetas Reisas, jei galima taip pasakyti, “admirolo” šebekos kapitonas, mums buvo labai mandagus.

Argi tai nėra suprantama? Jūs ir Grakchas prancūzai ir Janinos paša neišdrįso nutraukti santykių su Napoleonou. Jo sūnus turi vykdyti tokią pat politiką.

Arkadijus kandžiai nusišypsojo.

Jei mūsų išgelbėjimas būtų priklausęs nuo tautybės, manęs dabar čia nebūtų ir aš jums nepasakočiau šio romano, nes kai į triumą įsiveržė galvažudžių gauja su žvilgančiais jataganais rankose, mes supratome, kad mūsų dainelė sudainuota. Tačiau ir štai tada prasidėjo stebuklai tereikėjo Kalebui pasakyti keletą žodžių tų velnių apsėstųjų kalba, ir jie bemat sustojo. Jie net labai mandagiai pasveikino jį.

Apstulbusi Marijana taip žiūrėjo į jį, tarsi jis būtų kliedėjęs.

Kalebas?

Manau, jūs neužmiršote to bronzinio dievaičio, kurį taip puikiai gynėte, kai Leitonas norėjo rimbu užplakti jį? Taigi, turiu jums prisipažinti, kad tai jis mus išgelbėjo! ramiai padarė išvadą Žolivalis ir paėmė liokajaus pasiūlytą šampano taurę.

Jis jus išgelbėjo? Vergas, pabėgęs nuo turkų? Arkadijau, tai absoliučiai neįtikima!

Iš pirmo žvilgsnio, taip. Bet neslėpsiu nuo jūsų, kad tas keistas bėglys mane privertė pasukti galvą. Juk pasak Boforo, kuris, tarp mūsų kalbant, man pasirodė esąs naivesnis negu buvo galima manyti, tas Kalebas, pabėgęs iš turkų vergijos, atsidūrė Čjodžijos krantinėje, kitaip sakant, labai toli nuo osmanų teritorijos. Taigi, kad tikrai išvengtų minėtos vergijos, jis įsėda į laivą, priklausantį nacijai, kuri tikrai verčiasi vergų prekyba, paskui nė nemirktelėjęs sutinka tuo laivu plaukti į... Konstantinopolį! Ir netrukus sužinome, kad jis turi tam tikros įtakos tarp turkų arba jų sąjungininkų! Yra apie ką pamąstyti!..

Jūs teisus: tai keista! Ir kokią išvadą padarėte, mano drauge?

Kad tas žmogus tam tikru būdu tarnauja Osmanų imperijai. Neužmirškite, kad negrai arba jų artimi kaimynai dažnai eidavo svarbias pareigas valdant sultonams. Ypač haremuose!

Marijana gūžtelėjo pečiais. Jos atmintis tuoj pat atgaivino atletišką etiopo figūrą, jo sodrų žemą balsą.

Toks stuomeningas vyras ir eunuchas? Na ką jūs!..

Aš to neteigiu, tai tik spėlionė. Kad ir kaip ten būtų, jis mus išplėšė iš Vali pašos nagų. Trumpam sustojome netoli Milo, bet mes nepalikome brigo, ten mums leido užimti savo kajutes. Paskui viena šebeka palydėjo mus iki Bosforo, Achmetas Reisas brigo ekipažą perkėlė į savo laivą.

Ir kas jiems nutiko?

Maištininkus galima laikyti velionimis, nes tai, ką jiems numatė paša, privers juos svajoti apie virvę! Kiti, matyt, bus parduoti į vergiją. Tik O'Flaertis susilaukė tokios pat malonės kaip ir mes.

O... Kalebas?

Žolivalis mostelėjo ranka.

Po to, kai sustojome Adame, Kalebas dingo, ir kadangi mums niekas nieko nepranešė, nežinia, kas jam nutiko. Palikdamas mus, jis labai pagarbiai atsisveikino, paskui išgaravo kaip džinas.

Viskas labai keista!

Marijana jau galvojo apie ateitį. Reikia pradėti ieškoti Jasono, surasti jį, išplėšti iš Leitono.

Bet kur ieškoti? Ir kaip? Į ką kreiptis, kad būtų galima pamėginti rasti pėdsakus dviejų žmonių, gūdžią naktį dingusių maža valtele kažkur tarp Kretos ir Karpato?

Latūras-Mobūras labai norėjo miego, bet šiaip taip užgniaužęs žiovulį atsakė:

Išskyrus jūsų brangenybes, kunigaikštiene, jūs čia rasite viską, kas jums priklauso - ir rūbus, ir imperatoriaus bei generolo Sebastjanio įgaliojamuosius raštus. Ar galiu jau rytoj kreiptis į seralį ir prašyti artimiausiu metu suteikti jums audienciją pas sultonienę Nachšidilę? Kilniaširdiškai atleiskite dėl tokio skubėjimo, nes jūs, be abejo, norite pailsėti, tačiau laikas, kaip žinome, nelaukia ir praeis nemažai dienų, kol gausite leidimą.

Taigi gyvenimas eina toliau ir reikia vykdyti imperatoriaus pavestą nepaprastą misiją.

Jaunoji moteris priešais šviesą apžiūrinėjo taurę, tarsi auksiniame jos skaidrume ieškodama ateities paslapties. Ji pažvelgė į diplomatą vilties kupinomis akimis.

Veikite, pone pasiuntiny, ir kuo greičiau, tuo geriau! Žinokite, kad jūsų skubėjimas niekada neprilygs manajam. Tačiau... ar mane priims?

Tikiuosi, kad taip, nusišypsojo Latūras-Mobūras. Sultonienė jau yra girdėjusi mano paskelbtus gandus apie prancūzų keliautoją, jos pusseserę, kuri, įveikdama didžiausius pavojus, kad pas ją patektų, staiga dingo. Net jei nebūtų jokių kitokių jausmų, vien iš smalsumo audiencija jums garantuota! Ir tik nuo jūsų priklauso, kaip ja pasinaudosite.

Marijana vėl pažiūrėjo į šampaną. Dabar tarp mažyčių šokinėjančių burbuliukų neryškiai pasivaideno veidas, be aiškių bruožų, apgaubtas šviesių plaukų, tokių lengvų ir spindinčių, kaip auksinis vynas, dar nepažįstamas veidas tos, kuri kitados salose atsiliepdavo į švelnų Emės vardą ir kuri dabar, nematoma ir visagalė, valdė karingą Bajazedų ir Suleimanų imperiją: Nachšidilė...

Sultonienė prancūzė, sultonienė blondinė, ta, kuri vienintelė turėjo galios grąžinti jai mylimąjį...

Nusišypsojusi šiam veidui, visiškai juo pasitikėdama, Marijana užsimerkė...

Keturioliktas skyrius

Naktinė audiencija

Paauksuota galera, irkluojama dvidešimt keturių yrėjų, skriste skriejo ramiais Aukso Rago vandenimis. Priešais jos forštevenį kitos valtys išsilakstė į šalis, kaip išgąsdinti viščiukai, duodamos kelią imperatoriaus nuosavybei.

Sėdėdama laivagalyje po raudonu šilkiniu baldakimu, kunigaikštienė Sant'Ana žiūrėjo į artėjančias tamsias seralio sienas. Virš Konstantinopolio lėtai leidosi naktis. Netrukus ji apgaubs

miestą tokiu pat šešėliu, kuriame jau išnyko siauros, namų suspaustos Stambulo gatvės.

Artėjant prie tikslo, valčių pasitaikydavo vis rečiau, nes po patrankos šūvio, skelbusio saulėlydį, kirsti Aukso Ragą buvo draudžiama. Žinoma, karaliaus laivams tas draudimas negaliojo.

Marijana dėl viso pikto buvo apsirengusi šviesiai žalio atlaso iškilmių suknelę, nežinodama, kokiomis aplinkybėmis bus priimta, todėl leipo iš karščio. Pirmosios rugsėjo dienos tebebuvo drėgnos ir tvankios kaip vasarą. Jau kokią savaitę miestas tarsi pavirto į garinę pirtį; gelsvas rūkas aptraukė pastatus, ir buvo neįmanoma ištverti su bent kiek uždaresniais drabužiais, o ką jau kalbėti apie tokią suknelę, pasiūtą iš garsiojo Liono audinio, ir ilgas zamšos pirštines, kurios buvo užtrauktos virš alkūnių, beveik iki trumpų pūstų rankovių.

Vis dėlto netrukus, gal jau po kelių minučių, jauna moteris pagaliau pateks pas valdovę, pas kurią slaptu Napoleono įsakymu per tokias kančias leidosi į patį Europos kraštą. Kaip ji įvykdys svarbią misiją, kuri su kiekvienu irklų smūgiu vis labiau slėgė jos pečius? Pasiekti, kad daugelį metų vykstantis karas tarp Aukštosios Portos ir Rusijos dėl Padunojės kunigaikštystės nukariavimo tęstųsi pakankamai ilgai ir kad Balkanų šiaurėje liktų didelė Rusijos armijos dalis, o tuo metu Prancūzijos imperatorius galėtų peržengti caro imperijos sieną ir patraukti į Maskvą... Dabar tai jai atrodė neįmanoma, tiesiog neįsivaizduojama. Atvykusi į Konstantinopolį ji sužinojo, kad Dunojaus fronte turkų armijos padėtis labai sunki. Būsimasis susitikimas nors ir dangstomas raminamu giminiško vizito šydu, atrodė jai nepaprastai delikatus...

Kaip elgsis sultonienė, sužinojusi, kad jos tolima giminaitė, keliaujanti po pasaulį “savo malonumui” ir taip trokštanti susitikti su ja, iš tiesų vežasi su savimi įgaliojamuosius raštus ir rengiasi kalbėti tik apie politiką? Tačiau negi ji nieko nežino? Pernelyg daug žmonių žinojo apie šią kelionę, nors ji turėjo būti laikoma paslaptyje! Pirmiausia apie ją sužinojo anglai, velniasžin kaip suuostę, kad Napoleonas išsiuntė “slaptąją pasiuntinę”. Ačiū Dievui, atrodo, niekas tiksliai nežinojo, koks yra jos misijos tikslas...

Jau penkiolika dienų Marijana laukė audiencijos, kurios jai, atrodo, nelabai skubėjo paskirti. Prieš penkiolika dienų bėglę iš anglų fregatos, kuria ją ketino nuvežti į vaikystės šalį kaip karo įkaitę, atnešė į Prancūzijos ambasadą žinomas graikų sukilėlis, užsimetęs ją ant peties, nes ji buvo be sąmonės. Išplėšęs ją iš anglų nagų ir išgelbėjęs nuo nevilties priepuolio sukilėlis tapo jos draugu.

Tas dvi savaites ji praleido uždaryta Prancūzijos ambasados rūmuose ir blaškėsi po kambarius, kaip žvėris narve, nors jos geriausias draugas Žolivalis ir prašė ją turėti kantrybės. Ambasadorius grafas de Latūras-Mobūras įspėjo ją neperžengti ribų šios miniatiūrinės Prancūzijos teritorijos, kur ji buvo saugi, nes po nelemtųjų Napoleono skyrybų osmanai ėmė žiūrėti į jo tėvynainę daug blogiau negu prieš tai.

Sultonas Machmudas II ir jo motina kreolė imperatorienės Žozefinos pusseserė, kurią kadaise pagrobė berberų piratai ir kuri šiuo metu turėjo sultonienės validės titulą - dabar simpatizavo Anglijai, kurios žavingas atstovas Stratfordas Keningas savo šalies labui buvo pasiryžęs viskam.

Kol sultonienė motina jūsų nepriims, tikino ją Latūras-Mobūras, geriau vengti nereikalingos rizikos. Keningas padarys viską, kad sutrukdytų šį susitikimą, keliantį jam didelį nerimą. Priemonės, kurių jis ėmėsi prieš jus, aiškiai rodo, kaip jis jūsų bijo. Argi jūs ne jos didenybės pusseserė?

Pusseserė... bet, kaip sakoma, devintas vanduo nuo kisieliaus.

Vis tiek pusseserė, nes mes tikimės, kad jūs būsite priimta kaip pusseserė. Patikėkite manimi, gerbiamoji ponia, jums reikia ramiai laukti čia, kol bus paskirta audiencija. Šis namas aš tikrai žinau yra stebimas, bet Keningas nedrįs nieko imtis, kol jūs būsite ambasados teritorijoje, bet jeigu jūs išeisite iš jos, jis gali jus pagrobti.

Marijana iki soties prisiklausė protingų patarimų, jiems karštai pritarė ir Žolivalis. Jis buvo labai patenkintas, kad gali atsikratyti rizikos vėl prarasti savo "įdukrą". Sunkiai tvardydama nekantrumą ir tikėdamasi sulaukti taip trokštamo kvietimo, ji valandų valandas vaikštinėjo tai po ambasados sodą, tai po kambarius. Aplink pastatą, perstatytą XVI amžiaus pranciškonų vienuolyną ir vieną

seniausių Peros būstų, didžiulė tuščia teritorija vėliau buvo paversta sodu. Senosios mokyklos diplomatas ir rūsčiosios Bretanės sūnus Latūras-Mobūras laikėsi nuomonės, kad žmonai ir vaikams nedera būti kitatikių šalyje, todėl neatsivežė šeimos; vis dėlto ambasadorius suteikė sodui ir senajam pastatui grynai prancūziško grakštumo, kuris darė įspūdį Marijanai ir švelnino priverstinį įkalinimą.

Be Arkadijaus de Žolivalio, Marijana sutiko čia ir savo vežėją, Grakchą Hanibalą Pjošą. Vėl pamatęs gyvą ir sveiką savo šeimininkę, kuri, kaip jis manė, jau seniai guli Viduržemio jūros dugne, vaikinas apsipylė ašaromis ir puolė ant kelių, o paskui šis bedieviškos revoliucijos sūnus, susidėjęs rankas, ėmė taip karštai melstis, kad jam būtų pavydėjęs kiekvienas šuanas. Paskui jis kartu su ambasados virėju ir keliais rakijos buteliais taip šauniai atšventė šį įvykį, kad vos neatidavė Dievui sielos.

Užtat Marijana daugiau nepamatė savo kambarinės. Agata Pinsar dingo, beje, ne taip jau toli ir be jokių tragedijų. Priešingai negu buvo galima būgštauti, vargšė mergina narsiai priešinosi Leitonui ir jo maištininkams, kurie su ja taip barbariškai ir šlykščiai elgėsi “Burtininkės” laive. Bet yra Dievas danguje, ir jos žavesys pavergė Reisą, jis užgrobė brigą ir išvadavo belaisvius. Kadangi ir Agatai stiprų įspūdį padarė puikūs jauno turkų kapitono ūsai, didinga laikysena ir šilkiniai drabužiai, tai kelionė į Konstantinopolį abiem pavirto ilgu meilės duetu, kuris baigėsi tuo, kad Achmetas pasiūlė savo draugei tapti jo žmona. Įsitikinusi, kad niekada daugiau nepamatys Marijanos šiame šlykščiame pasaulyje, ir susigundžiusi išlepintų turkų moterų gyvenimu, Agata kurį laiką nesutiko tik dėl akių ir norėdama pasibranginti. Bet likus kelioms dienoms iki jos šeimininkės pasirodymo, ji entuziastingai priėmė islamą, išbučiavo Achmetą ir laikydamasi reikalaujamo ritualo įžengė į gražų vyro namą Ejuboje šalia didelės mečetės, kurią Machmudas II buvo neseniai rekonstravęs, norėdamas apsaugoti Pranašo kojų atspaudus.

Marijana su malonumu būtų aplankiusi savo buvusią subretę, kad pamatytų ją naujame vaidmenyje ir nuramintų dėl savo likimo, tačiau tai irgi buvo uždrausta. Reikėjo laukti, be galo

ilgai laukti, ir laukimas ilgainiui virto kančia. Vis dėlto išbandymas baigėsi.

Imperatoriaus įsakymą atvežė į ambasadą iškart po pietų. Ambasadorius ir jo svečiai ėjo į saloną, kai įvedė du rūmų pasiuntinius: janyčarų agą ir juodaodį eunuchą iš haremo apsaugos. Abu buvo puikiai apsirengę. Nepaisant karščio, karininkas dėvėjo juodo sabalo kailiu pamuštą dolmaną, buvo su smailianosiais auliniais batais, susijuosęs plačiu diržu su sidabriniais antsiuvais ir užsimovęs nepaprastą tiurbaną aukštą feską, apsuktą sidabro spalvos gazu. Eunuchas buvo apsivilkęs ilgą, lapės kailiu puoštą baltą apsiaustą ir užsidėjęs baltą kaip sniegas tiurbaną su paauksuotais papuošimais.

Abu ceremoningai nusilenkė ir įteikė laišką su raudonu antspaudu. Prancūzų kunigaikštienės prašyta audiencija paskirta ir prasidės po valandos. Pakviestoji turi laiko pasiruošti ir eiti kartu su sultonienės pasiuntiniais.

Tiesą sakant, tuo metu, kai Marijana nuskubėjo į savo kambarį persirengti, Latūras-Mobūras pagalvojo: tai, kad į seralį eis vienas žmogus, be to, asmeniškas imperatoriaus draugas, galėjo turėti sunkių padarinių. Jis būgštavo, ar už gražių kvietimo frazių neslypi spąstai. Bet, kita vertus, kadangi Marijana turėjo patekti į haremą, negalėjo būti nė kalbos, kad prancūzų ambasadoriui leis lydėti ją. Be to, janyčarų agos akivaizdoje diskusija buvo neįmanoma. Pagaliau kvietime kategoriškai įsakyta: "... kunigaikštienė Sant'Ana turi atvykti į seralį viena". Uždari neštuvai jau laukė prie įėjimo. Iš pradžių jais, paskui galera ir vėl neštuvais kunigaikštienę nugabens į sultonienės paskirtą vietą, o pasibaigus audiencijai ji grįš tokiu pat būdu.

Tikiuosi, jūsų nesulaikys visai nakčiai, tiek tepasakė ambasadorius, kai po kelių minučių ji nusileido apsirengusi ceremonijai. - Mes su ponu Žolivaliu lauksime jūsų prie šachmatų lentos.

Paskui, daug tyliau, jis pridūrė bretoniškai:

Tesaugo ir įkvepia jus Viešpats!

Tuo metu, kai galera lenkė seralio kyšulį, Marijana pati sau prisipažino, kad iš tiesų jai reikia įkvėpimo. Per visas šias

laukimo dienas ji nuolat kartojo mintyse frazes, kurias pasakys, mėgindama įsivaizduoti, kokie klausimai bus jai pateikti ir ką ji atsakys. Bet dabar, kai artėjo paskirta valanda, jai atrodė, kad jos galva visiškai tuščia ir ji neprisiminė nieko, ką taip kruopščiai buvo pasirengusi kalbėti.

Galų gale jai tai nusibodo, ir ji nutarė pasimėgauti grynu jūros oru ir žavingu šio iš tiesų pasakiško miesto reginiu. Saulei nusileidus, iš minaretų sklidę muedzinų balsai tilo, o nakties šešėliai pamažu gaubė auksu švytinčius kupolus ir rūmų stogus; tamsoje ėmė mirgėti maži žiburėliai kiekvienas gyventojas, išeidamas iš namų, nešėsi rankoje alyvuoto popieriaus žibintuvėlius. Šių auksinių žiburėlių vaizdas buvo nepaprastas; Osmanų sostinė atrodė pasakiškai nuostabi ir panėšėjo į milžinišką jonvabalių koloniją.

Dabar jie plaukė Bosforo sąsiauriu, ir viršum blizgančio vandens iškilo grėsmingos didžiulio seralio masyvo sienos. Pasišiaušusios juodais kiparisais, jos slėpė ištisą pasaulį: sodus, kioskus, rūmus, arklides, kalėjimus, kareivines, dirbtuves ir virtuves; ten dirbo apie dvidešimt tūkstančių žmonių. Po kelių minučių galera priplauks prie senosios Bizantijos krantinės, padengtos nusitrynusiu marmuru. Toje krantinėje nuožulnūs laiptai jungė dvejas viduramžių duris storoje tvirtovės sienoje tarp rūmų sodų ir kranto. Tai nebuvo pagrindinis įėjimas. Kunigaikštienė Sant'Ana, nepaisant to, kad ją su valdove siejo kraujo ryšiai, gavusi neoficialią audienciją, pateko į Aukštąją Portą ne įprastiniu ambasadorių ir žymių asmenų keliu. Tai buvo privatus vizitas, ir vėlus metas bei nurodytas atvykimo būdas pabrėžė šio vizito intymumą.

Kol juodasis eunuchas gražbyliavo aiškindamas viso to priežastis, stengdamasis neužgauti prancūzų kunigaikštienės išdidumo, Marijana galvojo, kad jai iš esmės tai visai nesvarbu ir netgi taip bus geriau. Jos visai netraukė diplomatinės misijos oficialumas, nes imperatorius pats reikalavo, kad jos įsikišimas būtų kuo kuklesnis, pagaliau ir ji pati nenorėjo niekuo pažeisti nelaimingojo Latūro-Mobūro interesų, nes turėjo pakankamai laiko susipažinti su jo problemomis.

Galera pasiekė krantinę, į viršų pakilo irklai. Marijaną pakvietė išlipti ir sėstis į savotiškus, sandalu kvepiančius paplokščio kiaušinio formos neštuvus su brokato užuolaidėlėmis.

Neštuvai, pakelti ant šešių juodų vergų pečių, praplaukė pro duris, kurias akylai saugojo iki dantų apsiginklavę janyčarai, ir dingo drėgnoje kvepiančioje sodo tankmėje. Čia augo daugybė rožių ir jazminų. Gausybės gėlių aromatas nustelbė aštrų jūros kvapą, o bangų mūšimą pakeitė fontanų ir rausvais marmuro laiptais krintančių vandens krioklių čiurlenimas.

Marijana atsidavė liūliuojančiam neštuvų sūpavimui ir susidomėjusi dairėsi aplink. Netrukus vienos alėjos gale iškilo lengvas pastatas su perregimu kupolu, švytinčiu nakties tamsoje lyg milžiniškas įvairiaspalvis žibintas. Tai buvo vadinamasis kioskas, vienas iš tų grakščių ir prabangių miniatiūrinių rūmų, kuriais sultonai mėgo puošti savo sodus. Kiekvienas statė pagal savo skonį ir norą. Šis buvo pastatytas aukštesnėje sodo dalyje ir dunksojo tamsiame horizonte, neryžtingai sustingęs virš Bosforo, tarsi bijodamas nuvirsti į savo atspindį. Jį supo nedidelis sodas su aukštais kiparisais ir šviesiai žydrų hiacintų kilimais, vyriausiojo imperijos sodininko Bostandžos Bašos talento dėka hiacintai žydėjo visus metus, nes tai buvo sultonienės mėgstamiausios gėlės.

Ši rausvais žibintais apšviesta ir nuo rūstoko seralio masyvo nutolusi nuošali vieta atrodė kažkokia intymi ir šventiška. Kvepiantys krūmai, tarsi padengti sniegu, glaudėsi prie grakščių kolonų, o už žydrų, žalių, rausvų stiklų kiniškais šešėliais šmėkščiojo eunuchų su aukštais tiurbanais siluetai.

Kai vergai pastatė neštuvus ant žemės, iš už kolonados pasirodė tikras milžinas ir nusilenkė viešniai. Po aukšta sniego baltumo čalma, kurioje tviskėjo raudoni kaip kraujas rubinai, šypsojosi apskritas juodas veidas, taip blizgantis, lyg būtų išteptas vašku. Jo stambią figūrą dengė ilgas, žemiau kelių, sidabru išsiuvinėtas ir sabalo kailiu pamuštas puikus kaptonas, išryškinęs pilvą, daug sakantį apie rūmų virtuvę.

Švelniu balsu ir nepriekaištinga prancūzų kalba impozantiškas personažas prisistatė kaip Kizlaras aga, juodųjų eunuchų vyresnysis, ir pasakė esąs viešnios paslaugoms. Paskui, vėl nusilenkęs, jis

pranešė, kad jam didelė laimė palydėti "... atvykusią iš frankų žemės kilmingą damą pas jos didenybę sultonienę, didžiai gerbiamą visagalio padišacho motiną..."

Aš einu paskui jus, tepasakė Marijana.

Lengvu kojos mostu ji atmetė atgal ilgą žalio atlaso suknelės šleifą, kuris sužaižaravo perlų karoliukais, tarsi raibuliuojantis upelis. Ji instinktyviai atlošė galvą, staiga pajutusi, kad šią minutę atstovauja didžiajai pasaulio imperijai, paskui, truputį nervingai suspaudusi rankoje trapias, prie suknelės atspalvio priderintas vėduoklės plokšteles, žengė ant didžiulio mėlyno šilko kilimo, kuris leidosi iki žemės.

Staiga ji sustojo ir užgniaužė kvapą, kad geriau girdėtų. Ją pasiekė gitaros garsai, nedrąsūs ir melancholiški, gitara grojo melodiją:

Daugiau mes neisime į mišką,
Nepinsime vainikų.
Teeina sau Linok gražioji,
Namus palikusi...

Ji pajuto, kaip akis užplūdo ašaros, o gerklę suspaudė gailestis. Šiuose rytietiškuose rūmuose naivi dainelė, kurią Prancūzijoje dainuodavo vaikai, šokdami ratu, skambėjo liūdnai, tarsi skundas arba apgailestavimas. Kas gi iš tiesų yra moteris, kuri gyvena čia, saugoma daugybės tarnų? Ką ji sutiks už šių permatomų sienų? Storulę, apsivalgančią saldumynais, stenančią ir aimanuojančią? Mažą senutę, išdžiūvusią dėl įkalinimo? (Sultonienė buvo beveik tokio pat amžiaus, kaip jos pusseserė Žozefina, tad jai turėjo būti apie penkiasdešimt metų: kanoniškas amžius devyniolikmetei Marijanai). O gal išvys suvaikėjusią jautruolę, kaprizingą ir paviršutinišką? Niekas negalėjo nupiešti bent apytikslio šios pasakiško likimo kreolės paveikslo, nes niekas iš tų, su kuriais jaunoji moteris kalbėjosi apie ją, nėra jos matęs. Po Fanės Sebastjani mirties, nė viena europietė neperžengė seralio slenksčio. Staiga Marijaną apėmė baimė dėl to, ką ji sutiks ir ko vis dėlto taip trošo.

Dainelė tebeskambėjo, liejosi nesudėtinga jos melodija. Kizlaras aga, pastebėjęs, kad viešnia paskui jį neina, irgi sustojo ir atsigręžė.

– Mūsų ponia, – pasakė jis maloniai, – labai mėgsta klausytis savo buvusios tėvynės dainų... bet ji nemėgsta laukti!

Kerai išnyko. Taip sudrausminta, Marijana nedrąsiai nusišypsojo.

– Atleiskite! Tai taip netikėta... ir gražu!

– Gimtosios žemės melodijos visada malonios tam, kuris nuo jos toli. Jums nėra ko atsiprašinėti.

Jie nuėjo toliau. Gitara suskambo garsiau. Į Marijaną padvelkė gėlių aromatas, vos tik ji peržengė kaustytų durų slenkstį; durys blykčiojo daugybe miniatiūrinių veidrodžių. Paskui viską užstojusi didžiulė Kizlaro agos figūra dingo, ir priešais ją atsivėrė nepaprasta žydrynė...

Jai pasirodė, kad ji atsidūrė milžiniško turkio viduje. Aplink ją viskas buvo žydra: didžiuliai kilimai ant grindų, ant sienų sukabinėti ryškūs fajanso papuošalai, vidury kambario trykštantis fontanas, daugybė auksu ir sidabru išsiuvinėtų pagalvių ir moterų rūbai; moterys stovėjo susipietusios ir žiūrėjo į ją.

Tokios pat sodriai žydros ir ryškios buvo sultonienės akys. Ji sėdėjo rytietiška maniera, su gitara ant kelių, tarp pagalvių ant plataus auksinio, į krėslą panašaus baldo, kuris buvo užkeltas ant dviejų laiptų ir atstojo kartu ir sofą, ir sostą, ir balkoną, nes jį supo auksinė baliustrada. Marijana pagalvojo, kad niekada nėra mačiusi tokios gražios moters.

Metai tarsi nepalietė Emės Diubek de Riveros, mažytės kreolės iš Martinikos salos, Nanto karmeličių vienuolyno auklėtinės; ją, grįžtančią į gimtinę, Gaskonės įlankoje pagrobė Babos Mechmedo ben Osmano, nusenusio Alžyro valdovo, piratai. Ji buvo nepriekaištingai grakšti ir žavi.

Apsirengusi ilga mėlyna suknele, kuri visa buvo išsiuvinėta perlais ir ant krūtinės prasegta, sultonienė panėšėjo į nuostabią kriauklę. Dėl uždaro haremo gyvenimo jos oda buvo perlamutriškai skaidri, ilgi, perlais papuošti sidabro spalvos plaukai gaubė jauną veidą, kuriame šypsantis atsirasdavo duobutės. Jos galvą dengė daili maža kepuraitė. Šį miniatiūrinį galvos apdangalą, kurį ji nešiojo laisvai, truputį pakreipusi į šoną, puošė didelis rausvas, širdies formos deimantas, spindintis visomis ryto aušros varsomis.

Įėjus Marijanai įsiviešpatavo tyla. Moterys liovėsi čiauškėti, o jų ponios ranka greitai nusileido ant gitaros stygų, priversdama jas nutilti.

Netikėtai pasijutusi stebima tuzino porų akių ir dėl to susijaudinusi labiau negu galėjo įsivaizduoti, Marijana, vos peržengusi slenkstį, padarė gilų reveransą, išsitiesė, žengė tris žingsnius, kaip buvo reikalaujama pagal protokolą, dar kartą nusilenkė ir sosto papėdėje apmirė palenkusi galvą trečią kartą, o tuo metu Kizlaras aga ritmingu balsu turkiškai vardijo jos vardus ir titulus. Jis darė tai pernelyg lėtai ir nesuspėjo pabaigti: Nachšidilė nusijuokė.

Tai įspūdinga, tarė ji, bet aš jau žinau, kad jūs esate labai garsi dama, mano brangioji. Tačiau, jeigu jūs leisite, jūs man esate mano pusseserė, ir kaip pusseserę aš turiu malonumą jus matyti. Tad sėskitės šalia manęs.

Padėjusi gitarą, ji pasislinko tarp pagalvių ir ištiesė viešniai briliantais švytinčią mažytę ranką, norėdama pritraukti ją prie savęs.

Gerbiamoji ponia, pradėjo Marijana, nustebinta tokio nuoširdaus priėmimo, jūsų didenybė per daug gera, ir aš nedrįsiu...

Vėl suskambo juokas.

Jūs nedrįsite paklausyti manęs? Sakau, eikite čia, kad aš galėčiau geriau jus apžiūrėti. Mano akys, deja, jau ne tos, ir kadangi aš nenoriu nešioti tos šlykštynės, kuri vadinama akiniais, jums reikia atsisėsti arčiau, kad aš galėčiau matyti kiekvieną jūsų veido bruoželį... Taip... dabar jau geriau, pridūrė ji, kai Marijana išdrįso nedrąsiai atsisėsti šalia auksinės baliustrados. Aš gerai matau jūsų veidą. Kai jūs įėjote su šia suknele, man pasirodė, kad mano brangaus okeano banga prisiminė mane ir atvilnijo pas mane. Dabar aš vėl regiu ją jūsų akyse. Man sakė, kad jūs labai graži, mano brangioji, bet iš tiesų jums reikia rasti kitą žodį!

Ji linksmai ir šiltai šypsojosi, ir Marijana pamažu pasijuto laisviau. Ji irgi nusišypsojo, nors vis dar nedrąsiai.

Tai jūsų didenybės grožis... neprilygstamas! Ir maldauju atleisti man dėl to, kad jaudinuosi: juk taip retai galima sutikti legendinę valdovę ir dar įsitikinti, kaip tikrovė pralenkia vaizduotę.

Na, gerai! Matyt, jums ne paslaptis rytietiški papročiai, bet mes norime pasikalbėti. Pirmiausia mes pasistengsime likti vienos.

Keletas trumpų frazių privertė atsistoti moteris, kurios sėdėjo sosto papėdėje ir akimis rijo žavingąją viešnią. Niekas neištarė nė žodžio. Jos tylėdamos nusilenkė ir skubiai išėjo, apsigaubusios žydrais šydais, bet jų veiduose aiškiai matėsi nusivylimas. Eisenos gale iškilmingai žengė Kizlaras aga, pasiramsčiuodamas savo sidabrine lazda, panašus į debesų kaimenės piemenį. Tuo pat metu pro kitas duris įėjo juodosios vergės sidabro spalvos rūbais; jos nešė deimantais inkrustuotuose aukso puodeliuose tradicinę kavą ir nemažiau tradicinę rožių uogienę.

Marijana, paėmusi iš nuolankiai palinkusius moters rankų puodelį, negalėjo susilaikyti, ir jos akys išsiplėtė iš nuostabos. Pripratusi prie Anglijos pilių turtų, prie Prancūzijos imperatoriaus rūmų prabangos ir Taleirano subtilumo, ji niekada neįsivaizdavo nieko panašaus: ne tik puodeliai, bet ir visi kiti šio pasakiško servizo indai buvo iš masyvaus aukso, padengto tokia daugybe briliantų, kad po jais vos matėsi metalas. Vien mažas šaukštelis, kuriuo ji maišė kavą, buvo vertas didelio turto.

Abi moterys tylėdamos pakėlė prie lūpų puodukus, ir virš jų blizgančių paviršių susikryžiavo du žvilgsniai: žalias ir mėlynas; abi stengėsi nežymiai įvertinti priešininkę. Marijana jautė, kad šeimininkė tarsi kažko sunerimusi lūkuriuoja. Kavos gėrimo ritualas suteikė abiem reikalingą atokvėpį prieš prasidedant pokalbiui, kurio baigtį buvo sunku numatyti...

Marijana iš mandagumo suvalgė šaukštelį rožių uogienės. Ji nelabai mėgo turkų nacionalinius saldumynus, kurie truputį dvelkė kvepalais. Dėl to ji pajuto lengvą pykinimą ir jai pasirodė, lyg būtų paragavusi kažką iš savo draugės Fortiunė Gamelen kosmetikos. Bet kavą Marijana gėrė su pasimėgavimu. Kava buvo karšta, be abejo, geriausia, kokią ji kada nors buvo gėrusi. Nachšidilė smalsiai žvilgčiojo į ją ir pagaliau nusišypsojo.

Atrodo, jūs mėgstate kavą? paklausė ji.

Man niekas daugiau taip nepatinka... ypač, kai kava tokia skani, kaip ši!

O jūsų nuomonė apie rožių uogienę tokia pati? vylingai paklausė sultonienė. Man atrodo, ji jums nelabai patinka...

Marijana išraudo, lyg sučiuptas blogai besielgiantis vaikas.

Atleiskite, jūsų didenybe, bet tai tiesa: man ji nelabai patinka.

O aš... aš nekenčiu jos! sušuko Nachšidilė juokdamasi. Aš taip ir nepripratau prie jos. Visai kas kita braškių arba rabarbarų uogienė, kuri buvo verdama Nanto vienuolyne!.. Bet paragaukite migdolų chalvos ir sezamo nugos arba pyrago su riešutais. Tai tarsi mūsų nacionalinis pyragas, pridūrė ji, iš eilės rodydama visus skanėstus.

Nors Marijana visai nenorėjo valgyti, bet prisivertė paragauti to, ką jai siūlė karališkoji šeimininkė; po to buvo atnešta nauja kavos porcija.

Pastačiusi brangų puodelį tuščią, ji pastebėjo, kad sultonienė įdėmiai žiūri į ją, ir suprato, jog atėjo sunki akimirka. Reikia deramai pateisinti jai parodytą pasitikėjimą, ir dabar ji trokšo pulti į mūšį. Bet protokolas reikalavo, kad ji lauktų, kol bus paklausta. Ir tai netrukus įvyko...

Paėmusi plonais pirštais gintarinį kaljano kandiklį, sultonienė išleido kelis dūmų kamuolius, paskui lengvu saloninio pokalbio tonu pasakė:

Atrodo, kad jūsų kelionė čionai buvo kur kas sunkesnė ir ne tokia maloni, kaip jūs tikėjotės... Buvo daug kalbama apie žymią prancūzų damą, dėl kurios anglai išsiuntė eskadrą prie Korfaus ir kuri dingo Graikijos salose.

Tonas buvo draugiškas, bet paaštrėjusi Marijanos klausa vis dėlto sugavo jame nerimą keliančią paniekos gaidelę. Dievas žino, kokią reputaciją sukūrė jai anglų paskalos. Vis dėlto ji nutarė veržtis į priekį, bet gana apdairiai.

Jūsų didenybė nepaprastai gerai informuota apie tokius nereikšmingus įvykius...

Naujienos Viduržemio jūroje plinta greitai. Tie įvykiai man neatrodo tokie nereikšmingi. Anglijoje neįprasta siųsti laivų dėl nežymios moters... kokios nors paprastos keliautojos. Bet tai

nekeltų tokios nuostabos, jei paaiškėtų, kad keliautoja, apie kurią kalbama, yra... imperatoriaus Napoleono emisarė?

Staiga vien paminėjus rūstų vardą, švelnus šio žydro salono intymumas dingo lyg vėjo gūsio nupūstas aromatas. Tarytum pats Korsikos Cezaris būtų netikėtai įsiveržęs jam įprasta maniera, trepsėdamas kojomis, akimis svaidydamas žaibus, valdingai rodydamas savo nepaprastos asmenybės jėgą. Marijanai pasirodė, kad jis čia, žiūri į ją, laukia...

Ji lėtai ištraukė iš vidinės sijono kišenės Sebastjanio laišką ir nusilenkusi ištiesė jį Nachšidilei, kuri klausiamai pažvelgė į Marijaną.

Tai imperatoriaus laiškas?

Ne, gerbiamoji ponia. Tai seno jūsų didenybės draugo Oraso Sebastjanio laiškas. Generolas dažnai prisimena praeitį. Anglija padarė didelę klaidą, kad susirūpino mano kelione, nes man nepavesta jokia oficiali misija.

Tačiau, neturėdama žodžių, jūs, matyt, atsivežėte Napoleono mintis, ar ne taip?

Marijana tylėdama palenkė galvą ir, kol sultonienė paskubomis skaitė laišką, pasistengė atšalusia kava užgerti paskutinį pyrago kąsnelį. Tai jai sunkiai pavyko...

Aš matau, kad jūs esate labai vertinama aukštosiose sferose, mano brangioji. Sebastjanis rašo, jog esate artima imperatoriaus draugė ir kartu naudojatės intymiu atstumtosios imperatorienės prieraišumu. Nelaimingoji Žozefina, aš ją visada vadinsiu Roza! Na, gerai, sakykite, ko iš mūsų nori Prancūzijos imperatorius?

Stojo trumpa tyla, ir Marijana mintyse rinko reikalingus žodžius. Ji jautėsi nelabai gerai, todėl stengėsi būti ypač susikaupusi.

Gerbiamoji ponia, pradėjo ji, meldžiu jūsų didenybę įdėmiai išklausyti žodžius, kuriuos aš turėsiu garbę pasakyti, nes jie yra nepaprastai svarbūs ir atskleidžia svarbiausius ir slapčiausius imperatoriaus planus.

Ką gi, paklausysime!

Neskubėdama, ramiai, stengdamasi kalbėti aiškiai, Marijana pranešė savo pašnekovei apie būsimąjį Didžiosios armijos įsiveržimą į Rusiją ir apie Napoleono norą sumušti Aleksandrą,

kurį jis kaltino neįtikėtina veidmainyste. Ji aiškino, kaip bus naudinga nukariautojui, jei Dunojaus kampanija tęsis bent iki kitos vasaros tuo metu buvo numatytas prancūzų įsiveržimas į Rusiją; tai leis laikyti kazokų pulkus ir generolo grafo Kamenskio kariuomenę toli nuo Vyslos ir gretimų Maskvos rajonų. Ji taip pat perdavė, kad tokią neviešą paramą labai vertina Napoleonas; sumušęs rusus, jis netrukdys prijungti prie Aukštosios Portos ne tik visas iki šiol prarastas teritorijas, bet ir kitas...

Visiškai gana to, baigė ji, kad jo didenybės kariuomenė išsilaikytų iki kitų metų liepos arba rugsėjo mėnesio.

Bet tai daugiau negu metai! sušuko sultonienė. Tai per daug nualintai armijai, kurios kiekybinė sudėtis tirpsta kaip pavasarį sniegas. Ir aš nežinau...

Ji užsikirto nustebinta pasikeitusios Marijanos veido išraiškos jos veidas darėsi beveik toks pat žalias kaip ir suknelė.

Jums bloga, kunigaikštiene? paklausė ji. Jūs taip išblyškote...

Marijana nedrįso pajudėti. Ją ėmė baisiai pykinti; jos skrandis buvo perkrautas saldumynais, be abejo, aukščiausios kokybės ir labai skaniais, kurie papildė gausius pietus ambasadoje ir nevalingai priminė, kad jai ketvirtas nėštumo mėnuo. Nelaimingoji pasiuntinė beviltiškai panoro išnykti po sosto pagalvėmis.

Sultonienė, stebėjusi, kaip tylinčios Marijanos veidas neteko spalvos, vėl paklausė:

Jums bloga?.. Prašau, nesistenkite nuslėpti, jeigu jūs blogai jaučiatės.

Marijana pasiuntė jai skęstančiosios žvilgsnį ir drebančią šypseną.

Tai... tai tiesa... jūsų didenybe!.. Aš... man labai negera. O-o-o!..

Staiga pašokusi nuo stalo, Marijana kaip žalias žaibas švystelėjo per saloną, nubloškė apsaugos eunuchus, puolė į išganingą pirmo pasitaikiusio kipariso šešėlį laimei, kiparisas augo prie durų, ir sugrąžino žemei jos vaisius, kurie sukėlė jai tokį sunkų negalavimą. Tai truko kelias akimirkas, kurios jai atrodė lyg amžinybė ir per kurias ji nepajėgė galvoti apie tai, kokią

nuostabą, be abejo, sukėlė staigus jos bėgimas. Kai ji pagaliau išsitiesė ir atsirėmė į medžio kamieną, pasijuto esanti išpilta šalto prakaito, bet jos jau nepykino. Ji sunkiai įkvėpė aromatingo nakties oro ir trykštančių fontanų gaivumo ir pajuto palengvėjimą. Pamažu ji atgavo jėgas.

Tik tada ji suvokė, ką padarė: paliko sultonienę, pabėgo kaip vagilė iš priėmimo diplomatinės diskusijos metu!.. Koks siaubingas skandalas! Yra dėl ko pulti į neviltį vargšui Latūrui-Mobūrui! Smarkiai susirūpinusi savo negalavimo padariniais, ji truputį užtruko po kipariso šakomis, nesiryždama pajudėti iš vietos, įsitikinusi, kad jos jau laukia sargyba, gavusi įsakymą suimti ją...

Ji dar svyravo, kai išgirdo švelnų balsą:

Kur jūs, kunigaikštiene? Tikiuosi, jums geriau?

Marijana giliai atsiduso.

Taip, jūsų didenybe... Aš čia!

Išėjusi pagaliau iš medžio šešėlio, ji pamatė Nachšidilę, stovinčią ant mažųjų rūmų slenksčio. Matyt, ji visus išsiuntė, nes buvo visiškai viena, ir Marijana, suprasdama, kaip juokingai ji atrodo, pajuto jai dėkingumą.

Iš tiesų, koks nuostabus būdas pradėti delikatų pokalbį! Ir kunigaikštienė Sant'Ana, norėdama atsiprašyti, pradėjo nuo reveranso, kuris tuoj pat buvo sustabdytas.

Ne! Prašau jus! Pasistenkite pirma atsigauti. Atsiremkite į mano ranką ir eime... o gal jūs norėtumėte pasivaikščioti po sodą? Dabar oras gaivesnis, ir mes galėtume nueiti iki terasos, kuri kabo virš Bosforo. Man labai patinka ta vieta.

Su malonumu, bet aš nenorėčiau įkyrėti jūsų didenybei ir sugriauti įprastą režimą...

Kam? Man? Mano brangioji, man niekas taip nepatinka, kaip mankštintis, vaikštinėti, jodinėti... Nelaimei, čia visa tai yra problema. Kituose rūmuose daug paprasčiau. Tad eime?

Ranka rankon jos neskubėdamos leidosi į terasą. Nachšidilė buvo tokio ūgio kaip ir Marijana ir tokia pat grakšti. Kad išsaugotum tokį lankstų merginos liemenį, reikia sportuoti, kaip tai mėgsta daryti anglai.

Nachšidilė savo ruožtu nepaprastai domėjosi viešnia ir apsimestinai abejingu tonu eidama paklausė:

Jums dažnai būna taip bloga? Tačiau jūsų išorė verta didžiausio pagyrimo!

Ne, jūsų didenybe... nedažnai. Aš manau, kad dėl mano šiandieninių nemalonumų kalta mūsų ambasados virtuvė. Jų toks sunkus maistas...

Tai, ką aš jums pasiūliau, irgi nebuvo labai lengva! Nuostabu tai, kad jūsų negalavimas man nepaprastai priminė, kaip aš kankinausi, kai laukiau sūnaus: aš gėriau be galo daug kavos, bet nepakenčiau nei chalvos, nei pachlavos, o juo labiau, rožių uogienės, kuri man kėlė siaubą, nes, mano manymu, tik jos pavadinimas skamba poetiškai.

Marijana pajuto, kaip į skruostus plūstelėjo kraujas, ir dėkojo nakčiai, paslėpusiai šį ne laiku atsiradusį raudonį. Bet ji negalėjo sulaikyti drebančios rankos; palydovė pajuto jos drebulį ir iškart suprato, kad palietė skaudamą vietą.

Kai jos atėjo į nedidelę balto marmuro terasą, Nachšidilė parodė pusiau apvalų suolą, ant kurio buvo pridėta daugybė pagalvių; tai reiškė, kad ši vieta dažnai lankoma.

Truputį pasėdėkime, tarė ji, čia mes galėsime daug ramiau pasikalbėti negu pas mane, mūsų niekas neišgirs. Rūmuose už kiekvienos drapiruotės, už kiekvienų durų slepiasi mažiausiai pora ištemptų ausų. O čia nėra ko bijoti. Pažvelkite: ši vieta išsikišusi virš aplinkinio kelio ir žemutinių sodų. Jums nešalta? sunerimo ji, rodydama į apnuogintus Marijanos pečius.

Nė kiek, jūsų didenybe, dabar aš jaučiuosi visai gerai.

Nachšidilė palingavo galvą ir pažvelgė į debesis, kurie leidosi virš Skutario kalvų.

Baigiasi vasara, melancholiškai ištarė ji. Oras keičiasi, ir rytoj, be abejonės, bus lietaus. Pasėliams gerai, nes žemė išdžiūvusi, bet paskui ateis žiema ir šalčiai, jie čia dažnai būna dideli, ir jų aš taip bijau... Bet užmirškime tai ir verčiau pakalbėkime apie jus.

Apie mane? Aš galiu dominti tik tuo, ką man pavedė Napoleonas, siųsdamas pas jus, ir...

Sultonienė nekantriai mostelėjo.

Kol kas užmirškime jūsų imperatorių! Jo eilė ateis vėliau, nors aš, tiesą sakant, nematau, kuo jis gali mus dominti. Kad ir ką jūs galvotumėte, tačiau man jūs keliate didesnį susidomėjimą negu didysis Napoleonas. Taigi aš noriu viską žinoti. Papasakokite man apie savo gyvenimą...

Mano... gyvenimą?

- Žinoma, visą jūsų gyvenimą! Tarytum aš būčiau jūsų motina.

Jūsų didenybe, tai ilga istorija...

Neturi reikšmės. Mums prieš akis visa naktis, jei prireiks, aš noriu žinoti... žinoti viską! Apie jus pasakojama tiek nebūtų dalykų, o aš noriu išgirsti tiesą. Be to, juk aš esu jūsų pusseserė ir noriu tapti jūsų drauge. Negi jums nereikalinga draugė, turinti tam tikrą valdžią?

Maža, švelni kaip šilkas sultonienės ranka palietė Marijanos ranką, bet jaunoji moteris karštai atsakė:

O, taip! Jos įkarštis privertė pašnekovę nusišypsoti ir patvirtino pirmą akimirką kilusią mintį, kad šiai žavingai ir tokiai jaunai būtybei labai reikia pagalbos.

Prieš tapdama pilnateise sultono rūmų šeimininke, Nachšidilė gyveno pilną pavojų gyvenimą ir įprato nepaprastai greitai pastebėti menkiausius veido išraiškos pasikeitimus. Pasirodžius Marijanai, ją pribloškė įtempta jos gražaus veido išraiška ir didelėse žaliose akyse slypintis liūdesys. Napoleono pasiuntinę ji įsivaizdavo visai kitokią.

Jau keletą savaičių Viduržemio jūros pakrantėmis sklandantys gandai piešė nepaprastą įžūlios kurtizanės portretą; tai turėjo būti savotiška buduarų Mesalina, kuri iš Napoleono, savo meilužio, malonės esą gavusi kunigaikštienės titulą, įpratusi prie klastos ir visokių kompromisų ir pasiryžusi viskam, visokiai niekšybei, kad sėkmingai atliktų sunkią misiją. Bet išvydusi ją sultonienė suprato, kad slaptoji anglų tarnyba iš piršto išlaužė šį fantastišką portretą, tiesiog jokio pagrindo neturinčią karikatūrą. Tačiau dėl tos karikatūros ji jautėsi slapta įžeista. Kunigaikštienė Sant'Ana buvo jos pusseserė, nors ir tolima, todėl jai buvo nemalonūs tokie odioziniai atsiliepimai apie jos giminės atstovę. Tad noras turėti asmeninę nuomonę daugiausia ir lėmė jos sprendimą susitikti su kaltinamąja. Dabar ji norėjo žinoti viską apie šią

nepaprastai gražią jauną moterį, kuri, atrodo, nešė pernelyg sunkų jai kryžių, bet nešė jį oriai.

Iš pradžių sutrikusi ir neryžtinga Marijana ketino tik trumpai ir paviršutiniškai papasakoti savo gyvenimo istoriją, tačiau pamažu ją paveikė pašnekovės simpatijos ir atidumas. Nors ir koks nepaprastas buvo jos gyvenimas iki šios dienos, tačiau Nachšidilė ją pralenkė: kelio iš Nanto vienuolyno iki Didžiojo Valdovo haremo ir aukščiausios valdžios negalima lyginti su keliu iš Seltono dvaro iki Sant'Anos dvaro, net jeigu jis ėjo per Napoleono alkovą.

Kai ji pagaliau baigė ilgą monologą ir nutilo, tai pastebėjo, kad papasakojo viską iki mažiausių smulkmenų ir kad jau labai vėlu, nes aplink terasą, kur sėdėjo moterys, tvyrojo didesnė tyla negu anksčiau. Nurimo miesto ir jūros triukšmas, girdėjosi tik sargybinių žingsniai prie seralio durų ir lengvas bangų mūšos pliuškenimas.

Sultonienė sėdėjo taip ramiai, kad susirūpinusi Marijana pamanė, ar tik ji neužmigo. Bet ši paprasčiausiai buvo susimąsčiusi, nes jaunoji moteris netrukus išgirdo jos atodūsį.

Jūs padarėte kur kas daugiau kvailysčių negu aš beje, aš elgiausi tik taip, kaip man likimas lėmė. Tačiau aš nemanau, kad kas nors išdrįstų jums dėl to priekaištauti, nes, gerai pagalvojus, dėl visko kalta meilė. Tai ji, nuolat sukeldama kančias ir nerimą, stūmė jus į nepaprastą kelią, kuris atvedė pas mane...

Gerbiamoji ponia... ištarė Marijana, jūsų didenybė ne per daug griežtai teisia mane?

Nachšidilė vėl atsikvėpė, paskui staiga nusijuokė.

Jus teisti? Mano vargšas vaikeli. Atvirai pasakysiu, aš jums pavydžiu!

Man pavydite?..

Žinoma! Jūs esate graži, kilni, turite garsų vardą, esate protinga ir drąsi, jūs turite brangiausią dalyką jaunystę ir pagaliau meilę. Žinau, dabar jūs pasakysite, kad ta meilė neteikia jums daug džiaugsmo ir šiuo metu net truputį yra nublankusi. Bet svarbiausia ji yra, skatina jus eiti į priekį, užpildo jūsų gyvenimą ir kunkuliuoja jūsų gyslomis kartu su jaunyste. Jūs

taip pat esate laisva ir turite teisę elgtis kaip norite, net leistis į neaprėpiamą pasaulį, atsivėrusį priešais jus, ieškoti šios meilės. O, taip, aš pavydžiu jums. Jūs negalite įsivaizduoti, kaip aš jums pavydžiu.

Gerbiamoji ponia! sušuko Marijana, sujaudinta skausmo ir gailesčio, skambėjusio šiame švelniame, minkštame balse, įpratusiame prie šnabždesio.

Bet Nachšidilė jos negirdėjo. Viešnios prisipažinimai pramušė storą jos sielos kiautą ir iš ten, lyg jūra pro išgraužtą pylimą, plūstelėjo skausmingi troškimai ir apgailestavimai.

Ar jūs žinote, tęsė ji dar tyliau, ar žinote, ką reiškia dvidešimtmetei pirmą kartą patirti meilę ir dar senio glėbyje? Svajoti apie platumas, plaukti per okeaną, praleisti naktis po beribiu dangum, klausantis negrų dainų, kvėpuoti aromatingu salų oru ir... atsidurti narve, tapti niekingų eunuchų su vergiškomis sielomis neapykantos ir bukumo auka! Ar žinote, ką reiškia amžinai svajoti apie jauną vyrą, trokšti sveiko ir aistringo vyro glamonių ir meilės, bet likti ant šilko pagalvių vienai kambaryje, iš kurio jus kartais ištraukia, kad atiduotų senam vyrui, kurio meilės parodija tokia skausminga?.. Ir taip daugybę metų, siaubingų, baisių metų! Tų metų, kurie galėjo dovanoti pačių karščiausių jausmų!..

Jūs norite pasakyti... kad niekada nepažinote meilės? su kartėliu ir nepatikliai sušnabždėjo Marijana.

Šviesiaplaukė galvelė lengvai linktelėjo ir ją puošęs didžiulis rausvas briliantas sužaižaravo.

Aš patyriau Selimo meilę. Jis buvo mano vyro, senojo Abdulo Hamido sūnus. Jis buvo jaunas, iš tiesų... ir aistringai mylėjo mane taip, kad nepabūgo mirties, gindamas mus, mano sūnų ir mane, kai uzurpatorius Mustafa ir janyčarai užgrobė rūmus. Jo meilė buvo karšta, ir aš jutau jam nepaprastą švelnumą. Bet aistros liepsną, tą, kurią aš galėjau patirti su... kitu, apie kurį svajojau penkiolika metų, tą meilės karštinę, poreikį duoti ir imti, ne... to aš niekada nepatyriau. Taigi, mažyle, užmirškite savo išbandymus, užmirškite viską, ką išgyvenote, nes jūs dar galite kovoti dėl laimės! Aš padėsiu jums.

Jūs labai gera, gerbiamoji ponia, bet aš neturiu teisės galvoti tik apie žmogų, kurį myliu. Jūsų didenybė užmiršta, kad aš nešioju kūdikį ir tas kūdikis yra neįveikiama kliūtis tarp jo, jeigu aš jį dar kada nors pamatysiu, ir manęs.

Ak, tiesa! Aš užmiršau tuos baisius įvykius ir jų padarinius. Bet nuo to reikia rasti vaistų. Juk jūs nenorite išsaugoti kūdikio, ar ne? Jeigu aš jus teisingai supratau...

Jis man kelia siaubą, gerbiamoji ponia, kaip ir jo tėvas. Jis įsisiurbė į mane lyg didžiulė šlykšti erkė, kuri čiulpia mano kūną ir kraują.

Aš suprantu. Bet dabar abortas jau pavojingas. Geriau bus įkurdinti jus viename iš man priklausančių namų. Jūs ten galėsite ramiai sulaukti gimdymo, o paskui aš pasirūpinsiu kūdikiu, apie kurį tai prižadu jūs daugiau niekada neišgirsite. Aš atiduosiu jį auklėti vienam iš savo tarnų.

Bet Marijana palingavo galvą. Ne, ji nenorėjo kankintis dar keletą mėnesių, laukdama įvykio, kuris ją gąsdino ir kėlė pasišlykštėjimą. Pavojus, apie kurį kalbėjo sultonienė, gąsdino ją daug mažiau negu laukimas penkis mėnesius, kai ji bus priversta sėdėti uždaryta ir neturės jokios galimybės ieškoti Jasono...

Jau rytoj aš liepsiu pradėti jūsų amerikiečio paieškas, padrąsino ją Nachšidilė; ji tarsi atverstą knygą skaitė savo jaunosios pusseserės mintis. Be abejo, reikės laiko, norint sužinoti, kas jam atsitiko. Jūs iš tiesų esate pasirengusi rizikuoti gyvybe?

Taip. Man gaila, kad negalėjau anksčiau rasti nieko, kas būtų man padėjęs, bet dabar jau tenka rizikuoti. Jei šis vaikas gims, tai net atskirtas nuo manęs, net būdamas pasaulio pakraštyje jis vis tiek gyvai primins man tai, ką aš iškentėjau, ir primins šlykščią būtybę, kuri jį pradėjo...

Įtemptas jaunos moters balsas skambėjo rūsčiai, ir pašnekovė suprato ją. Ji pati, sužinojusi, kad senojo sultono syvai įžiebė naują gyvybę paslaptingoje jos kūno gelmėje, pajuto neapsakomą pasišlykštėjimą, kurio nepajėgė visiškai nustelbti net būsimoji šlovė. Tai prisiminusi, ji suvokė karštą Marijanos norą išplėšti iš savo įsčių vaisių, pradėtą tokiomis nepaprastomis aplinkybėmis, kad atrodė jai kaip kokia baidyklė, lyg rajus kerabas, ne tik

čiulpiantis jos gyvybines jėgas, bet ir naikinantis laimės viltis. Ji vėl suspaudė jaunosios moters ranką, bet tebetylėjo, ir ta tyla sustiprino Marijanos baimę.

Gerbiamoji ponia, vos iškvėpė ji, aš keliu jums siaubą, ar ne?

Siaubą? Mano vargšas vaikeli! Jūs pati nežinote, ką sakote. Tiesa yra ta, kad aš bijau dėl jūsų. Liepsnodama meile ir karštai trokšdama surasti ją, jūs ryžtatės pavojingam dalykui, kuris yra toks sunkus, kad net įsivaizduoti negalite. Pas mus abortai ypač nepraktikuojami, nes šaliai nuolat reikia žmonių. Tik... atleiskite man, bet aš turiu jums pasakyti viską, tik prostitutės to griebiasi, ir saugok mus Dieve nuo tokių sąlygų, kuriomis tai daroma! Kodėl jūs negalėtumėte prisiversti sutikti su mano pasiūlymu? Jeigu jums atsitiks nelaimė, aš sau to neatleisiu. Be to, kvaila rizikuoti gyvybe ir prarasti galimybę sutikti tą, kurį jūs taip mylite. Negi jūs to norite?

Žinoma, ne! Aš noriu gyventi, bet jei Dievas leis man kada nors vėl pamatyti jį, jis su pasišlykštėjimu atstums mane, kaip, beje, jau kartą padarė, nes nenorėjo tikėti nė vienu iš tų žodžių, kuriuos aš bandžiau jam pasakyti. Tad šimtą kartų geriau rizikuoti gyvybe negu vėl pajusti jo panieką! Man atrodo, kad išsivadavusi aš būsiu tyra lyg pasveikusi po sunkios ligos. Negalima leisti, kad kur nors pasaulyje gyventų šis vaikas! Reikia, kad jis liktų beforme ir belyte mase, ir kai jį išims iš manęs, aš pasijusiu naujai gimusi...

Jei liksite gyva. Na gerai, atsiduso sultonienė, jeigu jūs esate tokia ryžtinga, lieka tik viena išeitis...

Ta, kurios aš prašiau?

Taip, čia yra viena moteris, sugebanti tai padaryti... garantija penkiasdešimt iš šimto, kad nenužudys jūsų!

Tokia garantija mane tenkina. Penkiasdešimt iš šimto tai daug.

Ne, tai labai mažai, bet kitos išeities nėra. Tad klausykite: kitoje Aukso Rago pusėje, Kasimanši kvartale, tarp senosios sinagogos ir Lakštingalų upelio gyvena viena moteris, žydė; jos vardas Rebeka. Ji prityrusio gydytojo, Judos ben Natano, duktė ir, kaip kalbama, labai sumaniai yra įvaldžiusi akušerės amatą.

Uosto mergelės ir tos, kurios šlaistosi aplink arsenalą, prie jos neprieina, bet aš žinau, kad už kapšą aukso arba prigąsdinta ji teikia paslaugas pasileidusioms valdininkų žmonoms ir gelbsti jas nuo neišvengiamos mirties. Turtingos europietės iš Peros arba graikės iš Fanaro irgi naudojasi jos paslaugomis, bet kiekviena saugo paslaptį, ir Rebeka gerai žino, kad tylėjimas geriausia jos turto garantija. Kad ji sutiktų jums padėti, pas ją reikia eiti su pilna pinigine ir atvira širdimi...

Marijanos sieloje vėl įsižiebė viltis.

Auksas, neryžtingai nutęsė ji. Ir daug ji prašo? Po to, kai Jasono Boforo laive pavogė mano brangenybes...

Tegul tai nejaudina jūsų. Jei aš siunčiu jus pas Rebeką, visko imuosi pati. Rytoj, kai nusileis naktis, aš atsiųsiu pas jus vieną iš savo moterų. Ji palydės jus pas žydę, kuri dieną gaus aukso ir griežtą įsakymą. Ji liks su jumis tiek, kiek reikės, o paskui nuplukdys jus su galera į man priklausantį namą prie Ejubos kapinių, ten jūs galėsite pailsėti keletą dienų. Jūsų ambasadoriui bus pranešta, kad jūs lydite mane nedidelėje kelionėje į mano rūmus Skutaryje ten aš iš tiesų poryt išvykstu.

Jai kalbant Marijanos širdis pamažu atsikratė baimės. Kai lengvai šnabždantis balsas nutilo, jos akys pasruvo ašaromis. Suklupusi ant kelių, ji pakėlė sultonienės ranką prie lūpų.

Gerbiamoji ponia, sukuždėjo ji. Kaip išreikšti jūsų didenybei...

Ak, nieko nekalbėkite! Ir nedėkokite taip, jūs gluminate mane, nes jums teikiama mano pagalba yra tokia menka... ir aš taip seniai turėjau reikalų su meilės istorijomis. Jūs negalite įsivaizduoti, kokį malonumą tai man teikia! Dabar eime...

Ji pakilo ir apsisiautė permatomu šydu, tarsi atsiribodama nuo savo neseniai atliktos išpažinties.

Darosi vėsu, pridūrė ji, be to, turbūt jau labai vėlu, ir jūsų ponas Latūras-Mobūras tikriausiai baisiai nerimauja! Dievas žino, ką gali pagalvoti tas bretonas! Kad aš įkišau jus į maišą ir nusviedžiau į Bosforą su akmeniu po kaklu. Arba kad lordui Keningui pavyko pagrobti jus...

Ji juokėsi, galbūt pajutusi palengvėjimą po to, kai išsprendė sunkų klausimą arba gavo galimybę išlieti taip ilgai kauptą kartėlį. Ji čiauškėjo lyg pensionato auklėtinė, ištrūkusi iš apsaugos.

Marijana pakilo ir nuėjo įkandin jos. Jos greitai sugrįžo prie kiosko, kur kaip ir anksčiau budėjo niūri eunuchų grandinė. Išgirdusi, kaip jos šeimininkė paliepė nuvežti ją atgal į ambasadą su dvigubu eskortu, nes buvo vėlus metas, Marijana staiga atsitokėjo: ji praleido šiuose rūmuose beveik pusę nakties ir nebaigė misijos, kurią jai pavedė Napoleonas! Meiliai galimas daiktas, tai buvo tik apsimestinis meilumas, sultonienė privertė ją kalbėti apie save ir iš principo diplomatinį vizitą pavertė draugišku pokalbiu, kuriame imperatoriaus pageidavimams tikrai nebuvo vietos, o Marijana pajuto nepaprastą dėkingumą jai ir visai užmiršo svarbią savo misiją.

Todėl kai laukiant, kol atgabens neštuvus, Nachšidilė nusivedė ją į saloną ir pasiūlė paskutinį puodelį kavos, savotišką "atsisveikinimo taurelę", Marijana skubiai sutiko išgerti naują gaivinančio gėrimo porciją, rizikuodama naktį nesumerkti akių. Bet naktis jau vis tiek baigėsi...

Be jokio iškilmingumo, stengdamasi nustelbti sąžinės graužimą, kurį nevalingai jautė, paliesdama sultonienei galbūt nemalonią temą, ji sušnibždėjo:

Gerbiamoji ponia, nepaprastas jūsų didenybės gerumas, kurį aš visą naktį jutau, privertė mane išleisti iš akių svarbiausią mano atvykimo pas jus tikslą, ir man gėda konstatuoti, kad pokalbis sukosi daugiausia apie mane, o juk į žaidimą įpainioti tokie svarbūs interesai. Ar aš galiu sužinoti, kaip jūsų didenybė vertina mano perduotą pranešimą ir ar bus šis klausimas svarstomas su jo didenybe?

Pasikalbėti su juo apie tai? Taip, galėsiu. Bet, pridūrė ji atsidususi, bijau, kad jis net neišgirs manęs. Žinoma, mano sūnaus meilė man yra stipri ir pastovi, bet mano įtaka jam ne tokia kaip anksčiau, beje, ir jis jau ne taip žavisi jūsų imperatoriumi.

Bet kodėl? Negi dėl skyrybų?

Nemanau. Labiau tikėtina, kad dėl kai kurių Tilžės sutarties punktų, su kuriais jį supažindino lordas Keningas, nežinia kur

gavęs juos. Caras gavo Napoleono 1808 metų vasario 2 dienos laišką, kuriame imperatorius siūlo carui pasidalinti Osmanų imperiją. Rusija gaus Balkanus ir Azijos Turkiją, Austriją-Serbiją ir Bosniją, Prancūzija Egiptą ir Siriją, išties puikų tašką Napoleonui, kuris nori pakirsti britų galybę Indijoje. Jūs matote, kad mes neturime dėl ko labai žavėtis imperatoriumi.

Marijanai pasirodė, kad žemė slysta jai iš po kojų, ir ji mintyse prakeikė Napoleono nesivaldymą. Argi reikėjo siųsti tokį pavojingą laišką žmogui, kuriuo jis ne visiškai pasitiki? Negi Aleksandras taip jį sužavėjo, kad jis užmiršo paprasčiausią atsargumą? Kokius argumentus gali ji dabar iškelti, kad perkalbėtų turkus, kurie yra teisingai įsitikinę, jog prancūzų imperatorius rengiasi susidoroti su jų imperija? Tvirtinti, kad tai melas? Vargu ar ja patikės, pagaliau bet kuriuo atveju sunku priversti šiuos žmones mirti, kad imperatorius galėtų lengviau įžengti į Rusiją.

Vis dėlto, pasiryžusi iki galo atlikti savo pareigą, ji drąsiai puolė šturmuoti Anglijos tvirtovę.

Jūsų didenybė esate įsitikinusi, kad šis laiškas tikras? Beje, aš negaliu įsivaizduoti, kaip atsitiko, kad slapti Tilžės sutarties punktai, kaip ir laiškas, buvo adresuoti asmeniškai carui...

Ji staiga nutraukė savo kalbą pastebėjusi, kad jos neklausoma. Moterys sustojo salono viduryje, bet jau kuris laikas sultonienė lėtai vaikščiojo aplink viešnią ir, aiškiai nesidomėdama politine diskusija, įdėmiai apžiūrinėjo jos suknelę.

Nachšidilė nedrąsiai ištiesė ranką, pirštu palietė perlais nusagstytą žalią plačios rankovės atlasą ir atsiduso.

Jūsų suknelė iš tiesų nuostabi. Iki šiol man nelabai patiko šie ilgi užvalkalai, kuriuos įvedė į madą Roza; aš labiau mėgstu savo jaunystės laikų plačius sijonus ir rauktinius. Bet ši suknelė mane sužavėjo. Aš galvoju, kaip atrodyčiau su tokia suknele...

Truputį sutrikusi dėl to, kad sultonienė taip lengvai nuo svarbios temos perėjo prie moteriškų menkniekių, Marijana sudvejojo. Ar ji turi įsitraukti į žaidimą? Ar jos pašnekovė norėjo išvengti debatų, ar ši moteris, pasiekusi neįsivaizduojamas aukštumas, tebebuvo nepataisoma lengvabūdė kreolė? Marijana

reagavo beveik žaibiškai. Lyg nebuvo jokių oficialių žodžių, ji šypsodamasi pasakė:

Aš nedrįstu jūsų didenybei pasiūlyti pabandyti... pasimatuoti.

Nachšidilės veidas staiga nušvito.

Iš tiesų? Jūs sutinkate?

Marijanai dar nespėjus atsakyti, griežtas įsakymas sušaukė moteris, kad padėtų savo šeimininkei persirengti, po antro įsakymo atsirado aukštas veidrodis auksiniais rėmais, kuriame buvo galima matyti save nuo galvos iki kojų, o po trečiojo salono durys aklinai užsidarė.

Po akimirkos Marijana vien su batisto marškinėliais stovėjo priešais Nachšidilę, kuri taip mikliai plėšėsi nuo savęs žydrą musliną, kad net tarnaitės nesugebėjo išsaugoti jo sveiko. Bet štai rūbai nusviesti į kampą kaip nereikalingas skuduras, o padėjusi Marijanai nusirengti tarnaitė padavė jai suknelę.

Nusimetusi rūbus, šviesiaplaukė kreolė liko plika kaip pirštas, bet nė kiek nesigėdijo savo nuogumo, kaip visos haremo moterys, nuo seno įpratusios drauge maudytis ir rengtis. Jos jaunoji pusseserė sumišusi konstatavo, kad jos kūnas toks pat nepriekaištingas, toks pat tobulas, kaip ir trisdešimtmetės moters. Nei sudribusios odos, nei išsiplėtusių venų, nei kraujosrūvų...

Šis švelnus ir geidulingas kūnas priminė jai Fortiunė Gamelen, kitą tolimų salų dukrą. Jis buvo nuostabus meilės instrumentas, nulipdytas dieviška ranka, kad virpėtų ir judėtų apsiaustas pašėlusio jausmų uragano... jausmų, kurių tačiau jam niekada nebuvo lemta kaip reikiant patirti. Motinystė irgi nepaliko menkiausio pėdsako... Šis grožis buvo nenaudingas kaip puiki muziejaus statula.

Marijana pajuto didelį gailestį, o Nachšidilė džiaugdamasi kaip mergaitė išniro iš raibuliuojančių jūros spalvos suknelės bangų, atmesdama žemyn sunkias klostes. Suknelė buvo ilgoka, nes jos teisėta šeimininkė buvo truputį aukštesnė, bet ji puikiai tiko, taip puikiai, kad sultonienė suplojo delnais.

Kaip aš norėčiau turėti šią suknelę! sušuko ji su tokiu entuziazmu, kad Marijana rimtai pabandė įsivaizduoti, kokį furorą ji sukels, grįžusi į ambasadą vien su marškiniais, nes jai neliko nieko kito, kaip padovanoti suknelę. Ir pasiryžusi viskam, kad

tik išgelbėtų savo misiją ir galutinai laimėtų valdovės palankumą, ji nesvyruodama pasiūlė:

Jeigu jūsų didenybė galės duoti man apsiaustą arba paltą, arba ką nors kita, kad nekiltų skandalo man grįžus į Prancūzijos rūmus, aš būsiu laiminga galėdama dovanoti jums šią suknelę...

Mėlynos akys žybtelėjo ir įdėmiai apžvelgė Marijaną.

Jūs atiduodate man savo suknelę? ištarė Nachšidilė. Net jeigu mes neatnaujinsime mūsų buvusių santykių su Napoleonu?

Jaunoji moteris pakankamai tvardėsi ir išliko rami. Jos šypsena tebebuvo šilta ir maloni, ir jai pavyko išlaikyti natūralų orumą, nors moteriai vien su marškiniais tai ne taip jau lengva.

Draugystė tai viena, tarė ji minkštai, o politika visai kas kita, man atrodo, diametraliai priešinga. Tai dovana iš visos širdies, nors aš manau, jog ji neverta būti pasiūlyta jūsų didenybei, ir apgailestauju, jog neturiu nieko vertingesnio, kad galėčiau išreikšti savo dėkingumą...

Sultonienė vylingai nusijuokė.

Aš pradedu tikėti, kad jūsų imperatorius, ko gero, nuspręs paskirti jus vietoj Latūro-Mobūro! Jūs daug geresnė diplomatė už jį...

Paskui, pasikėlusi per ilgą suknią, ji priėjo prie viešnios, apkabino už kaklo ir išbučiavo su grynai kreoliška aistra. Nepaleisdama jos, ji tarė staiga surimtėjusi:

Aš nieko negaliu padaryti jūsų imperatoriaus labui, mano vaikeli! Ir ne iš blogos valios, patikėkite! Netgi ne iš pykčio dėl skyrybų su Roza ir ne dėl žinomo jums laiško! Aš nelabai išmanau politikos reikalavimus; kaip jūs sakėte, politika yra absoliučiai priešinga žmogaus jausmams: kas jai tarnauja, turi užmiršti, kad krūtinėje yra širdis... Bet prie Dunojaus mūsų padėtis labai sunki. Didysis valdovas, mano sūnus, svajojantis apie šiuolaikinę, gerai apmokytą armiją, yra priverstas priešintis rusų kariuomenei su drąsiais, bet nedrausmingais kariais, apimtais korupcijos; jie kaunasi kaip viduramžiais, vadovaudamiesi tokiomis pat archajiškomis idėjomis ir su janyčarams būdinga neapykanta, dėl to turi didelių nuostolių. Mūsų didysis viziris, apsuptas Ruščuke, prašo pagalbos ir paliaubų.

Jūs rengiatės... sudaryti taikos sutartį? iškvėpė Marijana staiga suspausta gerkle.

- Jei tik neįvyks stebuklas... o aš stebuklais netikiu. Akivaizdoje imperijos, kuri svajoja atimti iš mūsų net Dardanelus, mes turime sudaryti taikos sutartį iki žiemos pabaigos! Didysis viziris Chaledas neslepia, kad nori susitarti su Kutuzovu, nes jį be paliovos atakuoja atamano Platovo kazokai ir jo jėgos senka.

- Gerbiamoji ponia, - ėmė prašyti Marijana, - reikia išsilaikyti! Jeigu imperatorius prašo jus dar priešintis, tai turi pagrindą. Greitai...

Beveik ištisi metai...

- Galbūt mažiau. Galiu jums pasakyti, kad Vokietijoje maršalas Davu ir jūsų pusbrolis princas Eugenijus renka didžiulę armiją. Jeigu jūs vis dėlto išsilaikysite, galiausiai caras turės atšaukti Kutuzovą. Nors dabar karas ir atrodo pralaimėtas, Napoleonas gali padėti jums pakreipti įvykius visiškai kita linkme: jūs pasieksite pergalę ir besąlygiškai užvaldysite Padunojės kunigaikštystes.

Nachšidilė paleido Marijaną iš švelnaus glėbio ir šypsodamasi gūžtelėjo pečiais; jos šypsenoje liūdesys buvo sumišęs su ironija.

Nesistenkite priversti mane patikėti, kunigaikštiene, kad tik norėdamas mums padėti Napoleonas rengiasi pulti Rusiją. Iliuzijų metas seniai praėjo. Aš jums jau sakiau, kodėl jis mumis domisi. Jeigu jis nori, kad mes dar laikytumės, tai turi tik vieną išeitį: atsiųsti mums kariuomenę, keletą savo didžiulės armijos pulkų. Tuomet taip, didysis viziris, kuriam liko tik penkiolika tūkstančių kareivių, galės dar atsilaikyti! Priešingu atveju tai neįmanoma!..

O lordas Keningas suteiks jums veiksmingesnę pagalbą?

Kariniu atžvilgiu ne, bet diplomatiniu būtinai. Kai mes svarstysime taikos sąlygas, jis įsipareigos padėti mums pasiekti tam tikrų caro nuolaidų.

Jūsų didenybe, negi sultonas taip išsižada savo motinos gimtosios šalies? sielvartingai papriekaištavo Marijana. O jūs pati, jūs visiškai užmiršote?

Aš nieko neužmiršau, atsiduso Nachšidilė, bet mano sūnus, nelaimei, jau įprato įtartinai žiūrėti į savo motinos tėvynę.

Kaipgi Machmudas gali užmiršti, kad vienas didžiausių jo priešų prancūzas?

Prancūzas? Kas gi jis?

Odesos gubernatorius, žmogus, daug metų paaukojęs tam, kad ant Juodosios jūros kranto pastatytų galingą miestą ir ypač uostą, iš kurio išplaukia laivai, puolantys mus iki įėjimo į Bosforą. Aš kalbu apie hercogą de Rišeljė. Jis caro draugas. Didesnis rusas už pačius rusus. Ir Napoleonas turi skaitytis su šiuo nesutaikomu emigrantu, nes jis valdo totorių ordas.

Jūsų didenybė pasakėte man: tai emigrantas. Napoleono priešas!

Bet jis prancūzas. Mano sūnui tik tai ir turi reikšmę. Negalima reikalauti, kad jis aukotų savo liaudį norėdamas padėti egoistiškam valdovui, prisimenančiam mus tik tada, kai jam ko nors reikia.

Stojo tyla, ir Marijana suprato, kad jos misija žlunga. Ji buvo pakankamai dora ir gerai suvokė, kad sultono ir jo motinos motyvai yra teisingi. Jie buvo ne tik pagrįsti, bet ir verti pagarbos. Ji jau seniai iš savo pačios patirties žinojo, koks didelis egoistas yra Napoleonas. Jei neįvyks stebuklas, kaip sakė Nachšidilė, turkai netrukus paprašys taikos, ir Paryžius turi kuo greičiau juos aplenkti.

Suprasdama, kad reikalauti beprasmiška, netgi kvaila po jai parodyto palankumo, Marijana atsisakė tęsti diskusiją bent šią naktį. Reikia apsvarstyti tai su ambasadoriumi. Be to, ji pajuto nepaprastą nuovargį.

Jeigu jūsų didenybė leis, sušnibždėjo ji, aš norėčiau grįžti...

Žinoma, bet ne šitaip apsirengusi!

Vėl pralinksmėjusi, sultonienė davė trumpus įsakymus, ir netrukus Marijana, pavirtusi Osmanų princese su pasakišku aušros spalvos kostiumu, kuris visas buvo išsiuvinėtas auksu ir prie kurio valdovė imperatoriškai dosniai pridėjo diržą, perlų ir rubinų vėrinių bei tokius pat auskarus, ne be vargo padarė paskutinį reveransą, pagarbiai stebima Kizlaro agos ir stebuklingai atsiradusių rūmų damų.

Netrukus mes vėl pasimatysime! patikino Nachšidilė, drąsinamai šypsodamasi ir tiesdama ranką pabučiuoti. Ir neužmirškite, kad rytoj vakare jūsų lauks ten, kur aš sakiau. Dėl viso kito galite visiškai pasikliauti manimi, aš manau, kad jūs būsite patenkinta...

Paskutiniai žodžiai Marijanai pasirodė truputį mįslingi, bet sultonienė nesiteikė paaiškinti jų prasmės ir išnyko kiosko gilumoje, lydima žydro patarnautojų debesies, o jos viešnią iki neštuvų pagarbiai palydėjo aukštas juodas eunuchas.

Siūbuodama ritmingai žengiančių nešikų žingsnių taktan, Marijana vėl kirto sodus ir artėdama prie jūros kranto mėgino sugaudyti savo mintis ir apibendrinti susitikimo rezultatus. Tai buvo nelengva, nes jos sąmonėje susipynė tokie prieštaringi įspūdžiai, kaip dėkingumas, nusivylimas ir nerimas. Be abejo, politine prasme ji pralaimėjo, visiškai pralaimėjo ir net nenorėjo galvoti, kaip šią naujieną sutiks Napoleonas. Bet ji taip pat jautė, kad savo pareigą atliko iki galo, ir nejautė nei apgailestavimo, nei sąžinės graužimo: esant dabartinei padėčiai, niekas negalėtų pasiekti daugiau, ir ji mielai sutiko su sultoniene, kad Nepoleonas galėjo pasirūpinti Turkija iki tol, kol jos armija dar nebuvo priėjusi paskutinės ribos. Ekspedicijos korpuso atsiuntimas būtų turėjęs daug geresnių padarinių negu jaunos, nepritvrusios moters ginamosios kalbos...

Ji ryžtingai atmetė visas mintis apie politinę padėtį ir susimąstė apie savo artimiausią ateitį. Nepaisant realaus pavojaus, kuris laukė jos ateinančią naktį, Marijana dabar išvydo šviesą tunelio gale; tame tunelyje ji klaidžiojo daug savaičių ir negalėjo nelaikyti jo laimingu ateities dienų ženklu... Kai košmaras baigsis...

Bet staiga ji pajuto, kad jai vis sunkiau mąstyti...

Apačioje, į rytus, už Skutario kalvų dangus pabalo ir naktis papilkėjo. Artėjo diena. Iš sodų ir nuo jūros padvelkė drėgnu gaivumu; Marijana ėmė drebėti ir susigūžė. Kai ji keliavo į susitikimą, jai buvo nepakenčiamai karšta, o dabar ji beveik šalo ir džiaugėsi rūbais, kuriais ją aprengė. Tvirčiau susisupusi pečius, ji nugrimzdo tarp pagalvių ir nepajėgdama įveikti miego užmerkė akis...

Atsimerkusi ji išvydo priešais save gotišką ambasados portiką ir suprato, kad visą kelią miegojo. Bet miego buvo per maža, ir tuo metu, kai janyčarai grįžo prie laiptų, ji skubiai įėjo į vestibiulį, kur ją smerkiamai nužvelgė mažordomas, daugiau šokiruotas, negu sujaudintas prabangaus jos naujojo apdaro.

Jis šaltai pranešė, kad "jo kilnybė ir ponas vikontas praleido naktį salone, kur jie dar tebelaukia jos šviesiausiosios šviesybės".

Skubėdama greičiau atsigulti, Marijana norėjo praeiti pro šalį ir atidėti vėlesniam laikui pasiaiškinimą, kuris, be abejo, bus ilgas; bet tikriausiai jie baisiai nekantrauja ir nerimauja dėl jos! Neužsukti pas juos, vadinasi, parodyti nedėkingumą. Ji atsiduso ir pasuko į saloną.

Bet atidariusi duris ji išvydo reginį, kuris privertė ją užjaučiamai nusišypsoti: įsitaisę vienas priešais kitą už nedidelio stalo su puikiais krištolo šachmatais, giliuose krėsluose su pagalvėmis Latūras-Mobūras ir Žolivalis ramiai miegojo. Vienas, paslėpęs veidą puošnaus kaklaraiščio klostėse, pakilusiose iki ausų, su akiniais ant nosies galo, kitas grakščiai pasirėmęs skruostą ranka; pastarojo ūsai kvėpuojant lengvai virpėjo. Abu melodingai knarkė, tik skirtingomis tonacijomis. Jie taip saldžiai miegojo, kad jaunoji moteris nesiryžo trikdyti jų poilsio.

Marijana tyliai užvėrė duris ir griežtai paliepusi mažordomui netrukdyti užmigusių ponų, ant pirštų galų įėjo į savo kambarį ir nutarė kaip reikiant pailsėti prieš išbandymą, kuris laukė jos kitą vakarą...

Be abejo, pagal logikos reikalavimus ji turėtų nedelsdama perduoti ambasadoriui kiekvieną sultonienės žodį, kad jis galėtų tuoj pat išsiųsti į Paryžių išsamų raportą. Jei Napoleonas taip tikisi Osmanų paramos, gal jis ir ryšis suteikti jiems karinę pagalbą, kuri vienintelė galėtų susilpninti anglų įtaką...

Bet ji pati tuo netikėjo, o Latūras-Mobūras šiuo atžvilgiu turėjo ne daugiau iliuzijų negu ji tuo ji neabejojo.

Pagyvensim, pamatysim! pasiguodė ji.

Penkioliktas skyrius

Lakštingalų upelis

Nusileidus sutemoms, į Prancūzijos ambasados kiemą įvažiavo nedidelis ekipažas; tai buvo ryškiai dažyta arba su žaliomis aksominėmis užuolaidomis; tokiomis arbomis važinėja daugelis turtingų galatų pirklių žmonų. Ją traukė raudonais kutais šventiškai papuoštas galingas mulas, o ant pasostės akių baltymais blykčiojo mažytis juodaodis vežėjas garbanotais plaukais.

Iš šio ekipažo išlipusi moteris buvo panaši į šmėklą. Nuo galvos iki kojų apsisiautusi žalia gelumbės parandža, ji slėpė veidą po tankia gazo čadra, be kurios nė viena turkų dama nedrįsta išeiti iš namų.

Marijana laukė vestibiulyje; ji buvo apsirengusi taip pat, tik jos parandža buvo violetinė, ir ji neturėjo čadros. Kartu su Žolivaliu ji nusileido prie ekipažo, šalia kurio nejudėdama stovėjo moteris. Pamačiusi, kad tą, kurios ji atvažiavo, lydi vyras, europietis, ji tylėdama nusilenkė ir ištiesė popieriaus ritinėlį, perrištą raišteliu su mėlynu antspaudu. Paskui ji išsitiesė ir ėmė ramiai laukti.

Kas čia dar? sumurmėjo vikontas ir paėmė žibintą iš tarno rankų. Negi reikia tiek rašliavos dėl to ką jūs norite padaryti?..

Paprastai santūrus, jis iš pat ryto buvo bjaurios nuotaikos. Šita avantiūra, į kurią leidosi Marijana, jam baisiai nepatiko ir net kėlė baimę. Mintis, kad jo jaunoji bičiulė, beveik duktė, pasirengusi patikėti savo sveikatą, o gal ir gyvybę, svetimoms rankoms, nedavė jam ramybės. Jis net nemėgino slėpti susierzinimo ir nerimo.

Jūs darote tikrą kvailystę, piktinosi jis. Aš buvau pasiryžęs padėti jums Korfuje, kai šis nelemtas nėštumas tik prasidėjo, bet dabar smerkiu jus! Ne dėl principo, kuris mums visai nerūpi, o todėl, kad tai pavojinga!

Veltui Marijana stengėsi jį perkalbėti. Arkadijus buvo pasiryžęs sutrukdyti jaunajai moteriai vykti pas Rebeką. Jam net šovė į galvą prašyti Latūrą-Mobūrą paskelbti ambasadoje apsiausties

padėtį arba uždaryti Marijaną po septyniais užraktais jos kambaryje ir pastatyti po langais sargybą. Bet visai galimas daiktas, kad ambasadorius palaikys jį bepročiu. Be to, būtų žiauru aptemdyti tą praskaidrėjusią atmosferą, kuri nuo šiol gaubė nevykėlį diplomatą.

Žinoma, ambasadorius nelabai nudžiugo sužinojęs, kad Porta rengiasi prašyti paliaubų, bet naujiena iš esmės jį nelabai nustebino. Užtat jam teikė vilties jo būsimiems diplomatiniams santykiams staiga užsimezgusi sultonienės ir kunigaikštienės Sant'Anos draugystė.

Būdamas priverstas atsisakyti savo drąsių planų, vargšas vikontas mėgino įtikinti Marijaną, kad leistų jam lydėti ją, ir jai kainavo nemažai pastangų įrodyti jam, kad tai neįmanoma. Ji daug kartų turėjo kartoti, kad ją lydės viena iš sultonienės patikėtinių, kuri apsaugos ją nuo visokių nemalonumų, ir kad išvydusi europietį Rebeka gali atsisakyti suteikti paslaugą. Pagaliau akušerės priimamajame ne vieta vyrams.

Nugalėtas, bet neperkalbėtas Žolivalis visą dieną niurzgėjo, ir artėjant vakarui jo nuotaika vis labiau bjuro.

Marijana susipažino su ritinėlio turiniu. Tai buvo oficialus dokumentas, parašytas arabiškai ir sutvirtintas imperatoriaus antspaudu. Žinoma, ji nieko nesuprato. Prie dokumento buvo pridėtas laiškas ant minkšto kaip šilkas popieriaus, o daili, aiški rašysena atgaivino atmintyje ilgas valandas, kadaise praleistas vienuolyne prie piupitro. Švelnus jazminų kvapas priminė naktinį susitikimą.

Rafinuotu pasenusiu stiliumi, dvelkiančiu Versaliu ir Maršalio pudra, Nachšidilė supažindino savo "brangią ir mylimą pusseserę" su didžiojo pergamento turiniu. Tai buvo "Jūros burtininkės" nuosavybės aktas.

Sultonienė nupirko iš kapitono Achmeto amerikiečio laivą, kuris nuo šiol tapo kunigaikštienės Sant'Anos nuosavybe. Be to, jis bus nutemptas į Kasimo pašos laivų statyklą, ten Kapudano pašos tarnybos specialistai atliks būtiną remontą ir po to laivas bus grąžintas savininkei.

"Mūsiškiai jūros dailidės, ne be humoro pridūrė sultonienė, ne per geriausiai nusimano apie didelius Vakarų laivus, ir

mes paprašėme lordą Keningą atsiųsti mums britų specialistų, kurie aptarnauja uoste sustojančius laivus, kad jie pamokytų mūsų darbininkus ir patys padėtų atstatyti "mūsų" laivą".

Šis įmantrus gražbyliavimo pavyzdys išsklaidė niūrią Žolivalio nuotaiką. Jis nusijuokė, ir Marijana pasekė jo pavyzdžiu.

- Jei dar buvo dvejonių, kad jūsų karališkoji pusseserė gyveno pas mus, tai šitai galutinai jas išsklaidė. Tik persiėmus Voltero ir Siurkufo šalies dvasia galima sugalvoti tokį dalyką: priversti Anglijos ambasadorių remontuoti priešo laivą ir sumokėti sąskaitą. Nes bent jau riteriškais sumetimais seras Stratfordas Keningas neišdrįs reikalauti padengti išlaidų. Tiesiog neįtikėtina. Tegyvuoja karaliaujanti jo didenybės motina! Ji ne veltui vadinasi didžiu vardu...

Marijana nieko nepridūrė; ji džiaugėsi, kad jis vėl geros nuotaikos. Kilnus Nachšidilės gestas ją labai sujaudino. Šviesiaplaukė kreolė savo grynai moterišku instinktu pataikė tiesiai į pačią jautriausią vietą. Pasiūliusi jį šiaip sau, grynai dėl karališko dosnumo ir delikatumo ir kaip tik tą momentą, kai Marijanos meilei iškilo naujų sunkumų, sultonienė savo dovanai suteikė pagalbos ir moralinės paramos atspalvį. Tai buvo puiki proga pasakyti jai: "Tu kentėsi, bet kančiose galvosi apie šį laivą, nes nuo šiol jis yra tavo ateities ir visų vilčių laidas. Mirtis nedrįs paliesti taip gerai apsiginklavusios būtybės".

Marijana užsimerkė. Ji jau matė save ant atgimusios "Burtininkės" denio; laivas, iškėlęs visas bures, paliko Konstantinopolį, ir ji leidosi į visus pasaulio uostus ieškoti vienintelio jam tinkamo kapitono. Priešais ją tarsi vėl atsivėrė švytintis, begalinis horizontas! Rytoj, kai patekės saulė, didinga ateitis palinks prie jos galvūgalio ir padės jai išgyventi, bet jau dabar, būdama tikra dėl savo galingos pusseserės pagalbos, amerikiečių brigo šeimininkė buvo netoli minties, kad jai priklauso visas pasaulis.

Atsimerkusi ji apdovanojo Žolivalį tokia spinduliuojančia šypsena, kad šis daugiau nedrįso jai priekaištauti.

Dabar metas! pasakė ji pakiliai. Mes ir taip jau praradome daug laiko! Paimkite šiuos brangius dokumentus, mano drauge. Aš įsitikinusi, kad jūsų rankose jie bus visiškai

saugūs, o be to, ten, kur aš vykstu, jie nereikalingi. Pabučiuokite mane, ir mes važiuosime.

Apimtas švelnumo, jis apglėbė ją ir pabučiavo į abu skruostus. Staiga jis pasijuto geriau. Visą dieną jį graužusi baimė išnyko. Perskaitęs šį nepaprastą laišką, jis, kaip ir Marijana, pagalvojo, kad nieko blogo negali atsitikti moteriai, turinčiai tokią globėją.

Saugokite save! tepasakė jis. Pažiūrėsime, ar Dievas paklausys netikinčiojo maldų...

Staiga iš-po balto šydo, dengusio turkės veidą, suskambėjo ramus balsas:

Viskas bus gerai. Žydė žino, kad ją mirtinai užplaks lazdomis, jei įvyks nelaimingas atsitikimas. Nesijaudinkite.

Po kelių minučių Marijana įsitaisė arboje ant pagalvių ir atsisveikino su buvusiu pranciškonų vienuolynu.

Mulas sunkiai kopė į stačią akmenimis grįstos gatvelės įkalnę. Papūtė šaltas vėjas ir sujudino užuolaidėles. Marijanos palydovė ištraukė baltą muslino šydą ir uždengė juo jaunosios moters veidą.

Taip bus geriau, pasakė ji pastebėjusi, kad Marijana neryžtingai pakėlė ranką prie veido. Mūsų papročiai labai patogūs tiems, kas nori būti nepastebėti arba nepažinti.

Čia manęs niekas nepažįsta. Aš nelabai bijau...

Pažvelkite: štai nakties sargybinis, pradedantis budėjimą. Pakanka, kad jis pastebėtų važiuojančią arba moterį be vualio, ir bus sukurta dešimt neįtikimiausių istorijų...

Iš tiesų iš už kampo pasirodė aukštas, liesas žmogus su gelumbės durtiniu, susijuosęs plačiu diržu, užsimovęs raudoną feską, apsuktą nešvariu muslinu. Vienoje rankoje jis laikė žibintą, kitoje geležimi kaustytą ilgą lazdą, kuria vienodais intervalais daužė į grindinį. Praeidamas pro šalį, jis abejingai nužvelgė sėdinčiąsias arboje, kurios užuolaidėles tebekilnojo vėjas. Marijana stipriau prispaudė ją slepiantį šydą ir sudrebėjo.

Šiandien vakaras šaltas, o vakar buvo galima uždusti.

Moteris gūžtelėjo pečiais.

Tai meltemas, ledinis vėjas, pučiantis nuo snieguotų Kaukazo viršūnių. Kai jis pučia, visas miestas šąla, bet čia oras keičiasi

ne taip pastebimai. Beje, metas jau man ir prisistatyti. Mano vardas Biuliu. Tai reiškia "debesis".

Marijana nusišypsojo. Šiam debesiui ji pajuto simpatiją. Biuliu buvo apvalutė ir kėlė pasitikėjimą, o jos gyvos akys linksmai švytėjo po balta čadra ir žiūrėjo tiesiai į veidą.

Aš nesusipažinusi su jūsų šalies papročiais. Kaip turiu į jus kreiptis?

Man sako Biuliu-chanum. Pastarasis žodis reiškia "ponia" ir vartojamas iškart po vardo. Jeigu jūsų šviesybė leis, aš taip kreipsiuosi ir į jus, kad nežadinčiau nereikalingo smalsumo. Rebeka neturi žinoti, su kuo ji... turės reikalą šį vakarą.

Tuomet aš būsiu Marijana-chanum, pralinksmėjo jaunoji moteris. Man patinka.

Ši nedidelė pažintis su vietos papročiais pralaužė nepasitikėjimo ledą. Ponia Debesis, aiškiai apsidžiaugusi misija, kuri taip staigiai įsiveržė į jos monotonišką gyvenimą, ėmė tarškėti lyg šarka.

Matyt, ji daug vyresnė, negu galima spėti iš jos gyvo balso, nes prisistatė kaip sena Nachšidilės draugė. Ji susipažino su Nachšidile, kai ši atsirado hareme; tai buvo šviesiaplaukė vergė, kurią įstūmė į neviltį pagrobimas Atlanto vandenyne, gyvenimas Alžyre ir kelionė berberų šebeka. Pati Biuliu tuo metu buvo hareme, kur turėjo garbę du kartus apsilankyti imperatoriaus alkove; po to ji gavo ikbalos, tai yra favoritės, vardą. Bet po senojo sultono mirties ji pateko į "atleidžiamų" moterų skaičių; tos moterys buvo dovanojamos aukštiems pareigūnams. Ji tapo valdininko Chalilo Mustafos pašos žmona; jis ėjo sunkias, bet pavydėtinas deftordaro pareigas, kitaip sakant, buvo finansų ministras.

Pasikeitusi padėtis nė trupučio nenuliūdino Biuliu, kuri tapo Biuliu-chanum, bet nemanė, jog nedera palaikyti ryšių su atnaujintos sudėties haremu. Ši santuoka davė jai aukštą padėtį, romų ir klusnų vyrą, kurį ji valdė, kaip ir kiekviena turkė savo vyrą. Jos žodžiais tariant, Mustafa paša buvo nuostabus kilibikas (vyras, kurį žmona vedžioja už nosies); jis pasirinko savo devizu kurdų priežodį, kuris skelbia, kad "tas, kas nebijo savo žmonos, nevertas vyro vardo..."

Nelaimei, šis pavyzdingas vyras po kelerių metų iškeliavo pas hurijas į rojų, ir Biuliu-chanum, tapusi našle, buvo paskirta sultonienės namų garderobo šeimininke; su sultoniene ji visą laiką palaikė labai šiltus santykius. Kaip tik dėl to ji puikiai išmoko "frankų kalbą", kuria kalbėjo nepriekaištingai laisvai ir greitai.

Tuo metu, kai Biuliu be perstojo plepėjo, arba, kurios priekyje ėjo žibintininkas, vienodais laiko tarpais girto muedzino balsu šaukdamas: "Saugokis!", lingavo savo keliu stačiomis Peros įkalnėmis ir atšlaitėmis pro vynuogienojais apsuptus krikščionių vienuolynus, Vakarų šalių ambasadas ir turtingų pirklių namus. Centrinėje gatvėje venecijietiškos ir provansietiškos kavinės jau buvo uždarytos, nes išskyrus Ramazano naktis, kurios baigėsi prieš tris savaites, saulei nusileidus Osmanų sostinės gyventojai nenoriai išeidavo į gatves, nebent išskyrus Peros rajoną, kur policijos reikalavimai buvo ne tokie griežti, bet ir ten buvo primygtinai reikalaujama vaikščioti tik su žibintu ir už šio reikalavimo nevykdymą baudžiama. Todėl reti praeiviai ėjo nešini žibintais iš skardos ir presuoto popieriaus; dėl to atrodė, kad mieste amžinai švenčiama.

Staiga ekipažas pasuko į dešinę, išilgai pastato su didžiulėmis sienomis, virš kurių kilo kupolai ir minaretas, žibantys tekančio mėnulio šviesoje. Pleputė akimirką nutilo, įsiklausė... Pasigirdo silpni fleitos garsai; jie sklido iš pastato lyg čiurlenantis kalnų upelis.

Kas tai? sušnibždėjo Marijana. Iš kur muzika?

Iš ten! Tai tekė... besisukančių dervišų vienuolynas. Muzika reiškia, kad prasideda jų maldos, ir jie suksis ir suksis, kaip planetos aplink Saulę... tai truks visą naktį.

Kokia liūdna ši muzika! Tarsi skundas!

"Klausykis nendrinės fleitos, suskambo vertimas, ji sako: nuo to laiko, kai mane nupjovė pelkių brūzgynuose, vyrai ir moterys skundžiasi mano balsu... Ir kiekvienas, atsidūręs toli nuo tėvynės, stengiasi vėl susijungti su ja..."

Ponios Debesies balsas tarsi nutolo, ir Marijana atsidavė poezijos žavesiui; tie žodžiai rado jos sieloje nuostabų atgarsį. Tačiau ji vis dėlto pastebėjo, kad pagal jos palydovės signalą

arba sustojo, ir Biuliu-chanum, kuri iki šiol keletą kartų gręžiojosi, atitraukusi užuolaidėlę vėl pažvelgė pro galinį langą.

Mes sustojome? Kodėl?

Kad kai kuo įsitikintume. Man atrodo, jog mus seka... Paliepusi sustoti aš pamačiau, kaip kažkoks šešėlis šmėstelėjo ir pasislėpė už vieno iš vienuolyno kontraforsų. Šešėlis, kuris slepiasi, jeigu jis be žibinto... Tuojau mes paseksime.

Pliaukštelėjusi ranka vežėjui per petį, ji davė ženklą važiuoti, ir arba vėl pajudėjo nuolaidžia atkalne. Tą akimirką Marijana irgi atsigręžė ir aiškiai pastebėjo šešėlį, kuris atsiskyrė nuo sienos ir ėmė eiti paskui juos, tiesa, gerokai atsilikęs.

Kas tai galėtų būti? sumurmėjo Biuliu. Reikia turėti didelės drąsos, kad išdrįstum persekioti rūmų damą, ir dar didesnės, kad išeitum be šviesos! Tikiuosi, kad tai ne priešas...

Jos balse skambėjo nerimas, bet Marijana nepajuto baimės. Ekipažą apgaubusi tamsa paslėpė jos šypseną. Ji buvo beveik tikra, kas yra tas paslaptingas persekiotojas. Tikriausiai Žolivalis arba Grakchas Hanibalas... o gal abu kartu, nes jai pasirodė, kad šmėstelėjo dvigubas šešėlis.

Nemanau, kad kas nors gali mumis domėtis, pasakė ji taip ramiai, kad iš jos palydovės krūtinės nevalingai išsiveržė palengvėjimo atodūsis. Mes dar toli nuo reikalingos vietos?

Dešimt minučių kelio! Lakštingalų upelis teka slėnyje, kurio nuokalne mes dabar leidžiamės, už tų kiparisų. Kitoje pusėje jūs pamatysite arsenalo pastatus ir visą Aukso Ragą.

Iš tiesų nuo vienuolyno papėdės atsivėrė puikus vaizdas: mėnesienoje sidabru švytinčiame uosto vandenyje lyg veidrodyje atsispindėjo juodi laivų stiebų smaigaliai. Bet gražus vaizdas daugiau nežavėjo Marijanos, ji nekantravo kuo greičiau pasiekti vietą ir atsikratyti neaiškios būsenos. Dabar ji pajuto nerimą. Juk niekas nerodė, kad ją sekė būtent Žolivalis ir Grakchas... Latūras-Mobūras neslėpė nuo jos, kad jo rūmai yra sekami, ir Anglijos ambasadorius dar galėjo tikėtis pagrobti Napoleono pasiuntinę. Jo šnipinėjimo tarnyba buvo labai gerai suorganizuota ir tikriausiai sužinojo apie ilgą naktinę audienciją, suteiktą jų priešininkei... Truputį susvyravusi, ji paklausė:

Kai mes pasieksime tą moterį... ar mums negrės pavojus?

Jokio pavojaus! Janyčarų sargyba, sauganti arsenalą ir laivų statyklą, visai šalia sinagogos, o ją jie irgi prižiūri! Menkiausias triukšmas šiame kvartale iškart patrauks dėmesį. Pas Rebeką mes jausimės taip pat ramiai, kaip ir už seralio sienų. Svarbiausia nukakti tenai. Ei, tu, greičiau! Varyk!..

Ji pakartojo įsakymą turkiškai, ir mulas nurūko kaip vėjas. Laimei, status atšlaitės nuolydis baigėsi ir nelygų akmenų grindinį pakeitė suplūkta žemė. Dabar jie važiavo siauru keliu išilgai upelio slėnio dunge.

Iš arti jis pasirodė ne toks poetiškas, kaip nuo Peros aukštumos, ir visai neatitiko savo žavaus pavadinimo. Jame plaukiojo šiukšlės ir nuo jo trenkė nemaloni dumblo ir pašvinkusios žuvies smarvė. Beje, visas kvartalas priešais dengtas arsenalo sienas, skyrusias jį nuo jūros, buvo skurdus. Mediniai namai vėjo ir druskos išgraužtomis sienomis supo seną griūvančią sinagogą, kurios bokštai ir plokšti stogai kilo į juodą dangų. Pirmuose aukštuose buvo parduotuvės uždarytomis langinėmis, kai kur matėsi žemos sandėlių durys su tvirtomis grotomis ir Dovydo žvaigždėmis virš jų.

Bet keistas dalykas: namai buvo seni ir apleisti, o durys stebino solidumu ir blizgančiais metalo apkaustais. Įspūdingi skląsčiai ir spynos, kurių nelietė rūdžių raupsai, saugojo sandėlius ir bankus.

Štai, pasakė Biuliu-chanum, mes esame Kasimo pašos slėnyje, o Rebekos namas ten.

Ji parodė sodo sieną šalia sinagogos. Virš jos kilo trijų kiparisų siluetai, uždengę baltas kaip sniegas jazminų putas.

Tai ir yra Konstantinopolio getas? paklausė Marijana, nemaloniai nustebinta niūrios namo išorės.

Osmanų imperijoje nėra getų, pamokomu tonu atsakė Biuliu. Priešingai, kai inkvizicija išvijo ispanų žydus, jie rado čia malonų priėmimą, laisvę ir net pagarbą, nes mūsų nevaržo ir niekada nevaržė rasiniai prietarai. Mums visi geri: juodi, geltoni ar mulatai, arabai ar žydai, jei tik jie prisideda prie imperijos klestėjimo. Žydai gyvena kur nori ir laisvai buriasi prie savo sinagogų, kurių yra daugiau kaip keturiasdešimt. Didžiausia bendruomenė yra gretimame kvartale.

Nors jie ir nevaržomi, tačiau gyvena neturtingai ar net skursta?

Biuliu-chanum nusijuokė.

Nepasiduokite įspūdžiui, kurį daro skurdi šių namų išorė. Viduje viskas kitaip, jūs tuojau įsitikinsite. Izraelio vaikai apdairūs; jų santykiai su mumis, turkais, pakankamai geri, bet su turtingais Fanaro graikais jie pjaunasi kaip katės su šunimis, mat tie neapkenčia jų dėl prekybos konkurencijos, kurią daugiausia laimi žydai. Tad jie verčiau slepia savo turtą nuo smalsių žvilsnių, kad neužsitrauktų priešų pykčio išoriniu savo būstų blizgesiu.

Nepaisant raminamų palydovės žodžių, Marijana negalėjo atsikratyti varžymosi ir baimės; šių jausmų priežasties ji negalėjo nustatyti. Gal dėl to buvo kalti du šešėliai, dabar išnykę, bet galbūt pasislėpę kur nors; gal šis slėnis, kuris būtų nuostabus, nepaisant skurdžių namelių, jei nesiremtų į atstumiančias arsenalo sienas, tokias pat “linksmas” kaip kalėjimo sienos, ant kurių šmėkščiojo karingi janyčarų siluetai. Arsenalas stovėjo niūrus, grėsmingas lyg užtvanka, pastatyta tarp šio skurdaus kvartalo ir jūros ir užkertanti priėjimą prie jos. Mažas upelis išnyko po jo sienomis, tapęs žemo skliauto su storomis grotomis belaisviu.

Bet kai ji pasakė šį nemalonų įspūdį ir pridūrė, kad liūdna matyti uždarytą į narvą Lakštingalų upelį, Biuliu-chanum iš visos širdies nusijuokė.

Na, mes ne tokie kvaili! sušuko ji. Žinoma, mes atskyrėme šį slėnį nuo Aukso Rago! Nė vienas iš mūsų valdovų nelauktų, kol koks nors nukariautojas sumanytų pakartoti Machmudo Didžiojo žygdarbį.

Ir ji su pasididžiavimu paaiškino, kad 1453 metų pavasarį sultonas Machmudas, norėdamas atkirsti Bizantiją nuo jūros taip pat kaip ir nuo sausumos, perkopė su savo laivynu Peros kalvą, pasinaudojęs lentų danga, ištepta riebalais. Blokų sistema užtraukė laivus į kalvos viršūnę, ir jie pakėlę bures nusileido į Kasimo pašos slėnį, o iš ten įsiveržė į Aukso Ragą, sukeldami didžiausią apgultųjų siaubą.

Mes esame linkę būti atsargesni, pridūrė ji baigdama. Niekada nedera palikti landos galimam priešininkui.

Arba sustojo priešais iškirstas sienoje meistriškai apdailintas duris. Storu dulkių sluoksniu padengtos lipdytinės gėlės ir langai supo bronzinį plaktuką, kurį pajudino nekantri Biuliu-chanum ranka. Durys tučtuojau atsidarė.

Pasirodė maža tarnaitė su šafrano spalvos suknele ir žemai nusilenkė. Viešnioms į veidus padvelkė įvairūs sodo kvapai, ir jos pilna krūtine gėrė juos, tarsi panardinusios nosis į didžiulę puokštę. Aitrus kipariso kvapas buvo sumišęs su jazminų, rožių, gvazdikų ir apelsinmedžių vaisių aromatu.

Tai buvo pilnas kontrastų sodas; daugybė rožių vešliai kerojo priešais žemaūgiais buksmedžiais apsodintas, rūpestingai prižiūrimas vaistinių augalų lysves. Išganingos arba pragaištingos žolės augo aplink pusiau apvalų baseiną, kuriame iš sueižėjusios liūto gerklės tryško plona vandens čiurkšlė.

Išgastingai palenkusi nugarą, maža tarnaitė nutapseno iki namo, truputį mažiau nušiurusio negu gretimi namai, bet šį pranašumą atsvėrė tokia klaiki architektūra, kad Marijana negalėjo nuslėpti pasišlykštėjimo grimasos. Perspektyva praleisti nors dvidešimt keturias valandas šiame košmariškame akmens ir medžio name padarė jai slegiantį įspūdį. Viršum šio keisto statinio nuostabiai susimaišę kilo įvairaus dydžio kupolai; plytos ir medžio raižiniai buvo sumišę su fajansiniais pano, kuriuos rėmino neregėtos pabaisos. Bet Biuliu-chanum, matyt, jau seniai buvo apsipratusi su šia nepaprasta vieta, nes, neprarasdama sultonienės draugei deramo didingumo, įspraudė savo putlias formas pro žemą durų arką su variniu ornamentu ir akimirkai ją užkimšo. Marijana įkandin jos perėjo nedidelį vestibiulį ir atsidūrė prie erdvaus kambario slenksčio; kambarį silpnai apšvietė ant ilgos grandinės nuo lubų kabanti bronzinė dujinė lempa. Po šia lempa, kurios degiklių galuose virpėjo liepsnelės, stovėjo aukšta moteris.

Ji tylėdama nusilenkė išvydusi lankytojas, bet jos nusilenkime nebuvo jokio įtaikumo: ji pasisveikino, ne daugiau, ir Marijana nustebusi pažvelgė į ją.

Nežinia kodėl, bet ji tikėjosi pamatyti storą neūžaugą, panašią į tas perpardavinėtojas, kurias ji matė Paryžiuje prie Templio. Tylomis į ją žvelgianti moteris buvo visiška priešingybė.

Po auksu išsiuvinėtu Jeruzalės moterų geninu Rebekos veidas panėšėjo į pergamentą, kuriame juodavo didelės, skvarbiai žvelgiančios akys. Nei pernelyg kumpa nosis, nei didelė burna nemažino jos savito grožio, kurį sudvasino lengvai įspėjama proto jėga.

Marijanos nerimas dar padidėjo, kai ji mechaniškai atsisėdo ant žemos sofos, kurią jai parodė Rebeka. Kažkokie pranašiški ženklai kėlė jai nepaaiškinamą paniką. Ji pajuto, kad jai gresia pavojus... pavojus, nuo kurio neįmanoma apsisaugoti, ir tuo metu, kai Biuliu-chanum ėmėsi iniciatyvos pradėti pokalbį, ji stengėsi įveikti šį jausmą, be abejo, juokingą... Ko jai bijoti šios moters, tokios ramios ir pakankamai gerai išauklėtos? Juk vykdama čia ji buvo pasirengusi visiškai atsiduoti į nešvarios, dvokiančios kerėtojos rankas! Kurgi dingo jos narsa ir noras atsikratyti nepakenčiamos sunkenybės, kurią ji nešiojo savyje?..

Bet kuo labiau ji stengėsi įtikinti save nesijaudinti, tuo labiau ją kaustė baimė. Ausyse taip ūžė, kad ji negirdėjo savo palydovės žodžių, o ruda oda aptrauktos sienos su pilnomis knygų ir indų lentynomis ėmė plaukti prieš akis. Iš paskutinių jėgų ji sugniaužė atšalusias rankas, stengdamasi įveikti kylantį šleikštulį ir, kad ir kaip paradoksalu, beprotišką norą bėgti...

Tvirta ir šilta ranka įspraudė jai tarp pirštų stiklinę.

- Jūs sergate, - suskambėjo nustebinęs ją melodingas kontraltas, bet jus ypač kankina baimė. Išgerkite ir pasijusite geriau: tai gydomasis žolių vynas.

Marijana pamerkė lūpas į saldų gėrimą, kartu ir stiprų, ir švelnų, kelis kartus atsargiai gurkštelėjo ir galiausiai išgėrusi iki dugno grąžino stiklinę su dėkingumo kupinu žvilgsniu. Ją supantys daiktai atgavo ryškumą. Tuo tarpu Biuliu išsijuosusi apgailestavo dėl prancūzų kunigaikštienės nervinio išsekimo.

Stovėdama šalia, Rebeka stebėjo Marijaną. Staiga ji nusišypsojo.

Kilnioji dama teisi. Jūs turite truputį pailsėti prieš tai, kai aš jus apžiūrėsiu pirmą sykį. Gulkitės ant šių pagalvių ir atsipalaiduokite. Mes būsime gretimame kambaryje ir aptarsime, ką turime daryti. Per tą laiką pasistenkite apsiprasti su mintimi, kad čia niekas nenori jums blogo, priešingai... čia tik jūsų

draugai, be to, tokie draugai, kad jūs net nenutuokiate! Patikėkite... ir ilsėkitės.

Rebekos balsas skambėjo nepaprastai įtikinamai, ir Marijana, stebuklingai nusiraminusi, nė nemanė priešintis. Ji klusniai atsigulė tarp ambra kvepiančių šilkinių pagalvių ir pasijuto geriau. Jos baimė išnyko, ir ji dabar net stebėjosi, kad bijojo. Mintimis padėkojusi sultonienei, ji žiūrėjo, kaip kambario gilumoje dingsta žalia Biuliu-chanum parandža ir blizganti žydės tiara.

Prieš išeidama pastaroji atidarė tris nedidelius langus, kurie dieną, be abejo, apšvietė kambarį taip pat menkai kaip ir bronzinė lempa. Pro langus smelkėsi sodo kvapai, ir jaunoji moteris su pasimėgavimu gėrė juos. Tai buvo žemės, gyvenimo, ramios laimės dvelksmas, to ji visada siekė ir niekada negalėjo pasiekti. Ar šis toks neišvaizdus namas netaps priebėga, kur jos vargai išnyks, kur nukris ją kaustančios grandinės? Išeidama iš čia ji bus laisva... laisvesnė nei kada nors buvo, atsikračiusi visų baimių ir grėsmių...

Lempą Rebeka prieš išeidama užgesino, kad jos pacientė galėtų geriau pailsėti; ją pakeitė aliejinė lempelė ant žemo staliuko šalia sofos. Nedidelė jos liepsna, aplink kurią jau sūkuriavo naktinės peteliškės, hipnotizavo Marijaną. Ji švelniai žiūrėjo į ją, nes tai buvo linksma maža liepsnelė, kuri drąsiai kovėsi su aplinkui tvyrančia tamsa ir ją įveikė.

Sodo kvapas, tamsa ir plonas mirgantis liežuvėlis, kuris virpėjo po variniu gaubtu, Marijanos sąmonėje susiliejo į simbolinį ekraną, kuriame atsispindėjo svarbiausi jos gyvenimo momentai. Jos dėmesį ypač prikaustė liepsna, kuri, atrodė, įkūnijo tvirtą jos meilę, kūnas tarsi neteko standumo ir ištirpo po šilkinėmis švelniomis pagalvėmis. Marijana taip gerai nesijautė jau seniai, labai seniai.

Paskui ši nuostabi palaiminga būsena pavirto sustingimu. Prie lemputės prikaustytos akys lėtai užsimerkė, ir kaip tik prieš užsnūsdama Marijana pamatė iš tamsos išnyrantį baltą šešėlį, kuris užpildė didesnę kambario dalį.

Tai buvo panašu į baltą kaip sniegas, dūmais apgaubtą šmėklą, kuri didėjo ir uždengė visą akiratį. Kažkas didelis ir grėsmingas...

Marijana norėjo sušukti. Išsižiojo, bet kaip jau ne kartą buvo jos košmaruose, negalėjo ištarti nė garso. Jos vokai įnirtingai priešinosi spaudžiančiam juos sunkumui. O šmėkla vis didėjo ir pamažu linko prie jos. Jaunoji moteris beviltiškai stengėsi išsivaduoti iš paralyžiuojančio narkotiko veikimo ir atsikelti, bet pagalvės laikė ją kaip priklijuotą.

Ir tada šmėkla tyliai prakalbo:

Nebijokite, pasakė ji, aš nepadarysiu jums nieko blogo, priešingai! Aš jūsų draugė, ir jums nėra ko manęs bijoti...

Balsas buvo žemas, negyvas, kupinas begalinio liūdesio, bet nors Marijanos sąmonę ir gaubė tamsa, jis priminė jai kitą balsą, beveik tokį patį, išgirstą kartą iš dukslaus veidrodžio gilumos, beveidžio žmogaus balsą, kuris, kaip ir šis, buvo šmėklos. Negi tragiškai vieniša jos žuvusio vyro šmėkla persekiojo ją iki durų į Aziją?..

Bet fizinė negalia nustelbė ir gebėjimą mąstyti. Marijanos akys visai užsimerkė, ir ji nugrimzdo į keistą, beveik letargo miegą, kuris tačiau nepajėgė įveikti jos nuovokos. Ji girdėjo šalia savęs greitą pokalbį nežinoma kalba ir tarsi pažino pasimetusį Biuliu-chanum balsą ir labiau prislopintą žydės; šie balsai kaitaliojosi su žemu šmėklos balsu. Paskui ji pajuto, kad ją labai lengvai pakėlė tvirtos rankos. Jos šnerves pakuteno malonus kvapas: tai buvo turkiško tabako kvapas, sumišęs su šviežesniu ir jau visai netikėtu lavandos kvapu, o jos skruostas prigludo prie švelnių vilnonės medžiagos pūkelių... Pusiau be sąmonės Marijana suprato, kad ją išneša...

Ji vėl pajuto sodo kvapus ir nakties gaivumą, paskui lengvą sūpavimą, o ją laikančios rankos nuleido ją tarsi ant kokio čiužinio. Nepaprastomis valios pastangomis, kaip kartais pavyksta miegančiam žmonui, kuris stengiasi ištrūkti iš košmaro nagų, ji pakėlė sunkius kaip švinas vokus ir pamatė žvaigždėtą dangų bei vyro siluetą su ilga kartimi rankose, matyt, jis irklavo. Artėjo juodi tunelio nasrai su pakeltomis grotomis, kurių aštrūs galai panėšėjo į baidyklės dantis; gaivų orą pakeitė šlykšti dumblo ir pūvančių atliekų smarvė, o iš artimiausio medžio atskriejo liūdna paukščio giesmė, bet ją tuoj pat prarijo akmeniniai skliautai, po kuriais dabar tekėjo Lakštingalų upelis, nuplukdantis

Marijaną, belaisvis upelis, kaip ir ji pati... upelis, daugiau neturintis teisės kvėpuoti grynu oru, nes taip nutarė žmonės, upelis...

Dabar Marijaną iš visų pusių supo neįžvelgiama tamsa ir ji, pavargusi kovoti, kietai užmigo...

Ji atsibudo taip staiga, kaip į vandens paviršių iššoka kamštis, ir pamatė esanti nepažįstamame, saulės nutviekstame kambaryje. Tai buvo puikus, šilku išpuoštas kambarys su mėlynais ir alyviniais skliautais, panašus į koplyčią, nes vieną jo sieną dengė auksinės ir sidabrinės ikonos.

Nenaudingos esant tokiam apšvietimui žvakės degė priešais šventųjų paveikslus, ir stovinti prieš jų sustingusią virtinę kažkokia juodai apsirengusi žmogysta sudegusias žvakes keitė naujomis.

Iš po nėrinių šydo kyšojo ilgos kasos, ir Marijana, iš pradžių pamaniusi, kad priešais ją šventikas, dabar suprato, jog tai moteris, gana imponuojanti moteris.

Tokį įspūdį kėlė ne aukšta, liesoka pagyvenusi moters figūra tai rodė žili plaukai ir raukšlės, o jos tiesi laikysena ir didingas valingas profilis bei griežti helenės bruožai.

Kai paskutinė žvakė buvo pakeista ir žvakigaliai sumesti į odinį maišelį, nepažįstamoji paėmė lazdelę su auksiniu bumbulu, stovėjusį šalia vieno iš kandeliabrų, greitai persižegnojo ir, staiga atsukusi nugarą spindintiems atvaizdams, pasuko prie lovos įprasta smarkiai šlubuojančio žmogaus eisena. Už kelių žingsnių ji sustojo, abiem rankomis atsirėmė į lazdelę ir reikšmingai pavelgė į Marijaną.

Kokia kalba jūs norėtumėte kalbėti? paklausė ji gerkliniu balsu nepriekaištinga italų kalba.

Tai man visai priimtina, atsakė jaunoji moteris savo puikia toskanietiška tartimi, - jei tik jūs nepanorėtumėte prancūzų, anglų, vokiečių ar ispanų!..

Nepažįstamoji nė kiek dėl to nesutriko ir įgėlė, šį sykį prancūzų kalba:

Ne taip jau blogai! Aš kalbu tomis kalbomis, be to, dar šešiomis ar septyniomis kitomis, tarp jų rusų, moldavų, kinų...

- Sveikinu! atsikirto Marijana; ji nė už ką pasaulyje nenorėjo parodyti, kad tai padarė jai įspūdį. Bet, gerbiamoji ponia, ar aš nepasirodysiu juokinga, jei paklausiu, kas jūs ir kur aš esu?

Senoji dama priėjo taip arti, kad Marijana pajuto nuo jos dvelkiantį smilkalų ir ambros kvapą, ir kaip ir anksčiau kandžiai tęsė:

Jūs esate pas mane. Mano namuose Fanare, o aš kunigaikštienė Moruzi, buvusio Valakijos valdovo našlė. Be to, labai džiaugiuosi galėdama jums pasakyti: sveika atvykusi!

Labai ačiū. Jūs nepaprastai maloni. Bet aš labai norėčiau sužinoti, kunigaikštiene, kokiu būdu patekau pas jus! Vakar vakare kartu su sultonienės drauge, kilminga turkų dama, aš atvažiavau pas...

Žinau, nutraukė ją kunigaikštienė. Bet aš žinau ir tai, kad yra vietų, kuriose be vyro leidimo moterys neturi teisės lankytis. Dėl to jūs ir patekote pas mane, kad jus čia atgabeno jis!

Mano vyras? Gerbiamoji ponia, jūs klystate! Mano vyras žuvo, aš našlė!

Senoji kunigaikštienė užjaučiamai atsiduso ir patvirtindama savo žodžius ėmė stuksenti lazda į grindis.

Aš manau, mano brangioji, kad jūs klystate. Jei tik kunigaikštienė Sant'Ana, kunigaikščio Korado žmona, iš tiesų jūs?..

Taip, tai aš. Vis dėlto...

Tuomet aš kartoju: Koradas Sant'Ana atvežė... tiksliau, atnešė jus vakar vakare į šį namą!

Bet tai neįmanoma! sušuko Marijana vos neverkdama. Arba tuomet...

Jos galvoje šmėstelėjo stulbinanti mintis, bet jos gyvenimas buvo toks nepaprastas ir po gaisro Seltone beveik kasdien jai atsitikdavo tokių neįprastų įvykių, kad Marijanai ta mintis pasirodė visai paprasta. Jeigu ji iš tiesų atvyko į šią keistą vietą lydima velionio vyro, vadinasi, ji pati yra mirusi, ir šis keistas kambarys ir moteris, kalbanti visomis pasaulio kalbomis, yra aname pasaulyje. Žydė Rebeka paprasčiausiai nunuodijo ją, ir ji užmigo žemėje, kad daugiau nenubustų arba nubustų nebent tik šioje savotiškoje

skaistykloje, stebima tokio nelabai tinkamo angelo. Bet kas gali pasigirti, kad gerai žino, kaip yra už mirties vartų?

Jos suaudrintoje sąmonėje net kilo mintis, kad tuojau durys atsivers prieš kokį nors šventąjį arba kitą, Dievas žino kada pradingusį asmenį, galbūt jos tėvą ar motiną, bet tuo metu jos pašnekovė paėmė žvakę ir ištiesė ją Marijanai.

Palieskite liepsną, pasakė ji, ir jūs įsitikinsite, kad ji degina, vadinasi, jūs gyva kaip ir aš! Ir jei tik aš neklystu, jūs jau nebesergate. Manau, kad gerai išsimiegojote?

Iš tiesų, prisipažino Marijana po to, kai nedvejodama ištiesė pirštą į ugnį ir tuoj pat atitraukė, aš jau seniai nesijaučiau taip gerai, tačiau negaliu suvokti to, ką jūs man pasakėte: mano vyras gyvas... atėjo pas jus į namus? Vadinasi, jūs pažįstate jį ir... matėte?

Taip, o jums tokios galimybės jis niekada nedavė, ramiai pastebėjo kunigaikštienė. Visa tai taip! Mano vaikeli, pridūrė ji, pristumdama prie lovos ožkos kailiu apdengtą keistą X formos krėslą, mano amžius leidžia man vadinti jus taip, visai suprantama, kad jūs pateikiate daug klausimų dėl savo keistos padėties. Aš manau, jog galiu atsakyti į kai kuriuos iš jų, bet ne į visus! Matote, aš seniai pažįstama su Sant'Anos šeima. Kai buvau vaikas, donas Sebastjanas, jūsų vyro senelis, dažnai viešėdavo pas mano tėvus. Jis labai draugavo su jais, ir jo palikuonys paveldėjo tą draugystę. Visai suprantama, kad po dramos, krauju sutepusios visą jo šeimą, jaunasis Koradas, nenorėdamas ilgai pasilikti Italijoje, kur jis negalėjo gyventi viešai, ėmė lankytis pas mus, nes buvo įsitikinęs, kad čia bus mielai priimtas ir suprastas dėl jį ištikusios baisios nelaimės.

Staiga kilęs Marijanos smalsumas nustelbė visus kitus jausmus, visus būgštavimus ir baimes, kurias ji jautė nubudusi. Be abejo, ši moteris žinojo paslaptį, gaubiančią jos nematomąjį vyrą. Ir ji norėjo gauti tos paslapties raktą. Daugiau nepajėgdama tvardytis, ji nutraukė ją.

Taigi, gerbiamoji ponia, jūs žinote?

Ką, jūsų manymu, žinau?

Priežastį, dėl kurios mano vyras gyveno praktiškai įkalintas savo protėvių namuose? Priežastį, dėl kurios aš pažinojau tik

jo balsą iš veidrodžių, balta pirštine apmautą ranką už juodos uždangos ir tolimą raitelio su balta kauke siluetą? Priežastį, dėl kurios jis vedė mane, jam nepažįstamą ir nėščią nuo kito, nes tas kitas buvo imperatorius, užuot pats susilaukęs įpėdinio?

Kunigaikštienė Moruzi pritariamai linktelėjo.

Man žinomos visos tos priežastys; iš esmės tai yra viena priežastis!

Tai pasakykite man ją! Aš noriu žinoti... Aš turiu teisę žinoti!

Iš tiesų! Bet aš neturiu teisės... Jūs uždavėte man tik vieną klausimą, į kurį aš negaliu atsakyti. Bet mielai pasakysiu jums, kad priešingai, negu teigė tas demonas Damianis, Koradas gyvas. Aš manau, kad paskutinę akimirką kažkas stipresnis už jį nustūmė niekšo ranką. Ir jis nepataikė. Koradas buvo tik sužeistas. Tada niekšas nedrįso baigti to, ką pradėjo, ir sukaustė jį grandinėmis senų Sarenco rūmų rūsyje Venecijoje, manydamas, kad jis ten mirs. Bet kunigaikštis pasveiko, atgavo jėgas, ir jam pavyko išsilaisvinti.

Akimirką Marijana vėl išvydo erdvų Venecijos rūmų vestibiulį, rūmų, kurie kartu buvo ir jos kalėjimas. Ji vėl išvydo nužudytas juodaodes tarnaites, dramblotą Matėjo Damianio kūną, uždengtą auksu išsiuvinėta dalmatika, tysantį ant laiptų pakopų ir paplūdusį kraujais, su geležiniais antrankiais ir grandinėmis ant krūtinės. Visos šios paslaptys vėl iškilo į paviršių, bet dabar kitoje šviesoje...

Taigi, pasakė Marijana lėtai, tarsi įsigilindama į tariamų žodžių prasmę, taigi... tai buvo jis, tai jis Venecijoje tą siaubingą naktį nužudė Damianį ir jo verges?

Tikra tiesa, tai buvo jis. Tai darydamas jis ne keršijo, o tik įvykdė paprasčiausią teisingumą. Matėjas Damianis buvo nuteistas už visus savo nusikaltimus ir nužudytas. Tai kunigaikščio teisė ir pareiga.

Aš ir neprieštarauju. Bet kodėl gi jis pasislėpė? Kodėl neatėjo pas mane ir visko nepaaiškino? Aš irgi buvau belaisvė tuose rūmuose, jis jums turėjo tai pasakyti.

Jis tai ir padarė, patvirtino kunigaikštienė.

Vietoj to jis atidarė mano kalėjimo duris ir pabėgo nežinia kur, net nepagalvojęs pažadinti mane. Tačiau jis buvo savo namuose, ir niekas negalėjo jam niekuo papriekaištauti. Pagaliau mes būtume paslėpę lavonus arba drauge sulaukę policijos, arba nežinau ką dar... Jis išlaisvino mane, bet pabėgdamas vis dėlto sukėlė man grėsmę, nes policija galėjo apkaltinti mane.

Ne, kadangi ir jūs buvote savo namuose. O dėl Korado, tai Venecijoje jam reikėjo slapstytis dar daugiau negu Lukoje, nes jis negalėjo rodyti savo veido. Jeigu jis būtų tai padaręs, jo niekas nebūtų pripažinęs. Karinio gubernatoriaus žmonės būtų palaikę jį apsišaukėliu, suėmę ir, be abejo, nužudę. Patikėkite, jis negalėjo pasilikti.

Ir vėl ta erzinanti paslaptis, kuri stūmė Marijaną į neviltį! Ar atsiras kada nors kas nors, kas sutiks pagaliau laikyti ją suaugusia moterimi ir atskleisti paslaptį, kurią keli žmonės jau žino? Tiesa, daugumos jų jau nebėra gyvų... Vis dėlto, instinktyviai ieškodama galimybės įspėti paslaptį, Marijana paklausė:

Kaipgi tuomet jis galėjo tai padaryti, negalėdamas pasirodyti Italijoje Sant'Anos pavarde, ir ką jis veikia čia?

O kas jums sakė, kad jis gyvena čia savo tikra pavarde? Tai beveik taip pat neįmanoma, kaip ir po Venecijos dangumi. Tik aš ir mano jaunesnysis brolis Žanas, rūmų vertėjas, žinome, kas dangstosi Turchan bėjaus pavarde.

Turchan bėjus? perklausė priblokšta Marijana. - Jūs norite pasakyti, kad kunigaikštis Sant'Ana tapo... musulmonu?

Senoji dama iš širdies nusijuokė. Jos juokas buvo toks nuoširdus, skambus ir nepaprastas, kad Marijanai staiga pasirodė, jog ji atsidūrė karvelidėje tarp burkuojančių balandžių.

Jokiu būdu! sušuko kunigaikštienė, užsikosėjusi. Tuomet jūsų santuoka būtų fiktyvi, ir sunku patikėti, kad Bažnyčios galva būtų pridėjęs ranką prie tokio nešvaraus dalyko. Juk tai jūsų krikštatėvis pasirūpino šia santuoka, ar ne?

Iš tikrųjų jis, atsakė jaunoji moteris, vėl pajutusi įsižiebiant viltį. Negi jūs pažįstate ir jį?

Ne! Bet aš žinau, kas jis. O dėl kunigaikščio pseudonimo, tai jis gavo pilietybės teisę čia iš sultono Machmudo malonės, nes išgelbėjo jo šviesiausiąją gyvybę nuo dviejų gyvačių įkandimo

medžioklės metu. Jo didenybė maloningai dovanojo savo draugystę tam, kurio tikrojo vardo jis nežino ir laiko turtingu svetimšaliu pirkliu, susižavėjusiu imperatoriaus miesto grožiu ir jo gyvenimo būdu...

Marijana vos sulaikė nusivylimo atodūsį. Matyt, neįmanoma priversti senosios damos atskleisti, ką ji laiko svetima paslaptimi. Vis dėlto ryškėjant naujoms detalėms, susijusioms su keistu žmogumi, už kurio ji ištekėjo, ji norėjo kuo daugiau sužinoti, ir tai ją erzino.

Gerbiamoji ponia, maldauju jus, paprašė ji pagaliau, nesakykite man daugiau nieko... arba pasakykite viską. Man įkyrėjo visi šitie klausimai, jie slegia mane ir į juos niekas niekada nesutiks atsakyti.

Kunigaikštienė Moruzi abiem rankom atsirėmė į savo lazdą, sunkiai atsistojo ir padovanojo jaunajai moteriai netikėčiausią šypseną jaunatvišką ir vylingą.

Niekas? Priešingai! Netrukus ateis kažkas, kas atsakys į visus jūsų klausimus. Aš aiškiai pasakiau? Į visus, be jokios išimties.

Kažkas... Bet kas gi?

Ogi... jūsų vyras! Šios nakties įvykiai privertė jį sulaužyti tylėjimo įžadą. Be to, jis nori truputį išsiaiškinti jūsų gyvenimą ir melagingą padėtį, į kurią jūs patekote.

Tarsi elektros srovė supurtė Marijanos kūną ir atgaivino ją. Ji pasikėlė lovoje ir nusimetė antkoldę, po kuria jai pasidarė per karšta.

Jis čia? paklausė ji, instinktyviai nuleisdama balsą.

Ne, bet netrukus ateis, manau, ne vėliau kaip po valandos. Jūs turite laiko pasiruošti susitikimui; aš tuoj atsiųsiu kambarinę.

Neskubria eisena, kuri kėlė gailestį dėl beviltiškų pastangų nuslėpti raišumą, senoji kunigaikštienė pasuko prie durų. Ten ji du kartus patraukė prie sąvaros kabančią ilgą šilkinę juostelę. Bet prieš peržengdama slenkstį ji atsisuko, ir Marijana, kuri jau kėlėsi, apmirė išvydusi liūdesį ir skausmą šiame veide, išsaugojusiame nepaprastą grožį, kurio negadino gilios raukšlės.

Aš norėčiau jums pasakyti dar kai ką, pradėjo senoji dama aiškiai neįprastu jai neryžtingu tonu.

Taip, prašom. Ką gi?

Kai jūs akis į akį susidursite su Koradu, būsite nepaprastai nustebinta... gal net pajusite baimę arba pasišlykštėjimą! O, nebijokite! skubiai pridūrė ji, pamačiusi, kaip išsiplėtė jos atsitiktinės viešnios akių vyzdžiai. Jis visai nepanašus į pabaisą. Bet aš nepakankamai gerai pažįstu jus, tiksliau sakant, visai nepažįstu jūsų. Tad nežinau, kaip jūs elgsitės išvydusi jo atvirą veidą... Ir aš prašau jus atsiminti, kad jis visų pirma yra auka, kad jis ilgai ir daug kentėjo... ir kad jūs turite pavojingą galią per keletą minučių padaryti jį nelaimingesnį, negu tai galėjo padaryti visas gyvenimas ir jo niūrios išdaigos. Taip pat atsiminkite, kad po ta italų kunigaikščiui neįprasta išore, kurią jūs tuojau pamatysite, slypi kilni širdis, didžiadvasiška ir be jokių žemų jausmų, taip pat ir be pykčio. Pagaliau atsiminkite, kad jis davė savo vardą tokiomis aplinkybėmis, kurios kitus būtų privertusios su panieka atsisakyti...

Gerbiamoji ponia, užprotestavo Marijana, užgauta paskutiniųjų žodžių, ištartų gana šiurkščiu tonu, negi jūs manote, kad mane reikia įžeidinėti, o jūs pati ypač stengiatės, kad aš nieko nežinočiau apie tai, kuo aš galiu įžeisti kunigaikštį?

Aš jūsų neįžeidinėju. Tiesa niekada negali įžeisti, ir kartais reikia pasakyti ją visą, netgi jei ją nemalonu girdėti! Argi jūs nesutinkate su manimi? Priešingu atveju ar būsiu nusivylusi...

O taip, žinoma, prisipažino Marijana, nemaloniai pasijutusi dar kartą pralaimėjusi. Bet aš prašau jus sutikti atsakyti į vieną klausimą, vienintelį, kuris liečia tik jus...

Kokį?

Ar jūs labai mylite kunigaikštį Sant'Aną?

Senoji dama įsitempė, ir jos laisva ranka palietė ant krūtinės kabėjusį didelį auksinį kryžių, lyg norėdama tuo patvirtinti savo žodžius.

Taip! atsakė ji. Aš jį labai myliu. Aš myliu jį, kaip mylėčiau sūnų, jeigu turėčiau. Štai kodėl nenoriu, kad jūs suteiktumėte jam skausmo...

Ir ji staiga išėjo ir užtrenkė duris.

Šešioliktas skyrius

Turchan bėjus

Po valandos Marijana vaikštinėjo erdviame pirmojo aukšto kambaryje su skliautuotomis lubomis, su dideliais grotomis apkaltais langais, išeinančiais į sodą, kur tarp kiparisų daugybė vystančių rožių mėgino kažką įtikinti, kad pavasaris dar nepraėjo. Griežto stiliaus salone viršum juodmedžio baldų kabojo didžiulis portretas; jame buvo pavaizduotas vyras puikiais ūsais, su išsiuvinėtu dolmanu ir berete, virš kurios švytėjo plunksnų kuokštas; už šilko juostos jis buvo užsikišęs ilgą brangakmeniais nusagstytą durklą. Tai buvo velionis ponas Moruzis, kunigaikštienės vyras. Bet Marijana, įeidama į šią patalpą, pernelyg didelę intymiam pokalbiui, vos metė į jį abejingą žvilgsnį. Ji jautėsi sudirgusi, smarkiai susijaudinusi...

Taip staiga atsiradusi galimybė susitikti su vyru, kurios ji visada nesąmoningai laukė, nors ir netikėjo tuo, išmušė ją iš vėžių.

Nuo tos dienos, kai ji tapo Korado Sant'Anos žmona, jis buvo jai mįslė, erzinanti ir kartu kelianti gailestį, nes ji jautėsi įžeista jo nenoro parodyti savo veidą. Tuo pat metu ji iš visos širdies norėjo kaip nors jam padėti, palengvinti baisų, kaip ji spėjo, jo likimą, tačiau tai buvo likimas žmogaus, kurio sielos didybė ir karališkas dosnumas nekėlė abejonių, žmogaus, kuris tiek daug davė ir taip mažai reikalavo.

Ji nuoširdžiai verkė sužinojusi apie nelaimingojo mirtį, žuvusio, kaip jai buvo pasakyta, nuo rankos žmogžudžio, kuriuo jis per daug pasitikėjo. Ji svajojo apie bausmę kaltininkui, ir kai Matėjas Damianis ciniškai gyrėsi savo nusikaltimu, ji iš tiesų pasijuto kunigaikštiene Sant'Ana, kunigaikščio žmona, lyg juos būtų sieję ne vieneri bendro gyvenimo metai.

Ir štai staiga ją viena po kitos užgriūna pritrenkiančios naujienos: tragiškai paslaptingas kunigaikštis gyvas, jis tuojau pasirodys jai, ir ji pamatys jį, galbūt palies, ir kambarys, nepaisant jo išmatavimų, staiga pasirodė jai pernelyg ankštas tokiam įvykiui. Raitelis šmėkla, Ilderimo Puikiojo šeimininkas, žmogus, išeinantis

iš namų tik naktį ir su baltos odos kauke, netrukus ateis čia... Tuo neįmanoma patikėti!

Ar jis vėl bus su kauke, kaip ir tą tragišką naktį? Marijana papriekaištavo sau, kad nepaklausė to šeimininkės, o dabar jau buvo per vėlu: kunigaikštienė išėjo...

Vos tik patyrusios kambarinės padedama Marijana susitvarkė, įėjo barzdotas lyg prancūzas tarnas ir paprašė ją nusileisti į priimamąjį; ten ji tikėjosi sutikti šeimininką. Tyliai uždaręs už savęs duris, tarnas dingo ir daugiau nepasirodė. Marijana suprato, kad ji visiškai viena sutiks galbūt dramatiškiausią savo gyvenimo akimirką.

Miegas, įveikęs ją Rebekos namuose, pasirodo, buvo labai ilgas, nes saulė, kurią ji atsibudusi laikė ryto saule, dabar leidosi už ilgų juodų senų medžių šakų. Jos spinduliai raudonai nudažė antikinės salės akmenis ta salė tikriausiai buvo pastatyta dar aklojo dožo Anri Dandolo kryžiaus žygio laikais ir privertė šokti gausybę dulkelių priešais pirštinėtas veliono pono rankas.

Sode buvo tylu. Didžiulio miesto triukšmas beveik neįsiskverbė pro šio seno pastato sienas. Muedzinų šauksmai ėmė raginti musulmonus vakaro namazui...

Marijanos nervai buvo nepaprastai įtempti; ji spaudė rankas ir kandžiojo lūpas. Svečias, daugiau gąsdinantis negu laukiamas, vertė savęs laukti, ir Marijana, akimirką stabtelėjusi priešais portretą ir rūsčiai į jį pažvelgusi, vėl ėmė nervingai vaikštinėti. Tuo metu durys vėl atsidarė, įėjo barzdotasis tarnas ir žemai nusilenkęs pasitraukė į šalį; durų angoje pasirodė aukšta balta figūra, ir jaunos moters širdis sudrebėjo...

Jos akys nepaprastai išsiplėtė, o lūpos suapvalėjo, bet neištarė nė garso; tuo tarpu saulės nušviestas svečias nusilenkė netardamas nė žodžio. Marijana, iš nuostabos netekusi žado, suprato, kad ji nesapnuoja: tarp šviesaus kaptono ir balto muslino tiurbano į ją iš tamsaus veido žvelgė žydros Kalebo akys...

Atrodė, kad laikas sustojo. Tarp šių dviejų būtybių, susietų santuokos saitais, tačiau dėl daugelio priežasčių išskirtų, įsivyravo gili tyla. Marijana instinktyviai pajuto, kad jos nustebęs žvilgsnis gali pasirodyti įžeidžiantis, ir susitvardė; ją apėmė nuostabus palengvėjimo jausmas.

Nepaisant visko, ką jos krikštatėvis ar dona Lavinija jai papasakojo, ji tikėjosi blogesnio. Ji buvo pasirengusi išvysti klaikiai subjaurotą būtybę, kurios vaizdas būtų sunkiai įmanomas ištverti; dabar ji galėjo konstatuoti, kad iš tiesų nebuvo nieko baisaus, nors tikrovė ir pasirodė esanti nepaprasta.

Marijana prisiminė pirmąjį įspūdį, kai ant “Burtininkės” denio sutiko Kalebą; tada ji beveik pasimėgaudama stebėjo tą puikų šaltą veidą. Kad ir kuo vardu būtų šis vyras, be abejo, jis buvo gražiausias iš visų, kurį ji kada nors matė. Užtat ši tikrovė kėlė naujų problemų, kurias buvo nepaprastai sunku išspręsti. Tarp kitų ir šią: ką Jasono laive darė kunigaikštis Sant’Ana arba pirklys Turchan bėjus, apsimetęs etiopu vergu? Be to, ji dabar išvydo, kad etiopiška etiketė jam nelabai tinka: mat nors pseudo Kalebo oda buvo iš tiesų tamsi, tačiau vis dėlto ji neprilygo tikram Etiopijos gyventojų juodumui.

Pamatęs, kad ji nepajėgia prabilti pirmoji ir tik ryja jį akimis, Koradas Sant’Ana ryžosi sudrumsti tylą. Jis tai padarė tyliai, prislopintu balsu, lyg bijodamas išsklaidyti kerus, nes jausmas, kurį jis išskaitė jaunos moters veide, nebuvo toks, kokį jis bijojo išvysti. Ne, į jį įsmeigtose didelėse žaliose akyse neatsispindėjo nei pasibjaurėjimas, nei baimė, o tik begalinė nuostaba.

Dabar jūs suprantate? ištarė jis.

Nenuleisdama akių, Marijana papurtė galvą.

Ne, man net atrodo, kad aš suprantu vis mažiau ir mažiau. Jumyse nėra nieko atstumiančio... priešingai. Aš net pasakyčiau, kad jūs... labai gražus. Bet aš manau, kad tai jums žinoma. Tuomet kam užsidarymas vienatvėje, kaukė, visos tos paslaptys?

Bronzinio atspalvio lūpos liūdnai nusišypsojo, atskleisdamos baltų kaip sniegas dantų juostelę.

Aš maniau, kad moteris, turinti tokią padėtį, kokią turite jūs, nutuokia mano elgesio priežastį. Mane slegia sunki nuodėmė, kurią padariau ne aš... dar daugiau, ne mano motina, nors ji vis dėlto sumokėjo už ją gyvybe. Jūs juk nežinote, ar ne tiesa, kad mano tėvas, laikęs save apgautu ir nė akimirkos tuo neabejojęs pasmaugė mano motiną, nė neįtardamas, kad kraują,

kuris sujuodino mano odą, perdavė man ne kas kitas, o jis pats.

Kaip tai gali būti?

Jums, matyt, nežinomi paveldėjimo dėsniai? O aš, truputį paaugęs, juos išstudijavau. Vienas mokslininkas medikas iš Kantono kartą man paaiškino, kad negro ir baltosios moters vaikas gali neturėti negridams būdingų požymių, bet vis dėlto gali perduoti juos savo įpėdiniams. Bet kaip galėjo mano tėvas įsivaizduoti, kad jo motina, tas demonas, kuris suteršė visą mūsų giminę, pradėjo jį su Hasanu, Gvinėjos vergu, o ne su kunigaikščiu Sebastjanu, savo vyru? Persekiojamas šėtoniškos legendos apie Liusindą, jis patikėjo, kad mano vargšė motina irgi yra paskendusi nedorybėse, ir nužudė ją.

Aš žinau tą baisią istoriją, sušuko Marijana. Eleonora... aš noriu pasakyti misis Krouford pasakojo man ją. Koks žiaurumas ir kokia paikystė!

Kunigaikštis gūžtelėjo pečiais.

Kiekvienas taip reaguotų. Galbūt net ir jūsų tėvas, jei atsidurtų tokioje padėtyje. Aš neturiu teisės priekaištauti jam dėl to... jis vis dėlto paliko mane gyvą, nors, beje, aš neturiu labai kuo didžiuotis savo gyvenime. Verčiau jis būtų palikęs gyvą motiną, o mane nužudęs, mane, pabaisą, kuris nuplėšė jam šlovę...

Tiek kartėlio buvo žemame ir liūdname paskutiniojo Sant'Anos balse, kad Marijanos širdyje kažkas sujudėjo. Staiga ji pajuto jų padėties komizmą, kai jie įsitempę stovėjo vienas priešais kitą vidury erdvios, beveik tuščios salės. Ji pamėgino nusišypsoti ir parodė į nišą prie lango, kur stovėjo du akmeniniai krėslai, uždengti pagalvėmis.

Ar nenorite atsisėsti, kunigaikšti? Mums bus patogiau kalbėtis... ir mes turime ką pasakyti vienas kitam. Tai užtruks ilgai.

Jūs manote? Aš neketinu, gerbiamoji ponia, versti jus ilgai pakęsti mano buvimą, nes jis gali būti jums tik našta. Patikėkite, jei aplinkybės būtų susiklosčiusios kitaip, aš niekada nebūčiau sutikęs parodyti jums savo veido. Jūs laikėte mane mirusiu, ir taip buvo, be abejo, geriau. Jūs smarkiai nukentėjote dėl manęs,

nors aš to ir nenorėjau! Dievas mato mane: nuo mūsų vestuvių aš iš visos širdies troškau, kad jūs būtumėte laiminga arba bent pasiektumėte sielos ramybę.

Šį kartą Marijanos šypsena buvo nuoširdi, ir kadangi kunigaikštis nepajudėjo, ji nugalėjo savo išdidumą ir pirmoji žengė žingsnį jo link.

Aš tai žinau, tarė ji tyliai. Bet sėskitės, prašau jus! Kaip jūs dabar priminėte... mes esame vedę.

Tai tiek mažai!

Kodėl jūs taip manote? Mus sujungusiam Dievui nieko nėra mažai... ir mes galime būti bent jau draugai. Argi jūs neišgelbėjote man gyvybės tą naktį, kai Matėjas Damianis bandė nužudyti mane šalia sugriautos šventyklos? Argi ne jūs išvadavote mane, nužudęs jį Venecijoje?

O argi jūs negrąžinote man skolos, gelbėdama mane nuo Džono Leitono rimbo? atsikirto jis.

Tačiau jis liovėsi priešintis ir leidosi nuvedamas į nišą, dar nutviekstą raudonos saulės šviesos.

Atsidūrusi šalia jo, Marijana vėl pajuto lavandos ir šafrano kvapą, kurį ji įsiminė praeitą naktį; tai buvo trumpalaikis prisiminimas keistų tos nakties įvykių, užmirštų dėl netikėtos naujienos. Ji nesusilaikė ir uždavė staiga kilusį klausimą:

Tai jūs pagrobėte mane vakar vakare iš Rebekos, ar ne? Kunigaikštienė Moruzi man sakė...

Aš nė nemanau neigti. Tai iš tiesų buvau aš.

Bet kodėl?

Gerbiamoji ponia, tai lėmė aplinkybės, kurias aš dabar minėjau, ir be kurių jūs galėjote ir toliau laikyti mane mirusiu. Jos išreiškiamos vienu žodžiu: vaikas!

Vėl liūdna šypsena, kuri jo pernelyg nepriekaištingam veidui teikė nepaprasto žavesio.

Marijana galėjo dabar apžiūrėti jį iš arti ir ryškioje šviesoje; ją nustebino tai, kad jis nevalingai sužavėjo ją kaip ir tada, kai ji pamatė jį anr "Jūros burtininkės" denio. "Bronzinė dievybė... puikus gyvulys..." pamanė ji tada, Bet paaiškėjo, kad ta dievybė yra molio kojomis, o gyvulys sužeistas.

Negi jūs užmiršote mūsų santuokos motyvą? Kai senas mano draugas Gotjė de Šazėjas papasakojo man apie savo krikšto dukrą, ji nešiojo Napoleono vaiką. Padaręs ją savo žmona, aš tikėjausi gauti įpėdinį, garbingą mūsų senos giminės tęsėją, vaiką, kurio nedrįsau susilaukti ir kurį visiems laikams atsisakiau paleisti į pasaulį, kad nepratęsčiau virš mūsų giminės pakibusio prakeikimo. To vaiko jūs netekote daugiau kaip prieš metus per gaisrą Austrijos ambasadoje. Bet dabar jūs nešiojate kitą!

Staiga išraudusi, Marijana pašoko, lyg širšės įgelta. Dabar viskas pasidarė aišku, net per daug aišku.

Juk jūs nenorite pasakyti, kad nori...

Taip! nutraukė jis. Aš noriu, kad jūs išsaugotumėte šį vaiką. Atvykęs čia aš stebėjau žydės namą. Ji vienintelė, kurią jūs galėjote prašyti tokios paslaugos, per daug nerizikuodama savo gyvybe. O to aš jokiu būdu nenorėjau! Matote, kai aš supratau, kad jūs vėl laukiatės kūdikio, mano viltis atgijo...

Marijana tiesiog pasišiaušė.

Viltis? Atsargiau su šiuo žodžiu! O jūs žinote, jūs, kuriam daug kas žinoma, kieno šis vaikas?

Kunigaikštis pritardamas linktelėjo galvą, bet niekuo neparodė savo jausmų. Matant šį bejausmį veidą, Marijaną apėmė pyktis.

Jūs tai žinote? sušuko ji. Jūs žinote, kad tas liokajus nuolat prievartavo mane, jūsų žmoną, ištisas savaites, per kurias aš maniau, kad išprotėsiu, o jūs išdrįsote pasakyti, jog ta Golgota atgaivino jūsų viltį? Ar jums neatrodo, kad jūs peržengiate leistinas ribas?

Aš nemanau! šaltai atkirto jis. Damianis sumokėjo savo skolą jums. Už tai, ką jis privertė jus iškęsti, aš nužudžiau jį, taip pat tris jo žynes...

Už tai, ką jis padarė man, ar už tai, ką padarė jums? Jūs atkeršijote už mano nešlovę ar už donos Lavinijos mirtį?..

Vien tik už jus, patikėkite, nes aš, kaip jūs matote, likau gyvas. Mano ištikimoji Lavinija irgi. Ji susiprotėjo apsimesti negyva, kai Damianis užpuolė ją, ir jis patikėjo, kad ją nužudė, bet ji gyva, ir aš manau, kad dabar ji šeimininkauja mūsų viloje Lukoje. O baigdamas apie Matėją, turiu pasakyti, kad

šio atstumtojo, tokio šlykštaus ir niekingo, gyslomis tekėjo toks pat kraujas, kaip ir mano. Be abejo, išgama, bet vienas iš Sant'Anų, daug realesnis ir artimesnis negu buvo Napoleono sūnus.

Akimirką Marijana pajuto, kad jos pyktis išgaruoja, išgirdus malonią žinią apie doną Laviniją, bet šis palyginimas smarkiai įžeidė ją, ir ji pasipiktinusi atsakė:

Bet mane verčia vemti vien šio žmogaus prisiminimas! Ir aš nekenčiu to, ką nešioju savyje, to "daikto", kurį atsisakau vadinti vaiku ir kurio nenoriu paleisti į pasaulį, jūs girdite? Aš to nenoriu nė už ką!

Jums reikia susitaikyti! Norite jūs ar ne, šis "daiktas", kaip jūs sakote, yra žmogiška būtybė, jau susiformavusi, jūsų kūnas ir kraujas. Tai jūsų dalis ir kuriama iš tos pat medžiagos.

Kaip vaikas, kuris kratosi rūsčios tikrovės, Marijana užprotestavo:

Ne! Ne! Tai neįmanoma! Aš nenoriu, kad tai įvyktų...

Liaukitės! Jūs nenuoširdi, nes taip karštai nesipiktintumėte, jeigu jūsų širdis būtų laisva, jeigu... jūsų kelyje nebūtų Jasono Boforo. Juk dėl jo, tik dėl jo jūs norite atsikratyti vaiko.

Tai nebuvo priekaištas. Tiesiog ramus konstatavimas, bet žydrame į ją įsmeigtų akių žvilgsnyje Marijana staiga pamatė tiek nuolankaus liūdesio, kad pasiruošusi atkakliai ginti savo meilę ir teisę gyventi, ji laiku prisiminė, jog turi šio žmogaus pavardę. Ir jos Jasonas kartą pats nuteisė jį mirti...

Truputį sumišusi ji nusisuko.

Kaip jūs sužinojote?

Jis išsisukinėdamas mostelėjo ir gūžtelėjo pečiais.

Aš žinau apie jus daug dalykų, gerbiamoji ponia. Pirmiausia iš jūsų krikštatėvio, kurį labai myliu, nes jis reto gerumo ir mokantis suprasti žmogus. Be to, argi nenatūralu, kad aš susidomėjau, kuo jūs gyvenate? Ne! skubiai pridūrė jis, pastebėjęs protestuojantį jaunos moters gestą. Aš nešnipinėjau jūsų... bent jau atvirai, nes tai nepritiktų nei jums, nei man. Tačiau tuo, nepaisydamas mano įsakymų, užsiiminėjo kitas, beje, nieko man nesakęs. O daugiausia žinių aš gavau iš paties imperatoriaus.

Iš imperatoriaus?

Būtent! Po mūsų jungtuvių buvo visai suprantama, ir mandagumas to reikalavo, kad aš pats informuočiau jį apie tai ir pateikčiau jam savotišką tikėjimo jumis simbolį, kadangi turėjau duoti jo sūnui savo vardą. Aš parašiau jam, jis atsakė... taip buvo keletą kartų.

Stojo tyla, ir Marijana per tą laiką galėjo apmąstyti tai, ką ji ką tik sužinojo. Nesunku įspėti, kas būtent ją šnipinėjo: iš visa ko sprendžiant, Matėjas Damianis. Bet Napoleono ir kunigaikščio Korado susirašinėjimas ją truputį nustebino, nors grįžus iš Bretanės kartu su Fransua Vidoku imperatorius pareiškė norįs pamatyti ją grįžusią į šeimos židinį ir paminėjo kunigaikščio laišką. Ji nežinojo, ar turi tai suprasti kaip meilės įrodymą, ar kaip nepasitikėjimo liudijimą, bet nutarė dabar daugiau nesigilinti, nes buvo likę pakankamai tamsių dalykų, kuriuos ji norėjo išsiaiškinti.

Gerbdamas jos tylėjimą, Koradas nusisuko į sodą, kurį pamažu ėmė gaubti šešėliai. Saulė jau nebešvietė pro medžius, nuspalvintus purpuriniais ir auksiniais tonais. Į salę skverbėsi vėsa, o iš visų pusių orą gręžė šaižūs muedzinų šauksmai.

Marijana užsitraukė ant pečių nuslinkusią žalio šilko skraistę.

Ir apie Jasono Boforo kelionę į Veneciją jums pranešė imperatorius? paklausė ji pagaliau po trumpų dvejonių.

Ne. Aš tada nepajėgiau bent ką nors sužinoti. Man tik tapo žinoma, į kokius spąstus jūs patekote, ir tai, ką pranešė pats Matėjas. Baigėsi tuo, kad garbės troškimas nuvedė jį į beprotybę. Sukaustytas grandinėmis aš buvau visai bejėgis, o jis su didžiausiu malonumu pasakojo man apie viską su menkiausiomis smulkmenomis. Pagalvojęs aš padariau išvadą, kad jis paliko mane gyvą tik dėl to malonumo.

Kaip jūs atsidūrėte ant "Burtininkės" denio?

Jis vėl nusišypsojo savo keista šypsena, drovia ir nelinksma.

Šį sykį atsitiktinai. Išsilaisvinęs aš galvojau tik apie vieną dalyką: atkeršyti, o jus išleisti taip, kad jūs manęs nepamatytumėte. Damianis pasakė, kad jūs laikote mane mirusiu, ir aš nemačiau priežasčių, kodėl turėčiau neleisti jums klysti.

O jis sakė jums, kad nori gauti iš manęs Sant'Anos įpėdinį, kurio jam reikia?

Iš tikrųjų... bet aš mačiau, kad jis serga, prigirdytas narkotikų, beveik išprotėjęs, ir negalėjau patikėti, kad jam tai pavyks. Taigi aš nužudžiau jį ir skubiai pabėgau, kad nereikėtų suvedinėti sunkių sąskaitų su imperatoriaus policija. Aš norėjau pasiekti Luką, vienintelę vietą, kur galėjau pasirodyti nieko nebijodamas. Matėjo kambaryje radau truputį aukso, su kuriuo pasiekiau Čjodžiją ten mane atgabeno vienas valtininkas. Kaip tik ten atsirado ta proga, kurią minėjau, kai pamačiau amerikiečių brigą ir figūrą jo priekyje. Aš jau seniai žinojau, kas laivo kapitonas, bet jūsų atvaizdas patvirtino, kad nesuklydau, ir panorau sužinoti, ar ne jūsų paimti atplaukė tas laivas. Manau, tęsinį jūs žinote... Aš norėčiau prašyti jūsų atleidimo dėl to.

Atleidimo? O ką aš turiu jums atleisti?

Kad nepajėgiau sutvardyti polėkio, kuris atvedė mane į tą laivą. Juk aš prisiekiau niekada nebūti kliūtis jūsų gyvenime, bet tą dieną negalėjau pasipriešinti pagundai: man būtinai reikėjo pamatyti tą Boforą, susipažinti su juo... Tai buvo stipriau už mane...

Pirmą kartą po jo pasirodymo Marijana nuoširdžiai nusišypsojo. Ją dar tebekrėtė drebulys dėl neseniai apėmusio baisaus pasipiktinimo, bet ji staiga pajuto simpatiją šiam nelaimingam ir keistam žmogui.

Nesigailėkite dėl to. Aš nežinau, kas būtų mums atsitikę be jūsų toje pragariškoje kelionėje... ir mano senasis draugas Žolivalis dabar būtų vergas arba dar blogiau! O dėl kapitono Boforo... nuo jūsų nepriklausė, kad jis išvengtų likimo... be abejo, tragiško!

Jos balsas suvirpėjo, ir Marijana suprasdama, kad pasiduoda emocijoms, nutilo. Vien Jasono vardas vertė ją jaudintis, tačiau ji suprato, kad čia ne vieta jaudinimuisi, kad nepaisant neįprastų jų santuokos sutarties punktų, kunigaikščiui Sant'Anai negali būti malonūs prisiminimai apie žmonos mylimąjį...

Tuo metu jis gana staigiai pakilo, nusisuko nuo jos ir žengė kelis žingsnius per kambarį. Kaip dar neseniai, ant "Burtininkės" denio, Marijaną nustebino atsainiai grakšti jo eisena ir įspūdis,

kad ji teikia jam slaptos jėgos, bet ji pastebėjo, kad net nusimetęs kaukę ir atidengęs veidą, šis žmogus tebebuvo neįspėjama mįslė.

Bet ji buvo moteris ir negalėjo savęs nepaklausti, kokį jausmą jam įkvėpė.

Jis neseniai atvirai pareiškė, jog nori, kad ji pagimdytų jam vaiką, pradėtą tokiomis šlykščiomis aplinkybėmis; tai ją pribloškė ir įžeidė. Tai vertė manyti, kad kunigaikščiui jos jausmai buvo nesvarbu ir jo akyse ji Napoleono žodžiais tariant buvo tik "pilvas"!

Nors po Damianio nužudymo jis galėjo ramiai grįžti į savo valdas Toskanoje, tačiau jis ryžtingai pasirinko pavojingą kelią ir nusekė paskui žmoną, kuria, tiesą sakant, negalėjo ypatingai pasigirti! Ką jis neseniai pasakė? "Aš negalėjau susilaikyti... Tai buvo stipriau už mane..." Gal jį domino daugiausia Jasonas? Juk smalsumas būdingas ne vien moterims, ir visai galimas daiktas, kad jis norėjo susitikti su žmogumi, kurį mylėjo jo žmona. Bet rizika buvo pernelyg didelė, palyginti su tokiu menku malonumu, nes patekęs į "Burtininkę" Koradas Sant'Ana sudegino už savęs visus tiltus. Visa, ką ji galėjo rasti staiga pasirinktoje kelionėje, tai milžiniška nežinoma Amerika už okeano ir... neišvengiama vergija.

Marijana nesugebėjo rasti tinkamo atsakymo į visus šiuos klausimus ir liūdnai žvelgė į aukštą baltą figūrą nežinodama, kaip atnaujinti dialogą, bet tylą nutraukė kunigaikštis.

Stovėdamas priešais valdovo portretą, į kurį nepaprastai įdėmiai žvelgė, jis pasakė neatitraukdamas nuo portreto akių:

Žmogus turi neįveikiamą poreikį pratęsti save. Štai jis, kurį jūs čia matote, visą savo gyvenimą veltui bandė tai padaryti. Tarp mūsų giminės palikuonių aš esu klaida, kuri yra pataisoma ir bus užmiršta, bet tik su sąlyga, kad mano vietą užims normalus įpėdinis, atsikratęs rizikos pakartoti mane. Šiuo atžvilgiu jūs mano vienintelis šansas. Ar jūs sutinkate dovanoti man teisėtą įpėdinį?

Suprasdama, kad atėjo sunkus kovos momentas, Marijana pasitelkė į pagalbą visą savo narsumą. Jos balsas suskambėjo taikiai, bet atkakliai.

Ne! Aš nenoriu. Ir jūs neturite teisės prašyti manęs to žinodamas, kad šis vaikas kelia man pasišlykštėjimą.

Kaip ir pirma nežiūrėdamas į ją, jis pasakė:

Mūsų namų koplyčioje kartą vakare jūs prisiekėte, kad būsite paklusni ir ištikima!

Užuomina buvo aiški, ir Marijaną staiga nutvilkė baisi gėda, nes šis nepaprastas vyras, kurio ji ketino niekada neįsileisti į savo intymų gyvenimą, geriau nei bet kas kitas sužinojo, kaip ji tęsėjo santuokos priesaiką. Tai, ką ji laikė paprastu formalumu, dabar pasireiškė kaip sunki našta.

Jūs galite priversti mane, sušnibždėjo ji, beje, tai jūs jau padarėte atveždamas mane čia, bet jūs niekada nepasieksite, kad aš sutikčiau gera valia.

Jis lėtai sugrįžo, ir ji nevalingai atsitraukė, nes gražiame tamsiame veide daugiau nebuvo nė žymės liūdesio ar gerumo. Mėlynos akys tapo ledinės, ir Marijana, kuri tikėjosi pamatyti jose nusivylimą, išvydo tik šaltą panieką.

Šiandien vakare jus nuveš pas žydę, pasakė jis, ir rytoj tokiu metu jumyse nieko neliks iš to, kas kelia jums tokį pasišlykštėjimą. O dėl manęs, gerbiamoji ponia, tai aš atsisveikinu su jumis.

Jis šaltai nusilenkė.

Atsisveikinate? Kai mes tik pradėjome susipažinti?

Mes išsiskirsime čia. Bus geriau, jeigu jūs užmiršite, kad matėte mane atviru veidu, ir aš tikiuosi, kad išsaugosite mano paslaptį. Viską gerai apgalvojusi, savo sprendimą pranešite man per kunigaikštienę Moruzi.

Bet aš dar nepriėmiau sprendimo! Visa tai taip netikėta, taip...

Jūs negalite nešioti mano vardo ir atvirai gyventi su kitu vyru. Napoleono priimti nauji įstatymai leidžia jums išsiskirti; kitu metu tai būtų neįmanoma. Pasinaudokite tuo. Mano tarnautojai padarys viską, ko reikia, kad jūs dėl nieko nesigailėtumėte. Paskui jūs galėsite įgyvendinti savo planus, taip dramatiškai sugriautus Venecijoje, ir sekti paskui Boforą į Ameriką, kaip buvo nuspręsta iš pradžių. Aš apsiimu pranešti apie tai imperatoriui ir jūsų krikštatėviui, kai vėl jį pamatysiu.

Marijaną įskaudino niekinamas kunigaikščio tonas, ir ji gūžtelėjo pečiais.

Sekti paskui Boforą? karčiai ištarė ji. Jūs lengvai leidžiate man tai, nes žinote, kad tai neįmanoma! Mes nežinome, nei kur jis yra, nei netgi ar jis gyvas.

Po šių kelių žodžių kunigaikščio ramumo neliko nė pėdsako. Jį staiga apėmė pyktis.

Tai viskas, kas jus domina šiame pasaulyje, ar ne? suriko jis. Šitas vergų pirklys elgėsi su jumis kaip chamas, jis su jumis elgėsi kaip su kekše... Negi jūs užmiršote, kad jis norėjo atiduoti jus niekingiausiam iš vyrų jo laive? Pabėgusiam vergui, paimtam Čjodžijos pakrantėje, kurį jo draugas Leitonas rengėsi parduoti pirmame pasitaikiusiame turguje? Ir vis dėlto jūs dar pasirengusi laižyti jo batus, šliaužioti paskui, kaip rujojanti kalė paskui šunį! Na, gerai, nusiraminkite, jūs susitiksite jį, jūs galėsite ir toliau žudyti save, kad patiktumėte jam...

Iš kur jūs tai žinote?

- Jis gyvas, sakau jums! Kai jo brangusis Leitonas, negalėdamas daugiau nieko ištraukti iš jo, išmetė jį, sužeistą ir be sąmonės, kaip išmetamas kiauras maišas, jį surado žvejai, jie pasirūpino juo ir prižiūri jį dabar. Jie gavo aukso ir tikslias instrukcijas: kai amerikietis pasveiks, jis perskaitys laišką, iš kurio sužinos, kad jūs esate Konstantinopolyje... ir kad jo laivas irgi ten! Nes po visko, pridūrė jis, niekinamai juokdamasis, negalima būti tikram, jog užteks vien jūsų buvimo, norint privilioti jį čia! Jums telieka pakentėti, ir jūs vėl turėsite savo mylimą didvyrį. Likite sveika, gerbiamoji ponia!

Jis atsainiai nusilenkė, ir anksčiau, negu apstulbinta šio išpuolio Marijana protestuodama sumojavo rankomis, kunigaikštis Sant'Ana dingo už durų.

Vidury didelės salės, kurioje tirštėjo tamsa, sukrėsta Marijana stovėjo nejudėdama ir klausėsi vestibiulio plytelėmis tolstančių žingsnių. Ją apėmė keistas vienatvės jausmas. Šis skubus pasimatymas, šis pirmasis susitikimas, nežadėjęs tęsinio, atėmė iš jos jėgas, ji pajuto negalią ir nemalonų kritimo nuo pjedestalo pojūtį.

Pamačius tikrąjį nepaprasto vyro veidą, visi poelgiai įgijo visai kitokį atspalvį nebeliko abejingumo ir visiškos dvasios laisvės, kurią ji iki šiol jautė viskam, kas buvo susiję su juo. Nuo šiol viskas atrodė kitaip, ir jei kunigaikščio pyktis sukėlė nusivylimą, tai to nusivylimo priežastis buvo ne tik atstumtas vaikas, bet ir jį atstūmusi motina.

Marijana dabar jautė tokią gėdą ir sąžinės graužimą, kad žinia apie tai, jog Jasonas gyvas, nepadarė jai didelio įspūdžio.

Pseudo Kalebas, pasirūpinęs gyvybe žmogaus, kuris taip žiauriai su juo elgėsi, padėjęs jam, prižiūrėjęs jį ir davęs pinigų, kad šis galėtų grįžti prie to, kas jam buvo brangu šiame niekšingame pasaulyje, davė jiems abiem ir Jasonui, ir Marijanai, neapsakomo kilnumo pamoką.

Susikrimtusi dėl to nepavydėtino vaidmens, kurį ji vaidino manydama, kad tai jos teisė, Marijana norėjo bėgti įkandin kunigaikščio, pasivyti jį, bet lauko durys užsitrenkė dar jai nespėjus įveikti apėmusio keisto sustingimo. Vijimasis bus nenaudingas ir juokingas. Tad ji nutarė išeiti į sodą, kurio ramybė ir vėsa traukė ją. Užsimetusi ant pečių skraistę, ji peržengė akmeninį slenkstį ir žengė keletą žingsnių mėlyna mozaika išgrįstu takeliu pro rožių ir tankius spindinčių jurginų krūmus, kurie švysčiojo lyg mažytės fejerverko liepsnelės.

Pabūti sode buvo jai natūralus poreikis, kai ji norėdavo pamąstyti arba nusiraminti. Dar maža mergaitė Seltone ji išbėgdavo ir slėpdavosi parko gilumoje, kur dideli medžiai metė tamsų šešėlį, kai ją apimdavo koks nors vaikiškas sielvartas, sukeliantis suaugusiesiems tik šypseną. Ir Paryžiuje nedidelis sodas Lilio gatvėje gana dažnai sutikdavo susirūpinusią vienišą Marijaną, ieškojusią jame arba paramos, arba atsakymo, arba bent akimirkos atokvėpio.

Ji paniro į šį tankų sodą lyg į raminamą vonią, bet labai greit pastebėjo, kad jos vienatvė čia buvo santykinė, nes priėjusi prie suolelio citrinmedžių paunksnyje ji pamatė, kaip nuo jo pakilo vyras, šį kartą europietis; ji išsyk pažino savo draugą Arkadijų de Žolivalį. Jis atsirado taip greitai, kad ji nespėjo išsigąsti ir nustebti.

Štai kaip! pasakė ji. Jūs čia?.. Kaip jūs čia patekote?

Taip greitai, kaip tik galėjau! sumurmėjo Žolivalis. Neturėdami naujienų apie jus nuo vakar vakaro, mes ambasadoje baisiai nerimavome, ir kai mums pasakė, kad jūs esate pas kunigaikštienę Moruzi ir ši kilni dama maloniai pakvietė mane pabūti su jumis, aš nė akimirkos nesvyravau, tai jums turi būti aišku: kaipmat persirengiau ir atskubėjau čia. O brangusis Latūras-Mobūras, nors jis ir ne visai suprato, kaip jūs, išvažiavusi į Skutarį pas sultonienę, atsidūrėte Fanare, pas Valakijos valdovo našlę, uždegė žvakes visiems jam žinomiems šventiesiems, turintiems ryšio su diplomatija, ir toks buvo patenkintas sužinojęs, kad jus nuvežė į vietą, artimą Osmanų rūmams. Jį apvils jūsų užsispyrimas. Be to, jis apskritai nieko nesupras..

Mano užsispyrimas?

Žinoma! Jeigu jūs šiandien vakare vėl vykstate į pogrindinės akušerės urvą, tai vargu ar grįšite čionai sveikti?

Marijana įdėmiai pažvelgė į senąjį draugą, kuris, beje, atlaikė jos žvilgsnį labai ramiai.

Jūs girdėjote, apie ką buvo kalbama toje salėje? paklausė ji, rodydama į duris, pro kurias ką tik išėjo.

Žolivalis nusilenkė.

Nepraleidau nė vieno žodžio! Ir neklauskite manęs, kokiu stebuklu tai galėjo įvykti; aš atsakysiu paprastai: klausiausi slapta! Matote, kaip ir jūsų pusseserė Adelaidė, aš niekada nelaikiau slapto klausymosi yda; veikiau tam tikru menu, visų pirma todėl, kad tai nėra taip lengva, kaip manoma, ir pagaliau todėl, kad tai leidžia išvengti daugelio kvailysčių, o juo labiau ilgų pasiaiškinimų, kurie dažnai yra sunkūs ir beveik visada nenaudingi. Taigi jums nereikia man pasakoti, kas įvyko tarp jūsų ir kunigaikščio Sant'Anos, aš viską žinau...

Tuomet jūs taip pat žinote, kas jis?

Aš tai žinojau net anksčiau už jus, nes jis pats prisistatė ambasadoje. Turiu pridurti, kad jis prisistatė Turchan bėjaus vardu, bet atsakydamas į mano garbės žodį nusiėmė priešais mane savo kaukę!

Ir ką jūs pamanėte, atskleidęs tiesą, ar bent nustebote, kad po vergo Kalebo kauke slepiasi kunigaikštis?..

Vikontas de Žolivalis pasukiojo ilgus juodus ūsus, kurie kartu su jo didelėmis ausimis darė jį nepaprastai panašų į pelę, palingavo galvą ir atsiduso.

Žinoma, taip! Bet aš net manau, kad nebuvau visai nustebintas. Su tuo Kalebu buvo susiję pernelyg daug nepaprastų detalių, pernelyg daug keistenybių. Man atrodo, beje, kad tą jūs irgi įtarinėjote, kaip ir aš. Be abejo, aš negalėjau įsivaizduoti, kad jis turi ką nors bendra su jūsų paslaptinguoju vyru, bet dabar viskas jau aišku. Susitikęs su juo akis į akį aš buvau visiškai patenkintas, kad erzinanti mįslė įminta. Užtat, pridūrė jis šypsodamasis, aš nekantrauju kuo greičiau sužinoti jūsų įspūdžius. Ką jūs pajutote, Marijana, išvydusi savo tamsiaveidį vyrą?

Tiesą sakant, Arkadijau, aš nežinau. Žinoma, nuostabą, bet ji nebuvo tokia nemaloni negu buvo galima įsivaizduoti. Prisipažinsiu jums: tos atsargumo priemonės ir jį gaubusi paslaptis man ne visai suprantama.

Aš žinau! Jūs jam sakėte tai. Jūs nesuprantate, nes esate moteris... ir be to, šis žmogus, nepaisant jo odos spalvos, o gal kaip tik dėl to, yra nepaprastai gražus. Juodas kraujas sustiprino, pasakyčiau, suteikė vyriškumo giminei, kuri buvo jei ir nenusilpusi, tai bent pasiekusi tokį aukštą subtilumo laipsnį, už kurio prasideda nuosmukis. Bet patikėkite mano žodžiais, kad nėra pasaulyje bajoro, stačiai kalbant, vyro, kuris nesuprastų, kokia dramatiška situacija susiklostė jo tėvui, kai jis pamatė juodaodį naujagimį! Jei bus proga, pateikite tokį klausimą mūsų draugui Boforui...

Jasonas gyvena šalyje, kur juodaodžiai paverčiami vergais, kur su jais elgiamasi kaip su nešuliniais gyvuliais...

Ne visur! Neapibendrinkite. Jasonas, kiek man žinoma, niekada nepriklausė kankintojų kategorijai. Tačiau aš laikau galimu dalyku, kad jo auklėjimas gali turėti įtakos atsakymui. Bet kreipkitės į bet kurį praeivį arba net į mane.

Į jus, mano drauge?

Taip, į mane. Aš visada šlykštėjausi savo teisėta žmona, bet jei man būtų šovusi fantastiška mintis turėti įpėdinį, o ji

pagimdytų man juodą kaip suodžiai mažylį, aš irgi pasmaugčiau Septimaniją ir kruopščiai paslėpčiau tokį egzotišką vaisių.

Galima turėti tamsią odą ir būti gerbiamam. Otelas buvo mauras, o Venecija garbino jį.

Šį sykį Žolivalis nusijuokė, dviem pirštais pasirausė savo raštuotos liemenės kišenaitėje, išsitraukė žiupsnį tabako ir su pasimėgavimu įsigrūdo jį į nosį.

- Jūsų bėda, Marijana, ta, kad vaikystėje jūs per daug skaitėte Šekspyrą ir per mažai romanų! Otelas tarus, kad jis realus veikėjas, buvo savotiškas karo genijus, o didiesiems žmonėms leidžiama turėti tam tikrų užgaidų. Bet pagalvokite, jei Napoleonas būtų gimęs su bronzinio atspalvio oda, kaip jūsų mielas vyras, ar jis dabar sėdėtų Prancūzijos soste? Na, ar ne tiesa? Ir aš manau, kad jo savanoriškas užsidarymas, tas jo pasirinktas gyvenimas vienatvėje įrodo jo meilę motinai. Tai dėl jos, dėl jos reputacijos jis sutiko su tokia Golgota ir visam laikui prarado galimybę mylėti. Aš jaučiu nuoširdžiausią pagarbą šiam žmogui, Marijana, ir gerbiu jo skausmingą norą pratęsti savo giminę.

Vikonto balsas jam kalbant darėsi griežtesnis ir stipresnis ir pasiekė slapčiausias jos širdies kerteles.

Jūs kaltinate mane, ar ne? Jūsų manymu, aš turėjau sutikti padovanoti jam šitą vaiką?

Aš neverčiu jūsų sutikti arba atsisakyti, mano brangioji mažyle, ir neturiu teisės jūsų smerkti. Jūs pati galite pasirūpinti savimi, esate savo likimo šeimininkė, nes už šią teisę brangiai sumokėjote.

Marijana įdėmiai pažvelgė į jį, stengdamasi pamatyti šiame draugiškame veide menkiausią priekaišto ar nusivylimo atšvaitą, ir suprato, kad jei senasis draugas mažiau ją mylėtų, tai galbūt griežčiau teistų.

Galiu atvirai prisipažinti jums, Arkadijau, kad man gėda. Šis žmogus visada darė man tik gera. Jis dėl manęs rizikavo viskuo, kad mane apgintų, ir ši globa pasiekė net Jasoną... Be abejo, jam neteikia jokio malonumo tai, kad vaiko tėvas yra niekingasis Damianis, ir vis dėlto jis nori to vaiko, kaip didžiausios Dievo palaimos. Tai man irgi sunku suprasti.

O jums neateina į galvą mintis, kad jis galėjo tiesiog išbraukti iš atminties šitą Damianį ir būsimąjį vaiką laiko tik jūsų sūnumi, Marijana?

Jaunoji moteris gūžtelėjo pečiais.

Ne, negaliu tuo patikėti... Ne, Arkadijau, kunigaikščiui Koradui šis vaikas yra tik Sant'Ana, truputį nepilnavertis, bet vis dėlto turintis giminės kraujo.

Bet kas jums, tiesą sakant, rūpi kunigaikščio Korado ketinimai, jeigu jūs kategoriškai atsisakote? Nes... jūs kaip ir anksčiau atsisakote, ar ne?

Marijana į šį išpuolį nieko neatsakė. Ji paėjo keletą žingsnių į šalį, tarsi norėtų išnykti dabar tamsiame sodo šešėlyje, bet ji padarė tai, kad visiškai atsikratytų visokios pašalinės įtakos, išskyrus savo vidaus balsą. Joje vykusi įnirtinga kova artėjo prie pabaigos, ir ji norėjo tik laimėti laiko, kad galutinai pripažintų tai. Ji jau žinojo, kad yra nugalėta, bet nejautė dėl to jokio kartėlio. Tai buvo kaip išsivadavimas, nes tai, ką ji duos, negalės duoti niekas kitas, išskyrus ją. Galbūt tai padės žengti pirmą žingsnį į neįmanomą laimę.

Netoliese suriko jūros paukštis. Be abejo, tai žuvėdra, panaši į tas, kurios taip dažnai sukiojosi aplink "Jūros burtininkės" stiebus. Ji išgirdo okeano šauksmą; tai šaukė didžiulė laisva erdvė, kurios viename krašte jau leidosi Europos saulė, o kitame ką tik kilo nežinomos laimės saulė. Reikia oriai nusipelnyti viso to...

Marijana atsisuko. Juodas Žolivalio siluetas tebebuvo toje pat vietoje prie akmeninio suolo, nejudrus, kažko laukiantis... Ji lėtai priėjo prie jo ir labai tyliai paklausė:

Jūs, be abejo, žinote, kur gyvena kunigaikštis Sant'Ana, Žolivali?

Jis pritariamai linktelėjo, ir tamsoje ji pamatė, kaip sužibėjo jo akys.

Būkite geras ir pasakykite jam, kad aš sutinku. Aš duosiu jam vaiką, kurio jis taip nori...

Ž. Benconi. ***Marijana d' Aselna.2***
Romanas
Redaktorė V. Survilaitė. Viršelio dailininkas A. Nekrošius

Leido UAB "Gamta". 1994.08.29. Užsakymas 2928
A. Jakšto 9,2600 Vilnius
Spausdino "Vilties" spaustuvė, Viršuliškių skg. 80,
2056 Vilnius

Žiuljeta Benconi

MARIJANA d'ASELNA

II

...Atrodė, laimė čia pat, ir Marijana d'Aselna jau įsivaizdavo būsimą gyvenimą su savo mylimuoju Jasonu. Tačiau likimo buvo lemta kitaip. Napoleonas siunčia Marijaną į Konstantinopolį, kur rezgami planai, tiesiogiai susiję su jo žygiais į Rusiją. Egzotiškuose Rytuose Marijana patiria neįtikėtinų nuotykių. Pagaliau ji akis į akį susiduria su savo paslaptingu vyru - kunigaikščių Sant'Ana, kuris ne tik paslaptingas, bet ir nepaprastai gražus..

